Holy Bible

Aionian Edition®

Kitaabka Quduuska Ah

Somali Bible

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Kitaabka Quduuska Ah
Somali Bible
New Testament

Creative Commons Attribution NoDerivatives NonCommercial 4.0, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution NoDerivatives Noncommercial 4.0
Society for International Ministries -- Kenya (by SIM International), 1979, 2008

Formatted by Speedata Publisher 5.1.14 (Pro) on 7/11/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Additional Information:

The Bible in Somali published as 'Holy Bible Aionian Edition: Somali Bible'
Publication © Nainoia, Inc., Bellefonte, PA, USA, 2019
Bible Text Somali Bible in Somali © SIM International, Fort Mill, SC, USA, 2019

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Hordhac

Somali at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Somali at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.
06/21/25 - 469 translations now available in 230 languages.

Jadwalka Nuxurka

AXDIGA CUSUB

Matayos 1
Markos 31
Luukos 50
Yooxanaa 82
Falimaha Rasuullada 106
Rooma 139
1 Korintos 152
2 Korintos 165
Galatiya 174
Efesos 179
Filiboy 184
Kolosay 188
1 Tesaloniika 191
2 Tesaloniika 194
1 Timoteyos 196
2 Timoteyos 200
Tiitos 203
Filemon 205
Cibraaniyada 206
Yacquub 216
1 Butros 220
2 Butros 224
1 Yooxanaa 227
2 Yooxanaa 231
3 Yooxanaa 232
Yuudas 233
Muujintii 234

KU LIFAAQAN

Hagaha Akhrinta
Qaamuuska
Khariidadaha
Aayaha
Sawirada, Doré

AXDIGA CUSUB

Markaasaa Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga cafi, waayo, garan maayaan waxay samaynayaan.
Markaasay dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen.
Luukos 23:34

Matayos

1 Kanu waa kitaabkii abtirsiinyada Ciise Masiix,
ina Daa'uud, ina Ibraahim. **2** Ibraahim wuxuu
dhalay Isxaaq, Isxaaqna wuxuu dhalay Yacquub,
Yacquubna wuxuu dhalay Yahuudah iyo walaalihiis,
3 Yahuudahna wuxuu Tamar ka dhalay Feres iyo
Serah, Feresna wuxuu dhalay Esroom, Esroomna
wuxuu dhalay Araam, **4** Araamna wuxuu dhalay
Caminadaab, Caminadaabna wuxuu dhalay Naasoon,
Naasoonna wuxuu dhalay Salmoon, **5** Salmoonna
wuxuu Raxab ka dhalay Bocas, Bocasna wuxuu
Ruud ka dhalay Coobeed, Coobeedna wuxuu dhalay
Yesay, **6** Yesayna wuxuu dhalay boqor Daa'uud.
Daa'uudna wuxuu naagtii Uuriyaah qabi jiray ka
dhalay Sulaymaan, **7** Sulaymaanna wuxuu dhalay
Rexabcaam, Rexabcaamna wuxuu dhalay Abyaah,
Abyaahna wuxuu dhalay Aasaa, **8** Aasana wuxuu
dhalay Yoosafaad, Yoosafaadna wuxuu dhalay
Yooraam, Yooraamna wuxuu dhalay Cusyaah, **9**
Cusyaahna wuxuu dhalay Yootam, Yootamna wuxuu
dhalay Axaas, Axaasna wuxuu dhalay Xisqiyaah, **10**
Xisqiyaahna wuxuu dhalay Manaseh, Manasehna
wuxuu dhalay Aamoon, Aamoonna wuxuu dhalay
Yoosiyaah, **11** Yoosiyaahna wuxuu dhalay Yekonyaah
iyo walaalihiis waagii Baabuloon loo kaxeeyey. **12**
Goortii Baabuloon loo kaxeeyey dabadeed, Yekonyaah
wuxuu dhalay Salaatii'eel, Salaatii'eelna wuxuu dhalay
Serubaabel, **13** Serubaabelna wuxuu dhalay Abihuud,
Abihuudna wuxuu dhalay Eliyaaqiim, Eliyaaqiimna
wuxuu dhalay Asoor, **14** Asoorna wuxuu dhalay
Saadooq, Saadooqna wuxuu dhalay Akhiim, Akhiimna
wuxuu dhalay Eliyuud, **15** Eliyuudna wuxuu dhalay
Elecaasaar, Elecaasaarna wuxuu dhalay Mataan,
Mataanna wuxuu dhalay Yacquub, **16** Yacquubna
wuxuu dhalay Yuusuf oo ahaa ninkii Maryan, tii Ciise,
kan Masiix la yidhaahdo, ka dhashay. **17** Haddaba
abtirsiinyada oo dhan oo Ibraahim ilaa Daa'uud waa
afar iyo toban oday, Daa'uud ilaa waagii Baabuloon
loo kaxeeyeyna waa afar iyo toban oday, waagii
Baabuloon loo kaxeeyey ilaa Masiixana waa afar
iyo toban oday. **18** Dhalashadii Ciise Masiix sidanay
ahayd. Kolkii hooyadiis Maryan u doonanayd Yuusuf,
intaanay isu iman, waxaa la arkay iyadoo Ruuxa
Quduuskaa ka uuraysatay. **19** Ninkeedii Yuusuf wuxuu
ahaa nin xaq ah oo aan doonayn inuu dadka tuso,
wuxuuse doonayay inuu si qarsoon u eryo. **20** Laakiin
intuu waxan ka fiirsanayay ayaa malaa'igtii Rabbigu
riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Yuusuf ina Daa'uudow,
ha ka baqin inaad naagtaada Maryan qaadatid,
waayo, waxa ay uuraysatay ayaa Ruuxa Quduuskaa
ka yimid. **21** Oo waxay umuli doontaa wiil, magiciisana
waxaad u bixin doontaa Ciise, waayo, dadkiisa ayuu
dembiyadooda ka badbaadin doonaa. **22** Waxaas
oo dhan waxay u dhaceen in la arko wixii Rabbigu
kaga dhex hadlay nebiga, isagoo leh, **23** Gabadh
bikrad ah baa uuraysan doonta oo wiil umuli doonta,
Magiciisana waxaa loo bixin doonaa, Cimmaanuu'eel;
kan micnihiisu yahay, Ilaah baa inala jooga. **24**
Markaasaa Yuusuf hurdadii ka kacay oo yeelay sidii
malaa'igtii Rabbigu ku amartay, oo naagtiisii ayuu
qaatay; **25** uma uuse tegin iyada ilaa ay wiil umushay,
oo wuxuu magiciisa u baxshay Ciise.

2 Goortii Ciise ku dhashay Beytlaxamtii Yahuudiya,
waagii Herodos boqorkii ahaa, waxaa Yeruusaalem
bari kaga yimid niman xigmad leh iyagoo leh, **2**
Xaggee buu joogaa boqorka Yuhuudda ee dhashay?
Waayo, bari ayaannu xiddigtiisii ka aragnay, oo
waxaannu u nimid inaannu caabudno. **3** Goortuu
boqor Herodos waxan maqlay, ayuu welwelay, isaga
iyo reer Yeruusaalem oo dhan. **4** Oo intuu isu
ururiyey wadaaddadii sare iyo culimmadii dadka oo
dhan, ayuu weyddiiyey meeshii Masiixu ku dhalan
lahaa. **5** Oo waxay ku yidhaahdeen, Beytlaxamtii
Yahuudiya, waayo, sidaasaa nebigii u qoray, **6** Adigu
Beytlaxam, oo dhulka Yahuudah ahay, Kuma aad
yaridba caaqillada Yahuudah dhexdooda, Waayo,
waxaa adiga kaa soo bixi doona taliye, Kan dadkayga
Israa'iil u talin doona. **7** Markaasuu Herodos nimankii
xigmadda lahaa hoos ahaan ugu yeedhay, oo ka
hubsaday goortay xiddigtu u muuqatay. **8** Kolkaasuu
Beytlaxam cid u diray oo ku yidhi, Taga oo ilmaha aad
u doondoona, oo goortaad heshaan i soo ogeysiiya
si aan anna ugu tago oo u caabudo. **9** Goortay
boqorkii maqleen ayay tageen, oo xiddigtii ay bari
ka arkeen ayaa hor kacday ilaa ay timid oo ay kor
joogsatay meeshii ilmuhu joogay, **10** oo goortay
xiddigtii arkeen ayay farxad aad u weyn ku farxeen.
11 Markaasay gurigii galeen oo waxay arkeen ilmihii
iyo Maryan hooyadiis, wayna dhaceen oo caabudeen
isaga, oo intay khasnadahoodii fureen waxay isaga
u dhiibeen hadiyado dahab iyo beeyo iyo malmal

ah. 12 Markaasaa riyo loogu digay inaanay Herodos
ku noqon, oo dhulkoodii ayay jid kale u mareen. 13
Goortay ka tageen, malaa'igtii Rabbiga ayaa Yuusuf
riyo ugu muuqatay, iyadoo leh, Kac oo kaxee ilmaha
iyo hooyadiis, oo Masar u carar oo halkaas joog
ilaa aan kuu soo sheego, waayo, Herodos ayaa
ilmaha dooni doona inuu dilo. 14 Wakhti habeen ah
ayuu kacay, oo ilmihii iyo hooyadiis kaxeeyey, oo
Masar tegey, 15 oo halkaasuu joogay ilaa dhimashadii
Herodos, inay noqoto wixii Rabbigu kaga dhex hadlay
nebiga, isagoo leh, Wiilkayga ayaan Masar uga
yeedhay. 16 Goortuu Herodos arkay inay nimankii
xigmadda lahaa ku cayaareen isagii, ayuu aad u
cadhooday, oo cid buu u diray oo laayay wiilashii
yaryaraa oo dhan, kuwii laba sannadood jiray iyo
kuwii ka yaraa oo joogay Beytlaxam iyo meelaha u
dhow oo dhan, sida wakhtigii uu nimankii xigmadda
lahaa ka hubsaday. 17 Markaas waxaa noqotay
wixii nebi Yeremyaah lagaga dhex hadlay, isagoo
leh, 18 Cod baa Raamaah laga maqlay, Oohin iyo
baroor weyn, Raaxeel oo u ooyaysa carruurteeda,
Oo aan doonaynin in la qalbi qabowjiyo, waayo,
ma ay joogin. 19 Laakiin goortuu Herodos dhintay,
malaa'igtii Rabbiga ayaa riyo ugu muuqatay Yuusuf
oo Masar jooga, iyadoo leh, 20 Kac oo kaxee ilmaha
iyo hooyadiis, oo dhulka Israa'iil tag, waayo, kuwii
ilmaha naftiisa doonayay waa dhinteen. 21 Markaasuu
kacay oo kaxeeyey ilmihii iyo hooyadiis, oo dalkii
Israa'iil tegey. 22 Laakiin goortuu maqlay in Arkhela'os
meeshii aabbihiis Herodos Yahuudiya xukumayo,
wuu ka baqay inuu halkaas tago. Markaase Ilaah baa
riyo ugu digay, oo uu dhinacyada Galili ku leexday.
23 Wuxuuna yimid oo degay magaalada Naasared
la odhan jiray si ay u noqoto wixii nebiyada lagaga
hadlay, Waxaa loogu yeedhayaa Naasaraani.

3 Maalmahaas waxaa yimid Yooxanaa Baabtiisaha
isagoo cidlada Yahuudiya wax ku wacdiyaya, oo
leh, 2 Toobadkeena, waayo, boqortooyadii jannadu
waa dhow dahay. 3 Waayo, kan waa kii nebi Isayos
ka hadlay kolkuu yidhi, Waa codka kan cidlada kaga
qaylinaya, Jidka Rabbiga hagaajiya, Waddooyinkiisa
toosiya. 4 Yooxanaa qudhiisu wuxuu guntanaa
dharkiisii dhogorta geel ahaa, oo suun meged ahna
dhexduu ku xidhnaa, cuntadiisuna waxay ahayd
ayax iyo malab dibadeed. 5 Markaas waxaa u soo
baxay dadka Yeruusaalem, iyo kuwa Yahuudiya
oo dhan iyo kuwa dalka Urdun ku wareegsan oo
dhan, 6 markaasuu Webi Urdun ku baabtiisay iyagoo
dembiyadooda qiranaya. 7 Laakiin goortuu arkay qaar
badan oo Farrisiin iyo Sadukiin ah oo baabtiiskiisa
yimid wuxuu ku yidhi, Dhal jilbisay, yaa idiinka digay
inaad ka carartaan cadhada imanaysa? 8 Haddaba
midho toobad istaahila soo bixiya, 9 hana ku fikirina
inaad tidhaahdaan, Waxaannu leennahay Ibraahim
oo aabbe noo ah. Waayo, waxaan idinku leeyahay,
Ilaah waa karaa inuu dhagaxyadan carruur uga kiciyo
Ibraahim. 10 Haddeer weliba faaska waxaa la dhigay
geedaha guntooda. Sidaa darteed geed walba oo aan
midho wanaagsan soo bixin waa la gooyaa oo dabkaa
lagu tuuraa. 11 Anigu biyo ayaan idinku baabtiisaa
ilaa toobadda, laakiin kan iga daba imanayaa waa iga
itaal weyn yahay, kan aanan istaahilin inaan kabihiisa
u qaado. Isagu wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa
Quduuska ah iyo dab. 12 Masaftiisu gacantiisay ku
jirtaa, goobta wax lagu tumona aad buu u safayn
doonaa, oo sarreenkiisa ayuu maqsinka ku soo ururin
doonaa, laakiin buunshaha ayuu dab aan damayn ku
gubi doonaa. 13 Markaasaa Ciise Galili ka yimid oo
Webi Urdun ugu tegey Yooxanaa inuu baabtiiso. 14
Yooxanaase waa diiday, isagoo leh, Anaa u baahan
inaad i baabtiisto, adiguna miyaad ii timid? 15 Laakiin
Ciise waa u jawaabay oo ku yidhi, Haddeer oggolow,
waayo, sidaas waa inoo eg tahay inaynu xaqnimada
oo dhan wada yeelno; markaasuu u oggolaaday.
16 Ciise goortii la baabtiisay, ayuu markiiba biyaha
kor uga baxay, kolkaasaa samooyinku furmeen, oo
wuxuu arkay Ruuxa Ilaah oo sida qoolley oo kale
u soo degaya oo dushiisa imanaya, 17 oo cod baa
samooyinka ka lahaa, Kanu waa Wiilkayga aan
jeclahay, oo aan ku faraxsanahay.

4 Goortaasaa Ruuxu Ciise cidlada u kaxeeyey in
Ibliisku jirrabo. 2 Oo goortuu afartan maalmood
iyo afartan habeen soomanaa, ayuu dabadeed
gaajooday. 3 Markaasaa duufiyihii u yimid oo ku yidhi,
Haddaad tahay Wiilka Ilaah, dhagaxyadan ku dheh,
Kibis noqda. 4 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi,
Waa qoran tahay, Dadku waa inaanu kibis oo keliya
ku noolaan, laakiin waa inuu eray walba oo afka
Ilaah ka soo baxa ku noolaado. 5 Markaasaa Ibliisku
magaaladii quduuska ahayd geeyey, wuxuuna saaray
munaaraddii macbudka 6 oo ku yidhi, Haddaad tahay
Wiilka Ilaah, hoos isu tuur, waayo, waa qoran tahay,

Malaa'igihiisa ayuu amri doonaa, Oo gacmahooda
ayay sare kuugu qaban doonaan, Inaanay cagtaadu
dhagax ku dhicin. 7 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddana
waa qoran tahay, Rabbiga Ilaahaaga ah waa inaanad
jirrabin. 8 Haddana Ibliiskii ayaa buur aad u dheer
geeyey, wuxuuna tusay boqortooyooyinka dunida
oo dhan iyo ammaantooda. 9 Wuxuuna ku yidhi,
Waxyaalahan oo dhan waan ku siinayaa haddaad
sujuuddid oo i caabuddid. 10 Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Shayddaan yahow, bax, waayo, waa qoran
tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga Ilaahaaga ah
oo waa inaad isaga keliya u adeegto. 11 Markaasaa
Ibliiskii ka tegey, oo waxaa u yimid malaa'igo, wayna u
adeegeen. 12 Maarkuu maqlay in Yooxanaa la qabtay,
ayuu Galili ku leexday, 13 oo intuu Naasared ka
tegey, wuxuu yimid oo degay Kafarna'um, tan badda
agteeda ahayd oo ku jirtay soohdimaha Sebulun iyo
Naftaali, 14 inay noqoto wixii nebi Isayos lagaga
dhex hadlay, isagoo leh, 15 Dhulka Sebulun iyo
dhulka Naftaali, Xagga jidka badda, Webi Urdun
shishadiisa, Galili quruumaha ka mid ah, 16 Dadkii
fadhiyi jiray gudcurka Ayaa iftiin weyn arkay, Kuwii
fadhiyi jiray dalka iyo hooska dhimashadana, Iftiin baa
u baxay. 17 Markaas dabadeed Ciise wuxuu bilaabay
inuu wax ku wacdiyo oo yidhaahdo, Toobadkeena,
waayo, boqortooyadii jannadu waa dhow dahay. 18
Markuu badda Galili ag marayay wuxuu arkay laba
walaalo ah, Simoon kii Butros la odhan jiray iyo
Andaros oo ahaa walaalkiis, iyagoo shabag badda ku
tuuraya, waayo, waxay ahaayeen kalluumaystayaal.
19 Oo wuxuu ku yidhi, I soo raaca, waxaan idinka
dhigayaa kuwa dadka jillaabta. 20 Markiiba intay
shabagyadii ka tageen, ayay raaceen isagii. 21
Markuu meeshaas hore uga socday wuxuu arkay
laba kale oo walaalo ah, Yacquub ina Sebedi iyo
walaalkiis Yooxanaa, iyagoo aabbahood doonnida
kula jira oo shabagyadoodii hagaajinaya, wuuna u
yeedhay. 22 Markiiba doonnidii iyo aabbahood way
ka soo tageen oo way raaceen. 23 Ciise ayaa Galili
oo dhan ku wareegay, isagoo sunagogyadooda wax
ku baraya oo injiilka boqortooyadii ku wacdiyaya oo
bukaan oo dhan iyo cudur oo dhan bogsiinaya dadka
dhexdiisa. 24 Warkiisuna waa gaadhay Suuriya oo
dhan, oo waxay u keeneen kuwii bukay oo dhan, oo
cudurro kala cayncayn ah iyo silic qabay, iyo kuwo
jinni qaba, iyo kuwo suuxdin qaba, iyo kuwa curyaan
ah, wuuna bogsiiyey. 25 Waxaana raacay dad badan
oo ka yimid Galili iyo Dekabolis iyo Yeruusaalem iyo
Yahuudiya iyo Webi Urdun shishadiisa.

5 Markuu dadkii badnaa arkay ayuu buur fuulay,
markaasuu fadhiistay oo xertiisa ayaa u timid. 2
Kolkaasuu afkiisa kala qaaday oo wax baray, isagoo
leh. 3 Waxaa barakaysan kuwa xagga ruuxa ka
masaakiin ah, waayo, boqortooyada jannada iyagaa
leh. 4 Waxaa barakaysan kuwa baroorta, waayo,
waa la qalbiqabowjin doonaa. 5 Waxaa barakaysan
kuwa camal qabow, waayo, dhulkay dhaxli doonaan.
6 Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada u gaajaysan
oo u harraadsan, waayo, way dhergi doonaan. 7
Waxaa barakaysan kuwa naxariista leh, waayo, waa
loo naxariisan doonaa. 8 Waxaa barakaysan kuwa
qalbiga ka daahirsan, waayo, Ilaah bay arki doonaan.
9 Waxaa barakaysan kuwa nabadda ka shaqeeyaa,
waayo, waxaa loogu yeedhi doonaa wiilashii Ilaah.
10 Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada aawadeed
loo silciyo, waayo, boqortooyada jannada iyagaa
leh. 11 Waad barakaysan tihiin goortii laydin caayo,
oo laydin silciyo, oo wax walba oo xun oo been ah
laydinka sheego aawaday. 12 Farxa oo reyreeya,
waayo, jannada abaalgudkiinnu waa ku weyn yahay,
waayo, sidaasay u silcin jireen nebiyadii idinka
horreeyey. 13 Idinku waxaad tihiin cusbadii dhulka,
laakiin haddii cusbadu dhadhan beesho, maxaa
lagu cusbaynayaa? Dabadeed waxba tari mayso in
dibadda loo tuuro oo dadku ku tunto maahee. 14
Idinku waxaad tihiin iftiinkii dunida. Magaalo buur ku
taallu ma qarsoomi karto. 15 Ilays looma shido in la
hoos geliyo weel, laakiin waxaa la saaraa meeshii
ilayska, oo wuu u iftiimaa kuwa guriga ku jira oo
dhan. 16 Sidaas oo kale iftiinkiinnu dadka hortiisa
ha iftiimo, si ay shuqulladiinna wanaagsan u arkaan,
oo ay Aabbihiinna jannada ku jira u ammaanaan.
17 Ha u malaynina inaan u imid inaan sharciga
ama qorniintii nebiyada baabbi'iyo; uma aan iman
inaan baabbi'iyo, laakiin waxaan u imid inaan wada
oofiyo 18 Runtii waxaan idinku leeyahay, Intaan
cirka iyo dhulku idlaan, xaraf ama dhibic keliya
ka idlaan mayso sharciga ilaa ay wada noqdaan.
19 Sidaa darteed kii jebiya qaynuunnadan kuwa
ugu yar midkood, oo sidaas dadka u bara, waxaa
loogu yeedhi doonaa kan uga yar boqortooyadii
jannada, laakiin kii yeela oo bara, waxaa loogu

yeedhi doonaa kan weyn boqortooyadii jannada.
20 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Xaqnimadiinnu
haddaanay ka badnaan tan culimmada iyo Farrisiinta,
geliba maysaan boqortooyadii jannada. 21 Waad
maqasheen in kuwii hore lagu yidhi, Waa inaanad
dhiig qabin; kii dhiig qabaa wuxuu galabsadaa
xukunka. 22 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid
walba oo walaalkiis u cadhoodaa wuxuu galabsadaa
xukunka, oo kii walaalkiis ku yidhaahda, Nacas
yahow, wuxuu galabsadaa in shirka la geeyo, oo
kii yidhaahda, Doqon yahow, wuxuu galabsadaa
jahannamada dabka ah. **(Geenna g1067)** 23 Haddaba
haddaad hadiyaddaada meesha allabariga keento, oo
meeshaas aad ku xusuusatid in walaalkaa wax kuu
haysto, 24 hadiyaddaada ku dhaaf meeshii allabariga
horteeda, tag, oo horta walaalkaa la soo heshii,
dabadeed kaalay oo hadiyaddaada bixi. 25 Dhaqso
cadowgaaga ula heshii intaad jidka kula socoto, si
aan cadowgu xaakinka kuugu dhiibin, xaakinkuna
askariga kuugu dhiibin, oo xabsi lagugu tuurin. 26
Runtii waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi
maysid ilaa aad siisid beesadda ugu dambaysa. 27
Waad maqasheen in la yidhi, Waa inaanad sinaysan.
28 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Nin walba oo qof
dumar ah damac u eegaa, durba qalbigiisuu kaga
sinaystay. 29 Haddii ishaada midig ku xumayso, iska
bixi oo iska tuur, waayo, waxaa kuu wanaagsan in
xubnahaaga mid kaa lunto intii jidhkaaga oo dhan
jahannamada lagu tuuri lahaa. **(Geenna g1067)** 30
Gacantaada midig hadday ku xumayso, iska jar
oo iska tuur, waayo, waxaa kuu wanaagsan in
xubnahaaga mid kaa lunto intii jidhkaaga oo dhan
jahannamada geli lahaa. **(Geenna g1067)** 31 Waxaana
la yidhi, Ku alla kii naagtiisa furaa, warqaddii furniinka
ha siiyo. 32 Laakiin waxaan idinku leeyahay, Mid
walba oo naagtiisa furaa sababta sinada aawadeed
maahee, wuxuu ka dhigayaa inay sinaysato, oo
kii guursadaa tii la furayna waa sinaystaa. 33
Weliba waad maqasheen in kuwii hore lagu yidhi,
Waa inaanad nidarradaada jebin, laakiin waa inaad
Rabbiga u yeeshaa nidarradaada. 34 Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Ha dhaaraninaba; jannada ha ku
dhaaranina, waayo, waa carshigii Ilaah. 35 Dhulkana
ha ku dhaaranina, waayo, waa meeshuu cagihiisa
dhigo; Yeruusaalemna ha ku dhaaranina, waayo, waa
magaaladii Boqorkii weynaa. 36 Madaxaagana ha ku
dhaaran, waayo, tin keliya kama dhigi kartid caddaan
ama madow. 37 Laakiin hadalkiinnu ha ahaado, Haah,
haah, maya, maya; wixii intaas ka badan sharkuu
ka yimaadaa. 38 Waad maqasheen in la yidhi, Il il
ha loo rido, iligna ilig ha loo rido. 39 Laakiin waxaan
idinku leeyahay, Sharka ha hor istaagina, laakiin ku
alla kii dhabanka midig kaa dharbaaxa, kan kalena
u jeedi, 40 oo kii doonaya inuu ku ashtakeeyo oo
khamiiskaaga kaa qaato, maradaadana u daa, 41 oo
ku alla kii kugu qasba inaad mayl la socotid, laba
la soco. 42 Kii wax kaa barya, sii, oo kii doonaya
inuu wax kaa amaahdo ha ka sii jeesan. 43 Waad
maqasheen in la yidhi, Waa inaad deriskaaga jeclaatid
oo cadowgaaga necbaatid, 44 laakiin waxaan idinku
leeyahay, Cadowyadiinna jeclaada, u duceeya kuwa
idin habaara, wax wanaagsan u sameeya kuwa idin
neceb, oo Ilaah u barya kuwa idin caaya oo idin
silciya, 45 si aad u ahaataan wiilashii Aabbihiinna
jannada ku jira, waayo, qorraxdiisa wuxuu u soo bixiya
kuwa xun iyo kuwa wanaagsan, roobna wuu u di'iyaa
kuwa xaqa ah iyo kuwa aan xaqa ahaynba. 46 Waayo,
haddaad jeceshihiin kuwa idin jecel, abaalkee baad
leedihiin? Cashuurqaadayaashu miyaanay sidaas oo
kale samayn? 47 Haddaad salaantaan walaalihiin
oo keliya, maxaa dheeraad ah oo aad samaysaan?
Dadka kale miyaanay sidaas oo kale samayn? 48
Saas aawadeed u samaada sida Aabbihiinna jannadu
u san yahay.

6 Iska jira inaydnaan xaqnimadiinna dadka ku hor
samayn inay idin arkaan, haddii kale abaal kuma
lihidin Aabbihiinna jannada ku jira. 2 Haddaba
markaad sadaqad bixinayso, buun ha ugu dhufan
hortaada sida labawejiilayaashu sunagogyada iyo
jidadka ku sameeyaan si dadku u ammaanaan.
Runtii waxaan idinku leeyahay, Abaalgudkoodii
way heleen. 3 Laakiin adigu goortaad sadaqad
bixinayso, bidixdaadu yaanay ogaan waxa midigtaadu
samaynayso, 4 si ay sadaqaddaadu u qarsoonaato,
oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka ayaa kuu
abaalgudi doona. 5 Oo goortaad tukanaysaan, ha
ahaanina sida labawejiilayaasha, waayo, waxay jecel
yihiin inay tukadaan iyagoo taagan sunagogyada
iyo meesha jidadku isku gooyaan si ay dadka
ugu muuqdaan. Runtii waxaan idinku leeyahay,
Abaalgudkoodii way heleen. 6 Laakiin adigu goortaad
tukanaysid, qolkaaga qarsoon gal, oo goortaad

albaabkaaga xidhid, Aabbahaaga meesha qarsoon
ku jira bari, oo Aabbahaaga waxa qarsoon arka
ayaa kuu abaalgudi doona. 7 Goortaad tukanaysaan
hadalka ha ku celcelinina sida dadka aan Ilaah
aaminin yeelaan, waayo, waxay u malaynayaan in loo
maqlayo hadalkooda badan aawadiis. 8 Sidaa darteed
ha ahaanina sidooda oo kale, waayo, Aabbihiin
waa og yahay waxaad u baahan tihiin intaanad
weyddiin. 9 Haddaba sidatan u tukada, Aabbahayaga
jannada ku jirow, magacaagu quduus ha ahaado. 10
Boqortooyadaadu ha timaado, doonistaada dhulka
ha lagu yeelo sida jannada loogu yeelo. 11 Kibis
maalin nagu filan, maanta na sii. 12 Oo naga
cafi qaamahayaga sidaannu u cafinnay kuwa noo
qaamaysan. 13 Oo jirrabaadda ha noo kaxayn,
laakiin sharka naga du. Waayo, boqortooyada iyo
xoogga iyo ammaanta adigaa leh weligaa. Aamiin. 14
Waayo, haddaad dadka u cafidaan xumaantooda,
Aabbihiinna jannada ku jira ayaa idin cafiyi doona.
15 Laakiin haddaanad dadka cafiyin, Aabbihiinnu
xumaantiinna idiin cafiyi maayo. 16 Kolkaad soontaan
ha ahaanina sida labawejiilayaashu u fool qulubsan
yihiin, waayo, way isfoolxumeeyaan si ay dadka ugu
muuqdaan inay sooman yihiin. Runtii waxaan idinku
leeyahay, Abaalgudkoodii way heleen. 17 Laakiin
adigu goortaad soontid, madaxaaga saliid marso oo
fool dhaqo, 18 si aadan dadka ugu muuqan inaad
sooman tahay, laakiin aad ugu muuqatid Aabbahaaga
meel qarsoon ku jira, oo Aabbahaaga waxa qarsoon
arkaa waa kuu abaalgudi doonaa. 19 Maal ha ku
urursanina dhulka, meesha aboorka iyo miridhku
ku baabbi'iyaan, iyo meesha tuugaggu jebiyaan oo
ka xadaan, 20 laakiin maal jannada ku urursada,
meesha aboorka iyo miridhku ayan ku baabbi'in iyo
meesha tuugaggu ayan jebin oo ayan ka xadin. 21
Waayo, meesha maalkaagu ku jiro, meeshaasaa
qalbigaaguna ku jiri doonaa. 22 Ilayska jidhku waa
isha; haddaba haddii ishaadu hagaagsan tahay,
jidhkaaga oo dhammi waa iftiimi doonaa. 23 Laakiin
ishaadu hadday xun tahay, jidhkaaga oo dhammi
gudcur buu ahaan doonaa. Haddaba iftiinka kugu
jira hadduu gudcur yahay, gudcurkaasu sidee buu
u weyn yahay! 24 Ninna laba sayid uma shaqayn
karo, waayo, mid buu nacayaa, kan kalena wuu
jeclaanayaa, ama mid buu la jirayaa, kan kalena wuu
quudhsanayaa. Uma wada shaqayn kartaan Ilaah
iyo maal. 25 Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay,
Ha ugu welwelina naftiinna waxaad cuni doontaan,
iyo waxaad cabbi doontaan, jidhkiinnana ha ugu
welwelina waxaad u huwan doontaan. Naftu miyaanay
ka roonayn cuntada, jidhkuna miyaanu ka roonayn
dharka? 26 Shimbirraha cirka eega, waayo, waxba
ma beeraan, waxna ma gurtaan, maqsinnona waxba
kuma urursadaan, oo Aabbihiinna jannada ku jira
ayaa cunto siiya. Idinku miyaydnaan ka roonayn? 27
Midkiinnee intuu welwelo dhererkiisa dhudhun ku dari
kara? 28 Maxaad dharka ugu welweshaan? Fiiriya
ubaxyada duurka siday u baxaan, ma ay shaqeeyaan,
ma ayna miiqdaan. 29 Weliba waxaan idinku leeyahay,
Xataa Sulaymaan wakhtigii ammaantiisa oo dhan dhar
uma uu gashan jirin sida kuwan midkood. 30 Laakiin
haddii Ilaah sidaa u huwiyo cawska maanta duurka
ku yaal oo berrito moofada lagu ridayo, sidee ka
badan ayuu idiin huwinayaa, rumaysadyarayaalow?
31 Sidaa darteed ha ku welwelina, idinkoo leh,
Maxaannu cunaynaa? ama, Maxaannu cabbaynaa?
ama, Maxaannu huwanaynaa? 32 Waayo, quruumuhu
waxaas oo dhan ayay doondoonaan. Aabbihiinna
jannada ku jiraa waa og yahay inaad waxaas oo
dhan u baahan tihiin. 33 Laakiin horta doondoona
boqortooyadii Ilaah iyo xaqnimadiisa, oo waxaas oo
dhan waa laydinku dari doonaa. 34 Sidaa darteed
berrito ha ka welwelina, waayo, berrito iyadaa isu
welwelaysa. Maalinta sharkeedu waa ku filan yahay.

7 Ninna ha xukumina inaan laydin xukumin. 2
Waayo, xukunkii aad ku xukuntaan ayaa laydinku
xukumi doonaa, oo qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa
laydinku qiyaasi doonaa. 3 Saxarka isha walaalkaa
ku jira maxaad u aragtaa, dogobka ishaada ku jirase
aad u fiirsan weydaa? 4 Sidee baad walaalkaa ugu
odhan doontaa, I daa, saxarka ishaada ku jira aan kaa
saaree; oo dogob baa ishaada ku jiree? 5 Labawejiile
yahow, horta dogobka ishaada ku jira iska saar,
goortaasaad bayaan u arkaysaa inaad saxarka isha
walaalkaa ku jira ka saarto. 6 Waxa quduuska ah
eeyaha ha siinina, luulkiinnana doofaarrada hortooda
ha ku tuurina, si ayan ugu tuman oo ayan idinku soo
jeesan oo ayan idiinkala jeexjeexin. 7 Weyddiista
oo waa laydin siin doonaa; doona oo waad heli
doontaan: garaaca oo waa laydinka furi doonaa;
8 waayo, mid kasto oo weyddiista waa la siiyaa,
kii doonaana waa helaa, kii garaacana waa laga

furi doonaa. 9 Ninkiinnee baa haddii wiilkiisu kibis
weyddiisto, dhagax siinaya? 10 Ama hadduu kalluun
weyddiisto, abeeso siinaya? 11 Haddaba idinka
oo shar leh haddaad garanaysaan inaad hadiyado
wanaagsan carruurtiinna siisaan, intee ka badan
ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa wax wanaagsan
uu siin doonaa kuwa isaga weyddiista? 12 Haddaba
wax kasta oo aad doonaysaan in laydinku sameeyo,
idinkuna sidaas oo kale u sameeya; waayo, kanu
waa sharcigii iyo nebiyadii. 13 Iridda cidhiidhsan ka
gala, waayo, iriddu waa weyn tahay, jidkuna waa
ballaadhan yahay kan xagga baabbi'idda u kaca, oo
kuwa ka galaa waa badan yihiin. 14 Waayo, iriddu
waa cidhiidhsan tahay, jidkuna waa yar yahay kan
xagga nolosha u kaca, kuwa helaana waa yar yihiin.
15 Iska jira nebiyada beenta ah, kuwa idiinku imanaya
iyagoo qaba dharka idaad, laakiin hoosta ka ah
yeey wax boobaysa. 16 Midhahooda ayaad ku garan
doontaan. Canab ma laga guraa geed qodxan leh?
Berdena ma laga guraa yamaarugga? 17 Sidaasaa
geed kasta oo wanaagsanu midho wanaagsan u
dhalaa, geedkii xumina midho xun u dhalaa. 18
Geed wanaagsanu midho xun ma dhali karo, geed
xumina midho wanaagsan ma dhali karo. 19 Geed
kasta oo aan midho wanaagsan dhalin waa la jaraa
oo dabka lagu tuuraa. 20 Sidaa darteed waxaad
iyaga ku garanaysaan midhahooda. 21 Ma aha qof
kasta oo igu yidhaahda, Rabbow, Rabbow, kuwa
boqortooyadii jannada gelayaa, laakiin kii sameeya
doonista Aabbahayga jannada ku jira, kaasaa gelaya.
22 Maalintaas qaar badan baa igu odhan doona,
Rabbow, Rabbow, miyaannan magacaaga wax ku sii
sheegin, oo miyaannan magacaaga jinniyo ku saarin,
oo miyaannan magacaaga wax badan oo xoog leh ku
samayn? 23 Markaasaan ku odhan doonaa, Weligay
idinma aqoon, iga taga, dembifalayaalow. 24 Haddaba
qof kasta oo ereyadaydan maqla oo yeela, waxaa loo
ekaysiinayaa nin caqli leh oo gurigiisa ka dul dhisay
dhagaxa. 25 Roobkii ayaa da'ay, daadkiina waa
yimid, dabayshiina waa dhacday, wayna ku dhaceen
gurigaas, ma uuna dumin, waayo, waxaa laga dul
dhisay dhagaxa. 26 Qof kasta oo ereyadaydan maqla
oo aan yeelin, waxaa loo ekaysiinayaa nin doqon
ah oo gurigiisa carrada ka dul dhisay. 27 Roobkii
waa da'ay, daadkiina waa yimid, dabayshiina waa
dhacday, wayna ku dhaceen gurigaas, wuuna dumay,
dumiddiisuna waa weynayd. 28 Waxaa dhacay goortii
Ciise hadalladan dhammeeyey, in dadkii oo dhammu
waxbariddiisa la yaabeen, 29 waayo, wuxuu wax u
barayay sida mid amar leh oo uma uu baraynin sida
culimmada.

8 Goortuu buurta ka soo degay, dad badan baa soo
raacay. 2 Oo bal eeg, waxaa u yimid nin baras
leh oo caabuday, oo ku yidhi, Sayidow, haddaad
doonaysid, waad i daahirin kartaa. 3 Ciise intuu
gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay, oo ku yidhi,
Waan doonayaa ee daahirsanow. Kolkiiba baraskiisa
wuu ka daahirsanaaday, 4 oo Ciise ayaa ku yidhi, Iska
eeg, oo ninna ha u sheegin, laakiin jidkaaga iska mar,
oo wadaadka istus, oo bixi hadiyaddii Muuse amray,
marag iyaga ha u ahaatee. 5 Goortuu Kafarna'um
galay, waxaa u yimid boqol-u-taliye, isagoo baryaya 6
oo leh, Sayidow, midiidinkaygii guriguu jiifaa, isagoo
curyaannimo u buka oo aad u xanuunsanaya. 7
Kolkaasuu Ciise wuxuu ku yidhi, Waan imanayaa
oo bogsiinayaa. 8 Markaasaa boqol-u-taliyihii u
jawaabay oo ku yidhi, Sayidow, anigu ma istaahilo
inaad saqafka gurigayga hoostiisa soo gashid, laakiin
hadal keliya dheh, midiidinkayguna waa bogsan
doonaa. 9 Waayo, anigu waxaan ahay nin laga
sarreeyo oo askar baa iga hoosaysa. Kan waxaan ku
idhaahdaa, Tag, wuuna tagaa; mid kalena, Kaalay,
wuuna yimaadaa; midiidinkaygana, Waxan samee,
wuuna sameeyaa. 10 Goortuu Ciise taas maqlay, wuu
ka yaabay, wuxuuna ku yidhi kuwii la socday, Runtii
waxaan idinku leeyahay, Rumaysad sidan u weyn oo
kale reer binu Israa'iil kama dhex helin. 11 Waxaan
idinku leeyahay, Qaar badan ayaa bari iyo galbeed ka
iman doona oo la fadhiisan doona Ibraahim iyo Isxaaq
iyo Yacquub boqortooyadii jannada gudaheeda, 12
laakiin wiilashii boqortooyada waxaa lagu tuuri doonaa
gudcurka dibadda ah. Meeshaas waxaa jiri doonta
baroor iyo ilkojirriqsi. 13 Markaasaa Ciise wuxuu
boqol-u-taliyihii ku yidhi, Tag. Sidaad u ramaysatay
ha kuu noqoto e. Oo saacaddaas ayaa midiidinkii
bogsaday. 14 Ciise goortuu guriga Butros galay, wuxuu
arkay Butros soddohdiis oo jiifta oo qandhaysan. 15
Markaasuu gacanteeda taabtay, qandhadiina waa
ka baxday. Wayna kacday oo u adeegtay isaga.
16 Goortii makhribkii la gaadhay waxay u keeneen
qaar badan oo jinniyo qaba. Eray ayuu jinniyadii
ku saaray, kuwii bukay oo dhanna wuu bogsiiyey,

17 si ay u noqoto wixii nebi Isayos lagaga dhex
hadlay isagoo leh, Isagaa qaatay bukaankeennii,
cudurradeenniina wuu isku raray. 18 Goortuu Ciise
dad badan oo ku wareegsan arkay, ayuu amray
inay dhinaca kale tagaan. 19 Kolkaasaa culimmada
midkood u yimid oo ku yidhi, Macallimow, waan
ku raacayaa meeshaad tagtidba. 20 Ciise ayaa ku
yidhi, Dawacooyinku godad bay leeyihiin, shimbirraha
cirkuna buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka Aadanahu
meel uu madaxiisa dhigo ma leh. 21 Mid kale oo
xertiisa ah ayaa ku yidhi, Sayidow, horta ii oggolow
inaan tago oo aabbahay soo aaso. 22 Laakiin Ciise
ayaa ku yidhi, I soo raac; oo iska daa meydadku
ha aaseen meydadkooda. 23 Goortuu doonnida
fuulay, xertiisii ayaa raacday. 24 Oo waxaa badda
ka kacay duufaan weyn, ilaa ay hirarku qariyeen
doonnida, laakiin isagu waa hurday. 25 Markaasaa
xertiisii u timid oo toosisay, iyagoo leh, Sayidow, na
badbaadi, waannu lumaynaaye. 26 Kolkaasuu wuxuu
ku yidhi, Maxaad u baqaysaan, rumaysadyarayaalow?
Markaasuu kacay, oo canaantay dabaysha iyo badda,
oo xawaal weyn baa dhacday. 27 Haddaba nimankii
waa yaabeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Waa
nin caynkee ah kan xataa dabaysha iyo badduba
yeelaan? 28 Goortuu yimid dhinaca kale oo dalka
Gadareni, waxaa la kulmay laba qof oo jinni qaba
oo xabaalaha ka soo baxaya, iyagoo aad khatar
u ah, si aan ninna jidkaas u mari karin. 29 Way
qayliyeen iyagoo leh, Maxaa inoo dhexeeya, Wiilka
Ilaahow? Ma waxaad halkan u timid inaad wakhtiga
hortiis na silciso? 30 Waxaa iyaga ka fogaa daaqsin
doofaarro badan ah oo daaqaysa. 31 Jinniyadii ayaa
baryay iyagoo leh, Haddaad na saaraysid, noo dir
daaqsinta doofaarrada ah, 32 oo wuxuu ku yidhi,
Baxa. Markaasay baxeen oo galeen doofaarradii, oo
daaqsinta oo dhammu jarka hoos bay uga yaacday
ilaa badda, oo biyaha ku bakhtiday. 33 Kolkaasay
kuwii daajin jiray carareen oo magaalada galeen,
wax walbana way u sheegeen iyo wixii ku dhacay
kuwii jinniyada qabi jiray. 34 Markaasaa magaaladii
oo dhan lagaga soo baxay inay Ciise ka hor tagaan.
Goortay arkeen, waxay ka baryeen inuu soohdintooda
ka noqdo.

9 Markaasuu doonni fuulay oo dhanka kale u
tallaabay oo magaaladiisii yimid. 2 Kolkaasay
waxay u keeneen nin curyaan ah oo sariir ku jiifa. Ciise
oo rumaysadkooda arka ayaa ninkii curyaanka ahaa
ku yidhi, Wiilkow, kalsoonow, dembiyadaadu waa
kaa cafiyan yihiin. 3 Kolkaasaa qaar culimmada ah
waxay isku yidhaahdeen, Ninkan waa caytamayaa. 4
Ciise oo fikirradooda garanaya ayaa ku yidhi, Maxaad
haddaba shar ugu fikiraysaan qalbiyadiinna? 5 Iyamaa
hawl yar, in la yidhaahdo, Dembiyadaadu waa cafiyan
yihiin, ama in la yidhaahdo, Kac oo soco? 6 Laakiin
si aad ku garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku
leeyahay amar uu dembiyada ku cafiyo (markaasuu
kii curyaanka ahaa ku yidhi), Kac oo sariirtaada qaado
oo gurigaaga tag. 7 Markaasuu kacay oo gurigiisii
tegey. 8 Laakiin dadkii badnaa goortay arkeen, way
baqeen, oo Ilaah ammaaneen, kan amar caynkan oo
kale ah dadka siiyey. 9 Ciise kolkuu meeshaas ka
tegey intuu socday ayuu wuxuu arkay nin la odhan
jiray Matayos oo fadhiya meeshii cashuurta lagu
qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac. Markaasuu
kacay oo raacay. 10 Waxaa dhacay, goortii Ciise
guriga cunto u fadhiistay, in cashuurqaadayaal iyo
dembilayaal badanu yimaadeen, oo ay la fadhiisteen
Ciise iyo xertiisa. 11 Goortii Farrisiintu arkeen
ayay xertiisii ku yidhaahdeen, Macallinkiinnu muxuu
cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha ula cunaa?
12 Laakiin goortuu maqlay, wuxuu yidhi, Kuwa ladan
dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa buka ayaa u
baahan. 13 Laakiin taga oo barta hadalkan micnihiisa,
Waxaan doonayaa naxariis ee ma aha allabari, waayo
uma aan imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho,
laakiin inaan dembilayaasha u yeedho ayaan u imid.
14 Markaas waxaa u timid xertii Yooxanaa iyagoo leh,
Annaga iyo Farrisiintu maxaannu dhaaxa u soonnaa,
laakiin xertaadu ay u soomi weydaa? 15 Markaasaa
Ciise ku yidhi, Dadka aroosku ma barooran karaan
intuu aroosku la joogo? Laakiin waxaa iman doona
maalmaha arooska laga qaadi doono, markaasay
soomi doonaan. 16 Ninna karriin cusub kuma tolo
dhar duug ah, waayo, tan lagu buuxin lahaa ayaa
dharka ka go'da, oo jeexdintu waa ka sii xumaataa.
17 Khamri cusubna laguma shubo qarbeddo duug ah,
haddii kale qarbeddada ayaa qarxaya, khamriguna
waa daadanayaa, qarbeddaduna waa hallaabayaan,
laakiin khamri cusubse waxaa lagu shubaa qarbeddo
cuscusub, labaduba waa sii raagayaan. 18 Intuu
waxan kula hadlayay, waxaa u yimid taliye oo u
sujuuday oo ku yidhi, Gabadhaydu haddeer bay

dhimatay, laakiin kaalay oo gacantaada saar oo
way noolaanaysaa. **19** Markaasaa Ciise kacay oo
raacay, isaga iyo xertiisiiba. **20** Kolkaas naag laba iyo
toban sannadood dhiigbixid qabtay ayaa dhabarkiisa
timid oo taabatay maradiisa darafteeda. **21** Waayo,
waxay isku tidhi, Haddaan maradiisa iska taabto uun,
waan bogsanayaa. **22** Laakiin Ciise intuu ku soo
jeestay oo arkay, ayuu wuxuu ku yidhi, Gabadhay,
kalsoonow; rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. Oo
naagtii baa saacaddaas bogsatay. **23** Ciise goortuu
guriga taliyaha galay oo arkay kuwa biibiilayaasha
yeedhinaya iyo dadka buuqaya, **24** wuxuu ku yidhi, Ka
leexda, yartu ma dhiman, waase huruddaa. Wayna ku
qosleen. **25** Laakiin markii dadkii badnaa la saaray,
ayuu galay oo gacanteeda qabtay, yartiina waa
kacday. **26** Markaasaa warkaasu dalkaas oo dhan
gaadhay. **27** Ciise intuu meeshaas ka tegayay, waxaa
daba socday laba nin oo Indhala', iyagoo qaylinaya oo
leh, Ina Daa'uudow, noo naxariiso. **28** Goortuu guriga
galay ayay nimankii indhaha la'aa u yimaadeen.
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ma rumaysan tihiin
inaan waxan yeeli karo? Waxay ku yidhaahdeen,
Haah, Sayidow. **29** Markaasuu indhahooda taabtay
isagoo leh, Sida rumaysadkiinnu yahay ha idiin
noqoto. **30** Markaasaa indhahoodii furmeen. Ciise
aad buu u amray, oo ku yidhi, Iska jira; ninna yaanu
ogaan. **31** Laakiin iyagu way baxeen oo warkiisa ku
fidiyeen dhulkaas oo dhan. **32** Kolkay baxeen, bal
eeg, waxaa loo keenay nin Carrabla' oo jinni qaba.
33 Oo goortii jinnigii la saaray, ninkii carrabka la'aa
waa hadlay, dadkii badnaana way yaabeen oo waxay
yidhaahdeen, Sidaas oo kale Israa'iil weligeed laguma
arag. **34** Laakiin Farrisiintii waxay yidhaahdeen,
Wuxuu jinniyada ku eryaa madaxda jinniyada. **35** Ciise
wuxuu ku wareegay magaalooyinka iyo tuulooyinka oo
dhan, oo sunagogyadooda ayuu wax ku barayay, oo
injiilka boqortooyadii ku wacdiyeyey, oo bugto walba
iyo cudur walba ayuu bogsiinayay: **36** Laakiin goortuu
dadkii badnaa arkay ayuu u naxariistay, waayo, way
dhibaataysnaayeen oo kala firidhsanaayeen sidii
ido aan adhijir lahayn. **37** Markaasuu xertiisii ku
yidhi, Waxa beerta laga gooynayaa way badan yihiin,
shaqaalayaashuse waa yar yihiin. **38** Sidaa darteed
Sayidka beergooyska barya inuu shaqaalayaal
beertiisa u soo diro.

10 Markaasuu wuxuu u yeedhay laba-iyo-tobankii
xertiisa ahaa oo wuxuu siiyey amar ay jinniyo
wasakh leh ku saaraan oo ay bugto walba iyo cudur
walba ku bogsiiyaan. **2** Laba-iyo-tobanka rasuul
magacyadoodu waa kuwan, Kan ugu horreeyaa waa
Simoon, kan Butros la odhan jiray, iyo walaalkiis
Andaros, iyo Yacquub ina Sebedi, iyo walaalkiis
Yooxanaa, **3** iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo
Toomas, iyo Matayos oo cashuurqaadaha ahaa, iyo
Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos, **4** iyo Simoon reer
Kaana, iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey. **5**
Laba-iyo-tobankan Ciise ayaa diray oo amray isagoo
leh, Jid ka mid ah jidadka dadka aan Yuhuudda
ahayn ha marina, magaalo ka mid ah magaalooyinka
reer Samaariyana ha gelina, **6** laakiin waxaad u
tagtaan idaha lunsan oo guriga Israa'iil ah. **7** Oo
intaad socotaan wacdiya, oo waxaad ku tidhaahdaan,
Boqortooyadii jannadu waa dhow dahay. **8** Kuwa
bukana bogsiiya, kuwii dhintayna sara kiciya, kuwa
baraska lehna nadiifiya, jinniyadana saara, hadiyad
ahaan baad ku hesheen ee hadiyad ahaanna ku
siiya. **9** Dahab ama lacag ama naxaas kiishadihiinna
ha ku haysanina, **10** qandina jidka ha u qaadanina,
ama laba khamiis, ama kabo, ama ul, waayo,
shaqaaluhu cuntadiisa ayuu istaahilaa. **11** Magaalo
alla magaaladaad gashaan iyo tuuloba, ka doona mid
istaahila, oo halkaas jooga ilaa aad ka tegaysaan.
12 Goortaad guriga gelaysaan, nabdaadiya, **13** oo
hadduu gurigu istaahilo, nabaddiinnu ha ku soo degto,
laakiin haddaanu istaahilin, nabaddiinnu ha idinku
soo noqoto. **14** Oo ku alla kii aan idin soo dhowayn,
oo aan hadalladiinna maqlin, goortaad gurigaas ama
magaaladaas ka baxaysaan, siigada cagihiinna ka
dhabaandhaba. **15** Runtii waxaan idinku leeyahay,
Maalinta xisaabta, Sodom iyo Gomora waa ka xisaab
fududaan doonaan magaaladaas. **16** Waxaan idiin
dirayaa sidii ido yeey ku dhex jira, sidaa darteed
caqli u lahaada sida abeesooyin, oo u sir la'aada
sida qoolleyo. **17** Laakiin dad iska jira, waayo, waxay
idiin dhiibi doonaan shirar, oo sunagogyadooda ayay
idinku karbaashi doonaan. **18** Oo waxaa aawaday
laydiin hor geeyn doonaa taliyayaal iyo boqorro inay
marag ku noqoto iyaga iyo dadka aan Yuhuudda
ahayn. **19** Laakiin goortay idin gacangeliyaan, ha ka
welwelina sidaad u hadli doontaan ama waxaad ku
hadli doontaan, waayo, waxaad ku hadli doontaan

ayaa saacaddaas laydin siin doonaa. 20 Waayo,
ma aha idinka kuwa hadlayaa laakiin waa Ruuxa
Aabbihiin kan idinka dhex hadlayaa. 21 Walaalba
walaalkiis wuxuu u dhiibi doonaa in la dilo, aabbena
wiilkiisa, carruurna waalidkood ayay ku kici doonaan
oo dhimashay gaadhsiin doonaan. 22 Dadka oo
dhan ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan doona,
laakiin kan ilaa ugu dambaysta adkaysta, kaasaa
badbaadi doona. 23 Laakiin goortay magaaladan
idinku silciyaan, tan kale u carara, waayo, runtii
waxaan idinku leeyahay, Magaalooyinka Israa'iil
ma wada gaadhi doontaan ilaa Wiilka Aadanahu
yimaado. 24 Qof xer ahu macallinkiisa kama sarreeyo,
addoonkuna sayidkiisa kama sarreeyo. 25 Waa ku
filan tahay qof xer ah inuu noqdo sida macallinkiisa,
addoonkuna sida sayidkiisa. Hadday odayga reerka
Be'elsebul ugu yeedhaan, intee ka badan ayay ugu
yeedhi doonaan kuwa gurigiisa jooga. 26 Sidaa
darteed ha ka baqina, waayo, wax daboolan ma jiro
oo aan soo muuqan doonin, wax qarsoonna ma jiro
oo aan la garan doonin. 27 Waxaan gudcurka idiinku
sheego, iftiinka ku dhaha, oo waxaad dhegta ka
maqashaanna, guryaha dushooda kaga dhawaaqa.
28 Ha ka baqina kuwa jidhka dila, laakiin aan karin inay
nafta dilaan, waxaadse ka baqdaan kan jahannamada
ku hallayn kara nafta iyo jidhkaba. **(Geenna g1067)**
29 Laba shimbirrood miyaan beesad lagu iibin?
Middoodna dhulka ku dhici mayso amarka Aabbihiin
la'aantiis. 30 Timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan
yihiin. 31 Sidaa darteed ha baqina, waad ka qiima
badan tihiin shimbirro badan. 32 Sidaa darteed mid
walba oo igu qirta dadka hortiisa, anna waan ku
qiran doonaa Aabbahayga jannada ku jira hortiisa. 33
Laakiin ku alla kii igu diida dadka hortiisa, anna waan
ku diidi doonaa Aabbahayga jannada ku jira hortiisa.
34 Ha u malaynina inaan u imid inaan nabad dhulka u
keeno; uma aan iman inaan nabad keeno, laakiin
inaan seef keeno. 35 Waxaanse u imid inaan nin
cadow kaga dhigo aabbihiis, gabadhna hooyadeed,
naagna soddohdeed. 36 Nin cadowgiisu waa dadka
gurigiisa. 37 Kan aabbihiis iyo hooyadiis iga jecel, ima
istaahilo, oo kan wiilkiisa iyo gabadhdiisa iga jecel,
ima istaahilo. 38 Kan aan iskutallaabtiisa soo qaadan
oo aan i soo raacin, ima istaahilo. 39 Kan naftiisa
helaa waa lumin doonaa, oo kan naftiisa u lumiya
aawaday waa heli doonaa. 40 Kan idin aqbalaa wuu i
aqbalaa, kan i aqbalaana, wuxuu aqbalaa kan i soo
diray. 41 Kan nebi ku aqbala nebi magiciis, wuxuu
heli doonaa nebi abaalkiis, kan qof xaq ah ku aqbala
qof xaq ah magiciis, wuxuu heli doonaa qof xaq ah
abaalkiis. 42 Ku alla kii kuwan yaryar koob biyo qabow
oo keliya ku siiya qof xer ah magiciis, runtii waxaan
idinku leeyahay, abaalkiisu ka lumi maayoba.

11 Goortii Ciise amarkiisa u dhammeeyey laba
iyo tobankii xertiisa ahaa, waxaa dhacay inuu
meeshaas ka noqday inuu magaalooyinkooda wax
ku baro oo ku wacdiyo. 2 Goortii Yooxanaa xabsiga
ka maqlay shuqulladii Masiixa, laba xertiisii ah
ayuu u soo diray 3 oo ku yidhi, Miyaad tahay
kan imanaya mise mid kale aannu dhawrnaa? 4
Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Taga oo
Yooxanaa uga warrama waxaad aragteen iyo waxaad
maqasheen. 5 Kuwii indhaha la'aa wax bay arkaan,
kuwii lugahala'aana way socdaan, kuwii baraska
qabayna waa la nadiifiyey, kuwii dhegahala'aana
wax bay maqlaan, kuwii dhintayna waa la kiciyey,
masaakiintana injiilka waa lagu wacdiyaa, 6 oo
waxaana barakaysan kan aan iga xumaanin. 7
Markay tageen, Ciise wuxuu bilaabay inuu dadkii
badnaa wax uga sheego Yooxanaa oo wuxuu yidhi,
Maxaad cidlada ugu baxdeen? Ma waxay ahayd
inaad soo aragtaan cawsduur dabaylu ruxayso? 8
Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad
soo aragtaan nin dhar jilicsan qaba? Kuwa dharka
jilicsan qaba waxay joogaan guryaha boqorrada. 9
Laakiin maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad
nebi soo aragtaan? Haah, waxaan idinku leeyahay,
mid nebi ka sarreeya. 10 Kanu waa kii laga qoray,
Eeg, waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga,
Kan jidkaaga kuu sii diyaargarayn doona hortaada.
11 Runtii waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka
dhalatay, mid Yooxanaa Baabtiisaha ka weyn kama
dhex kicin, laakiin kan boqortooyadii jannada ugu
yar ayaa ka weyn. 12 Tan iyo wakhtigii Yooxanaa
Baabtiisaha boqortooyada jannada waa la xoogay, oo
kuwii xoogayna ayaa qaatay. 13 Waayo, nebiyadii iyo
sharcigu waxay wax sii sheegeen ilaa Yooxanaa. 14
Haddii aad doonaysaan inaad tan aqbashaan, Kanu
waa Eliyaas kan iman lahaa. 15 Kan dhego wax
lagu maqlo lahu ha maqlo. 16 Maxaan qarnigan u
ekaysiiyaa? Wuxuu u eg yahay carruur suuqa fadhida
oo kuwa kale u yeedhaysa, 17 iyagoo leh, Biibiile

baannu idiin yeedhinnay, oo waad cayaari weydeen,
waannu baroorannay oo waad calaacali weydeen.
18 Waayo, Yooxanaa waa yimid isagoo aan waxba
cunaynin oo cabbaynin, oo waxay yidhaahdaan, Jinni
buu qabaa. **19** Wiilka Aadanahuse waa yimid isagoo
wax cunaya oo cabbaya, oo waxay yidhaahdaan,
Eeg, waa nin cir weyn oo khamriyacab ah oo
saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo dembilayaal.
Xigmaddu inay xaq tahay waa lagu caddeeyaa
shuqulladeeda. **20** Dabadeed wuxuu bilaabay inuu
canaanto magaalooyinkii uu shuqulladiisa xoogga
leh badidooda ku dhex sameeyey, waayo, ma ay
toobadkeenin. **21** Waa kuu hoog, Khorasinay; waa
kuu hoog, Beytsayday; waayo, shuqulladii xoogga
lahaa oo laydinku dhex sameeyey, haddii Turos iyo
Siidoon lagu samayn lahaa, goor horay toobadkeeni
lahaayeen, iyagoo dhar joonyad ah gashan oo dambas
ku fadhiya. **22** Laakiin waxaan idinku leeyahay,
Maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon waa idinka
xisaab fududaan doonaan. **23** Adiguna Kafarna'umay,
samada ma laguu sarraysiin doonaa? Waxaad ku
degi doontaa Haadees, waayo, haddii shuqulladii
xoogga lahaa oo lagugu dhex sameeyey, Sodom
lagu samayn lahaa, ilaa maanta way joogi lahayd.
(Hadēs g86) **24** Laakiin waxaan idinku leeyahay,
Maalinta xisaabta, dalka Sodom ayaa kaa xisaab
fududaan doona. **25** Wakhtigaas Ciise ayaa hadalkan
yidhi, Aabbow, Rabbiga samada iyo dhulkow, waan
kugu mahadnaqayaa, waayo, waxyaalahan ayaad
kuwa caqliga iyo garashada leh ka qarisay, oo
waxaad u muujisay ilma yaryar. **26** Haah, Aabbow,
waayo, sidaas ayaa kaa farxisay. **27** Aabbahay
wax walbaba waa ii dhiibay; oo ninna Wiilka garan
maayo Aabbaha maahee, oo ninna Aabbaha garan
maayo Wiilka maahee iyo kii Wiilku doonayo inuu u
muujiyo. **28** Ii kaalaya kulligiin kuwiinna hawshaysan
oo culaabaysanow, oo anigu waan idin nasin doonaa.
29 Harqoodkayga dushiinna ku qaata oo wax iga
barta; waayo, waan qaboobahay, qalbigayguna waa
hooseeyaa, oo naftiinna nasashaad u heli doontaan.
30 Waayo, harqoodkaygu waa dhib yar yahay, oo
rarkayguna waa fudud yahay.

12 Wakhtigaas Ciise wuxuu sabtidii dhex maray
beeraha, xertiisuna waa gaajaysnayd, oo waxay
bilaabeen inay sabuulladii jartaan oo cunaan. **2**
Laakiin Farrisiintii goortay arkeen, waxay isaga ku
yidhaahdeen, Eeg, xertaadu waxay samaynayaan
wixii aan xalaal ahayn in sabtida la sameeyo. **3**
Laakiin wuxuu ku yidhi, Miyaydnaan akhriyin wixii
Daa'uud sameeyey goortuu gaajooday, isaga iyo
kuwii la jiray, **4** siduu gurigii Ilaah u galay oo uu u
cunay kibistii tusniinta, tan aan xalaal u ahayn inuu
cuno ama in kuwii la jiray cunaan, wadaaddada keliya
maahee? **5** Ama miyaydnaan sharciga ka akhriyin in
wadaaddadii macbudka ku jira sabtida, ay sabtida
ka dhigaan wax aan quduus ahayn oo ay ka eed la'
yihiin? **6** Waxaan idinku leeyahay, Mid macbudka
ka sarreeya ayaa halkan jooga. **7** Haddaad aqoon
lahaydeen hadalkan micnihiisa, Waxaan doonayaa
naxariis ee ma aha allabari, kuwa aan eed lahayn
ma aad xukunteen. **8** Waayo, Wiilka Aadanahu waa
sayidkii sabtida. **9** Markaasuu halkaas ka tegey oo
wuxuu galay sunagoggooda. **10** Oo waxaa joogay
nin gacan engegan. Goortaasay weyddiiyeen oo
ku yidhaahdeen, Ma xalaal baa in sabtida wax la
bogsiiyo? si ay ugu ashtakeeyaan. **11** Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Ninkiinnee baa lax leh oo hadday
sabtida god ku dhacdo, aan soo qabanaynin oo aan
soo bixinaynin? **12** Haddaba nin intee buu ka qiima
badan yahay lax! Sidaa darteed waa xalaal in sabtida
wanaag la sameeyo. **13** Markaasuu ninkii ku yidhi,
Gacantaada soo taag. Wuuna soo taagay, oo way
bogsatay sida tan kale. **14** Laakiin Farrisiintu waa
baxeen, oo waxay ka wada hadleen si ay u dilaan. **15**
Ciise goortuu ogaaday ayuu halkaas ka tegey, oo
waxaa raacay dad badan, dhammaantoodna wuu
wada bogsiiyey. **16** Wuxuuna ku amray inaanay
cidna u sheegin, **17** si ay u noqoto wixii lagaga dhex
hadlay nebi Isayos isagoo leh, **18** Eeg midiidinkaygii
aan doortay, Kan aan jeclahay oo ay naftaydu ku
faraxsan tahay. Ruuxayga ayaan dul saari doonaa,
Wuxuuna quruumaha u sheegi doonaa xukunka. **19**
Ma uu ilaaqtami doono, mana qaylin doono, Ninnana
codkiisa jidadka kama maqli doono. **20** Cawsduur
nabar leh ma jebin doono, Dubaalad qiiqaysana
ma demin doono, Ilaa uu xukunka u soo bixiyo
libta. **21** Oo quruumuhu waxay ku rajayn doonaan
magiciisa. **22** Markaasaa waxaa loo keenay jinnoole
indha la' oo carrab la', wuuna bogsiiyey, sidaa darteed
ninkii carrabka la'aa waa hadlay oo wax arkay.
23 Kolkaasaa dadkii badnaa oo dhammu yaabeen
oo waxay yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn ina

Daa'uud? 24 Laakiin Farrisiintu goortay maqleen,
waxay yidhaahdeen, Kanu jinniyada wax kale kuma
saaro Be'elsebul oo ah madaxda jinniyada maahee.
25 Laakiin isagoo garanaya fikirradooda ayuu ku
yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa, cid la'
bay noqotaa, oo magaalo walba iyo guri walba oo
kala qaysamaa, ma taagnaan doonaan. 26 Haddii
Shayddaan Shayddaan saaro, waa kala qaybsamaa.
Haddaba boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan
doontaa? 27 Oo anigu haddii aan jinniyada ku
saaro Be'elsebul, wiilashiinnu yay ku saaraan? Sidaa
darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
28 Laakiin haddaan jinniyada ku saaro Ruuxa Ilaah,
waxaa idiin timid boqortooyada Ilaah. 29 Ama qof sidee
buu kan xoog leh gurigiisa u geli karaa oo alaabtiisa
u dhici karaa, haddaanu kolkii hore kan xoogga leh
xidhin? Markaasuu gurigiisa dhici doonaa. 30 Kan
aan ila jirin waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa
firdhiyaa. 31 Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay,
Dembi walba iyo cay walba waa loo cafiyi doonaa
dadka, laakiin cayda Ruuxa Quduuska ah ka gees
ah looma cafiyi doono. 32 Ku alla kii ku hadla hadal
Wiilka Aadanaha ka gees ah waa loo cafiyi doonaa,
laakiin ku alla kii ku hadla hadal Ruuxa Quduuska ah
ka gees ah looma cafiyi doono wakhtigan iyo wakhtiga
iman doona. **(aiōn g165)** 33 Ama geedka wanaajiya iyo
midhihiisaba, ama geedka xumeeya iyo midhihiisaba,
waayo, geedka waxaa lagu gartaa midhihiisa. 34
Dhal jilbisay, sidee baad wax wanaagsan ugu hadli
karaysaan idinkoo shar leh? Waayo, afku wuxuu ku
hadlaa waxa qalbiga ku badan. 35 Ninka wanaagsani
wuxuu maalka wanaagsan ka soo saaraa wax
wanaagsan, kan sharka lihina wuxuu maalka sharka
leh ka soo saaraa wax shar ah. 36 Waxaan idinku
leeyahay, Eray kasta oo aan waxtar lahayn oo dadku
ku hadlo, maalinta xisaabta xisaab bay ka bixin
doonaan. 37 Waayo, hadalladaada ayaa lagugu
caddayn doonaa inaad xaq tahay, oo hadalladaada
ayaa lagugu xukumi doonaa. 38 Markaas qaar
culimmada iyo Farrisiinta ah ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Macallimow, waxaannu doonaynaa inaannu
calaamo kaa aragno. 39 Markaasuu wuxuu u jawaabay
oo ku yidhi, Qarni shareed oo sina leh ayaa calaamo
doonaya, calaamona lama siin doono calaamada
nebi Yoonis maahee. 40 Waayo, sida Yoonis saddex
maalmood iyo saddex habeen caloosha nibiriga ugu
jiray, sidaasuu Wiilka Aadanahuna saddex maalmood
iyo saddex habeen caloosha dhulka uga jiri doonaa. 41
Nimanka Nineweh waxay xisaabta isla taagi doonaan
dadka qarnigan, wayna xukumi doonaan, waayo,
waxay ku toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg,
mid Yoonis ka weyn ayaa halkan jooga. 42 Boqoradda
koonfureed waxay xisaabta la kici doontaa dadka
qarnigan, wayna xukumi doontaa, waayo, waxay ka
timid meesha dhulka ugu shishaysa inay xigmadda
Sulaymaan maqasho, oo bal eeg, mid Sulaymaan
ka weyn ayaa halkan jooga. 43 Jinniga wasakhda
leh goortuu ninka ka baxo, wuxuu maraa meelo aan
biyo lahayn isagoo nasasho doonaya, mana helo.
44 Markaasuu yidhaahdaa, Waxaan ku noqonayaa
gurigaygii aan ka baxay, oo goortuu yimaado wuxuu
helaa isagoo madhan oo xaaqan oo hagaagsan.
45 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa toddoba jinni
oo kale oo ka xunxun isaga, wayna galaan oo
halkaas joogaan. Ninkaas wakhtigiisa dambe ayaa
ka darnaada wakhtiga hore. Sidaasay u noqon
doontaa qarnigan sharka leh. 46 Intuu weli dadkii
badnaa la hadlayay, ayaa hooyadiis iyo walaalihiis
dibadda taagnaayeen oo doonayeen inay la hadlaan
isaga. 47 Mid baa ku yidhi, Bal eeg, hooyadaa iyo
walaalahaa ayaa dibadda taagan oo doonaya inay
kula hadlaan. 48 Laakiin wuu u jawaabay oo ku yidhi
kii u sheegay, Yaa hooyaday ah oo yaa walaalahay
ah? 49 Gacantiisa ayuu xertiisa ku taagay oo yidhi,
Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay! 50 Waayo, ku
alla kii yeela doonista Aabbahayga jannada ku jira,
kaasaa walaalkay iyo walaashay iyo hooyaday ah.

13 Maalintaas Ciise ayaa guriga ka baxay oo
fadhiistay badda agteeda, 2 oo waxaa u soo
ururay dad faro badan, sidaa darteed doonni ayuu
fuulay oo fadhiistay, dadkii badnaa oo dhammuna
xeebtay taagnaayeen. 3 Markaasuu wax badan
masaallo ugu sheegay isagoo leh, Beerrey baa
baxay inuu wax beero, 4 oo intuu beerayay qaar
baa jidka geestiisa ku dhacay. Kolkaasaa shimbirro
yimaadeen oo cuneen. 5 Qaar kalena waxay ku
dhaceen dhul dhagax ah oo aan carro badan lahayn;
kolkiiba way soo baxeen, waayo, carradu hoos uma
dheerayn, 6 laakiin qorraxdu goortay soo baxday
way gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma
lahayn. 7 Qaar kalena waxay ku dhaceen qodxan,
qodxantiina waa soo baxday oo ceejisay. 8 Qaar

kalena dhul wanaagsan bay ku dhaceen oo ay midho
dhaleen, mid boqol, midna lixdan, midna soddon.
9 Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo. 10
Markaasaa xertii u timid oo ku tidhi, Maxaad masaallo
ugula hadashaa? 11 Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi,
Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee
boqortooyada jannada garataan, kuwaase lama siiyo.
12 Waayo, ku alla kii wax haysta waa la siin doonaa,
waana loo badin doonaa, kii aan waxba haysanse,
waa laga qaadi doonaa wuxuu haysto. 13 Sidaa
darteed ayaan masaallo ugula hadlaa, waayo, iyagoo
arkaya ma arkaan, oo iyagoo maqlaya ma maqlaan,
mana gartaan. 14 Iyagay u noqotay waxsheegidda
Isayos iyadoo leh, Maqal baad ku maqli doontaan
mana garan doontaan, Idinkoo arkaya wax baad arki
doontaan, idiinmana dhaadhici doonto. 15 Waayo,
dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday, Oo dhib
bay dhegahooda wax ugu maqlaan, Indhahoodana
way isku qabteen; Si aanay indhaha wax ugu arkin,
Oo dhegaha wax ugu maqlin, Oo qalbiga wax ugu
garan, Si aanay u soo noqon, Oo aanan u bogsiin.
16 Laakiin waxaa barakaysan indhihiinna, waayo,
wax bay arkaan, iyo dhegihiinna, waayo, wax bay
maqlaan. 17 Runtii waxaan idinku leeyahay, Nebiyo
badan iyo niman xaq ah ayaa doonay inay arkaan
waxaad aragtaan, mana arkin, iyo inay maqlaan
waxaad maqashaan, mana ay maqlin. 18 Haddaba
maqla masaalkii beerreyga. 19 Mid kasta oo hadalka
boqortooyada maqla oo aan garan, waxaa u yimaada
kan sharka leh oo ka dhifta wixii qalbigiisa lagu
beeray. Waa kan kii jidka geestiisa lagu beeray.
20 Oo kii meelaha dhagaxa ah lagu beeray waa
kan hadalka maqla oo kolkiiba farxad ku qaata.
21 Xididse isagu ma leh, laakiin wakhti yar buu sii
jiraa, oo goortii dhib ama silec ugu dhaco erayga
aawadiis, markiiba waa ka xumaadaa. 22 Kii qodxanta
lagu dhex beerayna waa kan hadalka maqla oo
kawelwelidda dunidan iyo sasabidda maalka ayaa
hadalka ceejiya, oo wuxuu noqdaa midhola'aan.
(aiōn g165) 23 Kii dhulka wanaagsan lagu beeray
waa kan erayga maqla oo garta, oo isagu waa
kan midho dhala, mid boqol, midna lixdan, midna
soddon. 24 Masaal kale ayuu u saaray, oo wuxuu
yidhi, Boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiiyaa
nin beertiisa abuur wanaagsan ku abuuray. 25 Laakiin
waxaa yimid cadowgiisa intii dadku hurday, oo wuxuu
sarreenka kaga dhex abuuray gocondho, markaasuu
tegey. 26 Laakiin markii geedku soo baxay oo uu
midho dhalay, markaasaa gocondhadii soo muuqatay.
27 Kolkaasaa odayga reerka addoommadiisu u
yimaadeen oo ku yidhaahdeen, Sayidow, miyaanad
abuur wanaagsan beertaada ku abuurin? Xaggee
haddaba gocondhadu uga timid? 28 Wuxuu ku yidhi,
Nin cadow ah ayaa waxan sameeyey. Addoommadii
waxay ku yidhaahdeen, Ma waxaad doonaysaa
haddaba inaannu tagno oo ururinno? 29 Wuxuuse ku
yidhi, Maya, waaba intaas oo goortaad gocondhada
ururinaysaan aad sarreenka la rurujisaan. 30
Labadoodu ha isla baxaan ilaa beergooyska, oo
wakhtiga beergooyska waxaan kuwa gooya ku
odhanayaa, Horta waxaad ururisaan gocondhadii,
oo xidhmo xidhmo isugu xidha in la gubo, laakiin
sarreenka ku soo ururiya maqsinkayga. 31 Masaal
kale ayuu u saaray oo wuxuu yidhi, Boqortooyada
jannada waxay u eg tahay iniin khardal, tan uu nin
qaaday oo beertiisa ku beeray. 32 Taas waa ka
wada yar tahay iniinaha oo dhan, laakiin goortay
weynaato, way ka weyn tahay dhalatada oo dhan,
oo waxay noqotaa geed dheer si ay shimbirraha
cirku u yimaadaan oo laamaheeda ugu degaan. 33
Masaal kale ayuu kula hadlay, Boqortooyada jannada
waxay u eg tahay khamiir, kan naagi intay qaadday
ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshtay ilaa
ay wada khamiireen. 34 Waxan oo dhan ayaa Ciise
masaallo kula hadlay dadkii badnaa, oo masaalla'aan
kulama uu hadlin iyaga. 35 Si ay u noqoto wixii
nebiga lagaga dhex hadlay isagoo leh, Afkayga
waxaan ku furayaa masaallo, Oo wax qarsoonna tan
iyo aasaaskii dunida ayaan ku dhawaaqayaa. 36
Markaasuu dadkii badnaa ka tegey oo guriga galay.
Xertiisii ayaa u timid oo waxay ku yidhaahdeen, Noo
caddee masaalkii gocondhadii beerta. 37 Markaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Kii abuur wanaagsan abuuray
waa Wiilka Aadanaha, 38 beertuna waa dunida.
Abuurka wanaagsanna waa wiilasha boqortooyada,
gocondhadiina waa wiilasha kan sharka leh. 39 Oo
cadowga abuurayna waa Ibliiska, beergooyskuna waa
dhammaadka wakhtigii dunida, kuwa gooyaana waa
malaa'igo. **(aiōn g165)** 40 Haddaba sidii gocondhadii
loo ururiyey oo dab loogu gubay, sidaasay ahaan
doontaa dhammaadka wakhtiga dunidu. **(aiōn g165)**
41 Wiilka Aadanaha ayaa malaa'igihiisa diri doona,

oo waxay boqortooyadiisa ka ururin doonaan wax
kasta oo xumeeya iyo kuwa dembiga fala. **42** Oo
waxay ku tuuri doonaan foornada dabka, halkaas
waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi. **43** Markaasaa
kuwa xaqa ah ku dhalaali doonaan boqortooyada
Aabbahood sida qorraxdu u dhalaalayso. Kan dhego
lahu ha maqlo. **44** Boqortooyada jannadu waxay
u eg tahay maal beer ku qarsoon, kan nin intuu
helay qarsaday, oo farxad aawadeed ayuu baxay, oo
wuxuu lahaa oo dhan iibiyey, oo beertaas iibsaday.
45 Haddana boqortooyada jannadu waxay u eg
tahay baayacmushtari luul wanaagsan doonaya.
46 Goortuu xabbad luul ah oo ganac weyn helay,
ayuu baxay, oo wuxuu lahaa oo dhan ayuu iibiyey
oo iibsaday. **47** Haddana boqortooyada jannadu
waxay u eg tahay shabag badda lagu tuuray oo cayn
walba lagu ururiyey. **48** Kan markuu buuxsamay ay
nimanku xeebta ku soo jiideen, wayna fadhiisteen oo
kuwii wanaagsanaa weelal bay ku ururiyeen, kuwii
xumaana way tuureen. **49** Sidaasay ahaan doontaa
dhammaadka wakhtiga dunidu. Malaa'igahu way soo
bixi doonaan oo waxay kuwa sharka leh ka dhex
sooci doonaan kuwa xaqa ah, **(aiōn g165)** **50** oo waxay
ku tuuri doonaan foornada dabka. Halkaa waxaa
jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi. **51** Waxyaalahan
oo dhan ma garateen? Waxay ku yidhaahdeen,
Haah. **52** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Sidaa darteed
mid kasta oo culimmada ka mid ah oo xer looga
dhigay boqortooyada jannada, wuxuu u eg yahay
nin reer odaygiis ah oo maalkiisa ka soo saara wax
cusub iyo wax duug ah. **53** Kolkii Ciise masaalladan
dhammeeyey, ayuu halkaas ka tegey. **54** Oo markuu
waddankiisa yimid, ayuu sunagoggooda wax ku baray,
sidaa darteed way yaabeen oo yidhaahdeen, Ninkanu
xaggee buu ka helay xigmaddan iyo shuqulladan
xoogga leh? **55** Kanu miyaanu ahayn wiilkii nijaarka?
Miyaan hooyadiis la odhan Maryan? Walaalihiisna
Yacquub iyo Yoosee iyo Simoon iyo Yuudas? **56**
Gabdhihii walaalihiis ahaana miyaanay inala wada
joogin? Haddaba kanu xaggee buu waxyaalahan oo
dhan ka helay? **57** Wayna ka xumaadeen, laakiin
Ciise wuxuu ku yidhi, Nebi murwad la' ma jiro,
waddankiisa iyo gurigiisa dhexdooda maahee. **58**
Halkaas shuqullo badan oo xoog leh kuma samayn
rumaysadla'aantooda aawadeed.

14 Waagaas taliye Herodos ayaa warkii Ciise
maqlay, **2** oo wuxuu midiidinyadiisii ku yidhi,
Kanu waa Yooxanaa Baabtiisaha. Kuwii dhintay ayuu
ka soo sara kacay, sidaa darteed shuqulladan xoogga
leh waa ku dhex jiraan oo shaqaynayaan. **3** Waayo,
Herodos baa Yooxanaa qabtay oo intuu xidhay ayuu
u xabbisay, walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya
aawadeed. **4** Waayo, Yooxanaa wuxuu ku yidhi, Xalaal
kuuma aha inaad haysatid, **5** oo goortuu doonay
inuu dilo, dadkii badnaa ayuu ka baqay, maxaa
yeelay, waxay u haysteen sidii nebi oo kale. **6** Goortii
maalintii la xusuustay dhalashadii Herodos timid,
gabadhii Herodiya ayaa dadkii dhexdiisa ku cayaartay,
oo Herodos ayay ka farxisay. **7** Kolkaasuu dhaar
ku ballanqaaday inuu siiyo wixii ay weyddiisatoba.
8 Iyadoo hooyadeed hore ula soo talisay ayay
tidhi, Halkan xeedho igu soo sii madaxa Yooxanaa
Baabtiisaha. **9** Boqorkii waa calool xumaaday, laakiin
dhaarihiisii iyo kuwii la fadhiyey aawadood ayuu ku
amray in la siiyo. **10** Markaasuu cid diray oo Yooxanaa
xabsigaa madaxa lagaga gooyay. **11** Madaxiisiina
waxaa lagu keenay xeedho, oo gabadhii la siiyey,
iyaduna hooyadeed bay u keentay. **12** Markaasaa
xertiisii timid, oo meydkiisay qaadeen oo aaseen,
kolkaasay tageen oo Ciise u warrameen. **13** Ciise
goortuu taas maqlay, ayuu halkaas doonni kaga
soo noqday, oo meel cidla ah ayuu keligiis tegey.
Dadkii badnaana goortay warkaas maqleen, ayay
magaalooyinka lug kaga soo raaceen. **14** Goortuu
degay ayuu dad badan arkay, wuuna u naxariistay, oo
kuwoodii bukay ayuu bogsiiyey. **15** Goortii makhribkii
la gaadhay ayaa xertiisii u timid oo ku tidhi, Meeshu
waa cidlo, wakhtigiina waa dhammaaday, haddaba
dadka dir si ay tuulooyinka u tagaan oo cunto u soo
iibsadaan. **16** Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Uma ay
baahna inay tagaan, idinku siiya waxay cunaan. **17**
Waxay ku yidhaahdeen, Halkan waxba kuma hayno
shan kibsood iyo laba kalluun maahee. **18** Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Halkan iigu keena. **19** Kolkaasuu
dadkii badnaa ku amray inay cawska ku fadhiistaan.
Isaguna wuxuu qaaday shantii kibsood iyo labadii
kalluun, oo intuu cirka eegay ayuu barakeeyey oo
kibistii kala jejebiyey oo xertiisii siiyey, xertiina dadkii
badnaa bay siiyeen. **20** Dhammaantood way wada
cuneen oo ka dhergeen, oo waxay soo gureen jajabkii
hadhay oo laba iyo toban dambiilood ka buuxa. **21**

Kuwii cunayna waxay ku dhowaaayeen shan kun oo
nin oo aan naagaha iyo carruurtu ku jirin. 22 Kolkiiba
wuxuu xertiisii ku amray inay doonnida fuulaan oo
ay hortiis tagaan dhanka kale, intuu dadkii badnaa
dirayo. 23 Goortuu dadkii badnaa diray ayuu keligiis
buurta fuulay inuu ku tukado, oo goortii makhribka
la gaadhay keli ahaantiis ayuu halkaas joogay.
24 Doonniduse durba wax badan ayay dhulka ka
fogaatay oo hirarku waa dhibeen, waayo, dabaysha
ayaa ka gees ahayd. 25 Wakhtiga gaadhkii afraad oo
habeenka ayuu u yimid isagoo badda ku dul socda.
26 Oo xertiisii goortay arkeen isagoo badda ku dul
socda, way nexeen oo waxay yidhaahdeen, Waa
muuqasho, oo baqdin bay la qayliyeen. 27 Markiiba
Ciise waa la hadlay oo ku yidhi, Kalsoonaada, waa
aniga ee ha baqina. 28 Markaasaa Butros u jawaabay
oo ku yidhi, Sayidow, haddaad tahay adiga, igu
amar inaan biyaha kuugu dul imaado. 29 Wuxuu
ku yidhi, Kaalay. Oo Butros markuu doonnida ka
degay ayuu biyaha ku dul socday inuu Ciise u tago.
30 Laakiin goortuu dabayshii arkay ayuu baqay, oo
markuu bilaabay inuu dego ayuu qayliyey oo ku yidhi,
Sayidow, i badbaadi, 31 oo markiiba Ciise gacantiisuu
u taagay oo qabtay oo ku yidhi, Rumaysadyare yahow,
maxaad u shakiday? 32 Oo markay doonnida fuuleen,
dabayshu waa joogsatay. 33 Kuwii doonnida ku jirayna
way caabudeen isaga, oo waxay ku yidhaahdeen,
Runtii, waxaad tahay Wiilka Ilaah. 34 Oo markay
gudbeen waxay yimaadeen dalka Gennesared. 35 Oo
nimankii halkaas degganaa goortay garteen isaga,
waxay cid u direen dalkaas ku wareegsan oo dhan, oo
waxay u keeneen kuwa buka oo dhan, 36 oo waxay
ka baryeen inay faraqa maradiisa keliya taabtaan, oo
kuwii taabtayna way bogsadeen.

15 Markaas waxaa Yeruusaalem Ciise uga yimid
niman Farrisiin iyo culimmo ah, oo waxay ku
yidhaahdeen, 2 Xertaadu maxay xeerka waayeellada
uga gudbaan? Waayo, ma faro xashaan goortay kibis
cunayaan. 3 Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Idinkuba
maxaad amarkii Ilaah uga gudubtaan xeerkiinna
aawadiis? 4 Waayo, Ilaah wuxuu amray, Aabbahaa iyo
hooyadaa maamuus, oo Kan aabbihii ama hooyadii
caayaa, dhimasho ha ku dhammaado. 5 Laakiin
waxaad leedihiin, Kan aabbihii ama hooyadii ku
yidhaahda, Wixii aan idiin tari lahaa, hadiyad baan
Ilaah ugu bixiyey, 6 aabbihii ama hooyadii maamuusi
maayo. Xeerkiinna ayaad erayga Ilaah ku buriseen.
7 Labawejiilayaalow, Isayos aad buu wax idiinka sii
sheegay markuu yidhi, 8 Dadkanu bushimahooda
ayay igu maamuusaan, Laakiin qalbigoodu waa iga
fog yahay. 9 Si aan micne lahayn ayay ii caabudaan,
Iyagoo dadka wax ku baraya amarrada dadka. 10
Markaasuu dadkii badnaa u yeedhay oo ku yidhi,
Maqla oo garta. 11 Ma aha waxa afka gala waxa
ninka nijaaseeyaa, laakiin waxa afka ka soo baxa,
kaas ayaa ninka nijaaseeya. 12 Markaasaa xertii
u timid oo ku tidhi, Ma og tahay Farrisiintii inay ka
xumaadeen markay hadalkii maqleen? 13 Laakiin
wuu u jawaabay oo ku yidhi, Geed walba oo aan
Aabbahayga jannada ku jiraa abuurin waa la rujin
doonaa. 14 Iska daaya. Iyagu waa indhoolayaal
indhoolayaal hagayaye. Laakiin nin indha la' hadduu
nin indha la' hago, labadooduba god bay ku dhici
doonaan. 15 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku
yidhi, Masaalkaa noo caddee. 16 Kolkaasuu wuxuu
yidhi, Idinku weli ma garashola'aan baad tihiin? 17
Miyaydnaan garanaynin, Wax kasta oo afka galaa
calooshay tagaan, oo waxaa lagu tuuraa meesha
lagu saxaroodo? 18 Laakiin waxa afka ka soo baxaa,
qalbigay ka yimaadaan; oo kuwaas weeye waxa ninka
nijaaseeyaa. 19 Waayo, waxaa qalbiga ka soo baxaa
fikirrada sharka leh iyo dilidda iyo sinada iyo galmada
xaaraanta ah iyo tuuganimada iyo maragga beenta ah
iyo cayda. 20 Kuwan weeye waxa ninka nijaaseeyaa.
Laakiin in lagu cuno faro aan la maydhin, ninka
ma nijaasayso. 21 Ciise ayaa meeshaas ka baxay,
oo dhinacyada Turos iyo Siidoon ayuu u leexday.
22 Oo naag reer Kancaan ah ayaa soohdimahaas
ka soo baxday oo qaylisay iyadoo leh, Ii naxariiso,
Sayidow, ina Daa'uudow. Gabadhayda jinni baa si
xun u waalaya. 23 Laakiin hadal uguma uu jawaabin.
Markaasaa xertiisii u timid oo ka bariday iyagoo
leh, Eri, waayo, way inaga daba qaylinaysaa. 24
Laakiin wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, La iima soo
dirin, idaha lunsan oo reer binu Israa'iil maahee. 25
Laakiin iyadu way u timid oo sujuudday, oo waxay
tidhi, Sayidow, i caawi. 26 Wuxuu u jawaabay oo
ku yidhi, Ma wanaagsana in carruurta kibistooda la
qaado oo eeyaha loo tuuro. 27 Waxay tidhi, Waa run,
Sayidow, laakiin weliba eeyahu waxay cunaan jajabka
ka dhaca miiska sayidkooda. 28 Markaasaa Ciise
u jawaabay oo ku yidhi, Naagtay, rumaysadkaagu

waa weyn yahay ee ha kuu noqoto sidaad doonaysid.
Oo saacaddaasba gabadheedii waa bogsatay. **29**
Markaasaa Ciise halkaas ka tegey, oo wuxuu u
soo dhowaaday badda Galili, oo buurtuu fuulay oo
halkaasuu fadhiistay. **30** Kolkaasaa waxaa u yimid
dad fara badan oo wada kuwa curyaan ah iyo kuwa
indha la' iyo kuwa carrab la' iyo kuwa addimmo la' iyo
qaar badan oo kale, oo waxay iyaga dhigeen cagihiisa
agtooda, wuuna bogsiiyey. **31** Sidaas daraaddeed baa
dadkii yaabay goortay arkeen kuwii carrabka la'aa oo
hadlaya iyo kuwii lugaha la'aa oo bogsaday iyo kuwii
curyaanka ahaa oo socda iyo kuwii indhaha la'aa
oo wax arkaya, waxayna ammaaneen Ilaaha reer
binu Israa'iil. **32** Markaasaa Ciise xertiisii u yeedhay
oo ku yidhi, Dadka badan ayaan u naxariisanayaa,
waayo, durba saddex maalmood ayay ila joogeen, oo
waxay cunaanna ma haystaan. Dooni maayo inaan
diro iyagoo sooman waaba intaas oo ay jidka ku itaal
beelaane. **33** Xertiisii waxay ku yidhaahdeen, Innagoo
meel cidla ah joogna, xaggee baynu ka helaynaa
kibis intaa le'eg in dad sida u badanu ka dhergaan?
34 Ciise ayaa ku yidhi Immisa kibsood baad haysaan?
Waxay yidhaahdeen, Toddoba iyo waxoogaa kalluun
yaryar ah. **35** Oo wuxuu dadkii badnaa ku amray inay
dhulka fadhiistaan. **36** Markaasuu toddobadii kibsood
iyo kalluunkii soo qaaday, oo goortuu ku mahadnaqay
ayuu kala jejebiyey oo xertii siiyey, xertiina dadkii
badnaa ayay siiyeen. **37** Dhammaantood way wada
cuneen oo dhergeen, oo waxay soo ururiyeen toddoba
dambiilood oo ka buuxa jajabkii hadhay. **38** Dadkii
cunayna waxay ahaayeen afar kun oo rag ah oo
aan naagaha iyo carruurtu ku jirin. **39** Kolkuu dadkii
badnaa diray dabadeed ayuu doonni fuulay, oo wuxuu
galay soohdimaha Magadan.

16 Waxaa u yimid Farrisiintii iyo Sadukiintii iyagoo
jirrabaya, oo waxay ka baryeen inuu calaamo
cirka ka tuso. **2** Wuxuu u jawaabay oo ku yidhi,
Goortii ay makhrib tahay waxaad tidhaahdaan, Waxay
noqonaysaa maalin wanaagsan, waayo, cirku waa
guduudan yahay. **3** Aroortiina waxaad tidhaahdaan,
Maanta roob baa da'aya, waayo, cirku waa guduudan
yahay, waana kicinsan yahay. Waxaad taqaaniin sida
loo garto muuqashada cirka, laakiin ma kala garan
kartaan calaamooyinka wakhtiyada. **4** Waxaa calaamo
doonaya qarni shareed oo sina leh, calaamose lama
siin doono calaamadii Yoonis maahee. Markaasuu
iska daayay iyaga oo ka tegey. **5** Markii xertii dhanka
kale timid, waxay illoobeen inay kibis sii qaataan. **6**
Ciise ayaa ku yidhi, Iska eega oo iska jira khamiirka
Farrisiinta iyo Sadukiinta. **7** Markaasay isla wada
hadleen oo isku yidhaahdeen, Sababtaasu waa
kibistii aannan soo qaadan aawadeed. **8** Ciise oo
gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isula hadlaysaan,
rumaysadyarayaalow? Ma kibista aydnan haysan
aawadeed baa? **9** Miyaydnaan weli garan ama
miyaydnaan xusuusnayn shantii kibsood oo shantii
kun cuntay, iyo intii dambiilood oo aad ka soo
ururiseen? **10** Ama toddobadii kibsood oo afartii kun
cuntay iyo intii dambiilood oo aad ka soo ururiseen?
11 Sidee baad u garan weydeen inaanan kibis idinkala
hadlayn? Iska jira khamiirka Farrisiinta iyo Sadukiinta.
12 Markaasay garteen inaanu ku lahayn, Iska jira
khamiirka kibista, laakiin waxbaridda Farrisiinta iyo
Sadukiinta. **13** Ciise goortuu dhinacyada Kaysariya
Filibos yimid ayuu xertiisii weyddiiyey, oo wuxuu ku
yidhi, Dadku yay ku sheegaan Wiilka Aadanaha?
14 Waxay yidhaahdeen, Qaar waxay yidhaahdaan,
Yooxanaa Baabtiisaha, qaarna Eliyaas, qaar kalena
waxay yidhaahdaan, Yeremyaah, ama nebiyada
midkood. **15** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinkuse
yaad igu sheegtaan? **16** Simoon Butros ayaa u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Waxaad tahay Masiixa
ah Wiilka Ilaaha nool. **17** Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Waad barakaysan tahay Simoon ina
Yoonis, waayo, bini-aadmi tan kuuma muujin, laakiin
Aabbahayga jannada ku jira ayaa kuu muujiyey. **18**
Anigu waxaan kugu leeyahay, Butros baad tahay, oo
dhagaxan ayaan ka dul dhisan doonaa kiniisaddayda,
oo albaabbadii Haadees kama adkaan doonaan.
(Hadēs g86) **19** Waxaan ku siin doonaa furayaasha
boqortooyada jannada, oo wax alla wixii aad dhulka
ku xidho ayaa jannada ku xidhnaan doona, oo wax
alla wixii aad dhulka ku furto ayaa jannada ku furnaan
doona. **20** Markaasuu xertii ku amray inaanay cidna u
sheegin inuu Masiixa yahay. **21** Kolkaa dabadeed
Ciise Masiix ayaa bilaabay inuu xertiisii u sheego inay
waajib ugu tahay inuu Yeruusaalem tago, oo xanuun
badan ka helo waayeellada iyo wadaaddada sare
iyo culimmada, oo la dilo, oo maalinta saddexaad
la sara kiciyo. **22** Markaasaa Butros gees u waday
oo bilaabay inuu canaanto, oo wuxuu ku yidhi, Ilaah
ha kaa hayo, Sayidow, taasu weligaa kuuma noqon

doonto. 23 Laakiin Butros ayuu u soo jeestay oo
ku yidhi, Gadaal iga mar, Shayddaan yahow. Waad
i xumaynaysaaye, waayo, waxyaalaha Ilaah kama
fikirtid, waxaadse ka fikirtaa waxyaalaha dadka. 24
Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi, Mid uun
hadduu doonayo inuu iga daba yimaado, ha dayriyo
doonistiisa, iskutallaabtiisana ha soo qaato oo ha i
soo raaco. 25 Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo,
waa lumin doonaa, oo kan naftiisa u lumiya aawaday
wuu heli doonaa. 26 Waayo, nin maxay u taraysaa
hadduu dunida oo dhan helo oo uu naftiisa lumiyo?
Ama nin muxuu u bixiyaa naftiisa beddelkeeda? 27
Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu ammaanta Aabbihiis
kula iman doonaa malaa'igihiisa, markaasuu nin kasta
ugu abaalgudi doonaa siduu falay. 28 Runtii waxaan
idinku leeyahay, Kuwa halkan taagan qaarkood sinaba
dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan
Wiilka Aadanaha oo boqortooyadiisa ku imanaya.

17 Lix maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday
Butros iyo Yacquub iyo walaalkiis Yooxanaa, oo
wuxuu keligood geeyey buur dheer. 2 Hortoodana
ayuu ku beddelmay, wejigiisuna sida qorraxda oo
kale ayuu u dhalaalay, dharkiisuna sida nuurka oo
kale ayuu u caddaaday. 3 Oo bal eeg, waxaa iyaga
u muuqday Muuse iyo Eliyaas oo la hadlaya isaga.
4 Markaasaa Butros u jawaabay oo wuxuu Ciise
ku yidhi, Sayidow, waxaa inoo wanaagsan inaynu
halkan joogno. Haddaad doonayso saddex waab
ayaan halkan ka dhisayaa, mid adaan kuu dhisayaa,
midna Muuse, midna Eliyaas. 5 Intuu weli hadlayay,
daruur dhalaalaysa ayaa hadhaysay, oo cod baa
daruurtii ka soo baxay oo yidhi, Kanu waa Wiilkayga
aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay. Maqla isaga. 6
Xertiina goortay maqleen, ayay wejigooda u dhaceen,
aad bayna u baqeen. 7 Markaasaa Ciise u yimid
oo taabtay oo ku yidhi, Kaca, hana baqina. 8
Goortay indhahooda kor u qaadeen, cidna ma ay
arkin Ciise keliya maahee. 9 Markay buurta ka soo
degayeen, Ciise ayaa amray oo wuxuu ku yidhi,
Ninna ha u sheegina wixii aad aragteen intaanu Wiilka
Aadanahu kuwii dhintay ka soo sara kicin. 10 Xertiisii
waxay weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Haddaba
culimmadu maxay u yidhaahdaan, Eliyaas waa inuu
horta yimaado? 11 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Waa run, Eliyaas waa imanayaa, oo wax walba ayuu
soo celin doonaa. 12 Laakiin waxaan idinku leeyahay,
Eliyaas horuu u yimid, wayna garan waayeen, laakiin
wax kasta oo ay doonayeen ayay ku sameeyeen
isaga. Sidaas oo kalena Wiilka Aadanahu xanuun
buu ka heli doonaa iyaga. 13 Markaasaa xertiisii
garatay inuu kala hadlay Yooxanaa Baabtiisaha. 14
Goortay dadkii badnaa u yimaadeen, ayaa nin u yimid
isaga, oo intuu u jilba joogsaday ayuu ku yidhi, 15
Sayidow, wiilkayga u naxariiso, waayo, suuxdin buu
qabaa oo aad buu u xanuunsadaa, oo marar badan
wuxuu ku dhacaa dabka, marar badanna biyo, 16
oo waxaan u keenay xertaada, wayna bogsiin kari
waayeen. 17 Ciise wuxuu u jawaabay oo ku yidhi,
Qarni yahow rumaysadka daranu oo madaxa adagu,
ilaa goormaan idinla jiri doonaa, oo ilaa goormaan
idiin dulqaadan doonaa? Halkan iigu keena isaga. 18
Markaasaa Ciise canaantay, oo jinnigii waa ka baxay,
saacaddaasna wiilkii waa bogsaday. 19 Markaas xertii
ayaa keli ahaan Ciise ugu timid oo ku tidhi, Annagu
maxaannu u saari kari waynay? 20 Wuxuu ku yidhi,
Waa rumaysadyaraantiinna aawadeed. Runtii waxaan
idinku leeyahay, Haddaad leedihiin rumaysad iniin
khardal le'eg, waxaad buurtan ku odhan doontaan,
Halkan ka dhaqaaq oo halkaas tag, wayna dhaqaaqi
doontaa, oo waxba ma kari waayi doontaan. 21
Laakiin caynkan waxba kuma soo baxo tukasho iyo
soon maahee. 22 Intay Galili ku warwareegayeen,
Ciise ayaa ku yidhi, Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo
gacangelin doonaa. 23 Wayna dili doonaan, maalinta
saddexaadna waa la sara kicin doonaa. Markaasay
aad u calool xumaadeen. 24 Goortay Kafarna'um
yimaadeen, waxaa Butros u yimid kuwii labada
daraakmo qaadi jiray, oo waxay ku yidhaahdeen,
Macallinkiinnu labadii daraakmo oo cashuurta ahayd
sow ma bixiyo? 25 Wuxuu yidhi, Haah, wuu bixiyaa.
Oo goortuu guriga galay Ciise ayaa hadal hor mariyey
oo ku yidhi, Maxay kula tahay, Simoonow? Boqorrada
dhulku yay ka qaadaan cashuurta iyo baadda?
Wiilashooda ama shisheeyaha? 26 Goortuu yidhi,
Shisheeyaha, Ciise ayaa ku yidhi, Haddaba wiilashu
waa ka reebban yihiin. 27 Laakiin si aynan u xumayn
iyaga, badda tag, oo jillaab ku tuur, oo kalluunka
kolka hore soo baxa soo qaad, oo goortaad afkiisa
furtid waxaad ka heli doontaa istater. Kaas qaad oo
inooga bixi aniga iyo adigaba.

18 Saacaddaas ayaa xertii u timid Ciise oo waxay ku yidhaahdeen, Yaa haddaba boqortooyada jannada ugu weyn? **2** Markaasuu wuxuu u yeedhay ilmo yar, oo dhexdooda ayuu joojiyey oo yidhi, **3** Runtii waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan soo jeesan oo aydnaan noqon sida carruur oo kale, boqortooyada jannada ma geli doontaan. **4** Ku alla kii haddaba isu hoosaysiiya sida ilmahan oo kale, kaas ayaa ugu weyn boqortooyada jannada, **5** oo ku alla kii magacayga ilmahan oo kale ku aqbalaa, wuu i aqbalaa. **6** Laakiin ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood, waxaa u roon in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo badda moolkeeda lagu hafiyo. **7** Waa u hoog dunida xumaanta aawadeed! Xumaantu waa inay timaado, laakiin waa u hoog ninka ay xumaantu ka timaado. **8** Haddii gacantaadu ama cagtaadu ku xumayso, iska jar, oo iska tuur. Waxaa kuu wanaagsan inaad gacanla'aan iyo lugla'aan nolosha ku gashid intii adigoo laba gacmood iyo laba cagood leh lagugu tuuri lahaa dabka weligiis ah. **(aiōnios g166)** **9** Haddii ishaaduna ku xumayso iska bixi oo iska tuur. Waxaa kuu wanaagsan inaad il keliya nolosha ku gashid intii adigoo laba indhood leh lagugu tuuri lahaa jahannamada dabka ah. **(Geenna g1067)** **10** Iska jira inaydnaan yaryarkan midkood quudhsan, waayo, waxaan idinku leeyahay, Mar walba malaa'igahooda jannada ku jira ayaa wejiga Aabbahayga jannada ku jira eegaya. **11** Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid inuu badbaadsho kii lumay. **12** Maxay idinla tahay, Nin hadduu tiro ido ah leeyahay oo middood ay ka hallowdo, miyaanu sagaal iyo sagaashanka buuraha dushooda kaga tegin oo doonin tii hallowday? **13** Oo hadday noqoto inuu helo, runtii waxaan idinku leeyahay, taas aad buu ugu farxaa si uusan ugu farxin sagaal iyo sagaashankii aan hallaabin. **14** Sidaas oo kale, ma aha doonista Aabbihiinna jannada ku jira in yaryarkan midkood lumo. **15** Oo haddii walaalkaa kugu dembaabo, u tag oo canaano, adiga iyo isaga keli ahaantiinna. Hadduu ku maqlo, walaalkaa waad soo ceshatay. **16** Laakiin hadduu ku maqli waayo, mid ama laba kale wado, si hadal walba loogu adkeeyo afka laba ama saddex markhaati. **17** Oo hadduu iyaga maqli waayo, dadka kiniisadda u sheeg, oo hadduu dadka kiniisadda maqli waayona, ha kuu ahaado sida qof aan Ilaah aaminin iyo cashuurqaade. **18** Runtii waxaan idinku leeyahay, Wax alla wixii aad dhulka ku xidhaan ayaa jannada ku xidhnaan doona, oo wax alla wixii aad dhulka ku furtaan ayaa jannada ku furnaan doona. **19** Weliba waxaan idinku leeyahay, Haddii laba idinka mid ahu dhulka ku heshiiyaan wax kastoo ay baryaan, way uga noqon doontaa xagga Aabbahayga jannada ku jira. **20** Waayo, meeshii laba ama saddex qof ay magacayga isugu soo ururaan, halkaas anigu dhexdoodaan joogaa. **21** Markaas Butros ayaa u yimid oo ku yidhi, Sayidow, immisa goor baan cafiyaa walaalkay hadduu igu dembaabo? Ma ilaa toddoba goor baa? **22** Ciise ayaa ku yidhi, Kugu odhan maayo, Ilaa toddoba goor, laakiin, Ilaa toddobaatan goor oo toddoba ah. **23** Sidaa darteed boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiiyaa nin boqor ah oo doonayay inuu addoommadiisa ka xisaab qaato. **24** Goortuu bilaabay inuu xisaab qaato waxaa loo keenay nin toban kun oo talanti uu ku lahaa. **25** Laakiin wuxuu ku bixiyo ma uu haysan. Markaasaa sayidkii wuxuu ku amray in la iibiyo isaga iyo naagtiisa iyo carruurtiisa iyo wuxuu lahaa oo dhan, oo lagu bixiyo. **26** Addoonkii haddaba wuu dhacay, oo intuu sujuuday, ayuu wuxuu ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan wada bixin doonaaye. **27** Markaasaa addoonkaas sayidkiisii u naxariistay, wuuna sii daayay, oo amaahdii wuu u dhaafay. **28** Laakiin addoonkaas ayaa baxay oo helay mid ka mid ah addoommadii uu la shaqayn jiray, kii uu ku lahaa boqol dinaar. Wuu qabtay oo intuu ceejiyey ayuu ku yidhi, Bixi waxa lagugu leeyahay. **29** Addoonkii uu la shaqayn jiray ayaa haddaba cagihiisii isku riday oo baryay, oo ku yidhi, Ii dulqaado, anna waan bixin doonaaye. **30** Isaguse ma uu doonaynin, laakiin wuu baxay oo xabsiga ku tuuray ilaa uu bixiyo wixii lagu lahaa. **31** Haddaba kuwii la shaqayn jiray, goortay arkeen wixii dhacay, aad bay u calool xumaadeen, oo intay sayidkooda u yimaadeen, ayay u sheegeen wixii dhacay oo dhan. **32** Markaasaa sayidkiisii u yeedhay oo ku yidhi, Addoon yahow sharkaluhu! Waxaan kugu lahaa oo dhan waan kuu dhaafay, waayo, waad i bariday. **33** Miyaanad lahayn inaad kii kula shaqayn jiray u naxariisatid sidaan anigu kuugu naxariistay? **34** Markaasaa sayidkiisu cadhooday oo u dhiibay kuwa dadka silciya ilaa uu bixiyo wixii lagu lahaa oo dhan. **35** Sidaas oo kalena ayaa Aabbahayga jannada ku jiraa idinku samayn doonaa, haddaan midkiin waliba qalbiga ka cafiyin walaalkiis.

19 Waxaa dhacay in, goortuu Ciise hadalladan
dhammeeyey, uu Galili ka tegey, oo wuxuu
yimid soohdimaha Yahuudiya, oo Webi Urdun ka
shisheeya. **2** Waxaana soo raacay dad aad u badan,
oo halkaas ayuu ku bogsiiyey iyaga. **3** Markaasaa
Farrisiintii u timid, iyagoo jirrabaya, oo waxay ku
yidhaahdeen, Ma xalaal baa in nin sabab kasta
naagtiisa ku furo? **4** Wuxuu u jawaabay oo ku
yidhi, Miyaydnaan akhriyin, Kii bilowgii uumay iyaga
wuxuu ka dhigay lab iyo dhaddig, **5** oo wuxuu yidhi,
Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka tegayaa aabbihiis
iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa naagtiisa, oo
labaduba waxay noqonayaan isku jidh? **6** Sidaa
darteed haatan iyagu laba ma aha, laakiin waa isku
jidh. Haddaba wixii Ilaah isku xidhay, ninna yaanu kala
furin. **7** Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Haddaba
Muuse muxuu u amray in warqaddii furniinta iyada la
siiyo oo la furo? **8** Wuxuu ku yidhi, Maxaa yeelay,
Muuse wuxuu idiinku fasaxay inaad naagihiinna
furtaan qalbi engegnaantiinna aawadeed, laakiin
bilowgii sidaas ma ay ahayn. **9** Waxaan idinku
leeyahay, Ku alla kii naagtiisa ku fura wax aan sino
ahayn, oo mid kale guursadaa, wuu sinaystaa. Oo kii
guursada tii la furay wuu sinaystaa. **10** Xertiisii waxay
ku yidhaahdeen, Haddii nin xaalkiisu sidan yahay
xagga naagtiisa, in la guursadaaba ma wanaagsana.
11 Laakiin wuxuu ku yidhi, Dadka oo dhammu ereygan
ma wada aqbali karaan, kuwii la siiyey mooyaane. **12**
Waayo, waxaa jira bohommo sidaas kaga dhashay
uurkii hooyadood, oo waxaa jira bohommo dadku
dhufaanay, oo waxaa jira bohommo isaga dhigay
bohommo boqortooyada jannada aawadeed. Kii
hadalkan aqbali karaa, ha aqbalo. **13** Markaasaa
ilmo yaryar loo keenay inuu gacmiihiisa saaro oo
uu u duceeyo, laakiin xertii ayaa canaanatay. **14**
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Ilmaha daaya oo
ha u diidina inay ii yimaadaan, waayo, kuwan oo
kale ayaa ka mid ah boqortooyada jannada. **15**
Gacmihiisa ayuu saaray iyaga, markaasuu meeshaas
ka tegey. **16** Oo mid baa intuu yimid ku yidhi, Macallin
wanaagsanow, maxaa wanaagsan oo aan sameeyaa
inaan nolosha weligeed ah helo? **(aiōnios g166)** **17**
Wuxuu ku yidhi, Maxaad wax iiga weyddiinaysaa
wanaagga? Waxaa jira mid wanaagsan. Haddaad
doonaysid inaad nolosha gashid, qaynuunnada dhawr.
18 Wuxuu ku yidhi, Kuwee? Ciise ayaa ku yidhi, Waa
inaanad qudh gooyn, Waa inaanad sinaysan, Wan
inaanad wax xadin, Waa inaanad marag been ah furin.
19 Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus, oo Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay.
20 Ninkii dhallinyarada ahaa ayaa ku yidhi, Kuwaas
oo dhan ayaan dhawray. Maxaa weli ii dhiman?
21 Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad doonaysid inaad
samaatid, tag oo iibi waxaad haysatid, oo masaakiinta
sii, oo waxaad jannada ku lahaan doontaa maal;
ee kaalay oo i soo raac. **22** Ninkii dhallinyarada
ahaa goortuu hadalkaas maqlay ayuu baxay isagoo
calool xun, waayo, wuxuu ahaa mid waxyaalo badan
leh. **23** Markaasaa Ciise wuxuu xertiisii ku yidhi,
Runtii waxaan idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu
boqortooyada jannada galo waa ku adag tahay. **24**
Haddana waxaan idinku leeyahay, Nin hodan ah inuu
boqortooyada Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr
irbad daloolkeed ka duso. **25** Xertii goortay maqleen
aad bay u yaabeen, oo waxay ku yidhaahdeen,
Haddaba yaa badbaadi kara? **26** Ciise intuu eegay
ayuu ku yidhi, Waxanu uma suurtoobaan dadka,
laakiin wax waluba waa u suurtoobaan Ilaah. **27**
Markaas Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Annagu wax walba waannu ka soo wada tagnay,
waana ku raacnay. Maxaannu haddaba heli doonnaa?
28 Ciise ayaa ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Kuwiinna i soo raacay, wakhtiga cusboonaysiinta,
goortii Wiilka Aadanahu carshiga ammaantiisa ku
fadhiisto, idinkuna waxaad ku fadhiisan doontaan
laba iyo toban carshi, idinkoo xukumaya laba-iyo-
tobanka qolo oo Israa'iil. **29** Oo mid walba oo ka tegey
guryo, ama walaalo, ama aabbe, ama hooyo, ama
carruur, ama beero, magacayga aawadiis, wuxuu heli
doonaa boqol laab, oo wuxuu dhaxli doonaa nolosha
weligeed ah. **(aiōnios g166)** **30** Kuwa badan oo hore
waa dambayn doonaan, kuwa dambena waa horrayn
doonaan.

20 Boqortooyada jannada waxay u eg tahay nin
oday reer u ah oo aroortii hore baxay inuu
shaqaalayaal u kireeyo beertiisa canabka ah. **2** Oo
goortuu shaqaalayaal maalintii kula heshiiyey dinaar,
ayuu beertiisii canabka ahayd u diray iyagii. **3** Oo
saacaddii saddexaad ayuu baxay, oo wuxuu arkay
qaar kale oo suuqa shuqulla'aan la taagtaagan, **4**
oo wuxuu kuwaas ku yidhi, Idinkuna beerta canabka
ah taga oo wixii xaq ah ayaan idin siin doonaa.

Wayna tageen. **5** Haddana saacaddii lixaad iyo
saacaddii sagaalaad wuu baxay oo sidaas oo kale
ayuu sameeyey. **6** Saacaddii koob iyo tobnaad intuu
baxay wuxuu arkay qaar kale oo taagtaagan, oo
wuxuu ku yidhi, Maxaad maalintii oo dhan halkan
shuqulla'aan ula taagtaagan tihiin? **7** Waxay ku
yidhaahdeen Maxaa yeelay, cidna nama kiraysan.
Wuxuu ku yidhi, Idinkuna beerta canabka ah taga. **8**
Goortii makhribkii la gaadhay, sayidkii beertii canabka
ahayd ayaa wakiilkiisii ku yidhi, Shaqaalayaasha
u yeedh oo mushahaaradooda sii, oo waxaad
ka bilowdaa kuwii ugu dambeeyey ilaa kuwii ugu
horreeyey. **9** Goortay yimaadeen, kuwii saacaddii
koob iyo tobnaad baxay, waxay wada heleen dinaar
dinaar. **10** Kuwii hore goortay yimaadeen waxay u
malaynayeen inay wax ka badan helayaan, iyaguna
sidaas oo kale dinaar dinaar bay heleen. **11** Oo intay
qaadanayeen ayay odaygii reerka ku gunuunaceen,
12 oo waxay ku yidhaahdeen, Kuwan dambeeyey
waxay shaqeeyeen saacad keliya, oo waad nagala
mid dhigtay annagoo sidnay shaqadii cuslayd ee
maalinta iyo kulaylkii. **13** Laakiin wuu u jawaabay oo
midkood ku yidhi, Saaxiibow, xumaan kuguma aan
samayn. Sow dinaar igulama heshiin? **14** Waxaaga
qaado oo tag. Waxaan doonayaa inaan kan ugu
dambeeya siiyo intaan ku siiyey oo kale. **15** Miyaynan
igu hagaagsanayn inaan waxayga ku sameeyo wixii
aan doonayo? Ma waxaase ishaadu u xun tahay
wanaagsanaantayda aawadeed? **16** Sidaasay kuwa
dambe u horrayn doonaan, kuwa horena u dambayn
doonaan. Waayo, kuwo badan baa loo yeedhay,
laakiin kuwo yar baa la doortay. **17** Intuu Ciise
Yeruusaalem ku socday, laba-iyo-tobankii ayuu keli
ahaantood waday, oo intay jidka ku socdeen ayuu ku
yidhi, **18** Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem. Wiilka
Aadanahana waxaa loo dhiibi doonaa wadaaddada
sare iyo culimmada; oo waxay ku xukumi doonaan
dhimasho. **19** Waxayna u dhiibi doonaan dadka aan
Yuhuudda ahayn inay ku kajamaan oo karbaashaan
oo iskutallaabta ku qodbaan. Maalinta saddexaadna
waa la sara kicin doonaa. **20** Markaasaa waxaa
u timid wiilashii Sebedi hooyadood iyadoo wadata
wiilasheedii, wayna u sujuudday oo wax ka bariday.
21 Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaa? Waxay
ku tidhi, Amar in labadaydan wiil mid midigtaada,
midna bidixdaada, boqortooyadaada ka fadhiistaan.
22 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Garan maysaan waxaad weyddiisanaysaan. Ma
karaysaan inaad ka cabtaan koobka aan ku dhowahay
inaan ka cabbo, iyo in laydinku baabtiiso baabtiiska
laygu baabtiisay? Waxay ku yidhaahdeen, Waannu
karaynaa. **23** Wuxuu ku yidhi, Runtii koobkayga waad
ka cabbi doontaan, oo baabtiiska laygu baabtiisay waa
laydinku baabtiisi doonaa, laakiin inaad midigtayda
iyo bidixdayda fadhiisataan anigu malihi inaan idin
siiyo, laakiin waxaa la siin doonaa kuwa Aabbahay u
diyaargareeyey. **24** Tobankii goortay taas maqleen
ayay labadii walaalaha ahayd u cadhoodeen. **25**
Laakiin Ciise ayaa u yeedhay oo ku yidhi, Idinku
waad garanaysaan in quruumaha madaxdoodu ay
u taliyaan, oo kuwooda u waaweynna ay xukun
ku leeyihiin. **26** Laakiin sidaasu dhexdiinna ahaan
mayso, laakiin ku alla kii doonaya inuu dhexdiinna u
weynaado, midiidinkiinna waa inuu ahaado, **27** oo ku
alla kii doonaya inuu idiin horreeyo, addoonkiinna
waa inuu ahaado, **28** sida Wiilka Aadanahu uusan
ugu iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu
naftiisa dad badan furashadooda u bixiyo. **29** Kolkay
Yerixoo ka tegayeen waxaa raacay dad aad u badan.
30 Oo laba nin oo indha la' ayaa jidka ag fadhiyey, oo
goortay maqleen in Ciise ag marayo ayay qayliyeen
iyagoo leh, Sayidow, ina Daa'uudow, noo naxariiso.
31 Dadkii badnaa ayaa canaantay si ay u aamusaan,
laakiin si ka badan ayay u qayliyeen iyagoo leh,
Sayidow, ina Daa'uudow, noo naxariiso. **32** Markaasaa
Ciise joogsaday, oo intuu u yeedhay ayuu ku yidhi,
Maxaad doonaysaan inaan idiin sameeyo? **33** Waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, in indhuhu noo furmaan
ayaannu doonaynaa. **34** Ciise intuu u naxariistay
ayuu indhahooda taabtay oo kolkiiba wax bay arkeen,
wayna raaceen.

21 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen
oo ay Beytfaage galeen ilaa Buur Saytuun,
markaasaa Ciise laba xer ah diray, **2** oo wuxuu ku
yidhi, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, oo kolkiiba
waxaad ka helaysaan dameer xidhan iyo qayl la
jooga. Soo fura oo ii keena, **3** oo haddii nin wax
idinku yidhaahdo, waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa
u baahan, oo kolkiiba wuu soo diri doonaa. **4** Waxanu
waa dhaceen in la arko wixii nebiga lagaga dhex
hadlay markuu yidhi, **5** Gabadha Siyoon u sheega,
Bal eeg, boqorkaagu waa kuu imanayaa, Isagoo qalbi

qabow, oo dameer fuushan Iyo qayl dameereed. **6**
Markaasaa xertii tagtay, oo sida Ciise ku amray ayay
yeeleen. **7** Dameertii iyo qaylkii ayay keeneen, oo
dharkoodii bay dusha ka saareen, wuuna ku fadhiistay.
8 Dadka badidooda ayaa dharkoodii jidka ku goglay,
qaar kalena laamo ayay geedaha ka soo jareen oo
jidka ku gogleen. **9** Dadkii badnaa oo hor socday iyo
kuwii daba socday waxay ku qayliyeen, Hoosanna ha
u jirto ina Daa'uud. Waxaa barakaysan kan Rabbiga
magiciisa ku imanaya, Hoosanna ha ku jirto meelaha
ugu sarreeya. **10** Oo goortuu Yeruusaalem galay,
magaalada oo dhan waa kacsanayd, iyagoo leh,
Kanu yuu yahay? **11** Dadkii badnaa ayaa yidhi, Kanu
waa nebiga Ciise la yidhaahdo oo ka yimid Naasared
tii Galili. **12** Ciise wuxuu galay macbudka Ilaah oo
ka eryay kulli kuwii macbudka wax ku iibinayay iyo
kuwii wax ka iibsanayay, oo wuxuuna rogay miisaskii
kuwii lacagta bedbeddelayay iyo kursiyadii kuwii
qoolleyaha iibinayay. **13** Wuxuuna ku yidhi, Waa
qoran tahay, Gurigayga waxaa loogu yeedhi doonaa
guriga tukashada, laakiin waxaad ka dhigaysaan god
tuugo. **14** Waxaana macbudka ugu yimid kuwa indha
la' iyo kuwa luga la'; wuuna bogsiiyey. **15** Laakiin
wadaaddada sare iyo culimmadu goortay arkeen
waxyaalaha yaabka leh oo uu suubbiyey iyo carruurta
macbudka ka qaylinaysa, iyagoo leh, Hoosanna
ha u jirto ina Daa'uud, way cadhoodeen **16** oo ku
yidhaahdeen, Ma maqlaysaa kuwanu waxay leeyihiin?
Ciise ayaa ku yidhi, Haah, miyaydnaan weligiin
akhriyin, Ammaanta waxaad ku hagaajisay afka
ilmaha yaryar iyo caanonuugga? **17** Markaasuu ka
tegey iyaga oo magaaladii ka baxay ilaa Beytaniya, oo
halkaasuu ku hoyday. **18** Aroortii goortuu magaaladii ku
soo noqonayay, wuu gaajaysnaa. **19** Oo wuxuu arkay
geed berde ah oo jidka ku ag yaal, kolkaasuu u yimid,
waxbana kama uu helin, caleemo keliya maahee.
Oo wuxuu ku yidhi, Hadda dabadeed weligaa midho
yaanay kaa bixin, oo kolkiiba geedkii berdaha ahaa
waa engegay. **(aiōn g165)** **20** Xertii goortay arkeen way
yaabeen oo waxay ku yidhaahdeen, Geedkii berdaha
ahaa sidee buu kolkiiba u engegay? **21** Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Haddaad rumaysan tihiin oo aydnaan shakiyin,
wixii geedkii berdaha ahaa ku dhacay oo keliya
ma aad samayn doontaan, laakiin weliba haddaad
buurtan ku tidhaahdaan, Ruq, baddana isku tuur,
way noqonaysaa. **22** Oo wax kasta oo aad tukasho
ku baridaan idinkoo rumaysan waad heli doontaan.
23 Oo goortuu macbudkii galay, intuu wax barayay
waxaa u yimid wadaaddadii sare iyo waayeelladii
dadka, oo waxay ku yidhaahdeen, Amarkee baad
waxan ku samaysaa? Oo yaa amarkan ku siiyey?
24 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Aniguna hal
baan idin weyddiinayaa. Haddaad taas ii sheegtaan,
aniguna waan idiin sheegi doonaa amarka aan waxan
ku sameeyo. **25** Baabtiiskii Yooxanaa xaggee buu
ka yimid? Ma wuxuu ka yimid xagga jannada mise
dadka? Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo leh,
Haddaynu nidhaahno, Xagga jannada, wuxuu inagu
odhanayaa, Haddaba maxaad u rumaysan weydeen?
26 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga dadka,
dadka badan ayaynu ka baqaynaa, waayo, Yooxanaa
sida nebi oo kale ayay kulli u haystaan. **27** Markaasay
Ciise u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Garan mayno.
Isaguna wuxuu ku yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo
amarka aan waxan ku sameeyo. **28** Maxay idinla
tahay? Nin baa laba wiil lahaa. Wuxuu u yimid kii
hore oo ku yidhi, Wiilkaygiiyow, aad beerta canabka
ah oo maanta ka shaqee. **29** Wuxuu u jawaabay oo
ku yidhi, Dooni maayo, laakiin kolkaas dabadeed
ayuu isqoomameeyey oo aaday. **30** Markaasuu
wuxuu u yimid kii labaad, oo sidii oo kale ku yidhi.
Isaguna wuxuu u jawaabay oo ku yidhi, Waa yahay,
waan tegayaa, sayidow, laakiin ma uu tegin. **31** Kee
baa labadoodii doonistii aabbihiis yeelay? Waxay
yidhaahdeen, Kii hore. Ciise ayaa ku yidhi, Runtii
waxaan idinku leeyahay, Cashuurqaadayaasha iyo
dhillooyinka ayaa idinka hor geli doona boqortooyada
Ilaah. **32** Waayo, Yooxanaa wuxuu idiinku yimid
jidka xaqnimada ah, oo waad rumaysan weydeen
isaga, laakiin cashuurqaadayaashii iyo dhillooyinkii
ayaa rumaystay isaga. Idinkuna goortaad aragteen
dabadeed iskama aydnaan qoomamayn si aad u
rumaysataan. **33** Maqla masaal kale. Waxaa jiri jiray
nin oday reer u ah, oo beer canab ah beertay, oo ood
ku heeraaray, dabadeedna god macsareed ka dhex
qoday, oo munaarad ka dhisay, oo niman beerrey ah
u kiraystay, oo dal kale tegey. **34** Oo goortii xilligii
midhahu soo dhowaaday ayuu addoommadiisii u
soo diray beerreydii inay midhihiisii u soo qaadaan.
35 Markaasaa beerreydu addoommadiisii qabatay,
mid way garaaceen, mid kalena way dileen, mid

kalena way dhagxiyeen. **36** Haddana wuxuu diray
addoommo kale oo kuwii hore ka badan, iyagiina
sidaas oo kalay ku sameeyeen. **37** Laakiin dabadeed
wuxuu u soo diray wiilkiisii isagoo leh, Wiilkayga way
maamuusi doonaan. **38** Laakiin beerreydii goortay
wiilkii arkeen, waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa kii
dhaxalka lahaa, kaalaya aan dilnee oo dhaxalkiisa
aynu qaadannee. **39** Way qabteen oo beertii canabka
ahayd dibaddeeda ku tuureen, wayna dileen. **40**
Haddaba sayidkii beerta canabka ah goortuu yimaado,
muxuu beerreydaas ku samayn doonaa? **41** Waxay ku
yidhaahdeen, Nimankaas belaayada ah si baas buu
u baabbi'in doonaa; beerta canabka ahna wuxuu u
kiraysan doonaa beerrey kale, kuwa isaga siin doona
midhihiisa xilligooda. **42** Markaasaa Ciise ku yidhi
iyaga, Miyaanaydin weligiin Qorniinka ka akhriyin,
Dhagaxii kuwa wax dhisaa ay diideen, Wuxuu noqday
madaxa rukunka. Tanu xagga Rabbiga bay ka timid,
Oo waa ku yaab indhahayaga? **43** Sidaa darteed
waxaan idinku leeyahay, Boqortooyada Ilaah waa
laydinka qaadi doonaa, oo waxaa la siin doonaa dad
midhihii boqortooyada bixiya. **44** Oo kan dhagaxan ku
dhacaa, wuu jejebi doonaa, oo kan uu ku dhaco, wuu
burburin doonaa. **45** Wadaaddadii sare iyo Farrisiintii
goortay masaalladiisii maqleen waxay garteen inuu
iyagu ka hadlay. **46** Goortay dooneen inay qabtaan
ayay dadkii badnaa ka baqeen, waayo, waxay u
haysteen nebi.

22 Ciise ayaa u jawaabay oo mar kale masaallo
kula hadlay, oo wuxuu yidhi, **2** Boqortooyada
jannada waxay la mid tahay sidii boqor wiilkiisa aroos
u dhigay. **3** Addoommadiisii ayuu u diray inay u
yeedhaan kuwa arooska loogu yeedhay, mana ay
doonaynin inay yimaadaan. **4** Haddana addoommo
kale ayuu diray oo wuxuu ku yidhi, Kuwii loo yeedhay
waxaad ku tidhaahdaan, Bal eega, cuntadaydii
waan diyaargareeyey, dibiyadaydii iyo neefafkaygii
buurbuurnaana waa la qalay, wax walubana waa diyar,
ee arooska kaalaya. **5** Laakiin way fududaysteen,
oo iska tageen, mid beertiisuu aaday, mid kalena
wuxuu aaday baayacmushtarigiisii. **6** Kuwii kalena
addoommadiisii ayay qabteen, wayna caayeen oo
dileen. **7** Laakiin boqorkii markuu maqlay wuu
cadhooday, oo askartiisii buu u diray oo baabbi'iyey
kuwaasoo dhiig qabay, magaaladoodiina wuu gubay.
8 Markaasuu addoommadiisii ku yidhi, Arooskii waa
diyaar, kuwii loo yeedhayse ma ay istaahilin. **9**
Haddaba taga meesha jidadka ku kala leexdaan,
oo in alla intaad heshaan arooska ugu yeedha. **10**
Markaasaa addoommadaas jidadkay u baxeen, oo ay
soo ururiyeen kuwii ay heleen oo dhan, kuwii sharka
lahaa iyo kuwii wanaagsanaaba; gurigii arooskana
waxaa laga buuxiyey marti. **11** Laakiin boqorkii kolkuu
soo galay inuu martida eego, wuxuu meesha ku arkay
nin aan dharkii arooska qabin, **12** oo wuxuu ku yidhi,
Saaxiibow, sidee baad halkan u soo gashay adigoo
aan dharkii arooska qabin? Wuuna iska aamusay.
13 Markaasaa boqorkii wuxuu midiidinyadii ku yidhi,
Lugaha iyo gacmaha ka xidha, oo gudcurka dibadda
ah ku tuura; halkaas waxaa jiri doonta baroor iyo
ilko jirriqsi. **14** Waayo, kuwo badan baa loo yeedhay,
laakiin kuwo yar baa la doortay. **15** Markaasaa
Farrisiintii baxeen, oo waxay ka wada hadleen si
ay hadalkiisa ugu qabtaan. **16** Waxay xertoodii ula
soo direen Herodosiinta, oo waxay ku yidhaahdeen,
Macallimow, waannu og nahay inaad run tahay, oo
aad dadka jidka Ilaah run ku bartid, oo aanad ninna
u eexan, waayo, dadka wejigooda ma eegtid. **17**
Haddaba noo sheeg waxay kula tahay, Ma xalaal
baa in cashuur Kaysar la siiyo ama inaan la siin? **18**
Laakiin Ciise ayaa sharkoodii gartay, oo wuxuu ku
yidhi, Maxaad ii jirrabaysaan, labawejiilayaal yahow?
19 I tusa lacagta cashuurta. Kolkaasay u keeneen
dinaar. **20** Wuxuu ku yidhi, Yaa leh masawirkan iyo
qorniinkan? **21** Waxay ku yidhaahdeen, Kaysar baa
leh. Markaasuu ku yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii
Kaysar leeyahay, Ilaahna siiya wixii Ilaah leeyahay.
22 Oo goortay taas maqleen, way yaabeen, wayna
iska daayeen oo ka tageen. **23** Maalintaas waxaa u
yimid Sadukiin kuwii odhan jiray, Sarakicidda kuwii
dhintay ma jirto. Oo waxay weyddiiyeen, **24** oo ku
yidhaahdeen, Macallimow, Muuse wuxuu yidhi, Haddii
nin dhinto isagoo aan carruur lahayn, walaalkiis waa
inuu naagtiisa dumaalo oo uu carruur walaalkiis u
dhalo. **25** Waxaa nala jiray toddoba walaalo ah.
Kii ugu horreeyey ayaa guursaday, wuuna dhintay,
dhalna ma lahayn, wuxuuna naagtiisii uga tegey
walaalkiis. **26** Sidaas oo kalaa ku dhacday kii labaad,
iyo kii saddexaad ilaa kii toddobaad. **27** Markay
wada dhinteen dabadeed naagtiina waa dhimatay.
28 Haddaba wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay
toddobadoodii kee bay naagtiisii ahaan doontaa?

Waayo, kulligood way wada guursadeen iyada. 29
Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waad
qaldan tihiin oo garan maysaan Qorniinka iyo xoogga
Ilaah. 30 Waayo, wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay
dabadeed, layskuma guursado, guurna layskuma
siiyo, laakiin waxay yihiin sida malaa'igaha Ilaah
oo jannada ku jira. 31 Laakiin xagga sarakicidda
kuwii dhintay miyaydnaan akhriyin wixii Ilaah idinkula
hadlay, markuu yidhi, 32 Anigu waxaan ahay Ilaaha
Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub? Isagu
ma aha Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha
kuwa nool. 33 Dadkii badnaa goortay taas maqleen
ayay waxbariddiisii ka yaabeen. 34 Laakiin Farrisiintii
goortay maqleen inuu Sadukiintii aamusiiyey ayay isu
yimaadeen. 35 Oo midkood oo sharciga yaqaan ayaa
wax weyddiiyey, isagoo jirrabaya, oo wuxuu ku yidhi,
36 Macallimow, qaynuunkee baa sharciga uga weyn?
37 Kolkaasuu ku yidhi isaga, Waa inaad Rabbiga
Ilaahaaga ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan iyo
naftaada oo dhan iyo caqligaaga oo dhan. 38 Kanu
waa qaynuunka ugu weyn oo ugu horreeya. 39 Ku
labaad oo u ekina waa kan. Waa inaad deriskaaga
u jeclaataa sida naftaada. 40 Sharcigii oo dhan iyo
nebiyadiiba waxay sudhan yihiin labadan qaynuun.
41 Kolkii Farrisiintii isu yimaadeen ayaa Ciise wax
weyddiiyey, 42 oo wuxuu ku yidhi, Yuu idinla yahay
Masiixu? Waa ina ayo? Kolkaasay ku yidhaahdeen,
Waa ina Daa'uud. 43 Wuxuu ku yidhi, Haddaba
Daa'uud sidee buu Ruuxa ugaga yeedhay Rabbi?
isagoo leh, 44 Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi,
Midigtayda fadhiiso, Ilaa aan cadaawayaashaada
cagahaaga hoostooda geliyo. 45 Haddaba Daa'uud
hadduu ugu yeedhay isaga Sayid, sidee buu wiilkiisa
u yahay? 46 Ninna hadal uguma jawaabi karin, oo
maalintaas dabadeed ninna kuma dhicin inuu mar
dambe wax weyddiiyo.

23 Dabadeed Ciise ayaa dadkii badnaa iyo xertiisii
la hadlay, 2 oo wuxuu ku yidhi, Culimmada
iyo Farrisiinta waxay ku fadhiistaan kursiga Muuse.
3 Haddaba wax walba oo ay idiin sheegaan inaad
dhawrtaan, dhawra oo yeela, laakiin siday sameeyaan
ha samaynina, waayo, wax bay yidhaahdaan, mana
sameeyaan. 4 Waxay isku xidhxidhaan culaabo
culculus oo waxay saaraan dadka garbihiisa, laakiin
iyagu dooni maayaan inay fartooda ku dhaqaajiyaan.
5 Laakiin shuqulkooda oo dhan waxay u sameeyaan in
dadku arko, waayo, xirsiyadooda way ballaadhiyaan,
oo faraqa dharkoodana way weyneeyaan; 6 waxay
jecel yihiin meelaha hore oo diyaafadaha, iyo
kursiyada hore oo sunagogyada, 7 iyo salaanta
suuqa, iyo in dadku ugu yeedhaan, Macallin. 8 Laakiin
yaan laydiinku yeedhin, Macallin, waayo, mid baa
macallinkiinna ah, idinkuna kulli walaalo baad tihiin. 9
Ninna dhulka ha ugu yeedhina aabbe, waayo, mid
baa Aabbihiin ah, kaasu waa kan jannada ku jira.
10 Yaan laydiinku yeedhin sayiddo, waayo, mid baa
sayidkiinna ah, kaasu waa Masiixa. 11 Laakiin kan
idiinku weyn waa inuu ahaado midiidinkinna. 12 Oo
ku alla kii isa sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa,
oo ku alla kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin
doonaa. 13 Laakiin waa idiin hoog, culimmo iyo
Farrisiin yahay oo labawejiilayaasha ahu, waayo,
boqortooyada jannada ayaad dadka ka xidhaan,
maxaa yeelay, idinku ma gashaan, oo kuwa gelayana
uma deysaan inay galaan. 14 Waa idiin hoog,
culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu,
waayo, waxaad laasataan guryaha carmallada, oo
tukashooyin dhaadheer ayaad istusid u tukataan,
sidaa darteed waxaad heli doontaan xisaab aad u
daran. 15 Waa idiin hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay,
labawejiilayaasha ahu, waayo, badda iyo dhulka
waxaad u wareegtaan inaad mid soo hadaysaan,
oo kolkuu sidaas noqdo, waxaad ka dhigtaan wiilka
jahannamada laba kol in idinka badan idinka. **(Geenna
g1067)** 16 Waa idiin hoog, hoggaamiyayaal yahow
indhaha la'u oo leh, Ku alla kii macbudka ku dhaarta,
waxba ma aha, laakiin ku alla kii dahabkii macbudka
ku dhaarta, wuxuu ku dhaartay waa lagu leeyahay.
17 Doqonno yahow indhaha la'u, kee baa weyn,
dahabka iyo macbudka dahabka quduus ka dhiga?
18 Oo weliba waxaad leedihiin, Ku alla kii meesha
allabariga ku dhaarta waxba ma aha, laakiin ku alla kii
ku dhaarta hadiyadda dul saaran, wuxuu ku dhaartay
waa lagu leeyahay. 19 Indhoolayaal yahow, haddaba
kee baa weyn, hadiyadda iyo meesha allabariga
oo hadiyadda quduus ka dhigta? 20 Haddaba kan
meesha allabariga ku dhaartaa, wuxuu ku dhaartaa
iyada iyo wixii dul saaran oo dhanba. 21 Oo kii
macbudka ku dhaartaa, wuxuu ku dhaartaa isaga
iyo kan dhex degganba. 22 Oo kii jannada ku
dhaartaana, wuxuu ku dhaartaa carshiga Ilaah iyo
kan ku dul fadhiyaba. 23 Waa idiin hoog, culimmo

iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
reexaanta iyo kabsarta iyo kamuunta toban meelood
ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad dhaafteen wixii
sharciga ugu cuslaa, waxaa weeye xukunka iyo
naxariista iyo iimaanka. Waxaad lahaydeen inaad
waxan samaysaan oo aydnaan kuwa kale dhaafin. 24
Hoggaamiyayaal yahow indhaha la'u oo kaneecada
iska miira oo awrka liqa. 25 Waa idiin hoog, culimmo
iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha ahu, waayo,
koobka iyo saxanka dushaad ka nadiifisaan, laakiin
gudaha waxaa ka buuxa dulun iyo damacbadnaan.
26 Farrisi yahow indhaha la'u, horta koobka gudaha
ka nadiifi in dushiisuna nadiifsanaato. 27 Waa idiin
hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha
ahu, waayo, waxaad u eg tihiin xabaalo la caddeeyey,
kuwa dushoodu u eg tahay wax qurxoon, laakiin
hoosta waxaa ka buuxa lafo dad dhintay iyo wasakh
oo dhan. 28 Sidaas oo kalena idinku dusha waxaad
dadka ugu eg tihiin dad xaq ah, laakiin gudaha waxaa
idinka buuxa labawejiilenimo iyo dembi. 29 Waa idiin
hoog, culimmo iyo Farrisiin yahay, labawejiilayaasha
ahu, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada,
oo waxaad qurxisaan qabriyada kuwii xaqa ahaa;
30 oo waxaad tidhaahdaan, Haddii aannu waagii
awowayaashayo joogi lahayn, annagu kala ma aannan
qayb galneen kuwii dhiigga nebiyada qabay. 31
Sidaasaad isugu marag furaysaan inaad tihiin wiilasha
kuwii nebiyada dilay. 32 Idinku haddaba dhammaystira
qiyaastii awowayaashiin. 33 Abeesooyin yahow, dhal
jilbisay, sidee baad uga baxsan doontaan xisaabta
jahannamada? **(Geenna g1067)** 34 Sidaa darteed,
waxaan idiin soo dirayaa nebiyo iyo kuwa xigmadda
leh iyo culimmo. Qaarkood waad dili doontaan
oo iskutallaabta ku qodbi doontaan, qaarkoodna
sunagogyadiinna ayaad ku karbaashi doontaan, oo
magaalo ilaa magaalo ayaad ku silcin doontaan, 35
inuu dushiinna ku soo dego dhiiggii xaqa ahaa oo
dhulka ku daatay oo dhan oo laga bilaabo dhiigga
Haabiil kii xaqa ahaa ilaa dhiigga Sakariyas ina
Barakiyas kan aad ku disheen meesha quduuska ah
iyo meeshii allabariga dhexdooda. 36 Runtii waxaan
idinku leeyahay, Waxyaalahan oo dhan ayaa qarnigan
ku dul degi doona. 37 Yeruusaalemay, Yeruusaalemay,
tan nebiyada dishoy oo kuwa loo soo diray dhagxisoy!
Intee baan marar badan jeclaaday inaan carruurtaada
u soo ururiyo xataa sida dooradu carruurteeda
baalasheeda hoostooda ugu ururiso, laakiin idinku ma
aydnaan jeclayn. 38 Bal eega, gurigiinnii waa laydiin
daayay isagoo cidla ah. 39 Waayo, waxaan idinku
leeyahay, Ima arki doontaan hadda dabadeed ilaa
aad tidhaahdaan, Waxaa barakaysan kan Rabbiga
magiciisa ku imanaya.

24 Ciise ayaa macbudka ka baxay, oo intuu tegayay
ayaa xertiisii u timid inay tusaan dhismaha
macbudka. 2 Laakiin wuu u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Miyaydnaan waxyaalahan oo dhan arkaynin?
Runtii waxaan idinku leeyahay, Halkan lagu dul
dayn maayo dhagax dhagax kale dushiisa oo aan
la dumin doonin. 3 Oo goortuu Buur Saytuun
fadhiistay, xertii ayaa keli ahaan ugu timid oo waxay
ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Goormay waxyaalahanu
ahaan doonaan, oo calaamada imaatinkaaga iyo
dhammaadka wakhtiga dunidu maxay ahaan doontaa?
(aiōn g165) 4 Ciise ayaa u jawaabay oo wuxuu ku yidhi,
Iska eega yaan laydin khiyaanayn. 5 Waayo, qaar
badan ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay
odhan doonaan, Anigu waxaan ahay Masiixa, oo
qaar badan ayay khiyaanayn doonaan. 6 Oo waxaad
maqli doontaan dagaallo iyo dagaallo hadalhayntood.
Iska jira, hana baqanina, waayo, waxaasu waa inay
dhacaan, laakiin dhammaadku weli weeye. 7 Waayo,
quruunba quruun bay ku kici doontaa, boqortooyona
boqortooyo, oo waxaa meelo kala duwan ka dhici
doona abaaro iyo dhulgariir. 8 Waxan oo dhammu waa
bilowga hoogagga. 9 Markaasaa dhib laydiin gaysan
doonaa, waana laydin dili doonaa, oo magacayga
aawadiis ayaa quruumaha oo dhammi idiin nebcaan
doonaan. 10 Maarkaas qaar badan ayaa xumaan
doona, midba mid buu gacangelin doonaa, wayna
isnebcaan doonaan. 11 Waxaa kici doona nebiyo
badan oo been ah, oo qaar badan ayay khiyaanayn
doonaan. 12 Dembigu waa badnaan doonaa, taa
aawadeed qaar badan jacaylkoodu waa yaraan
doonaa. 13 Laakiin kii adkaysta ilaa ugu dambaysta,
kaasaa badbaadi doona. 14 Oo injiilkan boqortooyada
ayaa dunida oo dhan lagu wacdiyi doonaa inuu
marag u noqdo Quruumaha oo dhan, dabadeedna
ugudambaysta ayaa iman doonta. 15 Haddaba
goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta ah ee
lagaga hadlay nebi Daanyeel, oo taagan meesha
quduuska ah (kii akhriyaa ha garto), 16 markaas kuwa
Yahuudiya joogaa, buuraha ha u carareen. 17 Kii guri

fuushanuna yaanu u soo degin inuu wixii gurigiisa
ku jira soo qaato. 18 Kii beerta joogaana yaanu dib
ugu noqon inuu dharkiisa soo qaato. 19 Laakiin waa
u hoog kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo
nuujinaya. 20 Barya inaan cararkiinnu noqon wakhtiga
qabowga ama sabtida. 21 Waayo, markaas waxaa jiri
doona dhib weyn sida mid aan jirin tan iyo dunida
bilowgeedii ilaa hadda, mana jiri doonto weligeed.
22 Oo haddaan wakhtigaas la gaabin ninna ma uu
badbaadeen, laakiin kuwa la doortay aawadood
ayaa wakhtigaas loo gaabin doonaa. 23 Maarkaas
haddii laydinku yidhaahdo, Waa kan Masiixa ama
waa kaas, ha rumaysanina. 24 Waayo, waxaa kici
doona Masiixyo been ah iyo nebiyo been ah, oo
waxay samayn doonaan calaamooyin waaweyn iyo
yaabab, si ay xataa kuwa la doortay u khiyaaneeyaan
hadday u suurtowdo. 25 Bal eega, horaan idiinku
sheegaye. 26 Haddaba hadday idinku yidhaahdaan,
Bal eega, wuxuu joogaa cidlada, ha u bixina. Bal eega,
wuxuu joogaa qolalka qarsoon, ha rumaysanina.
27 Waayo, sida hillaacu bari uga yimaado oo u
ifiyo galbeed, sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka
Aadanahu ahaan doonaa. 28 Meel alla meeshii
bakhtigu yaal, halkaas ayaa gorgorraduna isugu ururi
doonaan. 29 Laakiin dhibta wakhtigaas dabadeed,
kolkiiba qorraxdu waa madoobaan doontaa, dayuxuna
ma nuuri doono, xiddiguhuna cirka waa ka soo
dhici doonaan, xoogagga cirkana waa la gariirin
doonaa. 30 Markaasaa waxaa cirka ka soo muuqan
doona calaamada Wiilka Aadanaha, markaas ayaa
qolooyinka dhulka oo dhammu barooran doonaan, oo
waxay arki doonaan Wiilka Aadanaha oo daruuraha
cirka ku imanaya isagoo leh xoog iyo ammaan weyn.
31 Oo wuxuu soo diri doonaa malaa'igihiisa oo wata
buun weyn, oo kuwuu doortay ayay ka soo ururin
doonaan afarta jahood cirka meesha ugu fog ilaa
meesheeda kale. 32 Haddeer geedka berdaha ah
masaal ka garta. Intii laantiisu curdan tahay oo
caleemo bixinayso, waxaad garanaysaan inuu roobku
dhow yahay. 33 Idinkuna sidaas oo kale goortaad
waxan oo dhan aragtaan, garta inuu dhow yahay
oo albaabbada ag joogo. 34 Runtii waxaan idinku
leeyahay, Qarniganu ma idlaan doono intaanay waxan
oo dhammi dhicin. 35 Cirka iyo dhulku waa idlaan
doonaan, laakiinse ereyadaydu ma idlaan doonaan.
36 Laakiin maalintaas iyo saacaddaas ninna waxba
kama oga, malaa'igaha jannada iyo Wiilka toona,
midna ma oga, Aabbahay keliya maahee. 37 Sida
wakhtigii Nuux ahaa, sidaas oo kale ayaa imaatinka
Wiilka Aadanahu ahaan doonaa. 38 Waayo, siday wax
u cunayeen oo wax u cabbayeen, oo u guursanayeen
oo loogu guurinayay maalmihii daadka hortiisa ilaa
maalintii Nuux doonnida galay, 39 wayna garan
waayeen ilaa daadkii yimid oo kulligood wada qaaday,
sidaas oo kale ayaa imaatinka Wiilka Aadanahu
ahaan doonaa. 40 Markaas laba nin ayaa beerta ku jiri
doona, mid waa la qaadi doonaa, midna waa laga tegi
doonaa. 41 Laba naagood ayaa dhagax wax ku shiidi
doona, mid waa la qaadi doonaa, midna waa laga tegi
doonaa. 42 Haddaba soo jeeda, waayo, ma aad ogidin
maalinta Rabbigiinnu imanayo. 43 Laakiin tan ogaada,
odayga reerku hadduu ogaan lahaa wakhtiga tuuggu
imanayo, wuu soo jeedi lahaa, oo ma uu daayeen in
gurigiisa la jebiyo. 44 Sidaa darteed idinkuna diyaar
ahaada, waayo, saacad aydnaan u malaynaynin ayaa
Wiilka Aadanahu imanayaa. 45 Haddaba yuu yahay
addoonka aaminka ah oo caqliga leh, kan sayidkiisu
dadka gurigiisa u sarreeysiiyey inuu cuntada siiyo
wakhtigeeda? 46 Waxaa barakaysan addoonkaas kan
sayidkiisu goortuu yimaado uu helayo isagoo sidaas
samaynaya. 47 Runtii waxaan idinku leeyahay, Wuxuu
leeyahay oo dhan ayuu ka sarreeysiin doonaa isaga.
48 Laakiin haddii addoonkaas sharka leh qalbigiisa
ka yidhaahdo, Sayidkaygu waa raagay, 49 oo uu
bilaabo inuu garaaco kuwii la shaqayn jiray, oo uu
wax la cuno oo wax la cabbo kuwa sakhraanka ah,
50 addoonkaas sayidkiisu wuxuu iman doonaa maalin
aanu filayn iyo saacad aanu ogayn, 51 oo waa kala
jeexi doonaa oo wuxuu ka dhigi doonaa mid qayb
la hela labawejiilayaasha. Halkaa waxaa jiri doonta
baroor iyo ilko jirriqsi.

25 Haddaba boqortooyada jannada waxaa loo
ekaysiin doonaa toban gabdhood oo bikrado
ah, kuwa intay laambadahooda qaateen, u baxay inay
ninka arooska ah ka hor tagaan. 2 Shantood waxay
ahaayeen doqonno, shanna caqli bay lahaayeen. 3
Kuwii doqonnada ahaa laambadahoodii bay qaateen,
laakiin saliid ma ay qaadan. 4 Kuwa caqliga lahaase
laambadahoodii bay qaateen iyo weelal saliidu ku
jirto. 5 Laakiin ninkii arooska ahaa waa raagay, taas
daraaddeed ayay wada lulmoodeen oo seexdeen.
6 Habeenbadhkiise qaylo ayaa yeedhay, Arooskii

waa soo socdaaye, soo baxa oo ka hor taga. 7
Markaasaa bikradihii oo dhammu wada kaceen oo
laambadahoodii hagaajiyeen. 8 Kuwii doqonnada
ahaa waxay kuwii caqliga lahaa ku yidhaahdeen,
Saliiddiinna wax naga siiya, waayo, laambadahayagii
waa demayaan. 9 Laakiin kuwii caqliga lahaa ayaa u
jawaabay oo waxay ku yidhaahdeen, Maya, waaba
intaas oo ay nagu filnaan waydaa annaga iyo idinka;
bal u taga kuwa iibiya oo ka soo iibsada. 10 Markay
tageen inay soo iibsadaan, ninkii arooska ahaa ayaa
yimid, oo kuwii diyaarka ahaa ayaa la galay guriga
arooska, albaabkiina waa la xidhay. 11 Dabadeedna
waxaa yimid bikradihii kale, oo waxay yidhaahdeen,
Sayidow, Sayidow, naga fur. 12 Laakiin wuu u
jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Anigu idin garan maayo. 13 Haddaba soo jeeda,
waayo, garan maysaan maalinta ama saacadda.
14 Maxaa yeelay, waa sidii nin dal kale tegaya, oo
addoommadiisii u yeedhay oo xoolihiisii u dhiibay. 15
Mid wuxuu siiyey shan talanti, midna wuxuu siiyey
laba, midna wuxuu siiyey mid; mid kasta sidii tabartiisu
ahayd, markaasuu dhoofay. 16 Isla markiiba kii shantii
talanti helay ayaa tegey oo ku baayacmushtaray, oo
wuxuu faa'iiday shan talanti oo kale. 17 Sidaas oo
kale kii labada helayna, laba kale ayuu faa'iiday. 18
Kii midka helayse, wuu baxay oo dhulka qoday oo
lacagtii sayidkiisii ayuu ku qariyey. 19 Wakhti dheer
dabadeed sayidkii addoommadaas ayaa yimid oo ka
xisaab qaatay. 20 Kii shantii talanti helay ayaa yimid
oo keenay shan talanti oo kale, oo wuxuu ku yidhi,
Sayidow, waxaad ii dhiibtay shan talanti; eeg, shan
talanti oo kale ayaan ka faa'iiday. 21 Sayidkiisii ayaa
ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow
wanaagsan oo aaminka ahu. Wax yar ayaad aamin
ku ahayd, wax badan baan madax kaaga dhigayaa.
Farxadda sayidkaaga gal. 22 Kii labadii talanti helayna
waa yimid oo yidhi, Sayidow, waxaad ii dhiibtay laba
talanti; eeg, laba talanti oo kale ayaan ka faa'iiday.
23 Sayidkiisii ayaa ku yidhi, Si wanaagsan baad
yeeshay, addoon yahow wanaagsan oo aaminka ahu.
Wax yar ayaad aamin ku ahayd, wax badan baan
madax kaaga dhigayaa. Farxadda sayidkaaga gal. 24
Kii talantigii keliya helayna waa u yimid oo ku yidhi,
Sayidow, waan ku garanayay inaad tahay nin qalbi
engegan, oo aad wax ka guratid meel aanad wax
ku beeran oo aad wax ka urursatid meel aanad wax
ku firdhin. 25 Waana baqay, oo intaan tegey ayaan
talantigaagii dhulka ku qariyey. Bal eeg, waa kan
kaagii. 26 Markaasaa sayidkiisii u jawaabay oo ku
yidhi, Addoon yahow sharka leh oo caajiska ahu,
waad ogayd inaan wax ka gurto meel aanan wax ku
beeran, oo aan wax ka urursado meel aanan wax ku
firdhin. 27 Haddaba waxaad lahayd inaad lacagtayda
u dhiibto kuwa baangiga jooga, oo goortaan soo
noqdo, waxayga iyo faa'iido ayaan qaadan lahaa. 28
Haddaba talantigii ka qaada oo u dhiiba kan tobanka
talanti haya. 29 Waayo, mid walba oo wax haysta
waa la siin doonaa, waana loo badin doonaa, kii aan
waxba haysanse waa laga qaadi doonaa xataa wuxuu
haysto. 30 Oo addoonka aan waxtarka lahayn ku
tuura gudcurka dibadda ah. Halkaas waxaa jiri doonta
baroor iyo ilko jirriqsi. 31 Goortii Wiilka Aadanahu
ammaantiisa ku yimaado, isaga iyo malaa'igaha oo
dhan, markaasuu carshiga ammaantiisa ku fadhiisan
doonaa. 32 Quruumaha oo dhan ayaa hortiisa lagu
soo ururin doonaa oo wuxuu u kala sooci doonaa
mid mid sida adhijirku u kala sooco idaha iyo
riyaha. 33 Idaha wuxuu joojin doonaa midigtiisa,
riyahana bidixdiisa. 34 Markaasaa Boqorku kuwa
midigtiisa jooga ku odhan doonaa, Kaalaya, kuwa
Aabbahay barakeeyeyow, oo dhaxla boqortooyada
tan iyo aasaaskii dunida laydiin diyaargareeyey.
35 Waayo, waan gaajooday oo cuntaad i siiseen,
waan harraadsanaa oo waad i waraabiseen, qariib
baan ahaa oo waad i soo dhoweeyseen, 36 waan
qaawanaa oo dhar baad i huwiseen, waan bukay
oo waad i soo booqateen, xabsi baan ku jiray oo
waad ii timaadeen. 37 Markaasaa kuwa xaqa ahu u
jawaabi doonaan iyagoo leh, Sayidow, goormaannu ku
aragnay adigoo gaajaysan oo aannu cunto ku siinnay,
ama adigoo harraadsan oo aannu ku waraabinnay?
38 Goormaannu ku aragnay adigoo qariib ah oo aannu
ku soo dhowaynay ama adigoo qaawan oo aannu wax
ku huwinnay? 39 Goormaannu ku aragnay adigoo
buka ama adigoo xabsi ku jira oo aannu kuu nimid?
40 Markaasaa Boqorkii u jawaabi doonaa oo ku odhan
doonaa, Runtii waxaan idinku leeyahay, In alla intaad
u samayseen mid ka mid ah walaalahaygan u yaryar,
waad ii samayseen. 41 Markaasuu kuwa bidixdiisa
jooga ku odhan doonaa, Kuwa yahow inkaaranu,
iga taga oo gala dabka weligiis ah kan Ibliiska iyo
malaa'igihiisa loo diyaargareeyey. **(aiōnios g166)** 42

Waayo, waan gaajooday, cuntona ima aydnaan siin,
waan harraadsanaa, imana aydnaan waraabin. 43
Qariib baan ahaa, imana aydnaan soo dhowayn,
waan qaawanaa, dharna ima aydnaan huwin, waanan
bukay oo xabsi ku jiray oo ima aydnaan soo booqan.
44 Iyaguna markaasay u jawaabi doonaan oo ku
odhan doonaan, Sayidow, goormaannu ku aragnay
adigoo gaajaysan ama harraadsan ama qariib ah
ama qaawan ama buka ama xabsi ku jira oo aannu
ku kalmayn waynay? 45 Markaasuu u jawaabi doonaa
oo ku odhan doonaa, Runtii waxaan idinku leeyahay,
In alla intaad u samayn weydeen mid ka mid ah
kuwan u yaryar, anigana waad ii samayn weydeen.
46 Kuwanuna waxay geli doonaan taqsiirta weligeed
ah, kuwa xaqa ahuse waxay geli doonaan nolosha
weligeed ah. **(aiōnios g166)**

26 Waxaa dhacay goortii Ciise hadalladan oo
dhan dhammeeyey, inuu xertiisii ku yidhi, 2
Waxaad og tihiin laba maalmood dabadeed inay
tahay Iiddii Kormaridda, oo Wiilka Aadanaha waxaa
loo gacangelinayaa in iskutallaabta lagu qodbo. 3
Markaasaa wadaaddadii sare iyo waayeelladii dadka
waxay isku urursadeen barxadda wadaadkii sare
oo Kayafas la odhan jiray. 4 Oo waxay ka wada
hadleen si ay Ciise khiyaano ugu qabtaan oo ay
u dilaan. 5 Laakiin waxay yidhaahdeen, Yaanay
noqon wakhtiga iidda si aan rabshad dadka uga
dhex kicin. 6 Ciise goortuu Beytaniya joogay oo ku
jiray guriga Simoon kii baraska qabi jiray, 7 waxaa
u timid naag haysa weel alabastar ah oo cadar
qaali ah ku jiro, oo waxay ku shubtay madaxiisa
intuu cuntada u fadhiyey. 8 Laakiin xertu goortay
arkeen, way cadhoodeen oo waxay yidhaahdeen,
Khasaaradanu maxay ku noqotay? 9 Waayo, kan
waxaa lagu iibin kari lahaa wax badan oo masaakiinta
la siin lahaa. 10 Ciise goortuu gartay ayuu ku yidhi,
Maxaad naagta u dhibaysaan? Shuqul wanaagsan
ayay igu samaysaye. 11 Waayo, masaakiintu mar
walba way idinla jiraan, aniguse mar walba idinlama
joogo. 12 Waxay cadarkan jidhkayga ugu shubtay inay
aasniintayda ii diyaargarayso. 13 Runtii waxaan idinku
leeyahay, Dunida oo dhan meel alla meeshii injiilkan
lagu wacdiyo, waxay samaysay ayaa xusuusteeda
lagaga hadli doonaa. 14 Markaas mid laba-iyo-
tobankii ka mid ahaa oo Yuudas Iskariyod la odhan
jiray ayaa u tegey wadaaddada sare 15 oo ku yidhi,
Maxaad doonaysaan inaad i siisaan? Anna waan
idiin soo gacangelin doonaaye. Oo waxay bixiyeen
soddon gogo' oo lacag ah. 16 Markaas dabadeed
wuxuu doonayay goor wanaagsan oo uu u soo
gacangeliyo. 17 Maalintii ugu horraysay oo Iiddii
Kibistii aan khamiirka lahayn xertii ayaa Ciise u timid
oo waxay ku yidhaahdeen, Xaggee baad doonaysaa
inaannu kuu diyaargarayno inaad cuntid cashada
Iidda Kormaridda? 18 Wuxuu yidhi, Magaalada gala oo
hebel u taga oo waxaad ku tidhaahdaan, Macallinkii
wuxuu leeyahay, Wakhtigaygii waa dhow yahay,
gurigaaga ayaan cashada Iidda Kormaridda kula
samaysanayaa xertayda. 19 Xertii waa samaysay sida
Ciise ku amray oo cashada Iidda Kormariddii ayay
diyaargareeyeen. 20 Goortii makhribkii la gaadhay,
laba-iyo-tobankii xerta ahaa ayuu cunto ula fadhiistay,
21 oo intay wax cunayeen ayuu ku yidhi, Runtii waxaan
idinku leeyahay, Midkiin ayaa i gacangelin doona.
22 Markaasay aad iyo aad u caloolxumaadeen, oo
waxay bilaabeen in mid kastaa ku yidhaahdo, Ma
aniga baa, Sayidow? 23 Wuu u jawaabay oo wuxuu
ku yidhi, Kii saxanka gacanta ila gesha kaasaa i
gacangelin doona. 24 Wiilka Aadanahu waa baxayaa,
siday u qoran tahay, laakiin hoog waxaa leh ninkaas
Wiilka Aadanaha gacangelinaya. Waxaa ninkaas u
wanaagsanaan lahayd inaanu dhalan. 25 Yuudas oo
ah kii gacangeliyey ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma
aniga baa, Sayidow? Wuxuu ku yidhi, Waad tidhi. 26
Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis qaaday oo
barakeeyey, wuuna jejebiyey oo xertii siiyey oo yidhi,
Qaata oo cuna. Tanu waa jidhkaygiiye. 27 Kolkaasuu
koobkii qaaday oo mahadnaqay oo siiyey iyaga, oo
wuxuu ku yidhi, Kulligiin ka cabba. 28 Waayo, kanu
waa dhiiggayga axdiga cusub kan kuwo badan loo
daadshay dembidhaafkooda aawadiis. 29 Laakiin
waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu
kama cabbi doono midhahan geedka canabka ah
ilaa maalinta aan iyadoo cusub idinkula cabbayo
boqortooyada Aabbahay dhexdeed. 30 Goortay gabay
ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen Buur
Saytuun. 31 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Caawa
kulligiin waa iga xumaan doontaan, waayo, waxaa
qoran, Adhijirkaan dili doonaa oo idaha foofka ahu waa
kala firdhi doonaan. 32 Laakiin markii kuwii dhintay
layga sara kiciyo, dabadeed ayaan Galili hortiin tegi
doonaa. 33 Laakiin Butros ayaa u jawaabay oo ku

yidhi, Hadday kulli kaa xumaadaan, anigu weligay
kaa xumaan maayo. **34** Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii
waxaan kugu leeyahay, Caawa qudheeda intaan diiqu
ciyin, saddex kol ayaad i dafiri doontaa. **35** Butros
wuxuu ku yidhi, In kastoo aan leeyahay inaan kula
dhinto, kolleyba ku dafiri maayo. Xertii oo dhammuna
sidaasay wada yidhaahdeen. **36** Markaasaa Ciise la
yimid iyaga meel Getsemane la odhan jiray, oo wuxuu
xertii ku yidhi, Halkan fadhiista intii aan halkaas tegayo
oo ku soo tukanayo. **37** Oo wuxuu watay Butros iyo
labada wiil oo Sebedi, oo wuxuu bilaabay inuu calool
xumaado oo tiiraanyoodo. **38** Markaasuu ku yidhi,
Naftaydu aad bay u calool xun tahay tan iyo dhimasho;
halkan jooga oo ila soo jeeda. **39** Waxoogaa ayuu
hore u socday, oo wejigiisuu u dhacay oo tukaday
isagoo leh, Aabbow, hadday suurtowdo, koobkanu
ha i dhaafo, hase ahaatee, yaanay noqon sidaan
doonayo laakiin sidaad doonaysid ha noqoto. **40**
Xertii ayuu u yimid, oo wuxuu arkay iyagoo hurda,
oo wuxuu Butros ku yidhi, Waa sidee? Miyaad kari
weydeen inaad saacad keliya ila soo jeeddaan? **41**
Soo jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin.
Ruuxu waa diyaar, laakiin jidhku waa itaal daranyahay.
42 Haddana mar labaad ayuu tegey oo tukaday isagoo
leh, Aabbow, haddii aanay suurtoobin in koobkanu
i dhaafo anigoo cabba maahee, sidaad doonaysid
ha noqoto. **43** Mar kale ayuu yimid oo arkay iyagoo
hurda, waayo, indhahoodu lulmay la cuslaayeen.
44 Wuu iska daayay oo haddana ka tegey, oo mar
saddexaad ayuu tukaday isagoo haddana hadalkii
oo kale ku hadlaya. **45** Markaasuu xertii u yimid
oo ku yidhi, Hadda seexda oo nasta. Bal eega,
saacaddii waa dhow dahay, oo Wiilka Aadanaha ayaa
dembilayaal loo gacangelinayaa. **46** Kaca aan tagnee.
Eega, kii i gacangelin lahaa waa soo dhow yahay.
47 Oo intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-iyo-
tobankii ka mid ahaa yimid, isaga iyo dad aad u
badan oo seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen
wadaaddada sare iyo waayeellada dadka. **48** Kii
gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku
yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii ee qabta.
49 Kolkiiba Ciise buu u yimid oo ku yidhi, Nabad,
Macallimow; wuuna dhunkaday. **50** Kolkaasaa Ciise
ku yidhi, Saaxiibow, maxaad u timid? Markaasay
yimaadeen, oo gacmahooda ayay Ciise saareen oo
qabteen. **51** Oo bal eeg, mid ka mid ah kuwii Ciise la
jiray ayaa gacanta fidiyey, oo seeftiisa soo bixiyey, oo
wuxuu ku dhuftay wadaadka sare addoonkiisii, oo
dheg buu ka gooyay. **52** Markaasaa Ciise ku yidhi,
Seeftaada meesheedii ku celi, waayo, kuwa seefo
qaada oo dhammu seef bay ku halligmi doonaan. **53**
Ma waxaad u malaynaysaa inaanan Aabbahay baryi
karin oo uusan haddeer ii soo diri karin malaa'igo
laba iyo toban guuto ka badan? **54** Haddaba sidee
buu u noqon doonaa Qorniinku kan leh, Waa in
sidaasu noqotaa? **55** Saacaddaas qudheeda ayaa
Ciise dadkii badnaa ku yidhi, Ma waxaad iila soo
baxdeen seefo iyo ulo inaad i qabataan sidaan
tuug ahay? Maalin walbaba macbudka ayaan fadhiyi
jiray oo wax bari jiray, imana aydnaan qabsan. **56**
Laakiin waxan oo dhan ayaa noqday in qorniinka
nebiyadu rumoobo. Markaasaa xertii oo dhammu
ka wada tageen oo carareen. **57** Kuwii Ciise qabtay
waxay u geeyeen Kayafas oo ahaa wadaadkii
sare, ilaa meeshii culimmada iyo waayeelladu ku
urursanaayeen. **58** Laakiin Butros baa meel fog ka soo
daba socday ilaa barxadda wadaadkii sare, wuuna
galay oo askartii la fadhiistay inuu ugudambaysta
arko. **59** Wadaaddadii sare iyo shirkii oo dhan ayaa
waxay dooneen markhaati been ah oo Ciise ka
gees ah si ay u dilaan. **60** Waase heli waayeen, in
kastoo markhaatiyaal badan oo been ahu yimaadeen.
Laakiinse dabadeed waxaa yimid laba, **61** oo waxay
yidhaahdeen, Kanu wuxuu yidhi, Waan karayaa inan
macbudka Ilaah dudumiyo oo saddex maalmood ku
dhiso. **62** Markaasaa wadaadkii sare istaagay oo
ku yidhi, Miyaanad waxba ka jawaabayn? Kuwanu
waxay kugu marag furayaan waa maxay? **63** Laakiin
Ciise waa iska aamusay. Kolkaasaa wadaadkii sare
wuxuu ku yidhi, Ilaaha nool ayaan kugu dhaarinayaa
ee noo sheeg inaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah,
iyo in kale. **64** Ciise ayaa ku yidhi, Waad tidhi. Hase
ahaatee waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed
waxaad arki doontaan Wiilka Aadanaha oo fadhiya
midigta xoogga Ilaah oo ku imanaya daruuraha cirka.
65 Markaasaa wadaadkii sare dharkiisii jeexjeexay
isagoo leh, Wuu caytamay. Maxaynu markhaatiyaal
weli ugu baahan nahay? Bal eega, haddeer waad
maqasheen caytanka. **66** Maxay idinla tahay? Way
u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Wuxuu istaahilaa
dhimasho. **67** Markaasay wejiga kaga candhuufeen
oo garaaceen. Qaarna waa dharbaaxeen, **68** oo

waxay ku yidhaahdeen, Noo sheeg, Masiixow. Yuu
yahay kan kugu dhuftay? 69 Butros wuxuu fadhiyey
barxadda dibadda ah, markaasaa gabadh u timid oo
waxay ku tidhi, Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer
Galili. 70 Laakiin dhammaantood ayuu ku hor dafiray
oo wuxuu ku yidhi, Anigu garan maayo waxaad
leedahay. 71 Goortuu iridda tegey mid kale ayaa
aragtay, oo waxay kuwii halkaas joogay ku tidhi, Kanu
wuxuu la jiray Ciisihii reer Naasared. 72 Haddana
dhaar ayuu ku dafiray oo yidhi, Anigu garan maayo
ninka. 73 Waxoogaa yar dabadeed kuwii ag taagnaa
ayaa u yimid oo Butros ku yidhi, Run weeye, adiguna
midkood baad tahay, waayo, hadalkaaga ayaa ku
muujinaya. 74 Markaasuu bilaabay inuu caytamo
oo ku dhaarto inaanu ninka garanayn. Kolkiiba diiqii
baa ciyey. 75 Markaasaa Butros wuxuu xusuustay
hadalkii Ciise ku hadlay, Diiqu intaanu ciyin saddex
goor ayaad i dafiri doontaa. Markaasuu baxay oo aad
u ooyay.

27 Goortii aroortii la gaadhay wadaaddadii sare
iyo waayeelladii dadka oo dhan ayaa Ciise
wax ka gees ah ka wada hadlay si ay u dilaan.
2 Markaasay xidheen oo kaxeeyeen, oo waxay
u dhiibeen taliyihii Bilaatos ahaa. 3 Markaas
Yuudas, oo ahaa kii gacangeliyey, goortuu arkay
in la xukumay, ayuu isqoomameeyey, oo soddonkii
gogo' oo lacagta ahaa ayuu wadaaddadii sare iyo
waayeelladii ku celiyey, 4 oo wuxuu ku yidhi, Waan
dembaabay markaan gacangeliyey dhiig eed la'.
Laakiin waxay ku yidhaahdeen, Maxaa noogu jira?
Yeelkaa. 5 Markaasuu lacagtii macbudka gudihiisa ku
daadshay oo ka tegey, wuuna baxay oo isdeldelay.
6 Kolkaasaa wadaaddadii sare lacagtii qaadeen oo
waxay yidhaahdeen, Xalaal ma aha in khasnadda
quduuska ah lagu rido, waayo, waa dhiig iibkiis. 7
Markaasay ka wada hadleen oo waxay ku iibsadeen
dhulka dheriyasameeyaha in shisheeyaha lagu aaso.
8 Sidaa darteed ilaa maanta dhulkaas waxaa loogu
yeedhaa dhulkii dhiigga. 9 Markaas waxaa noqotay
wixii nebi Yeremyaah lagaga hadlay markuu yidhi,
Waxay qaateen soddonkii gogo' oo lacagta ahaa
oo ah iibkii lagu qiimeeyey isaga, kii bini Israa'iil
ku qiimeeyeen. 10 Waxayna ka bixiyeen dhulka
dheriyasameeyaha sida Rabbigu iigu amray. 11
Ciise wuxuu hor istaagay taliyaha, oo taliyihiina waa
weyddiiyey oo ku yidhi, Ma Boqorkii Yuhuudda baad
tahay? Ciisena wuxuu ku yidhi, Waad tidhi. 12 Goortii
wadaaddadii sare iyo waayeelladii ay ashtakeeyeen,
waxba uma uu jawaabin. 13 Markaasaa Bilaatos
ku yidhi, Miyaanad maqlaynin waxa badan oo ay
kugu marag furayaan? 14 Laakiin uguma uu jawaabin
xataa eray keliya, sidaa darteed taliyihii ayaa aad
ula yaabay. 15 Taliyihii waxaa caadadiisu ahayd inuu
iidda dadka u sii daayo maxbuuskay doonayaan. 16
Markaasay waxay lahaayeen maxbuus caan ah oo
la odhan jiray Baraabbas. 17 Haddaba goortay isu
urureen, Bilaatos ayaa ku yidhi, Iyamaad doonaysaan
inaan idiin sii daayo? Baraabbas ama Ciise kan
Masiixa la yidhaahdo? 18 Waayo, wuxuu ogaa
inay hinaaso ugu soo dhiibeen. 19 Kolkuu kursiga
xukumaadda ku fadhiistay ayaa naagtiisii farriin u
soo dirtay oo waxay ku tidhi, Ha dhex gelin xaajada
ninkaas xaqa ah, waayo, maanta anigoo ku riyoonaya
isaga, ayaan aad iyo aad u xanuunsaday. 20 Laakiin
wadaaddadii sare iyo waayeelladii waxay dadkii
badnaa oggolaysiiyeen inay Baraabbas weyddiistaan,
Ciisena la dilo. 21 Laakiin taliyihii ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Labadooda kee baad doonaysaan inaan
idiin sii daayo? Waxay yidhaahdeen, Baraabbas. 22
Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Haddaba maxaan
ku sameeyaa Ciise kan Masiixa la yidhaahdo?
Kulligood waxay wada yidhaahdeen, Iskutallaabta
ha lagu qodbo. 23 Oo wuxuu yidhi, Waayo, waa
maxay sharkuu falay? Laakiin aad bay u sii qayliyeen
oo yidhaahdeen, Iskutallaabta ha lagu qodbo. 24
Bilaatos goortuu arkay inuusan waxba ka tari karin
in rabshad kacdo maahee, ayuu biyo qaatay oo
dadka hortooda ku gacmo dhaqday oo wuxuu
yidhi, Anigu waan ka eedla'ahay ninkan xaqa ah
dhiiggiisa. Idinku yeelkiinna. 25 Dadkii oo dhammu
waa wada jawaabeen oo yidhaahdeen, Dhiiggiisu
annaga iyo carruurtayadaba ha dul saarnaado. 26
Markaasuu Baraabbas u sii daayay, oo goortuu Ciise
karbaashay ayuu u dhiibay in iskutallaabta lagu
qodbo. 27 Markaasaa taliyaha askartiisii waxay Ciise
geeyeen guriga taliyaha, oo waxay isaga ku soo
ururiyeen askartii oo dhan. 28 Dharkiisii ayay ka
qaadeen oo waxay u geliyeen dhar guduudan. 29
Markaasay taaj qodxan uga taxeen oo madaxiisay
saareen, cawsduurna gacantiisa midigtaa ayay u
geliyeen, oo intay hortiisa jilba joogsadeen oo ku
majaajiloodeen ayay waxay ku yidhaahdeen, Nabad,

Boqorka Yuhuuddow. 30 Wayna ku candhuufeen,
markaasay cawsduurkii ka qaadeen oo madaxay
kaga dhufteen. 31 Oo goortay ku majaajiloodeen
dabadeed ayay dharkii ka qaadeen oo dharkiisii
bay u geliyeen, markaasay wadeen in iskutallaabta
lagu qodbo. 32 Goortay soo baxeen, waxay arkeen
nin reer Kuranaya ah oo Simoon la odhan jiray,
kan ay ku qasbeen inuu iskutallaabtiisa u qaado.
33 Oo goortay yimaadeen meel Golgota la odhan
jiray, tan la yidhaahdo meeshii dhakada, 34 waxay
siiyeen inuu cabbo khamri xammeeti lagu daray,
goortuu dhadhamiyeyse wuu diiday inuu cabbo. 35
Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay
qaybsadeen, wayna saami riteen si wixii nebigu ku
hadlay u noqdaan, Dharkaygii bay qaybsadeen oo
maradaydii bay saami u riteen. 36 Meeshaasna ayay
fadhiisteen oo dhawreen. 37 Waxay meel madaxiisa
ka korraysa ku qoreen ashtakadii lagu ashtakeeyey
oo leh, KANU WAA CIISE BOQORKA YUHUUDDA.
38 Markaasaa waxaa iskutallaabo lagu la qodbay
laba tuug, mid midigta, midna bidixda. 39 Kuwii ag
marayayna waa caayeen, oo intay madaxooda luleen,
40 waxay yidhaahdeen, Kaaga macbudka duminayow
oo saddex maalmood ku dhisayow, isbadbaadi,
haddii aad tahay Wiilka Ilaah, oo iskutallaabta ka
soo deg. 41 Sidaas oo kale ayaa wadaaddada
sare ugu majaajiloodeen, iyaga iyo culimmada iyo
waayeelladaba, oo waxay yidhaahdeen, 42 Kuwa kale
ayuu badbaadiyey, qudhiisa isma badbaadin karo.
Waa Boqorka Israa'iil; haddeer iskutallaabta ha ka
soo dego, annaguna waannu rumaysan doonnaaye.
43 Ilaah buu isku halleeyey, haddeer ha bixiyo hadduu
isaga ku faraxsan yahay, waayo, wuxuu yidhi, Waxaan
ahay Wiilka Ilaah. 44 Tuugaggii iskutallaabaha lagu la
qodbayna sidaas oo kale ayay u caayeen. 45 Hadda
saacaddii lixaad ilaa saacaddii sagaalaad dhulka oo
dhammu gudcur buu ahaa. 46 Abbaaraha saacaddii
sagaalaad Ciise ayaa cod weyn ku dhawaaqay oo
yidhi, Eloy, Eloy, lama sabakhtani, waxaa weeye,
Ilaahayow, Ilaahayow, maxaad ii dayrisay? 47 Kuwa
halkaas taagnaa qaarkood ayaa goortay maqleen,
yidhi, Kanu wuxuu u yeedhayaa Eliyaas. 48 Kolkiiba
midkood baa orday oo qaaday geed isbonji la
yidhaahdo, oo khal uga soo buuxshay, oo intuu
cawsduur saaray ayuu siiyey inuu cabbo. 49 Kuwa
kale ayaa yidhi, Daaya aynu aragnee inuu Eliyaas
yimaado oo badbaadiyo. 50 Markaasaa Ciise goortuu
mar kale cod weyn ku dhawaaqay, ruuxii bixiyey. 51
Oo bal eeg, daahi macbudka ayaa kor ilaa hoos laba
u kala dillaacay, dhulkiina waa gariiray, dhagaxyadiina
waa kala dildillaaceen. 52 Xabaalihiina waa furmeen,
oo quduusiin badan oo hurdayna meydadkoodii waa la
kiciyey. 53 Sarakiciddiisa dabadeed ayay xabaalaha ka
soo baxeen, oo waxay galeen magaalada quduuska
ah, oo waxay u muuqdeen dad badan. 54 Boqol-u-
taliyihii iyo kuwii la jiray oo Ciise dhawrayay, goortay
arkeen dhulgariirkii iyo wixii dhacay, aad bay u
baqeen oo yidhaahdeen, Runtii, kanu wuxuu ahaa
Wiilkii Ilaah. 55 Waxaana halkaas joogay dumar
badan oo meel fog ka eegayay, kuwii Ciise ka
soo raacay Galili oo u adeegi jiray isaga, 56 oo
waxaa ku dhex jirtay Maryantii reer Magdala, iyo
Maryan oo ahayd Yacquub iyo Yoosee hooyadood,
iyo wiilashii Sebedi hooyadood. 57 Goortay casarkii
ahayd waxaa yimid nin reer Arimataya oo hodan ah
oo Yuusuf la odhan jiray, oo isaguna Ciise xertiisa
ahaa. 58 Kaasu wuxuu u tegey Bilaatos oo ka
baryay Ciise meydkiisii. Markaasaa Bilaatos amray
in loo dhiibo. 59 Yuusuf goortuu meydkii qaaday
ayuu kafan nadiif ah ku duudduubay, 60 oo wuxuu
geliyey xabaashiisii cusbayd, tan uu dhagax ka
qoday, oo xabaashii afkeedii wuxuu ku soo giringiriyey
dhagax weyn, wuuna ka tegey. 61 Oo halkaas waxaa
joogay Maryantii reer Magdala iyo Maryantii kale,
oo waxay fadhiyeen meel xabaashii ka soo hor
jeedda. 62 Maalintii dambe oo ku xigtay Maalintii
Diyaargarayska, wadaaddadii sare iyo Farrisiintii
waxay u wada yimaadeen Bilaatos, 63 oo waxay ku
yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu xusuusan nahay
in khaa'inkaasu yidhi, intuu weli noolaa, Saddex
maalmood dabadeed waan soo sara kacayaa. 64
Haddaba amar in xabaashii aad loo dhawro ilaa
maalinta saddexaad inaan xertiisu iman oo xadin
oo aanay dadka ku odhan, Kuwii dhintay wuu ka
soo sara kacay, oo aanay khiyaanada dambe ka
sii xumaan tii hore. 65 Bilaatos wuxuu ku yidhi,
Waardiyayaal baad leedihiin. Taga oo adkeeya in alla
intaad adkayn taqaaniin. 66 Markaasay tageen, iyaga
iyo waardiyayaashii, oo xabaashay soo adkeeyeen,
dhagixiina way shaabadeeyeen.

28 Sabtidii dabadeed goortii waagii beryayay
maalintii ugu horraysay ee toddobaadka,

Maryantii reer Magdala iyo Maryantii kale waxay
u yimaadeen inay xabaashii arkaan. **2** Oo bal
eeg, waxaa jiray dhulgariir weyn, waayo, malaa'igta
Rabbiga ayaa intay samada ka soo degtay timid
oo dhagixii ka giringirisay oo ku dul fadhiisatay. **3**
Midabkeedu wuxuu u ekaa hillaac, dharkeeduna
wuxuu u caddaa sida baraf cad. **4** Oo cabsi aawadeed
kuwii ilaalinayay waa gariireen, oo waxay noqdeen
sida meydad. **5** Malaa'igtii ayaa u jawaabtay oo
naagihii ku tidhi, Ha baqina, waayo, waxaan ogahay
inaad doonaysaan Ciise, kan iskutallaabta lagu
qodbay. **6** Halkan ma joogo, waayo, wuu sara kacay
siduu yidhi. Bal kaalaya oo arka meeshii Rabbigu
jiifay. **7** Dhaqso u taga, oo waxaad xertiisii ku
tidhaahdaan, Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay,
oo wuu idin hor marayaa ilaa Galili. Halkaasna waad
ku arki doontaan. Bal eega, waan idiin sheegaye.
8 Dhaqsoba waxay xabaashii kala tageen baqdin
iyo farxad weyn, oo waxay u ordeen inay xertiisa
u warramaan. **9** Kolkaasaa Ciise ka hor yimid oo
ku yidhi, Nabad. Markaasay u dhowaadeen oo intay
cagihiisa qabteen ayay caabudeen. **10** Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Ha baqina. Taga oo walaalahay
u sheega inay Galili tagaan, oo halkaasay igu arki
doonaan. **11** Intay sii socdeen ayaa waardiyayaashii
qaarkood magaaladii yimid, oo waxay wadaaddadii
sare uga warrameen wixii dhacay oo dhan. **12**
Iyaguna goortay waayeelladii la shireen oo ay wada
hadleen, ayay askartii lacag badan siiyeen, **13** oo
waxay ku yidhaahdeen, Waxaad tidhaahdaan, Xertiisii
ayaa habeennimo timid oo xadday isaga intii aannu
hurudnay. **14** Oo haddii taliyihii waxan maqlo, waannu
rumaysiinaynaa oo waannu idiin welwel tiraynaa. **15**
Markaasay lacagtii qaateen oo yeeleen sidii lagu
yidhi. Hadalkanu maalintaas ilaa maanta waa ku
dhex firdhisanaa Yuhuudda. **16** Markaasaa koob-iyo-
tobankii xerta ahaa Galili tageen ilaa buurtii Ciise
kula ballamay. **17** Oo goortay arkeen isagii, way
caabudeen, laakiin qaar baa shakiyey. **18** Oo Ciise
ayaa u yimid oo la hadlay, oo wuxuu ku yidhi, Amar
oo dhan ayaa samada iyo dhulka laygu siiyey. **19**
Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga,
oo ku baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa
Quduuskaa, **20** oo bara inay dhawraan wax walba oo
aan idinku amray, oo bal eega had iyo goor ayaan
idinla joogaa xataa ilaa wakhtigu dhammaado. **(aiōn
g165)**

Markos

1 Bilowgii injiilkii Ciise Masiix, oo ah Wiilka Ilaah.
2 Sidii Nebi Isayos u qoray, Eeg, waxaan
hortaada soo dirayaa wargeeyahayga, Kan jidkaaga
diyaargarayn doona; 3 Waa codka kan cidlada kaga
qaylinaya, Jidka Rabbiga hagaajiya, Waddooyinkiisa
toosiya. 4 Waxaa yimid Yooxanaa kan cidlada
dadka ku baabtiisayay oo ku wacdiyeyey baabtiiskii
toobadda dembidhaafka aawadiis. 5 Markaasaa
waxaa u soo baxay dadkii Yahuudiya oo dhan iyo
kuwii Yeruusaalem oo dhan, oo kulligoodna Webi
Urdun ayuu ku baabtiisay, iyagoo dembiyadooda
qiranaya. 6 Yooxanaa wuxuu guntanaa dharkiisii
dhogorta geel ahaa, oo suun meged ahna dhexduu ku
xidhnaa, oo wuxuu cunay ayax iyo malab dibadeed.
7 Oo wax buu wacdiyey oo yidhi, Waxaa iga daba
imanaya ku iga itaal weyn, kan aanan istaahilin
inaan foororsado oo aan yeelmihii kabihiisa furo.
8 Anigu waxaan idinku baabtiisay biyo, isaguse
wuxuu idinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska
ah. 9 Wakhtigaas waxay noqotay in Ciise ka yimid
Naasared tii Galili, oo Yooxanaa baa Webi Urdun
ku baabtiisay isagii. 10 Markiiba intuu biyihii ka soo
baxay wuxuu arkay samooyinkii oo kala dillaacay
iyo Ruuxii oo sidii qoolley oo kale dushiisa ugu soo
degaya. 11 Waxaa samooyinka ka yimid cod leh,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga aan jeclahay oo aan
ku faraxsanahay. 12 Oo markiiba Ruuxii baa xaggii
cidlada u eryay. 13 Afartan maalmood buu cidlada
joogay, Shayddaan baana jirrabay oo wuxuu la jiray
dugaagga, malaa'igahuna waa u adeegeen. 14 Kolkii
Yooxanaa la qabtay dabadeed, Ciise wuxuu yimid
Galili, oo wuxuu dadka ku wacdiyey injiilka Ilaah,
15 wuxuuna yidhi, Wakhtigii waa buuxsamay, oo
boqortooyadii Ilaah waa soo dhowaatay; toobadkeena
oo injiilka rumaysta. 16 Markuu badda Galili ag
marayay, wuxuu arkay Simoon iyo walaalkiis Andaros,
iyagoo shabag badda ku tuuraya, waayo, waxay
ahaayeen kuwa kalluun jillaabta. 17 Ciise wuxuu ku
yidhi, I soo raaca. Waxaan idinka dhigayaa kuwa dadka
jillaabta. 18 Markiiba shabagyadoodii way ka tageen,
wayna raaceen. 19 Markuu cabbaar socday, wuxuu
arkay Yacquub ina Sebedi iyo walaalkiis Yooxanaa,
iyagoo doonnida dhexdeeda shabagyadoodii ku
hagaajinaya. 20 Markiiba wuu u yeedhay. Kolkaasay
aabbahood Sebedi iyo shaqaalayaasha kaga soo
tageen doonnida, oo isagay raaceen. 21 Markaasay
Kafarna'um galeen, oo markiiba sabtida wuxuu
galay sunagogga oo dadka wax baray. 22 Waxayna
la yaabeen wax bariddiisa, waayo, wuxuu wax u
barayay sida mid amar leh, oo uma uu baraynin
sida culimmada. 23 Markaasaa waxaa sunagoggoodii
ku jiray nin jinni wasakh leh qaba, wuuna qayliyey,
oo wuxuu yidhi, 24 Maxaa inoo dhexaya, Ciise reer
Naasaredow? Ma waxaad u timid inaad na baabbi'iso?
Anigu waa ku garanayaa kii aad tahay Kan Quduuska
ah ee Ilaah. 25 Ciise baa canaantay oo ku yidhi,
Aamus oo ka soo bax. 26 Goortii jinnigii wasakhda
lahaa gilgilay oo cod weyn ku qayliyey, ayuu ka soo
baxay. 27 Kulligoodba ayay la wada yaabeen, sidaa
aawadeed iyaga dhexdooda way isweyddiiyeen oo
yidhaahdeen, Waa maxay waxani? Ma wax barid
cusub baa? Xataa jinniyadii wasakhda lahayd amar
buu ku amraa, wayna yeelaan. 28 Markiiba warkiisii
waa gaadhay dhulkii Galili ku wareegsanaa oo dhan.
29 Oo markiiba kolkay sunagoggii ka soo baxeen,
waxay galeen guriga Simoon iyo Andaros, iyaga iyo
Yacquub iyo Yooxanaaba. 30 Simoon soddohdiis
baa qandho la jiiftay, oo kolkiiba waxay isaga u
sheegeen wax iyada ku saabsan. 31 Markaasuu u
soo dhowaaday oo gacanteeda qabtay oo uu kiciyey.
Kolkiiba qandhadii waa ka baxday oo ay u adeegtay
iyaga. 32 Makhribkii goortay qorraxdii dhacday, waxay
u keeneen kuwa buka oo dhan iyo kuwa jinniyo qaba.
33 Markaasaa dadkii magaalada oo dhan albaabka ku
soo ururay. 34 Oo wuxuu bogsiiyey dad badan oo
cudurro kala cayncayn ah qabay, dadkana jinniyo
badan buu ka saaray, oo uma oggolaanin jinniyadu
inay hadlaan, waayo, isagay garanayeen. 35 Aroortii
hore intaan weli waagii beryin ayuu kacay oo wuxuu
tegey meel cidla ah, halkaasuuna ku soo tukanayay.
36 Markaasaa Simoon iyo kuwii la jiray ka daba
tageen. 37 Goortay heleen waxay ku yidhaahdeen,
Dadka oo dhan baa ku doondoonaya. 38 Wuxuu ku
yidhi, Aan tagno magaalooyinka inoo dhow, inaan
halkaasna wax ku wacdiyo; waayo, taas aawadeed
ayaan u imid. 39 Wuxuu galay sunagogyadoodii
Galili ku yiil oo dhan; dadkana ayuu ka wacdiyey,
jinniyadiina ayuu dadka ka saaray. 40 Markaasaa
waxaa u yimid nin baras leh, wuuna jilba joogsaday
oo baryay, oo ku yidhi, Haddaad doonaysid waad i

daahirin kartaa. 41 Kolkaasaa Ciise u naxariistay, oo
intuu gacantiisa soo taagay, ayuu taabtay oo ku yidhi,
Waa doonayaa ee daahirsanow. 42 Kolkiiba baraskii
waa ka baxay, oo wuu daahirsanaaday. 43 Ciisena
aad buu u xukumay, oo markiiba ayuu iska diray,
44 oo ku yidhi, Ninna waxba ha kala hadlin, laakiin
tag oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada
u bixisaa wixii uu Muuse amray, marag iyaga ha u
ahaatee. 45 Laakiin wuu baxay oo bilaabay inuu
aad u naadiyo oo warka faafiyo, taas aawadeed kol
dambe Ciise magaaladuu bayaan u geli kari waayay,
laakiin wuxuu joogay dibadda ee meelo cidla ah,
meel kastana waa looga yimid.

2 Dhawr maalmood dabadeed goortuu haddana
Kafarna'um galay, waxaa la maqlay inuu guriga
joogo. 2 Markaasaa waxaa is-urursaday dad badan,
sidaa daraaddeed meel ay joogsadaan ayay ka
waayeen xataa albaabka hortiisii, oo iyaga ayuu
ereygii kula hadlay. 3 Kolkaasay u yimaadeen oo nin
curyaan ah u keeneen, waxaana siday afar qof. 4
Goortay u soo dhowaan kari waayeen dadkii badnaa
daraaddiis ayay saqafka dusha ka fureen meeshuu
joogay. Goortii ay jebsheen, waxay ka soo dejiyeen
sariirtii ninkii curyaanka ahaa ku jiifay. 5 Ciise kolkuu
rumaysadkoodii arkay, ayuu ninkii curyaanka ahaa
ku yidhi, Wiilkow, dembiyadaadu waa cafiyan yihiin.
6 Laakiin halkaa waxaa joogay qaar culimmada ah
oo iska fadhiyey oo qalbiyadooda ka fikirayay, oo
waxay isku yidhaahdeen, 7 Ninkanu muxuu sidan ugu
hadlayaa? Wuu caytamayaa. Ayaa dembiyo cafiyi
kara Ilaah keliya maahee? 8 Kolkiiba Ciise ruuxiisuu
ka ogaaday inay sidaas qalbiyadooda ka fikirayaan,
oo wuxuu ku yidhi, Maxaad waxan qalbiyadiinna
ugaga fikiraysaan? 9 Iyamaa hawl yar, in curyaanka
lagu yidhaahdo, Dembiyadaadu waa cafiyan yihiin,
ama in lagu yidhaahdo, Kac oo sariirtaada qaado
oo soco? 10 Laakiin si aad ku garataan in Wiilka
Aadanahu dhulka ku leeyahay amar uu dembiyada
ku cafiyo (ayuu ninkii curyaanka ahaa ku yidhi), 11
Waxaan ku leeyahay, Kac oo sariirtaada qaado oo
gurigaaga tag. 12 Kolkiiba wuu kacay oo sariirtiisii
qaatay; wuuna baxay dadkii oo dhan hortooda, sidaa
darteed ayay la wada yaabeen, wayna ammaaneen
Ilaah, oo waxay yidhaahdeen, Weligayo sidan oo
kale ma aannu arag. 13 Haddana wuu u baxay
badda xeebteeda, oo dadkii oo dhan baa u yimid,
wuuna wax baray. 14 Goortuu ag marayay, wuxuu
arkay Laawi ina Alfayos, isagoo fadhiya meesha
cashuurta lagu qaado, oo uu ku yidhi isaga, I soo
raac. Wuuna kacay oo raacay. 15 Waxaa dhacay
markii Ciise gurigiisa cunto u fadhiistay in kuwa badan
oo cashuurqaadayaal iyo dembilayaal ah Ciise iyo
xertiisii la fadhiistay; waayo, way badnaayeen, wayna
raaceen. 16 Culimmadii iyo Farrisiintii markay arkeen
isagoo dembilayaal iyo cashuurqaadayaal wax la
cunaya, waxay xertiisii ku yidhaahdeen, Waa sidee?
Wuxuu wax la cunaa oo la cabbaa cashuurqaadayaal
iyo dembilayaal. 17 Ciise goortuu maqlay ayuu ku
yidhi, Kuwa ladan dhakhtar uma baahna, laakiin kuwa
buka ayaa u baahan. Uma aan imanin inaan kuwa
xaqa ah u yeedho, laakiin inaan dembilayaasha u
yeedho ayaan u imid. 18 Xertii Yooxanaa iyo Farrisiintii
ayaa soomi jiray. Isagay u yimaadeen oo waxay ku
yidhaahdeen, Xertii Yooxanaa iyo xertii Farrisiintu
maxay u soomaan oo ay xertaadu u soomi weydaa?
19 Markaasaa Ciise ku yidhi, Dadka aroosku miyay
soomi karaan intuu aroosku la joogo? In alla intii
aroosku la joogo ma ay soomi karaan. 20 Laakiin
waxaa iman doona maalmaha arooska laga qaadi
doono, markaasay soomi doonaan maalintaas. 21
Ninna karriin cusub kuma tolo dhar duug ah, haddii
kale tan cusub ee lagu buuxin lahaa ayaa ka go'da
kan duug ah, oo jeexdintu waa ka sii xumaataa. 22
Khamri cusubna qarbeddo duug ah laguma shubo,
haddii kale khamrigii cusbaa ayaa qarbeddada
kala dildillaacinaya, khamriguna waa daadanayaa,
qarbeddaduna waa hallaabayaan, laakiin khamriga
cusubse waxaa lagu shubaa qarbeddo cuscusub. 23
Waxaa dhacay inuu sabtidii beeraha dhex marayay,
oo xertiisii intay soconayeen ayay bilaabeen inay
sabuullada jartaan. 24 Markaasaa Farrisiintii waxay
isaga ku yidhaahdeen, Bal eeg, maxay sabtida u
samaynayaan wixii aan xalaal ahayn? 25 Wuxuu
ku yidhi, Miyaydnaan weligiin akhriyin wixii Daa'uud
sameeyey markuu wax u baahnaa oo uu gaajaysnaa,
isaga iyo kuwii la jiray? 26 Siduu guriga Ilaah u galay
waagii wadaadkii sare ee Aabyaataar, oo uu u cunay
kibistii tusniinta oo aan xalaal uu ahayn dad kale
wadaaddada maahee, oo uu siiyey kuwii la jirayna. 27
Markaasaa wuxuu ku yidhi iyaga, Sabtida waxaa loo
sameeyey dadka aawadiis ee dadka looma samayn

sabtida aawadeed. 28 Sidaa darteed Wiilka Aadanahu waa sayidka sabtida.

3 Kol dambe wuxuu galay sunagogga; halkaasna waxaa joogay nin gacan engegan. 2 Markaasay fiirinayeen inuu sabtida bogsiinayo iyo in kale, si ay u ashtakeeyaan. 3 Kolkaasuu ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Dhexda isa soo taag. 4 Oo wuxuu iyaga ku yidhi, Sabtida ma xalaal baa in wanaag la falo ama shar; in naf la badbaadiyo ama la dilo? Laakiin way iska aamuseen. 5 Goortuu iyaga isha mariyey isagoo cadhaysan oo qalbigiisii ka tiiraanyooday qalbi engegnaantooda aawadeed, wuxuu ninkii ku yidhi, Gacanta soo taag. Kolkaasuu soo taagay, oo gacantiisu way bogsatay. 6 Markaasaa Farrisiintu baxeen, oo markiiba waxay kala tashadeen Herodosiintii si ay u dilaan isaga. 7 Laakiin Ciise xertiisii ayuu badda kula noqday; waxaana raacay dad badan oo ka yimid Galili, iyo Yahuudiya, 8 iyo Yeruusaalem, iyo Idumiya, iyo Webi Urdun shishadiisa, iyo kuwa ag joogay Turos iyo Siidoon; dad tiro badan goortii ay maqleen waxa weyn ee uu samaynayay ayay u yimaadeen. 9 Xertiisii wuu la hadlay oo wuxuu ku yidhi, Doonni yar ha i sugto dadkii badnaa aawadiis si ayan ii cidhiidhiyin. 10 Waayo, dad badan ayuu bogsiiyey, sidaa daraaddeed ayay waxay ugu kufeen si ay kuwii cudur qabay oo dhan u taabtaan isaga. 11 Oo jinniyada wasakhda lehna goortay arkeen, hortiisii ayay isku tuureen oo qayliyeen, oo waxay yidhaahdeen, Adigu waxaad tahay Wiilka Ilaah. 12 Aad buu u amray inaanay dadka ogeysiinin isaga. 13 Goortaasuu buurta fuulay; wuu u yeedhayna kuwii uu doonayay; wayna u yimaadeen. 14 Laba iyo toban ayuu soo saaray inay isaga la joogaan, iyo inuu u diro inay wax wacdiyaan, 15 iyo inay u leeyihiin amar ay cudurro ku bogsiiyaan oo ay jinniyo ku saaraan. 16 Waxay ahaayeen Simoon, kan uu Butros u bixiyey, 17 iyo Yacquub ina Sebedi, iyo Yooxanaa, Yacquub walaalkiis, iyaga wuxuu u bixiyey Bo'anerges, waxaa weeye wiilashii onkodka, 18 iyo Andaros, iyo Filibos, iyo Bartolomayos, iyo Matayos, iyo Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Tadayos, iyo Simoon reer Kaana, 19 iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey. 20 Kolkaasuu guri galay; oo dad badan ayaa haddana ku soo ururay si aanay karin inay kibis cunaan. 21 Xigtadiisii goortay maqleen, ayay u soo baxeen inay qabtaan, waayo, waxay yidhaahdeen, Isagu waa waalan yahay. 22 Culimmadii Yeruusaalem ka soo degeenna waxay yidhaahdeen, Wuxuu qabaa Be'elsebul, oo madaxda jinniyada ayuu jinniyada ku saaraa. 23 Kolkaasuu iyagii u yeedhay oo masaallo kugu yidhi, Sidee baa Shayddaan Shayddaan u saari karaa? 24 Haddii boqortooyo kala qaybsanto, boqortooyadaasu ma taagnaan karto. 25 Haddii gurina kala qaybsamo, gurigaasu ma taagnaan kari doono. 26 Haddii Shayddaanna isku kaco oo qaybsamo, ma taagnaan karo. Laakiin wuxuu leeyahay dhammaansho. 27 Ninna nin xoog leh gurigiisa ma geli karo inuu alaabtiisa dhaco hadduusan kolkii hore ninka xoogga leh xidhin, goortaasuu gurigiisa dhici doonaa. 28 Runtii waxaan idinku leeyahay, Bini-aadmiga waa loo cafiyi doonaa dembiyadii oo dhan iyo caydii ay ku caytamaan; 29 laakiin ku alla kii caaya Ruuxa Quduuska ah, weligiis cafiga heli maayo, laakiin wuxuu eed u leeyahay dembi weligiis ah; **(aiōn g165, aiōnios g166)** 30 waayo, waxay yidhaahdeen, Jinni wasakh leh ayuu qabaa. 31 Markaasaa waxaa yimid walaalihiis iyo hooyadiis, oo dibadday istaageen, waxayna u direen cid ugu yeedha. 32 Dad badan baa agtiisa fadhiyey oo waxay ku yidhaahdeen, Bal eeg, hooyadaa iyo walaalahaa dibadday joogaan oo waa ku doonayaan. 33 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Yaa ah hooyaday iyo walaalahay? 34 Kolkaasuu isha mariyey kuwii agtiisa fadhiyey oo ku yidhi, Waa kuwan hooyaday iyo walaalahay! 35 Ku alla kii yeela doonistii Ilaah kaasaa walaalkay iyo walaashay iyo hooyaday.

4 Haddana wuxuu bilaabay inuu badda agteeda wax ku baro, oo waxaa u soo ururay dad badan, sidaa darteed doonni ayuu fuulay, wuxuuna fadhiistay badda, dadkii badnaana waxay joogeen badda xeebteeda. 2 Markaasuu wax badan masaallo ku baray, oo intuu wax barayay ayuu iyaga ku yidhi, 3 Dhegaysta, waxaa baxay beerrey inuu wax beero. 4 Intuu beerayay qaar baa jidka geestiisa ku dhacay, kolkaasaa shimbirro yimaadeen oo cuneen. 5 Qaar kalena waxay ku dhaceen dhul dhagax ah oo aan carro badan lahayn; kolkiiba way soo baxeen, waayo, carradu hoos uma dheerayn, 6 laakiin qorraxdu goortay soo baxday way gubteen, waana engegeen, waayo, xidid ma lahayn. 7 Qaar kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxantiina waa soo baxday

oo ceejisay, oo midho ma ay dhalin. **8** Qaar kalena
dhul wanaagsan bay ku dhaceen, oo intay baxeen
ayay koreen oo midho dhaleen. Mid wuxuu dhalay
soddon, midna lixdan, midna boqol. **9** Oo wuxuu ku
yidhi, Kan dhego wax lagu maqlo lahu ha maqlo.
10 Goortuu keligiis ahaa kuwii la joogay iyo laba-
iyo-tobankii wax bay masaalladii ka weyddiiyeen. **11**
Kolkaasuu ku yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad
waxa qarsoon ee boqortooyada Ilaah garataan, laakiin
kuwa dibadda jooga wax walba waxaa loogu sheegaa
masaallo, **12** si ay goortay arkayaan ayan u arkin,
oo si ay goortay maqlayaan ayan u garan, si ayan
u soo noqon oo aan loo cafiyin. **13** Wuxuuna iyaga
ku yidhi, Miyaydnaan masaalkan garanaynin? Sidee
baad masaalladii oo dhan u garan doontaan? **14**
Beerreygu wuxuu beeraa hadalka. **15** Waa kuwan
kuwii jidka yiil meeshii hadalka lagu beeray, oo
goortay maqlaan, Shayddaan baa kolkiiba yimaada
oo ka qaada hadalkii lagu beeray iyaga. **16** Si la
mid ahna kuwan waa kuwii dhul dhagax ah lagu
beeray, kuwii goortay hadalkii maqlaanba kolkiiba
farxad bay ku qaataan; **17** xididse isagu ma leh,
laakiin wakhti yar bay sii jiraan, markii dambe goortii
dhib ama silac u dhoco hadalka aawadiis, markiiba
way ka xumaadaan. **18** Kuwanna waa kuwii qodxanta
lagu dhex beeray, kuwa hadalka maqla, **19** laakiin
kawelwelidda dunidan, iyo sasabidda maalka, iyo
damacyada wax kale ayaa gala oo hadalkii ceejiya,
oo wuxuu noqdaa midhola'aan. **(aiōn g165)** **20** Kuwanna
waa kuwii dhulka wanaagsan lagu beeray, kuwa
hadalka maqla, oo aqbala, oo midho soo dhala, mid
soddon, midna lixdan, midna boqol. **21** Wuxuuna
iyaga ku yidhi, Ilays ma waxaa loo keenaa in la hoos
geliyo weel ama sariir? Sow lama saaro meeshii
ilayska? **22** Wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan
doonin, oo wax daboolanna ma jiro oo aan bannaan
soo bixi doonin. **23** Haddii nin leeyahay dhego uu wax
ku maqlo ha maqlo. **24** Kolkaasuu ku yidhi, U fiirsada
waxaad maqlaysaan; qiyaastii aad ku qiyaastaan
ayaa laydiinku qiyaasi doona oo ayaa laydiin kordhin
doonaa. **25** Kii wax haysta waa la siin doonaa. Kii
aan waxba haysanse waa laga qaadi doonaa wuxuu
haysto. **26** Wuxuuna yidhi, Sidaa weeye boqortooyadii
Ilaah, sida nin abuur dhulka ku daadsha. **27** Isagu
waa hurdaa, waana kacaa maalin iyo habeenba,
oo abuurku waa baxaa oo weynaadaa, laakiin si ay
tahay isagu garan maayo. **28** Dhulka keligiis ayaa
midhaha bixiya, horta jirridda, dabadeed sabuulka,
dabadeedna sabuulka midho ka buuxsama. **29** Laakiin
goortii midhuhu soo bislaadaan, kolkiiba ayuu mindi
la galaa, waayo, wakhtigii beergooyska ayaa yimid.
30 Wuxuuna yidhi, Maxaynu boqortooyadii Ilaah la
masaysiinnaa, oo masaalkee baynu u ekaysiinnaa?
31 Wuxuu yahay sida iniin khardal oo kale, tan goortii
dhulka lagu beero waa ka wada yar tahay iniinaha
dhulka ku jira oo dhan. **32** Laakiin goortii la beero
way baxdaa oo ka weynaataa dhalatada oo dhan, oo
ay laamo waaweyn bixisaa si ay shimbirraha cirku
hooskeeda ugu degaan. **33** Masaallo badan oo tan
oo kale ah ayuu ereyga kula hadlay intii ay maqli
karayeen. **34** Laakiin masaalla'aan kulama uu hadlin,
oo markay keligood ahaayeen ayuu wax walba xertiisii
u fasiray. **35** Maalintii qudheedii, goortii makhribkii la
gaadhay, wuxuu iyaga ku yidhi, Dhanka kale aan u
gudubnee. **36** Goortay dadkii badnaa direen, isagay
wadeen intuu doonnidii ku jiray, oo doonniyo yaryar
oo kalena way la jireen. **37** Waxaa kacay duufaan
weyn oo dabayl ah, hirarkiina doonniday ku dhaceen
ilaa ay doonnidii buuxsamaysay. **38** Isaguna wuxuu
joogay xaggii dambe ee doonnida isagoo barkin ku
hurda. Markaasay toosiyeen oo ku yidhaahdeen,
Macallimow, miyaanay waxba kula ahayn inaynu
lunno? **39** Kolkaasuu kacay oo dabayshii canaantay,
oo badduu ku yidhi, Aamus oo xasil. Markaasaa
dabayshii degtay oo xawaal weyn baa dhacday. **40**
Goortaasuu wuxuu iyaga ku yidhi, Maxaad sidaa ugu
baqaysaan? Sidee baydnaan weli rumaysad u lahayn?
41 Aad bay u baqeen, oo waxay isku yidhaahdeen,
Haddaba yuu yahay kan xataa dabaysha iyo badduba
yeelaan?

5 Waxay yimaadeen dhanka kale oo badda ilaa
dalkii Gadareni. **2** Goortuu doonnidii ka degay,
kolkiiba waxaa la kulmay nin xabaalaha ka soo baxay
oo jinni wasakh leh qaba. **3** Isagu xabaalaha ayuu
dhex fadhiyi jiray, oo ninna xataa silsilad kuma xidhi
kari jirin. **4** Maxaa yeelay, marar badan bir cagaha
iyo silsilado waa lagu xidhi jiray, silsiladihiina ayuu
iska gooyn jiray, bir cagahana wuu kala jejebin jiray.
Ninna ka adkaan kari waayay. **5** Weligiiba, habeen
iyo maalin, ayuu buuraha iyo xabaalaha joogi jiray
isagoo qaylinaya oo dhagaxyona isku jarjaraya. **6**
Laakiin goortuu Ciise meel fog ka arkay, ayuu ku

soo orday oo u sujuuday. 7 Markaasuu cod weyn ku
qayliyey oo ku yidhi, Maxaa inoo dhexeeya, Ciisow
adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow? Ilaah baan kugu
dhaarinayaa, Ha i silcin. 8 Waayo, wuxuu ku yidhi,
Ka soo bax ninka, jinni wasakh lahow. 9 Markaasuu
weyddiiyey, Magacaa? Wuxuu ugu jawaabay, Waxaa
lay yidhaahdaa, Liijon, waayo, annagu waa badan
nahay. 10 Aad buuna uga baryay inaanu dalka ka
eryin. 11 Buurta sinteedana waxaa joogay daaqsin
weyn oo doofaarro ah oo daaqaysa. 12 Jinniyadii oo
dhan baa baryeen, oo waxay ku yidhaahdeen, Noo
dir doofaarrada inaannu galno. 13 Kolkiiba Ciise baa
u fasaxay. Markaasaa jinniyadii wasakhda lahayd
baxeen, oo waxay galeen doofaarrada, daaqsintiina
jarka hoos bay uga yacday ilaa badda, baddayna
ku bakhtiyeen, waxayna ahaayeen abbaaraha laba
kun. 14 Markaasaa kuwii daajin jiray carareen, oo
dadkii magaalada iyo beerahaba ayay u warrameen.
Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay arkaan wixii
dhacay. 15 Markaasay u yimaadeen Ciise, oo waxay
arkeen jinnoolihii isagoo fadhiya oo dhar sita oo
miyir qaba, wayna baqeen. 16 Kolkaasaa kuwii arkay
waxay u sheegeen sidii ay u dhacday jinnoolihii
iyo warkii doofaarrada. 17 Markaasay bilaabeen
inay baryaan inuu soohdintooda ka noqdo. 18 Intuu
doonnida fuulayay, kii jinniyada qabi jiray ayaa baryay
inuu raaco. 19 Ciisese uma fasaxin, laakiin wuxuu
ku yidhi, Gurigaaga iyo dadkaaga u tag oo u sheeg
waxa weyn oo Rabbigu kuu sameeyey iyo siduu
kuugu naxariistay. 20 Kolkaasuu tegey oo bilaabay
inuu Dekabolis ku naadiyo waxa weyn oo Ciise u
sameeyey, oo dhammaan bay la wada yaabeen.
21 Markii Ciise haddana dhanka kale doonnida ugu
gudbay ayaa dad faro badan u soo ururay, isaguna
badda agteeda ayuu joogay. 22 Waxaa u yimid
taliyayaasha sunagogga midkood ee Yayros la odhan
jiray, oo markuu arkay, cagihiisa ayuu isku riday,
23 oo aad buu u baryay oo ku yidhi, Gabadhaydii
yarayd waa sakaraad. Waan ku baryayaa, kaalay
oo gacmahaaga saar inay bogsato oo noolaato. 24
Markaasaa Ciise raacay, dad faro badanna waa
la socday, wayna cidhiidhiyeen. 25 Waxaa jirtay
naag laba iyo toban sannadood dhiigbixid qabtay. 26
Silec badanna ayay dhakhtarro badan ka heshay,
oo wixii ay lahayd oo dhanna ayay ku bixisay, mana
roonaanin laakiinse way ka sii dartay. 27 Markay Ciise
warkiisa maqashay ayay dadkii soo dhex martay oo
dhabarkiisa timid, markaasay maradiisa taabatay. 28
Waayo, waxay tidhi, Haddaan dharkiisa iska taabto
uun, waan bogsanayaa. 29 Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda
ayaa joogsatay oo waxay jidhkeedii ka garatay inay
cudurkii ka bogsatay. 30 Ciise kolkiiba wuxuu iska
gartay in xoog ka baxay isagii, oo intuu cidhiidhiga
ku soo jeestay ayuu yidhi, Yaa dharkayga taabtay?
31 Xertiisii ayaa ku tidhi, Adigu waad aragtaa dadka
badan oo ku cidhiidhinaya. Ma waxaad na leedahay,
Yaa i taabtay? 32 Kolkaasuu hareerihiisii ka fiirfiiriyey
inuu arko tan waxan samaysay. 33 Naagtiise waa
baqday oo gariirtay iyadoo garanaysa wixii loogu
sameeyey. Markaasay timid oo hortiisa ku dhacday
oo runtii oo dhan u sheegtay. 34 Kolkaasuu wuxuu
iyada ku yidhi, Gabadhay, rumaysadkaaga ayaa ku
bogsiiyey. Nabad ku tag, cudurkaagiina ka bogso.
35 Goortuu weli hadlayay waxaa gurigii taliyaha
sunagogga ka yimid kuwii yidhi, Gabadhaadii waa
dhimatay. Maxaad Macallinka u sii dhibaysaa? 36
Mar alla markuu Ciise maqlay hadalka lagu hadlay,
wuxuu taliyaha sunagogga ku yidhi, Ha baqin ee
iska rumayso. 37 Ninnana uma oggolaanin inuu
raaco, Butros, iyo Yacquub, iyo Yooxanaa oo ahaa
Yacquub walaalkiis, maahee. 38 Kolkaasuu yimid
gurigii taliyaha sunagogga, oo wuxuu arkay buuqa iyo
kuwa ooyaya oo aad u barooranaya. 39 Goortuu galay
wuxuu ku yidhi, Maxaad sidaas ugu buuqaysaan oo u
ooyaysaan? Gabadhu ma dhiman, waase huruddaa.
40 Iyaguse aad bay ugu qosleen, laakiin goortuu
kulligood dibadda u saaray, wuxuu waday gabadhii
aabbeheed iyo hooyadeed iyo kuwii isaga la jiray,
wuxuuna galay meeshii gabadhu jiiftay. 41 Kolkaasuu
gabadhii gacanteeda qabtay oo ku yidhi, Talita qumi,
taasoo micneheedu yahay, Gabadhay, waxaan ku
leeyahay, Kac. 42 Kolkiiba gabadhii waa kacday
oo socotay; waxay jirtay laba iyo toban sannadood.
Dadkuna aad bay ula wada yaabeen. 43 Aad buu ugu
adkeeyey inaan ninna ogaan, wuxuuna u sheegay in
cunto la siiyo iyada.

6 Meeshaas ayuu ka tegey oo waddankiisii yimid,
xertiisiina way soo raaceen. 2 Goortii sabtida la
gaadhay ayuu bilaabay inuu sunagogga wax ku baro;
dad badan oo maqlayaana way la yaabeen, oo waxay
yidhaahdeen, Ninkanu xaggee buu waxyaalahan ka
helay? Oo xigmaddan la siiyeyna maxay tahay in xataa

shuqulladan oo xoogga leh gacmihiisu sameeyaan?
3 Kanu miyaanu ahayn nijaarkii, ina Maryan, kii
walaal u yahay Yacquub, iyo Yoosee, iyo Yuudas, iyo
Simoon; gabdhihii walaalihiis ahaana miyaanay inala
wada joogin? Wayna ka xumaadeen. 4 Laakiin Ciise
wuxuu ku yidhi, Nebi murwad la' ma jiro, waddankiisa,
iyo dadkiisa, iyo gurigiisa dhexdooda maahee. 5
Meeshaas shuqul xoog leh kuma samayn karin inuu
dhawr buka gacmihiisii saaro oo bogsiiyo mooyaane.
6 Wuuna ka yaabay rumaysadla'aantooda aawadeed.
Kolkaasuu tuulooyinka ku wareegay isagoo wax
baraya. 7 Kolkaasuu laba-iyo-tobankii u yeedhay,
wuxuuna bilaabay inuu laba laba u diro. Wuuna
siiyey amar ay jinniyo wasakh leh ku saaraan. 8
Wuxuuna ku amray, Waxba safarka ha u qaadanina
ul maahee. Kibis iyo qandi iyo lacag kiishad ku jirta
ha qaadanina. 9 Kabo gashada, laakiin laba khamiis
ha gashanina. 10 Wuxuuna ku yidhi, Meel walba
oo aad guri ka gashaan, halkaas jooga ilaa aad ka
tegaysaan. 11 Meel alla meeshaan idin soo dhowayn
oo aan idin maqlin, goortaad halkaas ka tegaysaan,
siigada cagihiinna ka dhabaandhaba inay marag ka
gees ah ku ahaato. 12 Markaasay baxeen oo waxay
wacdiyeen dadkii si ay u toobadkeenaan. 13 Jinniyo
badan ayay saareen, dad badan oo bukayna saliid
bay mariyeen, wayna bogsiiyeen. 14 Boqor Herodos
ayaa warkii Ciise maqlay, waayo, magiciisa ayaa
meel walba laga wada ogaaday. Kolkaasuu yidhi,
Yooxanaa Baabtiisaha ayaa kuwii dhintay ka soo
sara kacay, sidaa darteeda shuqulladan xoogga leh
waa ku dhex jiraan oo shaqaynayaan. 15 Laakiin
qaar kale waxay yidhaahdeen, Waa Eliyaas; qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Waa nebi, nebiyada
kale la mid ah. 16 Laakiin Herodos goortuu maqlay
wuxuu yidhi, Kanu waa Yooxanaa, kii aan madaxa ka
gooyay. Kuwii dhintay ayuu ka soo sara kacay. 17
Waayo, Herodos qudhiisa ayaa cid diray oo Yooxanaa
qabtay oo u xabbisay walaalkiis Filibos naagtiisii
Herodiya aawadeed, waayo, wuu guursaday, 18
oo Yooxanaa wuxuu Herodos ku yidhi, Xalaal kuu
ma aha inaad naagtii walaalkaa haysatid. 19 Sidaa
darteed ayaa Herodiya ka dhiriftay oo doonaysay
inay disho, mase karin, 20 waayo, Herodos baa
Yooxanaa ka baqay. Wuxuu ogaa inuu yahay nin
qumman oo quduus ah, wuuna ilaaliyey. Oo goortuu
maqlay waa wareeray, farxadna wuu ku maqlay. 21
Goortii maalin wanaagsan timid, markii la xusuustay
dhalashadii Herodos, ayuu diyaafad ugu yeedhay
raggiisii waaweynaa iyo saraakiishiisii iyo cuqaashii
Galili. 22 Kolkaasaa gabadhii Herodiya qudheedu soo
gashay oo cayaartay, oo waxay ka farxisay Herodos
iyo kuwii la fadhiyey, kolkaasaa boqorkii baa wuxuu
gabadhii ku yidhi, Wax alla wixii aad doonaysidba i
weyddiiso, waanan ku siinayaa. 23 Kolkaasuu wuxuu
ugu dhaartay, Wax alla wixii aad i weyddiisatidba,
waan ku siinayaa ilaa boqortooyadayda badhkeed.
24 Markaasay baxday oo hooyadeed ku tidhi, Maxaan
weyddiistaa? Oo waxay tidhi, Madaxa Yooxanaa
Baabtiisaha. 25 Kolkiiba boqorkii ayay dhaqso ugu
timid oo weyddiisatay iyadoo leh, Waxaan doonayaa
haddaba madaxii Yooxanaa Baabtiisaha inaad xeedho
igu siiso. 26 Markaasaa boqorkii aad u calool
xumaaday, laakiin dhaarihiisii iyo kuwii la fadhiyey
aawadood ayuusan doonaynin inuu diido. 27 Kolkiiba
boqorkii wuxuu diray askari oo ku amray inuu
madaxiisa soo qaado. Markaasuu tegay oo xabsiga
madaxa kaga gooyay. 28 Madaxiisiina ayuu xeedho
ku soo qaaday oo gabadhii siiyey, gabadhiina waxay
siisay hooyadeed. 29 Tan goortii xertiisii maqashay,
ayay yimaadeen oo meydkiisii qaadeen oo aaseen.
30 Rasuulladii ayaa Ciise u soo ururay, oo waxay
u sheegeen wixii ay sameeyeen oo dhan iyo wixii
ay bareenba. 31 Markaasuu iyaga ku yidhi, Keligiin
kaalaya cidlada, waxoogaana ku nasta. Waayo,
kuwii imanayay iyo kuwii tegayay way badnaayeen,
nefis ay wax ku cunaanna ma lahayn. 32 Kolkaasay
keli ahaantooda doonni raaceen oo meel cidla' ah
tageen. 33 Dadkii baase arkay iyagoo tegaya, qaar
badanna way garteen, oo magaalooyinka oo dhan
ayay ka soo ordeen, wayna ka dheereeyeen. 34
Ciise goortuu soo degay ayuu dad badan arkay,
wuuna u naxariistay, maxaa yeelay, waxay ahaayeen
sidii ido aan adhijir lahayn, wuxuuna bilaabay inuu
wax badan baro. 35 Goortii maalintii hore u badatay
ayaa xertiisii u timid oo ku tidhi, Meeshu waa cidlo,
haddana maalintii horay u badatay. 36 Dadka dir, si
ay u tagaan beeraha iyo tuulooyinka ku wareegsan,
oo ay wax la cuno u soo iibsadaan. 37 Kolkaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Idinku siiya waxay cunaan.
Waxay ku yidhaahdeen, Miyaannu tagnaa inaannu
soo iibinno laba boqol oo dinaar oo kibis ah oo
aannu siinno inay cunaan? 38 Markaasuu ku yidhi,

Immisa kibsood baad haysaan? Soo eega. Oo markay
ogaadeen, waxay ku yidhaahdeen, Shan kibsood iyo
laba kalluun. 39 Kolkaasuu ku amray inay cawska
koox koox ugu fadhiisiyaan. 40 Waxay u fadhiisteen
safaf boqol boqol iyo konton konton ah. 41 Isaguna
wuxuu qaaday shantii kibsood iyo labadii kalluun, oo
intuu cirka eegay ayuu barakeeyey, kibistiina ayuu
kala jejebiyey oo xertiisii siiyey inay hortooda dhigaan,
labadii kalluunna wuu u qaybiyey giddigood. 42
Dhammaantood way wada cuneen, oo ka dhergeen.
43 Oo waxay soo gureen laba iyo toban dambiilood
oo ka buuxa jajabkii iyo kalluunka. 44 Kuwii kibistii
cunayna waxay ahaayeen shan kun oo nin. 45 Kolkiiba
wuxuu xertiisii ku amray inay doonnida fuulaan oo ay
hortiis tagaan dhanka kale oo Beytsayda intuu dadkii
badnaa dirayo. 46 Goortuu kala diray, ayuu buurta
tegey inuu ku tukado. 47 Goortii makhribkii la gaadhay,
doonnidii waxay joogtay badda dhexdeeda, isaguna
keligiis ayuu dhulka joogay. 48 Wuxuu arkay iyagoo
wadidda ku dhibtoonaya, waayo, dabaysha ayaa ka
gees ahayd. Wakhtigii gaadhka afraad oo habeenka
ayuu u yimid isagoo badda ku dul socda, wuuna
iska dhaafi lahaa. 49 Laakiin goortay arkeen isagoo
badda ku dul socda, waxay moodeen inuu muuqasho
yahay, markaasay qayliyeen. 50 Waayo, way wada
arkeen, wayna nexeen. Markiiba wuu la hadlay oo
ku yidhi, Kalsoonaada, waa aniga ee ha baqina. 51
Markaasuu doonnidii iyaga ugu tegey, dabayshuna
waa joogsatay. Aad iyo aad bay u nexeen oo ula
yaabeen. 52 Waayo, iyaga kibistii waxba kama ay
garanin, maxaa yeelay, qalbigoodu waa engegnaa.
53 Oo markay gudbeen waxay yimaadeen dalka
Gennesared, oo doonnidiina xeebtay ku xidheen. 54
Goortay doonnida ka soo degeen, kolkiiba dadku
way garteen isaga. 55 Oo waxay orod ku wareegeen
dalka u dhow oo dhan oo bilaabeen inay kuwa buka
sariiro ugu soo qaadaan meeshii ay ku maqleen inuu
joogo. 56 Meel alla meeshuu galayba, tuulooyinka
ama magaalooyinka ama beeraha, waxay suuqyada
dhigeen kuwa buka, oo ay ka baryeen inay faraqa
maradiisa oo keliya taabtaan, oo kuwii taabtay oo
dhammuna way bogsadeen.

7 Kolkaasaa waxaa u soo urureen Farrisiintii iyo
qaar culimmo ah oo Yeruusaalem ka yimid. 2
Goortaasay arkeen xertiisii qaarkooda oo kibis ku
cunaya gacmo nijaasaysan, waxa weeye gacmo aan
dhaqnayn. 3 Waayo, Farrisiinta iyo Yuhuudda oo
dhammu waxba ma cunaan haddayan gacmahooda
aad u dhaqin, si ay u xajiyaan xeerkii waayeellada.
4 Oo goortay suuqa ka yimaadaan waxba ma
cunaan, inay maydhaan maahee. Waxyaalo badan
oo kale ayaa jira oo ay heleen inay xajiyaan sida
dhaqidda koobab, iyo dheriyo, iyo weelal naxaas ah,
iyo miisas. 5 Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadii
weyddiiyeen oo waxay ku yidhaahdeen, Xertaadii
maxay ugu socon waayeen xeerkii waayeellada,
waxayse wax ku cunaan gacmo nijaasaysan? 6
Markaasuu wuxuu ku yidhi, Isayos aad buu wax idiinka
sii sheegay, labawejiilayaalow, siday u qoran tahay,
Dadkanu bushimahooda ayay igu maamuusaan,
Laakiin qalbigoodu waa iga fog yahay. 7 Si aan micne
lahayn ayay ii caabudaan, Iyagoo dadka wax ku
baraya amarrada dadka. 8 Idinku qaynuunkii Ilaah
waad ka tagtaan, oo waxaad xajisaan xeerka dadka,
sida dhaqidda dheriyada iyo koobabka, oo wax kale
oo badan oo kuwaas la mid ah ayaad samaysaan. 9
Markaasuu ku yidhi, Qaynuunkii Ilaah aad baad u
diiddaan inaad xeerkiinna xajisaan. 10 Waayo, Muuse
wuxuu yidhi, Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus; oo
kan aabbihii iyo hooyadii caayaa, dhimasho ha ku
dhammaado. 11 Laakiin waxaad leedihiin, Haddii nin
aabbihii iyo hooyadii ku yidhaahdo, Wixii aan idiin
tari lahaa oo dhan waa Qurbaan, waxa weeye, Waa
sadaqad aan Ilaah siiyey; 12 idinku uma daysaan mar
dambe inuu aabbihii iyo hooyadii wax u sameeyo.
13 Ereygii Ilaah ayaad ku buriseen xeerkiinna aad
bixiseen, oo wax badan oo kuwan oo kale ah ayaad
samaysaan. 14 Markaasuu dadkii badnaa haddana u
yeedhay oo ku yidhi, I maqla kulligiin oo garta. 15
Ma jiraan wax dibadda jooga oo intay ninka galaan
nijaasayn karaa, laakiin waxa isaga ka soo baxa
kuwaasaa waxa ninka nijaaseeya. 16 Haddii nin
dhego wax lagu maqlo leeyahay ha maqlo. 17 Markuu
dadka ka tegey oo guri galay ayaa xertiisii masaalladii
wax ka weyddiisay. 18 Wuxuu iyaga ku yidhi, Idinkuna
ma sidaasaad garashola'aan u tihiin? Miyaydnaan
garanaynin in waxa dibadda joogaa oo dadka galaa
ayan nijaasayn karin? 19 Waayo, qalbigiisa ma galaan,
laakiin calooshiisay galaan, oo waxay ku dhacaan
meesha lagu saxaroodo. Sidaasuu cuntada oo dhan
ku nadiifiyey. 20 Wuxuuna ku yidhi, Waxa ninka ka
soo baxa, kuwaas weeye waxa ninka nijaaseeyaa. 21

Waayo, waxan weeye waxa qalbiga dadka gudihiisa
ka soo baxa fikirrada shar leh, iyo galmada xaaraanta
ah, iyo tuuganimada, iyo dilidda, 22 iyo damacnimada,
iyo sharka, iyo khiyaanada, iyo camal xumaanta,
iyo il xun, iyo cayda, iyo kibirka, iyo nacasnimada.
23 Waxyaalahan shar leh oo dhammu gudahay ka
soo baxaan oo ninka nijaaseeyaan. 24 Meeshaas
ayuu ka kacay oo wuxuu tegey soohdimaha Turos
iyo Siidoon. Markaasuu guri galay. Ma uu doonaynin
in la ogaado, laakiin wuu qarsoomi kari waayay.
25 Kolkaasaa naag gabadheedu jinni wasakh leh
qabtay ayaa warkiisa maqashay, oo intay timid ayay
lugihiisa isku tuurtay. 26 Naagtii waxay ahayd Gariig,
qolo ahaanna Surofoynike. Oo waxay ka bariday
inuu jinniga gabadheeda ka saaro. 27 Kolkaasuu ku
yidhi, Kolka hore carruurtu ha dheergaan, waayo,
ma wanaagsana in carruurta kibistooda la qaado oo
eeyaha loo tuuro. 28 Laakiin way u jawaabtay oo ku
tidhi, Waa run, Sayidow, laakiin weliba eeyaha miiska
hoostiisa ku jiraa waxay cunaan jajabka carruurta
ka dhaca. 29 Kolkaasuu iyada ku yidhi, Hadalkaas
aawadiis tag; jinnigii ayaa gabadhaada ka baxay. 30
Goortay gurigeeda timid waxay aragtay gabadhii oo
sariirta jiifta oo jinnigii ka baxay. 31 Mar kale ayuu
soohdimaha Turos ka soo tegey oo Siidoon maray oo
badda Galili yimid, soohdimaha Dekabolisna ayuu
soo dhex maray. 32 Markaasay waxay u keeneen
mid dhego iyo carrab la', waxayna ka baryeen inuu
gacantiisa saaro. 33 Kolkaasuu dadkii badnaa dhinaca
uga bixiyey, oo farihiisa ayuu dhegihiisa ka geliyey,
wuuna tufay oo carrabkiisa taabtay. 34 Markaasuu
cirka kor u eegay, wuuna taahay oo ku yidhi, Efata,
waxa weeye, Furan. 35 Markiiba dhegihiisa waa
furmeen oo carrabkiisii xidhnaa waa debcay, oo
si bayaan ah ayuu u hadlay. 36 Wuuna ku amray
inaanay ninna u sheegin; laakiin in alla intuu amray,
ayay in ka badan sii naadiyeen. 37 Aad iyo aad
bay ula yaabsanaayeen, oo waxay yidhaahdeen,
Wax walba si wanaagsan ayuu u sameeyey. Kuwa
dhegaha la' wax buu maqashiiyaa, kuwa carrabka
la'na wax buu ka hadliyaa.

8 Maalmahaas dadkii aad buu u badnaa oo waxay
cunaanna ma haysan, markaasaa Ciise xertiisii
u yeedhay oo ku yidhi, 2 Dadka badan ayaan u
naxariisanayaa, waayo, durba saddex maalmood
ayay ila joogeen, oo waxay cunaanna ma haystaan.
3 Haddii aan guryahooda u diro, iyagoo sooman,
jidkay ku itaalbeeli doonaan, waayo, qaarkood waxay
ka yimaadeen meel fog. 4 Kolkaasaa xertiisii u
jawaabtay, oo waxay ku yidhaahdeen, Meeshan
cidlada ah xaggee looga heli karaa kibis dadkanu
ka dhergaan? 5 Goortaasuu weyddiiyey, Immisa
kibsood baad haysaan? Waxay ku yidhaahdeen,
Toddoba. 6 Kolkaasuu dadkii badnaa ku amray inay
dhulka fadhiistaan. Markaasuu toddobadii kibsood
soo qaaday, oo goortuu ku mahadnaqay ayuu kala
jejebiyey oo xertiisii siiyey inay hortooda dhigaan.
Markaasay dadkii badnaa hor dhigeen. 7 Waxay
haysteen in yar oo kalluun yaryar ah. Oo intuu
barakeeyey, wuxuu ku amray inay kuwaasna hortooda
dhigaan. 8 Markaasay cuneen oo dhergeen; kolkaasay
soo ururiyeen toddoba dambiilood oo ka buuxa jajabkii
hadhay. 9 Kuwii cunayna waxay ku dhowaayeen
afar kun, markaasuu diray. 10 Kolkiiba xertiisii
ayuu doonni la fuulay, oo wuxuu yimid dhinacyada
Dalmanuuta. 11 Markaasaa Farrisiintu u soo baxday,
oo waxay bilaabeen inay wax weyddiiyaan, oo waxay
ka doonayeen inuu calaamo cirka ka tuso, si ay u
jirrabaan. 12 Intuu ruuxiisa ka taahay ayuu yidhi,
Qarnigan muxuu calaamo u doondoonayaa? Runtii
waxaan idinku leeyahay, Qarnigan calaamo lama siin
doono. 13 Markaasuu ka tegey oo haddana doonniduu
fuulay oo dhanka kale u kacay. 14 Xertii waxay
illoobeen inay kibis soo qaataan, oo doonnida kibis
kuma ay haysan mid keliya maahane. 15 Markaasuu
wuxuu ku amray, oo ku yidhi, Iska eega oo iska
jira khamiirka Farrisiinta iyo khamiirka Herodos. 16
Markaasay isla wada hadleen, oo isku yidhaahdeen,
Sababtaasu waa kibistii aannan haysan aawadeed.
17 Ciise oo gartay ayaa ku yidhi, Maxaad isu la
hadlaysaan? Ma kibistii aydnaan haysan aawadeed
ba? Miyaydnaan weli arkin oo aydnaan garanaynin?
Qalbigiinnu weli ma engegan yahay? 18 Indho baad
leedihiin, miyaydnaan waxba arkaynin? Dhegona
waad leedihiin, miyaydnaan waxba maqlaynin oo
aydnaan xusuusnayn? 19 Goortii aan shantii kibsood
shantii kun u kala jejebiyey, immisa dambiilood oo
jajab ka buuxa ayaad soo ururiseen? Waxay ku
yidhaahdeen, Laba iyo toban. 20 Oo goortii aan
toddobadii kibsood afartii kun u kala jejebiyey, immisa
dambiilood oo jajab ka buuxa ayaad soo ururiseen?
Waxay ku yidhaahdeen, Toddoba. 21 Wuxuuna ku

yidhi, Miyaydnaan weli garanaynin? 22 Markaasay
yimaadeen Beytsayda. Oo waxay u keeneen nin indha
la' oo ay ka baryeen inuu taabto. 23 Markaasuu ninkii
indhaha la'aa gacanta qabtay, oo tuulada dibadda uga
saaray, oo goortuu indhaha kaga tufay oo gacmihiisii
saaray, wuxuu weyddiiyey, Wax ma arkaysaa? 24 Kor
buu u eegay oo yidhi, Waxaan arkayaa niman, oo
waxay ii le'eg yihiin sida geedo socda. 25 Kolkaasuu
mar kale gacmihiisii indhaha ka saaray. Markaasuu
aad iyo aad wax u eegay, wuuna bogsaday, oo
wax walba bayaan buu u arkay. 26 Kolkaasuu
gurigiisii u diray, oo wuxuu ku yidhi, Tuulada ha gelin.
27 Markaasaa Ciise iyo xertiisii waxay tageen oo
galeen tuulooyinka Kaysariya Filibos. Xertiisii ayuu
jidka ku weyddiiyey, oo wuxuu ku yidhi, Dadku yay
igu sheegaan? 28 Waxay yidhaahdeen, Yooxanaa
Baabtiisaha, qaarna, Eliyaas, qaar kalena, Nebiyada
midkood. 29 Markaasuu weyddiiyey, oo wuxuu ku
yidhi, Idinkuse yaad igu sheegtaan? Butros ayaa u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Waxaad tahay Masiixa.
30 Markaasuu ku amray inayan ninna isaga u sheegin.
31 Kolkaasuu bilaabay inuu baro inay waajib ugu tahay
Wiilka Aadanahu inuu wax badan ku xanuunsado, oo
ay waayeellada iyo wadaaddada sare iyo culimmadu
diidaan, oo la dilo, oo saddex maalmood dabadeed
uu soo sara kaco. 32 Hadalkaas bayaan buu ugu
hadlay. Markaasaa Butros gees u waday oo bilaabay
inuu canaanto. 33 Laakiin Ciise markuu soo jeestay
oo xertiisii eegay, ayuu Butros canaantay, oo wuxuu
ku yidhi, Gadaal iga mar, Shayddaan yahow, waayo,
waxyaalaha Ilaah kama fikirtid, waxaadse ka fikirtaa
waxyaalaha dadka. 34 Goortaasuu dadkii badnaa u
yeedhay iyo xertiisiiba oo wuxuu ku yidhi, Mid uun
hadduu doonayo inuu iga daba yimaado, ha dayriyo
doonistiisa, iskutallaabtiisana ha soo qaato oo ha i soo
raaco. 35 Kan doonaya inuu naftiisa badbaadiyo, waa
lumin doonaa, laakiin kan naftiisa u lumiya aawaday
iyo injiilka aawadii, kaasaa badbaadin doona. 36
Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida oo
dhan helo oo uu naftiisa lumiyo? 37 Nin muxuu u
bixiyaa naftiisa beddelkeeda? 38 Haddaba ku alla
kii qarnigan dembiga iyo sinada leh kaga xishooda
aniga iyo hadalkaygaba, Wiilka Aadanaha ayaa ka
xishoon doona isaga markuu ammaantii Aabbihiis
kula yimaado malaa'igaha quduuska ah.

9 Wuxuu iyaga ku yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay, Kuwa halkan taagan qaarkood sinaba
dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay arkaan
boqortooyada Ilaah oo xoog ku imanaysa. 2 Lix
maalmood dabadeed Ciise wuxuu waday Butros iyo
Yacquub iyo Yooxanaa; oo wuxuu keligood geeyey
buur dheer, hortoodana ayuu ku beddelmay. 3
Dharkiisu aad buu caddaan ula dhalaalay sidii midka
dhulka wax ku caddeeya aanu u caddayn karin.
4 Markaasaa waxaa iyaga u muuqday Eliyaas iyo
Muuseba, waxayna la hadlayeen Ciise. 5 Markaasaa
Butros la hadlay oo Ciise ku yidhi, Macallimow,
waxaa inoo wanaagsan inaynu halkan joogno. Saddex
waab aannu ka dhisno, mid adaan kuu dhisaynaa,
midna Muuse, midna Eliyaas. 6 Waayo, ma uu
garanaynin wuxuu ku jawaabo, maxaa yeelay, aad
bay u baqeen. 7 Kolkaasaa waxaa timid daruur oo
iyaga hadhaynaysa, daruurtiina waxaa ka yimid cod
leh, Kanu waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga.
8 Dhaqsiba goortii ay hareerahooda fiiriyeen, mar
dambe ma ay arkin cid kale oo iyaga la joogta Ciise
keliya maahee. 9 Markay buurta ka soo degayeen,
wuxuu ku amray inaanay ninna u sheegin waxay
arkeen intaanu Wiilkii Aadanahu kuwii dhintay ka soo
sara kicin. 10 Dhexdoodii ayay hadalkii haysteen oo
iska weyddiinayeen, Waa maxay ka soo sara kiciddii
kuwii dhintay? 11 Markaasay waxay weyddiiyeen oo
ku yidhaahdeen, Culimmadu maxay u yidhaahdaan,
Eliyaas waa inuu horta yimaado? 12 Markaasuu
u jawaabay oo ku yidhi, Waa run in Eliyaas horta
imanayo oo wax walba soo celinayo. Oo sidee uga
qoran tahay xagga Wiilka Aadanaha inuu wax badan
ku xanuunsan doono oo la nici doono? 13 Laakiin
waxaan idinku leeyahay, Eliyaas waa yimid, oo wax
kasta oo ay doonayeen ayay ku sameeyeen siday
uga qoran tahay. 14 Markay xertii u yimaadeen, waxay
arkeen dad faro badan oo la jooga. Culimmaduna wax
bay weyddiinayeen. 15 Kolkiiba dadkii badnaa markay
isaga arkeen aad bay u yaabeen oo ku soo ordeen
oo nabdaadiyeen. 16 Kolkaasuu weyddiiyey, Maxaad
isweyddiinaysaan? 17 Markaasaa dadkii badnaa
midkood wuxuu ugu jawaabay, Macallimow, waxaan
kuu keenay wiilkayga jinni carrab la' qaba. 18 Meel
alla meeshuu ku qabtoba, wuu ridaa; markaasuu afka
ka xumbeeyaa, wuuna ilka jirriqsadaa oo qallalaa.
Waxaan xertaada ka baryay inay ka saaraan, wayna

kari waayeen. 19 Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi,
Qarni yahow rumaysadka daranu! Ilaa goormaan idinla
jiri doonaa? Ilaa goormaan idiin dulqaadan doonaa? Ii
keena isaga. 20 Markaasay u keeneen. Goortuu arkay,
kolkiiba jinnigii waa gilgilay; dhulkuuna ku dhacay
oo laballegdeeyey isagoo afka ka xumbaynaya. 21
Markaasuu aabbihiis weyddiiyey, Intee buu waxan
qabay? Kolkaasuu yidhi, Tan iyo yaraantiisii. 22
Marar badan wuxuu ku tuuray dab iyo biyo inuu
dumiyo, laakiin haddaad wax samayn kartid, noo
naxariiso oo na caawi. 23 Ciise wuxuu ku yidhi,
Haddaad rumaysan karaysid, wax waluba waa u
suurtoobaan ka rumaysan. 24 Kolkiiba wiilka aabbihiis
ayaa qayliyey oo oohin ku yidhi, Sayidow, waan
rumaysanahay, iga caawi rumaysaddarradayda. 25
Ciise goortuu arkay dadkii oo u soo ordaya, ayuu
jinnigii wasakhda lahaa canaantay oo ku yidhi, Jinni
yahow carrabka iyo dhegaha la'u, waxaan kugu
amrayaa, Ka soo bax oo kol dambena ha ku noqon.
26 Jinnigii intuu qayliyey, aad buu u gilgilay, kolkaasuu
ka soo baxay. Markaasuu wiilku noqday sidii mid
dhintay oo kale, sidaa darteeda dad badan baa yidhi,
Waa dhintay. 27 Laakiin Ciise ayaa gacanta qabtay
oo kiciyey; markaasuu kacay. 28 Ciise goortuu guriga
galay, xertiisii waxay gooni ahaan u weyddiiyeen,
Annagu maxaannu u saari kari waynay? 29 Wuxuu
ku yidhi, Caynkanu wax kale kuma soo bixi karo
tukasho iyo soon maahee. 30 Markaasay halkaas ka
tageen oo Galili dhex mareen, mana uu doonaynin
in la ogaado. 31 Waayo, xertiisii ayuu wax barayay,
oo wuxuu ku yidhi, Wiilka Aadanaha ayaa dadka loo
gacangelinayaa, wayna dili doonaan oo markii la dilo,
saddex maalmood dabadeed, ayuu sara kici doonaa.
32 Laakiin hadalkaas ayay garan waayeen, wayna ka
cabsadeen inay weyddiiyaan. 33 Markaasuu yimid
Kafarna'um, oo intuu gurigii joogay ayuu weyddiiyey,
Maxaad ka wada hadlayseen intaad jidka ku soo
socoteen? 34 Laakiin way aamuseen, waayo, intay
jidka ku socdeen waxay ka wada hadlayeen kan ugu
weyn. 35 Intuu fadhiistay laba-iyo-tobankii ayuu u
yeedhay oo ku yidhi, Haddii qof doonayo inuu dadka u
horreeyo, isagaa ugu wada dambayn doona, midiidin
buuna u wada noqon doonaa. 36 Ilmo yar ayuu qaaday
oo dhexdooda joojiyey, oo goortuu gacmihiisii ku soo
qaaday ayuu iyaga ku yidhi, 37 Ku alla kii carruurta
kan la mid ah midkood magacayga ku aqbalaa, wuu i
aqbalaa, oo ku alla kii i aqbalaa, ima aqbalo, wuxuuse
aqbalaa kan i soo diray. 38 Yooxanaa baa u jawaabay
oo ku yidhi, Macallimow, waxaannu aragnay qof
magacaaga jinniyo ku saaraya. Nama uu soo raaco.
Waannu u diidnay, waayo, isagu nama uu soo raaco.
39 Laakiin Ciise baa yidhi, Ha u diidina, waayo, ninna
ma jiro oo yaab xoog leh magacayga ku sameeyaa
oo dhaqso hadal xun iga odhan karaa. 40 Waayo,
kan aan inaga gees ahayn waa inala gees. 41 Ku
alla kii koob biyo ah magacayga idinku siiyaa, maxaa
yeelay, waxaad tihiin kuwa Masiix, runtii waxaan
idinku leeyahay, Abaalkiisuu ka lumi maayoba. 42
Ku alla kii xumeeya yaryarkan i rumaystay midkood,
waxaa u roon in dhagaxshiid luqunta looga lalmiyo oo
badda lagu tuuro. 43 Haddii gacantaadu ku xumayso,
iska jar; waxaa kuu wanaagsan inaad gacanla'aan
nolosha ku gashid intii aad adigoo laba gacmood
leh ula tegi lahayd jahannamada ee ah dabkii aan
la demin karayn **(Geenna g1067)** 44 oo ah meeshii
dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka
demayn. 45 Cagtaaduna hadday ku xumayso, iska
jar. Waxaa kuu wanaagsan inaad lugla'aan nolosha
ku gashid intii adigoo laba cagood leh lagugu tuuri
lahaa jahannamada **(Geenna g1067)** 46 oo ah meeshii
dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna uusan ka
demayn. 47 Haddii ishaadu ku xumayso, iska bixi.
Waxaa kuu wanaagsan inaad boqortooyada Ilaah
gashid adigoo il keliya leh intii adigoo laba indhood
leh lagugu tuuri lahaa jahannamada **(Geenna g1067)** 48
oo ah meeshii dixirigoodu uusan dhimanayn, dabkuna
uusan ka demayn. 49 Waayo, mid walba dab baa
lagu cusbayn doonaa. 50 Cusbadu waa wanaagsan
tahay, laakiin cusbadu hadday dhadhan beesho,
maxaad wax ku cusbaynaysaan? Cusbo isku lahaada,
nabadna isu ahaada.

10 Meeshaasuu ka soo kacay oo wuxuu galay
soohdimaha Yahuudiya oo Webi Urdun ka
shisheeya. Mar kale dadkii badnaa baa u soo ururay,
oo sida caadadiisu ahaan jirtay, ayuu haddana
wax baray. 2 Markaasaa Farrisiintu u timid oo
weyddiisay, Ma xalaal baa in nin naagtiisa furo?
Wayna jirrabayeen. 3 Kolkaasuu u jawaabay oo
ku yidhi, Muuse muxuu idinku amray? 4 Waxay
yidhaahdeen, Muuse waa fasaxay in warqaddii
furniinta la dhigo oo la furo. 5 Ciisena wuxuu
u jawaabay oo ku yidhi, Qalbi engegnaantiinna

aawadeed ayuu amarkaas idiinku dhigay. 6 Laakiin
tan iyo bilowgii abuurniinta, Ilaah wuxuu sameeyey
lab iyo dhaddig. 7 Sababtaas aawadeed nin wuxuu ka
tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la joogayaa
naagtiisa. 8 Labaduba waxay noqonayaan isku jidh.
Sidaa darteed haatan iyagu laba ma aha, laakiin
waa isku jidh. 9 Haddaba wixii Ilaah isku xidhay
ninna yaanu kala furin. 10 Goortay guriga ku jireen,
xertiisii ayaa haddana waxaas wax ka weyddiiyeen.
11 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Ku alla kii naagtiisa
furaa oo mid kale guursadaa ayaa ka sinaysta. 12
Naagna haddii ay ninkeeda furto oo mid kale guursato
ayay sinaysataa. 13 Ilmo yaryar ayay u keeneen
inuu taabto, xertuna way canaanatay. 14 Laakiin
Ciise goortuu arkay, wuu cadhooday, oo wuxuu
ku yidhi, Ilmaha yaryar daaya, ha ii yimaadeene,
hana diidina, waayo, kuwan oo kale ayaa ka mid ah
boqortooyada Ilaah. 15 Runtii waxaan idinku leeyahay,
Ku alla kii aan boqortooyada Ilaah u aqbalin sida
ilmo yar oo kale, meeshaas ma uu geli doono. 16
Gacmihiisuu ku qaaday oo intuu calaacalihiisa saaray,
ayuu barakeeyey. 17 Goortuu jidka u soo baxay,
mid baa ku soo orday oo intuu u jilba joogsaday
ayuu weyddiiyey oo ku yidhi, Macallin wanaagsanow,
maxaan sameeyaa inaan nolosha weligeed ah dhaxlo?
(aiōnios g166) 18 Ciise wuxuu ku yidhi, Maxaad iigu
yeedhaysaa, Wanaagsanow? Mid wanaagsan ma jiro
mid maahee, kaasuna waa Ilaah. 19 Qaynuunnada
waad taqaan. Waa inaanad sinaysan, Waa inaanad
qudh gooyn, Waa inaanad waxba xadin, Waa inaanad
marag been ah furin, Waa inaanad waxba dulmin,
Aabbahaa iyo hooyadaana maamuus. 20 Wuxuu u
jawaabay oo ku yidhi, Macallimow, kuwaas oo dhan
tan iyo yaraantaydii ayaan dhawrayay. 21 Markaasaa
Ciise intuu eegay jeclaaday oo ku yidhi, Wax keliya
ayaa kuu dhiman. Tag oo iibi waxaad haysatid oo
dhan, oo masaakiintana sii, oo waxaad jannada ku
lahaan doontaa maal; ee kaalay oo i soo raac. 22
Hadalkaas ayuu ka qulbay, wuuna baxay isagoo
calool xun, waayo, wuxuu ahaa mid waxyaalo badan
leh. 23 Ciise ishuu wada mariyey oo xertiisuu ku
yidhi, Kuwa hodanka ah waa ku adag tahay inay
boqortooyada Ilaah galaan! 24 Xertiisii hadalladiisii
bay ka yaabeen. Laakiin Ciise mar kaluu u jawaabay
oo ku yidhi, Ilma yahow, siday ugu adag tahay
kuwa maalka isku halleeya inay boqortooyada Ilaah
galaan! 25 Nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah galo
waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeed ka duso.
26 Aad bay u yaabeen, waxayna isku lahaayeen,
Haddaba yaa badbaadi kara? 27 Markaasaa Ciise
eegay oo ku yidhi, Waxanu uma suurtoobaan dadka,
waxbase uma aha Ilaah, waayo, wax waluba waa
u suurtoobaan Ilaah. 28 Kolkaasaa Butros bilaabay
inuu ku yidhaahdo, Annagu wax walba waannu ka
wada tagnay, waana ku raacnay. 29 Ciise wuxuu
ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Ma jiro nin
aawaday iyo injiilka aawadiis uga tegey guri, ama
walaalo, ama hooyo, ama aabbe, ama carruur, ama
beero, 30 oo aan haatan oo la joogo helayn boqol
laab guryo ah, iyo walaalo, iyo hooyooyin, iyo carruur,
iyo beero, wuxuuna la heli doonaa silec, wakhtiga
imanayana nolosha weligeed ah. (aiōn g165, aiōnios
g166) 31 Laakiin kuwa badan oo hore waa dambayn
doonaan, kuwa dambena waa horrayn doonaan.
32 Waxay ku socdeen jidka xaggii Yeruusaalem,
Ciisena waa hor marayay. Wayna yaabeen oo
intay daba socdeen way baqeen. Kolkaasuu laba-
iyo-tobankii haddana waday oo bilaabay inuu u
sheego waxa isaga ku dhici doona, 33 oo wuxuu ku
yidhi, Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem. Wiilka
Aadanaha waxaa loo dhiibi doonaa wadaaddada
sare iyo culimmada; oo waxay ku xukumi doonaan
dhimasho. Waxayna u dhiibi doonaan dadka aan
Yuhuudda ahayn. 34 Wayna ku kajami doonaan,
oo ku tufi doonaan, oo karbaashi doonaan, wayna
dili doonaan, saddex maalmood dabadeedna wuu
soo sara kici doonaa. 35 Waxaa u yimid Yooxanaa
iyo Yacquub oo ahaa wiilashii Sebedi, oo waxay
ku yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu doonaynaa
inaad noo yeeshid wixii aannu weyddiisanno. 36
Wuxuu ku yidhi, Maxaad doonaysaan inaan idiin
sameeyo? 37 Waxay ku yidhaahdeen, Na sii inaannu
fadhiisanno mid midigtaada, kii kalena bidixdaada
xaggii ammaantaada. 38 Laakiin Ciise wuxuu ku
yidhi, Garan maysaan waxaad weyddiisanaysaan. Ma
karaysaan inaad ka cabtaan koobka aan ku dhowahay
inaan ka cabbo, iyo in laydinku baabtiiso baabtiiska
laygu baabtiisay? 39 Waxay ku yidhaahdeen, Waannu
karaynaa. Markaasaa Ciise ku yidhi, Koobka aan
ka cabbayo waad ka cabbi doontaan, oo baabtiiska
laygu baabtiisay waa laydinku baabtiisi doonaa, 40
laakiin inaad midigtayda iyo bidixdayda fadhiisataan

anigu ma lihi inaan idin siiyo, laakiin waxaa la siin
doonaa kuwa loo diyaargareeyey. **41** Tobankii goortay
taas maqleen waxay bilaabeen inay Yacquub iyo
Yooxanaa u cadhoodaan. **42** Laakiin Ciise baa u
yeedhay oo ku yidhi, Idinku waad garanaysaan in
kuwa loo malaynayo inay quruumaha madaxdooda
yihiin ay u taliyaan, oo kuwooda u waaweynna ay
xukun ku leeyihiin. **43** Laakiin sidaasu dhexdiinna
ma aha, laakiin ku alla kii doonaya inuu dhexdiinna
u weynaado, midiidinkiinna waa inuu ahaado, **44**
oo ku alla kii doonaya inuu idiin horreeyo, kulli waa
inuu addoon u ahaado. **45** Waayo, Wiilka Aadanahu
uma iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo
inuu naftiisa dad badan furashadooda u bixiyo. **46**
Kolkaasay yimaadeen Yerixoo, oo goortuu Yerixoo
ka soo baxayay, isaga iyo xertiisii iyo dad faro
badanba, nin indha la' oo Bartimayos la odhan jiray,
oo ina Timayos ahaa, ayaa jidka ag fadhiyey oo
dawarsanayay. **47** Goortuu maqlay inuu yahay Ciisihii
reer Naasared, wuxuu bilaabay inuu aad u qayliyo oo
yidhaahdo, Ciise, ina Daa'uudow, ii naxariiso. **48** Qaar
badan baa canaantay si uu u aamuso, laakiin si ka
badan ayuu ugu qayliyey, Ina Daa'uudow, ii naxariiso.
49 Kolkaasaa Ciise joogsaday oo yidhi, U yeedha.
Markaasay ninkii indhaha la'aa u yeedheen oo ku
yidhaahdeen, Kalsoonow, kac, waa kuu yeedhayaaye.
50 Intuu maradiisa iska tuuray ayuu booday oo Ciise u
yimid. **51** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad
doonaysaa inaan kuu sameeyo? Indhoolihii baa ku
yidhi, Sayidow, inaan wax arko. **52** Markaasaa Ciise
ku yidhi, Soco. Rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey.
Kolkiiba ayuu wax arkay, oo jidka buu la qaaday
isaga.

11 Goortay Yeruusaalem ku soo dhowaadeen,
halka Beytfaage iyo Beytaniya, xaggii Buur
Saytuun, xertiisii ayuu laba ka diray. **2** Wuxuuna
ku yidhi, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, oo
kolkiiba markaad gashaan waxaad ka helaysaan
qayl xidhan oo aan ninna weligii fuulin. Soo fura
oo keena. **3** Haddii nin idinku yidhaahdo, Maxaad
waxan u samaynaysaan? waxaad ku tidhaahdaan,
Sayidkaa u baahan, oo kolkiiba wuu u soo diri
doonaa halkan. **4** Markaasay tageen oo heleen
qayl ku xidhan irid agteed meel dibadda ah oo
jidka dhexdiisaa, wayna soo fureen. **5** Kuwa halkaa
taagnaa qaarkood waxay ku yidhaahdeen, Maxaad
samaynaysaan oo u furaysaan qaylka? **6** Kolkaasay
waxay ku yidhaahdeen sida Ciise u amray, markaasay
oggolaadeen. **7** Waxay qaylkii u keeneen Ciise,
dharkoodana ayay dusha ka saareen, wuuna ku
fadhiistay. **8** Dad badan baa dharkoodii jidka ku
goglay, kuwa kalena laamo ayay beeraha ka soo
jareen oo jidka ku gogleen. **9** Kuwii hor socday iyo
kuwii daba socdayba way qayliyeen oo yidhaahdeen,
Hoosanna, waxaa barakaysan kan Rabbiga magiciisa
ku imanayo. **10** Waxaa barakaysan boqortooyada
imanaysa oo aabbeheen Daa'uud. Hoosanna ha
ku jirto meelaha ugu sarreeya. **11** Markaasaa Ciise
Yeruusaalem yimid oo galay macbudka. Goortuu
hareeraha iyo wax walbaba eegay, oo gabbalkiina
dhacay, ayuu Beytaniya laba-iyo-tobankii ula baxay.
12 Maalintii dambe, markay Beytaniya ka yimaadeen,
wuu gaajaysnaa. **13** Meel fog wuxuu ka arkay geed
berde ah oo caleen leh. Wuu u yimid inuu haddana
wax ka helo. Goortuu u yimid waxba kama uu helin
caleemo keliya maahee, waayo, wakhtigii berdaha
ma ahayn. **14** Ciise baa u jawaabay oo geedkii ku
yidhi, Hadda dabadeed weligaa ninna yuu midho kaa
cunin. Xertiisiina waa maqashay. **(aiōn g165)** **15** Waxay
yimaadeen Yeruusaalem. Ciisena macbudka ayuu
galay oo bilaabay inuu ka eryo kuwii macbudkii wax
ku iibinayay iyo kuwii wax ka iibsanayay. Wuxuuna
rogay miisaskii kuwii lacagta bedbeddelayay iyo
kursiyadii kuwii qoolleyaha iibinayay. **16** Umana
oggolayn in ninna alaab macbudka la soo dhex
maro. **17** Markaasuu wax baray oo ku yidhi, Miyaanay
qornayn, Gurigayga waxaa quruumaha oo dhan loogu
yeedhi doonaa guriga tukashada? Idinkuse waxaad
ka dhigteen god tuugo. **18** Markii wadaaddadii sare
iyo culimmadii maqleen, waxay doonayeen si ay u
dilaan, waayo, way ka baqeen, maxaa yeelay, dadka
oo dhan waxay ka yaabeen waxbariddiisa. **19** Mar alla
markii qorraxdu dhacday ayay magaalada ka baxeen.
20 Subaxdii goortay ag marayeen, waxay arkeen
geedkii berdaha ahaa oo xididdada ka engegay. **21**
Markaasaa Butros soo xusuustay, oo wuxuu ku yidhi,
Macallinkaygiiyow, eeg, geedkii berdaha ahaa oo aad
habaartay waa engegay. **22** Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Ilaah rumaysta. **23** Runtii waxaan idinku
leeyahay, Ku alla kii buurtan ku yidhaahda, Ruq,
baddana isku tuur, oo aan qalbigiisana ka shakiyin
laakiin rumaysta in wuxuu yidhi ay noqonayso, waa

u ahaan doontaa. 24 Sidaa darteed, waxaan idinku
leeyahay, wax kasta oo aad tukasho ku baridaan,
rumaysta inaad hesheen oo way idiin ahaan doontaa.
25 Oo kolkaad tukasho u taagan tihiin, cafiya haddii
aad dad wax ku leedihiin, si Aabbihiinna jannada ku
jiraa xumaantiinna idiin cafiyo. 26 Haddii aanad cafiyin,
Aabbihiinna jannada ku jira xumaantiinna idiin cafiyi
maayo. 27 Mar kale ayay Yeruusaalem yimaadeen.
Oo goortuu macbudkii dhex marayay waxaa u yimid
wadaaddadii sare iyo culimmadii iyo waayeelladii. 28
Markaasay waxay ku yidhaahdeen, Amarkee baad
waxan ku samaysaa? Yaa amarkan ku siiyey inaad
waxan ku samayso? 29 Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Aniguna hal baan idin weyddiinayaa,
ii jawaaba, waanan idiin sheegi doonaa amarka
aan waxan ku sameeyo. 30 Baabtiiskii Yooxanaa
ma wuxuu ka yimid xagga jannada mise dadka? Ii
jawaaba. 31 Dhexdooda ayay iskala hadleen iyagoo
leh, Maxaynu nidhaahnaa? Haddaynu nidhaahno,
Xagga jannada, wuxuu inagu odhanayaa, Haddaba
maxaad u rumaysan weydeen? 32 Laakiin haddii
aynu nidhaahno, Xagga dadka ayuu ka yimid, dadkay
ka baqeen. Waayo, kulli waxay u haysteen Yooxanaa
inuu nebi yahay. 33 Markaasay Ciise u jawaabeen oo
ku yidhaahdeen, Garan mayno. Ciisena wuxuu ku
yidhi, Aniguna idiin sheegi maayo amarka aan waxan
ku sameeyo.

12 Markaasuu wuxuu bilaabay inuu masaallo kula
hadlo iyaga. Nin baa wuxuu beertay beer canab
ah, oo ood ku heraaray, dabadeedna god macsareed
ka dhex qoday, oo munaarad ka dhisay, oo niman
beerrey ah u kiraystay, oo dal kale tegey. 2 Goortii
xilligii yimid, ayuu addoon u soo diray beerreydii
inuu beerreydii midhihii beerta ka soo qaado. 3
Markaasay qabteen oo garaaceen oo waxla'aan
ku direen. 4 Haddana addoon kale ayuu u soo
diray. Kaasay dakhreen oo ceebeeyeen. 5 Haddana
mid kale ayuu u soo diray, wayna dileen; oo qaar
kale oo badan ayuu diray. Qaar waa la garaacay;
qaarna waa la dilay. 6 Weliba wuxuu lahaa wiil
keliya oo uu jeclaa. Kolkii ugu dambaysay ayuu
u soo diray isagii, oo wuxuu yidhi, Wiilkayga way
maamuusi doonaan. 7 Laakiin beerreydii waxay isku
yidhaahdeen, Kanu waa kii dhaxalka lahaa, kaalaya
aan dilnee, dhaxalkiina innagaa lahaan doonna. 8
Way qabteen, wayna dileen, oo beertii canabka ahayd
dibaddeeda ku tuureen. 9 Haddaba sayidkii beerta
canabka ah muxuu samayn doonaa? Wuu iman
doonaa oo beerreyda dili doonaa, dad kalena ayuu
beerta canabka ah u dhiibi doonaa. 10 Miyaanaydin
weligiin Qorniinka ka akhriyin Dhagixii kuwa wax
dhisaa ay diideen, Kaasu wuxuu noqday madaxa
rukunka. 11 Tanu xagga Rabbiga bay ka timid; Oo
waa ku yaab indhahayaga? 12 Markaasay waxay
dooneen inay qabtaan, laakiin dadkay ka baqeen;
waayo, way garteen inuu masaalka iyaga kaga hadlay,
markaasay iska daayeen oo ka tageen. 13 Waxay u
soo direen Farrisiinta iyo Herodosiinta qaarkood si ay
hadalkiisa ugu qabtaan. 14 Goortay yimaadeen waxay
ku yidhaahdeen, Macallimow, waannu og nahay
inaad run tahay oo aanad ninna u eexan, waayo,
dadka wejigooda ma eegtid, jidka Ilaahse aad run ku
bartid. Ma xalaal baa in cashuur Kaysar la siiyo ama
inaan la siin? 15 Ma siinna mise ma siinno? Isaguse
labawejiilenimadooda ayuu gartay, oo wuxuu ku yidhi,
Maxaad ii jirrabaysaan? Dinaar ii keena aan arko e.
16 Wayna u keeneen, oo wuxuu ku yidhi, Yaa leh
masawirkan iyo qorniinkan? Waxay ku yidhaahdeen,
Kaysar baa leh. 17 Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi,
Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay, Ilaahna siiya wixii
Ilaah leeyahay. Wayna ka yaabeen. 18 Markaasaa
waxaa u yimid Sadukiin kuwii odhan jiray, Sarakicidda
kuwii dhintay ma jirto. Oo waxay weyddiiyeen oo
ku yidhaahdeen, 19 Macallimow, Muuse wuxuu noo
qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto oo naag ka tago
isagoo aan ilmo lahayn, walaalkiis naagtiisa waa inuu
dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo. 20 Waxaa
jiray toddoba walaalo ah. Kii ugu horreeyey naag
buu qabay, wuuna dhintay, dhalna kama tegin. 21
Kii labaad baa dumaalay, wuuna dhintay, isaguna
dhal kama tegin, oo sidaas oo kalaa ku dhacday kii
saddexaad. 22 Toddobadii way wada guursadeen,
dhalna kama tegin. Kulligood dabadood naagtiina
waa dhimatay. 23 Wakhtiga sarakicidda kuwii dhintay
iyaga kee bay naagtiisii ahaan doontaa? Waayo,
toddobadu way wada guursadeen. 24 Ciise baa u
jawaabay oo ku yidhi, Sidaa darteed miyaydnaan
qaldamin? Waayo, Qorniinka iyo xoogga Ilaah midna
garan maysaan. 25 Waayo, goortay kuwii dhintay
ka soo sara kacaan layskuma guursado, guurna
layskuma siiyo, laakiin waxay yihiin sida malaa'igaha
jannada ku jira. 26 Oo xagga kuwii dhintay in la sara

kiciyo miyaydnaan kitaabkii Muuse ka akhriyin sidii
Ilaah geedkii ugala soo hadlay oo yidhi, Anigu waxaan
ahay Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo Ilaaha
Yacquub? 27 Isagu ma aha Ilaaha kuwa dhintay,
laakiin waa Ilaaha kuwa nool. Idinku aad baad u
qaldan tihiin. 28 Kolkaasaa culimmada midkood u
yimid, oo markuu maqlay iyagoo wada hadlaya, oo
markuu gartay inuu si wanaagsan u jawaabay, ayuu
wax weyddiiyey oo ku yidhi, Qaynuunkee baa ka
horreeya kuwa kale oo dhan? 29 Markaasaa Ciise
u jawaabay oo ku yidhi, Kan ugu horreeyaa waxaa
weeye, Maqal, Israa'iilow, Rabbiga Ilaaheenna ah
waa Rabbi keliya. 30 Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga
ah ka jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo naftaada
oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan, iyo xooggaaga oo
dhan. 31 Ku labaad waa kan, Waa inaad deriskaaga
u jeclaataa sida naftaada. Qaynuun kale oo kuwan ka
weyn ma jiro. 32 Waxaa culimmada mid ka mid ahu ku
yidhi, Sida runta ah, Macallimow, si wanaagsan baad
u hadashay markaad tidhi, Isagu waa mid keliya,
oo mid kalena ma jiro isaga ma ahaane. 33 In laga
jeclaado qalbiga oo dhan, iyo caqliga oo dhan, iyo
nafta oo dhan, iyo xoogga oo dhan, iyo in deriska
loo jeclaado sida nafta, taasaa ka sii wanaagsan
allabaryo la wada gubo iyo allabaryo kale oo dhanba.
34 Markii Ciise arkay inuu miyir ku jawaabay, wuxuu ku
yidhi, Boqortooyada Ilaah kama aad fogid. Markaas
dabadeed ninna kuma dhicin inuu wax weyddiiyo. 35
Ciise baa u jawaabay oo ku yidhi, intuu macbudka wax
ku barayay, Culimmadu sidee bay u yidhaahdaan,
Masiixu waa ina Daa'uud? 36 Daa'uud qudhiisuna,
isagoo Ruuxa Quduuskaa ku hadlaya, ayuu wuxuu
yidhi, Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda
fadhiiso, Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga
hoostooda geliyo. 37 Daa'uud qudhiisa ayaa ugu
yeedhay Sayid, sidee buu wiilkiisa u yahay? Dadkii
badnaana farxad bay ku maqleen. 38 Markuu wax
barayay wuxuu ku yidhi, Iska jira culimmada oo
doonaya inay khamiisyo dhaadheer ku socdaan,
oo jecel salaanta suuqa, 39 iyo kursiyada hore oo
sunagogyada, iyo meelaha hore oo diyaafadaha. 40
Waxay yihiin kuwa wada laasta guryaha carmallada,
oo tukashooyin dhaadheer ayay istusid u tukadaan.
Kuwaas waxay heli doonaan xisaab aad u daran. 41
Ciise wuxuu fadhiistay meel ka hor jeedda khasnaddii,
oo wuxuu eegayay sida dadku lacagta ugu ridayo
khasnaddii. Qaar badan oo hodon ah ayaa wax badan
ku riday. 42 Markaasaa waxaa yimid carmal miskiin
ah. Iyadu waxay ku ridday laba lacag ah oo yaryar oo
qiimadood beesad tahay. 43 Markaasuu xertiisii u
yeedhay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay,
Carmalkan miskiinta ah waxay ku ridday wax ka
badan wixii ay dhammaan ku ridayaan khasnaddii.
44 Waayo, kulligood waxay kaga rideen waxoodii
badnaa, iyaduse miskiinnimadeeday kaga ridday wixii
ay lahayd oo dhan, xataa wixii ay ku noolaan lahayd
oo dhan.

13 Goortuu macbudka ka baxay, xertiisa midkood
ayaa ku yidhi, Eeg, Macallimow, dhagaxyada
iyo dhismaha siday u weyn yihiin! 2 Ciise wuxuu
ku yidhi, Guryahan waaweyn ma arkaysaa? Halkan
lagu dul dayn maayo dhagax dhagax kale dushiisa
oo aan la dumin doonin. 3 Oo intuu Buur Saytuun
fadhiistay, meel macbudka ku toosan, Butros iyo
Yacquub iyo Yooxanaa iyo Andaros waxay keli ahaan
u weyddiiyeen, oo ku yidhaahdeen, 4 Noo sheeg,
Goormay waxyaalahanu ahaan doonaan? Calaamadu
maxay ahaan doontaa, goortii waxyaalahan oo
dhan dhammaan u dhowaan doonaan? 5 Ciise
baa u jawaabay oo bilaabay inuu ku yidhaahdo,
Iska eega yaan laydin khiyaanayn. 6 Qaar badan
ayaa magacayga ku iman doona, oo waxay odhan
doonaan, Anigu waxaan ahay isaga, oo qaar badan
ayay khiyaanayn doonaan. 7 Goortaad dagaallo
maqashaan iyo dagaallo hadalhayntood ha baqanina.
Waxaasu waa inay dhacaan, laakiin dhammaadku
weli weeye. 8 Waayo, quruunba quruun bay ku
kici doontaa, boqortooyona boqortooyo, oo waxaa
meelo kala duwan ka dhici doona dhulgariir iyo
abaaro. Waxanu waa bilowga hoogagga. 9 Laakiin
iska jira. Waxaa laydiin dhiibi doonaa shirar, oo
sunagogyo waa laydinku karbaashi doonaa; taliyayaal
iyo boqorro hortooda ayaad daraadday u istaagi
doontaan inaad markhaati u ahaataan. 10 Horta
injiilka waa in lagu wacdiyo quruumaha oo dhan. 11
Oo goortii laydin wado oo laydin gacangeliyo, horta
ha ka welwelina wixii aad ku hadli doontaan; laakiin
wixii saacaddaas laydin siiyo, waxaas ku hadla,
waayo, ma aha idinka kuwa hadlayaa laakiin waa
Ruuxa Quduuska ah. 12 Walaalba walaalkiis wuxuu u
dhiibi doonaa in la dilo, aabbena wiilkiis, carruurna
waalidkood ayay ku kici doonaan, oo dhimasho

ay gaadhsiin doonaan. 13 Dadka oo dhan ayaa
magacayga aawadiis idiin necbaan doona, laakiin kan
ilaa ugu dambaysta adkaysta kaasaa badbaadi doona.
14 Laakiin goortaad aragtaan waxa baas oo hallaynta
ah oo taagan meeshii uusan lahayn inuu taagnaado
(kii akhriyaa ha garto), markaas kuwa Yahuudiya
joogaa buuraha ha u carareen. 15 Kii guri fuushanuna
yaanu guriga u soo degin oo gelin inuu wax ka soo
qaato. 16 Kii beer joogaana yaanu dib ugu noqon
inuu dharkiisa soo qaato. 17 Laakiin waa u hoog
kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo nuujinaya.
18 Barya inaan waxaasu noqon wakhtiga qabowga.
19 Waayo, maalmahaas waxay ahaan doonaan dhib
sida mid aan jirin tan iyo bilowgii abuurniinta oo
Ilaah abuuray, mana jiri doonto weligeed. 20 Oo
haddaan Rabbigu wakhtigaas gaabin, ninna ma uu
badbaadeen, laakiin kuwuu doortay aawadood ayuu
wakhtigaas u gaabshay. 21 Markaas haddii nin idinku
yidhaahdo, Waa kan Masiixii, ama, Waa kaas, ha
rumaysanina. 22 Waayo, waxaa kici doona Masiixyo
been ah iyo nebiyo been ah, oo waxay samayn
doonaan calaamooyin iyo yaabab si ay xataa kuwa la
doortay u khiyaaneeyaan hadday u suurtowdo. 23
Laakiin idinku iska jira, wax walbaba horaan idiinku
sheegaye. 24 Laakiin wakhtigaas, dhibtaas dabadeed,
qorraxdu waa madoobaan doontaa, dayaxuna ma
nuuri doono, 25 xiddiguhuna cirka waa ka soo dhici
doonaan, xoogagga cirka ku jirana waa la gariirin
doonaa. 26 Markaasay waxay arki doonaan Wiilka
Aadanaha oo daruuraha ku imanaya isagoo leh
xoog badan iyo ammaan. 27 Markaasuu wuxuu
soo diri doonaa malaa'igihiisa, oo kuwuu doortay
ayuu ka soo ururin doonaa afarta jahood ee meesha
dhulka ugu fog ilaa meesha cirka ugu fog. 28
Haddeer geedka berdaha ah masaal ka garta.
Intii laantiisu curdan tahay oo caleemo bixinayso,
waxaad garanaysaan inuu roobku dhow yahay. 29
Idinkuna sidaas oo kale goortaad aragtaan waxaas
oo dhacaya, garta inuu Wiilka Aadanahu dhow yahay
oo albaabbada ag joogo. 30 Runtii waxaan idinku
leeyahay, Qarniganu ma idlaan doono intaanay waxan
oo dhammi dhicin. 31 Cirka iyo dhulku waa idlaan
doonaan, laakiinse hadalladaydu ma idlaan doonaan.
32 Laakiin maalintaas iyo saacaddaas ninna waxba
kama oga, malaa'igaha jannada ku jira iyo Wiilka
toona, midna ma oga, Aabbaha keliya maahee. 33
Iska jira oo soo jeeda, waayo, ma ogidin wakhtigu
goortuu yahay. 34 Waa sidii nin dal kale tegey oo
gurigiisii kaga tegey. Addoommadiisa ayuu amar
siiyey, nin walbana shuqulkiisa; wuxuuna amray
albaabjoogahu inuu soo jeedo. 35 Soo jeeda haddaba,
waayo, idinku ma ogidin sayidkii guriga lahaa goortuu
imanayo, inay tahay makhrib, ama habeenbadhkii,
ama goortii diiqu ciyo, ama aroortiiba, 36 waayo,
waaba intaasuu idinku soo kediyaa oo uu idin helaa
idinkoo hurda. 37 Waxaan idinku leeyahay ayaan
dadkii oo dhan ku leeyahay, Soo jeeda.

14 Laba maalmood dabadeed waxaa jiray Iiddii
Kormaridda iyo Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-
lahayn. Wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay
doonayeen si ay khiyaano ugu qabtaan oo ay u
dilaan. 2 Waayo, waxay yidhaahdeen, Yaanay noqon
wakhtiga iidda si aan rabshad dadka uga dhex
kicin. 3 Ciise goortuu Beytaniya joogay oo ku jiray
guriga Simoon kii baraska qabi jiray, intuu cuntada u
fadhiyey, waxaa u timid naag haysa weel alabastar
ah oo cadar naaradiin oo qaali ah ku jiro. Weelkii
bay jebisay, oo cadarkii madaxiisay ku shubtay.
4 Waxaa joogay kuwa qalbiga ka cadhooday, oo
waxay isku yidhaahdeen, Cadarkii maxaa sidan loogu
khasaariyey? 5 Waayo, cadarkan waxaa lagu iibin
kari lahaa wax saddex boqol oo dinaar ka badan oo
masaakiinta la siin lahaa, wayna ku gunuunaceen
iyadii. 6 Laakiin Ciise baa ku yidhi, Daaya. Maxaad
iyada u dhibaysaan? Shuqul wanaagsan ayay igu
samaysaye. 7 Waayo, masaakiintu mar walba way
idinla jiraan. Markaad doonaysaan wax wanaagsan
waad u samayn kartaan. Aniguse mar walba idinlama
joogo. 8 Way samaysay waxay kartay. Waxay hore ugu
soo baxday inay jidhkayga udgoonayso aasniintayda
aawadeed. 9 Runtii waxaan idinku leeyahay, Dunida
oo dhan meel alla meeshii injiilkan lagu wacdiyo,
waxay samaysay ayaa xusuusteeda lagaga hadli
doonaa. 10 Yuudas Iskariyod oo ahaa mid laba-
iyo-tobanka ka mid ah ayaa u tegey wadaaddada
sare inuu u gacangeliyo. 11 Iyagu markay maqleen
ayay farxeen oo waxay ka ballanqaadeen inay lacag
siiyaan. Markaasuu doonayay goor wanaagsan oo
uu u soo gacangeliyo. 12 Maalinta ugu horraysay
oo Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-lahayn, goortii neefka
Kormaridda la gowraco ayaa xertiisii ku tidhi, Xaggee
baad doonaysaa inaannu tagno oo ku diyaargarayno

inaad cuntid cashada Iidda Kormaridda? **13** Wuxuu
diray laba xertiisii ah oo ku yidhi, Magaalada gala, oo
waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah sita; isaga
raaca. **14** Meeshuu galo waxaad ninkii guriga lahaa
ku tidhaahdaan, Macallinkii wuxuu leeyahay, Meeday
qolladdaydii martidu oo aan xertayda kula cuni doono
cashada Iidda Kormaridda? **15** Wuxuu idin tusayaa
qollad weyn oo sare oo goglan oo diyaar ah; halkaa
inoogu diyaargareeya. **16** Xertiisii ayaa baxday oo
magaalada gashay, wayna heleen siduu u sheegay,
oo cashada Iidda Kormaridda ayay diyaargareeyeen.
17 Goortii makhribkii la gaadhay ayuu laba-iyo-tobankii
la yimid. **18** Oo intay fadhiisteen oo wax cunayeen,
Ciise baa yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Midkiin
oo wax ila cunaya ayaa i gacangelin doona. **19**
Markaasay calool xumaadeen, oo mid baa mid ku
yidhi, Ma aniga baa? **20** Wuu u jawaabay oo wuxuu
ku yidhi, Waa mid ka mid ah laba-iyo-tobankii oo
saxanka gacanta ila gesha. **21** Wiilka Aadanahu
waa baxayaa siday u qoran tahay, laakiin hoog
waxaa leh ninkaas Wiilka Aadanaha gacangelinaya.
Waxaa ninkaas u wanaagsanaan lahayd inaanu
dhalan. **22** Oo intay wax cunayeen, Ciise ayaa kibis
qaaday oo barakeeyey, wuuna jejebiyey oo iyaga
siiyey oo yidhi, Qaata, tanu waa jidhkaygiiye. **23**
Kolkaasuu koobkii qaaday oo mahadnaqay oo siiyey
iyaga, oo kulli way ka wada cabbeen. **24** Wuxuu
ku yidhi, Kanu waa dhiiggayga axdiga cusub kan
kuwo badan loo daadshay. **25** Runtii waxaan idinku
leeyahay, Mar dambe midhaha geedka canabka ah
kama cabbi doono ilaa maalinta aan boqortooyada
Ilaah ka cabbi doono kan cusub. **26** Goortay gabay
ammaan ah ku gabyeen waxay u baxeen Buur
Saytuun. **27** Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Kulligiin
waad iga xumaan doontaan, waayo, waxaa qoran,
Adhijirkaan dili doonaa, idahuna waa kala firdhi
doonaan. **28** Laakiin markii kuwii dhintay layga sara
kiciyo dabadeed ayaan Galili hortiin tegi doonaa.
29 Laakiin Butros ayaa ku yidhi, In kastoo kulligood
kaa xumaadaan, aniguse kaa xumaan maayo. **30**
Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay,
Maalintan, xataa caawa, intaan diiqu laba goor ciyin,
saddex kol ayaad i dafiri doontaa. **31** Laakiin aad
buu ugu celceliyey, Haddaan leeyahay inaan kula
dhinto, kolleyba ku dafiri maayo. Kulligoodba sidaas
oo kale ayay yidhaahdeen. **32** Markaasay yimaadeen
meel Getsemane la odhan jiray, wuxuuna xertiisii ku
yidhi, Halkan fadhiista intii aan soo tukanayo. **33** Oo
wuxuu watay Butros iyo Yacquub iyo Yooxanaa, oo
wuxuu bilaabay inuu calool xumaado oo tiraanyoodo.
34 Markaasuu ku yidhi, Naftaydu aad bay u calool
xun tahay tan iyo dhimasho; halkan jooga oo soo
jeeda. **35** Waxoogaa ayuu hore u socday oo dhulkuu
ku dhacay, wuxuuna tukaday in hadday suurtowdo
saacaddu ay dhaafto. **36** Wuxuuna yidhi, Aabbow,
Aabbe, wax walbaba waad karaysaa. Koobkan iga
qaad, laakiin yaanay noqon waxaan doonayo, ee
waxaad doonaysid ha noqoto. **37** Markaasuu yimid
oo wuxuu arkay iyagoo hurda, oo wuxuu Butros
ku yidhi, Simoonow, ma huruddaa? Miyaad kari
wayday inaad saacad keliya soo jeeddo? **38** Soo
jeeda oo tukada inaydnaan jirrabaadda gelin. Ruuxu
waa diyaar, laakiin jidhku waa itaal daranyahay. **39**
Mar kale ayuu tegey oo tukaday isagoo hadalkii
oo kale ku hadlaya. **40** Mar kale ayuu yimid oo
arkay iyagoo hurda, waayo, indhahoodu lulmay la
cuslaayeen, ma ayna garan waxay ugu jawaabaan.
41 Kolkii saddexaad ayuu yimid oo ku yidhi, Hadda
seexda oo nasta, waa ku filan tahay. Saacaddii waa
timid. Bal eega, Wiilka Aadanaha ayaa dembilayaal
loo gacangelinayaa. **42** Kaca aan tagnee. Eega,
kii i gacangelin lahaa waa soo dhow yahay. **43**
Kolkiiba intuu weli hadlayay ayaa Yuudas oo laba-
iyo-tobankii ka mid ahaa yimid, isaga iyo dad aad u
badan oo seefo iyo ulo sita. Waxay ka yimaadeen
wadaaddada sare iyo culimmada iyo waayeellada. **44**
Kii gacangeliyey ayaa calaamo kula ballamay oo ku
yidhi, Mid alla midkaan dhunkado waa isagii. Qabta oo
kaxeeya oo dhawra. **45** Kolkuu yimidba, kolkiiba ayuu
u tegey oo ku yidhi, Macallimow, wuuna dhunkaday.
46 Markaasay gacmaha saareen, wayna qabteen. **47**
Midkooda oo ag taagnaa ayaa seeftiisa soo bixiyey,
oo wuxuu ku dhuftay wadaadkii sare addoonkiisii, oo
dheg buu ka gooyay. **48** Ciise baa u jawaabay oo ku
yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen seefo iyo ulo inaad
i qabataan sidaan tuug ahay? **49** Maalin walbaba
macbudka ayaan idinkula jiri jiray oo wax bari jiray,
imana aydnaan qabsan, laakiin Qorniinku waa inuu
rumoobo. **50** Markaasay xertii ka wada tageen oo
carareen. **51** Waxaa daba socday nin dhallinyaro ah
oo qaawanaantiisa maro jilicsan ka huwaday; wayna
qabteen. **52** Laakiin maradii jilicsanayd ayuu ka tegey

oo ka cararay isagoo qaawan. 53 Ciisena waxay
u geeyeen wadaadkii sare, waxaana u soo ururay
wadaaddadii sare iyo waayeelladii iyo culimmadii.
54 Butros baa meel fog ka soo daba socday, oo
wuxuu galay barxadda wadaadkii sare oo la fadhiistay
askartii, dabkana ayuu kulaalay. 55 Wadaaddadii sare
iyo shirkii oo dhan ayaa waxay dooneen markhaati
Ciise ka gees ah si ay u dilaan, waase heli waayeen.
56 Waayo, qaar badan baa marag been ah ku fureen,
laakiin maraggoodii isku mid ma ahayn. 57 Markaasaa
waxaa kacay qaar marag been ah ku furay oo
yidhaahdeen, 58 Waxaannu maqalnay isagoo leh,
Macbudkan gacmo lagu sameeyey ayaan dudumin
doonaa, saddex maalmood dabadeed waxaan dhisi
doonaa mid kale oo aan gacmo lagu samayn. 59
Laakiin sidaasuuna maraggoodii isku mid u ahayn.
60 Markaasaa wadaadkii sare dhexda istaagay oo
Ciise weyddiiyey isagoo leh, Miyaanad waxba ka
jawaabayn? Kuwanu waxay kugu marag furayaan waa
maxay? 61 Isaguse waa iska aamusay oo waxba uma
jawaabin. Mar kale wadaadkii sare ayaa weyddiiyey
oo ku yidhi, Miyaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Kan
la ammaano? 62 Ciise baa yidhi, Waan ahay, oo
waxaad arki doontaan Wiilka Aadanaha oo fadhiya
midigta xoogga Ilaah, oo ku imanaya daruuraha cirka.
63 Markaasaa wadaadkii sare dharkiisii jeexjeexay
oo yidhi, Maxaannu markhaatiyaal weli ugu baahan
nahay? 64 Waad maqasheen caytanka. Maxay idinla
tahay? Kulligood waxay xukumeen inuu dhimasho
istaahilo. 65 Qaar waxay bilaabeen inay candhuuf
ku tufaan oo wejigiisa daboolaan oo garaacaan,
waxayna ku yidhaahdeen, Wax sheeg. Askartiina
way dharbaaxeen. 66 Butros intuu hoosta joogay
xaggii barxadda, waxaa u timid mid ka mid ah hablihii
wadaadkii sare u shaqaynayay, 67 oo markay aragtay
Butros oo dabka kulaalaya, ayay dayday oo tidhi,
Adiguna waxaad la jirtay Ciisihii reer Naasared. 68
Laakiin wuu dafiray oo wuxuu ku yidhi, Anigu ma
aqaan, garanba maayo waxaad leedahay. Markaasuu
albaabka agtiisa tegey, diiqiina waa ciyey. 69 Gabadhii
baa aragtay oo bilowday haddana inay kuwii ag
taagnaa ku tidhaahdo, Kanu waa midkood. 70 Laakiin
mar kale ayuu dafiray. Waxoogaa yar dabadeed
kuwii ag taagnaa ayaa mar kale Butros ku yidhi,
Run weeye, adiguna midkood baad tahay, waayo,
waxaad tahay reer Galili, afkaaguna waa la mid
afkooda. 71 Laakiin wuxuu bilaabay inuu habaaro
oo dhaarto isagoo leh, Anigu garan maayo ninkaas
aad ka hadlaysaan. 72 Kolkii labaad ayaa diiqii ciyey;
oo Butros wuxuu xusuustay hadalkii Ciise ku hadlay,
Diiqu intaanu laba goor ciyin, saddex kol ayaad i dafiri
doontaa, oo intuu ka fikirayay ayuu ooyay.

15 Aroortii kolkiiba wadaaddadii sare waxay la
wada hadleen waayeelladii iyo culimmadii iyo
shirkii oo dhan. Ciisena way xidheen oo kaxeeyeen
oo waxay u dhiibeen Bilaatos. 2 Bilaatos wuxuu
weyddiiyey, Ma Boqorka Yuhuudda baad tahay? Wuu
u jawaabay oo ku yidhi, Waad tidhi. 3 Markaasaa
wadaaddadii sare wax badan ku ashtakeeyeen. 4
Bilaatos baa kol dambe wax weyddiiyey isagoo leh,
Miyaanad waxba ka jawaabayn? Bal eeg intii ay kugu
ashtakaynayaan. 5 Laakiin Ciise weli waxba ugama
jawaabin, sidaa darteed Bilaatos waa la yaabay. 6
Iiddaas wuxuu iyaga u sii dayn jiray maxbuuskay
doonayeen. 7 Markaasaa waxaa jiray nin Baraabbas
la odhan jiray oo ahaa mid lala xidhay kuwii kula
kacay oo wax dilay markii fidmaddu dhacday. 8
Dadkii badnaa ayaa Bilaatos u kacay oo bilaabay
inay doonaan inuu u sameeyo siduu u samayn
jiray. 9 Bilaatos baa u jawaabay oo ku yidhi, Ma
waxaad doonaysaan inaan idiin sii daayo Boqorka
Yuhuudda? 10 Waayo, wuxuu ogaa wadaaddadii
sare inay hinaaso ugu soo dhiibeen. 11 Laakiin
wadaaddadii sare ayaa dadka kiciyey, oo waxay
yidhaahdeen inay u roon tahay inuu Baraabbas u sii
daayo iyaga. 12 Bilaatos baa mar kale u jawaabay
oo ku yidhi, Haddaba maxaad doonaysaan inaan ku
sameeyo kan aad ugu yeedhaan Boqorka Yuhuudda?
13 Iyaguna mar kale ayay ku qayliyeen, Iskutallaabta
ku qodob. 14 Markaasaa Bilaatos ku yidhi, Waa
maxay sharkuu falay? Laakiin aad bay u sii qayliyeen
oo yidhaahdeen, Iskutallaabta ku qodob. 15 Bilaatos
wuxuu doonayay inuu sameeyo waxa dadku raalli ka
yahay, sidaa darteed ayuu Baraabbas u sii daayay,
oo goortuu Ciise karbaashay ayuu u dhiibay in
iskutallaabta lagu qodbo. 16 Markaasaa askartii isaga
geeyeen barxaddii dhexdeeda, taasoo la odhan jiray
Baraytoriyon, waxayna isugu yeedheen askartii oo
dhan. 17 Waxay u geliyeen dhar guduudan, oo taaj
ayay qodxan uga texeen, oo madaxiisay saareen. 18
Markaasay salaameen oo waxay ku yidhaahdeen,
Nabad, Boqorka Yuhuuddow. 19 Madaxana ayay

cawsduur kaga dhufteen, oo wayna ku candhuufeen,
oo u jilba joogsadeen, oo u sujuudeen. 20 Goortay ku
majaajiloodeen dabadeed ayay dharkii guduudnaa
ka qaadeen oo dharkiisii bay u geliyeen, markaasay
wadeen in iskutallaabta lagu qodbo. 21 Waxaa ag
marayay nin beeraha ka yimid, oo reer Kuranaya
ah, oo Simoon la odhan jiray, oo ahaa aabbihii
Aleksanderos iyo Rufus, kan ay ku qasbeen inuu
iskutallaabtiisa u qaado. 22 Oo waxay u soo wadeen
meel Golgota la odhan jiray, taasoo micneheedu
yahay meeshii dhakada. 23 Waxay siiyeen inuu
cabbo khamri xammeeti lagu daray, laakiin ma uu
qaadan. 24 Oo goortay iskutallaabta ku qodbeen,
dharkiisay qaybsadeen, wayna saami ku riteen mid
kasta wuxuu qaadan lahaa. 25 Waxayna ahayd
saacaddii saddexaad oo iskutallaabta ay ku qodbeen.
26 Waxaa lagu qoray meel ka korraysa isaga qorniinkii
ashtakadiisii oo leh, BOQORKA YUHUUDDA. 27
Markaasaa waxaa iskutallaabo lagula qodbay laba
tuug, mid midigtiisa, midna bidixdiisa. 28 Oo waxaa
rumoobay Qorniinkii yidhi, Waxaa isaga lagu tiriyey
sharcilaawayaasha. 29 Oo kuwii ag marayayna
waa caayeen, oo intay madaxooda luleen, waxay
yidhaahdeen, Kaaga macbudka duminayow oo
saddex maalmood ku dhisayow, 30 isbadbaadi oo
iskutallaabta ka soo deg. 31 Sidaas oo kalena ayaa
wadaaddada sare dhexdooda ugu majaajiloodeen,
iyaga iyo culimmadaba, oo waxay yidhaahdeen, Kuwa
kale ayuu badbaadiyey, qudhiisa isma badbaadin
karo. 32 Masiixa oo ah Boqorka Israa'iil haddeer
iskutallaabta ha ka soo dego si aannu u aragno oo u
rumaysanno. Kuwii iskutallaabaha lagula qodbayna
ayaa caayay. 33 Goortii saacaddii lixaad la gaadhay,
dhulka oo dhammu gudcur buu ahaa ilaa saacaddii
sagaalaad. 34 Saacaddii sagaalaad Ciise ayaa cod
weyn ku dhawaaqay oo yidhi, Eloy, Eloy, lama
sabakhtani? taasoo micneheedu yahay, Ilaahayow,
Ilaahayow, maxaad ii dayrisay? 35 Kuwa ag taagnaa
qaarkood ayaa goortay maqleen yidhi, Eeg, wuxuu
u yeedhayaa Eliyaas. 36 Mid baa orday, oo geed
isbonji la yidhaahdo khal uga soo buuxshay, oo
intuu cawsduur saaray ayuu siiyey inuu cabbo,
wuxuuna yidhi, Daaya aannu aragnee inuu Eliyaas
yimaado oo soo dejiyo. 37 Markaasaa Ciise cod
weyn ku dhawaaqay oo ruuxii bixiyey. 38 Markaasaa
daahii macbudka kor ilaa hoos laba u kala dillaacay.
39 Kolkaasaa boqol-u-taliyihii oo meel ku toosan
taagnaa markuu arkay inuu sidaas ruuxiisii u baxshay,
wuxuu yidhi, Runtii, ninkanu wuxuu ahaa Wiilkii Ilaah.
40 Waxaana joogay dumar meel fog ka eegayay,
oo waxaa ku dhex jirtay Maryan tii reer Magdala,
iyo Maryan oo ahayd Yacquub Yare iyo Yoosee
hooyadood, iyo Saloome, 41 oo ah kuwa xataa intuu
Galili joogay raaci jiray oo u adeegi jiray, iyo qaar kale
oo badan oo Yeruusaalem u sii raacay. 42 Haddaba
waxay ahayd Maalintii Diyaargarayska, taas oo ah
maalinta sabtida ka horraysa, oo markii makhribkii la
gaadhay, 43 waxaa yimid Yuusuf kii reer Arimataya
oo ahaa taliye murwad leh, oo isna boqortooyadii
Ilaah ayuu sugayay. Isagu wuxuu dhiranaan ugu
galay Bilaatos oo ka baryay Ciise meydkiisii. 44
Bilaatos waa yaabay inuu hadda dhintay. Markaasuu
wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyihii oo weyddiiyey,
Durba miyuu dhintay? 45 Goortuu ka gartay boqol-u-
taliyihii, ayuu meydkii Yuusuf siiyey. 46 Markaasaa
Yuusuf wuxuu soo iibsaday kafan, wuuna soo dejiyey
isaga, oo kafantii ku duudduubay, oo wuxuu geliyey
xabaal dhagax ka qodnayd, oo xabaashii afkeedii
wuxuu ku soo giringiriyey dhagax weyn. 47 Maryan tii
reer Magdala iyo Maryan oo ahayd hooyadii Yoosee
waxay arkeen meeshii la dhigay.

16 Goortii sabtidii dhammaatay Maryan tii reer
Magdala, iyo Maryan oo ahayd Yacquub
hooyadiis, iyo Saloome, waxay iibsadeen dhir udgoon
inay u yimaadaan oo mariyaan isaga. 2 Waaberigii
maalintii ugu horraysay ee toddobaadka waxay
yimaadeen xabaasha goortii qorraxdu soo baxday. 3
Waxay isku yidhaahdeen, Ayaa dhagaxa xabaashii
afkeeda inooga giringirinaya? 4 Goortay eegeen
waxay arkeen dhagixii oo la giringiriyey; oo aad
buu u weynaa. 5 Goortay xabaashii galeen waxay
arkeen nin dhallinyar oo midigta fadhiya oo khamiis
cad gashan, markaasay aad u nexeen. 6 Wuxuu
ku yidhi, Ha nexina. Waxaad doonaysaan Ciisihii
reer Naasared, kan iskutallaabta lagu qodbay. Wuu
sara kacay, oo halkan ma joogo. Waa taa meeshii la
dhigay. 7 Laakiin taga, oo waxaad ku tidhaahdaan
xertiisii iyo Butros, Wuu idin hor marayaa ilaa Galili.
Halkaasna waad ku arki doontaan, siduu idinku yidhi.
8 Markaasay dhaqso u soo baxeen oo xabaasha ka
soo carareen, waayo, way gariireen oo yaabeen.
Ninnana waxba kuma ay odhan, maxaa yeelay, way

baqeen. **9 (note: The most reliable and earliest manuscripts
do not include Mark 16:9-20.)** Waaberigii maalintii ugu
horraysay ee toddobaadka ayaa Ciise sara kacay,
oo markii hore wuxuu u muuqday Maryan tii reer
Magdala, tii uu toddoba jinni ka saaray. **10** Iyadu
waa tagtay oo waxay u sheegtay kuwii la joogi
jiray, iyagoo barooranaya oo ooyaya. **11** Iyaguna
goortay maqleen inuu nool yahay oo ay aragtay, way
rumaysan waayeen. **12** Waxan dabadeed isagoo
suurad kale ah ayuu u muuqday laba iyaga ah iyagoo
sii socda oo beeraha tegaya. **13** Markaasay baxeen oo
kuwii kale u sheegeen, kuwaasina ma ay rumaysan.
14 Dabadeed wuxuu u muuqday koob-iyo-tobankii
goortay cunto u fadhiyeen. Wuuna u canaantay
rumaysaddarradooda iyo qalbi engegnaantooda,
waayo, ma ayna rumaysan kuwii isaga arkay goortuu
sara kacay dabadeed. **15** Markaasuu wuxuu iyaga
ku yidhi, Dunida oo dhan taga, oo uunka oo dhan
injiilka ku wacdiya. **16** Kii rumaysta oo la baabtiiso
waa badbaadi doonaa, laakiin kii aan rumaysanin
waa la xukumi doonaa. **17** Calaamooyinkanna ayaa
la socon doona kuwa rumaysta. Magacayga ayay
jinniyo ku saari doonaan, afaf cuscusubna ayay ku
hadli doonaan, **18** abeesooyin ayay qaadi doonaan,
oo hadday cabbaan wax lagu dhimanayo waxba
ma yeeli doono, gacmo ayay kuwii buka dul saari
doonaan, wayna bogsan doonaan. **19** Haddaba Rabbi
Ciise goortuu la hadlay dabadeed ayaa samada
loo qaaday, wuxuuna fadhiistay Ilaah midigtiisa. **20**
Iyaguna way baxeen oo meel kasta oo ay tageen
dadkii bay wacdiyeen, Rabbiguna waa la shaqaynayay
iyaga, isagoo hadalka ku xaqiijinaya calaamooyinkii
la socday. Aamiin.

Luukos

1 Dad badan waxay ku dadaaleen inay soo
hagaajiyaan sheeko ku saabsan wixii dhexdayada
lagu sameeyey oo la hubsaday, **2** siday noo
ogeysiiyeen kuwii tan iyo bilowgii arkay oo Ereygii
u shaqeeyey. **3** Sidaa darteed anigana waxaa ila
wanaagsanayd inaan, anigoo tan iyo bilowgii wax
walba oo dhacay aad u gartay, si hagaagsan kuugu
qoro, Te'ofilosow sharaf weyn lahow, **4** inaad garatid
hubniintii hadalkii lagu baray. **5** Wakhtigii Herodos
ahaa boqorkii Yahuudiya, waxaa jiray wadaad la
odhan jiray Sakariyas, oo ka mid ahaa safkii Abiya;
haweenaydiisuna waxay ka mid ahayd hablihii
reer Haaruun, magaceedana waxaa la odhan jiray
Elisabed. **6** Labadooduba xaq bay ku ahaayeen
Ilaah hortiisa, oo qaynuunnadii iyo xukummadii
Rabbiga ayay eedla'aan ku socon jireen. **7** Ilmo
ma ay lahayn, waayo, Elisabed madhalays bay
ahayd, oo labadooduba way da'weynaayeen. **8**
Waxaa dhacay, intuu shuqulkii wadaadnimadii safkiisa
dartiis samaynayay Ilaah hortiisa, **9** sida caadadii
wadaadnimadu u ahayd, in shuqulkiisu ahaa inuu foox
shido goortuu macbudka Rabbiga galay. **10** Saacaddii
fooxa ayaa dadkii badnaa oo dhammu dibadda
ku tukanayeen. **11** Markaasaa waxaa isaga u soo
muuqatay malaa'igtii Rabbiga oo taagnayd meeshii
fooxa lagu shido midigteeda. **12** Goortuu Sakariyas
arkay ayuu naxay, wuuna cabsaday. **13** Laakiin
malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin, Sakariyasow, waayo,
baryadaadii waa la maqlay; afadaada Elisabedna wiil
bay kuu dhali doontaa, magiciisana waxaad u bixin
doontaa Yooxanaa. **14** Waxaad heli doontaa farxad
iyo rayrayn; dad badanna dhalashadiisa ayay ku
farxi doonaan, **15** waayo, Rabbiga hortiisa nin weyn
buu ku ahaan doonaa, mana cabbi doono khamri
ama wax lagu sakhraamo. Waxaana xataa uurka
hooyadiis kaga buuxsami doona Ruuxa Quduuskaa.
16 Reer binu Israa'iil badidoodana ayuu Rabbiga
Ilaahooda ah ku soo jeedin doonaa. **17** Isaguna
wuxuu ku hor mari doonaa ruuxii iyo xooggii Eliyaas
inuu aabbayaasha qalbiyadooda ku soo jeediyo
carruurta, iyo inuu caasiyiinta ku soo celiyo xigmadda
kuwa xaqa ah, inuu Rabbiga u diyaargareeyo dad
hagaagsan. **18** Sakariyas wuxuu malaa'igtii ku yidhi,
Sidee baan waxan u garan doonaa? Waayo, anigu
oday baan ahay, afadayduna waa da'weynaatay. **19**
Malaa'igtii baa u jawaabtay oo ku tidhi, Anigu waxaan
ahay Jibriil oo Ilaah hortiisa istaaga. Waxaa la ii soo
diray inaan kula hadlo oo aan warkan wanaagsan
kuu keeno. **20** Bal eeg, waad aamusnaan doontaa,
mana hadli kari doonto, ilaa maalinta waxyaalahan
dhici doonaan, waayo, waad rumaysan weyday
hadalladayda wakhtigooda la oofin doono. **21** Dadkuna
waxay sugayeen Sakariyas, oo waxay la yaabeen
siduu macbudka ugu raagay. **22** Markuu soo baxay
ayuu la hadli kari waayay, markaasay garteen inuu
macbudka wax ku arkay. Kolkaasuu gacanta ugu sii
tilmaamayay iyaga, isagoo sii carrab la'. **23** Kolkii
maalmihii shuqulkiisii wadaadnimadu dhammaadeen
ayuu wuxuu tegey gurigiisii. **24** Maalmahaas dabadeed
afadiisa Elisabed ayaa uuraysatay, oo shan bilood
ayay isqarisay iyadoo leh. **25** Sidaasaa Rabbigu
iigu sameeyey maalmihii uu i eegay inuu ceebtayda
dadka dhexdooda iiga qaado. **26** Bishii lixaad Ilaah
baa malaa'ig Jibriil u soo diray magaalada Galili
oo Naasared la odhan jiray **27** ilaa gabadh bikrad
ah oo u doonanayd nin la odhan jiray Yuusuf oo
dhashii Daa'uud ahaa; gabadhana waxaa la odhan
jiray Maryan. **28** Malaa'igtii baa u soo gashay, oo
waxay ku tidhi, Nabad, adigoo nimcaysan, Rabbiga
ayaa kula jira. **29** Markaasay hadalkii ka naxday,
oo waxay isku tidhi, Maxay tahay salaantan? **30**
Malaa'igtii baa ku tidhi, Ha baqin, Maryamay, waayo,
nimco ayaad Ilaah ka heshay. **31** Bal eeg, waad
uuraysan doontaa, oo wiil baad umuli doontaa,
magiciisana waxaad u bixin doontaa Ciise. **32** Nin
weyn buu ahaan doonaa, waxaana loogu yeedhi
doonaa Wiilka Kan ugu sarreeya, Rabbiga Ilaaha
ahuna wuxuu siin doonaa carshigii awowgiis Daa'uud.
33 Weligiiba wuxuu boqor u ahaan doonaa dadkii
Yacquub, boqornimadiisuna ma idlaan doonto. **(aiōn
g165)** **34** Kolkaasaa Maryan waxay malaa'igtii ku tidhi,
Sidee baa waxanu ku noqon doonaan? Anigu ninna
garan maayo. **35** Malaa'igtii waa u jawaabtay oo ku
tidhi, Ruuxa Quduuska ah ayaa kugu soo degi doona,
oo xooggii Kan ugu sarreeya ayaa hoosiis kuu noqon
doona, sidaa darteed kan quduuska ah oo kaa dhalan
doona waxaa loogu yeedhi doonaa Wiilka Ilaah. **36**
Bal eeg, ina-adeertaa Elisabedna wiil bay uuraysatay
iyadoo da'weyn; oo tanuna waxay tii madhalays loogu
yeedhi jiray u tahay bisheedii lixaad. **37** Waayo, wax

aan Ilaah kari doonin ma jiro. 38 Maryan ayaa tidhi,
Waa i kan, waxaan ahay addoontii Rabbiga. Sidaad
u hadashay ha ii noqoto. Markaasaa malaa'igtii ka
tagtay. 39 Maalmahaas Maryan baa kacday, oo waxay
dhaqso u tagtay dhulkii buuraha lahaa ilaa magaalo
ka mid ah reer Yahuudah, 40 oo waxay gashay gurigii
Sakariyas, oo salaantay Elisabed. 41 Oo waxaa
dhacay goortii Elisabed salaantii Maryan maqashay
in ilmihii uurkeeda ku boodbooday; Elisabedna waxaa
ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah. 42 Markaasay
cod dheer ku qaylisay oo tidhi, Dumarka dhexdooda
waad ku barakaysan tahay, oo midhaha uurkaaga
waa barakaysan yahay. 43 Xaggee waxanu iiga
yimaadeen in Sayidkayga hooyadiis iigu timaado?
44 Bal eeg, markii codkii salaantaadu dhegahayga
ku dhacay, ilmaha uurkayga ku jira ayaa farxad la
boodbooday. 45 Waxaa barakaysan tii rumaysatay;
waayo, waxyaalihii xagga Rabbiga looga sheegay
ayay dhici doonaan. 46 Maryanna waxay tidhi,
Naftaydu Rabbigay weynaynaysaa, 47 Ruuxayguna
wuxuu ku reyreeyey Ilaaha Badbaadiyahayga ah. 48
Waayo, wuxuu eegay hoosaysnimada addoontiisa,
Bal eeg, tan iyo hadhow qarniyada oo dhammu
waxay iigu yeedhi doonaan tan barakaysan. 49
Waayo, kan xoogga leh ayaa waxyaalo waaweyn ii
sameeyey; Magiciisuna waa Quduus, 50 Tan iyo ab
ka ab naxariistiisu waxay gaadhaa Kuwa isaga ka
cabsada. 51 Wuxuu xoog ku sameeyey gacantiisa,
Oo kuwii fikirradii qalbigoodii ku kibray ayuu kala
firdhiyey. 52 Kuwii xoogga lahaa ayuu carshiyadoodii
ka soo dejiyey Oo kuwii hooseeyey ayuu sarraysiiyey.
53 Kuwii gaajaysnaa ayuu wax wanaagsan ka
dhergiyey, Kuwii hodanka ahaana iyagoo madhan
ayuu diray. 54 Midiidinkiisii Israa'iil ayuu caawiyey
Inuu xusuusto inuu u naxariisto 55 Ibraahim iyo
farcankiisii weligoodba (Siduu awowayaasheennii ula
hadlay). (aiōn g165) 56 Maryan waxay iyada la joogtay
abbaaraha saddex bilood, markaasay gurigeeda
ku noqotay. 57 Hadda Elisabed wakhtigii ay umuli
lahayd ayaa la joogay, oo wiil bay dhashay. 58
Derisyadeedii iyo xigaalkeedii ayay maqleen siduu
Rabbigu naxariistiisii ugu weyneeyey iyada, wayna la
farxeen. 59 Waxaa dhacay inay maalintii siddeedaad
u yimaadeen inay wiilkii gudaan, oo waxayna u
bixiyeen magicii aabbihiis Sakariyas. 60 Kolkaasaa
hooyadiis u jawaabtay oo ku tidhi, Sidaas ma
aha; waxaase loogu yeedhi doonaa Yooxanaa. 61
Waxay ku yidhaahdeen, Xigaalkaaga kuma jiro qof
magacaas loo bixiyey. 62 Waxay aabbihiis gacan ugu
tilmaameen oo weyddiiyeen wuxuu doonayay in loogu
yeedho. 63 Markaasuu wuxuu weyddiistay loox oo ku
qoray, isagoo leh, Magiciisu waa Yooxanaa. Wayna
wada yaabeen. 64 Kolkiiba afkiisii ayaa furmay, oo
carrabkiisiina waa debcay, markaasuu hadlay oo Ilaah
ammaanay. 65 Dadkii agtooda joogay oo dhammu
way wada cabsadeen, oo hadalladan oo dhan waa
lagaga hadlayay dalkii buuraha lahaa oo Yahuudiya
oo dhan. 66 Kuwa waxyaalahaas maqlay oo dhan
ayaa qalbigooda geliyey oo waxay yidhaahdeen,
Haddaba ilmahanu muxuu noqon doonaa? Waayo,
gacantii Rabbiga ayaa la jirtay isaga. 67 Markaasaa
aabbihiis Sakariyas waxaa ka buuxsamay Ruuxa
Quduuska ah, waxna wuu sii sheegay isagoo leh, 68
Ha ammaanmo Rabbiga ah Ilaaha Israa'iil, Waayo,
dadkiisii ayuu soo booqday oo furtay. 69 Badbaadiye
xoog leh ayuu inoogu kiciyey Gurigii midiidinkiisa
Daa'uud, 70 (Siduu afkii nebiyadiisii quduuska ahaa
tan iyo bilowgii uga hadli jiray), (aiōn g165) 71
Inuu inaga badbaadiyo cadaawayaasheenna iyo
gacanta kuwa ina neceb oo dhan, 72 Iyo inuu
u naxariisto awowayaasheen, Iyo inuu axdigiisii
quduuska ahaa xusuusto, 73 Oo ahaa dhaartii uu
awoweheennii Ibraahim ugu dhaartay, 74 Inuu ina siiyo
innagoo cadaawayaasheenna gacmahooda laynaga
bixiyey Inaynu baqdinla'aan isaga ugu hawshoonno
75 Quduusnimada iyo xaqnimada isaga hortiisa
cimrigeenna oo dhan. 76 Adiguna, ilma yahow, waxaa
laguugu yeedhi doonaa nebigii Kan ugu sarreeya,
Waayo, waxaad hor mari doontaa Rabbiga hortiisa
inaad jidadkiisa diyaargaraysid; 77 Oo aad dadkiisa
ogeysiisid badbaadada Ee dembidhaafkooda ah, 78
Ee laga hela naxariista weyn ee Ilaaheenna, Tan
qorraxda soo baxda xagga sare inaga soo booqan
doonta, 79 Inay iftiimiso kuwa fadhiya gudcurka
iyo hooskii dhimashada, Iyo inay cagaheenna jidkii
nabadda ku kaxayso, 80 Wiilkuna waa koray oo
ruuxuu ka xoogoobay, wuxuuna joogay cidlada ilaa
maalintii uu Israa'iil istusi lahaa.

2 Wakhtigaas waxaa dhacay in amar ka soo baxay
Kaysar Awgustus in dadka dunida jooga oo dhan
la qoro. 2 Qorniinkaas kolkii ugu horreeyey waxaa la
sameeyey markii Kuranayos xukumi jiray Suuriya.

3 Dhammaan waxay u wada tageen in la qoro,
mid kastaba magaaladiisii. 4 Yuusufna Galili ayuu
ka kacay, oo magaaladii Naasared ka tegey, oo
wuxuu aaday Yahuudiya ilaa magaaladii Daa'uud oo
Beytlaxam la odhan jiray, maxaa yeelay, wuxuu ahaa
dadkii iyo dhashii Daa'uud, 5 in lala qoro Maryan oo
ahayd tii u doonanayd oo uurka lahayd. 6 Waxaa
dhacay kolkay halkaas joogeen in maalmihii ay umuli
lahayd dhammaadeen, 7 waxayna umushay wiilkeedii
curadka ahaa, markaasay maro ku duudduubtay
oo qabaal ku jiifisay, waayo, meel ay ku hoydaan
ayay hudheelkii ka waayeen. 8 Dalkaas waxaa jiray
adhijirro bannaanka jooga oo habeenkii idahooda
ilaalinaya. 9 Malaa'igtii Rabbiga ayaa ag istaagtay, oo
ammaanta Rabbiga ayaa iftiimisay hareerahooda,
aad bayna u baqeen. 10 Markaasaa malaa'igtii ku
tidhi, Ha baqina, waayo, ogaada, waxaan idiin keenay
war wanaagsan oo leh farxad weyn oo u ahaan
dadka oo dhan. 11 Waayo, maanta waxaa magaalada
Daa'uud idiinku dhashay Badbaadiye oo ah Masiixa
Rabbiga ah. 12 Oo waxaa calaamo idiin ahaan tan,
waxaad heli doontaan ilmo maro ku duudduuban oo
ku jiifa qabaal. 13 Dhaqsoba waxaa malaa'igtii la
jirtay guuto fara badan oo jannada ka timid, wayna
ammaanayeen Ilaah oo lahaayeen, 14 Ilaah ha ku
ammaanmo meelaha ugu sarreeya, Xagga dhulkana
nabad ha ahaato dadka ka farxiya Ilaah dhexdooda.
15 Waxaa dhacay markii malaa'igihii ka tageen oo
jannada ku noqdeen in adhijirradii isku yidhaahdeen,
Haddana aan tagno xataa ilaa Beytlaxam, aan
aragnee waxaas dhacay oo Rabbiga ina ogeysiiyey.
16 Markaasay dhaqso u yimaadeen oo waxay heleen
Maryan iyo Yuusufba iyo ilmihii oo qabaal ku jiifa.
17 Oo goortay arkeen, waxay ogeysiiyeen hadalka
ilmahan looga sheegay iyaga. 18 Dadkii maqlay oo
dhanna ayaa ka yaabay waxyaalihii adhijirradu u
sheegeen. 19 Maryanse hadalkaas oo dhan ayay
haysatay oo qalbigeeda kaga fikirtay. 20 Adhijirraduna
way noqdeen iyagoo Ilaah ku ammaanaya oo ku
weynaynaya waxyaalihii ay maqleen oo ay arkeen
oo dhan, sidii iyaga loogu sheegay. 21 Goortii
siddeed maalmood dhammaatay oo wiilkii la gudi
lahaa, magiciisii waxaa loo baxshay Ciise, sida
malaa'igtii ugu bixisay intaan uurka lagu uuraysan. 22
Kolkii maalmihii nadiifiskeeda u dhammaadeen sidii
sharciga Muuse lahaa, waxay geeyeen Yeruusaalem
inay Rabbiga u dhiibaan 23 (siday ugu qoran tahay
sharciga Rabbiga, Curad walba oo lab ah waxaa
loogu yeedhi doonaa quduus xagga Rabbiga), 24
iyo inay allabari u bixiyaan siday ugu qoran tahay
sharciga Rabbiga, Laba qoolley ama laba xamaam
oo yaryar. 25 Bal eeg, waxaa Yeruusaalem joogay nin
magiciisii ahaa Simecoon. Ninkaasu wuxuu ahaa nin
xaq ah oo cibaado leh; wuxuuna sugayay gargaaridda
Israa'iil. Ruuxii Quduuska ahaana waa dul joogay.
26 Waxaana Ruuxii Quduuska ahaa u muujiyey
inaanu dhimasho arag intaanu Rabbiga Masiixiisa
arkin. 27 Oo wuxuu Ruuxii ku galay macbudka,
oo goortii waalidkii keeneen wiilkii Ciise ahaa inay
caadadii sharciga ku sameeyaan, 28 markaasuu
gacmihiisa ku qaaday, oo Ilaah ammaanay, oo yidhi,
29 Rabbiyow, imminka addoonkaagu nabad ha ku
tago, Sida hadalkaagu ahaa, 30 Waayo, indhahaygu
waxay arkeen badbaadintaada, 31 Tan aad dadka oo
dhan hortiis hagaajisay, 32 Oo ah iftiin quruumaha
lagu muujiyo, Iyo ammaanta dadkaaga Israa'iil.
33 Markaasaa aabbihiis iyo hooyadiis ka yaabeen
waxyaalihii lagaga hadlay isaga. 34 Simecoon ayaa
iyaga u duceeyey, wuxuuna hooyadiis Maryan ku
yidhi, Ogow, wiilkan waxaa loo dhigay dhicidda iyo
kicidda kuwa badan oo Israa'iil ku jira, iyo calaamo
ka gees ahaan lagaga hadlo, 35 si ay qalbiyo
badan fikirradoodu u muuqan doonaan. Adigana
seef baa naftaada ka mudhbixi doonta. 36 Waxaa
jirtay nebiyad Anna la odhan jiray, ina Fanuu'eel,
oo ahayd qoladii Aasheer, wayna da'weynayd; nin
bayna la jirtay toddoba sannadood bikradnimadeeda
dabadeed. 37 Waxayna ahayd carmal xataa afar
iyo siddeetan sannadood, macbudkana kama ay
tegin, laakiin Ilaah ayay soon iyo salaad habeen iyo
maalinba ku caabudaysay. 38 Saacaddaas qudheeda
ayay soo gashay oo Ilaah u mahadnaqday, oo
kuwa furashada Yeruusaalem sugayay oo dhan ayay
xaggiisa kala hadashay. 39 Goortay wax walba
dhammeeyeen sida sharciga Rabbigu leeyahay,
waxay ku noqdeen Galili ilaa magaaladoodii Naasared.
40 Wiilkii ayaa koray oo itaal weynaaday, waxaana
ka buuxsantay xigmad; Ilaah nimcadiisuna way
dul joogtay. 41 Sannad walba waalidkiisii waxay
Yeruusaalem u tegi jireen Iiddii Kormaridda. 42
Goortuu laba iyo toban sannadood jiray ayay aadeen
sidii caadadii iiddu u ahayd. 43 Oo goortay maalmihii

dhammaysteen, oo ay noqonayeen, ayaa Ciise wiilkii
ahaa ku hadhay Yeruusaalem, waalidkiisuna ma
ogayn, 44 laakiin iyagoo u malaynaya inuu dadka la
socdo, ayay maalin sii socdeen, markaasay ka dhex
doondooneen xigaalkooda iyo kuway isbarteen. 45 Oo
markay heli waayeen ayay Yeruusaalem ku noqdeen
oo ka doondooneen. 46 Waxaa noqotay, saddex
maalmood dabadeed, inay macbudka ka heleen
isagoo macallimiinta dhex fadhiya oo dhegaysanaya
oo wax weyddiinaya. 47 Dadkii maqlay oo dhan ayaa
la yaabay garashadiisii iyo jawaabihiisii. 48 Goortay
arkeen isagii way la yaabeen, oo hooyadiis ayaa ku
tidhi, Wiilkaygiiyow, maxaad sidaas noo yeeshay?
Bal eeg, aniga iyo aabbahaa caloolxumo waannu
kugu doondoonnay. 49 Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Maxaad ii doondoonayseen? Miyaanad ogayn inay
igu waajib tahay inaan danta Aabbahay ku jeedo? 50
Laakiin way garan waayeen hadalkii uu kula hadlay.
51 Kolkaasuu raacay oo Naasared tegey, wuuna ka
dambeeyey iyaga; laakiinse hooyadiis hadalkaas oo
dhan qalbigeeda ayay ku haysatay. 52 Ciisena wuxuu
ku koray xigmad iyo dherer iyo nimco, Ilaah iyo dadka
hortooda.

3 Waxay ahayd sannaddii shan iyo tobnaad oo
Tiberiyas Kaysar boqranaa, markii Bontiyos
Bilaatos xukumi jiray Yahuudiya, oo Herodos taliye u
ahaa Galili, walaalkiis Filibosna taliye u ahaa Ituraya
iyo dalkii Tarakhoonitis, oo Lusaniyas taliye u ahaa
Abilene, 2 oo Annas iyo Kayafas wadaaddadii sare
ahaan jireen, markaasaa ereygii Ilaah cidlada ugu
yimid Yooxanaa ina Sakariyas. 3 Wuxuu yimid Webi
Urdun hareerihiis oo dhan isagoo dadka ku wacdiyeya
baabtiiskii toobadda dembidhaafka aawadiis, 4 siday
ugu qoran tahay kitaabkii hadallada Nebi Isayos, Waa
codka kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka Rabbiga
hagaajiya, Waddooyinkiisa toosiya. 5 Dooxo walba
waa la buuxin doonaa, Qar iyo buur walbana waa
la gaabin doonaa, Wixii qalloocanna waa la toosin
doonaa, Jidadka xunxunna waa la simi doonaa,
6 Uunka oo dhammuna badbaadinta Ilaah ayay
arki doonaan. 7 Haddaba wuxuu ku yidhi dadkii
badnaa oo u soo baxay inuu baabtiiso iyaga, Dhal
jilbisay, yaa idiinka digay inaad ka carartaan cadhada
imanaysa? 8 Haddaba midho toobad istaahila
soo bixiya, hana bilaabina inaad isku tidhaahdaan,
Waxaannu leennahay Ibraahim oo aabbe noo ah.
Waayo, waxaan idinku leeyahay, Ilaah waa karaa
inuu dhagaxyadan carruur uga kiciyo Ibraahim. 9
Haddeer weliba faaska waxaa la dhigay geedaha
guntooda. Sidaa darteed geed walba oo aan midho
wanaagsan soo bixin waa la gooyaa oo dabka lagu
tuuraa. 10 Markaasaa dadkii badnaa weyddiiyeen,
oo waxay ku yidhaahdeen, Haddaba maxaannu
samaynaa? 11 Kolkaasuu u jawaabay oo iyagii ku
yidhi, Kii laba khamiis qabaa, ha siiyo kii aan waxba
qabin; kii cunto qabaana, sidaas oo kale ha yeelo.
12 Markaasaa waxaa u yimid cashuurqaadayaal in
la baabtiiso, waxayna ku yidhaahdeen, Macallimow,
annaguna maxaannu samaynaa? 13 Isaguna wuxuu
ku yidhi, Waxaa laydiin amray wax ka badan ha
qaadanina. 14 Markaasaa askarna weyddiisay oo
ku tidhi, Annaguna maxaannu samaynaa? Wuxuu
iyagii ku yidhi, Ninna ha dulmina, oo ninna ha
masabidina; mushahaaradiinnana raalli ku ahaada.
15 Intii dadku filanayeen oo kulligoodna qalbiyadooda
kaga fikirayeen Yooxanaa inuu yahay Masiixii iyo in
kale, 16 ayaa Yooxanaa kulligood u jawaabay oo ku
yidhi, Anigu waxaan idinku baabtiisaa biyo, laakiin
waxaa imanaya ku iga itaal weyn, kan aanan istaahilin
inaan yeelmihii kabihiisa furo. Isagu wuxuu idinku
baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska ah iyo dab. 17
Masaftiisu gacantiisay ku jirtaa inuu goobtiisa wax lagu
tumo aad u safeeyo oo sarreenkana maqsinkiisa ku
soo ururiyo, laakiin buunshaha ayuu dab aan demeyn
ku gubi doonaa. 18 Digniin badan oo kale ayuu
dadka ku wacdiyey. 19 Laakiin kolkuu taliye Herodos
u canaantay walaalkiis Filibos naagtiisii Herodiya
aawadeed, iyo waxyaalaha xunxun oo Herodos
sameeyey oo dhan aawadood, 20 ayaa Herodos
waxan oo dhan weliba ku daray inuu Yooxanaa ku
xidho xabsigii. 21 Markii dadkii oo dhan la baabtiisay,
waxaa dhacay in Ciisena la baabtiisay, oo intuu
tukanayay ayaa samadu furantay, 22 oo Ruuxa
Quduuska ah ayaa dushiisa ku soo degay isagoo
muuqasho jidh leh oo qoolley u eg, waxaana samada
ka yimid cod leh, Adigu waxaad tahay Wiilkayga aan
jeclahay; ee waan kugu faraxsanahay. 23 Oo Ciise
markuu bilaabay inuu wax baro, wuxuu ahaa qiyaas
soddon jir, isagoo ahaa (sida loo moodayay) ina
Yuusuf, kan ahaa ina Heli, 24 kan ahaa ina Matad,
kan ahaa ina Laawi, kan ahaa ina Malki, kan ahaa
ina Yanna, 25 kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina

Matatiyas, kan ahaa ina Caamoos, kan ahaa ina
Na'uum, kan ahaa ina Esli, kan ahaa ina Naggay, **26**
kan ahaa ina Ma'ad, kan ahaa ina Matatiyas, kan ahaa
ina Semey, kan ahaa ina Yuusuf, kan ahaa ina Yuuda,
27 kan ahaa ina Yo'anna, kan ahaa ina Reesa, kan
ahaa ina Serubaabel, kan ahaa ina Salaatii'eel, kan
ahaa ina Neeri, **28** kan ahaa ina Malki, kan ahaa ina
Addi, kan ahaa ina Koosam, kan ahaa ina Elmoodam,
kan ahaa ina Ceer, **29** kan ahaa ina Yooses, kan
ahaa ina Eliiceser, kan ahaa ina Yoorim, kan ahaa
ina Matad, kan ahaa ina Laawi, **30** kan ahaa ina
Simecoon, kan ahaa ina Yuuda, kan ahaa ina Yuusuf,
kan ahaa ina Yoonam, kan ahaa ina Eliyaqiim, **31** kan
ahaa ina Mele'as, kan ahaa ina Menna, kan ahaa ina
Matata, kan ahaa ina Naataan, kan ahaa ina Daa'uud,
32 kan ahaa ina Yesay, kan ahaa ina Coobeed, kan
ahaa ina Bocas, kan ahaa ina Salmoon, kan ahaa ina
Naasoon, **33** kan ahaa ina Caminadaab, kan ahaa ina
Araam, kan ahaa ina Esroom, kan ahaa ina Feres,
kan ahaa ina Yahuudah, **34** kan ahaa ina Yacquub,
kan ahaa ina Isxaaq, kan ahaa ina Ibraahim, kan
ahaa ina Tara, kan ahaa ina Naakoor, **35** kan ahaa ina
Seruukh, kan ahaa ina Ragaw, kan ahaa ina Faleg,
kan ahaa ina Xeber, kan ahaa ina Salah, **36** kan ahaa
ina Qaynaan, kan ahaa ina Arfaksad, kan ahaa ina
Sheem, kan ahaa ina Nuux, kan ahaa ina Lameg, **37**
kan ahaa ina Metushelax, kan ahaa ina Enoog, kan
ahaa ina Yaared, kan ahaa ina Mahalaleel, kan ahaa
ina Qaynaan, **38** kan ahaa ina Enoos, kan ahaa ina
Seed, kan ahaa ina Aadan, kan ahaa ina Ilaah.

4 Ciise waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska
ah, oo Webi Urdun ayuu ka noqday, oo Ruuxii
baa cidlada u kaxeeyey. **2** Afartan maalmood ayaa
Ibliisku jirrabayay. Maalmahaasna waxba ma cunin.
Goortay maalmihii dhammaadeen ayuu gaajooday. **3**
Markaasaa Ibliisku wuxuu ku yidhi, Haddaad tahay
Wiilka Ilaah ku dheh dhagaxan, Kibis noqo. **4** Ciise
baa u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran tahay,
Dadku waa inaanu kibis oo keliya ku noolaan. **5** Oo
markuu kor u kaxeeyey wuxuu wakhti yar ku tusay
quruumaha dunida oo dhan. **6** Markaasaa Ibliisku
wuxuu ku yidhi, Amarkan oo dhan waan ku siinayaa
iyo ammaantoodaba, waayo, waa lay siiyey; oo kii
aan doonayo ayaan siiyaa. **7** Haddaba haddaad
hortayda i caabuddid, kulli adaa lahaan doona. **8**
Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Waa qoran
tahay, Waa inaad caabuddo Rabbiga Ilaahaaga ah
oo waa inaad isagoo keliya u adeegto. **9** Markaasuu
Yeruusaalem geeyey, wuxuuna saaray munaaraddii
macbudka oo ku yidhi, Haddaad tahay Wiilka Ilaah,
halkan hoos iskaga tuur; **10** waayo, waa qoran tahay,
Malaa'igihiisa ayuu ku amri doonaa inay ku ilaaliyaan,
11 iyo, Inay gacmahooda sare kuugu qabtaan inaanay
cagtaadu dhagax ku dhicin. **12** Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Waa la yidhi, Rabbiga Ilaahaaga ah
waa inaanad jirrabin. **13** Ibliiskiina markuu jirrabaad
walba dhammeeyey ayuu ka tegey intii wakhti ah.
14 Markaasaa Ciise wuxuu xooggii Ruuxa kula
noqday Galili, warkiisuna wuxuu gaadhay dhulka ku
wareegsan oo dhan. **15** Sunagogyadoodana ayuu
wax ku baray, dhammaanna waa la wada ammaanay
isaga. **16** Markaasuu wuxuu yimid Naasared oo
ahayd meeshuu ku koray, oo maalintii sabtida sida
caadadiisu ahayd ayuu sunagogga galay, wuuna
istaagay inuu wax akhriyo. **17** Waxaa loo dhiibay
kitaabkii Nebi Isayos, oo goortuu kitaabkii furay ayuu
helay meeshii lagu qoray, **18** Ruuxii Rabbiga ayaa
i dul jooga, Waayo, wuxuu ii subkay inaan war
wanaagsan masaakiinta ku wacdiyo, Wuxuuna ii soo
diray inaan kuwa xidhan furriinnimada ogeysiiyo Iyo
kuwa indhaha la' soo celinta araggooda Iyo inaan
kuwa nabaraysan soo furfuro, **19** Iyo inaan dadka
ogeysiiyo sannadda qaabbilaadda ah ee Rabbiga. **20**
Intuu kitaabkii duudduubay ayuu midiidinka u dhiibay
oo fadhiistay; oo dadkii sunagoggii ku jiray oo dhan
ayaa indhaha ku taagay. **21** Markaasuu bilaabay
inuu ku yidhaahdo, Maanta Qorniinkan dhegihiinnu
maqlay waa rumoobay. **22** Kulligood markhaati bay
ahaayeen, wayna ka yaabeen hadallada nimcada leh
oo afkiisa ka soo baxay, markaasay yidhaahdeen,
Kanu miyaanu ahayn wiilkii Yuusuf? **23** Kolkaasuu
ku yidhi, Shakila'aan waxaad masaalkan igu odhan
doontaan, Dhakhtarow, isbogsii. Wax kastoo aannu
maqalnay oo Kafarna'um lagu sameeyey, halkan
dhulkaagana ku samee. **24** Markaasuu ku yidhi, Runtii
waxaan idinku leeyahay, Nebina dalkiisa laguma
aqbalo. **25** Laakiin runtii waxaan idinku leeyahay,
Wakhtigii Eliyaas waxaa Israa'iil ku jiray carmallo
badan oo nimankoodii ka dhinteen markii cirku saddex
sannadood iyo lix bilood xidhmay oo abaar weyni
dhulka oo dhan ka dhacday. **26** Laakiin middoodna
Eliyaas looma dirin, naag carmal ah oo magaalada

Sarefta oo dalka Siidoon ku jirtay maahee. 27 Wakhtigii
Nebi Eliishaana waxaa Israa'iil ku jiray dad badan oo
baras leh, midkoodna lama daahirin Nacamaan reer
Suuriya maahee. 28 Markii kuwii sunagogga ku jiray
oo dhan waxaas maqleen ayay aad u cadhoodeen.
29 Markaasay kaceen oo magaaladii ka saareen,
waxayna u kaxeeyeen buurtii magaaladoodii ka
dhisnayd qarkeedii inay ka tuuraan. 30 Laakiin isagu
intuu dhex maray ayuu iska tegey. 31 Wuxuuna
u degay Kafarna'um oo magaalada Galili ah. Oo
maalmihii sabtida ayuu dadka wax barayay. 32
Waxbariddiisiina way la yaabeen, waayo, hadalkiisu
amar buu lahaa. 33 Waxaana sunagogga joogay nin
jinni wasakh leh qaba. Cod weyn ayuu ku qayliyey,
oo wuxuu yidhi, 34 Na daa! Maxaa inoo dhexaya,
Ciise reer Naasaredow? Ma waxaad u timid inaad na
baabbi'iso? Anigu waa ku garanayaa kii aad tahay,
Kan Quduuska ah ee Ilaah. 35 Ciise baa canaantay
oo ku yidhi, Aamus oo ka soo bax. Jinniguna goortuu
ninkii dhexda ku tuuray ayuu ka soo baxay, waxbana
ma uu yeelin. 36 Yaab weyn ayaa ku wada dhacay;
wayna isla wada hadleen oo yidhaahdeen, Waa
maxay hadalkan? waayo, jinniyada wasakhda leh
ayuu amar iyo xoog ku xukumaa, wayna ka baxaan.
37 Meel kasta oo dalka ku wareegsan ayaa warka
isaga ku saabsan gaadhay. 38 Markaasuu sunagoggi
ka soo kacay, oo wuxuu galay gurigii Simoon. Simoon
soddohdiisna qandho weyn ayay qabtay, markaasay
isaga u baryeen aawadeed, 39 oo intuu isa soo dul
taagay ayuu qandhadii canaantay, wayna daysay.
Kolkiiba way kacday oo u adeegtay iyagii. 40 Markii
qorraxdu sii dhacaysay, dadkii oo dhan oo lahaa
dad cudurro kala cayncayn ah qabay ayay isaga
u keeneen; mid kastaba gacmihiisuu saaray oo
bogsiiyey. 41 Jinniyona dad badan ayay ka soo
baxeen, iyagoo qaylinaya oo leh, Adigu waxaad
tahay Wiilka Ilaah. Isaguse waa canaantay oo uma
oggolaanin inay hadlaan, waayo, waxay garanayeen
inuu Masiixa yahay. 42 Goortii ay maalintii noqotay,
ayuu baxay oo meel cidla ah tegey; dadkii badnaana
way doondooneen oo u yimaadeen. Wayna qabteen si
aanu uga tegin. 43 Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Waa
inaan magaalooyinka kalena injiilka boqortooyada
Ilaah ku wacdiyo, waayo, sidaa darteeda waa la ii
soo diray. 44 Sunagogyada Galilina ayuu dadka ka
dhex wacdiyi jiray.

5 Intii dadkii oo dhan isku soo cidhiidhiyeen inay
ereygii Ilaah maqlaan, ayuu is-ag taagay badda
Gennesared; 2 oo wuxuu arkay laba doonniyood oo
badda ag taal; laakiin kalluumaystayaashii waa ka
degeen, oo shabagyadoodii ayay maydhayeen. 3
Markaasuu fuulay doonniyihii middood oo Simoon
lahaa, wuxuuna ka baryay inuu in yar dhulka ka
durkiyo. Markaasuu fadhiistay oo dadkii wax ka dhex
baray doonnidii. 4 Goortuu hadalkii dhammeeyey
ayuu Simoon ku yidhi, Meesha biyaha u dheer gee, oo
shabagyadiinna ku dejiya si aad kalluun u heshaan.
5 Simoon baa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow,
xalay oo dhan ayaannu hawshoonnay, waxbana ma
aannu qaban, laakiin hadalkaaga dartii shabagyada
waan dejinayaa. 6 Goortay waxaas yeeleen waxay
ku qabteen kalluun tiro badan, shabagyadooduna
way kala dillaaci gaadheen. 7 Markaasay u gacan
haadiyeen wehelladoodii doonnida kale ku jiray inay
yimaadaan oo caawiyaan. Wayna yimaadeen, oo
waxay buuxiyeen labadii doonniyood, sidaa darteed
ayay u dhowaadeen inay degaan. 8 Laakiin Simoon
Butros goortuu waxaas arkay, ayuu Ciise jilbihiisa isku
tuuray, oo wuxuu ku yidhi, Sayidow, waxaan ahay nin
dembi leh, ee iga tag. 9 Maxaa yeelay, isaga iyo kuwii
la jirayba, waxay la yaabeen kalluunkii badnaa oo ay
qabteen. 10 Sidoo kalena waxaa la yaabay Yacquub
iyo Yooxanaa oo wiilashii Sebedi ahaa, kuwii wehello
Simoon la ahaa. Ciisena wuxuu Simoon ku yidhi,
Ha baqin, hadda iyo hadhowba dad baad jillaabi
doontaa. 11 Markay doonniyahoodii dhulkii geeyeen,
ayay wax walba ka tageen, markaasay raaceen isaga.
12 Goortuu magaalooyinka middood ku jiray, waxaa la
arkay nin baras miidhan ah. Isaguna markuu Ciise
arkay, wejigiisuu dhulka dhigay oo ka baryay isagoo
leh, Sayidow, haddaad doonaysid waad i daahirin
kartaa. 13 Oo intuu gacantiisa soo taagay, ayuu
taabtay, oo ku yidhi, Waan doonayaa ee daahirsanow.
Oo kolkiiba baraskii waa ka baxay. 14 Markaasuu
ku amray, Ninna ha u sheegin, laakiin jidkaaga mar
oo wadaadka istus. Waxaad daahirsanaantaada u
bixisaa wixii Muuse amray, marag iyaga ha u ahaatee.
15 Laakiin weliba warkii isaga ku saabsanaa ayaa
sii fiday; o dad aad u badan ayaa u yimid inay
maqlaan, iyo in bukaankooda laga bogsiiyo. 16
Markaasuu, intuu ku noqday meelo cidla ah, ku
tukaday. 17 Maalmahaas middood waxaa dhacay

inuu wax barayay, oo halkaasna waxaa ag fadhiyey
qaar Farrisiinta iyo macallimiintii sharciga ah oo
ka yimid magaalo walba oo Galili iyo Yahuudiya
iyo Yeruusaalem; xoogga Rabbiguna waa la jiray
isaga si uu u bogsiiyo kuwa buka. 18 Markaasaa
niman waxay sariir ku soo qaadeen nin curyaan
ah, waxayna doonayeen inay gudaha geliyaan oo
hortiisa dhigaan. 19 Markay heli waayeen meel ay
ka geliyaan dadkii badnaa aawadiis, ayay guriga
dushiisa fuuleen, oo saqafka ayay ka dusiyeen isaga
iyo sariirtiisii, oo ay dhex dhigeen Ciise hortiisa. 20
Goortuu rumaysadkoodii arkay ayuu ku yidhi, Nin
yahow, dembiyadaadu waa kaa cafiyan yihiin. 21
Markaasaa culimmadii iyo Farrisiintii waxay bilaabeen
inay fikiraan iyagoo leh, Ayuu yahay kan caytamayaa?
Ayaa dembiyo cafiyi kara Ilaah keliya maahee? 22
Laakiin Ciise goortuu fikirradoodii gartay ayuu u
jawaabay oo ku yidhi, Maxaad qalbiyadiinna uga
fikiraysaan? 23 Iyamaa hawl yar, in la yidhaahdo,
Dembiyadaadu waa kaa cafiyan yihiin, ama in la
yidhaahdo, Kac oo soco? 24 Laakiin si aad ku
garataan in Wiilka Aadanahu dhulka ku leeyahay amar
uu dembiyada ku cafiyo (ayuu ninkii curyaanka ahaa
ku yidhi), Waxaan kugu leeyahay, Kac oo sariirtaada
qaado oo gurigaaga tag. 25 Kolkiiba hortood ayuu
kacay, oo qaatay wixii uu ku jiifay, oo gurigiisa
tegey, isagoo Ilaah ammaanaya. 26 Markaasay wada
yaabeen oo Ilaah ammaaneen, aad bayna u baqeen,
oo waxay yidhaahdeen, Maanta waxaannu aragnay
waxyaalo yaab leh. 27 Waxyaalahaas dabadood
ayuu baxay, oo wuxuu arkay cashuurqaade Laawi
la odhan jiray oo fadhiya meeshii cashuurta lagu
qaado, oo wuxuu ku yidhi, I soo raac. 28 Markaasuu
wax walba ka tegey, wuuna kacay oo raacay. 29
Laawi wuxuu gurigiisa ugu sameeyey diyaafad weyn.
Waxaana joogay qaar badan oo cashuurqaadayaal
ah iyo qaar kale oo cunto ula fadhiya iyaga. 30
Markaasaa Farrisiintii iyo culimmadoodii, intay xertiisii
ka gunuunaceen, waxay ku yidhaahdeen, Maxaad
cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha wax ula
cuntaan oo ula cabtaan? 31 Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Kuwa ladan dhakhtar uma baahna,
laakiin kuwa buka ayaa u baahan. 32 Anigu uma aan
imanin inaan kuwa xaqa ah u yeedho, laakiin inaan
dembilayaashase toobadda ugu yeedho ayaan u imid.
33 Waxay ku yidhaahdeen, Xerta Yooxanaa marar
badan bay soomaan oo tukadaan, kuwa Farrisiintuna
sidaas oo kale ayay yeelaan, laakiin kuwaagu wax
bay cunaan oo cabbaan. 34 Ciise wuxuu ku yidhi, Ma
ku dirqi karaysaan saaxiibbadii arooska inay soomaan
kolkuu aroosku la joogo? 35 Laakiin maalmaha ayaa
iman doona; oo kolkii arooska laga qaadi doono,
kolkaasay maalmahaas soomi doonaan. 36 Weliba
wuxuu kula hadlay masaal isagoo leh, Ninna karriin
kama jeexo dhar cusub inuu dhar duug ah ku tolo,
haddii kale tan cusub ayuu jeexayaa, oo karriintii
laga soo gooyay dharkii cusbaa la heshiin mayso
kan duugga ah. 37 Ninna khamri cusub kuma shubo
qarbeddo duug ah, haddii kale khamrigii cusbaa ayaa
qarbeddada kala dildillaacinaya, oo waa daadanayaa;
qarbeddaduna waa hallaabayaan. 38 Laakiin khamri
cusub waa in lagu shubaa qarbeddo cuscusub. 39
Ma jiro nin, hadduu khamri duug ah cabbay, doonaya
kan cusub, waayo, wuxuu leeyahay, Kan duugga ah
ayaa wanaagsan.

6 Maalin sabti ah waxaa dhacay inuu beeraha dhex
marayay, xertiisuna waxay jarteen sabuulladii, oo
intay gacmahooda ku xoqeen ayay cuneen. 2 Laakiin
Farrisiintii qaarkood waxay ku yidhaahdeen, Maxaad
u samaynaysaan wixii aan xalaal ahayn in sabtida
la sameeyo? 3 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Miyaydnaan akhriyin wixii Daa'uud sameeyey goortuu
gaajooday, isaga iyo kuwii la jiray, 4 siduu gurigii Ilaah
u galay oo uu u qaaday kibistii tusniinta oo u cunay
oo u siiyey kuwii la jiray, tan aan xalaal u ahayn in
la cuno wadaaddada maahee? 5 Markaasuu iyagii
ku yidhi, Wiilka Aadanahu waa sayidka sabtida. 6
Waxaa sabti kale dhacay inuu sunagogga galay oo
wax ku baray; halkaasna waxaa joogay nin gacantiisa
midigeed engegnayd. 7 Culimmadii iyo Farrisiintii
ayaa fiirinayay inuu sabtida wax bogsiinayo iyo in
kale, si ay ugu helaan wax ay ku ashtakeeyaan.
8 Isaguse wuxuu gartay fikirradoodii; goortaasuu
ninkii gacanta engegnaa ku yidhi, Kac oo dhexda
isa soo taag. Wuuna kacay oo istaagay. 9 Ciise
wuxuu ku yidhi, Wax baan idin weyddiinayaa, Sabtida
ma xalaal baa in wanaag la falo ama shar, in naf
la badbaadiyo ama in la dilo? 10 Markaasuu isha
wada mariyey, wuxuuna ninkii ku yidhi, Gacantaada
soo taag. Markaasuu yeelay sidaas, gacantiisuna
waa bogsatay. 11 Markaasay aad u cadhoodeen,
oo waxay ka wada hadleen waxay Ciise ku samayn

lahaayeen. 12 Maalmahaas waxaa dhacay inuu
buurta u baxay inuu tukado. Habeenkii oo dhan
wuxuu waday inuu Ilaah u tukado. 13 Oo goortay
maalin noqotay ayuu xertiisii u yeedhay. Markaasuu
laba iyo toban ka soo saaray, wuxuuna u bixiyey
rasuullo; 14 oo waxay ahayeen Simoon, kan uu
Butros u bixiyey, iyo walaalkiis Andaros, iyo Yacquub
iyo Yooxanaa, iyo Filibos iyo Bartolomayos, iyo 15
Matayos iyo Toomas, iyo Yacquub ina Alfayos, iyo
Simoon oo la odhan jiray Qiiroleh, 16 iyo Yuudas
ina Yacquub, iyo Yuudas Iskariyod, kii gacangeliyey.
17 Markaasuu hoos ula degay, oo bannaan ayuu
istaagay, isaga iyo qaar badan oo xertiisa ah, iyo dad
badan oo Yahuudiya iyo Yeruusaalem iyo xeebaha
Turos iyo Siidoon uga yimaadeen inay maqlaan iyo
in cudurradooda laga bogsiiyo. 18 Oo kuwo jinniyo
wasakh leh derdereenna waa la bogsiiyey. 19 Dadkii
badnaa oo dhan waxay doonayeen inay taabtaan
isaga, waayo, xoog baa ka soo baxay oo wada
bogsiiyey. 20 Markaasuu kor u fiiriyey oo xertiisii
eegay oo ku yidhi, Waxaa barakaysan kuwiinna
masaakiinta ah, waayo, boqortooyadii Ilaah idinkaa
leh. 21 Waxaana barakaysan kuwiinna haddeer
gaajaysan, waayo, waad dhergi doontaan. Waxaana
barakaysan kuwiinna haddeer ooyaya, waayo, waad
qosli doontaan. 22 Waad barakaysan tihiin goortii
dadku idin necbaado, oo goortay dhexdooda idinka
saaraan, oo idin caayaan, oo magacyadiinna sida
wax shar leh u tuuraan Wiilkii Aadanaha aawadiis. 23
Maalintaas reyreeya oo farxad ku boodbooda, waayo,
bal ogaada, abaalgudkiinnu waa ku weyn yahay
jannada, waayo, awowayaashood sidaasay nebiyadii
ku samayn jireen. 24 Hoog waxaa leh kuwiinna
hodanka ah, waayo, gargaarkiinna waad hesheen.
25 Hoogna waxaa leh kuwiinna haddeer dheregsan,
waayo, waad gaajoon doontaan; hoogna waxaa leh
kuwiinna haddeer qoslaya, waayo, waad barooran
doontaan oo ooyi doontaan. 26 Waa idiin hoog markii
dadka oo dhammu wanaag idinka sheego, waayo,
awowayaashood sidaasay nebiyadii beenta ahaa ku
samayn jireen. 27 Laakiin waxaan idinku leeyahay
kuwiinna maqlaya, Cadowyadiinna jeclaada, kuwa
idin necebna wax wanaagsan u sameeya. 28 Kuwa
idin habaara u duceeya, kuwa idin caayana Ilaah u
barya. 29 Kii dhabanka kaa dhirbaaxa, kan kalena
u du; oo kii maradaada kaa qaata, khamiiskaagana
ha ka celin. 30 Mid walba oo wax kaa barya, sii;
kii waxaaga qaatana, ha ka baryin. 31 Oo sidaad
doonaysaan in dadku idiin sameeyo, idinkuna sidaas
oo kale u sameeya iyaga. 32 Haddaad jeceshihiin
kuwa idin jecel, mahadmaad heshaan? Waayo,
xataa dembilayaashuba way jecel yihiin kuwa jecel
iyaga. 33 Haddaad wanaag u fashaan kuwa wanaag
idiin fala, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa
dembilayaashuba sidaasay yeelaan. 34 Haddaad
wax amaahisaan kuwa aad ka rajaynaysaan inaad
ka heshaan, mahadmaad heshaan? Waayo, xataa
dembilayaashuba way amaahiyaan dembilayaasha
inay ka helaan intii oo kale. 35 Laakiin cadowyadiinna
jeclaada, oo wanaag u sameeya, oo amaahiya,
idinkoo aan waxba ka rajaynaynin, abaalgudkiinnuna
waa badan doonaa, oo waxaadna noqon doontaan
wiilashii Kan ugu sarreeya, waayo, isagu waa u roon
yahay kuwa aan mahadnaqin iyo kuwa sharka leh. 36
Naxariis lahaada sida Aabbihiin naxariis u leeyahay.
37 Cidna ha xukumina, idinkana laydinma xukumi
doono. Ninnana wax ha ku garaynina, idinkana
wax laydinkuma garayn doono e; dhaafa oo waa
laydin dhaafi doonaa. 38 Siiya oo waa laydin siin
doonaa; qiyaas wanaagsan oo hoos u riixriixan oo
ruxan oo buuxdhaafaya ayaa laydinku siin doonaa
faraqiinna, waayo, qiyaastii aad ku qiyaastaan ayaa
laydiinku qiyaasi doonaa. 39 Markaasuu masaal
kula hadlay. Indhoole indhoole ma hagi karaa?
Labadoodu miyaanay god ku dhici doonin? 40 Qof
xer ah macallinkiisa kama sarreeyo, laakiin mid walba
markuu wanaag u dhan yahay wuxuu noqon doonaa
sida macallinkiisa oo kale. 41 Saxarka isha walaalkaa
ku jira maxaad u aragtaa, dogobka ishaada ku jirase
aad u fiirsan weydaa? 42 Sidee baad walaalkaa ugu
odhan kartaa, Walaalow i daa, saxarka ishaada ku
jira aan kaa saaree, adiga oo aan arkaynin dogobka
ishaada ku jira? Labawejiile yahow, horta dogobka
ishaada ku jira iska saar, goortaasaad bayaan u
arkaysaa inaad saxarka isha walaalkaa ku jira ka
saarto. 43 Waayo, ma jiro geed wanaagsan oo midho
xun dhalaa, welibana ma jiro geed xun oo midho
wanaagsan dhalaa. 44 Maxaa yeelay, geed kasta
waxaa laga garanayaa midhihiisa. Waayo, berde
lagama guro qudhac, canabkana lagama guro geed
qodxan leh. 45 Ninka wanaagsan wuxuu maalka
wanaagsan oo qalbiga ku jira ka soo saaraa wax

wanaagsan; kan sharka lehna wuxuu sharka ka soo
saaraa wax shar ah; waayo, afkiisu wuxuu ku hadlaa
waxa qalbiga ku badan. 46 Maxaad iigu yeedhaan,
Rabbow, Rabbow, oo aad u yeeli weydaan wixii aan
leeyahay? 47 Kii kasta oo ii yimaada, oo ereyadayda
maqla, oo yeela, waxaan idin tusayaa kuu u eg
yahay. 48 Isagu wuxuu u eg yahay nin guri dhisay,
oo qoday oo hoos u dheereeyey; aasaaskiina ayuu
dhagax weyn ka dul dhisay. Goortii daadku yimid
ayaa webigu ku soo jabay gurigaas, xoog uu ku
gilgilose ma lahayn, waayo, si wanaagsan ayaa loo
dhisay. 49 Laakiin kii maqla oo aan yeelin, wuxuu
u eg yahay nin dhulka ka dhisay guri aan aasaas
lahayn. Kan webigu ku soo jabay, oo kolkiiba ayuu
dumay, oo dumiddii gurigaasu waa weynayd.

7 Goortuu hadalladiisa ku dhammeeyey dadka
dhegaysadkooda ayuu Kafarna'um galay. 2
Boqol-u-taliye addoonkiisii uu jeclaa ayaa bukay oo
dhimashuu u dhowaa. 3 Goortuu maqlay wax Ciise ku
saabsan, ayuu waayeelladii Yuhuudda u diray isaga,
oo ka baryay inuu yimaado oo addoonkiisa bogsiiyo.
4 Goortay Ciise u yimaadeen, aad bay u baryeen oo
ku yidhaahdeen, Isagu waa istaahilaa inaad waxaas
u yeeshid, 5 waayo, quruunteenna ayuu jecel yahay,
oo sunagog ayuu noo dhisay. 6 Markaasaa Ciise
raacay, oo isagoo aan guriga ka fogayn, ayaa boqol-
u-taliyihii saaxiibbo u soo diray oo ku yidhi, Sayidow,
ha isdhibin, waayo, anigu ma istaahilo inaad saqafka
gurigayga hoostiisa soo gashid. 7 Saas aawadeed
uma aan malaynaynin inaan istaahilo inaan kuu
imaado; laakiin hadal dheh, midiidinkayguna waa
bogsan doonaa. 8 Waayo, anigu waxaan ahay nin
laga sarreeyo, oo askar baa iga hoosaysa. Kan
waxaan ku idhaahdaa, Tag, wuuna tagaa; mid kalena,
Kaalay, wuuna yimaadaa; midiidinkaygana, Waxan
samee, wuuna sameeyaa. 9 Goortuu Ciise taas
maqlay, wuu ka yaabay, oo intuu dadkii la socday
ku jeestay ayuu ku yidhi, Waxaan idinku leeyahay,
Rumaysad sidaas u weyn oo kale reer binu Israa'iil
kama dhex helin. 10 Kuwii la soo dirayna kolkay gurigii
ku noqdeen, waxay heleen addoonkii oo ladan. 11
Markii dambe waxaa noqotay inuu galay magaalada
Na'in la odhan jiray; waxaana raacay xertiisii, iyo dad
badanba. 12 Oo goortuu iriddii magaalada ku soo
dhowaaday, waxaa dibadda loo waday nin meyd ah
oo madi u ahaa hooyadiis; iyaduna waxay ahayd
carmal. Oo waxaa iyada la jiray dad badan oo
magaalada. 13 Rabbigu goortuu arkay iyada, ayuu u
naxariistay oo ku yidhi, Ha ooyin. 14 Oo intuu ku soo
dhowaaday, ayuu taabtay rabrabtii. Kuwii sidayna way
joogsadeen. Markaasuu yidhi, Dhallinyarow, waxaan
kugu leeyahay, Kac. 15 Kolkaasaa kii dhintay sara
fadhiistay oo bilaabay inuu hadlo, oo markaasaa
Ciise isagii u dhiibay hooyadiis. 16 Kulligood baqdin
baa ku wada dhacday, oo Ilaah bay ammaaneen
iyagoo leh, Nebi weyn ayaa dhexdeenna ka kacay.
Ilaahna waa soo booqday dadkiisa. 17 Warkaas isaga
ku saabsan ayaa gaadhay Yahuudiya oo dhan iyo
dhulka ku wareegsan oo dhan. 18 Yooxanaa xertiisa
ayaa waxaas oo dhan uga warrantay. 19 Markaasaa
Yooxanaa wuxuu u yeedhay laba xertiisii ah oo Ciise
u soo diray, oo ku yidhi, Miyaad tahay kan imanaya
mise mid kalaannu dhawrnaa? 20 Nimankii goortay
u yimaadeen, waxay ku yidhaahdeen, Yooxanaa
Baabtiisaha ayaa noo soo kaa diray isagoo leh,
Miyaad tahay kan imanaya mise mid kalaannu
dhawrnaa? 21 Saacaddaas qudheeda ayuu dad badan
ka bogsiiyey bukaankooda iyo cudurradooda iyo
jinniyadooda sharka leh. Indhoolayaal badanna wuxuu
ugu roonaaday inay wax arkaan. 22 Markaasaa Ciise u
jawaabay oo ku yidhi, Taga oo Yooxanaa uga warrama
waxaad aragteen iyo waxaad maqasheen. Kuwii
indhaha la'aa wax bay arkaan, kuwii lugahala'aana
way socdaan, kuwii baraska qabayna waa la nadiifiyey,
kuwii dhegahala'aana wax bay maqlaan, kuwii
dhintayna waa la kiciyey, masaakiintana injiilka waa
lagu wacdiyaa, 23 oo waxaana barakaysan kan aan
iga xumaanin. 24 Kuwii Yooxanaa diray goortay
tageen, wuxuu bilaabay inuu dadkii badnaa wax uga
sheego Yooxanaa. Maxaad cidlada ugu baxdeen?
Ma waxay ahayd inaad soo aragtaan cawsduur
dabaylu ruxayso? 25 Laakiin maxaad u baxdeen? Ma
waxay ahayd inaad soo aragtaan nin dhar jilicsan
qaba? Kuwa dharka wanaagsan qaba oo hodan ku
nool waxay joogaan guryaha boqorrada. 26 Laakiin
maxaad u baxdeen? Ma waxay ahayd inaad nebi
soo aragtaan? Haah, waxaan idinku leeyahay, Mid
nebi ka sarreeya. 27 Kanu waa kii laga qoray, Eeg,
waxaan hortaada soo dirayaa wargeeyahayga, Kan
jidkaaga ku sii diyaargarayn doona hortaada. 28
Waxaan idinku leeyahay, Intii dumar ka dhalatay, mid
Yooxanaa ka weyn ma jiro, laakiin kan boqortooyada

Ilaah ugu yar ayaa ka weyn. 29 Dadkii maqlay oo
dhan iyo cashuurqaadayaashiiba waxay caddeeyeen
inuu Ilaah yahay xaq, iyagoo ah kuwii lagu baabtiisay
baabtiiskii Yooxanaa. 30 Laakiin Farrisiintii iyo kuwii
sharciga yiqiin ayaa waanadii Ilaah naftooda darteed
u diiday iyagoo aan Yooxanaa baabtiisin. 31 Haddaba
maxaan nimanka qarnigan u ekaysiiyaa? Maxay
u eg yihiin? 32 Waxay u eg yihiin carruur suuqa
fadhida oo isu yeedhyeedhaysa iyagoo leh, Biibiile
baannu idiin yeedhinnay, oo waad cayaari weydeen,
waannu baroorannay oo waad ooyi weydeen. 33
Waayo, Yooxanaa Baabtiisaha waa yimid isagoo aan
kibis cunaynin oo aan khamri cabbaynin; waxaadna
tidhaahdaan, Jinni buu qabaa. 34 Wiilka Aadanahu
waa yimid isagoo wax cunaya oo cabbaya, waxaadna
tidhaahdaan, Eeg, waa nin cir weyn oo khamriyacab
ah oo saaxiib la ah cashuurqaadayaal iyo dembilayaal.
35 Xigmaddu inay xaq tahay waa laga caddeeyey
xaggii carruurteeda oo dhan. 36 Farrisiinta midkood
ayaa weyddiistay inuu wax la cuno, wuuna galay
gurigii Farrisiga oo cunto u fadhiistay. 37 Bal eeg,
naag magaalada joogtay oo dembi lahayd goortay
ogaatay inuu gurigii Farrisiga cunto u fadhiyo, waxay
soo qaadatay weel alabastar ah oo cadar ku jiro.
38 Way isdaba taagtay cagihiisa agtooda iyadoo
ooyaysa, waxayna bilaabtay inay ilmada cagihiisa
ku qoyso, oo ay timaha madaxeeda ku tirtirto, oo
cagihiisay dhunkatay, oo cadarkii marisay. 39 Farrisigii
u yeedhay isaga, goortuu arkay, ayuu isla hadlay
isagoo leh, Ninkan hadduu nebi yahay, wuu ogaan
lahaa naagtan taataabatay cid ay tahay iyo waxay
tahay inay tahay dembile. 40 Ciise baa u jawaabay
oo ku yidhi, Simoonow, hal baan ku leeyahay. Wuxuu
yidhi, Dheh, Macallimow. 41 Waxaa jiray amaahiye
laba nin amaah ku lahaa, mid wuxuu ku lahaa shan
boqol oo dinaar, midka kalena konton. 42 Goortii
ay waayeen waxay bixiyaan, ayuu labadoodiiba u
dhaafay. Haddaba iyamaa ahaan doona kan jacayl
badan? 43 Simoon baa u jawaabay oo ku yidhi,
Waxaan u malaynayaa, kan uu wax badan u dhaafay.
Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan baad u qiyaastay. 44
Kolkaasuu naagtii u jeestay, oo wuxuu Simoon ku
yidhi, Naagtan ma aragtaa? Anigu gurigaagaan galay;
biyo cagahayga iima aad siin, laakiin iyadu cagahayga
ayay ilmadeeda ku qoysay oo ay timaheeda ku
tirtirtay. 45 Dhunkasho ima aad dhunkan, iyaduse
tan iyo wakhtigaan soo galay kama dayn inay
cagahayga dhunkato. 46 Madaxaygana saliid ma aad
marin, iyaduse cagahayga ayay cadar marisay. 47
Sidaa darteed waxaan kugu leeyahay, Dembiyadeedii
badnaa waa cafiyan yihiin, waayo, aad bay u jeclayd.
Kii wax yar loo dhaafay, ayaa wax yar jecel. 48 Wuxuu
iyada ku yidhi, Dembiyadaadii waa cafiyan yihiin.
49 Kuwii cunto ula fadhiyey waxay bilaabeen inay
isku yidhaahdaan, Yuu yahay kan dembiyo cafiya
haddana? 50 Wuxuu naagtii ku yidhi, Rumaysadkaaga
ayaa ku badbaadiyey ee nabad ku tag.

8 Markii dambe waxaa dhacay inuu magaalooyinka
iyo tuulooyinka dhex marayay isagoo dadka ku
wacdiyaya oo u sheegaya injiilka boqortooyadii Ilaah;
waxaana la jiray laba-iyo-tobankii, 2 iyo naago
laga bogsiiyey jinniyo shar leh iyo cudurro. Waxay
ahaayeen Maryantii la odhan jiray tii reer Magdala, ee
toddoba jinni ka baxeen, 3 iyo Yo'anna afadii Khusas
ee wakiilkii Herodos ahaa, iyo Susanna, iyo qaar
badan oo kale oo waxooda ugu adeegi jiray. 4 Goortii
dad badan isu soo urureen, iyo kuwa magaalo walba
uga yimid, wuxuu ku hadlay masaal. 5 Beerrey baa
baxay inuu abuurkiisa beero, oo intuu beerayay, qaar
baa jidka geestiisa ku dhacay, oo waa lagu tuntay, oo
shimbirrihii cirka ayaa cunay. 6 Qaar kalena waxay
ku dhaceen dhagax; kol alla kolkii ay soo baxeen
way engegeen, waayo, qoyaan ma lahayn. 7 Qaar
kalena waxay ku dhex dhaceen qodxan, qodxantiina
waa la soo baxday oo ceejisay. 8 Qaar kalena dhul
wanaagsan bay ku dhaceen oo soo baxeen, waxayna
midho dhaleen boqol jibbaar. Goortuu waxan yidhi,
ayuu qayliyey oo yidhi, Kan dhego wax lagu maqlo
lahu ha maqlo. 9 Markaasaa xertiisii weyddiisay oo
ku tidhi, Muxuu yahay masaalkan? 10 Wuxuu ku
yidhi, Idinka waa laydin siiyaa inaad waxa qarsoon ee
boqortooyadii Ilaah garataan, kuwa kalese masaallo
ayaa loogu sheegaa, si ay goortay arkayaan ayan u
arkin, oo si ay goortay maqlayaan ayan u garan. 11
Masaalku waa kan: Abuurku waa ereygii Ilaah. 12
Kuwii jidka yiil waa kuwa maqla, markaasaa Ibliisku
yimaadaa, oo hadalka ayuu qalbigooda ka qaadaa,
si aanay u rumaysan oo aanay u badbaadin. 13
Kuwii dhagaxa yiilna waa kuwa goortay maqlaan,
hadalka farxad ku qaata, kuwanna xidid ma leh; laakiin
wakhti yar ayay rumaystaan, wakhtiga duufsashadana
way iska noqdaan. 14 Kuwii qodxanta ku dhex

dhacayna waa kuwan maqla oo intay socdaan waxaa
ceejiya welwelidda iyo hodantinimada iyo farxadda
ifkan, midho bisilna ma dhalaan. 15 Kuwa dhulka
wanaagsanna waxay yihiin kuwa, intay maqlaan,
qalbi wanaagsan oo fiican hadalka ku haysta, oo
dulqaadasho ayay midho ku dhalaan. 16 Ma jiro
nin, goortuu ilays shido, weel ku daboola, ama sariir
hoos geliya, laakiin wuxuu saaraa meeshii ilayska
si ay kuwa soo galaa iftiinka u arkaan. 17 Waayo,
wax qarsoon ma jiro oo aan soo muuqan doonin,
wax daboolanna ma jiro oo aan la garan doonin oo
aan bannaan soo bixi doonin. 18 Sidaa darteed u
fiirsada sidaad u maqlaysaan, waayo, ku alla kii wax
haysta waa la siin doonaa, ku alla kii aan waxba
haysanse waa laga qaadi doonaa wixii loo maleeyo
inuu haysto. 19 Markaasaa waxaa isaga u yimid
hooyadiis iyo walaalihiis, wayna soo gaadhi kari
waayeen dadkii badnaa aawadood. 20 Oo waxaa
lagu yidhi, Hooyadaa iyo walaalahaa ayaa dibadda
taagan oo doonaya inay ku arkaan. 21 Laakiin
wuxuu ugu jawaabay, Hooyaday iyo walaalahay waa
kuwan ereyga Ilaah maqla oo yeela. 22 Maalmahaas
middood waxaa dhacay inuu doonni fuulay isaga
iyo xertiisiiba, wuxuuna iyaga ku yidhi, Dhanka kale
oo badda aan u gudubno, goortaasay dhaqaaqeen.
23 Laakiin intay socdeen ayuu seexday, oo waxaa
baddii ku soo dhacay duufaan weyn oo dabayl
ah; doonnidiina ayaa buuxsamaysay, oo halis bay
ku jireen. 24 Markaasay isaga u yimaadeen oo
intay toosiyeen ayay ku yidhaahdeen, Macallimow,
Macallimow, waa lumaynaaye. Kolkaasuu kacay oo
canaantay dabayshii iyo hirarkii biyaha. Goortaasay
degeen oo xawaal baa dhacday. 25 Markaasuu wuxuu
iyaga ku yidhi, Rumaysadkiinnii meeh? Iyagoo baqaya
oo yaabban waxay isku yidhaahdeen, Haddaba yuu
yahay kan amra xataa dabaysha iyo biyaha oo ay
yeelaan? 26 Waxay gaadheen dalka Gadareni ee
ka soo hor jeeday Galili. 27 Goortuu dhulka u degay
waxaa la kulmay nin magaalada ka yimid oo jinniyo
qaba. Wakhti dheer dhar ma sidan jirin, gurina ma
joogi jirin, laakiin xabaalaha ayuu dhex joogi jiray. 28
Goortuu arkay Ciise, ayuu qayliyey, hortiisana ayuu
isku tuuray oo cod weyn ayuu ku yidhi, Maxaa inoo
dhexeeya, Ciisow, adigoo ah Wiilka Ilaaha sarow?
Waxaan kaa baryayaa, Ha i silcin. 29 Waayo, wuxuu
jinnigii wasakhda lahaa ku amray inuu ninka ka baxo,
maxaa yeelay, marar badan ayuu qaban jiray, oo
waxaa lagu xidhi jiray silsilado iyo bircago, oo waa
la ilaalin jiray; silsiladihiina wuu iska gooyn jiray oo
jinniguna cidlada ayuu u kaxayn jiray. 30 Markaasaa
Ciise weyddiiyey oo ku yidhi, Magacaa? Oo wuxuu
ku yidhi, Liijon; waayo, jinniyo badan ayaa galay. 31
Markaasay ka baryeen inaanu amrin inay yamayska
tagaan. (Abyssos g12) 32 Halkaa waxaa joogay daaqsin
doofaarro badan ah oo buurta daaqaysa. Waxayna ka
baryeen inuu u fasaxo inay kuwaas galaan. Kolkaasuu
u fasaxay. 33 Markaasay jinniyadii ninkii ka baxeen
oo doofaarradii galeen. Daqsintiina jarka hoos bay
uga yaacday ilaa badda, wayna ku bakhtiyeen. 34
Kuwii daajin jiray markay arkeen waxa dhacay, ayay
carareen oo dadkii magaalada iyo beerahaba ayay u
warrameen. 35 Kolkaasaa dadkii u soo baxay inay
arkaan wixii dhacay. Markaasay u yimaadeen Ciise,
oo waxay arkeen ninkii jinniyadu ka baxeen, isagoo
ag fadhiya Ciise cagihiisa oo dhar sita oo miyir qaba;
wayna baqeen. 36 Kolkaasaa kuwii arkay waxay iyaga
u sheegeen sida jinnoolihii loo bogsiiyey. 37 Dadkii oo
dhan oo dalka Gadareni ku wareegsanaa ayaa baryay
inuu ka noqdo iyaga, waayo, baqdin weyn ayay
baqeen. Markaasuu doonni fuulay, waana noqday. 38
Laakiin ninkii jinniyadii ka baxeen ayaa ka baryay
isaga inuu raaco, laakiin wuu diray isagoo ku leh,
39 Gurigaaga ku noqo oo dadka ogeysii waxa weyn
oo Ilaah kuu sameeyey. Markaasuu tegey oo wuxuu
magaalada oo dhan ku naadiyey waxa weyn oo Ciise
u sameeyey. 40 Markii Ciise noqday ayaa dadkii
badnaa farxad ku qaatay, waayo, way wada sugayeen.
41 Oo bal eeg, waxaa yimid nin Yayros la odhan
jiray, oo taliyaha sunagogga ahaan jiray. Wuxuuna
isku riday Ciise cagihiisa oo ka baryay inuu gurigiisa
galo. 42 Waayo, gabadh keliya buu lahaa, iyadoo
abbaaraha laba iyo toban sannadood jirtay, wayna
sakaraadaysay. Laakiin intuu socday dadkii badnaa
ayaa cidhiidhiyey. 43 Naag laba iyo toban sannadood
dhiigbixid qabtay, oo wixii ay ku noolaan lahayd oo
dhan dhakhtarro ku bixisay, oo ku bogsan kari weyday,
midna xaggiisa, 44 ayaa dhabarkiisa timid oo taabatay
maradiisa darafteeda. Kolkiiba bixiddii dhiiggeeda
ayaa joogsatay. 45 Markaasaa Ciise yidhi, Yuu yahay
kan i taabtay? Markay wada dafireen, Butros iyo kuwa
la jiray waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, dadkii
badnaa ayaa ku jiidhaya oo ku cidhiidhinaya. 46

Laakiin Ciise wuxuu yidhi, Qof baa i taabtay, waayo,
waxaan gartay in xoog iga baxay. 47 Naagtii goortay
aragtay inaanay qarsoonaan karin ayay timid iyadoo
gariiraysa, oo hortiisay isku ridday, oo u caddaysay
dadkii oo dhan hortooda waxay u taabatay iyo siday
markiiba u bogsatay. 48 Kolkaasuu wuxuu iyada ku
yidhi, Gabadhoy, rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey
ee nabad ku tag. 49 Intuu weli hadlayay, waxaa gurigii
taliyaha sunagogga ka yimid nin ku leh, Gabadhaadii
waa dhimatay, ee Macallinka ha dhibin. 50 Laakiin
Ciise goortuu maqlay, wuxuu ugu jawaabay, Ha baqin
ee iska rumayso, wayna bogsan doontaa. 51 Markuu
guriga yimid, ninna uma oggolaanin inuu la galo,
Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub, iyo gabadha
aabbeheed, iyo hooyadeed maahee. 52 Kulligood
waxay u ooyayeen oo u barooranayeen iyada, laakiin
wuxuu ku yidhi, Ha ooyina, iyadu ma dhiman, waase
huruddaa. 53 Wayna ku qosleen, iyagoo og inay
dhimatay. 54 Markaasuu dadkii oo dhan dibadda u
saaray, oo uu gacanteeda qabtay oo qayliyey isagoo
leh, Yartoy, kac. 55 Ruuxeedii ayaa ku soo noqday,
oo markiiba way kacday, oo wuxuu amray in cunto la
siiyo iyada. 56 Waalidkeedii waa yaabeen, wuxuuse
amray inaanay ninna u sheegin waxa dhacay.

9 Laba-iyo-tobankii ayuu isugu yeedhay, wuxuuna
siiyey xoog iyo amar ay jinniyada oo dhan ku
saaraan oo ay cudurro ku bogsiiyaan. 2 Wuuna diray
inay boqortooyadii Ilaah ku wacdiyaan dadka oo ay
bogsiiyaan kuwa buka. 3 Wuxuuna ku yidhi, Waxba
safarka ha u qaadanina, ama ul, ama qandi, ama
kibis, ama lacag. Laba khamiisna ha qaadanina.
4 Guri alla gurigaad gashaan jooga, meeshaasna
ka baxa. 5 Kuwa alla kuwii aan idin soo dhowayn,
markaad magaaladaas ka baxdaan siigada cagihiinna
ka dhabaandhaba inay marag ka gees ah ku ahaato.
6 Markaasay baxeen, oo tuulooyinka ayay dhex
mareen, iyagoo injiilka ku wacdiyaya oo meel walbaba
kuwa buka ku bogsiinaya. 7 Markaasaa taliye Herodos
maqlay waxa dhacay oo dhan, wuuna shakiyey,
waayo, qaar baa yidhi, Yooxanaa ayaa kuwii dhintay
ka soo sara kacay, 8 qaarna waxay yidhaahdeen,
Eliyaas ayaa soo muuqday, qaar kalena waxay
yidhaahdeen, Nebi nebiyadii hore ah ayaa soo
sara kacay. 9 Markaasaa Herodos wuxuu yidhi,
Yooxanaa madaxaan ka gooyay, Yuu yahay kan
aan waxan ka maqlayo? Oo wuxuu doonayay inuu
arko. 10 Rasuulladii markay soo noqdeen ayay isaga
u sheegeen wixii ay sameeyeen. Wuuna waday
oo keli ahaan u kaxeeyey magaalada Beytsayda
la odhan jiray. 11 Laakiin dadkii badnaa, goortay
ogaadeen, way soo raaceen. Markaasuuna iyaga
soo dhoweeyey, oo wuxuu kala hadlay wax ku
saabsan boqortooyadii. Ilaah, oo kuwii u baahnaa
in la bogsiiyona wuu bogsiiyey. 12 Goortii maalintii
dhammaanaysay laba-iyo-tobankii ayaa yimid iyagoo
ku leh, Dadka badan dir si ay u tagaan tuulooyinka iyo
beeraha ku wareegsan, oo ay ugu hoydaan oo cunto
uga helaan, waayo, meeshan cidlada ah ayaynu
joognaa. 13 Wuxuuse ku yidhi, Idinku siiya waxay
cunaan. Waxay ku yidhaahdeen, Annagu wax ka
badan shan kibsood iyo laba kalluun ma hayno,
inaannu tagno oo dadkan oo dhan cunto u soo iibinno
maahee. 14 Waayo, waxay ku dhowaayeen shan kun
oo nin. Wuxuu xertiisii ku yidhi, U fadhiisiya koox
koox konton konton ah. 15 Sidaasay yeeleen oo wada
fadhiisiyeen. 16 Markaasuu wuxuu qaaday shantii
kibsood iyo labadii kalluun, oo intuu cirka eegay,
ayuu barakeeyey, oo kala jejebiyey, oo xertiisii siiyey,
inay dadkii badnaa hortooda dhigaan. 17 Markaasay
cuneen oo ka wada dhergeen; waxaana la guray
jajabkii ka hadhay oo laba iyo toban dambiilood ah.
18 Intuu keli ahaan u tukanayay, ayaa xertiisii la
joogtay, markaasuu weyddiiyey isagoo leh, Dadkii
badnaa yay igu sheegaan? 19 Way u jawaabeen
oo ku yidhaahdeen, Yooxanaa Baabtiisaha; qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Eliyaas, qaarna waxay
yidhaahdeen, Nebi nebiyadii hore ah oo soo sara
kacay. 20 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinkuse yaad
igu sheegtaan? Butros ayaa u jawaabay oo wuxuu ku
yidhi, Masiixii Ilaah. 21 Laakiin wuu waaniyey oo wuxuu
ku amray inaanay ninna waxaas u sheegin, 22 isagoo
leh, Waxay waajib ugu tahay Wiilka Aadanahu inuu
wax badan ku xanuunsado, oo ay waayeellada iyo
wadaaddada sare iyo culimmadu diidaan, oo la dilo,
oo maalinta saddexaad la sara kiciyo. 23 Markaasuu
wuxuu kulligood ku yidhi, Mid uun hadduu doonayo
inuu iga daba yimaado, ha dayriyo doonistiisa,
iskutallaabtiisana maalin walba ha soo qaato oo ha
i soo raaco. 24 Waayo, kan doonaya inuu naftiisa
badbaadiyo, waa lumin doonaa, laakiin kan naftiisa
u lumiya aawaday, kaasaa badbaadin doona. 25
Waayo, nin maxay u taraysaa hadduu dunida oo dhan

helo oo uu islumiyo oo khasaaro? 26 Maxaa yeelay,
ku alla kii ka xishooda aniga iyo ereygaygaba, Wiilka
Aadanaha ayaa ka xishoon doona isaga, goortuu
ku yimaado ammaantiisa iyo ammaanta Aabbihiis
iyo tan malaa'igaha quduuska ah. 27 Laakiin run
baan idiin sheegayaa, Kuwa halkan taagan qaarkood
sinaba dhimasho uma dhadhamin doonaan ilaa ay
arkaan boqortooyada Ilaah. 28 Abbaaraha siddeed
maalmood hadalladan dabadood waxaa dhacay
inuu waday Butros, iyo Yooxanaa, iyo Yacquub, oo
buurtuu fuulay inuu ku tukado, 29 oo intuu tukanayay,
araggii wejigiisa ayaa si kale noqday, dharkiisuna
caddaan ayuu la dhalaalayay. 30 Oo bal eeg, laba nin
ayaa la hadlayay isaga, waxayna ahaayeen Muuse
iyo Eliyaas, 31 oo ammaan ku soo muuqday, oo
waxay kala hadlayeen dhimashadiisa uu Yeruusaalem
dhowaan ku dhammayn lahaa. 32 Laakiin Butros iyo
kuwii la jiray ayaa hurdo la cuslaaday; oo goortay
tooseen ayay arkeen ammaantiisa iyo labadii nin oo la
taagan. 33 Kolkay ka tegayeen waxaa dhacay in Butros
ku yidhi Ciise, Macallimow, waxaa inoo wanaagsan
inaynu halkan joogno, haddaba saddex waab aannu
ka dhisno, mid adaan ku dhisaynaa, midna Muuse,
midna Eliyaas, waayo, ma uu garanaynin wuxuu
leeyahay. 34 Intuu waxaas lahaa, waxaa timid daruur
oo iyagay hadhaysay, wayna baqeen kolkay daruurtii
galeen. 35 Daruurtiina waxaa ka yimid cod leh, Kanu
waa Wiilkayga aan jeclahay ee maqla isaga. 36 Goortii
codkii ahaaday Ciise keliya ayaa la arkay; markaasay
iska aamuseen, oo maalmahaas ninna uma ay
sheegin wixii ay arkeen. 37 Maalintii xigtay, goortay
buurta ka soo degeen, waxaa dhacay in dad badni
la kulmay isaga. 38 Oo bal eeg, nin dadkii badnaa
ka mid ah ayaa qayliyey isagoo leh, Macallimow,
waxaan kaa baryayaa inaad wiilkayga eegto, waayo,
waa madigayga, 39 oo bal eeg, jinni baa qabsada, oo
dhaqsiba wiilkaa qayliya, jinniguna waa gilgilaa, oo
wiilku afkuu ka xumbeeyaa; dhib ayaa jinnigu kaga
baxaa, isagoo aad u burburinaya. 40 Waxaan xertaada
ka baryay inay ka saaraan, wayna kari waayeen. 41
Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi, Qarni yahow
rumaysadka daranu oo madaxa adagu, ilaa goormaan
idinla jiri doonaa, oo ilaa goormaan idiin dulqaadan
doonaa? Wiilkaaga halkan keen. 42 Intuu weli soo
socday, jinnigii ayaa jeexjeexay oo gilgilay. Markaasaa
Ciise jinnigii wasakhda lahaa canaantay, wiilkiina
ayuu bogsiiyey oo aabbihiis ku celiyey. 43 Kulli way
ka wada yaabeen Ilaah weynaantiisa. Laakiin intay
kulligood la wada yaabsanaayeen wixii uu sameeyey
oo dhan, wuxuu xertiisii ku yidhi, 44 Hadalladanu ha
galeen dhegihiinna, waayo, Wiilka Aadanaha ayaa
dadka loo gacangelin doonaa. 45 Laakiin hadalkaas
ayay garan waayeen, waana laga qariyey si ayna
u garan, wayna ka cabsadeen inay hadalkas wax
ka weyddiiyaan. 46 Waxaa ka dhex kacday dood ay
islahaayeen, Kee baa ahaan doonaa kan inoo weyn.
47 Laakiin Ciise markuu gartay fikirrada qalbigooda
ayuu ilmo qaaday oo is-ag joojiyey, 48 markaasuu ku
yidhi iyaga, Ku alla kii magacayga ku aqbala ilmahan,
wuu i aqbalaa, oo ku alla kii i aqbalaa, wuxuu aqbalaa
kii i soo diray, waayo, kii idiinku wada yar, kaas
ayaa u weyn. 49 Yooxanaa baa u jawaabay oo ku
yidhi, Macallimow, waxaannu aragnay qof magacaaga
jinniyo ku saaraya, oo waannu u diidnay, waayo,
isagu nama uu soo raaco. 50 Laakiin Ciise wuxuu
ku yidhi, Ha u diidina, waayo, kan aan idinka gees
ahayn waa idinla gees. 51 Goortii wakhtigii isaga
kor loo qaadi lahaa uu dhowaaday, wuxuu wejigiisa
u jeediyey inuu Yeruusaalem tago. 52 Markaasuu
hortiisa cid u diray, oo intay tageen ayay galeen tuulo
reer Samaariya ah inay wax u diyaariyaan isaga. 53
Iyaguse ma ay dhowayn, waayo, wejigiisa ayaa u
jeeday xagga Yeruusaalem. 54 Markaasaa xertiisii
Yacquub iyo Yooxanaa goortay arkeen, waxay ku
yidhaahdeen, Sayidow, ma doonaysaa inaannu dab
amarno inuu cirka ka soo dego oo baabbi'iyo? 55
Isaguse waa ku jeestay oo canaantay iyaga, oo ku
yidhi, Garan maysaan caynkii ruuxa aad ka tihiin. 56
Markaasay waxay aadeen tuulo kale. 57 Oo intay jidka
ku socdeen nin baa ku yidhi isaga, Waan ku raacayaa
meel alla meeshaad tagtidba. 58 Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Dawacooyinku godad bay leeyihiin,
shimbirraha cirkuna buulal bay leeyihiin, laakiin Wiilka
Aadanahu meel uu madaxiisa dhigo ma leh. 59 Mid
kalena ayuu ku yidhi, I soo raac. Laakiin isagu wuxuu
ku yidhi, Sayidow, horta ii oggolow inaan tago oo
aabbahay soo aaso. 60 Laakiin wuxuu ku yidhi, Iska
daa, meydadku ha aaseen meydadkooda, laakiin
adigu bax oo boqortooyadii Ilaah ku naadi. 61 Mid
kale ayaa yidhi, Sayidow, waan ku raacayaa, laakiin
horta ii oggolow inaan kuwa gurigayga jooga ku soo
idhaahdo, Nabadgelyo. 62 Ciise ayaa ku yidhi, Ma jiro

nin gacantiisa mixaraatka saara oo dib u eega, oo u
qalma boqortooyada Ilaah.

10 Waxaa dabadeed Rabbigu wuxuu soo bixiyey
toddobaatan kale, oo laba laba ayuu hortiisa
u diray ilaa magaalo walba iyo meel walba oo uu
tegi lahaa. **2** Wuxuuna ku yidhi, Waxa beerta laga
gooynayaa way badan yihiin, shaqaalayaashuse
waa yar yihiin. Sidaa darteed Sayidka beergooyska
barya inuu shaqaalayaal beertiisa u soo diro. **3**
Socda, oo ogaada, waxaan idiin dirayaa sida baraar
oo yeey ku dhex jira. **4** Ha qaadanina kiish, ama
qandi, ama kabo, ninnaba jidka ha ku nabdaadinina.
5 Guri alla gurigaad gashaan, horta waxaad ku
tidhaahdaan, Gurigan nabad ha u ahaato. **6** Ina
nabdeed hadduu halkaas joogo, nabaddiinnu waxay
ahaan doontaa dushiisa, haddii kalese way idinku
soo noqon doontaa. **7** Gurigaas qudhiisa jooga,
idinkoo cunaya oo cabbaya waxay haystaan, waayo,
shaqaaluhu waa istaahilaa abaalgudkiisa. Guriba
guri ha u dhaafina. **8** Magaalo alla magaaladaad
gashaan oo laydinka soo dhoweeya, waxa laydin
soo hor dhigo cuna. **9** Bogsiiya kuwa buka oo
halkaas jooga, oo ku dhaha, Boqortooyada Ilaah
waa idinku soo dhow dahay. **10** Laakiin magaalo alla
magaaladaad gashaan, oo aan laydinka soo dhowayn,
u soo baxa jidadkeeda, oo dhaha, **11** Xataa siigada
magaaladiinna ee cagahayaga soo raacday, waannu
idinku tirtiraynaa, laakiin kan ogaada, Boqortooyadii
Ilaah waa dhow dahay. **12** Waxaan idinku leeyahay,
Maalintaas Sodom ayaa ka xisaab fududaan doonta
magaaldaas. **13** Waa kuu hoog, Khorasinay. Waa kuu
hoog, Beytsayday, waayo, shuqulladii xoogga lahaa oo
laydinku dhex sameeyey haddii Turos iyo Siidoon lagu
samayn lahaa, goor horay toobadkeeni lahaayeen,
iyagoo dhar joonyad ah gashan oo dambas ku
fadhiya. **14** Laakiin maalinta xisaabta Turos iyo Siidoon
waa idinka xisaab fududaan doonaan. **15** Adiguna
Kafarna'umay, samada ma laguu sarraysiin doonaa?
Waxaa lagu dejin doonaa Haadees. **(Hadēs g86)** **16** Kan
idin maqlaa waa i maqlaa, kan idin diidaana, waa i
diidaa, kan i diidaana, wuxuu diidaa kii i soo diray. **17**
Toddobaatankii farxad ayay la soo noqdeen, iyagoo
leh, Sayidow, xataa jinniyadu magacaaga ayay nooga
dambeeyaan. **18** Markaasuu wuxuu ku yidhi, Waxaan
arkay Shayddaankoo sida hillaac samada uga soo
dhacaya. **19** Bal ogaada, waxaan idin siiyey amar
aad kula tumataan abeesooyin iyo dabaqalloocyo
iyo xoogga oo dhan ee cadowga; innaba waxba
idinma yeeli doono. **20** Laakiin tan ha ku farxina in
jinniyadu ay idinka dambeeyaan, laakiin ku farxa
in magacyadiinnu ay jannada ku qoran yihiin. **21**
Saacaddaas qudheeda ayuu Ruuxa Quduuska ah
ku reyreeyey oo yidhi, Waan kugu mahadnaqayaa,
Aabbow, Rabbiga samada iyo dhulkow, waayo,
waxyaalahan ayaad kuwa caqliga iyo garashada
leh ka qarisay, oo waxaad u muujisay ilmo yaryar.
Haah, Aabbow, waayo, sidaas ayaa kaa farxisay.
22 Aabbahay wax walbaba waa ii dhiibay; oo ninna
Wiilka garan maayo cid uu yahay Aabbaha maahee,
oo ninna Aabbaha garan maayo cid uu yahay, Wiilka
maahee, iyo kii Wiilku doonayo inuu u muujiyo. **23**
Wuxuuna u jeestay xertiisa oo keli ahaan ugu yidhi,
Waxaa barakaysan indhaha arka waxaad aragtaan;
24 waayo, waxaan idinku leeyahay, Nebiyo iyo boqorro
badan ayaa doonay inay arkaan waxaad aragtaan,
mana arkin, iyo inay maqlaan waxaad maqashaan,
mana ay maqlin. **25** Mid sharciga yaqaan ayaa
istaagay oo jirrabay, isagoo leh, Macallimow, maxaan
sameeyaa si aan ku dhaxlo nolosha weligeed ah?
(aiōnios g166) **26** Wuxuu ku yidhi, Maxaa sharciga ku
qoran? Sidee baad u akhridaa? **27** Isagaa u jawaabay
oo ku yidhi, Waa inaad Rabbiga Ilaahaaga ah ka
jeclaataa qalbigaaga oo dhan, iyo naftaada oo dhan,
iyo xooggaaga oo dhan, iyo caqligaaga oo dhan,
deriskaagana waa inaad u jeclaataa sida naftaada.
28 Wuxuu ku yidhi, Si hagaagsan ayaad u jawaabtay.
Sidaas yeel oo waad noolaan doontaa. **29** Laakiin
isagoo doonaya inuu iscaddeeyo inuu xaq yahay,
ayuu Ciise ku yidhi, Yaa deriskayga ah? **30** Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Nin baa Yeruusaalem
ka soo degayay oo Yerixoo ku socday; wuxuuna
ku dhex dhacay tuugag, oo intay dharka ka furteen
oo garaaceen ayay ka tageen oo daayeen isagoo
bestiis ah. **31** Waxay noqotay in wadaad jidkaas ku
soo degayay, oo markuu arkay ayuu dhinaca kale
maray. **32** Sidaas oo kalena nin reer Laawi ah goortuu
meeshaas yimid oo arkay, ayuu dhinaca kale maray.
33 Laakiin nin reer Samaariya ah intuu socday ayuu
meeshiisa yimid, oo markuu arkay ayuu u naxariistay.
34 Wuuna u dhowaaday, oo nabrihiisii ka duudduubay,
oo saliid iyo khamri ku shubay, markaasuu saaray
neefkiisii, oo hudheel geeyey, waana u dadaalay. **35**

Maalintii dambe wuxuu soo bixiyey laba dinaar, oo
siiyey ninkii hudheelkii lahaa, oo ku yidhi, U dadaal,
oo wixii dambe oo kaaga baxa, soo noqodkayga
ayaan kuu celin doonaa. 36 Saddexdaas kee bay kula
tahay inuu deris u ahaa kii tuugagga ku dhex dhacay?
37 Wuxuu ku yidhi, Kii u naxariistay. Markaasaa
Ciise ku yidhi, Tag oo sidaas oo kale yeel. 38 Intay
socdeen wuxuu galay tuulo. Markaasaa qof dumar
ah oo Maarta la odhan jiray ayaa gurigeeda gelisay.
39 Waxayna lahayd walaal Maryan la odhan jiray,
oo iyaduna waxay ag fadhiisatay cagihii Sayidka
oo ereygiisa maqashay. 40 Laakiin Maarta waxaa
jiidanaysay hawl badan, oo intay u timid ayay ku tidhi,
Sayidow, miyaanay waxba kula ahayn in walaashay
i daysay inaan keligay adeego? Haddaba la hadal
inay ila qabato. 41 Laakiin Sayidku waa u jawaabay
oo ku yidhi, Maarta, Maartay, wax badan ayaad ka
welwelaysaa oo isku dhibaysaa. 42 Laakiin mid baa
loo baahan yahay, Maryanna waxay doortay intii
roonayd oo aan laga qaadi doonin.

11 Meel buu ku tukanayay, oo goortuu
dhammeeyey, mid xertiisa ka mid ah ayaa ku
yidhi, Sayidow, na bar si loo tukado, sida Yooxanaa
xertiisa u baray. 2 Wuxuu ku yidhi, Goortaad
tukanaysaan dhaha, Aabbahayaga jannada ku jirow,
magacaagu quduus ha ahaado, boqortooyadaadu
ha timaado. 3 Maalinba maalin kibistayada nagu
filan na sii. 4 Oo naga cafi dembiyadayada, waayo,
annaguba waa u cafinnaa mid walba oo aannu qaan
ku leennahay, oo jirrabaaddana ha noo kaxayn.
5 Wuxuuna ku yidhi, Kiinnee baa saaxiib leh oo
saqdadhexe u tegaya oo ku odhanaya, Saaxiibow,
saddex kibsood i amaahi, 6 waayo, saaxiibkay ayaa
safar iiga yimid, oo waxaan hor dhigo ma hayo. 7
Kaasaana gudaha ka jawaabaya oo odhanaya, Ha
i dhibin. Albaabka waa la xidhay; carruurtayduna
sariirtay ila jiiftaa; umana kici karo inaan wax ku siiyo.
8 Waxaan idinku leeyahay, In kastoo aanu kici doonin
oo aanu siin doonin saaxiibnimadiisa aawadeed,
weliba baryo badnaantiisa aawadeed ayuu u kici
doonaa oo u siin doonaa in alla intuu u baahan yahay.
9 Waxaan idinku leeyahay, Weyddiista oo waa laydin
siin doonaa; doona oo waad heli doontaan; garaaca
oo waa laydinka furi doonaa. 10 Waayo, mid kasta oo
weyddiista waa la siiyaa; kii doonaana waa helaa;
kii garaacana waa laga furi doonaa. 11 Midkiinnee
baa oo aabbe ah haddii wiilkiisu kibis weyddiisto,
dhagax siinaya? Ama hadduu kalluun weyddiisto,
kalluunka meeshiis abeeso siinaya? 12 Ama hadduu
ukun weyddiisto, dabaqallooc siinaya? 13 Haddaba
idinka oo shar leh haddaad garanaysaan inaad
hadiyado wanaagsan carruurtiinna siisaan, intee ka
badan ayaa Aabbihiinna jannada ku jiraa Ruuxa
Quduuska ah uu siin doonaa kuwa isaga weyddiista?
14 Wuxuu saarayay jinni carrab la'. Waxaana dhacay
goortuu jinnigii baxay inuu kii carrabka la'aa hadlay,
dadkiina way yaabeen. 15 Laakiin qaarkood ayaa
yidhi, wuxuu jinniyada ku saaraa Be'elsebul oo ah
madaxda jinniyada. 16 Markaasaa kuwa kale oo
jirrabaya waxay ka doonayeen inuu calaamo cirka
ka tuso. 17 Laakiin isagoo garanaya fikirradooda
ayuu ku yidhi, Boqortooyo walba oo kala qaybsantaa,
cidla' bay noqotaa, guri guri ka qaybsamaana waa
dumaa. 18 Shayddaankuna hadduu kala qaybsamo,
boqortooyadiisu sidee bay u taagnaan doontaa?
Waayo, waxaad tidhaahdaan, Waxaad jinniyo ku
saartaa Be'elsebul. 19 Anigu haddii aan jinniyada ku
saaro Be'elsebul, wiilashiinna yay ku saaraan? Sidaa
darteed iyagu waxay ahaanayaan xaakinnadiinna.
20 Laakiin haddaan jinniyada ku saaro farta Ilaah,
waxaa idiin timid boqortooyada Ilaah. 21 Nin xoog
leh oo hubaysan markuu ilaalinayo barxaddiisa,
alaabtiisu waa nabad gelaysaa. 22 Laakiin mid ka
xoog badan goortuu ku soo baxo oo ka adkaado,
wuxuu ka qaadaa hubkiisii uu isku halleeyey, oo
wuu qaybiyaa wuxuu ka dhacay. 23 Kan aan ila jirin
waa iga gees, oo kan aan ila ururin waa firdhiyaa.
24 Jinniga wasakhda leh goortuu ninka ka baxo,
wuxuu maraa meelo aan biyo lahayn, isagoo nasasho
doonaya, oo markuu heli waayo, wuxuu yidhaahdaa,
Waxaan ku noqonayaa gurigaygii aan ka baxay. 25
Oo goortuu yimaado wuxuu helaa isagoo xaaqan oo
hagaagsan. 26 Markaasuu tagaa oo wuxuu wataa
toddoba jinni oo kale oo ka xunxun isaga, wayna
galaan oo halkaas joogaan. Ninkaas wakhtigiisa
dambe ayaa ka darnaada wakhtiga hore. 27 Waxaa
dhacay goortuu waxyaalahaas yidhi, in qof dumar ah
oo dadka ka mid ah codkeeda kor u qaadday oo ku
tidhi, Waxaa barakaysan uurka ku siday iyo naasihii
aad nuugtay. 28 Laakiin wuxuu ku yidhi, Runtaa,
laakiin waxaa barakaysan kuwa ereyga Ilaah maqla oo
xajiya. 29 Goortii dadkii badnaa isugu soo ururayeen,

wuxuu bilaabay inuu yidhaahdo, Qarniganu waa qarni
shareed; calaamo bay doonayaan, lamana siin doono,
calaamada Yoonis maahee. **30** Waayo, sida Yoonis
calaamo ugu noqday reer Nineweh, sidaas oo kale
ayuu Wiilka Aadanahu calaamo ugu ahaan doonaa
qarnigan. **31** Boqoradda koonfureed waxay xisaabta la
kici doontaa dadka qarnigan, wayna xukumi doontaa,
waayo, waxay ka timid meesha dhulka ugu shishaysa
inay xigmadda Sulaymaan maqasho, oo bal eeg, mid
Sulaymaan ka weyn ayaa halkan jooga. **32** Nimanka
Nineweh waxay xisaabta isla taagi doonaan dadka
qarnigan, wayna xukumi doonaan, waayo, waxay
ku toobadkeeneen wacdigii Yoonis, oo bal eeg, mid
Yoonis ka weyn ayaa halkan jooga. **33** Ma jiro nin,
goortuu ilays shido, dhiga meel qarsoon ama weel
hoostiisa, laakiin wuxuu saaraa meeshii ilayska si ay
kuwa soo galaa iftiinka u arkaan. **34** Ilayska jidhkaagu
waa ishaada, ishaaduna markay hagaagsan tahay,
jidhkaaga oo dhammu waa iftiimaa, laakiin goortay
xun tahay, jidhkaaguna waa gudcur. **35** Haddaba
iska jir si iftiinka kugu jiraa aanu gudcur u ahaan. **36**
Haddaba haddii jidhkaaga oo dhammu iftiimo, aanuna
lahayn meel gudcur ah, waa wada iftiimaa, sida goortii
ilayska dhalaalayaa uu kuu iftiimiyo. **37** Goortuu
hadlayay, nin Farrisi ah ayaa weyddiistay inuu wax la
cuno; wuuna galay gurigiisa, oo cunto u fadhiistay. **38**
Farrisigii markuu arkay waa yaabay, waayo, cuntada
horteed ma uu faraxalan. **39** Sayidka ayaa ku yidhi,
Haddeer idinkoo Farrisiin ah waxaad dusha ka
nadiifisaan koobka iyo xeedhada, laakiin xaggiinna
hoose waxaa ka buuxa dulun iyo shar. **40** Doqonno
yahow, kii dusha sameeyey miyaanu gudahana
samaynin? **41** Laakiin waxa gudaha ah sadaqad u
bixiya, oo bal eeg, wax walba waa idiin nadiifsan
yihiin. **42** Laakiin waa idiin hoog, Farrisiin yahay,
waayo, reexaanta iyo kabsarta iyo khodaarta oo dhan
toban meelood ayaad meel ka bixisaan, oo waxaad
dhaaftaan xukunka iyo jeclaanta Ilaah. Waxaad
lahaydeen inaad waxan samaysaan oo aydnaan
kuwa kale dhaafin. **43** Waa idiin hoog, Farrisiin
yahay, waayo, waxaad jeceshihiin kursiyada hore oo
sunagogyada, iyo salaanta suuqa. **44** Waa idiin hoog,
waayo, waxaad tihiin sida xabaalo aan muuqanaynin;
nimanka dul marayaana aanay garanaynin. **45** Kuwa
sharciga yaqaan midkood ayaa u jawaabay oo
ku yidhi, Macallimow, markaad waxaas leedahay,
annagana waad na caayaysaa. **46** Markaasuu ku
yidhi, Idinkana waa idiin hoog, sharciga sheegayaal
yahow, waayo, waxaad nimanka ku rartaan wax culus
oo qaadiddoodu dhib leedahay; idinkuse farihiinna
middood kuma taabataan culaabta. **47** Waa idiin
hoog, waayo, waxaad dhistaan xabaalaha nebiyada,
awowayaashiinse way dileen. **48** Haddaba waxaad
tihiin markhaatiyaal oo aad oggoshihiin shuqulkii
awowayaashiin, waayo, iyagaa dilay, idinkuna waad
dhistaan xabaalahooda. **49** Sidaa darteed xigmadda
Ilaah ayaa tidhi, Waxaan u diri doonaa nebiyo iyo
rasuullo; qaarkood waa la dili doonaa oo la silcin
doonaa, **50** in qarnigan la weyddiiyo dhiiggii nebiyada
oo dhan oo daatay tan iyo aasaaskii dunida, **51** oo
laga bilaabo dhiiggii Haabiil ilaa dhiiggii Sakariyas kii
ku dhintay meeshii allabariga iyo meesha quduuska
ah dhexdooda. Runtii, waxaan idinku leeyahay,
Qarnigan ayaa la weyddiin doonaa. **52** Waa idiin
hoog, sharciga sheegayaal yahow, waayo, furihii
garashada ayaad qaaddeen. Idinka qudhiinnu ma
gelin, oo kuwii gelayayna ayaad ka hor joogsateen.
53 Oo kolkuu meeshaas ka baxay, culimmada iyo
Farrisiintu waxay bilaabeen inay aad ugu dhirfaan iyo
inay wax badan kaga hadlisiiyaan, **54** iyagoo gaadaya
inay ku qabtaan wixii afkiisa ka soo baxa.

12 Markii dadkii badnaa oo tirola'aanta ahaa isa soo
tubeen, ilaa ay qaarba qaar ku joogjoogsadeen,
wuxuu bilaabay inuu kolkii hore xertiisa ku yidhaahdo,
Iska jira khamiirka Farrisiinta kan ah labawejiilenimada.
2 Ma jiro wax daboolan oo aan soo muuqan doonin
ama wax qarsoon oo aan la garan doonin. **3**
Sidaa darteed wax kasta oo aad gudcurka ku dhex
tidhaahdeen, iftiinka ayaa laga maqli doonaa, oo
wixii aad dhegta iskagala hadasheen qoolal qarsoon
ayaa guryaha dushooda lagaga dhawaaqi doonaa.
4 Waxaan idinku leeyahay, saaxiibbadayow, Ha ka
baqina kuwa jidhka dila, oo aan dabadeed wax kale
samayn karin. **5** Laakiin waxaan idinkaga digayaa
kaad ka baqi lahaydeen. Ka baqa kan kolkuu dilo
dabadeed amar u leh inuu jahannamada ku tuuro.
Runtii, waxaan idinku leeyahay, Kaas ka baqa. **(Geenna
g1067)** **6** Shan shimbirrood miyaan laba beesadood
lagu iibin? Oo midna lagama illaawin Ilaah hortiisa. **7**
Laakiin timaha madaxiinna oo dhan waa tirsan yihiin.
Ha baqina; waad ka qiima badan tihiin shimbirro
badan. **8** Weliba waxaan idinku leeyahay, Mid walba

oo igu qirta dadka hortiisa, ayaa Wiilka Aadanahu ku
qiran doonaa malaa'igaha Ilaah hortooda. **9** Laakiin kii
igu diida dadka hortiisa, malaa'igaha Ilaah hortooda
ayaa lagu diidi doonaa, **10** oo mid walba oo ku
hadla hadal Wiilka Aadanaha ka gees ah, waa loo
cafiyi doonaa, laakiin kii caaya Ruuxa Quduuska ah
looma cafiyi doono. **11** Goortay idin hor keenayaan
sunagogyada, iyo taliyayaasha, iyo kuwa amarka
leh, ha ka welwelina sidii iyo wixii aad ku jawaabi
doontaan ama waxaad odhan doontaan, **12** waayo,
Ruuxa Quduuska ah ayaa saacaddaas idin bari
doonaa wixii aad leedihiin inaad tidhaahdaan. **13** Oo
mid dadka ka mid ah ayaa ku yidhi, Macallimow,
walaalkay u sheeg inuu dhaxalka ila qaybsado. **14**
Laakiin wuxuu ku yidhi, Ninkow, yaa iiga kiin dhigay
xukume ama qaybiye? **15** Wuxuu iyaga ku yidhi,
Fiiriya oo iska ilaaliya damacnimada oo dhan, waayo,
qof goortuu maal badnaado, noloshiisu kama timaado
maalkuu leeyahay. **16** Markaasuu masaal kula hadlay
oo ku yidhi, Nin hodan ah dhulkiisa ayaa wax badan
bixiyey. **17** Kolkaasuu isla tashaday isagoo leh,
Maxaan sameeyaa, waayo, ma haysto meel aan ku
ururiyo wixii ii baxay? **18** Markaasuu yidhi, Sidan
ayaan samayn doonaa. Maqsinnadaydii ayaan dumin
doonaa oo kuwa ka waaweyn ayaan dhisan doonaa;
halkaasna ayaan ku urursan doonaa sarreenkayga
iyo alaabtayda oo dhan, **19** oo waxaan naftayda ku
odhan doonaa, Nafay, waxaad leedahay alaab badan
oo sannado badan loo dhigay. Naso oo wax cun oo
cab oo farax. **20** Laakiin Ilaah wuxuu ku yidhi, Kaaga
doqonka ahow, caawa naftaada waa lagu weyddiisan
doonaa, wixii aad diyaarsatayna yaa lahaan doonaa?
21 Sidaas oo kale weeye kan maal urursada oo
aan Ilaah u hodan ahayn. **22** Markaasuu xertiisii
ku yidhi, Sidaa darteed waxaan idinku leeyahay,
Ha ugu welwelina naftiinna waxaad cuni doontaan,
jidhkiinnana waxaad huwin doontaan. **23** Waayo, naftu
waa ka roon tahay cuntada, jidhkuna waa ka roon
yahay dharka. **24** Tukayaasha fiiriya, waayo, waxba
ma beeraan, waxna ma gurtaan, mana haystaan
maqsin ama meel ay wax ku urursadaan, oo Ilaah baa
cunto siiya. Intee baad ka roon tihiin shimbirraha! **25**
Midkiinee intuu welwelo, dhererkiisa dhudhun ku dari
kara? **26** Haddaba haddii aanad samayn karin xataa
waxa u yar, maxaad ugu welweshaan intii kale? **27**
Fiiriya ubaxyada, siday u baxaan, ma ay shaqeeyaan,
ma ayna miiqdaan. Weliba waxaan idinku leeyahay,
Xataa Sulaymaan wakhtiga ammaantiisii oo dhan dhar
uma uu gashan jirin sida kuwan midkood. **28** Laakiin
haddii Ilaah sidaa u huwiyo cawska maanta duurka ku
yaal oo berrito moofada lagu ridayo, sidee ka badan
ayuu idiin huwinayaa, rumaysad yarayaalow? **29** Ha
doondoonina waxaad cuntaan iyo waxaad cabtaan, oo
ha shakiyina, **30** waayo, quruumaha dunidu waxaas
oo dhan ayay doondoonaan; laakiin Aabbihiin waa
og yahay inaad waxaas u baahan tihiin. **31** Laakiin
doondoona boqortooyadiisa, oo waxaas oo dhan waa
laydiinku dari doonaa. **32** Ha baqina, idoyahow yari,
waayo, Aabbihiin waxaa ka farxiya inuu boqortooyada
idin siiyo. **33** Iibiya waxaad leedihiin oo sadaqo bixiya.
Samaysta kiishash aan duugoobaynin, oo maal aan
dhammaanaynin ku urursada jannada, meesha aan
tuug ku soo dhowaan oo aan aboor ku baabbi'in.
34 Waayo, meesha maalkiinnu ku jiro, meeshaasaa
qalbigiinnuna ku jiri doonaa. **35** Dhexdiinnu ha
xidhnaato, laambadihiinnuna ha baxaan. **36** Idinkuna
ahaada sida niman sayidkooda sugaya, goortuu
arooska ka soo noqdo, inay markiiba ka furaan
markuu yimaado oo garaaco. **37** Waxaa barakaysan
addoommadaas, kuwa sayidku goortuu yimaado,
uu helo iyagoo soo jeeda. Runtii waxaan idinku
leeyahay, Isagu waa guntan doonaa, oo cunto ayuu
u fadhiisan doonaa, oo intuu iyaga u dhowaado
ayuu u adeegi doonaa. **38** Hadduu yimaado wakhtigii
gaadhka labaad ama kan saddexaad oo uu helo
iyagoo sidaas ah, kuwaas ayaa barakaysan. **39**
Laakiin tan ogaada, odayga reerku hadduu ogaan
lahaa saacadda tuuggu imanayo, wuu soo jeedi
lahaa, oo uma uu daayeen in gurigiisa la jebiyo. **40**
Idinkuna diyaar ahaada, waayo, saacad aydnaan u
malaynaynin ayaa Wiilka Aadanahu imanayaa. **41**
Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, ma annaga ayaad
masaalkan nagula hadlaysaa ama dadka oo dhan? **42**
Sayidkuna wuxuu yidhi, Haddaba yuu yahay wakiilka
aaminka ah oo caqliga leh, kan uu sayidkiisu u
sarraysiin doona dadka gurigiisa, inuu qaybtooda oo
cuntada ah siiyo wakhtigeeda? **43** Waxaa barakaysan
addoonkaas kan sayidkiisu goortuu yimaado uu
helayo isagoo sidaas samaynaya. **44** Runtii waxaan
idinku leeyahay. Wuxuu leeyahay oo dhan ayuu ka
sarraysiin doonaa isaga. **45** Laakiin haddii addoonkaas
qalbigiisa ka yidhaahdo, Sayidkayga imaatinkiisii waa

raagay, oo uu bilaabo inuu garaaco midiidinyada
ragga iyo dumarka ahaa, iyo inuu wax cuno oo wax
cabbo oo sakhraamo, 46 addoonkaas sayidkiisu
wuxuu iman doonaa maalin aanu filayn oo saacad
aanu ogayn, oo waa kala jeexi doonaa, oo wuxuu ka
dhigi doonaa mid qayb la hela kuwa aan aaminka
ahayn. 47 Addoonkaas ogaa doonista sayidkiisa,
oo aan diyaargarayn, oo aan yeelin sidii doonistiisu
ahayd, wax badan waa la garaaci doonaa. 48 Laakiin
kii aan ogayn oo yeelayse wixii garaacid istaahila,
wax yar baa la garaaci doonaa. Mid kasta oo wax
badan la siiyey, wax badan ayaa laga dooni doonaa,
oo kan wax badan loo sii dhiibtay, wax ka badan ayaa
la weyddiisan doonaa. 49 Waxaan u imid inaan dab
dhulka ku tuuro, oo maxaan doonayaa hadduu durba
shidan yahay? 50 Anigu waxaan leeyahay baabtiis
in laygu baabtiisayo oo sidee lay cidhiidhiyey ilaa
uu dhammaado! 51 Miyaad u malaynaysaan inaan
u imid inaan nabad dhulka siiyo? Waxaan idinku
leeyahay, Maya, laakiinse kalasoocid. 52 Waayo,
intii haddeer ka dambaysa waxaa guri ku jiri doona
shan kala soocan, saddex laba ka gees ah iyo laba
saddex ka gees ah. 53 Waa kala soocmayaan,
aabbe wiil ka gees ah iyo wiil aabbe ka gees ah,
hooyo gabadh ka gees ah iyo gabadh hooyadeed
ka gees ah, soddoh afadii wiilkeeda ka gees ah
iyo afadii wiilkii soddohdeed ka gees ah. 54 Weliba
wuxuu dadkii badnaa ku yidhi, Goortaad aragtaan
daruur gabbaldhac ka soo baxaysa, kolkiiba waxaad
tidhaahdaan, Roob baa soo socda, oo sidaasuu
noqdaa. 55 Oo goortaad aragtaan dabayl koonfureed
oo dhacaysa waxaad tidhaahdaan, Kulaylku waa iman
doonaa, waana noqda. 56 Labawejiilayaal yahow,
waxaad kala garanaysaan muuqashada dhulka iyo
cirka, laakiin wakhtigan sidee baad u kala garan
weydaan? 57 Maxaad qudhiinnu waxa xaqa ah u
xukumi weydaan? 58 Goortaad cadowgaaga u raacdo
xaakinka, intaad jidka maraysaan ku dadaal si aad
uga baxsato, inaanu xaakinka kuu jiidin, xaakinkuna
askariga kuu dhiibin, askariguna xabsiga kugu tuurin.
59 Waxaan kugu leeyahay, Halkaas ka soo bixi maysid
ilaa aad siisid lacagta u yar oo ugu dambaysa.

13 Wakhtigaas qudhiisa waxaa joogay qaar wax
uga sheegay dadka reer Galili oo Bilaatos
dhiiggooda ku daray allabarigooda. 2 Kolkaasaa Ciise
u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Ma waxay idinla tahay
in kuwii reer Galili ahaa ay ka dembi badnaayeen
kuwii kale oo reer Galili oo dhan waxyaalahaas ay ku
silceen aawadood? 3 Waxaan idinku leeyahay, Maya,
laakiin haddaanad toobadkeenin, kulligiin sidaas oo
kale ayaad u lumi doontaan. 4 Ama siddeed iyo
tobankii oo munaaradda Siloo'am ay ku soo dhacday
oo ay dishay, ma waxay idinla tahay, inay ka gef
badnaayeen dadka Yeruusaalem joogay oo dhan? 5
Waxaan idinku leeyahay, Maya, laakiin haddaydnan
toobadkeenin, kulligiin sidaas oo kale ayaad u lumi
doontaan. 6 Markaasuu masaalkan ku hadlay, Nin
baa wuxuu lahaa geed berde ah oo beertiisii canabka
ahayd lagu beeray. Waa u yimid isagoo midho ka
doonaya, waxbana kama uu helin. 7 Wuxuu beer-
ka-shaqeeyihii ku yidhi, Bal eeg, saddex sannadood
ayaan imanayay oo berdahan midho ka doonayay,
kamana helin. Jar, muxuu dhulka u khasaarinayaa? 8
Markaasuu u jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Sayidow,
sannaddanna daa ilaa aan hareerihiisa qodqodo
oo aan digeeyo. 9 Dabadeed hadduu midhaysto,
wanaag; haddii kalese waad jari doontaa. 10 Maalin
sabti ah sunagogyada midkood ayuu wax ku barayay.
11 Oo bal eeg, waxaa joogtay naag siddeed iyo toban
sannadood cudur qabtay, wayna isku soo jabnayd,
mana ay kari karin inay istoosiso. 12 Ciise goortuu
arkay, ayuu u yeedhay oo ku yidhi, Haweentoy,
cudurkaaga waad ka furan tahay. 13 Kolkaasuu
gacmihiisa saaray, oo kolkiiba way toosnaatay, oo
Ilaah bay ammaantay. 14 Kii sunagogga u sarreeyey
ayaa cadho ku jawaabay, waayo, Ciise maalintii
sabtida ahayd ayuu wax bogsiiyey, wuxuuna dadkii
badnaa ku yidhi, Waxaa jira lix maalmood oo dadkii
leeyihiin inay shaqeeyaan. Maalmahaas haddaba
kaalaya, ha laydin bogsiiye, ee ha imanina maalinta
sabtida ah. 15 Laakiin Sayidka ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Labawejiilayaal yahow, mid kasta oo idinka mid
ah miyaanu sabtida dibigiisa ama dameerkiisa ka soo
furin golaha oo u wadin inuu soo waraabiyo? 16 Oo
naagtan oo ina Ibraahim ah oo Shayddaanku siddeed
iyo toban sannadood xidhay, miyaanay lahayn in
maalinta sabtida ah laga fura xidhmaddaas? 17
Goortuu waxaas yidhi cadaawayaashiisii oo dhan
way wada ceeboobeen, dadkii oo dhanna ayaa ku
reyreeyey wax walba oo ammaanta lahaa oo uu falay.
18 Haddaba wuxuu yidhi, Boqortooyada Ilaah maxay
u eg tahay oo maxaan u ekaysiiyaa? 19 Waxay u

eg tahay iniin khardal ah, oo nin qaaday oo beertiisii
ku riday, oo ay baxday oo geed dheer noqotay,
shimbirraha cirkuna laamaheeday ku degeen. 20
Haddana wuxuu yidhi, Maxaan boqortooyada Ilaah u
ekaysiiyaa? 21 Waxay u eg tahay khamiir naag intay
qaadday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex
qooshtay ilaa ay wada khamiireen. 22 Oo wuxuu
dhex marayay magaalooyin iyo tuulooyin isagoo
wax baraya, Yeruusaalemna ayuu ku socday. 23
Mid baa wuxuu ku yidhi, Sayidow, ma yar yihiin
kuwa badbaadayaa? 24 Wuxuuna ku yidhi, Aad
u dadaala inaad iridda cidhiidhsan ka gashaan,
waayo, waxaan idinku leeyahay, Qaar badan ayaa
dooni doona inay galaan, mana kari doonaan. 25
Goortii ninkii guriga lahaa kaco oo albaabka xidho,
oo aad bilowdaan inaad dibadda istaagtaan oo aad
albaabka garaacdaan, idinkoo leh, Sayidow, naga
fur; isaguna waa u jawaabi doonaa oo idinku odhan
doonaa, Garan maayo meeshaad ka timaadeen. 26
Markaasaad bilaabi doontaan inaad tidhaahdaan,
Hortaada ayaannu wax ku cuni jirnay oo ku cabbi
jirnay, oo jidadkayaga ayaad wax ku bari jirtay. 27
Markaasuu odhan doonaa, Waxaan idinku leeyahay,
Garan maayo meeshaad ka timaadeen; iga taga
kulligiin oo xaqdarrada ka shaqeeya. 28 Halkaa
waxaa jiri doonta baroor iyo ilko jirriqsi goortaad
boqortooyada Ilaah ku aragtaan Ibraahim iyo Isxaaq
iyo Yacquub iyo nebiyada oo dhan, oo idinkana
dibadda laydiin tuuray. 29 Waxay ka iman doonaan
bari iyo galbeed iyo woqooyi iyo koonfur, waxayna
dhex fadhiisan doonaan boqortooyada Ilaah. 30
Ogaada, kuwa ugu dambeeya ayaa ugu horrayn
doona, kuwa ugu horreeyaana way ugu dambayn
doonaan. 31 Markaas qudhiisa ayaa waxaa yimid qaar
Farrisiin ah iyagoo ku leh, Bax oo ka tag meeshan,
waayo, Herodos ayaa doonaya inuu ku dilo. 32 Wuxuu
iyaga ku yidhi, Idinku u taga oo dawacaas u sheega,
Bal eeg, maanta iyo berriba ayaan jinniyo saarayaa
oo dad bogsiinayaa, maalinta saddexaadna ayaan
kaamilmayaa. 33 Laakiin waa inaan socdo maanta
iyo berri iyo maalinta ku xigtaba, waayo, ma noqon
karto nebi inuu ku dhinto Yeruusaalem dibaddeeda.
34 Yeruusaalemay, Yeruusaalemay, tan nebiyada
dishoy, oo kuwa loo soo diray dhagxisoy! Intee baan
marar badan jeclaaday inaan carruurtaada u soo
ururiyo xataa sida dooradu carruurteeda baalasheeda
hoostooda ugu ururiso, laakiin idinku ma aydnaan
jeclayn. 35 Ogaada, gurigiinnii waa laydiin daayay,
isagoo cidla ah. Waxaan idinku leeyahay, Ima arki
doontaan ilaa aad tidhaahdaan, Waxaa barakaysan
kan Rabbiga magiciisa ku imanaya.

14 Maalin sabti ah markuu galay mid ka mid ah
kuwa Farrisiinta u sarreeya gurigiisa inuu kibis
cuno, waxaa dhacay inay fiirinayeen. 2 Oo bal eeg,
waxaa hortiisa joogay nin uurweynaad qaba. 3
Markaasaa Ciise u jawaabay oo kuwii sharciga yiqiin
iyo Farrisiintii ku yidhi, isagoo leh, Ma xalaal baa
in sabtida wax la bogsiiyo, mise maya? 4 Laakiin
way aamuseen. Isaguse, intuu ninkii qabtay, ayuu
bogsiiyey, markaasuu sii daayay. 5 Wuxuu iyaga
ku yidhi, Kiinnee baa leh dameer ama dibi ceel ku
dhacay oo aan maalin sabti ah dhaqso uga soo
bixinaynin? 6 Wayna uga jawaabi kari waayeen
waxyaalahaas. 7 Goortuu arkay kuwii loo yeedhay
siday kursiyada hore u doorteen, ayuu masaal kula
hadlay oo ku yidhi, 8 Markii nin kuugu yeedho aroos,
kursiga hore ha fadhiisan, waaba intaasoo isagu nin
kaa murwad weyn ugu yeedho, 9 oo kii isaga iyo
adiga idiin yeedhay uu yimaado oo kugu yidhaahdo,
Kan meel sii, oo markaasaad bilaabaysaa inaad
meesha dambe ceeb ku fadhiisato. 10 Laakiin goortii
laguu yeedho, tag oo meesha u hoosaysa fadhiiso, si
kii kuu yeedhay kolkuu yimaado uu kuugu yidhaahdo,
Saaxiibow, sare u soco. Markaasaad ammaan ku
lahaan doontaa kuwa cuntada kula fadhiya oo dhan
hortooda. 11 Waayo, mid kasta oo isa sarraysiiya waa
la hoosaysiin doonaa; oo kii is-hoosaysiiyana waa la
sarraysiin doonaa. 12 Wuxuuna ku yidhi kii u yeedhay,
Goortaad qado ama casho samayso, ha u yeedhin
saaxiibbadaada ama walaalahaa ama xigaalkaa ama
derisyadaada hodanka ah, waaba intaasoo iyaguna
ay markooda kuu yeedhaan, oo ay abaalgud kugu
noqotaa. 13 Laakiin goortaad diyaafad samayso
waxaad u yeedhaa masaakiinta iyo kuwa laxaadka
la' iyo curyaannada iyo indhoolayaasha, 14 oo aad
barakaysnaan doontaa, waayo, iyagu maleh waxa ay
kuugu abaalgudaan, laakiin waxaa laguu abaalgudi
doonaa wakhtiga sarakicidda kuwa xaqa ah. 15
Kuwa cuntada ula fadhiyey midkood, goortuu waxaas
maqlay, wuxuu isaga ku yidhi, Waxaa barakaysan
kan kibis ku cuni doona boqortooyada Ilaah. 16
Wuxuuse ku yidhi, Nin baa casho weyn sameeyey,

oo dad badan u yeedhay, 17 oo saacaddii cashada
ayuu addoonkiisii u diray inuu kuwii loo yeedhay ku
yidhaahdo, Kaalaya, waayo, haatan wax waluba waa
diyaar. 18 Markaasay kulligood waxay bilaabeen inay
fikir keliya ku marmarsiiyoodaan. Kii u horreeyey
ayaa ku yidhi, Beer baan iibsaday, oo waa inaan
tago oo aan soo arko. Waxaan kaa baryayaa inaad
iga raalli ahaato. 19 Mid kale ayaa yidhi, Waxaan
iibsaday shan qindi oo dibi ah, oo waan tegayaa
inaan imtixaamo. Waxaan kaa baryayaa inaad iga
raalli ahaato. 20 Mid kale ayaa yidhi, Naag baan
guursaday, sidaa darteed ma iman karo. 21 Markaasaa
addoonkii yimid, oo waxaas ayuu sayidkiisii u sheegay.
Kolkaasaa sayidkii gurigu cadhooday, oo wuxuu
addoonkiisii ku yidhi, Dhaqso jidadka iyo surimmada
magaalada u bax oo soo kaxee masaakiinta iyo kuwa
laxaadka la' iyo indhoolayaasha iyo curyaannada.
22 Kolkaasaa addoonkii ku yidhi, Sayidow, waxaad
amartay waa la yeelay, oo weli meel baa bannaan.
23 Markaasaa sayidkii wuxuu addoonkii ku yidhi,
Jidadka iyo wadiiqooyinka oodaha u bax, oo dadka ku
qasab inay soo galaan, si uu gurigaygu u buuxsamo.
24 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Nimankaas loo
yeedhay midkoodna cashadayda dhadhamin maayo.
25 Waxaa isaga la socday dad badan. Markaasuu u
jeestay, oo wuxuu ku yidhi, 26 Haddii qof ii yimaado
oo aanu nicin aabbihiis iyo hooyadiis iyo afadiisa
iyo carruurtiisa iyo walaalihiis, xataa naftiisana xer
iima ahaan karo. 27 Ku alla kii aan iskutallaabtiisa
soo qaadan oo aan iga daba iman, xer iima ahaan
karo. 28 Waayo, midkiinnee doonaya inuu noobiyad
dhiso oo aan kolkii hore fadhiisan inuu xisaabo intay
ku kacayso, inuu ogaado inuu haysto wax uu ku
dhammeeyo iyo in kale? 29 Waaba intaasoo markuu
aasaaska dhigo oo uu dhammayn kari waayo, kuwa
eegaya oo dhammu ay bilaabaan inay ku qoslaan, 30
iyagoo leh, Ninkanu wuxuu bilaabay inuu wax dhiso,
waana dhammayn kari waayay. 31 Ama boqorkee
u tegaya inuu boqor kale dagaal u baxo, isagoo
aan kolkii hore fadhiisan oo tashan inuu toban kun
kala hor tegi karo kan labaatan kun ula imanaya?
32 Ama haddii kale intuu kan kale weli fog yahay,
ayuu ergo soo diraa oo uu weyddiistaa wax lagu
heshiiyo. 33 Sidaa darteed midkiin walba oo aan
ka tegin wuxuu leeyahay oo dhan, xer iima ahaan
karo. 34 Haddaba cusbadu waa wanaagsan tahay,
laakiin haddii cusbadu dhadhan beesho, maxaa lagu
cusbaynayaa? 35 Uma ay wanaagsana dhulka ama
meeshii digada, waase la tuuraa. Kan dhego wax
lagu maqlo lahu, ha maqlo.

15 Waxaa Ciise u soo dhowaanayay
cashuurqaadayaasha iyo dembilayaasha oo
dhan inay maqlaan. 2 Kolkaasay Farrisiintii iyo
culimmadiiba gunuunaceen, iyagoo leh, Ninkanu
dembilayaashuu soo dhoweeyaa oo wax la cunaa.
3 Markaasuu masaalkan kula hadlay, oo ku yidhi,
4 Ninkiinnee baa tiro ido ah leh, oo middood ka
hallowday, aan sagaal iyo sagaashanka cidlada kaga
tegin, oo aan tii hallowday ka daba tegin, ilaa uu soo
helo? 5 Oo goortuu soo helo, aan garbihiisa saarin,
isagoo faraxsan. 6 Oo goortuu guriga yimaado, aan
isugu yeedhin saaxiibbadiisa iyo derisyadiisa, isagoo
ku leh, Ila farxa, waayo, waxaan helay laxdaydii iga
hallowday? 7 Waxaan idinku leeyahay, Sidaas oo
kale, farxad ayaa jannada kaga jiri doonta dembile
toobadkeena in ka badan sagaal iyo sagaashan
xaq ah oo aan toobadkeen u baahnayn. 8 Ama
naagtee baa toban daraakmo oo lacag ah leh, oo
hadday daraakmo lumiso, aan laambad shidin, oo
aan guriga xaaqin, oo aan dadaal ku doonin ilaa ay
hesho? 9 Oo markay hesho, aan saaxiibbadeeda iyo
derisyadeeda isugu yeedhin iyadoo ku leh, Ila farxa,
waayo, waxaan helay daraakmadii iga luntay. 10
Waxaan idinku leeyahay, Sidaas oo kale markii mid
dembi leh toobadkeenoba, farxad ayaa kaga jirta
malaa'igaha Ilaah hortooda. 11 Wuxuuna yidhi, Nin
baa laba wiil lahaa. 12 Kii yaraa ayaa aabbihii ku
yidhi, Aabbow, waxaaga qaybtii aan heli lahaa i sii.
Markaasuu iyaga u qaybiyey wuxuu ku noolaa. 13
Maalmo aan badnayn dabadeed wiilkii yaraa waa
wada urursaday wax walbaba, oo dhul fog ayuu u
safray, halkaas ayuuna wixiisii ku khasaariyey, isagoo
iska tumaya. 14 Goortuu wada bixiyey dabadeed ayaa
abaar daran dhulkaas ka dhacday, wuuna bilaabay
inuu baahdo. 15 Goortaasuu tegey oo isku daray
nin dadka dhulkaas ah, kan u diray beerihiisa inuu
doofaarro daajiyo. 16 Wuxuu damcay inuu calooshiisa
ka buuxiyo buunshihii doofaarradu ay cunayeen,
ninnana waxba ma uu siin. 17 Goortuu isgartay
ayuu yidhi, Intee baa kuwa aabbahay kiraystay
haysata kibis ka badan in ku filan, aniguna macaluul

baan halkan ugu bakhtiyayaa. 18 Waan kici oo aan
aabbahay u tegi, oo waxaan ku odhan, Aabbow,
waxaan ku dembaabay jannada iyo hortaadaba. 19
Kol dambe ma istaahilo in laygu yeedho wiilkaaga,
ee iga dhig sida kuwa aad kiraysatay midkood oo
kale. 20 Markaasuu kacay, oo wuxuu u yimid aabbihii,
laakiin intuu weli ka fogaa ayaa aabbihiis arkay,
waana u naxariistay, oo ku soo orday oo qoortuu
iskaga duubay, oo dhunkaday. 21 Markaasaa wiilkii
ku yidhi, Aabbow, waxaan ku dembaabay jannada iyo
hortaadaba; kol dambe ma istaahilo in laygu yeedho
wiilkaaga. 22 Laakiin aabbihii ayaa addoommadiisii ku
yidhi, Dhaqso u soo bixiya khamiiska ugu wanaagsan
oo u geliya, kaatunna gacanta u geliya, kabona
cagaha u geliya. 23 Dibigii yaraa ee la shishleeyey
keena oo gowraca, aynu cunno oo faraxno, 24 waayo,
wiilkaygan wuu dhintay, wuuna soo noolaaday;
wuu lumay, waana la helay. Markaasay bilaabeen
inay farxaan. 25 Laakiin wiilkiisii weynaa beerta
buu ku jiray, oo intuu soo socday oo guriga u soo
dhowaanayay, wuxuu maqlay muusika iyo cayaar.
26 Markaasuu midiidinyada midkood u yeedhay oo
weyddiiyey, Waa maxay waxaas? 27 Markaasuu ku
yidhi, Walaalkaa ayaa yimid, aabbahaana dibigii
yaraa ee la shishleeyey ayuu u gowracay, waayo,
ladnaan buu ku helay. 28 Laakiin wuu cadhooday,
oo inuu galo ma doonayn, markaasaa aabbihiis
soo baxay oo baryay. 29 Laakiin wuu u jawaabay,
oo wuxuu aabbihiis ku yidhi, Bal eeg, intaas oo
sannadood ayaan kuu shaqaynayay, oo weligay
amarkaaga kama aan xadgudbin, oo weligaa waxar
iima aad siin inaan saaxiibbadayda la farxo, 30
Laakiin goortii uu yimid wiilkaagani waxaagii aad ku
noolayd dhillooyin la cunay, waxaad u gowracday
dibigii yaraa ee la shishleeyey. 31 Markaasuu ku
yidhi, Wiilkaygiiyow, weligaa waad ila joogtaa, oo
waxayga oo dhan adigaa leh, 32 laakiin waxaa inoo
wanaagsanayd inaynu rayrayno oo faraxno, waayo,
waalaalkaagani waa dhintay, wuuna soo noolaaday;
wuu lumay, waana la helay.

16 Haddana wuxuu xertii ku yidhi, Waxaa jiri jiray nin
hodan ah oo wakiil lahaa, kan loogu ashtakeeyey
inuu alaabtiisa khasaarinayay. 2 Markaasuu u yeedhay
oo ku yidhi, Waa maxay waxan kugu saabsan
ee aan maqlayo? I sii xisaabtii wakiilnimadaada,
waayo, hadda ka dib wakiil sii ahaan kari maysid. 3
Markaasaa wakiilkii isku yidhi, Maxaan sameeyaa,
waayo, sayidkayga ayaa wakiilnimadii iga qaadaya?
Itaal aan wax ku qodo ma lihi, inaan dawarsadona
waan ka xishoonayaa. 4 Waan garanayaa waxaan
samaynayo, in goortii wakiilnimada layga saaro
ay dadku guryahooda iigu dhowayn doonaan. 5
Markaasuu u yeedhay mid walba oo sayidkiisu dayn
ku lahaa. Kii hore ayuu ku yidhi, Sayidkaygu immisuu
kugu leeyahay? 6 Wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood
oo saliid ah. Markaasuu ku yidhi, Wixii laguu qoray
soo qaad, oo dhaqso u fadhiiso oo qor, Konton. 7
Markaasuu wuxuu mid kale ku yidhi, Immisuu kugu
leeyahay? Isaguna wuxuu yidhi, Boqol qiyaasood oo
sarreen ah. Markaasuu ku yidhi. Wixii laguu qoray soo
qaad, oo qor, Siddeetan. 8 Sayidkiisii ayaa wakiilkii
xaqa darnaa faaniyey, waayo, si caqli leh ayuu u
sameeyey, waayo, wiilashii wakhtigan waxay wiilasha
iftiinka kaga caqli badan yihiin waxa qarnigooda ku
saabsan. **(aiōn g165)** 9 Oo waxaan idinku leeyahay,
Saaxiibbo ku samaysta maalka xaqdarrada in goortuu
dhammaado ay idiinku dhoweeyaan degmooyinka
weligood ah. **(aiōnios g166)** 10 Kan waxa u yar aamin
ku ah, ayaa weliba wax badan aamin ku ah. Kan
waxa u yar ku xaqdaran, ayaa waxa badanna ku
xaqdaran. 11 Haddii aydnaan maalka xaqdaran aamin
ku ahayn, waxa run ah yaa idinku aaminaya? 12
Haddii aydnaan wixii qof kale leeyahay aamin ku
ahayn, yaa idin siinaya wixiinna? 13 Midiidinna laba
sayid uma shaqayn karo, waayo, mid buu nacayaa,
kan kalena wuu jeclaanayaa, ama mid buu la jirayaa,
kan kalena wuu quudhsanayaa. Uma wada shaqayn
kartaan Ilaah iyo maal. 14 Farrisiintii lacagta jeclayd
ayaa waxaas oo dhan maqashay, wayna ku qosleen.
15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Idinku waxaad tihiin
kuwa dadka hortooda isku soo caddeeya inaad xaq
tihiin, laakiin Ilaah waa garanayaa qalbiyadiinna,
waayo, wixii dadka dhexdooda lagu sarraysiiyaa, Ilaah
hortiisa waa ka karaahiyo. 16 Sharciga iyo nebiyadu
waxay jireen ilaa Yooxanaa; tan iyo wakhtigaas
injiilka boqortooyada Ilaah waa lagu wacdiyey, oo mid
walbaba xoog buu ku galaa. 17 Laakiin in sharciga
dhibic keliya ka dhacdo waxaa ka hawl yar in cirka
iyo dhulku ay idlaadaan. 18 Mid walba oo naagtiisa
fura oo mid kale guursadaa wuu sinaystaa, oo kii
guursadaa mid nin laga furay wuu sinaystaa. 19
Waxaa jiri jiray nin hodan ah oo dhar gududan oo

jilicsan sidan jiray, maalin walbana barwaaqo aad
buu ugu farxi jiray. 20 Oo waxaa albaabkiisa la dhigi
jiray miskiin Laasaros la odhan jiray, isagoo boogo
miidhan leh, 21 oo doonaya in la siiyo jajabkii miiska
ninkii hodanka ahaa ka dhacay. Eeyduna way iman
jireen oo boogihiisa leefleefi jireen. 22 Waxaa dhacay
inuu miskiinkii dhintay, oo malaa'igahu waxay u
qaadeen laabtii Ibraahim. Ninkii hodanka ahaana waa
dhintay, waana la aasay. 23 Intuu Haadees ku jiray
ayuu indhihiisa kor u qaaday isagoo aad u silcaya;
wuxuuna meel fog ka arkay Ibraahim, iyo Laasaros
oo laabtiisa ku tiirsan. **(Hadēs g86)** 24 Markaasuu
qayliyey oo yidhi, Aabbe Ibraahimow, ii naxariiso, oo
Laasaros ii soo dir inuu fartiisa caaraddeeda biyo
ku tiinbiyo oo carrabkayga ku qabowjiyo, waayo,
anigu ololkan ayaan ku silcayaa. 25 Laakiin Ibraahim
wuxuu ku yidhi, Wiil yahow, xusuuso inaad waxaagii
wanaagsanaa heshay intii aad noolayd, si la mid
ah ayuu Laasaros waxa xun helay, laakiin haddeer
isaga halkan ayaa lagu raaxaysiiyey, adiguse waad
silcaysaa. 26 Weliba annaga iyo idinka waxaa layna
dhex dhigay bohol aad u weyn, si kuwa doonaya inay
halkan ka sii tallaabaan inay idiin yimaadaan aanay u
karin, oo kuwa xaggaasna ayna noogu soo tallaabin.
27 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aabbow, waxaan kaa
baryayaa haddaba inaad guriga aabbahay isaga u
dirtid, 28 waayo, shan walaalo ah baan leeyahay, si
uu ugu warramo inaanay iyaguna meeshan silaca leh
iman. 29 Laakiin Ibraahim wuxuu ku yidhi, Waxay
leeyihiin Muuse iyo nebiyada ee ha maqleen. 30
Markaasuu wuxuu ku yidhi, Maya, Aabbe Ibraahimow,
laakiin haddii qof kuwii dhintay uga tago, way
toobadkeeni doonaan. 31 Wuxuuse ku yidhi, Haddii
ay maqli waayaan Muuse iyo nebiyada, in kastoo qof
kuwii dhintay ka soo sara kaco, la oggolaysiin kari
maayo inay rumaystaan.

17 Wuxuu xertiisii ku yidhi, Ma suurtowdo inaan
xumaantu iman, laakiin waa u hoog kan
ay xumaantu ka timaado. 2 In qof yaryarkan
midkood xumeeyo, waxaa uga roon in dhagaxshiid
luqunta looga lalmiyo oo badda lagu tuuro. 3 Iska
dhawra. Walaalkaa hadduu dembaabo, canaano;
hadduuna toobadkeeno, cafi. 4 Hadduu toddoba
goor maalintii kugu dembaabo, oo toddoba goor
kuu soo jeesto, isagoo leh, Waa toobadkeenay,
waa inaad cafido. 5 Markaasay rasuulladii waxay
Rabbiga ku yidhaahdeen, Rumaysad noo kordhi.
6 Rabbiguna wuxuu ku yidhi, Haddaad leedihiin
rumaysad iniin khardal le'eg, waxaad ku odhan
lahaydeen geedkan sukamin, Ruq, oo badda ku
beeran, wuuna idin addeeci lahaa. 7 Laakiin kiinnee
baa leh addoon dhulka jaraya ama adhi jiraya, oo ku
odhan doona goortuu beerta ka yimaado, Dhaqso
u kaalay oo cunto u fadhiiso? 8 Laakiin miyaanu
ku odhan doonin, Diyaari waxaan ku casheeyo, oo
gunto, oo ii adeeg intaan wax cunayo oo cabbayo,
kolkaa dabadeed ayaad wax cuni oo cabbi? 9 Miyuu
addoonkii u mahadnaqayaa, waayo, wuxuu sameeyey
wixii la amray? 10 Sidaas oo kale idinkuna goortaad
samaysaan wixii laydinku amray oo dhan, waxaad
tidhaahdaan, Addoommo aan waxtar lahayn baannu
nahay; wixii aannu lahayn inaannu samayno ayaannu
samaynay. 11 Waxaa dhacay intay Yeruusaalem ku
sii socdeen inuu Samaariya iyo Galili dhex marayay.
12 Oo goortuu tuulo galay, waxaa la kulmay toban nin
oo baras leh oo meel fog ka istaagay. 13 Markaasay
codka kor u qaadeen iyagoo leh, Ciisow, Macallimow,
noo naxariiso. 14 Goortuu arkay, wuxuu ku yidhi,
Taga oo istusa wadaaddada. Oo waxaa dhacay,
intay sii socdeen, inay daahirsameen. 15 Midkood
goortuu arkay inuu bogsaday, ayuu soo jeestay oo
cod weyn Ilaah ku ammaanay. 16 Oo wejigiisa ayuu
cagihiisa ag dhigay oo u mahadnaqay. Wuxuuna ahaa
reer Samaariya. 17 Ciisena waa u jawaabay oo ku
yidhi, Tobankii miyaanay daahirsamin? Laakiin meeye
sagaalkii? 18 Miyaan la arag kuwa u soo noqday
inay Ilaah ammaanaan, shisheeyahan maahee? 19
Markaasuu ku yidhi, Kac oo soco. Rumaysadkaaga
ayaa ku bogsiiyey. 20 Farrisiintii goortay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen, Goormay boqortooyada Ilaah
imanaysaa? wuxuu ugu jawaabay, Boqortooyada
Ilaah dhawrid ku iman mayso. 21 Lamana odhan
doono, Waa tan! ama, Waa taas! waayo, bal eega,
boqortooyada Ilaah waa idinku dhex jirtaa. 22
Markaasuu xertii ku yidhi, Maalmuhu waa iman
doonaan goortaad dooni doontaan inaad aragtaan
maalmaha Wiilka Aadanaha middood, mana arki
doontaan. 23 Waxaana laydinku odhan doonaa, Waa
taas! Waa tan! Ha bixina, hana raacina. 24 Waayo,
sida hillaacu markuu dhinaca hoose oo cirka ka
hillaaco oo ilaa dhinaca kale oo hoose oo cirka u
ifiyo, sidaas oo kale ayuu Wiilka Aadanahuna ahaan

doonaa maalintiisa. **25** Laakiin kolka hore waxay
waajib ugu tahay inuu wax badan ku xanuunsado oo
uu qarniganu diido isaga. **26** Oo sidii wakhtigii Nuux
ahaa, sidaas oo kale ayay noqon doontaa maalmaha
Wiilka Aadanaha. **27** Wax bay cuni jireen oo cabbi
jireen, wayna guursan jireen oo guur baa la siin jiray,
ilaa maalintii Nuux uu doonnida galay, oo daadkii
yimid oo wada baabbi'iyey. **28** Sidaas oo kale ayay
weliba ahayd maalmihii Luud. Wax bay cuni jireen oo
cabbi jireen, wax bayna iibsan jireen oo iibin jireen,
oo beeran jireen, oo dhisan jireen. **29** Laakiin maalintii
Luud ka baxay Sodom ayay dab iyo baaruud cirka
kaga soo daateen oo wada baabbi'iyeen. **30** Si la mid
ah ayay noqon doontaa maalinta Wiilka Aadanahu
soo muuqdo. **31** Maalintaas kii guriga fuushanu, oo
alaabtiisu guriga ku jirto, yaanu u soo degin inuu
soo qaato; kii beerta joogaana sidaas oo kale yaanu
dib u noqon. **32** Naagtii Luud xusuusta. **33** Kan
doona inuu naftiisa badbaadiyo waa lumin doonaa,
laakiin kan lumiya ayaa badbaadin doona. **34** Waxaan
idinku leeyahay, Habeenkaas laba nin ayaa sariir
wada joogi doona; mid waa la qaadi doonaa, kan
kalena waa laga tegi doonaa. **35** Waxaana jiri doona
laba naagood oo wax isla shiidi doona, mid waa la
qaadi doonaa, tan kalena waa laga tegi doonaa. **36**
Waxaana beerta ku jiri doona laba nin, mid waa la
qaadi doonaa, kan kalena waa laga tegi doonaa. **37**
Markaasay u jawaabeen oo ku yidhaahdeen, Xaggee,
Sayidow? Wuxuuna ku yidhi, Meeshii bakhtigu yaal,
halkaas ayaa gorgorraduna isugu ururi doonaan.

18 Si Ciise u tuso inay waajib ku tahay iyaga
inay mar walba tukadaan oo aanay ka qalbi
jabin, wuxuu iyaga kula hadlay masaal isagoo leh, **2**
Waxaa magaalo joogay xaakin aan Ilaah ka baqi jirin,
ninnana aan danayn jirin. **3** Waxaana magaaladaas
joogtay carmal ninkeedii ka dhintay, marar badanna
way u timid, iyadoo ku leh, Cadowgayga iga xaq
sii. **4** Intii wakhti ah ayuu yeeli waayay, laakiin
dabadeed wuxuu isku yidhi, In kastoo aanan Ilaah
ka baqin, oo aanan ninna danayn, **5** weliba dhibta
ay carmalkan i dhibayso aawadeed, waan xaq siin
doonaa, si aanay marar badan iigu soo noqnoqon
oo ii daalin. **6** Markaasaa Rabbigu yidhi, Maqla wixii
xaakinkii xaqa darnaa yidhi. **7** Ilaahna miyaanu xaq
siin doonin kuwuu doortay oo habeen iyo maalinba u
qayliya; oo miyaanu u dulqaadan doonin? **8** Waxaan
idinku leeyahay, Dhaqsoba wuu u xaq siin doonaa;
hase ahaatee goortuu Wiilka Aadanahu yimaado,
markaas rumaysad ma ka heli doonaa dhulka? **9**
Masaalkan ayuu kula hadlay qaar ismoodayay inay
xaq yihiin oo kuwa kale quudhsaday. **10** Laba nin ayaa
tegey inay macbudka ku tukadaan; mid Farrisi buu
ahaa, kan kalena cashuurqaade. **11** Farrisigii intuu
istaagay ayuu waxyaalahan isugu tukaday, Ilaahow,
waxaan kuugu mahadnaqayaa inaanan ahayn sida
nimanka kale oo wax dulma, iyo kuwa xaqa daran,
iyo dhillayaasha, ama xataa sida cashuurqaadahan.
12 Toddobaadkiiba laba kol ayaan soomaa, waxaan
haysta oo dhanna toban meelood ayaan meel ka
bixiyaa. **13** Laakiin cashuurqaadihii meel fog ayuu ka
istaagay, ma uuna doonaynin inuu indhihiisa cirka u
qaado, laakiin laabtiisa ayuu garaacay isagoo leh,
Ilaahow, ii naxariiso anigoo dembi leh. **14** Waxaan
idinku leeyahay, Kan iyo kii kale, kan baa gurigiisa
tegey isagoo la caddeeyey inuu xaq yahay; waayo,
mid kasta oo isa sarraysiiya waa la hoosaysiin doonaa,
oo kii is-hoosaysiiyana waa la sarraysiin doonaa. **15**
Ilmo yaryar ayay u keeneen inuu taabto, laakiin goortii
xertii aragtay, ayay canaanteen. **16** Laakiin Ciise ayaa
u yeedhay oo ku yidhi, Ilmaha yaryar daaya, ha ii
yimaadeene, hana diidina, waayo, kuwan oo kale
ayaa ka mid ah boqortooyada Ilaah. **17** Runtii waxaan
idinku leeyahay, Ku alla kii aan boqortooyada Ilaah u
aqbalin sida ilmo yar oo kale, meeshaas ma uu geli
doono. **18** Taliye ayaa weyddiiyey isagoo leh, Macallin
wanaagsanow, maxaan sameeyaa inaan nolosha
weligeed ah dhaxlo? **(aiōnios g166)** **19** Markaasaa Ciise
ku yidhi, Maxaad iigu yeedhaysaa wanaagsanow?
Mid wanaagsan ma jiro mid maahee, kaasuna waa
Ilaah. **20** Qaynuunnada waad taqaan, Waa inaanad
sinaysan, Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad wax
xadin, Waa inaanad marag been ah furin, Aabbahaa
iyo hooyadaana maamuus. **21** Markaasuu yidhi,
Kuwaas oo dhan tan iyo yaraantaydii waan dhawray.
22 Ciise goortuu waxaas maqlay ayuu ku yidhi, Weli
wax keliya ayaa kuu dhiman. Waxaad haysatid oo
dhan iibi, oo masaakiinta u qaybi, oo waxaad jannada
ku lahaan doontaa maal, ee kaalay oo i soo raac.
23 Laakiin goortuu waxaas maqlay ayuu aad uga
caloolxumaaday, waayo, aad buu hodan u ahaa. **24**
Ciise goortuu arkay, wuxuu yidhi, Kuwa hodanka ah
waa ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan,

25 waayo, nin hodan ah inuu boqortooyada Ilaah
galo waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeeda
ka duso. **26** Markaasaa kuwa maqlay waxay ku
yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara? **27**
Wuxuuse ku yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin,
Ilaah waa u suurtoobaan. **28** Butros ayaa ku yidhi,
Bal eeg, waxayagii ayaannu ka tagnay, waana ku
raacnay. **29** Wuxuuna ku yidhi, Runtii waxaan idinku
leeyahay. Ma jiro nin boqortooyada Ilaah aawadeed
uga tegey guri, ama afo, ama walaalo, ama waalid,
ama carruur, **30** oo aan haatan helayn labanlaab
badan, wakhtiga imanayana nolosha weligeed ah.
(aiōn g165, aiōnios g166) **31** Laba-iyo-tobankii ayuu watay
oo ku yidhi, Waxaynu ku soconnaa Yeruusaalem,
oo wax walba oo nebiyadu qoreen ayaa Wiilka
Aadanaha u noqon doona. **32** Waayo, isaga waxaa
loo dhiibi doonaa dadka aan Yuhuudda ahayn, waana
lagu kajami doonaa, oo la caayi doonaa, oo lagu
tufi doonaa, **33** wayna karbaashi doonaan oo dili
doonaan, maalinta saddexaadna wuu soo sara kici
doonaa. **34** Laakiin waxyaalahaas waxba kama ay
garan, hadalkaasna waa ka qarsoonaa, mana ay
garan wixii la yidhi. **35** Waxaa noqotay markuu Yerixoo
ku soo dhowaaday, in nin indha la' jidka ag fadhiyey
oo dawarsanayay, **36** oo goortuu maqlay dadka
badan oo ag maraya ayuu weyddiiyey waxaas waxay
ahaayeen. **37** Waxay u sheegeen in Ciisihii Reer
Naasared ag marayo. **38** Markaasuu qayliyey isagoo
leh, Ciise, ina Daa'uudow, ii naxariiso. **39** Kuwa hor
marayay ayaa canaantay si uu u aamuso, laakiin
si ka badan ayuu ugu qayliyey, Ina Daa'uudow, ii
naxariiso. **40** Markaasaa Ciise joogsaday oo wuxuu
ku amray in loo keeno, oo goortuu u soo dhowaaday
ayuu weyddiiyey, oo ku yidhi, **41** Maxaad doonaysaa
inaan kuu sameeyo? Wuxuu ku yidhi, Sayidow, inaan
wax arko. **42** Markaasaa Ciise ku yidhi, Wax arag;
rumaysadkaaga ayaa ku bogsiiyey. **43** Kolkiiba ayuu
wax arkay, wuuna raacay oo Ilaah ammaanay. Dadkii
oo dhanna goortay arkeen, ayay Ilaah ammaaneen.

19 Ciise wuxuu galay oo dhex marayay Yerixoo. **2**
Oo bal eeg, waxaa jiray nin Sakhayos la odhan
jiray; kan ahaa madaxda cashuurqaadayaasha, oo
hodan buuna ahaa. **3** Wuxuuna doonayay inuu
Ciise arko cid uu yahay, wuuna kari waayay dadkii
badnaa aawadood, waayo, wuu gaabnaa. **4** Hore
buu u orday, oo wuxuu fuulay geed sukomoor inuu
isaga arko, waayo, goor dhow jidkaas ayuu soo mari
lahaa. **5** Ciise goortuu meeshii yimid, ayuu kor u
eegay, oo wuxuu ku yidhi, Sakhayosow, dhaqso u
soo deg, waayo, maanta waa inaan gurigaaga joogo.
6 Dhaqso ayuu u soo degay, oo farxad ayuu ku
soo dhoweeyey. **7** Dadkii goortay arkeen, kulligood
way wada gunuunaceen, iyagoo leh, Nin dembi leh
ayuu u marti galay. **8** Sakhayos waa istaagay oo
Rabbiga ku yidhi, Bal eeg, Sayidow, maalkayga
badhkiisa ayaan masaakiinta siinayaa, oo haddii aan
nin wax ka dulmay, waxaan u celinayaa afar laab.
9 Ciise wuxuu ku yidhi, Maanta badbaadinta ayaa
gurigan timid, waayo, isaguna waa ina Ibraahim.
10 Waayo, Wiilka Aadanahu wuxuu u yimid inuu kii
hallaabay doondoono oo badbaadiyo. **11** Goortay
waxaas maqleen, masaal buu ku daray oo ku hadlay,
waayo, wuxuu ku dhowaa Yeruusaalem, waxayna
u maleeyeen boqortooyada Ilaah inay markiiba soo
muuqan doonto. **12** Sidaa darteed wuxuu yidhi, Nin
sharaf leh ayaa dal fog tegey inuu boqortooyo soo
helo oo soo noqdo. **13** Wuxuu u yeedhay tobankiisa
addoon, oo wuxuu u dhiibay toban mina, oo ku yidhi,
Ku baayacmushtara ilaa aan soo noqdo. **14** Laakiin
dadkii magaaladiisa ayaa nacay, oo waxay ka daba
direen ergo iyagoo leh, Dooni mayno ninkaas inuu
boqor noo ahaado. **15** Goortuu soo noqday isagoo
boqortooyadii qaatay, wuxuu ku amray in loo yeedho
addoommadii uu lacagtii u dhiibay inuu ogaado mid
kasta intuu ka faa'iiday baayacmushtarigii. **16** Kii
hore ayaa u yimid oo ku yidhi, Sayidow, minahaagii
ayaa toban kale laga faa'iiday. **17** Markaasuu ku
yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow
wanaagsan. Wax yar ayaad aamin ku ahayd, ee toban
magaalo u sarree. **18** Markaasaa kii labaad yimid
isagoo leh, Sayidow, minahaagii waxaa laga faa'iiday
shan mina. **19** Kaasna wuxuu ku yidhi, Adna shan
magaalo u sarree. **20** Kii kalena waa yimid isagoo leh,
Sayidow, waa kaa minahaagii aan maro yar ku guntay
oo meel dhigay. **21** Waayo, waan kaa baqay, maxaa
yeelay, nin ba'an baad tahay; waxaad qaadataa
waxaanad dhigan, oo waxaad gurataa waxaanad
beeran. **22** Wuxuu ku yidhi, Waxaa afkaaga ka soo
baxay ayaan kugu xukumayaa, addoon yahow sharka
leh. Waad ogayd inaan ahay nin ba'an oo qaato wixii
aanan dhigan oo gurto wixii aanan beeran. **23** Maxaad
haddaba lacagtaydii baangiga u dhigi weyday, si,

markaan imaado, aan u soo qaato lacagtaydii iyo
faa'iidadeediiba? 24 Markaasuu ku yidhi kuwii ag
taagnaa, Minaha ka qaada oo u dhiiba kan tobanka
mina haya. 25 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow,
toban mina ayuu hayaa. 26 Waxaan idinku leeyahay,
Mid walba oo wax haysta waa la siin doonaa, kii
aan waxba haysanse waa laga qaadi doonaa xataa
wuxuu haysto. 27 Laakiin cadowyadaydan oo aan
doonin inaan boqor u ahaado halkan keena oo
hortayda ku laaya. 28 Goortuu waxaas ku hadlay ayuu
hore u socday oo Yeruusaalem tegey. 29 Goortuu
Beytfaage iyo Beytaniya ku dhowaaday ilaa buurta
Buur Saytuun la yidhaahdo ayuu laba xer ah diray, 30
isagoo leh, Tuulada idinka soo hor jeedda taga, tan
goortaad gashaan aad ka helaysaan qayl xidhan oo
aan ninna weligii fuulin; soo fura oo keena. 31 Haddii
laydin weyddiiyo oo laydinku yidhaahdo, Maxaad
u furaysaan? waxaad ku tidhaahdaan, Sayidkaa u
baahan. 32 Markaasay kuwii la diray tageen oo heleen
sidii lagu yidhi. 33 Kolkay qaylka furayeen ayaa kuwii
lahaa ku yidhaahdeen, Maxaad qaylka u furaysaan?
34 Waxay ku yidhaahdeen, Sayidkaa u baahan. 35
Markaasay Ciise u keeneen, oo dharkoodii bay qaylkii
dusha ka saareen, oo Ciise ayay fuusheen. 36 Oo
intuu socday, dharkoodii ayay jidka ku gogleen. 37
Goortuu ku soo dhowaanayay xataa meeshii Buur
Saytuun laga dego, dadkii oo dhan oo xertii ahaa
ayaa bilaabay inay farxaan, oo cod weyn Ilaah ku
ammaanaan waxa xoogga leh oo dhan oo ay arkeen
aawadood, 38 iyagoo leh, Waxaa barakaysan Boqorka
Rabbiga magiciisa ku imanaya. Nabadi jannada ha
ku jirto, ammaantuna meelaha ugu sarreeya. 39
Farrisiintii qaarkood oo dadkii badnaa ku dhex jiray
ayaa ku yidhi, Macallimow, xertaada canaano. 40
Markaasuu u jawaabay oo ku yidhi, Waxaan idinku
leeyahay, Kuwani hadday aamusaan, dhagaxyada
ayaa qaylin doona. 41 Oo markuu ku soo dhowaaday,
ayuu magaalada arkay oo u ooyay, 42 isagoo leh,
Adigu haddii aad maalintan garan lahayd waxa nabad
ah! Laakiin hadda waa laga qariyey indhahaaga. 43
Waayo, maalmuhu way kuu iman doonaan markii
cadowyadaadu ay xaggaaga dhufays u soo qodan
doonaan, oo ay kugu wareegi doonaan oo ay dhinac
walba kaa celin doonaan. 44 Way ku dumin doonaan,
adiga iyo carruurtaada kugu jirta, oo kuguma dayn
doonaan dhagax dhagax dul saaran, waayo, waad
garan weyday wakhtigii booqashadaada. 45 Wuxuu
galay macbudka oo bilaabay inuu ka eryo kuwii wax
ku iibinayay, 46 isagoo ku leh, Waa qoran tahay,
Gurigaygu wuxuu ahaan doonaa guriga tukashada,
laakiin idinku waxaad ka dhigteen god tuugo. 47
Maalin walba ayuu macbudka ku jiri jiray isagoo wax
baraya; laakiin wadaaddada sare iyo culimmada iyo
madaxda dadku waxay dooneen inay dilaan, 48 oo ay
waayeen waxay ku sameeyaan, waayo, dadka oo
dhan ayaa aad u dhegaysanayay.

20 Maalmahaa middood intuu Ciise dadka
macbudkii wax ku barayay oo injiilka kaga
dhex wacdiyeyey, waxaa dhacay in wadaaddada
sare iyo culimmada ula yimaadeen waayeellada
2 oo la hadleen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg,
Amarkee baad waxan ku samaysaa? Oo yuu yahay
kan amarkan ku siiyey? 3 Markaasuu u jawaabay oo
ku yidhi, Aniguna hal baan idin weyddiinayaa, iina
sheega. 4 Baabtiiskii Yooxanaa ma wuxuu ka yimid
xagga jannada mase dadka? 5 Dhexdooda ayay iskala
hadleen iyagoo leh, Haddaynu nidhaahno, Xagga
jannada, wuxuu odhanayaa, Maxaad u rumaysan
weydeen? 6 Laakiin haddii aynu nidhaahno, Xagga
dadka, dadka oo dhan ayaa ina dhagxinaya, waayo,
waa la aaminsiiyey inuu Yooxanaa nebi ahaa. 7
Markaasay waxay ugu jawaabeen inaanay garan
meeshuu ka yimid. 8 Ciisena wuxuu ku yidhi, Aniguna
idiin sheegi maayo amarka aan waxan ku sameeyo.
9 Wuxuu bilaabay inuu masaalkan dadka kula hadlo.
Nin baa wuxuu beertay beer canab ah, oo niman
beerrey ah u kiraystay, markaasuu dal kale tegey,
oo wax badan ku maqnaa. 10 Goortii xilligii yimid,
ayuu addoon u soo diray beerreydii inay isaga siiyaan
midhaha beerta, laakiin beerreydii ayaa garaacday oo
waxla'aan ku dirtay. 11 Haddana wuxuu diray addoon
kale, kaasna way garaaceen, oo ceebeeyeen, oo
waxla'aan ku direen. 12 Haddana mid saddexaad
ayuu diray, kaasna way dhaawaceen oo iska tuureen.
13 Markaasaa sayidka beerta wuxuu yidhi, Maxaan
sameeyaa? Waxaan dirayaa wiilkaygaan jeclahay,
malaha way maamuusi doonaan. 14 Laakiin beerreydii
goortay arkeen, waxay isku yidhaahdeen, Kanu waa
kii dhaxalka lahaa; aan dilnee, si aynu dhaxalka
u lahaanno. 15 Markaasay beertii canabka ahayd
dibaddeeda ku tuureen, wayna dileen. Haddaba
sayidkii beerta canabka ah muxuu iyaga ku samayn

doonaa? 16 Wuu iman doonaa oo beerreydaas dili
doonaa, oo dad kale ayuu beerta canabka ah u dhiibi
doonaa. Goortay taas maqleen waxay yidhaahdeen,
Yaanay noqon. 17 Laakiin wuu eegay oo ku yidhi,
Haddaba muxuu yahay waxan la qoray, Dhagaxii kuwa
wax dhisaa ay diideen, Kaasu wuxuu noqday madaxa
rukunka? 18 Mid kasta oo dhagaxaas ku dhacaa, wuu
jejebi doonaa, laakiin kan uu ku dhoco, wuu burburin
doonaa. 19 Saacaddaas qudheeda ayaa culimmadii
iyo wadaaddadii sare dooneen inay isagii qabtaan;
laakiin dadkay ka baqeen; waayo, waxay garteen inuu
masaalkan iyaga kaga hadlay. 20 Wayna dayayeen,
oo ay u soo direen jaajuusiin iska dhigaya dad xaq ah,
si ay hadalkiisa ugu qabtaan, oo ay ugu gacangeliyaan
talada iyo amarka taliyaha. 21 Markaasay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen, Macallimow, waxaannu og nahay
inaad si hagaagsan wax u tidhaahdo oo wax u bartid,
oo aanad ninna u eexan, laakiin aad jidka Ilaah run
ku bartid. 22 Ma xalaal baa inaannu cashuur Kaysar
siinno ama inaannan siin? 23 Laakiin khiyaanadooda
wuu gartay, oo wuxuu ku yidhi, 24 Dinaar i tusa.
Yaa leh masawirkan iyo qorniinkan ku yaal? Waxay
yidhaahdeen, Kaysar baa leh. 25 Markaasuu ku
yidhi, Haddaba Kaysar siiya wixii Kaysar leeyahay,
Ilaahna siiya wixii Ilaah leeyahay. 26 Hadalkiisa way
ku qaban kari waayeen dadka hortiisa, wayna ka
yaabeen jawaabtiisa, oo way aamuseen. 27 Waxaa u
yimid qaar Sadukiin ah, kuwii odhan jiray, Sarakicidda
kuwii dhintay ma jirto. 28 Oo waxay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen, Macallimow, Muuse wuxuu noo
qoray, Nin walaalkiis hadduu dhinto isagoo naag
leh oo aan carruur lahayn, walaalkiis naagtiisa waa
inuu dumaalo oo uu carruur walaalkiis u dhalo.
29 Haddaba waxaa jiray toddoba walaalo ah. Kii
ugu horreeyey naag buu qabay, wuuna dhintay
carruurla'aan. 30 Kii labaadna wuu guursaday, 31 oo
kii saddexaadna waa dumaalay. Sidaasay toddobadii
u wada guursadeen, carruurna kama ay tegin, wayna
dhinteen. 32 Kulligood dabadeed naagtiina waa
dhimatay. 33 Haddaba wakhtiga sarakicidda kuwii
dhintay, iyaga kee bay naagtiisa ahaan doontaa?
Waayo, toddobadu way wada guursadeen. 34 Ciise
wuxuu ku yidhi, Wiilashii wakhtigan waa guursadaan,
guurna waa la siiyaa, (aiōn g165) 35 laakiin kuwa loo
xisaabay inay istaahilaan inay gaadhaan wakhtigaas
iyo ka soo sarakicidda kuwii dhintay ma guursadaan,
guurna lama siiyo, (aiōn g165) 36 waayo, kol dambe
ma dhiman karaan, maxaa yeelay, waxay yihiin sida
malaa'igaha, oo waxay yihiin wiilashii Ilaah iyagoo ah
wiilashii sarakicidda. 37 Laakiin in kuwii dhintay la sara
kiciyo Muuse ayaa tilmaamay xaggii geedka markuu
Rabbiga ugu yeedhay Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha
Isxaaq iyo Ilaaha Yacquub. 38 Laakiin isagu ma aha
Ilaaha kuwa dhintay, laakiin waa Ilaaha kuwa nool,
waayo, dhammaan isagay u nool yihiin. 39 Culimmada
qaarkood ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Macallimow,
si wanaagsan ayaad u hadashay. 40 Kol dambe kuma
ay dhicin inay wax weyddiiyaan. 41 Wuxuuna ku yidhi,
Sidee bay u yidhaahdaan, Masiixu waa ina Daa'uud?
42 Daa'uud qudhiisa ayaa kitaabkii Sabuurrada ku
leh, Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda
fadhiiso, 43 Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga
hoostooda geliyo. 44 Haddaba Daa'uud ayaa ugu
yeedhay Sayid, ee sidee buu wiilkiisa u yahay? 45
Dadkii oo dhan oo maqlaya, ayuu xertiisii ku yidhi,
46 Iska jira culimmada oo doonaya inay khamiisyo
dhaadheer ku socdaan, oo jecel salaanta suuqa,
iyo kursiyada hore oo sunagogyada, iyo meelaha
hore oo diyaafadaha, 47 kuwa wada laasta guryaha
carmallada, oo tukashooyin dhaadheer istusid u
tukada. Kuwaas waxay heli doonaan xisaab aad u
daran.

21 Kor buu u eegay, oo wuxuu arkay kuwa hodanka
ah oo hadiyadahoodii khasnadda ku ridaya.
2 Wuxuuna arkay carmal miskiin ah oo meeshaas
laba lacag ah oo yaryar ku ridaysa. 3 Markaasuu
yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, Carmalkan
miskiinta ah waxay ku ridday wax ka badan wixii ay
dhammaan ku rideen. 4 Waayo, kuwaas oo dhan
waxoodii badnaa ayay wax kaga rideen hadiyadaha,
iyaduse miskiinnimadeeda waxay kaga ridday wixii
ay ku noolaan lahayd oo dhan. 5 Oo qaar kolkay
macbudka ka hadlayeen in dhagaxyo wanaagsan
iyo hadiyado lagu qurxiyey, wuxuu yidhi, 6 Waxaa
imanaya maalmo goortii kuwaas aad arkaysaan aan
dhagax dhagax kale dushiisa lagu dul dayn doonin oo
aan la dumin doonin. 7 Markaasay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Macallimow, goormay waxyaalahanu
ahaan doonaan, oo calaamadu maxay ahaan doontaa
goortii waxyaalahanu ay dhowaan doonaan? 8
Markaasuu yidhi, Iska eega yaan laydin khiyaanayn,
waayo, qaar badan ayaa magacayga ku iman doona,

oo waxay odhan doonaan, Anigu waxaan ahay isaga;
iyo, Wakhtigu waa soo dhowaaday. Ha raacina. **9**
Oo markaad dagaallo iyo rabshooyin maqashaan ha
baqanina, waayo, kolka hore waxyaalahanu waa inay
dhacaan, laakiin dhammaadku kolkiiba ma aha. **10**
Markaasuu ku yidhi, Quruunba quruun bay ku kici
doontaa, boqortooyona boqortooyo. **11** Waxaa meelo
kala duwan ka dhici doona dhulgariir iyo abaaro
iyo cudurro, samadana waxaa laga arki doonaa
waxyaalo cabsi leh iyo calaamooyin waaweyn. **12**
Waxyaalahan oo dhan hortood gacmahooday idin
saari doonaan oo idin silcin doonaan oo idiin dhiibi
doonaan sunagogyada iyo xabsiyada, oo waxaa
magacayga aawadiis laydiin hor geeyn doonaa
boqorro iyo taliyayaal. **13** Waxayna idinku noqon
doontaa marag. **14** Sidaa darteed qalbiyadiinna
geliya inaydnaan hore ugu fikirin waxaad ku jawaabi
doontaan. **15** Waayo, waxaan idin siin doonaa af iyo
xigmad aanay cadaawayaashiinna oo dhammu ka
adkaan karin oo aanay ka gees hadli karin. **16** Laakiin
idinka waxaa idin gacangelin doona waalidkiinna, iyo
walaalahiinna, iyo xigaalkiinna, iyo saaxiibbadiinna,
qaarkiinnana waa la dili doonaa. **17** Dadka oo dhan
ayaa magacayga aawadiis idiin necbaan doona.
18 Tinna madaxiinna kama lumi doono. **19** Waa
inaad naftiinna ku haysataan dulqaadashadiinna. **20**
Laakiin goortaad aragtaan Yeruusaalem oo colal ku
wareegsan yihiin, markaas ogaada in hallaynteedu
dhow dahay. **21** Markaas kuwa Yahuudiya joogaa
buuraha ha u carareen, kuwa gudaheeda ku jiraana
ha ka baxeen, kuwa beeraha joogaana yaanay gelin.
22 Waayo, kuwanu waa maalmo aargudasho in wixii la
qoray oo dhammu ay noqdaan. **23** Laakiin waa u hoog
kuwa uurka leh iyo kuwa wakhtigaas ilmo nuujinaya,
waayo, dhulka dhib weyn ayaa ka dhici doonta,
dadkanna cadho. **24** Waxayna ku dhici doonaan seef
afkeeda, oo waa la qabsan doonaa, oo quruumaha oo
dhan la geeyn doonaa; quruumuhuna Yeruusaalem
ayay ku tuman doonaan ilaa wakhtiga quruumuhu ka
dhammaado. **25** Calaamooyin ayaa laga arki doonaa
qorraxda, iyo dayaxa, iyo xiddigaha; dhulkana waxaa
ku jiri doona dhib quruumahu ka welwelaan guuxa
badda iyo hirarka aawadood. **26** Dadkuna waxay
la suuxi doonaan baqdin iyo filasho waxa dunida
iman doona, waayo, xoogagga cirka ayaa la gariirin
doonaa. **27** Markaasay arki doonaan Wiilka Aadanaha
oo daruur ku imanaya, isagoo leh xoog iyo ammaan
weyn. **28** Laakiin goortii ay waxaasu bilaabaan inay
dhacaan, kor eega, madaxyadiinnana kor u qaada,
waayo, madaxfurashadiinnu waa dhow dahay. **29**
Markaasuu masaal kula hadlay, Bal eega berdaha iyo
dhirta oo dhan; **30** goortay caleemo bixiyaan waad
arkaysaan oo garanaysaan inuu roobku haddaba
dhow yahay. **31** Sidaas oo kale idinkuna goortaad
aragtaan waxaas oo dhacaya, garta in boqortooyadii
Ilaah dhow dahay. **32** Runtii waxaan idinku leeyahay,
Qarniganu ma idlaan doono intaanay wax walba
dhicin. **33** Cirka iyo dhulku waa idlaan doonaan,
laakiinse ereyadaydu ma idlaan doonaan. **34** Laakiin
iska jira, yaan qalbiyadiinnu la cuslaan dhereg badan
iyo sakhraannimo iyo ka welwelidda ifkan, oo yaan
maalintaasu idiin soo kedin sida dabin oo kale. **35**
Waayo, sidaas oo kale ayaa ku dhacaysa kulli kuwa
dunida oo dhan jooga. **36** Laakiin wakhti walbaba soo
jeeda, idinkoo Ilaah baryaya inaad xoog yeelataan si
aad uga baxsataan waxaas dhici doonaa oo dhan,
oo aad Wiilka Aadanaha isu hor taagtaan. **37** Maalin
walba ayuu macbudka wax ku bari jiray, habeen
walbana dibadda ayuu u bixi jiray, oo wuxuu baryi
jiray buurta la odhan jiray Buur Saytuun. **38** Dadka oo
dhammuna aroortii ayay macbudka ugu iman jireen
inay dhegaystaan.

22 Waxaa soo dhowaatay Iiddii Kibistii-aan-
khamiirka-lahayn oo la yidhaahdo Kormaridda.
2 Markaasaa wadaaddadii sare iyo culimmadii waxay
dooneen si ay u dilaan isaga, waayo, dadka ayay ka
baqeen. **3** Markaasaa Shayddaanku wuxuu galay
Yuudas, kan Iskariyod la odhan jiray, isagoo ka mid
ah tirada laba-iyo-tobanka. **4** Markaasuu tegey, oo
wuxuu la hadlay wadaaddada sare iyo madaxdii
askarta si uu ugu gacangeliyo. **5** Goortaasay farxeen
oo kula heshiiyeen inay lacag siiyaan, **6** wuuna
oggolaaday, oo wuxuu doonayay goor wanaagsan
inuu u soo gacangeliyo intii dadka maqnaayeen. **7**
Waxaa timid maalintii Iidda Kibista-aan-khamiirka-
lahayn, tan la leeyahay in neefka Kormaridda la
gowraco. **8** Markaasaa Ciise wuxuu diray Butros iyo
Yooxanaa isagoo ku leh, Taga oo Kormaridda inoo soo
diyaargareeya aan cunnee. **9** Waxay ku yidhaahdeen,
Xaggee baad doonaysaa inaannu ku diyaargarayno?
10 Wuxuu ku yidhi, Bal eega, goortaad magaalada
gashaan waxaa idinla kulmi doona nin ashuun biyah

sita. Isaga raaca oo ka daba gala guriguu galo. 11
Waxaad ninka guriga leh ku tidhaahdaan, Macallinkii
wuxuu kugu leeyahay, Meeday qooladdii martidu
oo aan xertayda kula cuni doono cashada Iidda
Kormaridda? 12 Wuxuu idin tusayaa qoolad weyn
oo sare oo goglan, halkaa ku diyaargareeya. 13
Markaasay tageen, oo waxay heleen siduu u sheegay,
oo cashada Iidda Kormaridda way diyaargareeyeen.
14 Goortii saacaddii timid ayuu fadhiistay, isaga iyo
rasuulladiiba. 15 Markaasuu wuxuu ku yidhi, Aad
baan u doonayay inaan cashadan Iidda Kormaridda
idinla cuno intaanan xanuunsan. 16 Waayo, waxaan
idinku leeyahay, Mar dambe tan ma cuni doono ilaa ay
ku dhammaystiranto boqortooyada Ilaah dhexdeeda.
17 Markaasuu koob qaaday, oo goortuu mahadnaqay
ayuu yidhi, Kan qaata oo qaybsada, 18 waayo,
waxaan idinku leeyahay, Hadda dabadeed anigu
midhaha geedka canabka ah kama cabbi doono
ilaa ay boqortooyada Ilaah timaado. 19 Kibisna wuu
qaaday, oo goortuu mahadnaqay, ayuu kala jejebiyey,
oo iyaga siiyey, isagoo leh, Tanu waa jidhkaygii laydiin
bixiyey. Waxan xusuustayda u sameeya. 20 Sidaas
oo kale cashada dabadeed koobkuu qaaday isagoo
leh, Koobkanu waa axdiga cusub oo dhiiggayga
aawadiin loo daadshay, 21 laakiin eega, gacanta kan
i gacangelinaya miiskay ila saaran tahay, 22 waayo,
Wiilka Aadanahu waa baxayaa sidii loo gooyay,
laakiin hoog waxaa leh ninkaas gacangelinaya.
23 Markaasay waxay bilaabeen inay dhexdooda
isweyddiiyaan midkood waxan yeeli doona. 24
Dhexdoodana waxaa ku jirtay dood ku saabsanayd
midkood lagu tirinaya inuu ugu weyn yahay. 25
Markaasuu ku yidhi, Quruumaha boqorradoodu ay
u taliyaan iyaga, kuwa xukun ku lehna waxaa la
yidhaahdaa, Wanaagfalayaal. 26 Idinkuse sidaas ma
ahaan doontaan, laakiin kan dhexdiinna ugu weyn,
ha noqdo sida kan yar; kan u sarreeyaana, ha noqdo
sida kan adeega. 27 Waayo, kee baa weyn, ma
kan cuntada u fadhiya baa mise waa kan adeega?
Miyaanu ahayn kan cuntada u fadhiya? Aniguse
sida kan adeega ayaan idiin dhex joogaa. 28 Idinku
waxaad tihiin kuwa ila sii joogay markii lay jirrabayay.
29 Waxaan idiin yeelayaa boqortooyo sida aabbahay
iigu yeelay, 30 si aad wax uga cuntaan oo uga cabtaan
miiskayga oo boqortooyadayda ku jira, oo waxaad ku
fadhiisan doontaan carshiyo idinkoo xukumaya laba-
iyo-tobanka qolo oo Israa'iil. 31 Simoonow, Simoonow,
ogow, Shayddaanka ayaa ku doonay inuu kuu haadiyo
sida sarreen, 32 laakiin waan kuu baryootamay si
aanu rumaysadkaagu u baabbi'in, adiguna goortaad
hadaysantid walaalaha adkee. 33 Markaasuu wuxuu
ku yidhi, Sayidow, diyaar baan u ahay inaan kuu
raaco xabsiga iyo dhimashadaba. 34 Isaguse wuxuu
ku yidhi, Waxaan kuu sheegayaa, Butrosow, maanta
diiqu ciyi maayo ilaa aad saddex kol dafirtid inaad i
taqaan. 35 Wuxuuna ku yidhi, Goortaan idin diray
kiishadla'aan iyo qandila'aan iyo kabola'aan, wax ma
u baahnaydeen? Waxay yidhaahdeen, Maya, waxba.
36 Markaasuu ku yidhi, Laakiin haddeer kii kiishad
qabaa ha qaato, sidaas oo kalena qandi ha qaato.
Kii aan midna qabinna, dharkiisa ha iibiyo, oo seef
ha iibsado. 37 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Waa
inuu igu dhammaado qorniinkan leh, Waxaa isaga
lagu tiriyey sharcilaawayaasha. Waayo, waxa igu
saabsani dhammaad bay leeyihiin. 38 Markaasay
waxay yidhaahdeen, Sayidow, bal eeg, laba seefood
ayaa halkan yaale. Wuxuu ku yidhi, Waa ku filan tahay.
39 Markaasuu baxay oo Buur Saytuun tegey sidii
caadadiisu ahayd, xertiina waa raacday. 40 Markuu
meeshii joogay ayuu ku yidhi, Tukada inaydnaan
jirrabaadda gelin. 41 Markaasuu intii dhagax la tuuro
ka durkay, wuuna jilba joogsaday oo tukaday, 42
isagoo leh, Aabbow, haddaad doonaysid, koobkan
iga fogee, hase ahaatee, doonistaydu yaanay noqon,
taaduse ha noqoto. 43 Markaasaa waxaa samada
kaga muuqatay malaa'ig isaga xoogaynaysa. 44
Isagoo aad u xanuunsan ayuu dadaal ku tukaday,
dhididkiisuna wuxuu noqday sida dhibicyo dhiig ah
oo dhulka ku dhacaya. 45 Goortuu tukashadiisii ka
soo kacay, ayuu xertii u yimid oo wuxuu arkay iyagoo
caloolxumo la hurda. 46 Markaasuu ku yidhi, Maxaad
u huruddaan? Kaca oo tukada inaydnaan jirrabaadda
gelin. 47 Intuu weli hadlayay, bal eeg, waxaa yimid
dad badan, oo kii Yuudas la odhan jiray oo laba-
iyo-tobanka ka mid ahaa ayaa hortooda socday.
Wuxuuna u soo dhowaaday Ciise inuu dhunkado. 48
Laakiin Ciise wuxuu ku yidhi, Yuudasow, ma waxaad
Wiilka Aadanaha ku gacangelinaysaa dhunkasho? 49
Kuwii ag joogay goortay garteen waxa dhici doona,
waxay yidhaahdeen, Sayidow, seef miyaannu ku
dhufannaa? 50 Markaasaa midkood wuxuu ku dhuftay
wadaadka sare addoonkiisii, oo dhegta midigta ka

gooyay. 51 Laakiin Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Sii daaya. Markaasuu dhegtiisa taabtay oo bogsiiyey.
52 Kuwa u yimid, waxa weeye, wadaaddadii sare,
iyo madaxdii askarta oo macbudka, iyo waayeelladii,
waxaa Ciise ku yidhi, Ma waxaad iila soo baxdeen
seefo iyo ulo sidaan tuug ahay? 53 Goortaan maalin
walba macbudka idinkula jiri jiray, gacmo iguma
aydaan soo taagi jirin, laakiin tanu waa saacaddiinna
iyo xoogga gudcurka. 54 Markaasay isagii qabteen
oo kaxeeyeen, oo wadaadkii sare gurigiisa ayay
geliyeen. Laakiin Butros baa meel fog ka daba
socday, 55 oo goortay barxadda dhexdeeda dab
ka shideen, oo ay wada fadhiisteen, ayaa Butros
dhexdooda fadhiistay. 56 Laakiin gabadh baa intay
aragtay isagoo dabka iftiinkiisa fadhiya, aad bay u
dayday oo tidhi, Kanuna waa la jiray isagii. 57 Isaguse
waa dafiray oo ku yidhi, Naag yahay, anigu garanba
maayo isagii. 58 Waxoogaa yar dabadeed qof kale
ayaa arkay oo yidhi, Adiguna midkood baad tahay.
Butros baase yidhi, Nin yahow, anigu ma ihi. 59
Goortii saacad dhaaftay mid kale ayaa adkeeyey
isagoo leh, Run weeye, kanuna waa la jiray, waayo,
waa reer Galili. 60 Laakiin Butros wuxuu ku yidhi,
Nin yahow, anigu garan maayo waxaad leedahay.
Kolkiiba intuu weli hadlayay, diiqii baa ciyey. 61
Markaasaa Rabbigu soo jeestay oo Butros eegay;
Butrosna wuxuu xusuustay ereygii Rabbiga siduu ku
yidhi, Maanta intaanu diiqu ciyin, saddex kol ayaad i
dafiri doontaa. 62 Markaasuu dibadda u baxay oo aad
u ooyay. 63 Nimankii Ciise qabtay way ku kajameen
oo garaaceen. 64 Oo intay indhaha ka xidheen ayay
weyddiiyeen oo ku yidhaahdeen, Noo sheeg, yuu
yahay kan kugu dhuftay? 65 Wax badan oo kalena
ayay ku lahaayeen iyagoo caayaya. 66 Kolkuu waagii
beryay, waxaa ururay waayeelladii dadka oo ahaa
wadaaddadii sare iyo culimmadiiba, oo waxay isagii
geeyeen shirkoodii iyagoo leh, 67 Haddii aad Masiixa
tahay, noo sheeg. Wuxuuse ku yidhi, Haddaan idiin
sheego ma rumaysan doontaan. 68 Haddaan idin
weyddiiyona, iima jawaabi doontaan. 69 Laakiin hadda
dabadeed Wiilka Aadanahu wuxuu fadhiisan doonaa
midigta xoogga Ilaah. 70 Markaasay waxay wada
yidhaahdeen, Haddaba miyaad tahay Wiilka Ilaah?
Wuxuu ku yidhi, Waad tidhaahdeen inaan ahay. 71
Markaasay yidhaahdeen, Maxaannu markhaati weli
ugu baahan nahay? Waayo, qudheenna ayaa afkiisa
ka maqalnay.

23 Markaasaa dadkoodii oo dhan kacay, oo waxay
isagii hor geeyeen Bilaatos. 2 Kolkaasay
bilaabeen inay ku ashtakeeyaan iyagoo leh,
Waxaannu aragnay ninkan oo quruuntayada rogaya,
oo diidaya in Kaysar cashuur la siiyo, oo odhanaya
inuu qudhiisu yahay Masiix oo boqor ah. 3 Bilaatos
ayaa weyddiiyey, isagoo leh, Ma Boqorka Yuhuudda
baad tahay? Wuu u jawaabay oo ku yidhi, Waad
tidhi. 4 Dabadeed Bilaatos wuxuu wadaaddadii sare
iyo dadkii ku yidhi, Anigu ninkan eed kuma aan
helin. 5 Laakiin way ku sii adkeeyeen iyagoo leh,
Dadkuu kiciyaa, oo dalka Yahuudiya oo dhan ayuu
wax baraa; dalka Galili ayuu ka soo bilaabay ilaa
halkan. 6 Bilaatos goortuu maqlay, wuxuu weyddiiyey
inuu ninku reer Galili yahay. 7 Goortuu ogaaday
inuu ka mid ahaa kuwii Herodos xukumo, wuxuu u
diray Herodos, kan qudhiisu Yeruusaalem joogay
wakhtigaas. 8 Herodos goortuu Ciise arkay, aad
buu u farxay, maxaa yeelay, ilaa wakhti dheer ayuu
doonayay inuu arko, waayo, wax buu ka maqlay, oo
wuxuu rajaynayay inuu calaamo ka arko. 9 Markaasuu
su'aalo badan weyddiiyey, laakiin waxba uma uu
jawaabin. 10 Wadaaddadii sare iyo culimmadii ayaa
istaagay, oo aad iyo aad bay u ashtakeeyeen. 11
Herodos ayaa fududaystay oo ku majaajilooday, isaga
iyo askartiisiiba, oo intuu dhar dhalaalaya u geliyey
ayuu Bilaatos u celiyey. 12 Maalintaas qudheeda
Herodos iyo Bilaatos saaxiibbo bay noqdeen, intii
ka horraysayse cadaawe bay isu ahaayeen. 13
Bilaatos ayaa isugu yeedhay wadaaddadii sare iyo
taliyayaashii iyo dadkii. 14 Markaasuu wuxuu ku yidhi,
Ninkan waxaad iigu keenteen sidii mid dadka rogaya.
Bal ogaada, hortiinna ayaan wax ku weyddiiyey, oo
ninkan kuma aan helin eed ku saabsan waxaad ku
ashtakaynaysaan. 15 Herodosna kuma uu helin,
wuuna noo soo celiyey, oo ma jiro wax dhimasho
istaahila oo uu sameeyey. 16 Taas aawadeed waan
edbinayaa oo sii daynayaa. 17 Waayo, waajib bay
ahayd inuu iidda mid u sii daayo iyaga. 18 Markaasay
wada qayliyeen, iyagoo leh, Wad kan, Baraabbas
noo sii daa, 19 kan xabsiga loogu riday fallaagaduu
magaalada ka riday iyo dilid aawadeed. 20 Mar kale
Bilaatos ayaa iyaga la hadlay isagoo doonaya inuu
Ciise sii daayo. 21 Laakiin way qayliyeen, iyagoo leh,

Iskutallaabta ku qodob, iskutallaabta ku qodob. **22**
Markaasuu wuxuu kolkii saddexaad ku yidhi, Waayo?
Waa maxay sharka kanu sameeyey? Kuma aan helin
sabab lagu dilo, taas aawadeed waan edbinayaa oo
sii daynayaa. **23** Laakiin cod weyn ayay ku adkaysteen
iyagoo weyddiisanaya in iskutallaabta lagu qodbo,
oo waxaa xoog batay codadkoodii iyo codadkii
wadaaddada sare. **24** Markaasaa Bilaatos wuxuu
xukumay in loo yeelo waxay weyddiisteen. **25** Wuuna
sii daayay kii fallaagada iyo dilidda xabsiga loogu
riday oo ay weyddiisteen, laakiin Ciise buu u dhiibay
iyaga siday doonayeen. **26** Kolkay wadeen, waxay
qabteen Simoon reer Kuranaya ah isagoo beeraha ka
soo socda, waxayna saareen iskutallaabtii inuu Ciise
ka daba qaado. **27** Waxaana la socday dad badan iyo
dumar laabta garaacaya oo barooranaya. **28** Laakiin
Ciise intuu u soo jeestay, wuxuu ku yidhi, Gabdhaha
Yeruusaalemow, ha ii ooyina, laakiin u ooya qudhiinna
iyo carruurtiinna, **29** waayo, bal eega, wakhtigu waa
imanayaa goortay odhan doonaan, Waxaa barakaysan
madhashada iyo uurarka aan weligood dhalin iyo
naasaha aan weligood la nuugin. **30** Markaasay
bilaabi doonaan inay buuraha ku yidhaahdaan, Nagu
soo dhaca, oo ay gumburahana ku yidhaahdaan, Na
qariya. **31** Waayo, hadday geedka qoyan waxaas ku
sameeyaan, maxaa ku dhici doona kan engegan? **32**
Waxaana lala waday laba kale oo xumaanfalayaal ah
in lala dilo. **33** Markay yimaadeen meeshii la yidhaahda
dhakada, halkaasay iskutallaabo ku qodbeen isaga iyo
xumaanfalayaashii, mid midigta, kan kalena bidixda.
34 Markaasaa Ciise wuxuu yidhi, Aabbow, iyaga
cafi, waayo, garan maayaan waxay samaynayaan.
Markaasay dharkiisii qaybsadeen, wayna saami riteen.
35 Dadkuna way taagnaayeen iyagoo daawanaya.
Taliyayaashuna way ku qosleen iyagoo leh, Kuwa kale
ayuu badbaadiyey, kanu ha isbadbaadiyo, hadduu
yahay Masiixa Ilaah, kan uu doortay. **36** Askartiina
waa ku majaajiloodeen, oo intay u yimaadeen, ayay
khal siiyeen, **37** oo waxay ku yidhaahdeen, Haddii
aad tahay boqorka Yuhuudda, isbadbaadi. **38** Meel ka
korraysay isagana waxaa ku qorraa qorniin leh, KANU
WAA BOQORKA YUHUUDDA. **39** Xumaanfalayaashii
deldelnaa midkood ayaa caayay isagoo leh, Miyaanad
ahayn Masiixa? Annaga iyo qudhaadaba badbaadi.
40 Laakiin kii kale ayaa jawaabay oo canaantay
isagoo leh, Miyaanad xataa Ilaah ka baqin, waayo,
isku xukun baad tihiin? **41** Waayo, innaga waa inoo
xaq, maxaa yeelay, waxaynu helnay abaalkii wixii
aynu falnay, ninkanuse wax aan jid ahayn ma uu
falin. **42** Markaasuu ku yidhi, Ciisow, i xusuuso
goortaad boqortooyadaada ku timaado. **43** Wuxuu
ku yidhi, Runtii waxaan kugu leeyahay, Maanta
Firdooska ayaad igula jiri doontaa. **44** Haddaba
waxay ahayd abbaaraha saacaddii lixaad, dhulka
oo dhammuna gudcur buu noqday ilaa saacaddii
sagaalaad. **45** Qorraxdu way madoobaatay, daahii
macbudkuna dhexda ayuu ka kala dillaacay. **46**
Markaasaa Ciise cod weyn ku dhawaaqay oo yidhi,
Aabbow, gacmahaaga ayaan ruuxayga u dhiibayaa.
Goortuu waxaas yidhi, ayuu ruuxii bixiyey. **47** Boqol-
u-taliyihii goortuu arkay wixii dhacay, ayuu Ilaah
ammaanay oo yidhi, Hubaal ninkanu xaq buu ahaa.
48 Dadkii oo dhan oo daawasho isugu yimid, goortay
arkeen wixii dhacay, ayay noqdeen iyagoo laabta
garaacaya. **49** Waxaa meel fogna ka taagnaayeen
kuwii Ciise yiqiin oo dhan iyo dumarkii Galili ka soo
raacay, iyagoo waxaas dayaya. **50** Oo bal eeg, waxaa
jiray nin Yuusuf la odhan jiray oo taliye ahaa, wuxuuna
ahaa nin wanaagsan oo xaq ah, **51** (isaguna raalli
kama ahayn waanidoodii iyo falniinkoodii), wuxuuna
ahaa reer Arimataya oo ahayd magaalo Yuhuudda,
kan boqortooyada Ilaah sugayay. **52** Kanu wuxuu
u tegey Bilaatos oo ka baryay Ciise meydkiisii. **53**
Markaasuu soo dejiyey oo kafan ku duudduubay, oo
wuxuu geliyey xabaal dhagax ka qodnayd, meel aan
weligeed ninna la dhigin. **54** Waxay ahayd Maalintii
Diyaargarayska, sabtidiina waa soo dhowaanaysay.
55 Dumarkii kala yimid Galili ayaa daba socday
oo arkay xabaashii iyo sida meydkiisii loo dhigay.
56 Markaasay noqdeen, oo dhir udgoon iyo cadar
soo diyargareeyeen. Sabtidiina way nasteen sida
qaynuunka u ahaa.

24 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka, goortii
waagii beryayay, ayay xabaashii yimaadeen,
iyagoo wada dhirtii udgoonayd oo ay diyaargareeyeen.
2 Oo waxay arkeen dhagixii oo xabaashii laga
giringiriyey. **3** Markaasay galeen, laakiin kama ay
helin meydkii Rabbi Ciise. **4** Waxaa dhacay, intay
waxaas ka sii welwelsanaayeen, in laba nin oo dhar
dhalaalaya sitaa ag taagnaayeen. **5** Dumarkii iyagoo
cabsanaya ayay wejigooda hoos ugu foororiyeen
dhulka. Markaasay ku yidhaahdeen iyaga, Maxaad

kan nool uga dhex doondoonaysaan kuwii dhintay? 6
Isagu halkan ma joogo, laakiinse waa sara kacay.
Xusuusta siduu idiinla hadlay intuu Galili weli joogay,
7 isagoo leh, Wiilka Aadanaha waa in loo gacangeliyo
dembilayaasha, oo iskutallaabta lagu qodbo, oo
maalinta saddexaad uu soo sara kaco. 8 Markaasay
hadalladiisii xusuusteen. 9 Wayna ka soo noqdeen
xabaashii, oo waxaas oo dhan ayay u sheegeen
koob-iyo-tobankii iyo kuwii kale oo dhan. 10 Waxay
ahaayeen Maryantii reer Magdala, iyo Yo'anna, iyo
Maryan oo ahayd Yacquub hooyadii; dumarkii kalena
oo la jiray ayaa waxaas rasuulladii u sheegay. 11
Hadalladaas waxay la noqdeen wax aan micne lahayn,
wayna rumaysan waayeen. 12 Laakiin Butros ayaa
kacay oo xabaashii u orday, markaasuu foororsaday
oo wuxuu arkay maryihii keligood oo meel yaal;
markaasuu ka tegey oo gurigiis ku noqday isagoo
ka yaabban wixii dhacay. 13 Laba ka mid ah iyaga
waxay maalintaas qudheeda ku socdeen tuulo la
odhan jiray Emma'us, tan Yeruusaalem u jirtay
lixdan istaadiyon. 14 Waxay ka wada hadlayeen
wixii dhacay oo dhan, 15 oo waxay noqotay intay
wada hadlayeen oo wax isweyweyddiinayeen, in
Ciise qudhiisa u soo dhowaaday oo la socday. 16
Laakiin waa la indhasaabay si aanay u garanayn.
17 Markaasuu ku yidhi, Maxay yihiin hadalladan aad
isku haysaan intaad socotaan? Wayna istaageen
iyagoo fool qulubsan. 18 Midkood oo Kale'obas
la odhan jiray, ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Ma
adigoo keliya oo Yeruusaalem deggan oo aan ogayn
wixii ayaamahan meeshaas ka dhacay? 19 Wuxuu
ku yidhi, Wax maxay ah? Waxay ku yidhaahdeen,
Wixii ku saabsanaa Ciisihii Reer Naasared, kii ahaa
nin nebi ah oo xoog u lahaa wax falniin iyo hadal
ah Ilaah iyo dadka oo dhan hortooda, 20 iyo sidii
wadaaddada sare iyo taliyayaasheennii ugu dhiibeen
in dhimasho lagu xukumo, oo iskutallaabta ayay ku
qodbeen. 21 Laakiin waxaannu rajaynaynay inuu
yahay kan Israa'iil soo furan lahaa, laakiin waxaas
oo dhan weliba maanta waa u maalintii saddexaad
markii ay waxaas oo dhammi dhaceen. 22 Weliba
dumar annaga naga mid ah ayaa naga yaabsiiyey,
kuwii aroortii hore xabaashii tegey. 23 Goortii ay
meydkiisii waayeen ayay yimaadeen iyagoo leh,
Waxaannu weliba aragnay muuqad malaa'igo kuwa
yidhi, Wuu nool yahay. 24 Qaarkood oo nala joogay
ayaa xabaashii tegey, oo waxay arkeen sidii dumarku
yidhi, laakiin isagase ma ay arkin. 25 Markaasuu ku
yidhi, Nacasyo yahow oo qalbigoodu ka raagay inuu
rumaysto wixii nebiyada oo dhammi ay ka hadleen.
26 Masiixa miyaanay waajib ku ahayn inuu waxaas oo
dhan ku silco oo uu ammaantiisa galo? 27 Markaasuu
ka bilaabay Muuse iyo nebiyada oo dhan, Qorniinka
oo dhanna ayuu uga micneeyey wixii isaga qudhiisa
ku saabsanaa. 28 Goortaasay ku soo dhowaadeen
tuuladay ku socdeen, isaguna wuxuu iska dhigay mid
sii fogaanaya, 29 laakiin way oggolaysiiyeen iyagoo
leh, Nala joog, waayo, makhribku waa dhow yahay,
maalintiina durba waa dhammaatay. Markaasuu la
galay inuu la joogo. 30 Waxaa dhacay kolkuu cunto
ula fadhiistay inuu kibista qaaday, oo barakeeyey,
oo intuu kala jejebiyey ayuu siiyey. 31 Markaasaa
indhahoodu furmeen, oo isagay garteen, wuuna ka
libdhay. 32 Markaasay isku yidhaahdeen, Miyaan
qalbigeennu gubanin intuu jidka inagula hadlayay
iyo intuu Qorniinkii inoo furayay? 33 Saacaddaas
qudheeda ayay kaceen oo Yeruusaalem ku noqdeen,
waxayna arkeen koob-iyo-tobankii iyo kuwii la jiray oo
isu ururay, 34 iyagoo leh, Hubaal Sayidku waa sara
kacay, oo wuxuu u muuqday Simoon. 35 Iyaguna
waxay ka warrameen wixii jidka ka dhacay iyo siday
isaga ugu garteen kala jejebintii kibista. 36 Intay
waxyaalahaas ku hadlayeen, isaga qudhiisa ayaa
dhexdooda taagnaa, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha
idinla jirto. 37 Laakiin way argaggexeen oo cabsadeen,
waxayna u maleeyeen inay ruuxaan arkeen. 38
Markaasuu ku yidhi, Maxaad u naxaysaan? Fikirro
maxay qalbigiinna uga kacayaan? 39 Gacmahayga
iyo cagahayga arka inaan anigu isagii ahay, i taabta
oo arka, waayo, ruuxaan jiidh iyo lafo ma leh sidaad
igu arkaysaan inaan leeyahay. 40 Goortuu waxaas
yidhi, ayuu tusay gacmihiisa iyo cagihiisa. 41 Intay
yaabsanaayeen iyagoo aan weli rumaysan farxad
aawadeed, wuxuu ku yidhi, Halkan wax la cuno ma
ku haysaan? 42 Kolkaasay waxay siiyeen in kalluun
duban ah. 43 Markaasuu qaaday oo hortooda ku
cunay. 44 Wuxuu ku yidhi, Kuwani waa hadalladaydii
aan idinkula hadlay intii aan weli idinla jiray. Waa inay
noqdaan wax walba oo sharciga Muuse iyo nebiyadii
iyo sabuurrada laygaga qoray oo igu saabsanaa. 45
Markaasuu garashadooda u furay si ay u gartaan
Qorniinka. 46 Wuxuuna ku yidhi, Sidaasay u qoran

tahay, Waa inuu Masiixu silco, oo uu maalinta
saddexaad kuwa dhintay ka soo sara kaco, 47 iyo in
toobaddii iyo dembidhaafka magiciisa lagu wacdiyo
quruumaha oo dhan oo laga bilaabo Yeruusaalem. 48
Idinkuna waxyaalahaas ayaad markhaati ka tihiin.
49 Oo bal eega, waxaan idiin soo dirayaa ballankii
Aabbahay, laakiin magaalada jooga ilaa xoog laydinka
huwiyo xagga sare. 50 Markaasuu iyaga kaxeeyey
ilaa meel ku dhow Beytaniya, oo intuu gacmihii kor u
qaaday ayuu barakeeyey. 51 Waxaa dhacay intuu
barakaynayay inuu ka tegey, oo waxaa kor loogu
qaaday samada. 52 Markaasay isaga caabudeen, oo
waxay Yeruusaalem kula noqdeen farxad weyn; 53
oo goor walbaba macbudka ayay ku jireen iyagoo
Ilaah ammaanaya.

Yooxanaa

1 Bilowgii waxaa jiray Ereyga, Ereyguna wuxuu
la jiray Ilaah, Ereyguna wuxuu ahaa Ilaah. **2**
Isagu Ilaah buu la jiray bilowgii. **3** Wax walba waxaa
laga sameeyey xaggiisa, oo wixii la sameeyey lama
samayn isaga la'aantiis. **4** Isaga waxaa ku jirtay
nolol, noloshuna waxay ahayd nuurka dadka. **5**
Nuurkuna wuxuu ka ifayaa gudcurka, gudcurkuna
kama badin. **6** Waxaa jiray nin xagga Ilaah laga
soo diray, magiciisuna wuxuu ahaa Yooxanaa. **7**
Isagu wuxuu u yimid markhaati furid, inuu u marag
furo nuurka, inay dhammaan xaggiisa ka wada
rumaystaan. **8** Isagu nuurka ma uu ahayn, laakiin
wuxuu u yimid inuu nuurka u marag furo. **9** Kaasu
wuxuu ahaa nuurka runta ah oo iftiimiya nin walba oo
dunida yimaada. **10** Wuxuu ku jiray dunida, dunidana
waxaa laga sameeyey xaggiisa, oo duniduna ma ay
garanayn isaga. **11** Wuxuu u yimid kuwiisii, kuwiisiina
ma ay aqbalin isaga. **12** Laakiin in alla intii aqbashay,
wuxuu siiyey amar ay carruurtii Ilaah ku noqdaan,
kuwaasu waa kuwii magiciisa rumaystay, **13** oo aan
ka dhalan dhiigga, ama doonistii jidhka, ama dad
doonistiis, laakiin waxay ka dhasheen Ilaah. **14**
Ereyguna jidh buu noqday, oo waa ina dhex joogay,
oo waxaannu aragnay ammaantiisii, taas oo ahayd
ammaantii u ekayd tan Wiilka keliya ee Aabbaha, ee
nimco iyo run ka buuxa. **15** Yooxanaa waa u marag
furay isaga, wuxuuna ku qayliyey oo yidhi, Kanu
waa kii aan idhi, Kan iga daba imanayaa waa iga
horreeyey, waayo, hortay buu jiray. **16** Dhammaanteen
waxaynu buuxnaantiisa ka helnay nimco ka nimco.
17 Waayo, sharciga waxaa loo soo dhiibay Muuse,
laakiinse nimcada iyo runtu waxay ku yimaadeen Ciise
Masiix. **18** Ninna ma arkin Ilaah marnaba, Wiilka keliya
oo laabta Aabbaha ku jira kaasaa inoo sheegay. **19**
Kanu waa maraggii Yooxanaa furay, markii Yuhuuddu
Yeruusaalem uga soo direen wadaaddo iyo kuwo
reer Laawi ah inay weyddiiyaan oo ku yidhaahdaan,
Yaad tahay? **20** Isagu waa qirtay, mana uu inkirin,
oo wuxuu qirtay oo yidhi, Anigu ma ihi Masiixa. **21**
Markaasay weyddiiyeen, Haddaba yaad tahay? Ma
Eliyaas baad tahay? Wuxuuna yidhi, Ma ihi. Ma nebigii
baad tahay? Wuxuuna ku jawaabay, Maya. **22** Waxay
haddaba ku yidhaahdeen, Yaad tahay? si aannu
jawaab ugu celinno kuwii na soo diray. Yaad isku
sheegaysaa? **23** Wuxuu yidhi, Waxaan ahay codka
kan cidlada kaga qaylinaya, Jidka Rabbiga toosiya,
siduu nebi Isayos u yidhi. **24** Kuwa la soo diray waxay
ka yimaadeen Farrisiinta. **25** Markaasay weyddiiyeen
oo ku yidhaahdeen, Haddaba maxaad dadka u
baabtiistaa haddaanad ahayn Masiixa ama Eliyaas
ama nebigii? **26** Yooxanaa wuxuu ugu jawaabay oo ku
yidhi, Anigu waxaan dadka ku baabtiisaa biyo, laakiin
dhexdiinna waxaa jooga mid aydnaan garanaynin **27**
oo ah kan iga daba imanaya, kan aanan istaahilin
inaan yeelmaha kabtiisa furo. **28** Waxyaalahaasu
waxay ka dhaceen Beytaniya taas oo ku taal Webi
Urdun shishadiisa, oo ahayd meeshii Yooxanaa dadka
ku baabtiisayay. **29** Maalintii labaad Yooxanaa wuxuu
arkay Ciise oo ku soo socda, oo wuxuu yidhi, Bal
eega Wanka Ilaah ee dembiga dunida qaadaya. **30**
Kanu waa kii aan idhi, Waxaa iga daba imanaya nin
iga horreeyey, waayo, hortay buu jiray. **31** Anigu ma
aan aqoonin isaga, laakiin inuu Israa'iil u soo muuqdo
sidaa daraaddeed ayaan u imid anigoo dadka biyo ku
baabtiisa. **32** Yooxanaa waa marag furay isagoo leh,
Waxaan arkay Ruuxa oo samada uga soo degaya
sidii qoolley oo kale, wuuna dul joogsaday isagii.
33 Anigu ma aan aqoonin isaga, laakiin kii ii soo
diray inaan dadka biyo ku baabtiiso, wuxuu igu yidhi,
Kii aad ku aragtid Ruuxa oo ku soo degaya oo ku
dul joogsanaya, kaasu waa kan dadka ku baabtiisa
Ruuxa Quduuska ah. **34** Anigu waan arkay, waana
u marag furay in kanu yahay Wiilka Ilaah. **35** Mar
kale maalintii dambe Yooxanaa waa taagnaa isaga
iyo laba xertiisa ahayd. **36** Oo wuxuu arkay Ciise oo
socda, markaasuu yidhi, Bal eega Wanka Ilaah. **37**
Labadii xerta ahaydna way maqleen isagoo hadlaya,
wayna raaceen Ciise. **38** Markaasaa Ciise soo
jeestay, waana arkay iyagoo raacaya, kolkaasuu ku
yidhi, Maxaad doonaysaan? Waxay ku yidhaahdeen,
Rabbi (waxaa lagu fasiraa Macallin), Xaggee baad
deggan tahay? **39** Wuxuu ku yidhi, Kaalaya oo
arka, Markaasay yimaadeen oo arkeen meeshuu
degganaa, wayna la joogeen maalintaas. Goortaas
waxay ahayd abbaaraha saacaddii tobnaad. **40** Mid
ka mid ah labadii maqashay Yooxanaa oo raacday,
wuxuu ahaa Andaros, Simoon Butros walaalkiis. **41**
Isagu wuxuu hortii doonay walaalkiis Simoon oo
ku yidhi, Waannu helnay Masiixa (kan lagu fasiro
Kiristooska). **42** Markaasuu wuxuu u geeyey Ciise.

Ciisena intuu eegay ayuu wuxuu ku yidhi, Adigu
waxaad tahay Simoon ina Yoonis. Waxaa lagu odhan
doonaa Keeyfas (oo fasirkiisu yahay Butros). 43
Maalintii labaad wuxuu doonayay inuu Galili tago, oo
wuxuu helay Filibos. Ciisena wuxuu ku yidhi, I soo
raac. 44 Filibos wuxuu ahaa reer Beytsayda taas oo ah
magaaladii Andaros iyo Butros. 45 Markaasaa Filibos
wuxuu doonay Nataana'el oo ku yidhi, Waxaannu
helnay kii Muuse sharciga ku qoray wax isaga ku
saabsan, oo nebiyadiina ay qoreen wax isaga ku
saabsan, waana Ciisihii reer Naasared oo ah ina
Yuusuf. 46 Nataana'el wuxuu ku yidhi, Ma wax
wanaagsan baa ka iman kara Naasared? Markaasaa
Filibos wuxuu ku yidhi, Kaalay oo arag. 47 Ciise wuxuu
arkay Nataana'el oo ku soo socda, oo wuxuu ku yidhi,
Bal eeg, kanu waa mid reer Israa'iil oo run ah oo aan
khiyaano lahayn. 48 Markaasaa Nataana'el wuxuu ku
yidhi, Xaggee baad igu tiqiin? Ciise ayaa u jawaabay
oo ku yidhi, Intaan Filibos kuu yeedhin, markaad
geedkii berdaha hoostiisa joogtay, ayaan ku arkay.
49 Kolkaasaa Nataana'el u jawaabay oo ku yidhi,
Macallimow, waxaad tahay Wiilka Ilaah, oo waxaad
tahay boqorkii Israa'iil. 50 Ciise ayaa u jawaabay oo ku
yidhi, Ma waxaad u rumaysatay odhaatinkii aan kugu
idhi, Geedka berdaha hoostiisa ayaan kugu arkay?
Waxaad arki doontaa wax waxyaalahaas ka waaweyn.
51 Markaasuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Waxaad arki doontaan samadoo furan iyo
malaa'igaha Ilaah oo kor u kacaya oo ku soo degaya
Wiilka Aadanaha.

2 Maalintii saddexaad waxaa Kaana tii Galili jiray
aroos, Ciise hooyadiisna halkaasay joogtay. 2
Waxaana arooska loogu yeedhay Ciise iyo xertiisii. 3
Markii khamrigu dhammaaday Ciise hooyadiis waxay
isaga ku tidhi, Khamri ma ay qabaan. 4 Markaasaa
Ciise wuxuu iyada ku yidhi, Islaan yahay, aniga iyo
adiga maxaa inoo dhexeeya? Saacaddaydu weli ma
iman. 5 Kolkaasaa hooyadiis waxay midiidinyadii
ku tidhi, Wax kastuu idinku yidhaahdo, yeela. 6
Meeshaas waxaa yiil lix ashuun oo dhagax ah,
oo loo dhigay caadada Yuhuudda oo daahirinta,
mid kastaana wuxuu qaadi jiray qiyaas laba ama
saddex metritas. 7 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Ashuummada biyo ka buuxiya, goortaasay buuxiyeen
ilaa girgirka. 8 Kolkaasuu wuxuu ku yidhi, Ka soo
dhura oo u geeya ka miiska arooska madaxda u
ah, wayna u geeyeen. 9 Kii madaxda ahaa markuu
dhadhamiyey biyihii khamriga noqday ma uu ogayn
meel ay ka yimaadeen, laakiin midiidinyadii oo soo
dhuray way ogaayeen; markaasaa kii madaxda ahaa
u yeedhay ninkii arooska ahaa, 10 oo ku yidhi, Nin
kastaa marka hore wuxuu soo saaraa khamriga
wanaagsan, oo markay u cabbaan siday doonayaan
dabadeedna ayuu keenaa kan liita; adiguse khamriga
wanaagsan ilaa haddeer ayaad dib u dhigtay. 11
Calaamooyinka Ciise tii ugu horraysay waxay ahayd
tan uu ku sameeyey Kaana tii Galili, oo wuxuu ku
muujiyey ammaantiisii, xertiisiina way rumaysteen.
12 Waxaas dabadeed wuxuu tegey Kafarna'um,
waxaana la socday hooyadiis iyo walaalihiis iyo
xertiisii, oo maalmo aan badnayn ayay meeshaas
joogeen. 13 Iiddii Kormaridda oo Yuhuudda waa
dhowayd, oo Ciisena wuxuu u kacay Yeruusaalem.
14 Wuxuu macbudka ku arkay kuwa ku iibinaya dibiyo
iyo ido iyo qoolleyo, iyo kuwa fadhiya oo lacagta
bedbeddelaya. 15 Markaasuu xadhko karbaash ka
sameeyey, kulligoodna ayuu macbudka ka eryay,
dibiyada iyo idaha labadaba, lacagtiina wuu ka
daadiyey kuwii bedbeddelayay, miisaskoodiina wuu
rogay. 16 Kuwii qoolleyaha iibinayayna wuxuu ku yidhi,
Waxyaalahan halkan ka qaada. Guriga Aabbahay ha
ka dhigina guri baayacmushtari. 17 Xertiisii waxay
xusuusteen in la qoray. Qiiradaan gurigaaga u qabo
ayaa i gubaysa. 18 Sidaa aawadeed Yuhuuddu waa
u jawaabtay oo ku tidhi isaga, Calaamadee baad na
tusaysaa waxaad waxyaalahaas u samaynayso? 19
Ciisena waa u jawaabay oo ku yidhi, Macbudkan
dumiya, oo saddex maalmood dabadeed ayaan kicin
doonaa. 20 Yuhuuddu haddaba waxay yidhaahdeen,
Lix iyo afartan sannadood ayaa macbudkan la
dhisayay, adiguna ma waxaad ku kicinaysaa saddex
maalmood? 21 Isaguse wuxuu ka hadlayay macbudka
jidhkiisa ah. 22 Sidaa aawadeed markuu ka soo sara
kacay kuwii dhintay, xertiisii way soo xusuusteen
inuu taas ka hadlay, wayna rumaysteen Qorniinka
iyo hadalkii Ciise yidhi. 23 Markuu Yeruusaalem
joogay wakhtigii Iiddii Kormaridda dad badan ayaa
magiciisa rumaystay markay arkeen calaamooyinkuu
sameeyey. 24 Laakiin Ciise qudhiisu iskuma hallayn
iyaga, waayo dadka oo dhan ayuu yiqiin, 25 oo uma
baahnayn in laga marag furo dadka, waayo, isaga
qudhiisu waa yiqiin waxa dadka ku jira.

3 Waxaa jiray nin ka mid ahaa Farrisiinta oo la
odhan jiray Nikodemos oo Yuhuudda taliye u
ahaa. **2** Isagu habeenkuu u yimid Ciise, wuxuuna
ku yidhi, Macallimow, waannu og nahay inaad tahay
macallin ka yimid Ilaah, waayo, ninna ma samayn
karo calaamooyinkan aad samayso haddaan Ilaah
la jirin. **3** Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii,
runtii waxaan kugu leeyahay, Qof haddaanu mar
kale dhalan, boqortooyadii Ilaah arki kari maayo.
4 Nikodemos wuxuu ku yidhi, Sidee baa nin mar
kale u dhalan karaa isagoo duq ah? Miyuu mar kale
uurkii hooyadiis geli karaa oo ka dhalan karaa? **5**
Ciise baa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan kugu
leeyahay, Qof haddaanu ka dhalan biyo iyo Ruuxa,
boqortooyadii Ilaah geli kari maayo. **6** Waxa jidhka
ka dhashaa waa jidh, waxa Ruuxa ka dhashaana
waa ruux. **7** Ha la yaabin haddaan ku leeyahay,
Waa inaad mar kale dhalataan. **8** Dabayshu way
u dhacdaa meeshay doonto, waxaadna maqashaa
xiinkeeda, laakiin ma ogid meeshay ka timaado
iyo meeshay u kacdo; waa sidaas oo kale qof
kasta oo Ruuxa ka dhasha. **9** Nikodemos ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Sidee baa waxyaalahaas u
noqon karaan? **10** Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku
yidhi, Ma waxaad tahay macallinka Israa'iil, oo aadan
weliba waxyaalahaasna garanayn? **11** Runtii, runtii,
waxaan ku leeyahay, Waxaannu naqaan ayaannu ka
hadalnaa, oo waxaannu aragnay ayaannu ka marag
furnaa, idinkuna maraggayaga ma aqbashaan. **12**
Haddaan wixii dunida idiin sheegay oo aad rumaysan
weydeen, sidee baad u rumaysanaysaan haddaan
waxa jannada idiin sheego? **13** Ninna jannada kor
uma tegin, kii jannada ka soo degay maahee, waana
Wiilka Aadanaha oo jannada jooga. **14** Sidii Muuse
abeesadii kor ugu qaaday cidlada, sidaasoo kale
Wiilka Aadanaha waa in kor loo qaado, **15** in mid
kastoo isaga rumaystaa uu lahaado nolosha weligeed
ah. **(aiōnios g166)** **16** Ilaah intuu dunida jacayl u
qabay ayuu siiyey Wiilkiisa keliya oo dhashay in mid
kastoo isaga rumaystaa uusan lumin laakiinse uu
lahaado nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **17** Ilaah
Wiilka uguma soo dirin dunida inuu xukumo dunida,
laakiin wuxuu u soo diray inay dunidu ku badbaaddo
isaga. **18** Kii isaga rumaystaa ma xukumna, laakiinse
kii aan isaga rumaysan, hore ayaa loo xukumay,
maxaa yeelay, wuxuusan rumaysan magaca Wiilka
Ilaah oo keliya oo dhashay. **19** Kanu waa xukunka,
nuurka ayaa dunida yimid, dadkiise waxay nuurkii ka
jeclaadeen gudcurka, maxaa yeelay, shuqulladoodu
shar bay ahaayeen. **20** Nin kastoo shar falaa
nuurkuu nebcaadaa, umana yimaado nuurka, si aan
shuqulladiisa loogu canaanan. **21** Laakiinse kii runta
falaa, nuurkuu yimaadaa si shuqulladiisu u muuqdaan
in Ilaah laga sameeyey. **22** Waxaas dabadeed Ciise
iyo xertiisii waxay yimaadeen dalka Yahuudiya, oo
meeshaas ayuu iyaga la joogay oo dad ku baabtiisay.
23 Yooxanaana wuxuu dad ku baabtiisayay Caynoon
oo ku dhow Saalim, waayo, meeshaasu waxay
lahayd biyo badan, iyaguna way yimaadeen, waana la
baabtiisay. **24** Waayo, Yooxanaa weli xabsiga laguma
tuurin. **25** Sidaa aawadeed waxaa ka dhex kacay
Yooxanaa xertiisii iyo nin Yuhuudi ahaa weyddiis oo
daahirinta ku saabsan. **26** Markaasay u yimaadeen
Yooxanaa oo ku yidhaahdeen, Macallimow, kii kula
jiray Webi Urdun shishadiisa oo aad marag u furtay
ayaa dad baabtiisaya, oo dadka oo dhan way u
imanayaan. **27** Yooxanaa waa u jawaabay oo ku yidhi,
Ninna waxba ma heli karo haddaan jannada laga
siin. **28** Idinka qudhiinnu markhaatiyaal baad tihiin
inaan idhi, Anigu ma ihi Masiixa, laakiin hortiisa ayaa
lay soo diray. **29** Kii aroosadda qabaa waa arooska,
laakiin saaxiibka arooska oo ag taagan oo maqla
isaga, aad buu ugu farxaa codkii arooska daraaddiis.
Sidaa aawadeed farxaddaydu waa dhan tahay. **30**
Isagu waa inuu kordho, aniguse waa inaan yaraado.
31 Kii xagga sare ka yimaadaa, dhammaan ayuu ka
sarreeyaa; kii dunida ka yimaadaana waa kii dunida,
oo wuxuu ka hadlaa dunida. Kii jannada ka yimaadaa,
dhammaan ayuu ka sarreeyaa. **32** Wuxuu arkay
oo maqlay waxaas ayuu ka marag furaa, ninnana
maraggiisa ma aqbalo. **33** Kii maraggiisa aqbalay
wuxuu xaqiijiyey in Ilaah run yahay. **34** Waayo, kii
Ilaah soo diray ayaa ereygii Ilaah ku hadla, maxaa
yeelay, isagu qiyaas kuma siiyo Ruuxa. **35** Aabbuhu
wuu jecel yahay Wiilka, oo wax walba ayuu gacanta
u geliyey. **36** Kii Wiilka rumaystaa, wuxuu leeyahay
nolosha weligeed ah, kii aan Wiilka rumaysanse,
nolosha ma arki doono, laakiin cadhadii Ilaah ayaa ku
taal isaga. **(aiōnios g166)**

4 Kolkii Ciise ogaaday inay Farrisiintu maqleen
inuu yeelanayay oo baabtiisayay xer ka badan
intii Yooxanaa **2** (in kastoo Ciise qudhiisu uusan

baabtiisin, laakiin xertiisu way baabtiisayeen), **3** ayuu
Yuhuudiya ka tegey, wuxuuna mar kale u kacay Galili.
4 Oo wuxuu lahaa inuu Samaariya dhex maro. **5**
Haddaba wuxuu yimid magaalada Samaariya, oo
Sukhar la odhan jiray, oo ku dhowayd dalkii Yacquub
siiyey wiilkiisii Yuusuf. **6** Waxaana meeshaas jiray
ceelkii Yacquub. Haddaba Ciise oo sodcaal ku soo
daalay, wuxuu fadhiistay ceelka agtiisa. Saacaddiina
waxay ku qiyaasnayd lixda. **7** Markaasaa waxaa
timid naag reer Samaariya ah inay biyo dhaansato.
Kolkaasaa Ciise wuxuu ku yidhi iyada, I waraabi. **8**
Maxaa yeelay, xertiisii magaaladay ku maqnaayeen
inay cunto soo iibsadaan. **9** Naagtii reer Samaariya
ahayd waxay haddaba ku tidhi isaga, Sidee baad,
adigoo Yuhuudi ah, biyo ii weyddiisanaysaa, anigoo
naag reer Samaariya ah? (Waayo, dan iskuma leh
Yuhuudda iyo reer Samaariya.) **10** Ciise waa u
jawaabay oo ku yidhi iyada, Haddaad garanaysid
hadiyaddii Ilaah iyo kuu yahay kan kugu leh, I waraabi,
adigu waad weyddiisan lahayd isaga, oo wuxuu ku
siin lahaa biyaha nool. **11** Naagtii waxay ku tidhi,
Sayidow, waxaad biyo ku dhaansato ma haysatid,
ceelkuna wuu dheer yahay. Haddaba xaggee baad
ka helaysaa biyaha nool? **12** Miyaad ka weyn tahay
awowahayagii Yacquub oo ceelka na siiyey oo isaga
qudhiisu ka cabbay iyo wiilashiisii iyo xoolihiisuba? **13**
Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi iyada, Kii kasta oo
biyahan ka cabbaa, mar kale wuu harraadi doonaa,
14 laakiin ku alla kii ka cabba biyahaan siin doono,
weligiis ma harraadi doono, laakiin biyahaan siin
doono waxay gudihiisa ku noqon doonaan il biyo
ka duulayaan tan iyo nolosha weligeed ah. **(aiōn
g165, aiōnios g166)** **15** Naagtii waxay ku tidhi, Sayidow,
biyahan i sii inaanan haddana harraadin oo aanan
halkan iman inaan ka dhaansado. **16** Markaasaa
Ciise wuxuu ku yidhi, Tag oo ninkaagii u soo yeedh,
oo halkan kaalay. **17** Naagtii ayaa u jawaabtay oo
ku tidhi, Nin ma lihi. Ciise wuxuu ku yidhi, Run
baad ku hadashay, Nin ma lihi. **18** Waayo, shan nin
baad lahayd, kan aad haddeer haysatidna ninkaagii
ma aha. Taas run baad ku sheegtay. **19** Naagtii
waxay ku tidhi, Sayidow, waan gartay inaad nebi
tahay. **20** Awowayaashayo buurtan ayay ku caabudi
jireen, idinkuse waxaad tidhaahdaan, Yeruusaalem
waa meeshii la leeyahay in lagu caabudo. **21**
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Naag yahay, i rumee,
saacaddu waa imanaysaa markii aydnaan Aabbaha
ku caabudi doonin ama buurtan ama Yeruusaalem
midnaba. **22** Idinku waxaad caabuddaan waxaydnaan
oqoon, annaguse waxaannu caabudnaa waxaannu
naqaan, waayo, badbaadintu waxay ka timaadaa
Yuhuudda. **23** Laakiin saacaddii baa imanaysa, waana
joogtaa imminkada, markii caabudayaasha runta ihi
ay Aabbaha ku caabudi doonaan ruuxa iyo runta,
waayo, Aabbuhu wuxuu doonayaa caabudayaashaas
oo kale. **24** Ilaah waa Ruux, kuwa caabudaa isagana
waa inay ku caabudaan ruuxa iyo runta. **25** Naagtii
waxay ku tidhi, Waa ogahay Masiixu inuu imanayo
(kan Kiristoos la yidhaahdo); oo markuu yimaado, wax
walba ayuu noo sheegi doonaa. **26** Markaasaa Ciise
wuxuu ku yidhi, Anigoo kula hadlaya ayaa ah isaga.
27 Isla markii waxaa timid xertiisii, wayna la yaabeen
markay arkeen inuu naag la hadlayo. Weliba ninna
ma odhan, Maxaad doonaysaa? amase, Maxaad ula
hadlaysaa iyada? **28** Sidaa aawadeed naagtii ayaa
ashuunkeedii ka tagtay, oo magaaladay u baxday,
oo waxay ku tidhi dadkii, **29** Kaalaya oo arka ninkii
ii sheegay wax walba oo aan sameeyey. Miyaanu
kani ahayn Masiixa? **30** Markaasay magaaladii ka
soo baxeen, wayna u imanayeen isagii. **31** Kolkaasay
xertiisii baryeen iyagoo leh, Macallimow, wax cun. **32**
Laakiin wuxuu iyagii ku yidhi, Anigu waxaan haystaa
cunto aan cuno oo aydnaan ogayn. **33** Haddaba
xertiisii waxay isku yidhaahdeen, Ma loo keenay
wuxuu cuno? **34** Ciise wuxuu ku yidhi, Cuntadaydu
waa inaan sameeyo doonistii kii i soo diray oo aan
shuqulkiisa dhammeeyo. **35** Miyaydnaan odhanin,
Waxaa weli hadhay afar bilood oo markaas ayaa
beerta la gooynayaa? Bal eega, waxaan idin leeyahay,
Indhihiinna kor u qaada oo daya beeraha inay u
cad yihiin beergooyska. **36** Kii gooyaa mushahaaruu
helaa, wuxuuna midho u ururiyaa nolosha weligeed
ah, inay kii beera iyo kii gooyaaba isla farxaan.
(aiōnios g166) **37** Hadalku waa ku run kan, Mid baa
beera, mid kalena waa gooyaa. **38** Waxaan idiin
diray inaad gooysaan wixii aydnaan ku hawshoon.
Kuwa kale baa hawshooday, hawshoodiina waad
gasheen. **39** Waxaa magaaladaas ka rumaystay isaga
dad badan oo reer Samaariya ah, hadalkii naagta
aawadiis, markay marag furtay oo tidhi, Wuxuu ii
sheegay wax walba oo aan sameeyey. **40** Sidaa
darteed markii dadka reer Samaariya ah u yimaadeen

isaga, way baryeen inuu la joogo, wuxuuna halkaas
joogay laba maalmood. **41** Markaasaa kuwo kale
oo badani rumaysteen hadalkiisii aawadiis, **42** oo
waxay naagtii ku yidhaahdeen, Imminka waxaannu u
rumaysanaynaa ma aha hadalkaaga aawadiis, maxaa
yeelay, qudhayadu waannu maqalnay, waannuna
naqaan kanu inuu runtii yahay Badbaadiyaha dunida.
43 Labadaas maalmood dabadeed meeshaas ayuu
ka tegey oo Galili aaday. **44** Oo Ciise ayaa ka marag
kacay inaan nebi waddankiis murwad ku lahayn.
45 Haddaba markuu Galili yimid, dadkii Galili way
soo dhoweeyeen, iyagoo arkay wuxuu ku sameeyey
Yeruusaalem oo dhan wakhtigii iidda, waayo, iyaguna
iiddii way tageen. **46** Haddaba mar kale ayuu yimid
Kaana tii Galili oo ahayd meeshuu biyihii khamriga
kaga dhigay. Meeshaasna waxaa joogay sirkaal
wiilkiisii ku bukay Kafarna'um. **47** Isagu markuu maqlay
inuu Ciise Yahuudiya ka yimid oo Galili gaadhay,
ayuu u tegey oo ka baryay inuu u yimaado oo wiilkiisa
bogsiiyo, waayo, dhimashuu u dhowaa. **48** Haddaba
Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaanad calaamooyin iyo
yaabab arkin, marnaba ma rumaysan doontaan. **49**
Sirkaalkii wuxuu ku yidhi, Sayidow, kaalay intaan
wiilkaygu dhiman. **50** Ciise wuxuu ku yidhi, Soco,
wiilkaagii waa nool yahay. Markaasaa ninkii rumaystay
hadalkii Ciise ku yidhi, wuuna socday. **51** Intuu socday
ayaa addoommadiisii ka hor yimaadeen, iyagoo leh,
Wiilkaagii waa nool yahay. **52** Markaasuu wuxuu
iyagii weyddiiyey saacadduu ladnaaday. Waxay ku
yidhaahdeen, Shalayto saacaddii toddobaad ayaa
qandhadii daysay. **53** Markaasaa aabbuhu gartay inay
saacaddaas ahayd saacaddii Ciise ku yidhi, Wiilkaagii
waa nool yahay. Markaasaa isagii qudhiisu rumaystay
iyo kuwii gurigiisii joogay oo dhan. **54** Haddaba tanu
waa calaamadii labaad oo Ciise sameeyey markuu
Yahuudiya ka tegey oo Galili yimid.

5 Waxaas dabadeed waxaa jirtay iiddii Yuhuudda,
oo Ciise ayaa Yeruusaalem u kacay. **2** Waxaa
Yeruusaalem jirtay, Albaabka Idaha agtiisa, war biyo
ah oo af Cibraani lagu yidhaahda Beytesda oo leh
shan balbaladood. **3** Meelahaas waxaa jiifay dad
badan oo buka oo indha la' oo laxaad la' oo curyaan
ah. Waxay sugayeen biyuhu inay dhaqaaqaan. **4**
Maxaa yeelay, malaa'igta Rabbiga ayaa marmar
warta ku soo degi jirtay oo biyaha qasi jirtay; oo
kii ugu hor galay biyihii markii la qasay dabadeed
wuu ka bogsaday cudur kastuu qabay. **5** Oo waxaa
meeshaas joogay nin siddeed iyo soddon sannadood
bukay. **6** Markii Ciise arkay isagoo jiifa, oo gartay inuu
wakhti dheer bukay, wuxuu ku yidhi, Ma doonaysaa
inaad bogsato? **7** Ninkii bukay wuxuu u jawaabay,
oo ku yidhi, Sayidow, nin ma lihi inuu warta igu rido
markii biyaha la qaso, laakiin markaan imaado, mid
kale ayaa iga hor gala. **8** Markaasaa Ciise wuxuu ku
yidhi, Kac oo sariirtaada qaado oo soco. **9** Markiiba
ninkii waa bogsaday, wuuna qaatay sariirtiisii oo
socday. Maalintaas waxay ahayd sabtidii. **10** Sidaas
daraaddeed Yuhuuddu waxay kii la bogsiiyey ku
yidhaahdeen, Waa sabti, oo xalaal kuuma aha inaad
sariirtaada qaadatid. **11** Laakiin wuu u jawaabay, oo
ku yidhi, Kii i bogsiiyey ayaa igu yidhi, Sariirtaada
qaado oo soco. **12** Oo waxay weyddiiyeen, oo ku
yidhaahdeen, Yuu yahay ninkii kugu yidhi, Sariirtaada
qaado oo soco? **13** Kii la bogsiiyeyse ma uu oqoonin
kuu ahaa, waayo, Ciise waa tegey, maxaa yeelay,
dad badan ayaa meeshaas joogay. **14** Waxaas
dabadeed Ciise wuxuu isaga ka helay macbudka oo
ku yidhi, Bal eeg, waad bogsatay, mar dambe ha
dembaabin inaan wax ka sii xumi kugu dhicin. **15**
Markaasaa ninkii tegey, wuuna u sheegay Yuhuuddii
inuu ninkii bogsiiyey Ciise ahaa. **16** Sidaa aawadeed
Yuhuuddu Ciise way silciyeen, maxaa yeelay, wuxuu
waxyaalahaas sameeyey sabtidii. **17** Laakiin Ciise
wuxuu ugu jawaabay, Aabbahay tan iyo imminka
ayuu shaqeeyaa, aniguna waa shaqeeyaa. **18** Sidaa
aawadeed ayaa Yuhuuddu aad u sii dooneen inay
dilaan, sababtu ma ahayn sabtidii uu jebiyey keliya,
laakiin waxay ahayd inuu Ilaah ugu yeedhay Aabbihiis,
iyo inuu isagu Ilaah iskala mid dhigay. **19** Haddaba
Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Wiilku keli ahaantiis waxba
ma samayn karo, wuxuu arko Aabbahoo samaynaya
mooyaane. Wax kastoo isagu sameeyo ayaa Wiilkuna
sidiisa u sameeyaa. **20** Waayo, Aabbuhu Wiilkuu
jecel yahay, oo wuxuu tusaa wuxuu isagu sameeyo
oo dhan, oo wuxuuna tusi doonaa shuqullo kuwan
ka waaweyn inaad la yaabtaan. **21** Sida Aabbuhu
kuwa dhintay u kiciyo oo u nooleeyo ayuu Wiilkuna
sidaas oo kale u nooleeyaa kuwuu doonayo. **22**
Aabbuhu ninna ma xukumo, laakiin xukunka oo dhan
wuxuu siiyey Wiilka, **23** in dadka oo dhammu Wiilka
maamuuso siday Aabbaha u maamuusaan. Kii aan

Wiilka maamuusi, ma maamuuso Aabbaha soo diray.
24 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii ereygayga
maqla oo rumaysta kii i soo diray, wuxuu leeyahay
nolosha weligeed ah, xukunna geli maayo, laakiin
dhimashadii ayuu ka soo gudbay oo nolosha u soo
gudbay. **(aiōnios g166)** 25 Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Saacaddu waa imanaysaa, waana joogtaa,
markii kuwii dhintay codkii Wiilka Ilaah ay maqli
doonaan, oo kuwa maqlaana way noolaan doonaan.
26 Sida Aabbuhu nolol isugu leeyahay, sidaasuu
Wiilka u siiyey inuu nolol isugu lahaado. 27 Wuxuuna
siiyey amar uu wax ku xukumo, maxaa yeelay, waa
Wiilka Aadanaha. 28 Taas ha la yaabina, waayo,
saacaddu waa imanaysaa markii kuwa xabaalaha ku
jiraa dhammaantood ay codkiisa maqli doonaan, 29
wayna ka soo bixi doonaan, kuwa wanaagga falay
ilaa sarakicidda nolosha, kuwa sharka falayna ilaa
sarakicidda xukunka. 30 Waxba keli ahaantayda ma
samayn karo. Sidaan wax u maqlo ayaan u xukumaa,
xukunkayguna waa xaq, waayo, doonistayda ma
doono, waxaanse doonaa doonista kii i soo diray.
31 Haddaan isu marag furo, maraggaygu run ma
aha. 32 Laakiin waxaa jira mid kale oo ii marag fura,
waanan ogahay maragguu ii furaa inuu run yahay.
33 Waxaad cid u soo dirteen Yooxanaa, wuuna u
marag furay runta. 34 Aniguse xagga dadka marag
kama aan qaato, laakiin waxyaalahan waxaan u
idhaahdaa inaad badbaaddaan. 35 Isagu wuxuu
ahaa laambad baxaysa oo ifaysa, idinkuna waxaad
doonayseen inaad saacad ku faraxdaan nuurkiisa. 36
Laakiin maraggaan leeyahay waa ka weyn yahay kii
Yooxanaa, waayo, shuqullada Aabbuhu i siiyey inaan
dhammeeyo waa kuwaan hadda samaynayo, wayna
ii marag furayaan in Aabbuhu i soo diray. 37 Aabbihii i
soo dirayna waa ii marag furay. Idinkuna codkiisa ma
maqlin goornaba, mana aydnaan arkin muuqiisa. 38
Mana haysataan ereygiisa oo idinku sii jira, waayo, kii
uu soo diray waad rumaysan weydeen. 39 Qorniinka
ayaad baadhaan, waayo, waxaad u malaynaysaan
inaad nolosha weligeed ah ka helaysaan, waana iyaga
kuwa ii marag furayaa. **(aiōnios g166)** 40 Idinkuna dooni
maysaan inaad ii timaadaan inaad nolol lahaataan. 41
Anigu dadka ammaan kama qaato. 42 Laakiin waan
idin aqaan inaan jacaylka Ilaah idinku jirin. 43 Waxaan
ku imid Aabbahay magiciis, idinkuna waad i aqbali
weydeen. Haddiise mid kale magiciisa ku yimaado,
kaasaad aqbalaysaan. 44 Sidee baad u rumaysan
kartaan, idinkoo dhexdiinna ammaan iska aqbalaya,
oo aydnaan doonayn ammaanta ka timaada Ilaaha
keligiis ah? 45 Ha u malaynina inaan Aabbaha idinku
ashtakaynayo: kan idin ashtakaynayaa waa Muuse,
kii aad isku hallayseen. 46 Waayo, haddaad Muuse
rumaysateen, anigana waad i rumaysan lahaydeen,
waayo, wax buu iga qoray. 47 Laakiin haddaydnan
rumaysan wuxuu qoray, sidee baad u rumaysan
doontaan ereyadayda?

6 Waxaas dabadeed Ciise wuxuu u kacay dhinaca
kale oo badda Galili oo ahayd baddii Tiberiyas. 2
Dad badanna way raaceen, waayo, waxay arkeen
calaamooyinkii uu ku sameeyey kuwii bukay. 3
Kolkaasaa Ciise buurta u baxay, halkaasna ayuu
xertiisii la fadhiistay. 4 Markaasna waxaa dhowayd
Iiddii Kormaridda ee ahayd iiddii Yuhuudda. 5
Haddaba Ciise intuu indhihiisii kor u qaaday, ayuu
wuxuu arkay dad badan oo soo socda, wuxuuna
Filibos ku yidhi, Xaggee baynu kibis ka soo iibinnaa
inay kuwanu cunaan? 6 Wuxuu waxaas ugu yidhi
inuu jirrabo isaga, waayo, isaga qudhiisu waa ogaa
wuxuu samayn lahaa. 7 Filibos wuxuu ugu jawaabay,
Laba boqol oo dinaar oo kibis ahi kuma filla in
nin walba wax yar qaato. 8 Markaasaa xertiisii
midkood oo Andaros la odhan jiray oo Simoon Butros
walaalkiis ahaa wuxuu ku yidhi, 9 Halkan waxaa
jooga wiil qaba shan kibsood oo shaciir ah iyo laba
kalluun, laakiin waxaasi maxay u tarayaan dad sidan
u badan? 10 Markaasaa Ciise yidhi, Dadka fadhiisiya.
Meeshaasina waxay lahayd doog badan. Haddaba
nimankii waa fadhiisteen, tiradooduna qiyaastii waxay
ahayd shan kun. 11 Haddaba Ciise kibistuu qaaday,
oo goortuu mahadnaqay ayuu u qaybiyey kuwii
fadhiyey, sidaas oo kalena kalluunkii intay doonayeen.
12 Markay wada dhergeen, wuxuu xertiisii ku yidhi,
Ururiya jajabkii hadhay, waxba yaanay ka hallaabin.
13 Sidaa aawadeed ayay ururiyeen, oo laba iyo
toban dambiilood ayay ka buuxiyeen jajabkii ka
hadhay kuwii shantii kibsood oo shaciirka ahayd
cunay. 14 Haddaba dadkii markay arkeen calaamadii
uu sameeyey, waxay yidhaahdeen, Runtii, kanu
waa nebigii dunida iman lahaa. 15 Ciise wuxuu
gartay inay imanayaan inay qabtaan oo boqor ka
dhigaan, sidaas daraaddeed ayuu mar kale keligiis
buurta u baxay. 16 Markii makhribkii la gaadhay

ayaa xertiisii badda u baxday. 17 Waxayna fuuleen
doonni, oo badday ka tallaabayeen ilaa Kafarna'um.
Oo markiiba gudcur bay ahayd, Ciisena weli uma
uu iman. 18 Badduna way isku kacday, dabayl
weyn oo dhacday aawadeed. 19 Haddaba markay
seeb ku wadeen qiyaas shan iyo labaatan ama
soddon istaadiyon, waxay arkeen Ciise oo badda ku
dul socda oo doonnida u soo dhowaanaya, wayna
baqeen. 20 Laakiin wuxuu ku yidhi, Waa aniga ee
ha baqina. 21 Sidaa aawadeed waxay doonayeen
inay doonnida ku qaadaan, oo markiiba doonnidu
waxay joogtay dhulkay u socdeen. 22 Maalintii labaad
dadkii badnaa oo badda dhankeeda kale taagnaa,
waxay arkeen inaan doonni kale joogin mid maahee,
oo aan Ciisena taas la fuulin xertiisii, laakiin in xertiisii
keligood baxeen. 23 Laakiin waxaa Tiberiyas ka
yimid doonniyo, wayna u soo dhowaadeen meeshii
kibistii lagu cunay markuu Rabbigu mahadnaqay
dabadeed. 24 Markii dadkii badnaa arkeen inaan
Ciise halkaas joogin iyo xertiisiiba, waxay fuuleen
doonniyihii, wayna yimaadeen Kafarna'um, iyagoo
Ciise doondoonaya. 25 Oo markay isaga ka heleen
badda dhinaceeda kale, waxay ku yidhaahdeen,
Macallimow, goormaad halkan timid? 26 Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Iima doondoontaan calaamooyinkii aad
aragteen aawadood ee waa kibistii aad cunteen oo
aad ka dheregteen aawadeed. 27 Ha u shaqaynina
cuntada hallaabaysa, laakiin u shaqeeya cuntada sii
jiraysa ilaa nolosha weligeed ah ee Wiilka Aadanahu
idin siin doono, waayo, isaga Aabbaha Ilaaha ah
ayaa caddeeyey. **(aiōnios g166)** 28 Sidaas aawadeed
waxay ku yidhaahdeen, Maxaannu yeelnaa si aannu
shuqullada Ilaah u samayno? 29 Ciise ayaa u
jawaabay oo ku yidhi, Kanu waa shuqulkii Ilaah
inaad rumaysataan kii uu soo diray. 30 Sidaa darteed
waxay ku yidhaahdeen, Haddaba calaamadee baad
samaynaysaa inaannu aragno oo ku rumaysanno?
Maxaad, samaynaysaa? 31 Awowayaasheen waxay
cidlada ku cuneen maannada sidii loo qoray, Wuxuu
samada ka siiyey kibis ay cunaan. 32 Haddaba
Ciise wuxuu ku yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Muuse samada idinkama siin kibistii, laakiin
Aabbahay baa samada idinka siiya kibista runta ah.
33 Waayo, kibista Ilaah waa kan samada ka soo
degay oo dunida nolosha siiya. 34 Haddaba waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, kibistan mar walba na sii.
35 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan
ahay kibista nolosha. Kii ii yimaadaa ma gaajoon
doono, kii i rumaystaana ma harraadi doono weligiis.
36 Laakiin waxaan idiin sheegay inaad i aragteen,
mase rumaysataan. 37 Dhammaan wuxuu Aabbuhu i
siiyo way ii iman doonaan, oo kii ii yimaadana ma
eryi doono. 38 Waayo, waxaan samada uga soo
degay ma aha inaan doonistayda yeelo, laakiinse
inaan yeelo doonista kii i soo diray. 39 Tanu waa
doonistii kii i soo diray in kuwii uu dhammaan i
siiyey aanan midna ka lumin, laakiin inaan maalinta
u dambaysa soo sara kiciyo. 40 Waayo, tanu waa
doonistii Aabbahay in mid kasta oo Wiilka arka oo
rumaysta uu nolosha weligeed ah lahaado, aniguna
maalinta u dambaysa waan soo sara kicin doonaa.
(aiōnios g166) 41 Sidaas aawadeed Yuhuuddu way
gunuuneceen, maxaa yeelay, wuxuu yidhi, Anigu
waxaan ahay kibista samada ka soo degtay. 42
Waxayna yidhaahdeen, Kanu miyaanu ahayn Ciise,
ina Yuusuf, kaannu aabbihiis iyo hooyadiis naqaan?
Hadda sidee buu u leeyahay, Samada baan ka soo
degay? 43 Markaasaa Ciise u jawaabay oo ku yidhi,
Ha ka gunuunecina dhexdiinna. 44 Ninna iima iman
karo hadduusan Aabbihii i soo diray soo jiidin, aniguna
maalinta u dambaysa waan soo sara kicin doonaa. 45
Waxaa ku qoran kitaabbadii nebiyada, Kulligood Ilaah
baa wax bari doona. Mid kasta oo Aabbaha wax ka
maqlay oo ka bartay waa ii yimaadaa. 46 Ma aha in nin
arkay Aabbaha, kii Ilaah ka yimid mooyaane. Isagu
waa arkay Aabbaha. 47 Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii i rumaystaa, wuxuu leeyahay nolosha
weligeed ah. **(aiōnios g166)** 48 Anigu waxaan ahay
kibista nolosha. 49 Awowayaashiin waxay cidlada
ku cuneen maannada, oo ay dhinteen. 50 Tanu waa
kibistii samada ka soo degtay, in qof kasta cuno oo
uusan dhiman. 51 Anigu waxaan ahay kibista nool ee
samada ka soo degtay. Haddii qof uun kibistan cuno,
weligiis wuu noolaan doonaa. Oo kibistaan siin doonaa
waa jidhkayga, nolosha dunida aawadeed. **(aiōn g165)**
52 Sidaa aawadeed Yuhuuddu way isla murmeen
iyagoo leh, Kanu sidee buu jidhkiisa inoo siin karaa
inaannu cunno? 53 Ciise haddaba wuxuu ku yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddaydnan
jidhkii Wiilka Aadanaha cunin oo dhiiggiisa cabbin
nolosha kuma lihidin gudihiinna. 54 Oo kii jidhkayga

cuna oo dhiiggayga cabba wuxuu leeyahay nolosha
weligeed ah, oo maalinta u dambaysa waan soo sara
kicin doonaa. **(aiōnios g166)** **55** Waayo, runtii jidhkaygu
waa cunto, dhiiggayguna runtii waa wax la cabbo.
56 Kii jidhkayga cuna oo dhiiggayga cabba wuu igu
jiraa, anna waan ku jiraa isaga. **57** Sida Aabbaha
nool ii soo diray, aniguna Aabbahaan u noolahay
daraaddiis, sidaasaa kii i cunaa isaguna u nolaan
doonaa daraadday. **58** Tanu waa kibista samada ka
soo degtay, ma aha sida tii awowayaashiin cuneen
oo ay dhinteen. Kii kibistan cunaa, weligiis wuu
noolaan doonaa. **(aiōn g165)** **59** Waxyaalahaas ayuu
sunagogga kaga dhex hadlay intuu Kafarna'um wax
ku barayay. **60** Sidaa aawadeed xertiisii badidood
markay maqleen, waxay yidhaahdeen, Hadalkaasu
waa adag yahay. Yaa maqli kara? **61** Laakiin Ciise
qudhiisu wuu ogaa in xertiisu taas ka gunuunacday,
wuxuuna ku yidhi, Taas ma ka xun tihiin? **62** Haddaba
maxay noqon haddaad aragtaan Wiilka Aadanaha
oo kor ugu baxaya meeshuu markii hore joogi jiray?
63 Waa ruuxa kan wax nooleeyaa, jidhkuse waxba
ma taro. Erayadii aan idinkula hadlayna waxay yihiin
ruux iyo nololba. **64** Laakiin waxaa dhexdiina jira
qaar idinka mid ah oo aan rumaysan. Waayo, tan iyo
bilowgii Ciise waa garanayay kuway ahaayeen kuwa
aan rumaysan iyo kuu ahaa kii gacangelin lahaa. **65**
Markaasuu yidhi, Taas aawadeed waxaan idinku idhi,
Qofna iima iman karo haddaan Aabbuhu awood siin.
66 Taas dabadeed xertiisii intii badnayd dib bay uga
noqdeen, oo mar dambe lama ay socon. **67** Haddaba
Ciise wuxuu laba-iyo-tobankii ku yidhi, Idinkuna ma
doonaysaan inaad tagtaan? **68** Markaasaa Simoon
Butros wuxuu ugu jawaabay, Sayidow, yaannu u
tagnaa? Adigaa haya erayadii nolosha weligeed ahe.
(aiōnios g166) **69** Annaguna waa rumaysannay, waana
og nahay inaad tahay Kan Quduuska ah ee Ilaah. **70**
Ciise wuxuu ugu jawaabay, Miyaanan idin dooran
idinkoo laba iyo toban ah? Mid idinka mid ahna
waa cifriid. **71** Wuxuu ka hadlay Yuudas ina Simoon
Iskariyod, waayo, isaguu ahaa kan gacangelin lahaa,
isagoo laba-iyo-tobankii ka mid ahaa.

7 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa Galili ku
dhex wareegay, waayo, ma u doonaynin inuu
Yahuudiya ku wareego, maxaa yeelay, Yuhuuddu
waxay doonayeen inay dilaan. **2** Iiddii Yuhuudda
oo tii waababka ahayd way dhowayd. **3** Walaalihiis
haddaba waxay ku yidhaahdeen, Halkan ka bax oo
Yahuudiya tag in xertaadiina aragto shuqullada aad
samaynaysid. **4** Ma jiro nin si qarsoon wax u sameeyaa
markuu doonayo in bayaan loo ogaado. Haddaad
waxyaalahan samayso, dunida isu muuji. **5** Xataa
walaalihiis ma ay rumaysan isaga. **6** Sidaa aawadeed
Ciise wuxuu ku yidhi iyaga, Wakhtigaygu weli ma iman,
laakiin wakhtigiinnu goor walba wuu joogaa. **7** Dunidu
idinma nebcaan karto, anigase way i neceb tahay,
waayo, waxaan ka marag furaa in shuqulladeedu ay
shar yihiin. **8** Idinku iidda u kaca, anigu iiddan weli u
kici maayo, waayo, wakhtigaygu weli ma dhammaan.
9 Markuu waxyaalahaas iyagii ku yidhi, weli wuxuu
sii joogay Galili. **10** Markii walaalihiis iiddii u kaceen,
ayuu isaguna markaas xaggeeda u kacay, bayaan
kuma tegin, laakiin sidii mid isqarinaya buu u tegey.
11 Yuhuuddu haddaba iidday ka dooneen, oo waxay
yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? **12** Dadkii badnaa
aad bay uga gunuuneceen isaga, qaarkood waxay
yidhaahdeen, Waa nin wanaagsan; qaar kalena waxay
yidhaahdeen, Sidaas ma aha, laakiin dadkii badnaa
ayuu khiyaaneeyaa. **13** Haddaba ninna bayaan isaga
ugama hadlin cabsiday ka cabsanayeen Yuhuudda
aawadeed. **14** Laakiin markay ahayd iidda dhexdeeda
Ciise wuxuu u kacay macbudka, wax ayuuna ku
baray. **15** Sidaa aawadeed Yuhuuddii ayaa la yaabtay
iyagoo leh, Sidee baa kanu qorniinka u yaqaan
isagoo aan weligiis baran? **16** Ciise ayaa haddaba
u jawaabay oo ku yidhi, Waxbariddaydu tayda ma
aha, laakiin waxaa leh kan i soo diray. **17** Haddii nin
doonayo inuu doonistii Ilaah sameeyo, wuu garan
doonaa waxbaridda, inay tahay tii Ilaah amase aan
qudhaydu iska hadlayo. **18** Kan qudhiisu iska hadlaa,
ammaantiisuu doonaa, laakiin kan doona ammaanta
kan soo diray, kaasaa run ah, oo xaqdarro kuma
jirto. **19** Miyaan Muuse sharciga idin siin? Midkiinnana
sharciga ma yeelo. Maxaad u doonaysaan inaad i
dishaan? **20** Dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen,
Jinni baad qabtaa. Yaa doonaya inuu ku dilo? **21** Ciise
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Shuqul keliya ayaan
sameeyey, kulligiinna waad la yaabteen. **22** Sidaa
aawadeed Muuse wuxuu idin siiyey gudniinta (kamana
iman Muuse, waxayse ka timid awowayaashii); idinku
sabtida ayaad nin guddaan. **23** Haddii sabtida nin la
gudo, si aan sharciga Muuse u jabin, ma waxaad
iigu cadhoonaysaan nin aan dhammaantiis sabtidii

bogsiiyey? 24 Aragtida waxba ha ku xukumina, laakiin
ku xukuma xukunka xaqa ah. 25 Sidaa aawadeed qaar
ka mid ah kuwa Yeruusaalem waxay yidhaahdeen,
Kanu miyaanu ahayn kay doonayaan inay dilaan?
26 Bal fiiriya, bayaan buu u hadlaa, waxbase kuma
yidhaahdaan. Taliyayaashu runtii ma og yihiin inuu
kanu yahay Masiixa? 27 Laakiin kani meeshuu ka
yimid waannu og nahay, markuuse Masiixu yimaado,
ninna garan maayo meeshuu ka imanayo. 28 Ciise
haddaba macbudkuu ka dhex qayliyey isagoo wax
baraya oo leh, Waad i taqaanniin, waana og tihiin
meeshaan ka imid; anigu qudhayda kuma aan
iman, laakiin kii i soo diray waa run, kan aydnaan
garanaynin. 29 Anigu waa aqaan, waayo, isagaan
ka imid, wuuna i soo diray. 30 Sidaa aawadeed
waxay dooneen inay qabtaan, laakiin ninna faro ma
uu saarin, waayo, saacaddiisii weli ma iman. 31
Laakiin qaar badan oo dadkii ahi way rumaysteen,
waxayna yidhaahdeen, Masiixu markuu yimaado
miyuu samayn doonaa calaamooyin ka badan kuwii
kanu sameeyey? 32 Farrisiintu way maqleen dadkii
badnaa oo ka gunuunacayay waxaas ku saabsanaa
isaga, wadaaddadii sarena iyo Farrisiintii waxay u
direen saraakiil inay soo qabtaan isaga. 33 Ciise
haddaba wuxuu ku yidhi, Weli in yar baan idinla
joogayaa, markaasaan u tegayaa kii i soo diray. 34
Waad i doondooni doontaan, imana heli doontaan,
meeshaan joogona iman kari maysaan. 35 Sidaa
aawadeed Yuhuuddu waxay isku yidhaahdeen, Kanu
xaggee buu tegi doonaa oo aynaan ka heli doonin?
Ma wuxuu u tegi doonaa kuwa ku kala firidhsan
dadka Gariigta ah, oo wax bari doonaa dadka Gariigta
ah? 36 Waa maxay hadalkan uu yidhi? Waad i
doondooni doontaan, imana heli doontaan, meeshaan
joogona ma iman kari doontaan. 37 Maalintii u
dambaysay, oo ahayd maalintii weynayd ee iidda,
Ciise ayaa istaagay oo qayliyey isagoo leh, Haddii
qof uun harraado, ha ii yimaado, hana cabbo. 38
Kii i rumaysta, calooshiisa waxaa ka duuli doona
webiyo biyaha nool ah, sida Qorniinku u yidhi. 39
Waxaas ayuu kaga hadlay Ruuxa oo ay kuwii isaga
rumaystay heli doonaan, waayo, Ruuxa weli lama
bixin, maxaa yeelay, Ciise weli ma ammaanmin. 40
Sidaa aawadeed dadkii badnaa qaarkood, goortay
hadalladaas maqleen, waxay yidhaahdeen, Runtii
kanu waa nebigii. 41 Qaar kalena waxay yidhaahdeen,
Kanu waa Masiixii. Qaarse waxay yidhaahdeen,
Laakiin Masiixii ma wuxuu ka imanayaa Galili? 42
Qorniinku miyaanu odhan, Masiixu wuxuu ka iman
doonaa farcanka Daa'uud iyo tuuladii Beytlaxam oo
Daa'uud joogay? 43 Sidaa daraaddeed dadkii badnaa
waa kala qaybsamay aawadiis. 44 Qaarkood baa
doonay inay qabtaan, laakiinse ninna faro ma uu
saarin. 45 Saraakiishii haddaba waxay u yimaadeen
wadaaddadii sare iyo Farrisiintii, iyaguna waxay
ku yidhaahdeen, Maxaad u keeni weydeen? 46
Saraakiishii waxay ugu jawaabeen, Ninna weligiis
uma hadlin sida ninkaasi u hadlay. 47 Farrisiintii
haddaba waxay iyaga ugu jawaabeen, Idinkana ma
laydin khiyaaneeyey? 48 Miyaa taliyayaasha midkood
ama Farrisiinta rumaystay isaga? 49 Laakiin dadkan
badan oo aan sharciga garanaynin waa inkaaran
yihiin. 50 Nikodemos (kii markii hore Ciise u yimid,
isagoo ah midkood) wuxuu iyaga ku yidhi, 51 Miyaa
sharcigeennu xukumaa nin, iyadoo aan marka hore
laga maqlin isaga oo aan la garanaynin wuxuu
sameeyo? 52 Kolkaasay u jawaabeen oo waxay ku
yidhaahdeen, Adiguna ma reer Galili baad tahay?
Doondoon, oo arag inaan nebi ka kacayn Galili. 53
Markaasaa nin kastaa wuxuu u baxay gurigiisii.

8 Ciisese wuxuu u baxay Buur Saytuun. 2 Aroortii
hore ayuu haddana macbudka yimid, dadkii oo
dhammuna way u yimaadeen, oo intuu fadhiistay,
ayuu wax baray. 3 Culimmadii iyo Farrisiintii waxay
u keeneen naag sino lagu qabtay. Markaasay
dhexda joojiyeen, 4 oo waxay isagii ku yidhaahdeen,
Macallimow, naagtan waxaa lagu qabtay sino. 5
Hadda Muuse wuxuu sharciga nagu amray in la
dhagxiyo tan oo kale, adiguse maxaad ka leedahay
iyada? 6 Waxay waxaas u yidhaahdeen, iyagoo
jirrabaya, si ay u helaan wax ay ku ashtakeeyaan.
Laakiin Ciise waa foororsaday, oo farta ayuu dhulka
wax ku qoray. 7 Laakiin goortay sii wadeen inay
weyddiiyaan, wuu istaagay, oo wuxuu ku yidhi, Kii
idinka mid ah oo aan dembi lahayn, isagu horta
dhagax ha ku tuuro. 8 Mar kale ayuu foororsaday,
oo haddana dhulka wax ku qoray. 9 Iyagu markay
waxaas maqleen, ayay iska daba baxeen midba
mid, waayeelladii ka bilaabato ilaa kii u dambeeyey.
Ciisena keligiis ayuu hadhay iyo naagtii dhexda
joogtay. 10 Ciise ayaa istaagay oo ku yidhi iyadii,
Naag yahay, xaggee bay joogaan? Ninna miyaanu

ku xukumin? 11 Waxay ku tidhi, Ninna, Sayidow.
Ciisena wuxuu ku yidhi, Anna ku xukumi maayo.
Soco, oo hadda ka dib ha dembaabin. 12 Haddaba
Ciise ayaa mar kale la hadlay iyaga, oo wuxuu
ku yidhi, Anigu waxaan ahay nuurka dunida. Kii i
soo raacaa, gudcurka kuma socon doono, wuxuuse
lahaan doonaa nuurka nolosha. 13 Sidaa aawadeed
Farrisiintu waxay ku yidhaahdeen, Marag baad isu
furaysaa, maraggaagguna run ma aha. 14 Ciise baa u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, In kastoo aan marag isu
furo, maraggaygu waa run, waayo, waxaan garanayaa
meeshaan ka imid iyo meeshaan tegayo, idinkuse
garan maysaan meeshaan ka imid ama meeshaan
tegayo. 15 Idinku waxaad wax ka xukuntaan xagga
jidhka, aniguse ninna ma xukumo. 16 Haddaan
xukumo, xukunkaygu waa run, waayo, anigu keligay
ma ihi, laakiin waa aniga iyo Aabbahaygii i soo diray.
17 Sharcigiinna waxaa ku qoran, Laba nin maraggoodu
waa run. 18 Anigu waxaan ahay kii isu marag fura,
oo Aabbahaygii i soo dirayna ayaa ii marag fura. 19
Sidaas aawadeed waxay ku yidhaahdeen, Aabbahaa
xaggee buu joogaa? Ciise ayaa ugu jawaabay,
I garan maysaan, Aabbahayna garan maysaan.
Haddaad i garanaysaan, Aabbahayna waad garan
lahaydeen. 20 Hadalladaas ayuu kaga hadlay meeshii
khasnaddu tiil intuu macbudka wax ku barayay. Oo
ninna ma uu qaban isaga, waayo, saacaddiisii weli
ma iman. 21 Sidaas aawadeed wuxuu haddana ku
yidhi iyaga, Waan tegayaa, waadna i doondooni
doontaan, waadna ku dhiman doontaan dembigiinna.
Meeshaan tegayo iman kari maysaan. 22 Sidaas
daraaddeed Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Miyuu
isdilayaa? Waayo, isagaa yidhi, Meeshaan tegayo
iman kari maysaan. 23 Wuxuu ku yidhi iyaga, Idinku
waxaad tihiin kuwa hoosta, aniguse waxaan ka mid
ahay kuwa sare. Idinku waxaad tihiin kuwa dunidan,
aniguse mid kama ihi kuwa dunidan. 24 Haddaba
waxaan idinku idhi, Dembiyadiinna waad ku dhiman
doontaan, waayo, haddaydnan rumaysan inaan isagii
ahay, dembiyadiinna ayaad ku dhiman doontaan.
25 Haddaba waxay ku yidhaahdeen, Yaad tahay?
Ciise wuxuu ku yidhi, Kii aan tan iyo bilowgii idinkala
hadlay. 26 Waxaan hayaa wax badan oo aan idinkala
hadlo oo aan idinku xukumo, laakiin kii i soo diray
waa run, aniguna waxaan ka maqlay isaga, waxaas
ayaan dunida kula hadlayaa. 27 Ma ayna garan inuu
iyaga kala hadlay Aabbaha. 28 Sidaas aawadeed
Ciise ayaa ku yidhi, Markaad Wiilka Aadanaha kor
u qaaddaan, markaasaad garan doontaan inaan
isagii ahay iyo inaanan keligay waxba samaynaynin,
laakiin sida Aabbuhu ii baray ayaan waxyaalahaas
ugu hadlaa. 29 Oo kii i soo diray ayaa ila jira, keligay
igama uu tegin, waayo, mar kasta waxaan sameeyaa
waxa ka farxiya isaga. 30 Intuu waxyaalahaas ku
hadlayay, dad badan ayaa rumaystay isaga. 31 Sidaas
aawadeed Ciise wuxuu ku yidhi Yuhuuddii isaga
rumaysatay, Haddaad ereygayga ku sii socotaan,
runtii waxaad tihiin xertayda. 32 Oo waxaad garan
doontaan runta; runtiina waa idin xorayn doontaa. 33
Waxay ugu jawaabeen, Farcankii Ibraahim baannu
nahay, oo weligayo addoommo ninna uma ahayn.
Maxaad u leedahay, Waa laydin xorayn doonaa? 34
Ciise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Kii kasta oo dembi sameeyaa waa addoonkii
dembiga. 35 Oo addoonkuna guriga kuma sii jiro,
wiilkuse waa ku sii jiraa weligiis. (aiōn g165) 36 Sidaas
aawadeed haddii Wiilku idin xoreeyo, runtii xor baad
ahaan doontaan. 37 Waan garanayaa inaad farcankii
Ibraahim tihiin, laakiin waxaad doonaysaan inaad i
dishaan, waayo, hadalkaygu meel idinkuma haysto.
38 Waxaan xaggii Aabbahay ku soo arkay ayaan
ka hadlaa, idinkuna waxaad samaysaan wixii aydin
aabbihiin ka maqasheen. 39 Markaasay u jawaabeen
oo waxay ku yidhaahdeen, Aabbahayo waa Ibraahim.
Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad carruurtii Ibraahim tihiin,
shuqullada Ibraahim waad samayn lahaydeen. 40
Laakiin hadda waxaad doonaysaan inaad i dishaan,
anoo ah ninkii idiin sheegay runtii aan xaggii Ilaah ka
maqlay. Waxaas Ibraahim ma uu samayn jirin. 41
Waxaad samaysaan shuqullada aabbihiin. Markaasay
ku yidhaahdeen, Annagu kuma aannu dhalan sino.
Aabbe keliya ayaannu leennahay oo waa Ilaah. 42
Ciise wuxuu ku yidhi, Haddii Ilaah aabbihiin yahay,
waad i jeclaan lahaydeen, maxaa yeelay, Ilaah baan
ka soo baxay oo ka imid, aniguna iskama iman, ee
isagaa i soo diray. 43 Maxaad hadalkayga u garan
weydeen? Waayo, hadalkayga ma maqli karaysaane.
44 Idinku waxaad tihiin kuwo aabbahood Ibliiska
yahay, oo waxaad doonaysaan inaad samaysaan
damacyada aabbihiin. Tan iyo bilowgii wuxuu ahaa
mid dhiig qaba, runtana kuma uu joogsan, waayo,
runtu kuma jirto isaga. Markuu been ku hadlo, tiisuu

ku hadlaa, waayo, waa beenaaleh, waana beenta
aabbaheed. 45 Laakiin runta aan ku hadlo aawadeed
waad i rumaysan weydeen. 46 Midkiinnee baa dembi
igu caddaynaya? Haddaan runta sheego, maxaad
ii rumaysan weydaan? 47 Kii Ilaah kuwiisa ka mid
ah, erayada Ilaah ayuu maqlaa, sidaas daraaddeed
idinku maqli maysaan, waayo, Ilaah kuwiisii ma ihidin.
48 Yuhuuddu waxay ugu jawaabeen, Miyaannan run
ku hadlin markaannu nidhi, Reer Samaariya baad
tahay, oo jinni baad qabtaa? 49 Ciise wuxuu ugu
jawaabay, Jinni ma qabo, laakiin Aabbahay baan
murweeyaa, idinkuna waad i murwad jebisaan. 50
Anigu ammaantayda ma doono, waxaase jira mid
doona oo xukuma. 51 Runtii, runtii, waxaan idinku
leeyahay, Haddii qof uun ereygayga xajiyo, weligiis
dhimasho ma arki doono. **(aiōn g165)** 52 Yuhuuddu
waxay ku yidhaahdeen isaga, Imminka waxaannu
garanaynaa inaad jinni qabto. Ibraahim waa dhintay
iyo nebiyadiiba, adiguna waxaad leedahay, Haddii
qof uun hadalkayga xajiyo, weligiis dhimasho ma
dhadhamin doono. **(aiōn g165)** 53 Miyaad ka sii weyn
tahay aabbaheen Ibraahim oo dhintay, iyo nebiyadii
dhintay? Yaad iska dhigaysaa? 54 Ciise wuxuu
ugu jawaabay, Haddaan is-ammaano, ammaantaydu
waxba ma aha. Waa Aabbahay kan i ammaanaa, kaad
ku sheegtaan Ilaahiinna. 55 Mana aydnaan garan
isaga, laakiinse anigu waa garanayaa, oo haddaan
idhaahdo, Garan maayo isaga, sidiinna oo kalaan
beenaaleh noqonayaa, laakiinse waan aqaan isaga,
ereygiisana waan xajiyaa. 56 Aabbihiin Ibraahim waa
ku reyreeyey inuu maalintayda arko, wuuna arkay
oo ku farxay. 57 Sidaa aawadeed Yuhuuddii waxay
ku yidhaahdeen, Weli konton sannadood ma aadan
gaadhin, oo Ibraahim ma aragtay? 58 Ciise wuxuu ku
yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Intaan
Ibraahim jirin anaa ah. 59 Markaasay dhagaxyo u
gurteen inay ku tuuraan, laakiin Ciise waa dhuuntay,
wuuna ka baxay macbudka.

9 Ciise intuu socday, wuxuu arkay nin indhala'aan
ku dhashay. 2 Xertiisu waxay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Macallimow, yaa dembaabay, ma kan
baa mise waa waalidkiis, inuu indhala'aan ku dhasho?
3 Ciise ayaa ugu jawaabay, Ninkan iyo waalidkiis
midna ma dembaabin, laakiin waa in shuqullada Ilaah
lagu muujiyo isaga. 4 Waa inaan samayno shuqullada
kii i soo diray intay maalin tahay; habeen baa imanaya
mar aan ninna shaqayn karin. 5 Intaan dunida
joogo, waxaan ahay nuurkii dunida. 6 Markuu sidaas
yidhi, ayuu dhulka candhuuf ku tufay, oo candhuuftii
dhoobo ka sameeyey, markaasuu dhoobadii wuxuu
mariyey ninkii indhihiisii, 7 oo ku yidhi, Bax oo
ku soo maydho balliga Siloo'am la yidhaahdo (oo
fasirkiisii yahay, Waa la diray). Wuu tegey haddaba
oo soo maydhay, markaasuu yimid isagoo wax
arkaya. 8 Sidaa daraaddeed derisyadii iyo kuwii hortii
arki jiray inuu miskiin yahay, waxay yidhaahdeen,
Kanu miyaanu ahayn kii fadhiyi jiray oo dawarsan
jiray? 9 Qaar baa yidhi, Waa isagii, Qaarna waxay
yidhaahdeen, Maya, laakiin waa u eg yahay. Isagaa
yidhi, Isagii baan ahay. 10 Sidaa daraaddeed waxay
ku yidhaahdeen, Haddaba sidee bay indhahaagu u
furmeen? 11 Wuxuu ugu jawaabay, Ninka Ciise la
yidhaahdo ayaa dhoobo sameeyey oo indhahayga
mariyey, oo wuxuu igu yidhi, Siloo'am u kac, oo ku soo
maydho, Sidaa aawadeed ayaan tegey, oo markaan
soo maydhay ayaan arag helay. 12 Kolkaasay waxay
ku yidhaahdeen, Xaggee buu joogaa? Isaguse wuxuu
ku yidhi, Ma ogi. 13 Markaasaa kii markii hore indhaha
la'aa waxaa loo geeyey Farrisiintii. 14 Waxayna
ahayd sabti maalintii Ciise dhoobada sameeyey oo
indhihiisii furay. 15 Mar kale haddaba Farrisiintii waxay
weyddiiyeen siduu araggiisa ku helay. Markaasuu
wuxuu ku yidhi, Dhoobuu indhahayga mariyey, oo aan
maydhay, oo wax baan arkayaa. 16 Sidaa aawadeed
Farrisiinta qaarkood waxay yidhaahdeen, Ninkan
xaggii Ilaah kama iman, waayo, sabtida ma dhawro.
Qaar kalese waxay yidhaahdeen, Sidee baa nin
dembi leh calaamooyinkan oo kale u samayn karaa?
Markaasay kala qaybsameen dhexdoodii. 17 Waxay
haddaba ninkii indhaha la'aa ku yidhaahdeen, Maxaad
ka leedahay isaga, waayo, waa kan indhahaaga
furaye? Wuxuu ku yidhi, Waa nebi. 18 Sidaa aawadeed
Yuhuuddu kama rumaysanin inuu indha la'aa, oo
uu araggiisa helay, ilaa ay u yeedheen waalidkii
kii araggiisa helay, 19 oo weyddiiyeen, iyagoo leh,
Kanu ma wiilkiinnii baa aad leedihiin, Wuxuu ku
dhashay indhala'aan? Sidee buu hadda wax ku
arkaa? 20 Waalidkiis waxay haddaba ugu jawaabeen,
Waannu garanaynaa kani inuu wiilkayagii yahay oo
uu indhala'aan ku dhashay, 21 laakiin siduu hadda
wax ku arko garan mayno, kii indhihiisii furayna
garan mayno. Isaga weyddiiya. Waa nin weyn.

Waa isu hadli doonaaye. 22 Waxyaalahaas waxay
waalidkiis u yidhaahdeen, waayo, Yuhuudday ka
baqeen. Maxaa yeelay, Yuhuuddu waxay mar hore
ku heshiiyeen in qof uun hadduu u qirto inuu yahay
Masiixa, sunagogga laga saaro. 23 Sidaa aawadeed
waalidkiis waxay ku yidhaahdeen, Waa nin weyn ee
weyddiiya isaga. 24 Haddaba mar labaad ayay ninkii
indhaha la'aa u yeedheen oo ku yidhaahdeen, Ilaah
ammaan. Waxaannu garanaynaa inuu ninkanu dembi
leeyahaye. 25 Wuxuu haddaba ugu jawaabay, Inuu
dembi leeyahay garan maayo, waxa keli ahoo aanse
garanayaa, inaan indha la'aa, oo aan haddana wax
arkayo. 26 Waxay haddaba ku yidhaahdeen, Muxuu
kugu sameeyey? Sidee buu indhahaaga u furay? 27
Wuxuu ugu jawaabay, Horaan idiinku sheegay, mana
aydnaan maqlin. Maxaad u doonaysaan inaad mar
kale maqashaan? Idinkuna ma waxaad doonaysaan
inaad xertiisa noqotaan? 28 Markaasay caayeen
oo waxay ku yidhaahdeen, Adigu xertiisa baad
tahay, annaguse waxaannu nahay xertii Muuse. 29
Waxaannu garanaynaa inuu Ilaah la hadlay Muuse,
laakiinse ninkanu meeshuu ka yimid garan mayno.
30 Ninkii baa u jawaabay oo ku yidhi, Waxakanu
waa yaab inaydnaan garanaynin meeshuu ka yimid,
isaguna uu indhaha ii furay. 31 Waannu garanaynaa
inaan Ilaah dembilayaashii maqlayn, laakiin wuxuu
maqlaa kii Ilaah caabuda oo doonistiisa sameeya. 32
Tan iyo dunida bilowgeedii lama maqlin nin indhaha
u furay qof indhala'aan ku dhashay. **(aiōn g165)** 33
Ninkanu haddaanu xaggii Ilaah ka iman, waxba ma
uu samayn kareen. 34 Markaasay u jawaabeen oo ku
yidhaahdeen, Dhammaantaaba dembiyo waad ku
dhalatay ee ma wax baad na baraysaa? Kolkaasay
dibadda ku tuureen. 35 Ciise ayaa maqlay inay
dibadda ku tuureen, wuuna helay oo ku yidhi, Wiilka
Ilaah ma rumaysan tahay? 36 Markaasuu u jawaabay
oo ku yidhi, Yuu yahay, Sayidow, aan rumaystee?
37 Ciise ayaa ku yidhi, Waad aragtay, waana isaga
kan kula hadlayaa. 38 Markaasuu ku yidhi, Waa
rumaysnahay, Sayidow. Wuuna caabuday. 39 Ciise
wuxuu yidhi, Waxaan dunidan u imid xukun, kuwa
aan wax arkin inay wax arkaan, kuwa wax arkaana
inay indho beelaan. 40 Kuwii Farrisiinta ahaa oo la
joogay ayaa waxyaalahaas maqlay, oo waxay ku
yidhaahdeen, Annaguna ma indha la' nahay? 41
Ciise ayaa ku yidhi, Haddaad indhala'aan lahaydeen,
dembi ma aydin lahaateen, laakiinse haatan waxaad
tidhaahdaan, Wax baannu aragnaa. Dembigiinnu waa
sii jiraa.

10 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Kii aan
xerada idaha illinka ka soo gelin ee meel kale ka
soo fuulaa, kaasi waa tuug iyo waxdhace. 2 Laakiin kii
illinka ka soo galaa waa adhijirka idaha. 3 Illinjoogaha
ayaa isaga illinka ka fura, iduhuna codkiisay maqlaan,
idihiisana magacyadooda ayuu ugu yeedhaa, oo
dibadduu u kaxeeyaa. 4 Markuu kuwiisa wada
saaro, wuu hor kacaa, iduhuna way raacaan, waayo,
codkiisay garanayaan. 5 Nin qalaadna raaci maayaan,
laakiin way ka cararayaan, waayo, codka kuwa qalaad
garan maayaan. 6 Masaalkaas Ciise ayaa kula hadlay
iyaga, laakiin ma ay garan waxyaaluhuu kala hadlayay
xaggooda. 7 Haddaba Ciise ayaa mar kale ku yidhi,
Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Waxaan ahay
illinka iduhu ka soo galaan. 8 Kuwii hortay yimid
oo dhammu waa tuugag iyo waxdhacayaal, iduhuse
ma maqlin. 9 Waxaan ahay illinka, haddii qof uun
xaggayga ka soo galo, wuu badbaadi doonaa, wuuna
soo geli doonaa oo bixi doonaa, daaq buuna heli
doonaa. 10 Tuuggu wax kale uma yimaado inuu
wax xado oo dilo oo halleeyo mooyaane, aniguse
waxaan u imid inay nolosha haystaan oo ay badnaan
u haystaan. 11 Waxaan ahay adhijirka wanaagsan.
Adhijirka wanaagsanu wuxuu naftiisa u bixiyaa idaha
daraaddood. 12 Kan ciidanka ah oo aan adhijirka
ahayn, iduhuna aanay kuwiisa ahayn, kolkuu arko
yeeyda oo soo socota, wuu ka tagaa idaha oo
ka cararaa. Markaasay yeeydu qabsataa oo kala
firdhisaa iyaga. 13 Wuu cararaa, waayo, isagu waa
ciidan uun, oo idaha waxba kama gelin. 14 Waxaan
ahay adhijirka wanaagsan; waan garanayaa kuwayga,
kuwayguna waa i garanayaan, 15 sida Aabbuhu
ii garanayo, anna aan Aabbaha u garanayo; oo
naftaydana waan u bixiyaa idaha daraaddood. 16
Ido kale ayaan leeyahay oo aan kuwa xeradan
ahayn, kuwaasna waa inaan keenaa, waxayna maqli
doonaan codkayga, oo waxaa jiri doona adhi keliya
iyo adhijir keliya. 17 Sidaas daraaddeed Aabbuhu waa
i jecel yahay, waayo, naftaydaan bixiyaa inaan mar
kale qaato. 18 Ninna igama qaado, laakiin anaa iska
bixiya. Waxaan leeyahay amar aan ku bixiyo, waanan
leeyahay amar aan haddana ku soo qaato. Amarkan
waxaan ka helay Aabbahay. 19 Yuhuuddu haddana

way kala qaybsameen hadalladaas aawadood. 20
Badidood waxay yidhaahdeen, Jinni buu qabaa,
wuuna waalan yahay, ee maxaad u maqlaysaan?
21 Qaar kale waxay yidhaahdeen, Hadalladaasu ma
aha kuwa nin jinni qaba. Jinni miyuu indhaha u furi
karaa nin indha la'? 22 Waxay ahayd Iidda Daahirinta
Macbudka xagga Yeruusaalem, waxayna ahayd
wakhtiga qabowga. 23 Ciisena wuxuu dhex socday
macbudka xagga Balbalada Sulaymaan. 24 Yuhuuddu
haddaba waxay isugu soo urureen hareerihiisa oo
ku yidhaahdeen, Tan iyo goormaad shaki nagu sii
wadi doontaa? Haddii aad Masiixa tahay bayaan
noogu sheeg. 25 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin
sheegay, idinkuse ma rumaysnidin. Shuqullada aan
magaca Aabbahay ku sameeyo ayaa ii marag fura,
26 laakiin ma rumaysnidin, waayo, idahayga ka mid
ma ihidin. 27 Idahaygu codkaygay maqlaan, waanan
garanayaa iyaga, wayna i raacaan. 28 Oo waxaan
iyaga siiyaa nolosha weligeed ah, weligoodna ma lumi
doonaan, oo ninna kama dhufsan doono gacantayda.
(aiōn g165, aiōnios g166) 29 Aabbahaygii i siiyey iyaga
ayaa wax walba ka weyn, oo ninna kama dhufsan
karo gacanta Aabbahay. 30 Aniga iyo Aabbuhu mid
baannu nahay. 31 Markaasay Yuhuuddu haddana
dhagaxyo u gurteen inay dhagxiyaan. 32 Ciise
ayaa ugu jawaabay, Shuqullo badan oo wanaagsan
ayaan idinka tusay xagga Aabbahay. Shuqulladaas
kee baad igu dhagxinaysaan? 33 Yuhuuddu waxay
ugu jawaabeen, Shuqul wanaagsan aawadiis kugu
dhagxin mayno, laakiin caytanka aawadiis iyo inaad
adigoo nin ah Ilaah iska dhigayso. 34 Ciise wuxuu
ugu jawaabay, Miyaanay ku qorrayn sharcigiinna,
Waxaan idhi, Idinku waxaad tihiin ilaahyo? 35 Hadduu
Ilaah kuwii ereygiisu u yimid ku sheegay ilaahyo
(oo Qorniinkana lama jebin karo), 36 ma waxaad ku
leedihiin kii Aabbuhu quduus ka dhigay oo xagga
dunida u soo diray, Waad caytantaa, waayo, waxaan
idhi, Wiilka Ilaah baan ahay? 37 Haddaanan samayn
shuqullada Aabbahay, ha i rumaysanina. 38 Laakiin
haddaan sameeyo, in kastoo aydnaan i rumaysanayn,
shuqullada rumaysta, inaad ogaataan oo garataan in
Aabbuhu igu jiro, anna Aabbaha aan ku jiro. 39 Sidaa
aawadeed mar kale ayay dooneen inay qabtaan,
wuuna ka baxsaday gacantooda. 40 Haddana wuxuu u
baxay Webi Urdun shishadiisa ilaa meeshii Yooxanaa
markii hore ku jiray, isagoo dad ku baabtiisaya,
meeshaasuuna joogay, 41 oo qaar badan baa u yimid
isaga, waxayna ku yidhaahdeen, Runtii Yooxanaa
calaamo ma samayn, laakiin wax walba oo Yooxanaa
ka yidhi ninkan run bay ahaayeen. 42 Kuwa badan
baana halkaa ku rumaystay isaga.

11 Waxaa jiray nin buka oo ah Laasaros reer
Beytaniya ee joogay tuulada Maryan iyo
walaasheed Maarta. 2 Maryantaasu waxay ahayd
tii Rabbiga cadar marisay oo cagihiisa timaheeda
ku tirtirtay, oo walaalkeed Laasaros bukay. 3 Sidaa
aawadeed walaalihii farriin bay Rabbiga u direen
iyagoo leh, Sayidow, ogow, kii aad jeclayd waa
bukaaye. 4 Laakiin Ciise markuu taas maqlay wuxuu
yidhi, Bukaankanu kan dhimashada ma ahaa, laakiin
waa ammaanta Ilaah aawadeed in Wiilka Ilaah lagu
ammaano. 5 Ciise ayaa jeclaa Maarta iyo walaasheed
iyo Laasaros. 6 Sidaa aawadeed markuu maqlay
inuu buko, laba maalmood oo kale ayuu meeshuu
joogay iska sii joogay. 7 Markaas dabadeed ayuu
xertii ku yidhi, Yahuudiya aan haddana tagno. 8
Xertii waxay ku yidhaahdeen, Macallimow, Yuhuuddu
waxay haddana doonayeen inay ku dhagxiyaan,
ma waxaad mar kale u kacaysaa meeshaas? 9
Ciise ayaa ugu jawaabay, Maalintu miyaanay laba
iyo toban saacadood ahayn? Qof hadduu maalinta
socdo ma turunturoodo, waayo, wuxuu arkaa iftiinka
dunidan. 10 Laakiin qof hadduu habeenka socdo,
wuu turunturoodaa, waayo, iftiinku kuma jiro isaga.
11 Waxyaalahaas ayuu ku hadlay, oo dabadeedto
wuxuu ku yidhi iyaga, Saaxiibkeen Laasaros waa
hurdaa, laakiin waan u tegayaa inaan soo toosiyo.
12 Sidaa daraaddeed xertii waxay ku yidhaahdeen,
Sayidow, hadduu hurdo wuu bogsanayaa. 13 Ciise
wuxuu ka hadlayay dhimashadiisa, iyaguse waxay
u maleeyeen inuu ka hadlayo nasashada hurdada.
14 Ciise haddaba ayaa bayaan ugu yidhi, Laasaros
waa dhintay. 15 Anigu waa ku faraxsanahay aawadiin
inaanan halkaas joogin si aad u rumaysataan, laakiin
aan u tagno. 16 Sidaa aawadeed Toomas, kii Didumos
la odhan jiray, wuxuu ku yidhi xertii la socotay,
Innaguna aan tagno si aynu ula dhimanno. 17
Haddaba markuu Ciise yimid wuxuu ogaaday inuu
afar maalmood xabaasha ku jiray. 18 Haddana
Beytaniya waa u dhowayd Yeruusaalem, oo waxay u
jirtay qiyaas shan iyo toban istaadiyon. 19 Yuhuud
badan waxay u yimaadeen Maarta iyo Maryan inay

walaalkood uga tacsiyeeyaan. 20 Maarta haddaba
markay maqashay in Ciise imanayo, ayay ka hor
tagtay, Maryanse gurigay iska fadhiday. 21 Markaasaa
Maarta waxay Ciise ku tidhi, Sayidow, haddaad halkan
joogtid, walaalkay ma uu dhinteen. 22 Hadda waxaan
garanayaa in wax alla waxaad Ilaah weyddiisatid
uu ku siinayo. 23 Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Walaalkaa waa sara kici doonaa. 24 Maartaa ku tidhi,
Waan garanayaa inuu kici doono wakhtiga sarakicidda
ee maalinta u dambaysa. 25 Ciise ayaa ku yidhi,
Anigu waxaan ahay sarakicidda iyo nolosha. Kii i
rumaystaa, in kastoo uu dhinto, wuu noolaan doonaa.
26 Kii kasta oo nool oo i rumaystaa weligii ma dhiman
doono. Waxan ma rumaysan tahay? (aiōn g165) 27
Waxay ku tidhi, Haah, Sayidow, waan rumaysnahay
inaad tahay Masiixa oo ah Wiilka Ilaah ee dunida
iman lahaa. 28 Markay taas tidhi, way tagtay oo
hoos ahaan ugu soo yeedhay walaasheed Maryan,
oo waxay ku tidhi, Macallinkii halkan buu joogaa,
waana kuu yeedhayaa. 29 Iyaduna kolkay maqashay,
dhaqso bay u kacday oo u tagtay. 30 Ciise weli
ma iman tuulada, laakiin wuxuu weli joogay meeshii
Maarta kaga hor tagtay. 31 Haddaba Yuhuuddii
iyada guriga la joogtay oo u tacsiyaynaysay, markay
arkeen Maryan inay dhaqso u kacday oo baxday,
ayay raaceen, iyagoo u malaynaya inay xabaashii
tegayso inay meeshaas ku baroorato. 32 Haddaba
Maryan markay timid meeshii Ciise joogay oo ay
aragtay isaga, waxay ku dhacday cagihiisa iyadoo
ku leh, Sayidow, haddaad halkan joogtid, walaalkay
ma uu dhinteen. 33 Ciise haddaba markuu arkay
iyadoo barooranaysa, iyo Yuhuuddii la socotay oo
la barooranaysa, ayuu ka qalbi xumaaday, wuuna
murugooday. 34 Markaasuu yidhi, Xaggee baad
dhigteen? Waxay ku yidhaahdeen, Sayidow, kaalay
oo arag. 35 Ciise waa ooyay. 36 Sidaa daraaddeed
Yuhuuddu waxay yidhaahdeen, Bal eega, siduu u
jeclaa. 37 Qaarkoodse waxay yidhaahdeen, Ninkan
oo indhaha u furay kii indha la'aa, miyuusan wax ka
samayn karin inuusan ninkaasu dhiman? 38 Sidaa
daraaddeed Ciise oo mar kale qalbi xumaaday ayaa
xabaashii yimid. Waxay ahayd god, dhagax baana
saarnaa. 39 Ciise ayaa yidhi, Dhagaxa ka qaada.
Maarta oo ahayd kii dhintay walaashiis, waxay ku tidhi,
Sayidow, hadda wuu urayaa, waayo, afar maalmood
buu mootanaa. 40 Ciise wuxuu ku yidhi, miyaanan
kugu odhan, Haddaad rumaysatid, waxaad arki lahayd
ammaanta Ilaah? 41 Markaasay dhagaxii ka qaadeen.
Ciisena indhihiisuu kor u taagay oo yidhi, Aabbow,
waan kuugu mahadnaqayaa inaad i maqashay. 42
Waana ogaa inaad mar kasta i maqasho, laakiin
dadkan badan oo hareerahayga taagan aawadood
ayaan taas u idhi inay rumaystaan inaad adigu i
soo dirtay. 43 Markuu sidaas ku hadlay dabadeed
wuxuu ku dhawaaqay cod weyn, Laasarosow, soo
bax. 44 Markaasaa kii dhintay soo baxay, isagoo
gacmaha iyo cagaha ay kafan kaga xidhan tahay,
wejigana maro kaga xidhan tahay. Kolkaasuu Ciise
wuxuu ku yidhi iyaga, Fura oo daaya, ha socdee.
45 Sidaa aawadeed qaar badan oo Yuhuuddii ah oo
Maryan u yimid oo arkay wuxuu sameeyey ayaa
rumaystay. 46 Qaarkoodse way u tageen Farrisiintii,
oo waxay u sheegeen wuxuu Ciise sameeyey. 47
Sidaa aawadeed wadaaddadii sare iyo Farrisiintii
shir bay isugu yimaadeen oo yidhaahdeen, Maxaynu
samaynaa? Waayo, ninkanu calaamooyin badan buu
sameeyeye. 48 Haddaynu sidaa u dayno, dhammaan
way rumaysan doonaan isaga, oo dadka Roomana
way iman doonaan, oo waxay qaadan doonaan
meesheenna iyo quruunteenna. 49 Midkood Kayafas
la odhan jiray, oo wadaadka sare ahaa sannaddaas,
wuxuu iyagii ku yidhi, Waxba garan maysaan, 50 oo
ka fiirsan maysaan inay idiin roon tahay in nin keli
ahu dadka u dhinto oo aan quruunta oo dhammu
lumin. 51 Waxaas iskama odhan, laakiin isagoo ah
wadaadka sare sannaddaas, wuxuu sii sheegay in
Ciise quruunta u dhiman doono, 52 quruuntii oo
keliya uma aha, laakiin inuu mid keliya isugu soo
ururiyo carruurtii Ilaah oo kala firidhsan. 53 Haddaba
maalintaas wixii ka dambeeyey waxay ku tashadeen
inay dilaan. 54 Sidaa daraaddeed mar dambe Ciise
bayaan uma dhex marin Yuhuudda, wuuse ka tegey
meeshaas, ilaa meel u dhowayd cidlada, ilaa magaalo
la yidhaahdo Efrayim, halkaasuuna xertii la joogay. 55
Hadda Iidda Yuhuudda ee Kormaridda la yidhaahdaa
waa dhowayd, kuwa badanna waxay u kaceen
Yeruusaalem iyagoo dalka ka yimid Iiddii Kormaridda
horteed inay isdaahiriyaan. 56 Sidaa daraaddeed ayay
Ciise doondooneen, oo waxay isku yidhaahdeen,
iyagoo macbudka dhex taagan, Maxay idinla tahay?
Ma inuusan iidda imanaynin baa? 57 Wadaaddadii
sare iyo Farrisiintii waxay amar ku bixiyeen, Hadduu

qof ogaado meeshuu joogo waa inuu sheego, ha la
qabtee.

12 Haddaba lix maalmood ka hor Iidda Kormaridda,
Ciise wuxuu yimid Beytaniya, meeshuu joogay
Laasaros, kii Ciise kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. 2
Sidaas daraaddeed halkaasaa casho loogu sameeyey,
Maartana waa adeegaysay, oo Laasaros wuxuu ka mid
ahaa kuwa cuntada ula fadhiistay. 3 Maryan haddaba
waxay qaadday rodol cadar ah oo naaradiin qaaliya
ah, waxayna marisay cagaha Ciise, oo timaheedii ayay
cagihiisa ku tirtirtay. Gurigiina waxaa ka buuxsamay
udgoonkii cadarka. 4 Laakiin Yuudas Iskariyod,
oo ahaa mid xertiisii ka mid ah, oo gacangelin
lahaa, wuxuu yidhi, 5 Maxaa cadarkan loogu iibin
waayay saddex boqol oo dinaar, oo loo siin waayay
masaakiinta? 6 Sidaas uma uu odhan dan uu ka
lahaa masaakiinta, laakiin wuxuu u yidhi wuxuu ahaa
tuug, oo kiishadda lacagta ayuu hayn jiray, wuuna
kala bixi jiray wixii lagu rido. 7 Haddaba Ciise ayaa
yidhi, Daaya. Waxay u haysay maalinta aasniintayda.
8 Waayo, masaakiintu mar walba way idinla jiraan,
aniguse idinlama joogo mar walba. 9 Haddaba dad
badan oo Yuhuud ah baa waxay ogaadeen inuu
halkaas joogo, wayna u yimaadeen, ma aha Ciise
aawadii oo keliya laakiin inay arkaan Laasarosna, kii
uu kuwii dhintay ka soo sara kiciyey. 10 Wadaaddadii
sare waxay ku tashadeen inay Laasarosna dilaan. 11
Waayo, aawadiis ayaa Yuhuud badani ku tagtay oo
Ciise rumaysatay. 12 Maalintii xigtay dad badan oo u
yimid iiddii, markay maqleen inuu Ciise Yeruusaalem
imanayo, 13 waxay qaateen laamihii geedaha timirta
ah, oo ay baxeen inay ka hor tagaan, iyagoo ku
dhawaaqaya Hoosanna, waxaa barakaysan kan
Rabbiga magiciisa ku imanaya oo boqorka Israa'iil
ah. 14 Ciise wuxuu helay dameer yar oo fuulay, siday
ugu qoran tahay, 15 Ha biqin, gabadhii Siyoonay; bal
eeg, Boqorkaagu waa imanayaa isagoo fuushan qayl
dameereed. 16 Markii hore xertiisii waxyaalahaas ma
ay garan, laakiin markii Ciise ammaanmay dabadeed
ayay xusuusteen in waxyaalahaas xaggiisa laga
qoray iyo in waxyaalahaas lagu sameeyey isaga.
17 Haddaba waxaa marag furay dadkii badnaa ee
la joogay markuu Laasaros xabaasha uga yeedhay
oo uu kuwa dhintay ka soo sara kiciyey. 18 Sidaa
daraaddeed dadkii badnaa waa u kaceen inay ka hor
tagaan, waayo, waxay maqleen inuu calaamadaas
sameeyey. 19 Haddaba Farrisiintii waxay dhexdoodii
isku yidhaahdeen, Waad arkaysaan sidaydnaan
waxba u taraynin. Eega, dunidii oo dhan baa raacdaye.
20 Kuwa wakhtiga iidda u kacay inay Ilaah caabudaan,
waxaa ku dhex jiray qaar Gariig ah. 21 Kuwaas
haddaba waxay u yimaadeen Filibos oo ahaa reer
Beytsayda ee Galili, wayna weyddiisteen oo waxay
ku yidhaahdeen, Sayidow, waxaannu doonaynaa
inaannu Ciise aragno. 22 Markaasaa Filibos u yimid oo
Andaros u sheegay, oo haddana Andaros iyo Filibos
baa wada yimid, oo ay Ciise u sheegeen. 23 Kolkaasaa
Ciise u jawaabay, oo wuxuu ku yidhi, Saacaddii way
timid uu Wiilka Aadanahu ammaanmi lahaa. 24 Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Xabbad sarreen ah
haddaanay dhulka ku dhicin oo dhiman, keligeed bay
iska jiraysaa, laakiin hadday dhimato, midho badan
bay dhashaa. 25 Kan naftiisa jecel, waa lumiyaa, kan
dunidan naftiisa ku nebcaadaase, wuu hayn doonaa
tan iyo nolosha weligeed ah. (aiōnios g166) 26 Qof
uun hadduu ii adeego, ha i soo raaco, meeshaan
joogona, midiidinkayguna wuu joogi doonaa. Qof
uun hadduu ii adeego, Aabbuhu waa murwayn
doonaa isaga. 27 Haatan naftaydu waa murugootay,
oo maxaan idhaahdaa? Aabbow, saacaddan iga
badbaadi. Laakiin taas aawadeed ayaan saacaddan
u soo gaadhay. 28 Aabbow, magacaaga ammaan.
Haddaba waxaa samada ka yimid cod leh, Waan
ammaanay, waanan ammaani doonaa mar kale. 29
Haddaba dadkii badnaa oo ag taagnaa, way maqleen,
oo waxay yidhaahdeen, Waa onkod. Qaar kale
waxay yidhaahdeen, Malaa'ig baa la hadashay isaga.
30 Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Codkaasu
aawaday uma imanin, laakiin wuxuu u yimid aawadiin.
31 Imminka weeye markii dunidan la xukumi lahaa,
imminka kan madaxda dunida ah dibaddaa lagu tuuri
doonaa. 32 Aniguna haddii kor layga qaado dhulka,
dhammaan xaggaygaan u soo jiidi doonaa. 33 Wuxuu
waxaas u yidhi inuu tuso siduu u dhiman doono.
34 Haddaba dadkii badnaa waxay ugu jawaabeen,
Waxaannu sharciga ka maqallay in Masiixu weligiis
jiri doono. Sidee baad u leedahay, Wiilka Aadanaha
waa in kor loo qaado? Waa ayo Wiilka Aadanahu?
(aiōn g165) 35 Ciise haddaba ayaa ku yidhi, Weli in
yar nuurka ayaa idinla jiraya. Socda intaad nuurka
haysataan, si aan gudcurku idiin soo gaadhin. Kan
gudcurka ku socdaana ma yaqaan meeshuu u socdo.

36 Intaad nuurka haysataan, rumaysta nuurka, inaad
noqotaan wiilasha nuurka. Waxyaalahaas Ciise ayaa
ku hadlay, markaasuu ka tegey oo ka dhuuntay iyaga.
37 Laakiin in kastuu calaamooyin badan ku sameeyey
hortooda, weli ma ay rumaysan isaga; 38 inuu noqdo
hadalka nebi Isayos oo uu ku hadlay, Rabbiyow, yaa
warkayagii rumaystay, Oo yaa gacantii Rabbiga loo
muujiyey? 39 Sidaa aawadeed ayay rumaysan kari
waayeen, waayo, Isayos ayaa haddana yidhi, 40 Wuu
indhatiray, qalbigoodana ayuu engejiyey, Si aanay
indhahooda wax ugu arkin, oo aanay qalbigoodana
wax ugu garan, Oo aanay u soo noqon, Oo aanan u
bogsiin. 41 Waxyaalahaas Isayos ayaa yidhi, maxaa
yeelay, ammaantiisuu arkay, wuuna ka hadlay isaga.
42 Hase ahaatee qaar badan oo taliyayaasha ka mid
ahaa way rumaysteen, laakiin Farrisiintii aawadood
ma ay qiran si aan sunagogga looga saarin, 43 waayo,
waxay ammaanta Ilaah ka jeclaayeen ammaanta
dadka. 44 Ciise ayaa ku dhawaaqay oo yidhi, Kii i
rumaystaa, ima rumaysto, wuxuuse rumaystaa kan
i soo diray. 45 Kii i arkaana, wuxuu arkaa kan i
soo diray. 46 Waxaan dunida u imid inaan nuur u
ahaado, in mid kasta oo i rumaystaa uusan gudcurka
ku sii jirin. 47 Nin uun hadduu erayadayda maqlo
oo uusan xajin, xukumi maayo, waayo, uma iman
inaan dunida xukumo, waxaanse u imid inaan dunida
badbaadiyo. 48 Kii i diida oo aan erayadayda aqbalin,
wuxuu haystaa mid xukuma; ereygaan ku hadlay
baa xukumi doona isaga maalinta u dambaysa. 49
Waayo, anigu amarkayga kuma hadlin, laakiinse
Aabbihii i soo diray isagaa i amray waxaan idhaahdo
iyo waxaan ku hadloba. 50 Oo waanan garanayaa
inuu amarkiisu yahay nolosha weligeed ah. Sidaa
daraaddeed waxaan ku hadlayaa, sidii Aabbuhu igu
yidhi, sidaasaan ku hadlayaa. (aiōnios g166)

13 Iidda Kormaridda horteed Ciise wuxuu
garanayay inay timid saacaddiisii uu dunidan ka
tegi lahaa ilaa Aabbaha, oo siduu u jeclaa kuwiisii
dunida joogay, ayuu u jeclaa tan iyo dhammaadka. 2
Ibliiska ayaa markii hore qalbiga Yuudas Iskariyod
ina Simoon geliyey inuu Ciise gacangeliyo. 3 Oo
wakhtiga cashada Ciise oo garanaya in Aabbuhu
wax walba gacanta u geliyey iyo inuu Ilaah ka yimid
oo Ilaah ku noqonayo, 4 ayuu cashadii ka kacay
oo dharkii iska dhigay, tuwaalna wuu qaatay oo
guntaday. 5 Markaasuu biyo weel ku shubay oo
bilaabay inuu xertiisa cagaha u maydho oo ku tirtiro
tuwaalkii uu guntanaa. 6 Wuxuu haddaba u yimid
Simoon Butros. Kaasaa ku yidhi, Sayidow, ma adaa
cagaha ii maydhaya? 7 Markaasaa Ciise u jawaabay
oo ku yidhi, Waxaan samaynaya, garan maysid
imminka, laakiinse dabadeed waad garan doontaa.
8 Butros ayaa ku yidhi, Weligaa cagaha ii maydhi
maysid. Ciise wuxuu ugu jawaabay, Haddaanan kuu
maydhin, qayb iguma lihid. (aiōn g165) 9 Markaasaa
Simoon Butros ku yidhi, Sayidow, cagaha keliya
ha ii maydhin, laakiin gacmaha iyo madaxana ii
maydh. 10 Ciise ayaa ku yidhi, Kii maydhni uma
baahna inuu maydho cagihiisa mooyaane, laakiin
waa wada nadiifsan yahay, idinkuna waa nadiifsan
tihiin, laakiin dhammaantiin ma aha. 11 Waayo, wuu
garanayay kii gacangelin lahaa. Sidaa daraaddeed
ayuu u yidhi, Dhammaantiin ma wada nadiifsanidin.
12 Haddaba markuu cagihii u maydhay iyagii, oo
dharkiisa qaatay, oo haddana fadhiistay, markaasuu
ku yidhi, Ma garanaysaan waxaan idinku sameeyey?
13 Waxaad iigu yeedhaan, Macallin iyo Sayid, waadna
ku hagaagsan tihiin, waayo, waan ahay. 14 Haddaba
haddaan cagaha idiin maydhay anigoo ah Sayidka iyo
Macallinka, idinkuna waa inaad cagaha isu maydhaan.
15 Waxaan idin siiyey masaal inaad samaysaan
sidaan idinku sameeyey. 16 Runtii, runtii, waxaan
idinku leeyahay, Addoon kama weyna sayidkiis, mid
la soo dirayna kama weyna kii soo diray. 17 Haddaad
waxyaalahan garanaysaan, waad barakaysan tihiin
haddaad yeeshaan. 18 Dhammaantiin ka hadli maayo;
waan garanayaa kuwaan doortay. Laakiin Qorniinka
leh, Kan kibistayda cuna ayaa cedhibtiisa ii qaaday,
waa inuu ahaado. 19 Hadda dabadeed waxaas ayaan
idiin sheegayaa intaanay dhicin, in markay dhacaan
aad rumaysataan inaan ahay isagii. 20 Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Kan aqbala ku alla kaan soo
diro ayaa i aqbala, oo kan i aqbalaana wuxuu aqbalaa
kii i soo diray. 21 Ciise markuu sidaas yidhi, ayuu
ka qalbi xumaaday, wuxuuna bayaan u sheegay oo
yidhi, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Midkiin
ayaa i gacangelin doona. 22 Markaasay xertii is-
eegeegeen iyagoo aan garanaynin kii uu ka hadlayay.
23 Waxaa joogay oo laabta Ciise ku tiirsanaa xertiisa
midkood oo uu Ciise jeclaa. 24 Sidaa daraaddeed
ayaa Simoon Butros calaamo u sameeyey oo ku
yidhi, Noo sheeg yuu yahay kan uu ka hadlayo.

25 Isagoo sidii ugu tiirsan laabta Ciise, ayuu ku
yidhi, Sayidow, waa kuma? 26 Markaasaa Ciise ugu
jawaabay, Waa kii aan koosaarta u dari doono oo aan
siin doono. Haddaba markuu koosaarta u daray ayuu
qaaday oo siiyey Yuudas Iskariyod ina Simoon. 27
Markuu koosaarta qaatay dabadeed, Shayddaan baa
galay isagii. Sidaa daraaddeed Ciise wuxuu ku yidhi,
Waxaad samaynayso dhaqso u samee. 28 Kuwa la
fadhiyey midkoodna ma garanaynin sababta uu sidaas
ugula hadlay isaga. 29 Yuudas baa kiishaddii lacagta
hayay, taas aawadeed qaar waxay u maleeyeen
in Ciise ku yidhi, Soo iibi waxaynu iidda u baahan
nahay, ama, Masaakiinta wax sii. 30 Isagu haddaba
markuu koosaartii qaatay, markiiba ayuu baxay, oo
waxayna ahayd habeennimo. 31 Haddaba markuu
baxay, Ciise ayaa yidhi, Hadda Wiilka Aadanahu waa
ammaanmay, Ilaahna waa ku ammaanmay isaga. 32
Haddii Ilaahu ku ammaanmay isaga, Ilaahna waa
ammaani doonaa isaga qudhiisa, oo markiiba wuu
ammaani doonaa. 33 Carruur yahay yaryari, weli in
yar baan idinla joogayaa. Waad i dooni doontaan, oo
sidaan Yuhuuddii ku idhi, Meeshaan tegayo iman kari
maysaan, idinkana hadda sidaasaan idinku leeyahay.
34 Waxaan idin siinayaa qaynuun cusub oo ah, Waa
inaad isjeclaataan; sidaan idiin jeclaaday, idinkuna
waa inaad isu jeclaataan. 35 Sidaasay dadka oo
dhammi idinku garan doonaan inaad xertaydii tihiin,
haddaad jacayl isu qabtaan. 36 Simoon Butros ayaa
ku yidhi, Sayidow, xaggee baad tegaysaa? Ciise
wuxuu ugu jawaabay, Meeshaan tegayo hadda ii
raaci kari maysid, laakiin mar dambe waad i soo raaci
doontaa. 37 Butros ayaa ku yidhi, Sayidow, maxaan
hadda kuu raaci kari waayay? Naftaydaan aawadaa u
bixin doonaaye. 38 Ciise ayaa ugu jawaabay, Miyaad
naftaada u bixin doontaa aawaday? Runtii, runtii,
waxaan kugu leeyahay, Diiqu ciyi maayo ilaa aad
saddex kol i dafirtid.

14 Qalbigiinnu yuusan murugoon. Ilaah waad
rumaysan tihiin, anigana i rumaysta. 2 Guriga
Aabbahay wuxuu leeyahay hoyaal badan. Haddaanay
sidaas ahayn waan idiin sheegi lahaa, maxaa yeelay,
waxaan u tegayaa inaan meel idiin sii diyaariyo. 3 Oo
haddaan tago oo meel idiin diyaariyo, mar dambe
waan soo noqon doonaa, oo xaggaygaan idiin qaadan
doonaa, in meeshaan joogo, idinkuna aad joogtaan.
4 Oo meeshaan tegayo iyo jidkaba waad taqaaniin. 5
Toomas ayaa ku yidhi, Sayidow, ma naqaan meeshaad
tegaysid ee sidee baan ku naqaan jidka? 6 Markaasaa
Ciise wuxuu Toomas ku yidhi, Anigu waxaan ahay
jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma
yimaado, xaggayguu ku yimaado maahee. 7 Haddaad
i garateen, Aabbahayna waad garan lahaydeen.
Hadda ka dib waad garanaysaan, waadna aragteen.
8 Filibos baa ku yidhi, Sayidow, Aabbaha na tus,
waana nagu filan yahay. 9 Markaasaa Ciise wuxuu
ku yidhi, Ma intaas badan baan idinla joogay, oo
aanad i garanaynin, Filibosow? Kii i arkay wuxuu
arkay Aabbaha. Sidee baad u leedahay, Aabbaha na
tus? 10 Miyaadan rumaysan inaan Aabbaha ku jiro,
Aabbuhuna uu igu jiro? Erayadaan idinkula hadlayo,
anigu iskagama hadlayo, Aabbahase igu jira ayaa
shuqulladiisa sameeya. 11 I rumaysta inaan Aabbaha
ku jiro, oo Aabbuhuna aniga igu jiro, haddii kale
shuqullada aawadood ii rumaysta. 12 Runtii, runtii,
waxaan idinku leeyahay, Kii i rumaystaa, shuqullada
aan sameeyo, isna wuu samayn doonaa, oo shuqullo
kuwan ka waaweynna wuu samayn doonaa, maxaa
yeelay, Aabbahaan u tegayaa. 13 Oo wax alla waxaad
magacayga ku weyddiisataan, waan samayn doonaa
in Aabbuhu ku ammaanmo Wiilka. 14 Haddii aad
wax igu weyddiisataan magacayga, waan samayn
doonaa. 15 Haddii aad i jeceshihiin, qaynuunnadayda
waad xajin doontaan. 16 Aniguna Aabbahaan baryi
doonaa, isna wuxuu idin siin doonaa Gargaare kale
inuu idinla jiro weligiin, **(aiōn g165)** 17 waxaa weeye,
Ruuxa runta ah oo aanay dunidu qaadan karin,
waayo, ma aragto, garanna mayso, idinkuse waad
garanaysaan, waayo, wuu idinla jiraa, wuuna idinku
jiri doonaa. 18 Idiinkama tegi doono agoonnimo, ee
waan idiin imanayaa. 19 In yar dabadeed dunidu i arki
mayso mar dambe, idinkuse waad i arkaysaan. Waan
noolahay, taas aawadeed idinkuna waad noolaan
doontaan. 20 Maalintaas waxaad garan doontaan
inaan Aabbahay ku jiro, idinna aad igu jirtaan, anna
aan idinku jiro. 21 Kii qaynuunnadayda haysta oo
xajiya, waa kaas kan i jecel, kan i jecelna Aabbahay
waa jeclaan doonaa, anna waan jeclaan doonaa,
waana isu muujin doonaa isaga. 22 Yuudas (Yuudas
Iskariyod ma aha) ayaa ku yidhi isaga, Sayidow,
maxaa dhacay oo annaga aad isugu kaaya muujin
doontaa, dunidana aadan isugu muujin doonin? 23
Ciise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Haddii nin i jecel

yahay, ereygayguu xajin doonaa, Aabbahayna waa
jeclaan doonaa, oo waannu u iman doonnaa, waanna
la joogi doonnaa. **24** Kii aan i jeclayn, ereygayga ma
xajiyo: ereygaad maqlaysaanna kayga ma aha, laakiin
waxaa leh Aabbaha i soo diray. **25** Waxyaalahaas
ayaan idinkula hadlay intaan idinla joogay, **26** laakiin
Gargaaraha Ruuxa Quduuska ah oo Aabbuhu ku
soo diri doono magacayga, wax kasta ayuu idin bari
doonaa, wuxuuna idin xusuusin doonaa wax kasta
oo aan idinku idhi. **27** Nabad baan idiinka tegayaa,
nabaddaydana waan idin siinayaa, sida dunidu u siiso
anigu idiin siin maayo. Qalbigiinnu yuusan murugoon,
yuusanna biqin. **28** Waad maqasheen inaan idinku
idhi, Waan tegayaa, waanan idiin imanayaa. Haddaad
i jeclaateen, waad farxi lahaydeen, waayo, Aabbahaan
u tegayaa, maxaa yeelay, Aabbuhu waa iga weyn
yahay. **29** Haatan waxaan idiinku sheegay intaanay
dhicin, in markay dhacaan aad rumaysataan. **30** Mar
dambe wax badan idinlama sii hadli doono, maxaa
yeelay, kan madaxda dunida ahu wuu imanayaa,
isaguna waxba iguma laha. **31** Laakiin tani waa
in dunidu ku garato inaan Aabbaha jeclahay iyo
inaan sameeyo sida Aabbuhu igu amray. Kaca, aynu
meeshan ka tagnee.

15 Anigu waxaan ahay geedka canabka ah oo
runta ah; Aabbahayna waa beerfalaha. **2** Laan
walba oo igu taal oo aan midho dhalin, wuu gooyaa,
oo mid kasta oo midho dhasha ayuu nadiifiyaa si ay
midho ka sii badan u dhasho. **3** Durba waad nadiifsan
tihiin hadalkaan idinkula hadlay daraaddiis. **4** Igu jira,
anna aan idinku jiree. Sida laantu keligeed aanay
midho u dhali karin haddaanay geedka canabka
ah ku oollin, sidaas oo kale idinkuna ma dhali
kartaan haddaydnan igu jirin. **5** Anaa ah geedka
canabka ah, idinna waxaad tihiin laamihii. Kii igu jira
oo anna aan ku jiro, kaasaa midho badan dhala,
maxaa yeelay, la'aantay waxba ma samayn kartaan.
6 Qof uun hadduusan igu jirin waxaa loo tuuraa
sida laan oo kale, waana qallalaa, markaasaa la
ururiyaa, oo dabka lagu tuuraa, oo la gubaa. **7**
Haddaad igu jirtaan, oo ay erayadayduna idinku jiraan,
weyddiista waxaad doonaysaanba, waana laydiin yeeli
doonaa. **8** Waxaa Aabbahay ku ammaanmaa inaad
midho badan dhashaan, waxaadna noqon doontaan
xertayda. **9** Siduu Aabbuhu ii jeclaaday, ayaan anna
idiin jeclaaday. Jacaylkayga ku sii jira. **10** Haddaad
qaynuunnadayda xajisaan, jacaylkaygaad ku jiri
doontaan, sidaan qaynuunnada Aabbahay u xajiyey,
oo aan jacaylkiisa ugu jiro. **11** Waxaan waxyaalahaas
idiinkula hadlay in farxaddaydu idinku jirto, iyo inay
farxaddiinnu buuxsanto. **12** Kanu waa qaynuunkayga
inaad isjeclaataan sidaan idiin jeclaaday. **13** Ninna
ma leh jacayl kan ka weyn inuu nin naftiisa u bixiyo
saaxiibbadiis. **14** Saaxiibbaday baad tihiin haddaad
yeeshaan waxaan idinku amro. **15** Mar dambe
addoommo idiinku yeedhi maayo, maxaa yeelay,
addoonku garan maayo wuxuu sayidkiisu sameeyo,
laakiin saaxiibbo waan idiinku yeedhay, maxaa yeelay,
waxaan Aabbahay ka soo maqlay oo dhan ayaan
idin ogeysiiyey. **16** Idinku ima aydnaan dooran,
laakiinse anaa idin doortay, waanan idiin diray inaad
tagtaan oo midho soo dhashaan, iyo in midhihiinnu
sii jiraan, in wax alla waxaad Aabbaha magacayga
ku weyddiisataan uu idin siiyo. **17** Waxyaalahaas
ayaan idiinku amray inaad isjeclaataan. **18** Dunidu
hadday idin nebcaato, waad garanaysaan inay
hortiin i nebcaatay. **19** Haddaad kuwa dunida ahaan
lahaydeen, dunidu kuweeda way jeclaan lahayd,
laakiin kuwa dunida ma ihidin, waanse idinka doortay
dunida, taas aawadeed dunidu way idin neceb tahay.
20 Xusuusta hadalkaan idinku idhi, Addoon kama
weyna sayidkiisa. Hadday i silciyeen, idinkana way idin
silcin doonaan. Hadday hadalkayga xajiyeen, kiinnana
way xajin doonaan. **21** Laakiin waxyaalahaas oo dhan
waxay idiinku samayn doonaan magacayga aawadii,
maxaa yeelay, waxaanay garanayn kii i soo diray. **22**
Haddaanan iman oo aanan la hadlin, dembi ma ay
lahaadeen, laakiin hadda dembigooda marmarsiinyo
uma haystaan. **23** Kii i neceb, waxaa kaluu neceb
yahay Aabbahay. **24** Haddaanan dhexdooda ku
samayn shuqullada aan nin kale samayn, dembi ma
ay lahaadeen, haddase aniga iyo Aabbahayba way na
arkeen oo na nebcaadeen. **25** Laakiin sidaas waxay u
noqotay inuu dhammaado hadalka sharcigooda ku
qorani, Way ii nebcaadeen sababla'aan. **26** Laakiin
markuu yimaado Gargaaraha oo aan xagga Aabbaha
ka soo diri doono, isagoo ah Ruuxa runta oo xagga
Aabbaha ka soo baxa, ayuu ii marag furi doonaa. **27**
Idinkuna waad marag furi doontaan, waayo, tan iyo
bilowgii waad ila jirteen.

16 Waxaan waxyaalahaas idiinkula hadlay
inaydnaan ka xumaanin. **2** Waxay idinka saari

doonaan sunagogyada, weliba saacaddaa imanaysa
in mid walboo idin dilaa uu u malaynayo inuu Ilaah
u adeegayo. 3 Oo waxay waxyaalahaas u samayn
doonaan, waayo, waxaanay garanayn Aabbaha
iyo aniga toona. 4 Laakiin waxaan waxyaalahaas
idiinkula hadlay in markii saacaddoodu timaado aad
xusuusataan inaan idiin sheegay. Tan iyo bilowgii
waxyaalahaas idinkulama hadlin, maxaa yeelay, waan
idinla joogay. 5 Laakiin hadda waxaan u tegayaa
kii i soo diray, midkiinna i weyddiin maayo, Xaggee
baad tegaysaa? 6 Waxyaalahaas aan idinkula hadlay
aawadood, qalbigiinna murug baa ka buuxsantay. 7
Laakiin runta ayaan idiin sheegayaa, Waxaa idiin roon
inaan tago. Haddaanan tegin, Gargaaruhu idiinma
iman doono, laakiin haddaan tago waan idiin soo diri
doonaa. 8 Isagu markuu yimaado wuxuu dunida ku
caddayn doonaa xagga dembiga iyo xaqa iyo xukunka;
9 xagga dembiga, waayo, way i rumaysan waayeen;
10 xagga xaqa, waayo, Aabbahaan u tegayaa, imana
arki doontaan mar dambe; 11 xagga xukunka, waayo,
kan madaxda dunida ah waa la xukumay. 12 Wax
badan oo kalaan leeyahay inaan idiin sheego, laakiin
imminka qaadi kari maysaan. 13 Laakiin markuu
kan Ruuxa runta ahu yimaado, wuxuu idinku wadi
doonaa runta oo dhan, waayo, isagu iskama hadli
doono, wuxuuse ku hadli doonaa wuxuu maqlo,
wuxuuna idiin sheegi doonaa waxa imanaya. 14 Wuu
i ammaani doonaa, waayo, waxayguu qaadi doonaa,
wuuna idiin sheegi doonaa. 15 Wax kasta oo Aabbuhu
leeyahay anigaa leh. Sidaa daraaddeed waxaan idhi,
Waxayguu qaadaa, wuuna idiin sheegi doonaa. 16
In yar dabadeed i arki maysaan, oo weliba in yar
dabadeed waad i arki doontaan. 17 Sidaa daraaddeed
xertiisa qaarkood waxay isku yidhaahdeen, Waa
maxay waxan uu inagu leeyahay, In yar dabadeed i
arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki
doontaan, iyo, Maxaa yeelay, Aabbahaan u tegayaa?
18 Haddaba waxay yidhaahdeen, Waa maxay waxan
uu leeyahay, In yar dabadeed? Garan mayno wuxuu
leeyahay. 19 Ciise ayaa garanayay inay doonayeen
inay wax weyddiiyaan, oo wuxuu ku yidhi, Ma waxaad
isweyddiinaysaan xaalkan aan idhi, In yar dabadeed i
arki maysaan, oo weliba in yar dabadeed waad i arki
doontaan? 20 Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay,
Waad ooyi doontaan oo barooran doontaan, duniduse
waa farxi doontaa. Waad murugoon doontaan, laakiin
murugaddiinnu waxay u rogman doontaa farxad.
21 Naagtu goortay umulayso, way murugootaa,
waayo, saacaddeedaa timid, laakiin markay ilmaha
umusho, dhibtii dib uma xusuusato farxad aawadeed,
waayo, nin baa dunida ku dhashay. 22 Haddaba
waad murugsan tihiin, laakiin mar dambe ayaan
idin arki doonaa, qalbigiinnuna wuu farxi doonaa,
farxaddiinnana ninna idinkama qaadi doono. 23 Oo
maalintaasna waxba ima weyddiin doontaan. Runtii,
runtii, waxaan idinku leeyahay, Haddii aad wax uun
weyddiisataan Aabbaha, magacayga ayuu idinku
siin doonaa. 24 Tan iyo imminka waxba magacayga
kuma weyddiisan. Weyddiista, waanad heli doontaan,
inay farxaddiinnu buuxsanto. 25 Waxyaalahaas
ayaan masaallo idinkula hadlay. Waxaa imanaysa
goortii aanan mar dambe masaallo idinkula hadli
doonin, laakiin aan bayaan idiinkaga warrami doono
Aabbaha. 26 Maalintaas waxaad ku weyddiisan
doontaan magacayga. Idinkuma lihi inaan Aabbaha
baryayo daraaddiin. 27 Waayo, Aabbaha qudhiisu
wuu idin jecel yahay, maxaa yeelay, waad i jeclaateen,
oo waadna rumaysateen inaan xagga Ilaah ka imid.
28 Aabbaha ayaan ka imid oo dunida imid. Haddana
waan ka tegayaa dunida oo Aabbahaan u tegayaa. 29
Xertiisii ayaa ku tidhi, Bal eeg, bayaan baad hadda u
hadlaysaaye, oo masaal ku hadli maysid. 30 Imminka
waannu garanaynaa inaad wax walba taqaan, oo
aadan u baahnayn qofna inuu wax ku weyddiiyo.
Taas aawadeed waannu rumaysan nahay inaad Ilaah
ka timid. 31 Ciise ayaa ugu jawaabay, Hadda ma
rumaysan tihiin? 32 Ogaada, saacaddii baa imanaysa,
waana timid, kolkaad u kala firdhi doontaan mid
kasta xaggiisa, anna keligay baad iga tegi doontaan,
oo weliba keligay ma ihi, waayo, waxaa ila jooga
Aabbaha. 33 Waxyaalahaas waxaan idiinkula hadlay
inaad nabad igu haysataan. Dunida ayaad dhib kala
kulantaan, laakiinse kalsoonaada, anaa ka adkaaday
dunidaye.

17 Waxyaalahaas Ciise ayaa ku hadlay, markaasuu
indhihiisii kor u qaaday xagga samada oo yidhi,
Aabbow, saacaddii way timid. Ammaan Wiilkaaga
inuu Wiilku ku ammaano, 2 sidaad amar ugu siisay
dadka oo dhan inuu nolosha weligeed ah siiyo
kuwaad isaga siisay oo dhan. **(aiōnios g166)** 3 Tanu
waa nolosha weligeed ah inay ku gartaan, adoo ah
Ilaaha runta ah oo keliya, iyo inay gartaan Ciise

Masiix, kii aad soo dirtay. (aiōnios g166) 4 Dhulka ayaan
kugu ammaanay, anoo dhammeeyey shuqulkaad ii
dhiibtay inaan sameeyo. 5 Haddana, Aabbow, adiga
qudhaadu igu ammaan ammaantaan kula lahaa intaan
dunidu jirin. 6 Magacaagaan u muujiyey dadkii aad
dunida iga siisay. Kuwaagii bay ahaayeen, oo anaad i
siisay, iyaguna ereygaagay xajiyeen. 7 Hadda waxay
garanayaan wax kastoo aad i siisayba inay xaggaaga
ka yimaadeen. 8 Waayo, erayadaad i siisay ayaan
siiyey iyaga, wayna aqbaleen, run ahaan bayna u
garteen inaan kaa imid, wayna rumaysteen inaad i soo
dirtay. 9 Iyaga waan kuu baryayaa; kuu baryi maayo
dunida, laakiin waxaan kuu baryayaa kuwaad i siisay,
waayo, waa kuwaagii. 10 Waxayga oo dhan adaa leh,
waxaagana anaa leh, iyagana waan ku ammaanmay.
11 Anigu dunida sii joogi maayo; kuwanuse duniday
joogayaan, aniguna waan kuu imanayaa. Aabbe
Quduusow, iyaga ku hay magacaagii aad i siisay,
inay mid ahaadaan sideenna oo kale. 12 Intaan
iyaga la jiray, waxaan iyaga ku hayay magacaagii
aad i siisay, waanan ilaaliyey, midkoodna ma lumin,
wiilka halaagga maahee, in Qorniinku ahaado. 13
Haddana waan kuu imanayaa, oo waxyaalahan ayaan
ku hadlayaa intaan dunida joogo inay haystaan
farxaddayda oo ay ka buuxsanto iyaga. 14 Ereygaagii
ayaan siiyey, oo dunidu waa nebcaatay, waayo, iyagii
kuwa dunida ma aha, sidaanan kan dunida u ahayn.
15 Kaa baryi maayo inaad iyaga dunida ka qaaddid,
waxaanse kaa baryayaa inaad ka dhawrtid kan sharka
leh. 16 Iyagu kuwa dunida ma aha, sidaanan kan
dunida u ahayn. 17 Iyaga quduus kaga dhig runta,
ereygaagu waa rune. 18 Sidaad dunida iigu soo
dirtay ayaan anna iyaga dunida ugu diray. 19 Oo
aawadood ayaan quduus iskaga dhigaa, in iyagana
xagga runta quduus lagaga dhigo. 20 Kuwan oo keliya
kuu baryi maayo, waxaanse weliba kuu baryayaa
kuwa igu rumaysanaya hadalkooda aawadiis, 21 inay
dhammaan mid ahaadaan, sidaad adigu, Aabbow,
iigu jirtid, aniguna aan kuugu jiro, inay iyaguna inoogu
jiraan, in dunidu rumaysato inaad i soo dirtay. 22
Oo ammaantaad i siisay iyagaan siiyey, inay mid
ahaadaan sidaynu mid u nahay. 23 Iyagaan ku jiraa,
adna anigaad igu jirtaa, inay mid ku dhan yihiin, in
dunidu garato inaad i soo dirtay, iyo inaad iyaga u
jeclaatay, sidaad ii jeclaatay. 24 Aabbow, kuwaad i
siisay waan doonayaa inay ila joogaan meeshaan
joogo inay arkaan ammaantaydii aad i siisay, waayo,
adaa i jeclaa intaan dunida la aasaasin. 25 Aabbaha
xaqa ahow, dunidu kuma ay garanaynin, laakiinse
waan ku garanayay; kuwanna waxay garanayeen
inaad i soo dirtay. 26 Magacaagaan iyagii garansiiyey,
waanan garansiin doonaa, in jacaylkii aad i jeclayd
uu ku jiro iyaga, anna aan iyaga ku jiro.

18 Ciise markuu waxyaalahaas yidhi wuu la baxay
xertiisii oo kala gudbay Tog Qidroon, meeshay
ku tiil beer uu galay, isaga iyo xertiisiiba. 2 Yuudasna,
kii gacangeliyey, meeshaas wuu garanayay, waayo,
Ciise marar badan ayuu meeshaas xertiisii la tegi
jiray. 3 Haddaba Yuudas isagoo askar iyo saraakiil ka
wada wadaaddadii sare iyo Farrisiintii ayuu meeshaas
la yimid laambado iyo siraaddo iyo hub. 4 Sidaa
daraaddeed Ciise isagoo og waxa ku dhici doona
oo dhan ayuu baxay oo ku yidhi iyaga, Kumaad
doondoonaysaan? 5 Waxay ugu jawaabeen, Ciisihii
reer Naasared. Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi,
Isagii baan ahay. Waxaana iyaga la taagnaa Yuudas
kii gacangeliyey. 6 Sidaa daraaddeed Ciise markuu
ku yidhi, Isagii baan ahay, dib bay u socdeen, oo
dhulkay ku dhaceen. 7 Mar kale haddaba ayuu
weyddiiyey, oo ku yidhi, Kumaad doondoonaysaan?
Oo waxay ku yidhaahdeen, Ciisihii reer Naasared.
8 Ciise ayaa ugu jawaabay, Waan idiin sheegay
inaan isagii ahay. Haddaba haddaad i doonaysaan,
kuwan iska daaya, ha tageene. 9 Wuxuu saas u
yidhi inuu dhammaado hadalkii uu ku hadlay oo
ahaa, Kuwii aad i siisay, midkoodna ma lumin. 10
Simoon Butros haddaba, isagoo seef haysta, ayuu
soo bixiyey, oo wuxuu ku dhuftay wadaadka sare
addoonkiisii, oo ka gooyay dhegta midigta. Addoonkii
magiciisu wuxuu ahaa Malkos. 11 Sidaa daraaddeed
Ciise wuxuu Butros ku yidhi, Seefta galkeeda ku celi.
Koobka Aabbuhu i siiyey miyaanan cabbayn? 12
Haddaba askartii iyo ninkii u sarreeyey iyo saraakiishii
Yuhuudda ayaa Ciise qabtay, markaasay xidhxidheen,
13 oo markii hore waxay u geeyeen Annas, waayo,
wuxuu ahaa soddoggii Kayafas oo ahaa wadaadkii
sare sannaddaas. 14 Kayafas wuxuu ahaa kii kula
taliyey Yuhuudda inay u roon tahay in nin keliyahu
dadka u dhinto. 15 Waxaa Ciise daba socday Simoon
Butros iyo mid kale oo xer ah. Ninkaas xerta ahaa
wadaadka sare waa garanayay, wuuna la galay
Ciise barxadda wadaadkii sare. 16 Butros se wuxuu

taagnaa albaabka agtiisa oo dibadda ah. Sidaa
daraaddeed kii kale oo xerta ahaa oo wadaadka
sare garanayay ayaa dibadda u soo baxay oo la
hadlay tii albaabka ilaalinaysay, oo Butros ayuu soo
geliyey. 17 Gabadhii albaabka ilaalinaysay waxay
Butros ku tidhi, Adiguna ma waxaad tahay mid ka
mid ah ninkan xertiisa? Wuxuu ku yidhi, Ma ihi. 18
Markaasaa waxaa taagnaayeen addoommadii iyo
saraakiishii oo dab dhuxul ah sameeyey, maxaa
yeelay, dhaxan bay ahayd, wayna kulaalayeen.
Butrosna wuu la joogay, isagoo taagan oo dabka
kulaalaya. 19 Haddaba wadaadkii sare wuxuu Ciise
wax ka weyddiiyey xertiisii iyo waxbariddiisii. 20 Ciise
ayaa ugu jawaabay, Bayaan baan dunida ula hadlay,
oo weligay wax baan ku bari jiray sunagogyada iyo
macbudka, meesha ay Yuhuudda oo dhammi isugu
timaado, oo waxba si qarsoon uma odhan jirin. 21
Maxaad ii weyddiinaysaa? Weyddii kuwa maqlay
waxaan kula hadlay. Bal eeg, kuwaasaa og waxaan
idhi e. 22 Markuu sidaas yidhi saraakiishii midkood
oo ag taagnaa ayaa Ciise dharbaaxay isagoo leh,
Ma saasaad ugu jawaabaysaa wadaadka sare? 23
Ciise ayaa ugu jawaabay, Haddii aan si xun u hadlay,
xumaanta ka marag fur, haddaan si wanaagsan
u hadlayse, maxaad ii dharbaaxaysaa? 24 Annas
haddaba wuxuu isagoo xidhxidhan u diray Kayafas
oo ahaa wadaadka sare. 25 Simoon Butros ayaa
taagnaa oo dabka kulaalayay. Haddaba waxay ku
yidhaahdeen, Adiguna ma waxaad tahay xertiisii
midkood? Markaasuu inkiray oo yidhi, Ma ihi. 26
Addoommadii wadaadka sare midkood oo qaraabo ay
ahaayeen kii Butros uu dhegta ka gooyay wuxuu yidhi,
Miyaanan beerta kugula arkin isaga? 27 Haddaba
Butros mar kale ayuu inkiray, oo markiiba diiqii
baa ciyey. 28 Haddaba Ciise ayay ka kaxeeyeen
Kayafas ilaa guriga taliyaha. Waxay ahayd aroortii
hore, oo iyagu ma ay gelin guriga taliyaha si aanay u
nijaasoobin, laakiinse inay cashadii Iidda Kormaridda
wax ka cunaan. 29 Bilaatos haddaba ayaa u soo
baxay iyagii oo ku yidhi, Maxaad ku ashtakaynaysaan
ninkan? 30 Way u jawaabeen oo ku yidhaahdeen,
Ninkanu haddaanu ahayn xumaanfale, kuuma aannu
soo gacangelinneen. 31 Haddaba Bilaatos wuxuu
ku yidhi, Idinku qaata, oo sharcigiinna ku xukuma.
Yuhuuddu waxay ku yidhaahdeen, Xalaal nooma aha
inaannu nin dillo, 32 inuu ahaado hadalkii Ciise ku
hadlay kolkuu sheegay siduu u dhiman doono. 33
Bilaatos haddaba guriga taliyaha ayuu mar kale galay
oo Ciise u yeedhay, oo wuxuu ku yidhi, Adigu ma
waxaad tahay Boqorka Yuhuudda? 34 Ciise ayaa ugu
jawaabay, Ma adaa iska odhanaya waxaas, mise
kuwa kalaa iiga kaa sheegay? 35 Bilaatos ayaa ugu
jawaabay, Ma Yuhuudi baan ahay? Quruuntaadii iyo
wadaaddadii sare ayaa ii soo kaa gacangeliyeye.
Maxaad samaysay? 36 Ciise ayaa ugu jawaabay,
Boqortooyadaydu tan dunidan ma aha. Haddii
boqortooyadaydu tan dunidan tahay, midiidinyadaydu
waa ii diriri lahaayeen inaan Yuhuudda la ii gacangelin.
Imminkase boqortooyadaydu tan halkan ma aha. 37
Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Haddaba
ma boqor baad tahay? Ciise ayaa ugu jawaabay,
Waad tidhaahdaa inaan boqor ahay. Taas ayaan u
dhashay, oo taas ayaan dunida u imid, inaan marag u
furo runta. Mid kasta oo kan runta ah wuu maqlaa
codkayga. 38 Bilaatos ayaa ku yidhi, Waa maxay
runtu? Oo markuu sidaa ku yidhi, mar kale ayuu
Yuhuudda u baxay oo ku yidhi, Eedna isagii kuma
aan helin. 39 Laakiin waxaad leedihiin caado inaan
mid idiin sii daayo Iidda Kormaridda. Haddaba ma
doonaysaan inaan idiin sii daayo Boqorkii Yuhuudda?
40 Kolkaasay dhammaan mar kale qayliyeen iyagoo
leh, Ninkan ma aha, laakiin Baraabbas. Baraabbas
wuxuu ahaa waxdhace.

19 Markaasaa Bilaatos haddaba Ciise watay oo
karbaashay, 2 askartiina taaj ayay qodxan uga
taxeen, oo madaxiisay saareen, oo waxay u geliyeen
dhar guduudan. 3 Markaasay u yimaadeen oo ku
yidhaahdeen, Nabad Boqorka Yuhuuddow, wayna
dharbaaxeen. 4 Bilaatos haddana dibadduu u baxay
oo ku yidhi iyaga, Eega, isagaan idiin soo bixinayaa
inaad ogaataan inaanan eed ku helin. 5 Ciise haddaba
ayaa dibadda u soo baxay isagoo sita taajkii qodxanta
ahaa iyo dharkii guduudnaa, oo Bilaatos ayaa ku
yidhi iyaga, Bal eega ninka. 6 Sidaa daraaddeed
markii wadaaddadii sare iyo saraakiishii arkeen,
ayay qayliyeen iyagoo leh, Iskutallaabta ku qodob,
iskutallaabta ku qodob. Bilaatos ayaa ku yidhi, Idinku
wata, oo iskutallaabta ku qodba, waayo, anigu eed
kuma aan heline. 7 Yuhuuddii ayaa ugu jawaabtay,
Sharci baannu leennahay, sharcigaas xaggiisana
waa inuu dhinto, waayo, wuxuu iska dhigay Wiilka
Ilaah. 8 Haddaba Bilaatos markuu hadalkaas maqlay,

aad buu u sii baqay, 9 oo haddana wuxuu galay
guriga taliyaha oo ku yidhi Ciise, Xaggee baad ka
timid? Laakiin Ciise jawaabna uma uu celinin. 10
Sidaa daraaddeed Bilaatos ayaa ku yidhi, Miyaanad
ila hadlayn? Miyaanad ogayn inaan leeyahay amar
aan kugu sii daayo iyo amar aan iskutallaabta kugu
qodbo? 11 Ciise ayaa ugu jawaabay, Amarna iguma
aad lahaateen haddaan xagga sare lagaa siin. Sidaa
daraaddeed kii ii soo kaa gacangeliyey ayaa kaa dembi
weyn. 12 Taas dabadeed Bilaatos wuxuu doonayay
inuu sii daayo, laakiin Yuhuuddii ayaa qaylisay iyagoo
leh, Haddaad ninkan sii daysid, Kaysar saaxiibkiis
ma ihid. Nin kasta oo boqor iska dhigaba, wuxuu
ku caasiyaa Kaysar. 13 Haddaba Bilaatos markuu
hadalladaas maqlay, ayuu Ciise dibadda u soo saaray,
oo wuxuu ku fadhiistay kursiga xukumaadda, meesha
la yidhaahdo Sallaxa Dhagaxa ah oo af Cibraanigana
lagu yidhaahdo Gabbata. 14 Haddaba waxay ahayd
Maalintii Diyaargarayskii Kormaridda, abbaaraha
saacaddii lixaad. Oo wuxuu Yuhuudda ku yidhi, Bal
eega boqorkiinna. 15 Sidaa daraaddeed waxay ku
qayliyeen, Kaxee, kaxee, iskutallaabta ku qodob.
Markaasaa Bilaatos wuxuu ku yidhi, Boqorkiinna
miyaan iskutallaabta ku qodbaa? Wadaaddadii sare
ayaa ugu jawaabay, Boqor ma lihin Kaysar maahee.
16 Markaasuu haddaba u dhiibay in iskutallaabta lagu
qodbo. 17 Wayna kaxeeyeen Ciise. Markaas isagoo
sita iskutallaabta ayuu u kacay meeshii Dhakada
la yidhaahdo, oo af Cibraaniga lagu odhan jiray
Golgota, 18 meeshaasay iskutallaabaha ku qodbeen
isaga iyo laba kale, midba gees, Ciisena dhexda. 19
Bilaatosna wax buu qoray oo ku dhejiyey iskutallaabta
dusheeda, waxaana ku qorraa, CIISIHII REER
NAASARED, BOQORKA YUHUUDDA. 20 Haddaba
Yuhuudda badideed ayaa qorniinkaas akhriday,
waayo, meeshii Ciise iskutallaabta lagaga qodbay waa
u dhowayd magaalada, oo qorniinkii wuxuu ku qorraa
af Cibraaniga iyo af Roomaaniga iyo af Gariigga. 21
Sidaa daraaddeed wadaaddadii sare oo Yuhuudda
waxay Bilaatos ku yidhaahdeen, Ha qorin, Boqorka
Yuhuudda, laakiin qor, Kanaa yidhi, Waxaan ahay
Boqorka Yuhuudda. 22 Bilaatos ayaa ugu jawaabay,
Waxaan qoray ayaan qoray. 23 Haddaba askartii
markay Ciise iskutallaabta ku qodbeen, dharkiisay
qaateen oo ay afar meelood ka dhigeen, askari
waliba meel buu qaatay, khamiiskiina way qaateen.
Khamiiskii meella kama tollayn dusha iyo hoosta. 24
Sidaa daraaddeed waxay isku yidhaahdeen, Yeynan
kala jeexin, laakiin aan u saami ridanno kii heli
doona, inuu noqdo Qorniinka oo leh, Iyagu waxay
qaybsadeen dharkaygii. Khamiiskaygiina way u saami
riteen. Haddaba waxyaalahaas askartii baa samaysay.
25 Waxaa Ciise iskutallaabtiisa ag taagnaa hooyadiis,
iyo habaryartiis, Maryan afadii Kaloobaas, iyo Maryan
tii reer Magdala. 26 Sidaa daraaddeed Ciise markuu
arkay hooyadiis iyo kii xerta ahaa oo uu jeclaa oo
ag taagan, ayuu hooyadiis ku yidhi, Islaan yahay,
waa kaa wiilkaagii. 27 Markaasuu kii xerta ahaana ku
yidhi, Waa taa hooyadaa. Oo saacaddaas dabadeed
kii xerta ahaa ayaa gurigiisii u kaxeeyey. 28 Markaas
dabadeed Ciise isagoo garanaya wax kasta inay
dhammaadeen, in Qorniinku ahaado, ayuu yidhi,
Waan harraadsanahay. 29 Markaas waxaa meeshaas
yiil weel khal ka buuxo. Sidaa daraaddeed geed isbonji
la yidhaahdo bay khalkii ka buuxiyeen, markaasay
kor saareen geed husob la yidhaahdo oo afkiisa ku
dhoweeyeen. 30 Haddaba markii Ciise khalkii qaatay
ayuu yidhi, Waa dhammaatay, markaasuu madaxa
foororshay oo ruuxii bixiyey. 31 Sidaa daraaddeed
Yuhuuddii, inaan meydadku sabtida iskutallaabaha sii
saarnaan, waxay Bilaatos ka baryeen in lugaha laga
jebiyo oo meydadka la qaado, waayo, waxay ahayd
Maalintii Diyaargarayska, oo maalinta sabtidaas
waxay ahayd maalin weyn. 32 Haddaba askartii waa
timid, oo ay lugaha ka jebiyeen kii hore iyo kii kale
oo iskutallaabaha lagula qodbay isaga. 33 Laakiin
markay Ciise u yimaadeen oo ay arkeen inuu durba
dhintay kama ay jebin lugihii. 34 Laakiin mid askartii
ka mid ah ayaa dhinaca Ciise waran kaga wareemay,
oo markiiba waxaa ka soo baxay dhiig iyo biyo. 35 Oo
kii arkayna wuu marag furay, maraggiisuna waa run,
wuuna garanayaa inuu run sheegayo, inaad idinkuna
rumaysataan. 36 Waayo, waxyaalahaas waxay u
dhaceen inuu ahaado Qorniinka leh, Lafihiisa midna la
jebin maayo. 37 Oo Qorniin kale wuxuu leeyahay, Way
arki doonaan kii ay wareemeen. 38 Waxyaalahaas
dabadeed, Yuusuf kii ahaa reer Arimataya, isagoo
xer u ah Ciise laakiinse si qarsoon cabsidii uu ka
cabsaday Yuhuudda aawadeed, wuxuu Bilaatos ka
baryay inuu meydka Ciise qaado. Bilaatosna waa u
fasaxay. Sidaa daraaddeed wuu yimid oo meydkiisii
qaaday. 39 Oo waxaa kaloo yimid Nikodemos kii

markii hore habeennimada u yimid, wuxuuna keenay
malmal iyo cuud isku qasan oo qiyaastii boqol rodol
ah. 40 Haddaba waxay qaadeen meydkii Ciise
oo ku duudduubeen maryo iyo dhir udgoon siday
caadada aasniinta Yuhuuddu ahayd. 41 Meeshii isaga
iskutallaabta lagu qodbay waxaa ku tiil beer, beerta
dhexdeedana waxaa ku tiil xabaal cusub oo aan ninna
weli la dhigin. 42 Haddaba Maalintii Diyaargarayska
oo Yuhuudda aawadeed ayay meeshaas Ciise u
dhigeen, waayo, xabaashii waa dhowayd.

20 Maalintii ugu horraysay ee toddobaadka Maryan
tii reer Magdala ayaa aroortii hore xabaashii
timid, intay weli gudcur ahayd, oo waxay aragtay
dhagaxii oo xabaashii laga qaaday. 2 Sidaa
daraaddeed way orodday oo u tagtay Simoon Butros
iyo kii kale oo xerta ahaa oo Ciise jeclaa, waxayna ku
tidhi, Sayidkii ayay xabaashii kala baxeen, oo garan
mayno meeshay dhigeen. 3 Saas aawadeed Butros
iyo kii kale oo xerta ahaa ayaa baxay, oo waxay tageen
xabaashii. 4 Way wada ordeen labadoodiiba, oo kii
kale oo xerta ahaa ayaa Butros ka dheereeyey, oo
uga hor maray xabaashii. 5 Markaasuu foororsaday,
oo wuxuu arkay maryihii oo yaal, laakiinse ma uu
gelin. 6 Haddana Simoon Butros oo daba socday baa
yimid, markaasuu xabaashii galay, oo wuxuu arkay
maryihii oo yaal 7 iyo maradii madaxiisa saarnayd
oo aan la oollin maryihii, laakiin meel keligeed ku
duudduubnayd. 8 Markaas haddaba waxaa galay kii
kale oo xerta ahaa oo hore u yimid xabaashii, wuuna
arkay oo rumaystay. 9 Waayo, weli Qorniinka ma
ay garan inay tahay inuu kuwa dhintay ka soo sara
kaco. 10 Haddaba xertii ayaa mar kale guryahoodii
ku noqotay. 11 Laakiin Maryan ayaa xabaashii
dibaddeeda taagnayd iyadoo ooyaysa. Haddaba intay
ooyaysay bay xabaashii ku foororsatay. 12 Waxayna
aragtay laba malaa'igood oo dhar cadcad xidhan
oo fadhiya meesha meydka Ciise oolli jiray, mid
madaxa, midna cagaha. 13 Oo waxay ku yidhaahdeen,
Haweenay yahay, maxaad u ooyaysaa? Markaasay
ku tidhi, Waxaan u ooyayaa, Sayidkaygii bay qaadeen,
oo garanna maayo meeshay dhigeen. 14 Markay
sidaa ku tidhi ayay dib u jeesatay oo ay aragtay Ciise
oo taagan, mana ay garanaynin inuu Ciise yahay. 15
Markaasaa Ciise wuxuu ku yidhi, Haweenay yahay,
Maxaad u ooyaysaa? Kumaad doondoonaysaa?
Iyadoo u malaynaysa inuu yahay ninkii beerta ka
shaqaynayay waxay ku tidhi, Adeerow, haddaad isagii
halkan ka qaadday, ii sheeg meeshaad dhigtay, anna
waan ka soo qaadan doonaaye. 16 Ciise wuxuu
ku yidhi, Maryamay. Markaasay jeesatay oo afka
Cibraaniga ku tidhi, Rabbooni, ee ah Macallimow.
17 Ciise ayaa ku yidhi, Ha i taaban, waayo, weli kor
uguma aan tegin Aabbaha, laakiin u tag walaalahay
oo ku dheh, Wuxuu yidhi, Waxaan kor ugu tegayaa
Aabbahay oo ah Aabbihiin, Ilaahay oo ah Ilaahiin. 18
Maryan tii reer Magdala ayaa timid oo xertii ku tidhi,
Waxaan arkay Sayidkii, oo waxay u sheegtay inuu
waxyaalahaas iyada ku yidhi. 19 Haddaba maalintaas
markay makhribkii ahayd, ayaantii u horraysay
ee toddobaadka, oo ay albaabbadu xidhnaayeen
meeshay xertu joogtay cabsida ay Yuhuudda ka
cabsadeen aawadeed, ayaa Ciise yimid oo isdhex
taagay, oo wuxuu ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
20 Oo markuu waxaas yidhi, wuxuu iyagii tusay
gacmihiisii iyo dhinaciisii. Sidaa daraaddeed xertii
waa ku farxeen markay Sayidkii arkeen. 21 Haddaba
Ciise ayaa mar kale ku yidhi, Nabadi ha idinla jirto.
Sida Aabbuhu ii soo diray ayaan anna idiin dirayaa.
22 Oo markuu waxaas yidhi ayuu ku neefsaday oo ku
yidhi, Aqbala Ruuxa Quduuskaa. 23 Nin alla ninkaad
dembiyadiisa cafidaan way cafiyan yihiin, nin alla
ninkaad dembiyadiisa ku celisaan way ceshan yihiin.
24 Laakiin Toomas mid laba iyo tobanka ka mid ah
oo Didumos la odhan jiray lama joogin markuu Ciise
yimid. 25 Haddaba xertii kale ayaa ku tidhi, Waxaannu
aragnay Sayidkii. Laakiin wuxuu ku yidhi, Haddaanan
gacmihiisa ku arkin calaamadii musmaarrada, oo
aanan fartayda gelin nabarkii musmaarrada, oo aanan
gacantayda gelin dhinaciisa, rumaysanba maayo.
26 Oo siddeed maalmood dabadeed xertiisii gudaha
ayay mar labaad wada joogeen, oo Toomasna waa la
joogay. Markaasaa Ciise yimid, albaabbadii oo xidhan,
oo intuu isdhex taagay ayuu ku yidhi, Nabadi ha
idinla jirto. 27 Markaasuu Toomas ku yidhi, Fartaada
keen oo arag gacmahayga, oo gacantaadana keen
oo geli dhinacayga, oo ha rumaysad la'aanin laakiin
rumayso. 28 Toomas ayaa u jawaabay oo ku yidhi,
Rabbigay iyo Ilaahayow. 29 Markaasaa Ciise ku yidhi,
Waad i aragtay, taas aawadeed ayaad rumaysatay.
Waxaa barakaysan kuwa aan i arag ee rumaystay. 30
Haddaba waxaa Ciise ku sameeyey xertii hortooda
calaamooyin kale oo badan oo aan ku qorrayn

kitaabkan. 31 Laakiin waxyaalahan waxaa loo qoray
inaad rumaysataan inuu Ciise yahay Masiixa, Wiilka
Ilaah, iyo inaad nolosha ku lahaataan magiciisa
idinkoo rumaysanaya.

21 Waxyaalahaas dabadeed Ciise ayaa mar kale
xertii isugu muujiyey Bad Tiberiyas agteeda.
Oo sidatan ayuu isu tusay. 2 Waxaa wada joogay
Simoon Butros, iyo Toomas ka la yidhaahda Didumos,
iyo Nataana'el oo ahaa kii Kaana tii Galili, iyo
wiilashii Sebedi, iyo laba kale oo xertiisa ah. 3
Simoon Butros wuxuu iyaga ku yidhi, Waa soo
kalluumaysanayaa. Markaasay ku yidhaahdeen,
Annana waa ku raacaynaa. Markaasay tageen oo
doonnida fuuleen; laakiin habeenkaas waxba ma
ay qaban. 4 Laakiin markii waagu beryay Ciise
wuxuu taagnaa xeebta, xertiisiise ma ay garanaynin
inuu Ciise yahay. 5 Markaasaa Ciise haddaba ku
yidhi, Carruur yahay, wax la cuno ma haysaan?
Waxay ugu jawaabeen, Maya. 6 Markaasuu ku yidhi,
Shabagga ku tuura dhinaca midigta ee doonnida,
waadna heli doontaane. Haddaba way tuureen,
oo ma ayna karin inay soo jiidaan, kalluunka faro
badnaantiisa aawadeed. 7 Kii xerta ahaa oo Ciise
jeclaa ayaa ku yidhi Butros, Waa Sayidkii. Haddaba
markuu Simoon Butros maqlay inuu Sayidka yahay,
ayuu dharkiisa guntaday (waayo, wuu qaawanaa),
oo wuxuu isku tuuray badda. 8 Laakiin xertii kale
waxay ku yimaadeen sixiimadda yar (waayo, kama
ay fogayn dhulka, laakiin waxay u jireen qiyaastii
laba boqol oo dhudhun), waxayna jiidayeen shabaggii
kalluunka. 9 Haddaba markay dhulkii u soo degeen
waxay arkeen dab dhuxul ah iyo kalluun saaran iyo
kibis. 10 Markaasaa Ciise ku yidhi iyagii, Keena
qaar kalluunkaad hadda soo qabateen. 11 Haddaba
Simoon Butros ayaa sixiimaddii fuulay, oo wuxuu
xagga dhulka u jiiday shabaggii oo ka buuxa boqol
iyo saddex iyo konton kalluun oo waaweyn, oo in
kastoo ay faro badnaayeen shabaggii ma dillaacin.
12 Markaasaa Ciise wuxuu iyaga ku yidhi, Kaalaya
oo quraacda. Oo xertii midkoodna kuma uu dhicin
inuu yidhaahdo, Kumaad tahay? waayo, waxay
garanayeen inuu Sayidka yahay. 13 Kolkaasaa Ciise
yimid oo qaaday kibistii oo siiyey iyaga, kalluunkiina
sidoo kale. 14 Taasu waa markii saddexaad oo Ciise
xertii isu muujiyey markii uu kuwa dhintay ka soo sara
kacay dabadeed. 15 Haddaba markay quraacdeen
dabadeed Ciise wuxuu Simoon Butros ku yidhi,
Simoon ina Yoonisow, kuwan ma iga jeceshahay?
Wuxuu ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay
inaan ku jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Baraarkayga
daaji. 16 Haddana wuxuu mar labaad ku yidhi isaga,
Simoon ina Yoonisow, ma i jeceshahay? Wuxuu
ku yidhi, Haah, Sayidow, waad og tahay inaan ku
jeclahay. Markaasuu ku yidhi, Idahayga ilaali. 17 Markii
saddexaad ayuu ku yidhi, Simoon ina Yoonisow, Ma i
jeceshahay? Butros ayaa ka calool xumaaday, waayo,
wuxuu markii saddexaad ku yidhi, Ma i jeceshahay?
Markaasuu ku yidhi, Sayidow, wax walba waad og
tahay, waadna garanaysaa inaan ku jeclahay. Ciise
ayaa ku yidhi, Idahayga daaji. 18 Runtii, runtii, waxaan
kugu leeyahay, Markaad yarayd adigu waad guntan
jirtay, oo waxaad mari jirtay meeshaad doonaysay,
laakiin markaad gabowdid, gacmahaad kala bixin
doontaa, oo mid kalaa kuu guntin doona, oo wuxuu
kuu qaadi doonaa meel aadan doonayn. 19 Wuxuu
waxaas u yidhi inuu tuso dhimashaduu Ilaah ku
ammaani doono. Markuu waxaas yidhi dabadeed,
wuxuu ku yidhi, I soo raac. 20 Butros markuu jeestay
wuxuu arkay kii xerta ahaa oo Ciise jeclaa oo daba
socda; isagu wuxuu ahaa kii laabta Ciise ku tiirsanaa
wakhtigii cashada oo ku yidhi, Sayidow, waa kuma kan
ku gacangelin doonaa? 21 Haddaba Butros markuu
arkay, wuxuu Ciise ku yidhi, Sayidow, kanna ka
warran? 22 Ciise wuxuu ku yidhi, Haddaan doonayo
inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa galay?
Adigu i soo raac. 23 Haddaba waxaa walaalaha ku
dhex faafay hadalkaas oo leh, Kaas oo xerta ka
mid ahaa ma dhiman doono. Laakiin Ciise kuma
odhan, Ma dhiman doono, wuxuuse yidhi, Haddaan
doonayo inuu joogo ilaa aan imanayo, maxaa kaa
galay? 24 Kan weeye kii xerta ahaa oo u marag furay
waxyaalahan, oo qoray waxyaalahan, oo waxaannu
garanayna maraggiisu inuu run yahay. 25 Waxaana
jira waxyaalo badan oo kale oo Ciise sameeyey, oo
haddii mid mid loo wada qoro, waxaan u malaynayaa
inaan dunidu qaaddeen buugagga laga qoro.

Falimaha Rasuullada

1 Te'ofilosow, hadalkii hore waxaan ka qoray wax
kasta oo Ciise bilaabay inuu sameeyo oo baro **2**
ilaa maalintii sare loo qaaday isaga oo ka dambaysay
wakhtiguu Ruuxa Quduuskaa ku amray rasuulladii
uu doortay. **3** Markuu xanuunsaday dabadeed, iyagii
ayuu isagoo nool waxyaalo badan oo la hubo isugu
muujiyey, oo muddo afartan maalmood ah ayuu
iyagii u muuqday, oo kala hadlay waxyaalaha ku
saabsan boqortooyada Ilaah. **4** Oo intuu iyagii la
shiray, ayuu wuxuu kula dardaarmay, oo ku yidhi,
Yeruusaalem ha ka tegina, laakiinse suga ballankii
Aabbaha oo aad iga maqasheen, **5** waayo, runtii
Yooxanaa wuxuu dadka ku baabtiisay biyo, laakiinse
waxaa laydinku baabtiisi doonaa Ruuxa Quduuska
ah maalmo aan badnayn dabadood. **6** Sidaas
daraaddeed markay isu yimaadeen, ayay weyddiiyeen
isaga oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbow, ma
haddeer baad boqortooyada u soo celinaysaa Israa'iil?
7 Markaasuu iyaga ku yidhi, Dantiinna ma aha
inaad ogaataan wakhtiyada iyo xilliyada uu Aabbuhu
amarkiisa kaga dhigay. **8** Laakiinse waxaad heli
doontaan xoog markii Ruuxa Quduuska ahi idinku soo
dego; oo markhaatiyaal ayaad iiga noqon doontaan
Yeruusaalem, iyo Yahuudiya oo dhan, iyo Samaariya,
iyo meesha dunida ugu fog. **9** Oo kolkuu waxyaalahaas
yidhi dabadeed, iyagoo eegaya, ayaa sare loo qaaday
isagii, oo daruur baa indhahoodii ka qarisay. **10** Oo
intuu sii socday, iyagoo samada aad u fiirinaya, ayaa
waxaa isa soo ag taagay laba nin oo dhar cadcad
qaba, **11** oo waxay ku yidhaahdeen, Nimankiinan reer
Galiliyow, maxaad la taagan tihiin oo aad samada u
eegaysaan? Ciisahan samada laydiinka sare qaaday,
sidaad u aragteen isagoo samada u socda oo kale
ayuu u iman doonaa. **12** Markaasay Yeruusaalem ku
noqdeen iyagoo ka yimid buurtii Saytuun la odhan
jiray, oo u dhowayd Yeruusaalem, oo u jirtay maalin
sabtiyeed socodkeed. **13** Oo markay magaaladii
galeen, waxay aadeen qolladdii sare, meeshay joogi
jireen Butros iyo Yooxanaa iyo Yacquub iyo Andaros,
iyo Filibos iyo Toomas, iyo Bartolomayos, iyo Matayos,
iyo Yacquub ina Alfayos, iyo Simoon Qiiroleh, iyo
Yuudas ina Yacquub. **14** Kuwaas oo dhammu, iyagoo
isku wada qalbi ah, ayay ku sii adkaysteen tukasho,
iyaga iyo dumarka, iyo Maryan oo ahayd Ciise
hooyadiis, iyo walaalihiis. **15** Oo wakhtigaas ayaa
Butros walaalaha dhexdooda istaagay (oo waxaa
wada jiray dad badan oo qiyaastoodu ahayd boqol
iyo labaatan); markaasuu yidhi, **16** Walaalayaalow,
waxaa waajib ahaa in Qorniinku noqdo, kaas oo
Ruuxa Quduuska ahu waagii hore afka Daa'uud kaga
hadlay waxa ku saabsan Yuudas oo ahaa kii waday
kuwii qabtay Ciise. **17** Maxaa yeelay, isaga waa
laynagu tirshay, oo shuqulkan ayuu qaybtiisii helay. **18**
Haddaba ninkaasu meel ayuu ku iibsaday abaalgudka
xaqdarradiis; oo intuu madax madax u dhacay
ayuu dhexda ka kala dillaacay, oo mindhicirkiisii
oo dhammuna waa ka soo daatay. **19** Kolkaasaa
kuwii Yeruusaalem joogay oo dhammu ay wada
ogaadeen; sidaas daraaddeed meeshaas waxaa
afkooda loogu bixiyey Akeldama, taas oo micneheedu
yahay, meeshii dhiigga. **20** Waayo, waxaa kitaabkii
Sabuurrada lagu qoray, Gurigiisu cidla' ha noqdo,
Ninnana yuusan meeshaas degin; iyo Wakiilnimadiisa
mid kale ha qabto. **21** Haddaba nimankii inala socday
wakhti kasta intuu Rabbi Ciise ina soo dhex galay,
inagana dhex baxay, **22** oo ka bilaabmay baabtiiskii
Yooxanaa ilaa maalintii sare laynooga qaaday isaga,
iyagii midkood waa inuu markhaati ina gala ahaado
sarakiciddiisa. **23** Markaasay laba iska soo saareen,
kuwaas oo ahaa Yuusuf oo la odhan jiray Barsabaas
ee naanaystiisu ahayd Yuustos, iyo Matiyas. **24**
Kolkaasay tukadeen oo yidhaahdeen, Rabbow, adigoo
garanaya qalbiga dadka oo dhan, na tus labadan
kaad dooratay, **25** inuu galo meeshii shuqulkan iyo
rasuulnimadan oo Yuudas ka dhacay inuu meeshiisa
tago. **26** Markaasay u saami riteen; saamigiina wuxuu
ku dhacay Matiyas; oo isagana waxaa lagu daray
koob-iyo-tobankii rasuul.

2 Oo kolkii maalintii Bentekoste la gaadhay, meel bay
kulligood wada joogeen. **2** Oo waxaa filanla'aan
samada ka yimid sanqadh sida dabayl xoog leh
oo aad u dhacaysa, oo waxay buuxisay gurigii ay
fadhiyeen oo dhan. **3** Markaasaa carrabbo u kala
qaybsamaya sida dab oo kale iyaga u muuqday oo
ku dul fadhiistay midkood kasta. **4** Kolkaasaa waxaa
kulligood ka wada buuxsamay Ruuxa Quduuska ah,
oo waxay bilaabeen inay afaf kale ku hadlaan sidii
Ruuxu iyaga u siiyey hadalka. **5** Markaas waxaa
Yeruusaalem joogay Yuhuud oo ahaayeen niman
cibaado leh oo ka yimid quruun kasta oo samada

hoosteeda joogta. **6** Oo markii sanqadhaas la maqlay, dadkii badnaa ayaa isu yimid, wayna yaabeen, maxaa yeelay, nin kastaa wuxuu maqlay iyagoo afkiisa ku hadlaya. **7** Oo dhammaantood way wada nexeen oo yaabeen, oo waxay yidhaahdeen, Bal eeg, kuwan hadlaya oo dhammu miyaanay reer Galili ahayn? **8** Sidee baa midkeen waluba u maqlaa iyagoo ku hadlaya afkeenna aynu ku dhalannay? **9** Innagoo ah reer Bartiya iyo Mediya iyo Ceelaam, iyo kuwa deggan Mesobotamiya, iyo Yahuudiya iyo Kabbadokiya, iyo Bontos iyo Aasiya, **10** iyo Farugiya iyo Bamfuliya, iyo Masar iyo meelaha Liibiya oo Kuranaya ku wareegsan, iyo ajanabiyo Rooma ka yimid oo ah Yuhuud iyo kuwa raacsan labadaba, **11** iyo reer Kereetee iyo Carabta, waxaynu maqlaynaa iyagoo ku hadlaya afafkeenna oo ka hadlaya Ilaah waxyaalihiisa waaweyn. **12** Markaasay wada yaabeen oo shakiyeen, oo waxay isku yidhaahdeen, Tani micneheedu waa maxay? **13** Qaar kalena waa ku qosleen oo waxay yidhaahdeen, Kuwan waxaa ka buuxa khamri cusub. **14** Laakiin Butros intuu koob-iyo-tobankii isla taagay, ayuu sare u qaaday codkiisa oo ku yidhi iyaga, Niman yahow reer Yahuudiya iyo dhammaantiinan Yeruusaalem degganow, tan ogaada oo hadalladayda dhegaysta. **15** Waayo, kuwanu ma sakhraansana sidaad u malaynaysaan inay sakhraansan yihiin; maxaa yeelay, tanu waa saacaddii saddexaad ee maalmeed. **16** Laakiin waxanu waa wixii lagaga dhex hadlay nebi Yoo'eel, **17** Ilaah baa yidhi, Maalmaha ugu dambaysta waxyaalahanu waa noqon doonaan, Ruuxayga ayaan ku shubi doonaa dad oo dhan; Oo wiilashiinna iyo hablihiinnu wax bay sii sheegi doonaan, Raggiinna dhallinyarada ahuna wax bay arki doonaan, Odayaashiinnuna riyooyin bay ku riyoon doonaan; **18** Haah, oo maalmahaas addoommadayda, rag iyo dumarba, Ruuxaygaan ku shubi doonaa, iyaguna wax bay sii sheegi doonaan. **19** Oo waxaan samada sare ka muujin doonaa yaabab, Dhulka hoosena waxaan ka muujin doonaa calaamooyin, Kuwaas oo ah dhiig iyo dab iyo uumiskii qiiqa. **20** Qorraxdu waxay u beddelmi doontaa gudcur, Dayaxuna wuxuu u beddelmi doonaa dhiig, Intaanay iman maalinta Rabbigu, Taas oo ah maalin weyn oo caan ah. **21** Oo waxay noqon doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga ku dhawaaqaa, uu badbaadi doono. **22** Rag yahow reer binu Israa'iil, hadalladan maqla; Ciisihii reer Naasared oo ahaa nin Ilaah idiinku caddeeyey shuqullo xoog leh iyo yaabab iyo calaamooyin oo Ilaah ku sameeyey isaga gacantiisa idinka dhexdiinna, sidaad idinka qudhiinnuba u og tihiin, **23** markii isaga lagu gacangeliyey taladii Ilaah goostay oo uu hore u ogaa, gacanta sharcilaawayaasha ayaad ku qabateen, waadna ku qodobteen iskutallaabta oo disheen. **24** Isaga Ilaah baa sara kiciyey, oo ka furfuray xanuunkii dhimashada, maxaa yeelay, dhimashadu ma xajin karin. **25** Waayo, Daa'uud baa isaga ka hadlay, oo yidhi, Had iyo jeerba Rabbigaan hortayda ku arki jiray, Maxaa yeelay, midigtayduu joogaa si aan la ii dhaqaajin. **26** Taas aawadeed qalbigaygu waa farxay, carrabkayguna waa reyreeyey; Weliba jidhkaygu rajuu ku nasan doonaa. **27** Maxaa yeelay, naftayda Haadees kuma dayn doontid, Kaaga Quduuska ahna uma dayn doontid inuu qudhun arko. **(Hadēs g86)** **28** Waxaad i tustay jidadka nolosha, Hortaadana farxad baad iga buuxin doontaa. **29** Walaalayaalow, waxaan si bayaan ah idiinku sheegi karaa in awowe Daa'uud dhintay, lana aasay, xabaashiisuna ilaa maanta waa inagu dhex taal. **30** Haddaba isagoo nebi ahaa oo ogaa in Ilaah dhaar ugu dhaartay isaga inuu dhashiisa midkood carshigiisa ku fadhiisin doono, **31** wuxuu hore u arkay oo ka hadlay Masiixa sarakiciddiisa inaan isaga Haadees lagu dayn, jidhkiisuna qudhun arag. **(Hadēs g86)** **32** Ciisahan Ilaah baa sara kiciyey, annagoo dhammuna markhaatiyaal baan ka wada nahay. **33** Haddaba isagoo Ilaah midigtiisa sare loogu qaaday, oo Aabbaha ka helay ballankii Ruuxa Quduuska ahaa, ayuu soo shubay waxan oo aad arkaysaan oo maqlaysaan. **34** Maxaa yeelay, Daa'uud samooyinka kor uma aadin; laakiin isaga qudhiisaa leh, Rabbigu wuxuu Sayidkayga ku yidhi, Midigtayda fadhiiso **35** Ilaa aan cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo. **36** Reer binu Israa'iil oo dhammu aad ha u ogaadeen in Ilaah ka dhigay Rabbi iyo Masiixba Ciisahan aad iskutallaabta ku qodobteen. **37** Markay taas maqleen ayaa qalbiga laga wareemay, markaasay ku yidhaahdeen Butros iyo rasuulladii kale, Walaalayaalow, maxaannu falnaa? **38** Markaasaa Butros iyagii ku yidhi, Toobadkeena, oo midkiin kasta ha lagu baabtiiso magaca Ciise Masiix dembidhaafkiinna aawadiis, oo waxaad heli doontaan hadiyadda ah Ruuxa Quduuska ah. **39** Maxaa yeelay,

ballanka waxaa leh idinka iyo carruurtiinna iyo kuwa
fog oo dhan in alla intii Rabbiga Ilaaheenna ahu u
yeedho. 40 Hadallo kaloo badan ayuu markhaati ahaan
ugu waaniyey isagoo leh, Naftiinna ka badbaadiya
qarnigan qalloocan. 41 Markaasaa kuwii hadalkiisii
aqbalay la baabtiisay, oo waxaa maalintaas lagu
daray iyaga abbaaraha saddex kun oo qof. 42
Oo waxay ku sii adkaysteen rasuulladu waxay bari
jireen iyo xidhiidhka ka dhexeeyey iyaga, iyo kibista
jebinteeda iyo tukasho. 43 Oo naf kasta cabsi baa
gashay; oo rasuulladii waxay sameeyeen yaabab
iyo calaamooyin badan. 44 Oo kuwii rumaystay oo
dhammu waa wada jireen, wax walubana waa ka
wada dhexeeyeen; 45 oo intay iibiyeen waxyaalahoodii
iyo alaabtoodiiba ayay dhammaan u wada qaybiyeen
sidii nin kasta baahidiisu ahayd. 46 Oo maalin walba
iyagoo isku wada qalbi ah ayay macbudka ku jiri
jireen, oo kibistana guryahooday ku jejebin jireen,
cuntadoodana farxad iyo qalbi daacad ah ayay ku
cuni jireen. 47 Ilaah bay ammaani jireen, oo dadka oo
dhammuna waa u bogay iyaga. Ilaahna maalin walba
kuwa badbaadaya ayuu ku dari jiray.

3 Haddaba saacaddii sagaalaad oo wakhtigii
salaadda ah ayaa Butros iyo Yooxanaa macbudka
tageen. 2 Waxaa la soo qaaday nin curyaannimo
uurkii hooyadiis kala soo baxay oo maalin walba la ag
dhigi jiray albaabka macbudka oo la odhan jiray Qurux
Badane inuu kuwa macbudka gelayay dawarsado.
3 Isagu, markuu arkay Butros iyo Yooxanaa oo ku
dhow inay macbudka galaan, ayuu dawarsaday
iyaga. 4 Markaasaa Butros, oo Yooxanaa la socdo,
intuu aad u fiiriyey isaga, ku yidhi, Na soo eeg. 5
Markaasuu u fiirsaday iyaga, isagoo filanaya inuu
iyaga wax ka helo. 6 Laakiin Butros baa ku yidhi,
Lacag iyo dahab midna ma haysto, laakiin waxaan
haystaan ku siinayaa. Magaca Ciise Masiix, kii reer
Naasared, ku soco. 7 Markaasuu intuu gacanta
midigtaa ku dhegay ayuu sara kiciyey; oo markiiba
cagihiisii iyo anqowyadiisiiba waa xoogaysteen. 8
Intuu kor u booday ayuu istaagay oo socod bilaabay;
markaasuu iyaga macbudkii la galay, isagoo socda
oo boodboodaya oo Ilaah ammaanaya. 9 Dadkii oo
dhammuna waxay arkeen isagoo socda oo Ilaah
ammaanaya; 10 markaasay waxay garteen inuu
isagu yahay kii Albaabkii Quruxda Badnaa agtiisa
dawarsiga u fadhiisan jiray; markaasay yaab iyo
amankaag ula dhinteen wixii ku dhacay isaga. 11
Oo intuu Butros iyo Yooxanaa ku dhegganaa ayay
dadkii oo dhammu ku soo wada ordeen balbaladii
la odhan jiray Balbaladii Sulaymaan iyagoo aad u
yaabsan. 12 Markuu Butros dadkii arkay ayuu u
jawaabay oo ku yidhi, Niman yahow reer binu Israa'iil,
Maxaad waxan ula yaabsan tihiin, ama maxaad
sidaas noogu fiirinaysaan sidii annagoo xooggayaga
ama cibaadadayada ku socodsiinnay isaga? 13 Ilaaha
Ibraahim iyo Isxaaq iyo Yacquub, oo ahaa Ilaaha
awowayaasheen, wuxuu ammaanay Midiidinkiisii
Ciise, kii aad gacangeliseen oo aad Bilaatos hortiisa
ku diideen markuu goostay inuu sii daayo. 14 Laakiin
idinku waxaad diideen Kan Quduuska iyo Xaqaba ah,
oo waxaad weyddiisateen nin dhiig qaba in laydiin
sii daayo, 15 oo waxaad disheen Amiirkii nolosha,
kan Ilaah ka sare kiciyey kuwii dhintay, annaguna
markhaatiyaal baannu ka nahay. 16 Magiciisa ayaa
xoogsiiyey kan aad arkaysaan oo garanaysaan,
rumaysadka uu magiciisa ku rumaystay aawadiis.
Rumaysadka uu ku rumaystay isaga ayaa ninkan
idinka oo dhan hortiinna ku siiyey caafimaadkan.
17 Waxaanan ogahay, walaalayaalow, inaad tan
aqoonla'aan u samayseen, sidii madaxdiinnuba
yeeshay oo kale. 18 Laakiin Ilaah sidaasuu u
dhammeeyey waxyaalihii uu hore uga sheegay
afafkii nebiyada oo dhan oo ahaa in Masiixu silci
doono. 19 Haddaba toobadkeena oo soo noqda, si
dembiyadiinna loo tirtiro, si ay wakhtiyo qabowjis
lihii uga yimaadaan Rabbiga hortiisa, 20 oo uu soo
diro Ciise Masiix, kii uu hore idiinku doortay, 21
kan ay waajibka tahay inay samadu aqbasho tan
iyo wakhtiyada la soo celinayo wax walba oo Ilaah
kaga hadlay afkii nebiyadiisii quduuska ahaa tan iyo
bilowgii. (aiōn g165) 22 Muuse wuxuu yidhi, Rabbiga
Ilaaha ahu wuxuu walaalihiinna dhexdooda idiinka
kicin doonaa nebi anoo kale ah. Waa inaad isaga
ka dhegaysataan wax kastuu idinku yidhaahdo. 23
Waxay noqon doontaa in naf kastoo aan nebigaas
dhegaysan dadka laga dhex saari doono oo la
baabbi'in doono. 24 Nebiyadii oo dhan tan iyo
Samuu'eel iyo kuwii ka dambeeyey, in alla intii
hadashay, waxay wada sheegeen maalmahan. 25
Waxaad tihiin wiilashii nebiyada iyo wiilashii axdigii
Ilaah la dhigtay awowayaashiin, markuu Ibraahim ku
yidhi, Qabiilooyinka dunida oo dhammu farcankaagay

ku barakoobi doonaan. 26 Ilaah markuu Midiidinkiisii
kiciyey, idinkuu markii hore idiin soo diray inuu idin
barakeeyo markuu midkiin kasta dembiyadiisa ka soo
jeediyo.

4 Intay dadkii la hadlayeen ayaa wadaaddadii iyo
sirkaalkii macbudka iyo Sadukiintii u yimaadeen, 2
iyagoo ka xumaaday, maxaa yeelay, waxay dadkii
bareen oo Ciise ku ogeysiiyeen sarakicidda kuwii
dhintay. 3 Markaasay qabqabteen oo xabbiseen ilaa
maalintii ku xigtay, maxaa yeelay, durba fiidkii bay
ahayd. 4 Laakiin qaar badan oo hadalkii maqlay
waa rumaysteen; oo tiradii nimanku waxay noqotay
abbaaraha shan kun. 5 Markaasaa waxaa dhacday in
maalintii dambe taliyayaashoodii iyo waayeelladoodii
iyo culimmadoodii ay Yeruusaalem isugu soo wada
urureen; 6 waxaana joogay Annas oo ahaa wadaadkii
sare, iyo Kayafas, iyo Yooxanaa, iyo Aleksanderos,
iyo in alla intii wadaadka sare xigaalo la ahayd. 7 Oo
intay dhexda soo taageen bay weyddiiyeen oo ku
yidhaahdeen, Xooggee ama magacee baad waxan ku
samayseen? 8 Markaasaa Butros oo Ruuxa Quduuska
ahi ka buuxo wuxuu iyaga ku yidhi, Kuwiinnan dadka
u taliya iyo waayeelladow, 9 haddii maanta naloo
imtixaamayo falimihii wanaagsanaa oo loo sameeyey
nin xoogdaran iyo sidii ninkan loo bogsiiyey, 10
dhammaantiin ogaada, idinka iyo dadka reer binu
Israa'iil oo dhammu, in magaca Ciise Masiix, kii reer
Naasared, oo aad iskutallaabta ku qodobteen, oo
Ilaah ka sara kiciyey kuwii dhintay, daraaddiis ninkanu
isagoo bogsaday halkan hortiinna ah ku taagan yahay.
11 Isagu waa dhagixii idinkoo wax dhisa aad diiddeen,
oo noqday madaxa rukunka. 12 Mid kale badbaadada
lagama helo, maxaa yeelay, ma jiro magac kale
samada hoosteeda oo dadka dhexdooda loo bixiyey
oo waajib inoo ah inaynu ku badbaadno. 13 Markay
arkeen Butros iyo Yooxanaa dhiirranaantoodii, oo ay
garteen inay yihiin niman aan wax baran, jaahiliinna
ah, ayay yaabeen; markaasay garteen inay Ciise la
joogi jireen. 14 Markay arkeen ninkii la bogsiiyey oo la
taagan iyaga, waxba way ka odhan kari waayeen. 15
Laakiin intay amreen inay shirka dibadda uga baxaan,
ayay wada hadleen iyagoo leh, 16 Maxaynu nimankan
ku samaynaa? Waayo, inay calaamo caan ah faleen
waa u muuqataa kuwa Yeruusaalem jooga oo dhan;
mana dafiri karno. 17 Laakiin si ayan dadka ugu sii
faafin, aynu cabsiinno si ayan hadda ka dib magacan
ninna ugula hadlin. 18 Markaasay u yeedheen oo ku
amreen inayan aslanba Ciise magiciisa ku hadlin,
waxna ku barin. 19 Laakiin Butros iyo Yooxanaa
ayaa u jawaabay iyagii oo ku yidhi, Idinku kala
xukuma inay Ilaah hortiisa ku qumman tahay inaannu
idinka idin maqallo intaannu Ilaah maqli lahayn, iyo
in kale; 20 waayo, waxyaalihii aannu aragnay oo
maqallay iskama dayn karno inaannu ka hadalno. 21
Markaasay, intay sii cabsiiyeen, sii daayeen, waayo,
waxay waayeen waxay ku taqsiiraan, dadka aawadiis;
maxaa yeelay, dadkii oo dhammu waxay Ilaah ku
ammaaneen wixii la sameeyey. 22 Waayo, ninkii
calaamadan lagu bogsiiyey waa ka weynaa afartan
sannadood. 23 Markii la sii daayay ayay intoodii kale
u yimaadeen oo uga warrameen wixii wadaaddada
sare iyo waayeelladu ku yidhaahdeen oo dhan. 24 Oo
markay taas maqleen, iyagoo isku wada qalbi ah, ayay
codkoodii sare ugu qaadeen Ilaah oo yidhaahdeen,
Rabbiyow, adigu waxaad tahay kan sameeyey
samada, iyo dhulka, iyo badda, iyo waxa ku jira oo
dhan; 25 kii Ruuxa Quduuska ah kaga hadlay afkii
awowahayo Daa'uud oo ahaa midiidinkaagii oo yidhi,
Quruumuhu maxay u cadhoodeen, Dadkuna maxay
ugu fikireen wax aan waxba ahayn? 26 Boqorrada
dhulku col bay u taagnaayeen. Taliyayaashuna
intay is-urursadeen Ayay waxay caasi ku noqdeen
Rabbiga iyo Masiixiisa; 27 waayo, waxaa run ah
in magaaladan gudaheeda Herodos iyo Bontiyos
Bilaatos oo ay la jiraan dadka aan Yuhuudda ahayn
iyo dadka reer binu Israa'iil iyagoo ka gees ah
Ciise Midiidinkaaga quduuska ah, oo aad subagtay,
ay isu urursadeen, 28 inay sameeyaan wax alla
wixii gacantaada iyo taladaadu hore u gooyeen
inay noqdaan. 29 Laakiin Rabbiyow, eeg, way
na cabsiinayaane; haddaba addoommadaada sii
dhiirranaan oo dhan oo ay ereygaaga ku sheegaan,
30 intii aad gacantaada u soo fidinaysid si aad
ugu bogsiisid, si calaamooyin iyo yaabab ugu
samaysmaan magaca Midiidinkaaga quduuska ah
Ciise. 31 Oo markay tukadeen dabadeed, meeshay
ku urursanaayeen baa gariirtay; oo dhammaantood
waxaa ka wada buuxsamay Ruuxa Quduuska ah,
oo ereygii Ilaah bay dhiirranaan ugu hadleen. 32
Oo intoodii badnayd oo rumaysatay isku qalbi iyo
naf bay ahaayeen; midkoodna ma odhan, Waxaan

leeyahay waa waxaygii, laakiin wax waluba waa
ka dhexeeyeen. 33 Oo rasuulladu xoog weyn bay
sarakicidda Rabbi Ciise uga marag fureen; oo nimco
badan baa dhammaantood ku soo dul degtay. 34
Mid wax la'aana iyaga kuma jirin, waayo, in alla intii
dhul ama guryo lahayd way iibiyeen, oo qiimihii wixii
la iibiyey ayay keeneen, 35 oo rasuullada soo hor
dhigeen; oo waxaa wax loo qaybshay mid kasta
siduu wax ugu baahnaa. 36 Markaasaa Yuusuf oo
rasuulladu ugu yeedhi jireen Barnabas, kan lagu
micneeyey Wiilkii dhiirigelinta, oo qoladiisu Laawi
ahayd oo reer Qubrus u dhashay, 37 intuu beer uu
lahaa iibshay ayuu lacagtii keenay oo soo hor dhigay
rasuullada.

5 Laakiin nin Ananiyas la odhan jiray, isagoo
haweenaydiisii Safira la jirto, ayuu xoolihiisii qaar
iibshay, 2 markaasuu qiimihii, haweenaydiisii oo la og,
intuu qaar la hadhay, qaar keenay oo rasuulladii soo
hor dhigay. 3 Laakiin Butros baa ku yidhi, Ananiyasow,
maxaa Shayddaanku qalbigaaga u geliyey inaad
Ruuxa Quduuska ah been u sheegtid oo aad qiimihii
dhulka qaar la hadhid? 4 Markaad haysatay, miyaanay
waxaagii ahayn? Oo markii la iibshay dabadeedna,
miyaanad adigu u talin? Maxaad waxan qalbigaaga u
gelisay? Dad been uma aad sheegin, waxaadse u
sheegtay Ilaah. 5 Markii Ananiyas hadalladaas maqlay
ayaa, intuu dhulka ku dhacay, naftii ka dhacday; oo
kuwii taas maqlay oo dhan cabsi weyn baa gashay. 6
Markaasaa nimankii dhallinyarada ahaa, intay kaceen,
isagay duudduubeen, markaasay qaadeen oo soo
aaseen. 7 Abbaaraha saddex saacadood dabadeed
ayaa haweenaydiisii soo gashay iyadoo aan ogayn
wixii dhacay. 8 Markaasaa Butros u jawaabay oo ku
yidhi, Inaad dhulkii intaas ku iibiseen iyo in kale, ii
kala sheeg. Markaasay tidhi, Haah, intaasaannu ku
iibinnay. 9 Laakiin Butros baa ku yidhi, Sidee baad
ugu heshiiseen inaad Ruuxa Rabbiga jirrabtaan?
Bal eeg, kuwii ninkaaga soo aasay cagahoodii
albaabka agtiisay ka soo sanqadhayaane. Adigana
way ku qaadi doonaan. 10 Markiiba intay ku hor
dhacday isaga, ayaa naftii ka dhacday; markaasaa
nimankii dhallinyarada ahaa soo galeen, oo waxay
arkeen iyadoo meyd ah, markaasay intay qaadeen ku
aaseen ninkeedii agtiisa. 11 Markaasaa cabsi weyni
gashay kiniisaddii iyo kuwii waxyaalahaas maqlay
oo dhan. 12 Rasuulladii waxay gacmahooda dadka
dhexdiisa ku sameeyeen calaamooyin iyo yaabab
badan; iyagoo isku wada qalbi ah ayay waxay wada
joogeen Balbaladii Sulaymaan. 13 Laakiin kuwii kale
midkoodna kuma dhicin inuu iyaga ku darmado,
hase ahaatee dadkii waa sharfeen iyaga; 14 oo
waxaa ku soo kordhay iyaga kuwa badan oo Rabbiga
rumaystay, oo rag iyo dumarba leh; 15 xataa waxay
noqotay inay kuwii bukay jidadka u soo saareen
oo ku jiifiyeen sariiro iyo dermooyin si hooskiisu u
dul maro qaarkood, markii Butros uu soo maro. 16
Oo waxaa kaloo ku soo ururay dad badan oo ka
yimid magaalooyinkii Yeruusaalem ku wareegsanaa,
iyagoo wada dad buka iyo kuwo jinniyo wasakh lahu
derdereen; oo kulligood waa la wada bogsiiyey. 17
Laakiin waxaa kacay wadaadkii sare iyo kuwii la
socday oo dhan, kuwaas oo ka mid ahaa dariiqada
Sadukiinta; markaasay iyagoo aad u xanaaqsan,
18 intay rasuulladii qabqabteen, xabsi ku rideen.
19 Laakiin malaa'igtii Rabbiga ayaa habeennimo
albaabbadii xabsiga ka furtay, oo intay dibadda u
soo saartay, ku tidhi, 20 Taga oo macbudka isdhex
taaga, oo waxaad dadka kula hadashaan erayada oo
dhan ee Noloshan. 21 Markay taas maqleen ayay,
intay aroortii macbudkii galeen, dadkii wax bareen.
Laakiin wadaadkii sare iyo kuwii la jiray ayaa yimid,
oo waxay isugu yeedheen shirkii iyo duqowdii reer
binu Israa'iil oo dhan, markaasay cid u direen xabsigii
in kuwii xidhnaa laga keeno. 22 Laakiin saraakiishu
markay xabsiga yimaadeen waa ka waayeen iyagii;
markaasay shirkii ku noqdeen oo u warrameen,
23 oo waxay ku yidhaahdeen, Waxaannu aragnay
xabsigii oo aad u xidhan, oo nimankii ilaalinayayna
albaabbada ka taagan yihiin; laakiin markaannu
furnay, ninna waa ka waynay. 24 Haddaba markii
sirkaalkii macbudka iyo wadaaddadii sare hadalladaas
maqleen, waxay la fajaceen waxyaalahaasu waxay
noqon doonaan. 25 Mid baa intuu u yimid ku yidhi,
Ogaada, nimankii aad xabsiga ku riddeen, macbudkay
dhex taagan yihiin, oo dadkay wax ku barayaane.
26 Markaasaa sirkaalkii, isagoo saraakiil kale la
socoto, intuu tegey, rabshadla'aan u soo kaxeeyey;
waayo, waxay ka baqeen dadku inuu dhagxiyo. 27
Markaasay, intay soo kaxeeyeen, shirka soo hor
taageen. Kolkaasaa wadaadkii sare weyddiiyey, 28
oo yidhi, Waxaannu aad idiinku amarnay inaydnaan
magacan wax ku barin; laakiin bal eega, waxaad

Yeruusaalem ka buuxiseen waxbariddiinnii, oo weliba
waxaad damacsan tihiin inaad ninkan dhiiggiisii dusha
naga saartaan. 29 Laakiin Butros iyo rasuulladii
ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Waa inaannu Ilaah
addeecno intaannu dad addeeci lahayn. 30 Ilaahii
awowayaashayo ayaa soo sara kiciyey Ciisihii aad
geedka ku deldesheen oo disheen. 31 Ilaah baa
isaga gacantiisa midigeed sare ugu qaaday inuu
ahaado Amiir iyo Badbaadiye si uu Israa'iil toobad
iyo dembidhaaf u siiyo. 32 Waxyaalahaas annagaa
ka marag ah, waxaa kaloona ka marag ah Ruuxa
Quduuska ah oo Ilaah siiyey kuwa addeeca isaga. 33
Laakiin markay taas maqleen, way ka xanaaqeen,
oo waxay ku tashadeen inay laayaan. 34 Laakiin
waxaa shirkii iska dhex taagay mid Farrisiinta ka mid
ahaa oo la odhan jiray Gamalii'eel, kaas oo ahaa
macallinkii sharciga, dadkuna aad u maamuusi jireen,
oo wuxuu amray in nimanka dibadda cabbaar loo
saaro. 35 Markaasuu iyagii ku yidhi, Niman yahow
reer binu Israa'iil, iska jira waxaad la damacsan tihiin
inaad nimankaas ku samaysaan. 36 Maxaa yeelay,
hadda ka hor waxaa kacay Tudas, isagoo nin weyn
iska dhigaya, kaasoo niman badan oo qiyaas afar
boqol gaadhaa raaceen. Isagii waa la dilay, oo intii
addeecday oo dhammuna way kala firdheen, oo
waxay noqdeen wax aan waxba ahayn. 37 Ninkaas
dabadiis, waagii dadka la qori jiray, waxaa kacay
Yuudas kii reer Galili, oo dad buu duufsaday; isaguna
waa dhintay, oo intii addeecday oo dhammuna way
kala firdheen. 38 Haddaba waxaan idinku leeyahay,
Nimankan faraha ka qaada oo iska daaya; waayo,
taladan ama shuqulkanu hadday dad ka yimaadeen,
waa baabbi'i doonaan; 39 laakiin hadday Ilaah ka
yimaadeen, ma baabbi'in kari doontaan; haddii kale
malaha waxaa la ogaan doonaa inaad Ilaah la
diriraysaan. 40 Markaasay ku raaceen isaga; oo intay
rasuulladii u yeedheen, ayay garaaceen, oo waxay ku
amreen inayan magaca Ciise ku hadlin, markaasay
sii daayeen. 41 Markaasay shirkii hortiisii ka tageen,
iyagoo ku faraxsan in lagu tiriyey inay istaahilaan in
Magaca aawadiis loo maamuus jebiyo. 42 Maalin
walba macbudka dhexdiisa iyo guryahaba kama ay
joojin inay dadka baraan oo ku wacdiyaan wax ku
saabsan Ciise Masiix.

6 Waagaas waxaa dhacay, intii xertu badnaysay,
in Yuhuuddii Gariigta ahayd ay ka gunuunaceen
Cibraaniyadii, maxaa yeelay, carmalladoodii laga
dhintay wixii maalin walba la siin jiray looguma
hagarbixin. 2 Markaasaa laba-iyo-tobankii, intay isugu
yeedheen kuwa badan oo xerta ka mid ahaa, waxay
ku yidhaahdeen, Ma wanaagsana inaannu ereyga
Ilaah iska dayno oo aannu miisas ka adeegno. 3
Haddaba, walaalayaalow, waxaad dhexdiinna ka
xushaan toddoba nin oo sharaf leh, oo ay ka buuxaan
Ruuxa iyo xigmaddu, oo aynu u dooranno shuqulkan.
4 Annaguse waxaannu ku sii adkaysan doonnaa
tukasho iyo shuqulka ereyga. 5 Hadalkiina waa ka
wada farxiyey dadkii badnaa oo dhan; oo waxay
doorteen Istefanos oo ahaa nin ay ka buuxaan
rumaysad iyo Ruuxa Quduuska ahu, iyo Filibos, iyo
Barokhoros, iyo Nikanoor, iyo Timoon, iyo Barmenaas,
iyo Nikolas kii reer Antiyokh oo diinta soo galay.
6 Kuwaasay rasuulladii hor keeneen; oo markay
tukadeen dabadeed, ayay gacmahoodii saareen.
7 Markaasaa ereygii Ilaah faafay, tiradii xertiina
Yeruusaalem aad ugu badatay, oo tiro badan oo
wadaaddo ahina iimaankay yeeleen. 8 Markaasaa
Istefanos oo ay nimco iyo xoog ka buuxaan ayaa dadka
dhexdiisa ku sameeyey yaabab iyo calaamooyin
waaweyn. 9 Laakiin waxaa kacay oo Istefanos la
murmay kuwii sunagogga la odhan jiray sunagogga
Libertiinta, iyo kan reer Kuranaya, iyo reer Iskanderiya,
iyo kuwa Kilikiya iyo Aasiya. 10 Iyaguna waa is-hor
taagi kari waayeen xigmaddii iyo Ruuxii uu ku hadlay.
11 Markaasay niman laaluusheen, oo nimankii baa
waxay yidhaahdeen, Waxaannu maqalnay isagoo
Muuse iyo Ilaahba caayaya. 12 Markaasay kiciyeen
dadkii iyo waayeelladii iyo culimmadii, oo intay isagii
ku soo kediyeen oo qabteen, ayay shirkii geeyeen. 13
Markaasay waxay soo taageen markhaatiyaal been
ah oo leh, Ninkanu iskama daayo inuu meeshan
quduuska ah iyo sharciga erayo xunxun ka sheego,
14 waayo, waxaannu maqalnay isagoo leh, Ciisahan
reer Naasared meeshan buu dumin doonaa, wuxuuna
beddeli doonaa caadooyinkii Muuse inooga tegey. 15
Oo kuwii shirka wada fadhiyey oo dhan, iyagoo aad
u fiirinaya, waxay arkeen wejigiisii oo ah sidii weji
malaa'igeed oo kale.

7 Markaasaa wadaadkii sare wuxuu yidhi, Waxanu
ma saasaa? 2 Markaasuu ku yidhi, Walaalo
iyo aabbayaalow, dhegaysta, Ilaaha Ammaantu
wuxuu u muuqday awoweheen Ibraahim markuu

Mesobotamiya joogay intuusan Haaraan degin, **3**
oo wuxuu ku yidhi, Ka soo kac waddankaaga iyo
dadkaaga, oo kaalay dalka aan ku tusi doono. **4**
Markaasuu ka soo kacay dalkii reer Kaldayiin oo
wuxuu soo degay Haaraan; oo markuu aabbihiis
dhintay ayaa Ilaah meeshaas isaga ka soo wareejiyey
oo keenay dalkan aad haatan deggan tihiin, **5** oo
dhaxalna kama uu siin, xataa meel uu cagtiisa dhigo;
laakiin wuxuu isaga ka ballanqaaday inuu dalka mulki
u siiyo isaga iyo farcankiisa ka dambeeyaba, in kastoo
uusan dhal lahayn. **6** Ilaah sidan buu u hadlay, in
farcankiisu degi doono dal shisheeye, oo iyaga la
addoonsan doono, oo afar boqol oo sannadood la
dhibi doono. **7** Ilaah wuxuu yidhi, Quruunta iyagu ay
u addoonsamaan ayaan xukumi doonaa; markaas
dabadeed ayay ka soo bixi doonaan oo meeshan iigu
adeegi doonaan. **8** Oo wuxuu isaga siiyey axdiga
gudniinta; haddaba Ibraahim wuxuu dhalay Isxaaq,
oo maalintii siddeedaad ayuu guday isaga; Isxaaqna
wuxuu dhalay Yacquub; Yacquubna wuxuu dhalay
laba-iyo-tobankii aynu ka soo farcannay. **9** Kuwii aan
ka soo farcannayna intay Yuusuf ka masayreen ayay
waxay ka iibiyeen Masar; **10** laakiin Ilaah baa isaga la
jiray oo dhibaatadiisii oo dhan ka samatabbixiyey, oo
axsaan iyo xigmad ka siiyey Fircoon, oo ahaa boqorkii
Masar; markaasuu isaguna wuxuu isagii taliye uga
dhigay Masar iyo reerkiisii oo dhan. **11** Haddaba
waxaa Masar iyo Kancaan oo dhan ka wada dhacay
abaar iyo dhibaato weyn; awowayaasheenna dhuuni
bay ka waayeen. **12** Laakiin markii Yacquub maqlay
in Masar sarreen jiro, ayuu markii ugu horraysay
awowayaasheen diray. **13** Oo markii labaad waxaa
walaalihiis la aqoonsiiyey Yuusuf; markaasaa Fircoon
wuxuu gartay Yuusuf qoladiisii. **14** Markaasaa Yuusuf
cid u diray oo u yeedhay aabbihiis Yacquub iyo
dadkiisii oo dhan oo ahaa shan iyo toddobaatan qof.
15 Markaasaa Yacquub Masar tegey. Isaga qudhiisii
waa dhintay iyo awowayaasheenba; **16** waxaana la
geeyey Shekem oo la dhigay xabaashii Ibraahim
qiimaha lacagta ah kaga iibsaday wiilashii Xamoor oo
Shekem joogay. **17** Laakiin markuu soo dhowaaday
wakhtigii ballankii Ilaah kula ballamay Ibraahim, ayay
dadkii ku soo kordheen oo ku bateen Masar, **18** tan
iyo intii boqor kale oo aan Yuusuf oqooni Masar ka
kacay. **19** Isaguna waa khiyaaneeyey dadkeenna,
awowayaasheenna wuu xumeeyey, oo wuxuuna
ku qasbay inay ilmahoodii yaryaraa iska tuuraan
si ayan u sii noolaan. **20** Muusena wakhtigaasuu
dhashay, oo wuxuu ahaa wax qurux badan; oo saddex
bilood ayaa gurigii aabbihiis lagu hayay; **21** markii la
tuurayna, Fircoon gabadhiisii ayaa qaadatay oo sidii
wiilkeedii oo kale u korsatay. **22** Muusena waxaa la
baray xigmaddii Masriyiinta oo dhan; hadalladiisa iyo
falimihiisana xoog buu ku lahaa. **23** Laakiin markuu
gaadhay afartan sannadood oo buuxa ayaa waxaa
qalbigiisa gashay inuu walaalihiis oo reer binu Israa'iil
ahaa soo booqdo. **24** Oo markuu arkay midkood oo
lagu gardarroonayo, ayuu ka celiyey, oo intuu kii la
dulmayay uu aarguday, ayuu Masrigii dilay; **25** oo
wuxuu u malaynayay in walaalihiis garteen sida Ilaah
gacantiisa iyaga ugu samatabbixinayo, laakiin ma ay
garan. **26** Oo maalintii ku xigtay ayuu iyagoo diriraya
u yimi, oo wuxuu damcay inuu heshiisiiyo, markaasuu
yidhi, Niman yahow, walaalaad tihiine; maxaad isu
dulmaysaan? **27** Laakiin kii deriskiisii dulmayay,
ayaa isaga iska riixay oo ku yidhi, Yaa nooga kaa
dhigay taliye iyo xaakin? **28** Ma waxaad doonaysaa
inaad ii dishid sidaad Masrigii shaalay u dishay?
29 Markaasaa Muuse hadalkaas aawadiis cararay,
oo sidii ajanabi buu dalka Midyaan u degganaa,
meeshaasna laba wiil buu ku dhalay. **30** Markii afartan
sannadood dhammaatay dabadeed ayaa waxaa
isagii Buur Siinay cidladeedii uga muuqatay malaa'ig
ku dhex jirta geed dab ka ololayo. **31** Oo markii
Muuse arkay ayuu wuxuu arkay la yaabay, oo intuu u
soo dhowaanayay inuu arko, ayaa waxaa u yimid
codkii Rabbiga oo leh, **32** Anigu waxaan ahay Ilaaha
awowayaashaa, Ilaaha Ibraahim iyo Ilaaha Isxaaq iyo
Ilaaha Yacquub. Markaasaa Muuse gariiray oo ku
dhici waayay inuu eego. **33** Markaasaa Rabbigu isaga
ku yidhi, Kabaha cagahaaga ka furfur; maxaa yeelay,
meesha aad ku taagan tahay waa dhul quduus ah.
34 Dadkayga Masar jooga rafaadkooda waan arkay,
taahoodana waan maqlay, oo waxaan u imid inaan
samatabbixiyo; haddaba kaalay, Masar baan kuu
diri doonaaye. **35** Muusahakan ay diideen oo ku
yidhaahdeen, Yaa kaa dhigay taliye iyo xaakin? Isagaa
Ilaah ugu soo diray gacanta malaa'igtii geedka uga
soo muuqatay inuu ahaado taliye iyo samatabbixiye.
36 Kanaa iyaga Masar ka soo saaray, oo yaabab
iyo calaamooyin ku sameeyey Masar, iyo Badda
Cas, iyo cidlada afartan sannadood. **37** Kanu waa

Muusihii ku yidhi reer binu Israa'iil, Ilaah wuxuu
walaalihiin idiinka dhex kicin doonaa nebi sidayda oo
kale. 38 Kanu waa kii ku dhex jiray kiniisaddii cidlada
oo la jiray malaa'igtii isaga kala hadashay Buur
Siinay iyo awowayaasheen, kii la siiyey hadallada
nool inuu ina siiyo. 39 Isaga awowayaasheen ma
ay doonaynin inay addeecaan, laakiin intay iska
riixeen ayay qalbigooda geliyeen inay Masar dib ugu
jeestaan, 40 oo waxay Haaruun ku yidhaahdeen, Inoo
samee ilaahyo ina hor socda; maxaa yeelay, Muusihii
inaga soo kaxeeyey dhulka Masar garan mayno
waxa ku dhacay. 41 Markaasay waxay wakhtigaas
sameeyeen weyl, oo sanamkii waxay u keeneen
allabari, oo waxay ku farxeen shuqulkii gacmahoodu
sameeyeen. 42 Laakiin Ilaah baa ka jeestay, oo
wuxuu faraha uga qaaday inay u adeegaan guutada
samada; sida ay ugu qoran tahay kitaabka nebiyada,
Bal reer binu Israa'iilow, afartankii sannadood oo
aad cidlada joogteen, Ma anigaad i siiseen xoolo
qalan iyo allabaryo? 43 Weliba waxaad qaadateen
taambuuggii Molokh Iyo xiddigtii ilaaha Remfan, Oo
ah waxyaalihii aad u samaysateen inaad caabuddaan.
Haddaba waxaan idiin kaxayn doonaa Baabuloon
shishadeeda. 44 Awowayaasheen waxay cidlada
ku hayeen taambuuggii maragga, sidii kii Muuse la
hadlay ugu amray isaga inuu u sameeyo sidii qaabkii
uu arkay. 45 Kaas ayaa awowayaasheen markoodii la
soo qaadeen Yashuuca markay galeen oo qaateen
dhulkii quruumihii Ilaah awowayaasheen hortooda ku
eryay, ilaa waagii Daa'uud. 46 Daa'uudna Ilaah hortiis
ayuu wanaag ka helay, oo wuxuu weyddiistay inuu
Ilaahii Yacquub u helo meel uu dego. 47 Laakiinse
Sulaymaan baa guri u dhisay. 48 Hase ahaatee Kan
ugu sarreeya ma dego guryo gacmo lagu sameeyo;
sida nebigu leeyahay, 49 Samadu waa carshigayga,
Dhulkuna waa meeshaan cagaha saarto, Rabbigu
wuxuu leeyahay, Guri caynmaad ii dhisi doontaan?
Ama maxay tahay meeshaan ku nastaa? 50 Miyaan
gacantaydu samayn waxyaalahan oo dhan? 51
Idinkan madaxa adag oo aan qalbiga iyo dhegaha
laga gudinow, weligiinba Ruuxa Quduuska ah waad
hor joogsataan. Sidii awowayaashiin yeeli jireen oo
kale ayaad idinna yeeshaan. 52 Bal nebiyada kee
baan awowayaashiin silcin? Xataa iyagu waxay dileen
kuwii hore u sheegay imaatinka Kan xaqa ah; kan
idinku aad haatan gacangeliseen oo disheen. 53
Waxaad sharciga u hesheen sidii wax malaa'igahu
hagaajiyeen, laakiinse ma aydnaan xajin. 54 Haddaba
markay waxyaalahaas maqleen way ka xanaaqeen
oo u ilka jirriqsadeen isaga. 55 Laakiin isagoo Ruuxa
Quduuska ahu ka buuxo ayuu samada aad u fiiriyey,
oo wuxuu arkay ammaanta Ilaah iyo Ciise oo midigta
Ilaah taagan, 56 oo wuxuu yidhi, Bal eega, waxaan
arkayaa samooyinkii oo la furay iyo Wiilkii Aadanaha
oo midigta Ilaah taagan. 57 Laakiin markaasay cod
weyn ku qayliyeen oo dhegaha furaysteen, oo iyagoo
isku wada qalbi ah ku yaaceen isagii. 58 Markaasay
intay magaalada ka soo saareen dhagxiyeen; kuwii
maragga ahaana dharkoodii waxay ag dhigteen nin
dhallinyaro ah oo la odhan jiray Sawlos. 59 Markaasay
dhagxiyeen Istefanos oo Rabbiga baryaya oo ku
leh, Rabbi Ciisow, ruuxayga qaado. 60 Markaasuu
jilba joogsaday oo cod weyn ku qayliyey oo ku yidhi,
Rabbiyow, dembigan dushooda ha ka dhigin. Oo
markuu sidaas yidhi, ayuu dhintay.

8 Sawlosna raalli buu ka ahaa dililddiisa. Oo
maalintaas kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil aad
baa loo silciyey; oo dhammaantoodna rasuulladii
mooyaane waxay ku kala firdheen dalalka Yahuudiya
iyo Samaariya. 2 Markaasaa niman cibaado leh
Istefanos aaseen oo aad ugu baroorteen. 3 Laakiin
Sawlos aad buu kiniisadda u rafaadiyey, oo intuu
guri walba galay, ayuu rag iyo dumarba ka soo
jiiday, oo xabsi ku riday. 4 Haddaba kuwii kala
firidhsanaa, meel walba oo ay mareenba ereygii
bay ku wacdiyeen. 5 Markaasaa Filibos wuxuu
tegey magaalada Samaariya, oo wuxuu dadka ku
wacdiyey Masiixa. 6 Oo dadkii badnaa, iyagoo isku
wada qalbi ah, ayay dhegaysteen wuxuu Filibos ku
hadlay markay waxyaalahaas maqleen oo ay arkeen
calaamooyinkuu sameeyey. 7 Waayo, kuwo badan
oo jinniyo wasakh leh qabay, jinniyadii oo cod weyn
ku qaylinaya ayaa ka soo baxay, oo kuwo badan
oo curyaan ahaa iyo laangadhayaashiiba waa la
bogsiiyey. 8 Magaaladaasna aad baa looga farxay.
9 Waxaa jiray nin Simoon la odhan jiray oo markii
hore magaalada wax ku sixri jiray oo dadka reer
Samaariya ka yaabin jiray, isagoo isugu sheegaya
inuu yahay nin weyn. 10 Isagay dhammaantood,
yar iyo weynba, wada dhegaysan jireen oo odhan
jireen, Ninkanu waa xooggii Ilaah oo la odhan jiray
Weyne. 11 Sababtii ay u dhegaysteenna waxay ahayd

inuu wakhti dheer iyaga sixirkiisa kaga yaabiyey.
12 Laakiin markay rumaysteen injiilka boqortooyada
Ilaah iyo magaca Ciise Masiix oo Filibos ku wacdiyey
ayaa iyaga rag iyo dumarba la baabtiisay. 13 Simoon
qudhiisuna waa rumaystay, oo markii la baabtiisay
dabadeed, had iyo goorba wuxuu la socon jiray Filibos,
wuuna la yaabay markuu arkay calaamooyinkii iyo
yaababkii waaweynaa oo uu sameeyey. 14 Haddaba
markii rasuulladii Yeruusaalem joogay maqleen in
Samaariya ereygii Ilaah aqbashay, ayay waxay u
soo direen Butros iyo Yooxanaa, 15 kuwaasoo
markay yimaadeen, u duceeyey iyaga inay Ruuxa
Quduuska ah helaan; 16 maxaa yeelay, midkoodna
weli kuma uu soo degin; laakiinse magaca Rabbi
Ciise oo keliya ayaa lagu baabtiisay. 17 Markaasay
gacmahooda saareen, oo waxay heleen Ruuxa
Quduuska ah. 18 Haddaba Simoon markuu arkay in
markii rasuulladu gacmahooda saareen, waxaa la
siiyey Ruuxa Quduuska ah, ayuu lacag u taagay, 19
isagoo leh, Anigana i siiya xooggan in nin kastoo aan
gacmahayga saaroba, uu helo Ruuxa Quduuska ah.
20 Laakiin Butros baa wuxuu ku yidhi, Lacagtaadu ha
kula baabba'do, maxaa yeelay, waxaad u malaysay
in hadiyadda Ilaah lacag lagu helo. 21 Xaalkan kuma
lihid ama qayb ama badh; maxaa yeelay, qalbigaagu
Ilaah hortiisa kuma qummana. 22 Sidaas aawadeed
xumaantaadan ka toobadkeen, Rabbigana ka bari in
fikirka qalbigaaga lagaa cafiyo. 23 Waayo, waxaan
arkaa adigoo ku jira xammeetida qadhaadhnimada,
kuna xidhan xaqdarrada. 24 Markaasaa Simoon u
jawaabay oo wuxuu ku yidhi, Rabbiga ii barya inaan
waxyaalahaas aad ku hadasheen midkoodna igu
dhicin. 25 Haddaba iyagu markay marag fureen oo
Rabbiga ereygiisa ku hadleen, waxay ku noqdeen
Yeruusaalem, waxayna tuulooyin badan oo reer
Samaariya ah ku wacdiyeen injiilka. 26 Laakiin
Rabbiga malaa'igtiisa ayaa waxay la hadashay Filibos,
iyadoo ku leh, Kac oo aad xagga koonfureed, oo
waxaad raacdaa jidka Yeruusaalem ka taga ilaa
Gaasa taasoo cidla ah. 27 Wuuna u kacay oo aaday;
oo waxaana ku soo baxay nin bohon oo Xabashi ah
oo amar weyn ka hoos hayay Kandake boqoraddii
Xabashida, wuuna u talin jiray maalkeeda oo dhan,
wuxuuna Yeruusaalem u yimid inuu Ilaah caabudo.
28 Kolkuu ka soo noqonayay, ayuu ku fadhiyey
gaadhifaraskiisa, oo wuxuu akhriyeyey kitaabka nebi
Isayos. 29 Ruuxuna wuxuu Filibos ku yidhi, Ku
dhowow, oo gaadhigan raac. 30 Oo Filibos markuu ku
orday, wuxuu maqlay isagoo akhriyaya kitaabka nebi
Isayos, wuxuuna ku yidhi, Ma garanaysaa waxaad
akhriyaysid? 31 Kolkaasuu yidhi, Sidee baan ku garan
karaa in lay toosiyo mooyaane? Markaasuu Filibos
ka baryay inuu soo fuulo oo la fadhiisto. 32 Haddaba
meeshuu Qorniinka ka akhriyeyey waa tan, Isaga
sidii wan la qalayo baa loo kaxeeyey; Oo sidii lax
ku aamusan ninka dhogorta ka xiira hortiisa, Isagu
afkiisa ma uu furo; 33 Intuu is-hoosaysiiyey baa
gartiisii laga qaaday; Farcankiisii yaa sheegi doona?
Maxaa yeelay, noloshiisa dhulkaa laga qaaday. 34
Bohonku wuxuu Filibos u jawaabay oo ku yidhi,
Waxaan kaa baryayaa, Nebigu yuu ka hadlayaa?
Ma isaga qudhiisaa mise waa mid kale? 35 Filibos
baa afkiisa furay, oo intuu Qorniinkan ka bilaabay
ayuu isaga ku wacdiyey Ciise. 36 Kolkay waddada
marayeen waxay yimaadeen meel biyah, bohonkuna
wuxuu yidhi, Bal eeg, waa biyo. Maxaa iga celinaya in
lay baabtiiso? 37 Oo Filibos wuxuu ku yidhi, Haddaad
qalbigaaga oo dhan ka rumaysatid, waa suurtowdaa.
Wuuna u jawaabay oo yidhi, Waxaan rumaysanahay
in Ciise Masiix yahay Wiilka Ilaah. 38 Markaasuu
amray in gaadhigu joogsado; labadooduna biyahay
galeen, Filibos iyo bohonkuba, oo wuu baabtiisay
isaga. 39 Oo markay biyihii ka soo baxeen, ayuu
Ruuxii Rabbigu dhuftay Filibos, bohonkuna mar
dambe ma uu arkin isagii, maxaa yeelay, jidkiisii
ayuu iska qaaday isagoo faraxsan. 40 Laakiin Filibos
waxaa laga helay Asootos, oo magaalooyinkuu dhex
marayay oo dhan wuxuu ku wacdiyey injiilka ilaa
intuu gaadhay Kaysariya.

9 Laakiin Sawlos oo weli dhaaranaya inuu cabsiiyo
oo dilo xerta Rabbiga, ayuu wuxuu u tegey
wadaadkii sare, 2 oo weyddiistay warqado uu la
tago Dimishaq ilaa sunagogyada, si hadduu helo
dadkii Jidka, ha ahaadeen rag ama dumarba, uu
iyagoo xidhxidhan Yeruusaalem u keeno. 3 Oo
kolkuu sodcaalay, waxaa dhacday inuu Dimishaq
u soo dhowaaday; oo dhaqsiba waxaa hareerihiisa
ka iftiimay iftiin samada ka yimid. 4 Markaasuu
dhulka ku dhacay, oo wuxuu maqlay cod isaga ku
leh, Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa? 5
Markaasuu ku yidhi, Yaad tahay, Sayidow? Wuxuuna
ku yidhi, Waxaan ahay Ciisaha aad silcinaysid; 6

laakiin kac oo magaalada gal, oo waxaa laguu sheegi
doonaa wixii kugu waajib ah inaad samaysid. 7
Nimankii la sodcaalayayna hadalla'aan bay istaageen,
iyagoo codkii maqlaya laakiin aan ninna arkaynin. 8
Markaasaa Sawlos dhulkii ka kacay; markii indhihiisii
furmeenna, waxba ma uu arkin; markaasay gacanta
ku hageen oo Dimishaq keeneen. 9 Saddex maalmood
ayuu aragla'aan joogay, waxbana ma cunin, waxbana
ma cabbin. 10 Haddaba waxaa Dimishaq joogay
nin xer ah oo la odhan jiray Ananiyas; oo Rabbigu
wuxuu kula hadlay riyo, isagoo ku leh, Ananiyasow.
Isna wuxuu ku yidhi, Waa i kan, Rabbiyow. 11
Markaasaa Rabbigu wuxuu ku yidhi, Kac oo aad jidka
la yidhaahdo Toosane, oo waxaad guriga Yuudas ka
doontaa nin la yidhaahdo Sawlos oo reer Tarsos ah;
oo bal eeg, waa tukanayaaye; 12 oo wuxuu arkay
nin la yidhaahdo Ananiyas isagoo u soo gelaya oo
gacmihiisa dul saaraya inuu araggiisii helo. 13 Laakiin
Ananiyas baa u jawaabay oo ku yidhi, Rabbiyow,
waxaan dad badan ka maqlay ninkanu intuu shar
badan u gaystay quduusiintaada Yeruusaalem jooga;
14 halkanna wuxuu wadaaddada sare ka haystaa
amar inuu xidhxidho kuwa magacaaga kuugu yeedha
oo dhan. 15 Laakiin Rabbigu wuxuu ku yidhi, Soco,
maxaa yeelay, wuxuu ii yahay weel aan doortay inuu
magacayga hor geeyo dadka aan Yuhuudda ahayn
iyo boqorrada iyo reer binu Israa'iil; 16 maxaa yeelay,
waxaan tusi doonaa waxyaalaha waajib ku ah inuu
u silco magacaygii dartiis. 17 Markaasaa Ananiyas
tegey oo gurigii galay, oo intuu gacmihiisa dul saaray,
ayuu wuxuu ku yidhi, Walaal Sawlosow, Rabbi Ciise
oo kuugu muuqday jidkaad ku timid baa ii soo diray
inaad araggaaga heshid iyo in Ruuxa Quduuska ahu
kaa buuxsamo. 18 Oo markiiba waxaa indhihiisa ka
soo dhacay wax xuubab u eg, wuuna helay araggiisii;
markaasuu kacay oo waa la baabtiisay; 19 cunto
buuna cunay, waana xoogaystay. Haddaba dhawr
maalmood ayuu la joogay xertii Dimishaq joogtay. 20
Oo markiiba sunagogyada dhexdooda ayuu dadka
kaga dhex wacdiyey Ciise inuu yahay Wiilka Ilaah. 21
Dadkii maqlay oo dhammuna waa yaabeen, oo waxay
yidhaahdeen, Kanu sow ma aha kii Yeruusaalem
ku layn jiray kuwa magacaas ugu yeedhi jiray?
Oo sababtaas ayuu halkan u yimid inuu iyagoo
xidhxidhan hor keeno wadaaddada sare. 22 Laakiin
Sawlos xooggiisii baa u sii kordhay, wuuna wareeriyey
Yuhuuddii Dimishaq joogtay isagoo caddaynaya inuu
kanu yahay Masiixa. 23 Oo markii maalmo badan
dhaafeen, ayay Yuhuuddu ku tashadeen inay dilaan;
24 laakiin Sawlos waa ogaaday tashigoodii. Haddaba
habeen iyo maalinba irdaha magaalada bay ka fiirin
jireen inay dilaan; 25 laakiin xertiisii baa habeen
qaadday oo derbiga ka sii daysay iyagoo dambiil ku
dejinaya. 26 Oo kolkuu Yeruusaalem yimid, wuxuu
isku dayay inuu xertii ku darsamo; dhammaantoodse
waa ka cabsadeen, maxaa yeelay, ma ay rumaysnayn
inuu xer yahay. 27 Laakiin Barnabas baa kaxeeyey,
oo wuxuu u geeyey rasuulladii oo u sheegay siduu
Rabbiga ugu arkay jidka, iyo inuu la hadlay, iyo
siduu Dimishaq geesinimo ugu wacdiyey magaca
Ciise. 28 Markaasuu iyagii la joogay, isagoo la gelaya,
kalana baxaya Yeruusaalem, geesinimona dadka ugu
wacdiyaya magaca Rabbiga; 29 wuxuuna la hadlay oo
la dooday Yuhuuddii Gariigta ahayd; iyaguse waxay
doondooneen inay dilaan. 30 Kolkii walaalihii garteen,
waxay keeneen Kaysariya, oo waxay u sii direen
Tarsos. 31 Sidaas darteed kiniisaddii ku tiil Yahuudiya
iyo Galili iyo Samaariya oo dhan nabad bay lahayd,
waana dhisantay oo badatay iyadoo ku socota cabsida
Rabbiga iyo gargaarka Ruuxa Quduuska ah. 32 Oo
waxaa dhacay intuu Butros marayay dhinacyada oo
dhan inuu u yimid quduusiintii Ludda degganayd. 33
Halkaasna wuxuu ka helay nin la odhan jiray Ayne'as,
kaas oo siddeed sannadood sariirtiisa jiifay, maxaa
yeelay, curyaan buu ahaa. 34 Markaasaa Butros
wuxuu ku yidhi, Ayne'asow, Ciise Masiix baa ku
bogsiinaya; kac oo sariirtaada gogol. Oo markiiba wuu
kacay. 35 Kuwii Ludda iyo Sharoon degganaana waa
arkeen, oo Rabbigay u soo jeesteen. 36 Haddaba
waxaa Yaafaa joogi jirtay naag xer ah oo la odhan jiray
Tabita taasoo micneheedu yahay Dorkas. Naagtaas
waa camal wanaagsanayd, sadaqooyinna waa bixin
jirtay. 37 Wakhtigaas waxaa dhacday inay bukootay,
wayna dhimatay, kolkay maydheenna waxay dhigeen
qollad sare. 38 Dhowaantii ay Ludda u dhowayd
Yaafaa aawadeed, xertii markay maqleen in Butros
halkaas joogo, waxay u direen laba nin iyagoo ka
baryaya oo leh, Ha ka raagin inaad noo timaadid. 39
Markaasaa Butros kacay oo raacay iyagii. Oo kolkuu
yimidna, waxay geeyeen qolladdii sare; carmalladii
oo dhammina waa ag taagnaayeen iyagoo ooyaya oo
tusaya garbageliyaashii iyo dharkii Dorkas samaysay

intay la joogi jirtay iyaga. 40 Laakiin Butros baa
dhammaantood dibadda u saaray, markaasuu jilba
joogsaday oo duceeyey, oo intuu meydka xaggiisa u
jeestay ayuu ku yidhi, Tabitay, kac. Markaasay indhihii
kala qaadday; oo markay Butros aragtayna way
fadhiisatay. 41 Markaasuu gacan siiyey oo kiciyey;
oo markuu u yeedhay quduusiintii iyo carmalladiiba,
iyadoo nool ayuu hor taagay. 42 Taasna waa laga
wada ogaaday Yaafaa oo dhan; kuwa badanna waa
rumaysteen Rabbiga. 43 Waxaana dhacday inuu
maalmo badan Yaafaa la joogay nin la yidhaahdo
Simoon oo megdeeye ah.

10 Haddaba waxaa Kaysariya joogay nin la odhan
jiray Korneeliyos, oo taliye u ahaa boqol askari
oo la odhan jiray Ciidankii Talyaaniga. 2 Ninkaasu nin
cibaadaysan buu ahaa, oo Ilaah buuna ka cabsan
jiray, isaga iyo gurigiisuba, dadkana sadaqooyin
badan buu siin jiray, oo had iyo goorna Ilaah buu baryi
jiray. 3 Abbaaraha sagaalka saacadood oo maalmeed
wuxuu riyo bayaan ugu arkay malaa'igtii Ilaah oo
u soo gelaysa oo ku leh isaga, Korneeliyosow. 4
Markaasuu aad u fiiriyey isagoo cabsanaya oo wuxuu
ku yidhi, Waa maxay, Rabbiyow? Markaasay ku tidhi,
Baryooyinkaaga iyo sadaqooyinkaaga waxay Ilaah
hortiisa u baxeen xusuus. 5 Haddaba waxaad niman
u dirtaa Yaafaa inay u soo yeedhaan Simoon kan la
yidhaahdo Butros. 6 Wuxuu marti u yahay nin Simoon
la yidhaahdo oo megdeeye ah oo gurigiisu ku yaal
badda dhinaceeda. 7 Oo kolkii malaa'igtii isaga la
hadashay ka tagtay, wuxuu u yeedhay laba midiidin
iyo askari cibaadaysan oo ka mid ah kuwa had iyo
goorba u adeegi jiray; 8 oo markuu wax walba u
sheegay, ayuu wuxuu u diray Yaafaa. 9 Haddaba
maalintii dambe intay safrayeen oo magaalada ku
soo dhowaanayeen, ayaa Butros wuxuu tegey gurigii
dushiisa inuu ku tukado abbaaraha saacaddii lixaad,
10 waana gaajooday oo wuxuu doonayay inuu wax
cuno; laakiin intay wax u diyaarinayeen ayuu riyooday,
11 wuxuuna arkay samada oo furantay, oo waxaa
soo degayay weel sida shiraaq weyn oo kale oo
afartiisa geesood loogu soo dejinayo dhulka; 12 oo
waxaana ku jiray jinsi kasta oo xayawaan afar lugood
leh iyo waxa dhulka gurguurta iyo haadda cirka. 13
Oo waxaa isaga u yimid cod leh, Kac, Butrosow;
gowrac oo cun. 14 Laakiin Butros wuxuu yidhi, Saas
yaanay noqon, Rabbiyow, maxaa yeelay, weligay ma
aan cunin wax xaaraan ah oo aan nadiif ahayn. 15
Mar labaad codkii baa u yimid isagoo leh, Wixii Ilaah
nadiifiyey, xaaraan ha ka dhigin. 16 Taasuna waxay
dhacday saddex goor; markiibana weelkii waa loo
qaaday samada. 17 Haddaba Butros intuu si aad ah
ugu wareersaday riyadii uu arkay waxay micneheedu
ahayd, bal eega, nimankii Korneeliyos soo diray,
iyagoo mar weyddiistay gurigii Simoon, ayay waxay
istaageen albaabka hortiisa, 18 waxayna u yeedheen
oo weyddiisteen in Simoon, kan la yidhaahdo Butros,
uu meeshaas marti ku yahay iyo in kale. 19 Oo Butros
intuu riyadii ka fikirayay ayaa Ruuxu wuxuu ku yidhi,
Bal eeg, saddex nin baa ku raadinaysa. 20 Haddaba
kac oo hoosta tag oo raac, adoo aan shaki lahayn,
maxaa yeelay, anaa soo diray. 21 Markaasaa Butros
nimankii hoos ugu tegey, oo wuxuu ku yidhi, Bal eega,
anigu waxaan ahay kaad raadinaysaan. Waa maxay
sababta aad u timaadeen? 22 Markaasay waxay ku
yidhaahdeen, Korneeliyos oo boqol askari u taliya
oo nin xaqa ah, Ilaahna ka cabsada, oo quruunta
Yuhuudda oo dhammuna wanaaggiisa u markhaati
furto, waxaa u digay isaga malaa'ig quduus ah inuu
gurigiisa kuugu yeedho, hadallona kaa maqlo. 23
Sidaas aawadeed ayuu gudaha ugu yeedhay oo
marti geliyey. Maalintii dambe ayuu kacay oo iyagii
la baxay, walaalihii Yaafaa joogana qaarkood ayaa
raacay isagii. 24 Maalintii dambe waxay soo galeen
Kaysariya. Korneeliyosna iyaguu sugayay isagoo
isugu yeedhay xigtadiisii iyo saaxiibbadiisii u dhowaa.
25 Markuu Butros soo galay, ayaa Korneeliyos ka
hor yimid, lugihiisana ku dhacay, waana caabuday.
26 Laakiin Butros baa kiciyey oo ku yidhi, Istaag;
aniga qudhayduba nin baan ahay. 27 Oo intuu isagii
la hadlayay, ayuu soo galay, oo wuxuuna arkay
kuwo badan oo isu yimid; 28 markaasuu ku yidhi
iyagii, Idinka qudhiinnu waa og tihiin inay xaaraan
u tahay nin Yahuudi ah inuu ku darmado ama u
dhowaado nin quruun kale ah; hase ahaatee Ilaah
baa i tusay inaanan ninna ku sheegin nin xaaraan
ah ama aan nadiif ahayn; 29 sidaas aawadeed,
markii la ii yeedhay, waxaan imid diididla'aan. Saas
darteed waxaan idin weyddiinayaa sababtii aad iigu
soo yeedheen. 30 Markaasaa Korneeliyos wuxuu ku
yidhi, Afar maalmood oo hore, saacaddan oo kale,
ayaan joogay anoo gurigayga saacaddii sagaalaad ku
tukanaya; oo bal eeg waxaa i hor istaagay nin qaba

dhar dhalaalaya, 31 oo wuxuu yidhi, Korneeliyosow,
baryadaadii waa la maqlay, sadaqooyinkaagiina Ilaah
hortiisa waa laga xusuustay. 32 Sidaas darteed
Yaafaa cid u dir oo u yeedho Simoon, kan Butros
la yidhaahdo. Wuxuu marti ku yahay guriga Simoon
megdeeye oo badda dhinaceeda yaal. 33 Sidaas
darteed markiiba cid baan kuu soo diray; oo si
wanaagsan baadna u samaysay inaad timid. Haddaba
sidaa darteed dhammaantayo halkan waa wada
joognaa Ilaah hortiisa, inaannu maqalno waxyaalihii
Rabbigu kugu amray oo dhan. 34 Markaasaa Butros
afkiisa kala qaaday oo wuxuu yidhi, Runtii waxaan
garanayaa Ilaah inuusan dadka u kala eexan: 35
laakiin kii kastoo Ilaah ka cabsada, xaqnimadana
sameeya, quruun kastaba ha ku jiree, Ilaah waa
aqbalaa. 36 Ereygii ayuu u soo diray reer binu Israa'iil
isagoo ku wacdiyaya nabad xagga Ciise Masiix. Isagu
waa wax walba Rabbigood. 37 Idinka qudhiinnu waad
taqaaniin ereygaas lagu faafiyey Yahuudiya oo dhan
oo laga soo bilaabay Galili, baabtiiskii Yooxanaa
ku wacdiyey dabadeed, 38 iyo siduu Ilaah Ciisaha
reer Naasared ku subkay Ruuxa Quduuska ah iyo
xoogga. Isagu waa wareegi jiray, wanaagna wuu fali
jiray, oo wuxuu bogsiin jiray kuwii Ibliisku caddibay
oo dhan; maxaa yeelay, Ilaah baa la jiray isagii. 39
Annagu markhaatiyaal baannu ka nahay waxyaalihii
oo dhan oo uu ku sameeyey waddanka Yuhuudda iyo
Yeruusaalem labadaba. Isaguna waa kii ay dileen
markay geedkii ka soo deldeleen. 40 Isaga Ilaah
baa maalintii saddexaad sara kiciyey, oo bayaan
u muujiyey, 41 uma muujin dadka oo dhan, laakiin
wuxuu u muujiyey markhaatiyaashii Ilaah hore u
doortay, xataa annaga oo isaga wax la cunnay oo
la cabnay markuu kuwii dhintay ka soo sara kacay
dabadeed. 42 Wuxuu nagu amray inaannu dadka
wacdinno, aannuna markhaati u furno inuu kanu
yahay kii Ilaah ka dhigay xaakinka kuwa nool iyo
kuwa dhintayba. 43 Isaga nebiyada oo dhan ayaa
u markhaati fura in mid kastoo isaga rumaystaa uu
magiciisa ku helo dembidhaafka. 44 Intii Butros weli
ku hadlayay hadalladaas ayaa Ruuxa Quduuska ah
ku soo degay kuwa ereyga maqlay oo dhan. 45 Oo
kuwii ka mid ahaa kuwii gudnaa oo rumaystay, iyagoo
ahaa intii Butros la timid, way wada yaabeen, maxaa
yeelay, xataa dadka aan Yuhuudda ahayn ayaa lagu
soo shubay hadiyadda Ruuxa Quduuska ah. 46
Waayo, waxay maqleen iyagoo afaf ku hadlaya oo
Ilaah weynaynaya. 47 Markaasaa Butros u jawaabay,
oo ku yidhi, Ma nin baa biyaha diidi kara, si aan loogu
baabtiisin kuwaas oo ah kuwa Ruuxa Quduuska ah
helay sidaannu annaguna u helnay? 48 Markaasuu
ku amray in lagu baabtiiso magaca Ciise Masiix.
Kolkaasay ka baryeen inuu dhawr maalmood la
joogo.

11 Haddaba rasuulladii iyo walaalihii Yahuudiya
joogay ayay waxay maqleen in dadka aan
Yuhuudda ahaynna ay ereygii Ilaah aqbaleen. 2
Oo markii Butros Yeruusaalem yimid, kuwii ka mid
ahaa kuwii gudnaa ayaa la murmay isagii, 3 oo
waxay ku yidhaahdeen, Waxaad u tagtay niman
aan la gudin, waadna la cuntay. 4 Laakiin Butros
wuxuu bilaabay inuu sheekadii ugu sheego siday
isugu xigtay, oo wuxuu yidhi. 5 Anigu waxaan joogay
magaalada Yaafaa la yidhaahdo oo waan tukanayay,
markaas waxaan khilaawo ku arkay riyo oo ahayd
weel soo degaya sida shiraaq weyn oo kale oo
afartiisa geesood samada lagaga soo dejinayo; wuuna
ii soo dhowaaday, 6 oo markaan aad u fiiriyey, ayaan
ka fikiray oo waxaan arkay xayawaankii afarta lugood
lahaa oo dhulka, iyo dugaagta, iyo waxa gurguurta,
iyo haadda cirka. 7 Oo waxaan maqlay cod igu leh,
Kac, Butrosow, gowrac oo cun. 8 Laakiin waxaan
idhi, Saas yaanay noqon, Rabbiyow, maxaa yeelay,
wax xaaraan ah oo aan nadiif ahayn, weligay afkayga
ma gelin. 9 Laakiin markii labaad cod baa samada ka
soo jawaabay oo yidhi, Wixii Ilaah nadiifiyey, xaaraan
ha ka dhigin. 10 Taasna waxay dhacday saddex goor;
markaasaa dhammaantood mar labaad samada kor
loogu bixiyey. 11 Oo bal eega, markiiba saddex nin
baa istaagtay gurigaannu joognay hortiisa, kuwaasoo
la iiga soo diray Kaysariya. 12 Ruuxuna wuxuu ii
sheegay inaan raaco iyaga, anoo aan shaki lahayn. Oo
lixdatan walaalaha ihina way i raaceen; waxaannan
galnay ninkii gurigiisii; 13 markaasuu wuxuu noo
sheegay siduu gurigiisa ugu arkay malaa'igta taagan
oo ku leh, Yaafaa cid u dir oo uga soo yeedh Simoon
kan la yidhaahdo Butros; 14 kaasoo kugula hadli
doona hadallo aad ku badbaadi doontid, adiga iyo
dadka gurigaaga oo dhammiba. 15 Oo kolkaan
bilaabay inaan hadlo ayaa Ruuxa Quduuska ah ku
soo degay iyaga siduu bilowgii inoogu soo degay
innagana. 16 Markaasaan xusuustay ereygii Rabbiga,

siduu u yidhi, Runtii Yooxanaa wuxuu dadka ku
baabtiisay biyo; laakiin idinka waxaa laydinku baabtiisi
doonaa Ruuxa Quduuska ah. 17 Haddaba haddii
Ilaah iyaga siiyey isku hadiyaddii, siduu inoo siiyey
markii aynu Rabbi Ciise Masiix rumaysannay, anigu
kumaan ahaa kaygan Ilaah diidi karaa? 18 Oo markay
waxyaalahaas maqleen, ayay dooddii ka aamuseen,
Ilaah bayna ammaaneen, oo waxay yidhaahdeen,
Haddaba xataa dadka aan Yuhuudda ahaynna Ilaah
baa siiyey toobadkeen inay nolol helaan. 19 Haddaba
kuwii u kala firidhsanaa, dhibaatadii kacday Istefanos
aawadiis, waxay u sodcaaleen tan iyo Foynike iyo
Qubrus iyo Antiyokh, iyagoo aan ereyga kula hadlin
ninna, Yuhuudda oo keliya mooyaane. 20 Laakiin
waxaa jiray qaar iyaga ka mid ah oo ahaa niman
reer Qubrus iyo reer Kuranaya ahaa, kuwaasoo,
kolkay Antiyokh yimaadeen, xataa Gariiggiina la
hadlay, iyagoo ku wacdiyaya Rabbi Ciise. 21 Gacanta
Rabbiguna waa la jirtay iyaga; oo kuwa tiro badan
oo rumaystay baa Rabbiga u soo jeestay. 22 Oo
warkii iyaga ku saabsanaa baa wuxuu soo gaadhay
kiniisaddii Yeruusaalem ku tiil; markaasay Barnabas
tan iyo Antiyokh u direen; 23 kaasoo farxay markuu
yimid oo arkay nimcada Ilaah; wuxuuna kulligood ku
waaniyey inay Rabbiga ku xajistaan niyad qalbiga ka
timid, 24 maxaa yeelay, nin wanaagsan buu ahaa
oo waxaa ka buuxsamay Ruuxa Quduuska ah iyo
rumaysad; dad badan baana Rabbiga u kordhay. 25
Markaasuu Tarsos tegey inuu Sawlos ka doono; 26
markuu soo helayna, ayuu Antiyokh keenay. Waxaana
dhacday inay sannad dhan kiniisadda la urureen oo
ay dad badan wax bareen, oo meeshii ugu horraysay
ee xertii loogu yeedhay Masiixiyiin waxay ahayd
Antiyokh. 27 Wakhtigaas waxaa Yeruusaalem ka
yimid nebiyo inay Antiyokh tagaan. 28 Markaasaa
mid iyaga ka mid ah oo Agabos la odhan jiray ayaa
istaagay, oo wuxuu Ruuxa ku sheegay in abaar weyni
dunida ku dhici doonto, taas oo dhacday wakhtigii
Kalawdiyos. 29 Markaasaa mid kasta oo xertii ka
mid ihiba, sidii tabartiisu ahayd, wuxuu goostay inuu
caawimaad u diro walaalihii Yahuudiya jooga, 30
oo sidaasay yeeleen, oo waxay waayeelladii ugu sii
dhiibeen gacanta Barnabas iyo Sawlos.

12 Haddaba wakhtigaas boqorkii Herodos ahaa
ayuu wuxuu gacmihiisa u fidiyey inuu dhibo qaar
ka mid ah kuwa kiniisadda. 2 Wuxuuna seef ku dilay
Yacquub oo ahaa Yooxanaa walaalkiis. 3 Oo markuu
arkay inay ka farxisay Yuhuuddii, ayuu weliba ku
daray inuu soo qabto Butros. Maalmahaasna waxay
ahaayeen maalmihii Iidda Kibista-aan-khamiirka-
lahayn. 4 Oo kolkuu qabtayna, wuxuu ku riday xabsi,
oo u dhiibay afar kooxood oo afar askari ah inay
ilaaliyaan, isagoo doonaya inuu Iidda Kormaridda
dabadeed dadka u soo saaro. 5 Sidaas darteed
Butros xabsigaa lagu hayay; laakiin kiniisadda baa
Ilaah aad iyo aad ugu bariday isaga. 6 Oo markii
Herodos damcay inuu soo saaro, isla habeenkaas
Butros wuxuu kala dhex hurday laba askari isagoo
ku xidhan laba silsiladood; waardiyayaalna albaabka
hortiisa ayay xabsiga ka ilaalinayeen. 7 Oo bal eega,
malaa'igtii Rabbiga baa is-ag taagtay, oo iftiin baana
xabsiga iftiimiyey. Markaasay Butros dhinaca ku
dhufatay oo toosisay, oo waxay ku tidhi, Dhaqso u
kac. Kolkaasaa silsiladihiina gacmihiisii ka dhaceen.
8 Markaasaa malaa'igtii waxay ku tidhi, Gunto oo
kabahaaga xidho. Taas buuna yeelay. Markaasay
waxay ku tidhi isagii, Dharkaagii huwo oo i soo
raac. 9 Markaasuu soo baxay oo raacay; ma uuna
garanaynin in waxay malaa'igtu samaysay ay run
tahay, laakiin wuxuu u maleeyey inuu riyo arkay.
10 Oo markay dhaafeen waardiyihii kowaad iyo kii
labaad ayay waxay yimaadeen iriddii birta ahayd oo
magaalada loo mari jiray; taas oo iyagii isaga furantay;
markaasay ka baxeen oo waxay sii dhex mareen jid
yar; markiiba malaa'igtii waa ka tagtay isagii. 11 Oo
markii Butros isgartay ayuu wuxuu yidhi, Imminka
run ahaantii waan garanayaa in Rabbigu malaa'igtiisii
soo diray oo iga bixiyey gacanta Herodos iyo wixii
dadka Yuhuuddu filanayeen oo dhan. 12 Kolkuu
waxaas ka fikiray, wuxuu yimid gurigii Maryan, oo
ahayd hooyadii Yooxanaa oo Markos la odhan jiray;
meeshaasoo dad badan ku urursanaayeen oo ku
tukanayeen. 13 Markuu albaabka iridda garaacayna,
waxaa timid gabadh midiidin ah oo Roda la odhan
jiray inay maqasho. 14 Kolkay codkii Butros garatay,
farxad darteed bay albaabka u furi weyday, laakiin
gudaha bay ku orodday, wayna sheegtay in Butros
iridda hor taagan yahay. 15 Markaasay waxay ku
yidhaahdeen iyadii, Waad waalan tahay. Laakiin way
ku sii adkaysatay inay sidaa tahay. Iyaguse waxay
yidhaahdeen, Waa malaa'igtiisii. 16 Laakiin Butros waa
sii garaacay, oo kolkay albaabka fureenna, way arkeen

isagii, wayna yaabeen. 17 Laakiin isagoo u gacan
haadinaya inay aamusaan ayuu wuxuu u sheegay sida
Rabbigu xabsiga uga soo saaray. Wuxuuna ku yidhi,
Waxyaalahan u sheega Yacquub iyo walaalahaba.
Markaasuu ka tegey oo meel kale aaday. 18 Markii
waagu beryay, qasmid aan yarayn ayaa askartii ka
dhex kacday waxa Butros ku dhacay aawadeed. 19
Oo Herodos markuu raadiyey isagii oo heli waayay,
ayuu wuxuu imtixaamay askartii, oo wuxuu ku amray
in iyaga la laayo. Markaasuu Yahuudiya ka tegey
oo Kaysariya aaday, oo meeshaasuu joogay. 20
Dadka Turos iyo Siidoon ayuu aad uga xumaaday;
markaasay u yimaadeen isagii iyagoo isku wada
qalbi ah, oo waxay la saaxiibeen Balaastos kii gurigii
boqorka u talin jiray, oo nabad bay ka baryeen,
maxaa yeelay, waddankooda waxaa cuntada siin
jiray waddankii boqorka. 21 Maalintii la ballamay
ayaa Herodos wuxuu gashaday dharkii boqornimada
oo carshiga ku fadhiistay, markaasuu iyaga qudbad
u jeediyey. 22 Dadkiina waa qayliyeen, oo waxay
yidhaahdeen, Kanu waa ilaah codkiis ee ma aha
bini-aadan codkiis. 23 Markiiba ayaa malaa'igtii
Rabbigu ku dhufatay, maxaa yeelay, Ilaah ma uu
ammaanin; markaasaa waxaa cunay dixiryo, oo
naftiina ka dhacday. 24 Laakiin Rabbiga ereygiisu
waa kordhay oo batay. 25 Barnabas iyo Sawlos ayaa
ka soo noqday Yeruusaalem markay shuqulkoodii
soo dhammaysteen, oo waxay wateen Yooxanaa oo
la odhan jiray Markos.

13 Haddaba kiniisaddii Antiyokh ku tiil waxaa
joogay nebiyo iyo macallimiin, kuwaas oo ahaa
Barnabas, iyo Simecoon oo la odhan jiray Niger,
iyo Lukiyos oo reer Kuranaya ah, iyo Mana'een
oo la koray taliye Herodos, iyo Sawlos. 2 Oo
markay Rabbiga caabudayeen oo soomanaayeen
ayaa Ruuxa Quduuska ahu wuxuu ku yidhi, Barnabas
iyo Sawlos iigu sooca shuqulkii aan ugu yeedhay.
3 Markay soomeen oo duceeyeen oo gacmahoodii
saareen dabadeed ayay direen iyagii. 4 Haddaba
iyagoo Ruuxa Quduuska ahu soo diray waxay tageen
Selukiya; meeshaasna waxay uga dhoofeen Qubrus.
5 Oo kolkay Salamis joogeen, ereygii Ilaah bay ku
wacdiyeen sunagogyada Yuhuudda; oo Yooxanaa
ayay kaaliye u haysteen. 6 Oo kolkay gasiiraddii oo
dhan dhex mareen ayay waxay yimaadeen Bafos,
taas oo ay kala kulmeen nin saaxir ah oo ahaa
nebi been ah oo Yuhuudi ah oo magiciisa la odhan
jiray Barciise; 7 kaas oo la jiray taliye Sergiyos
Bawlos oo ahaa nin garasha leh. Kaasu markuu u
yeedhay Barnabas iyo Sawlos, wuxuu doonayay inuu
ereyga Ilaah maqlo. 8 Laakiin waxaa iyagii ka hor
istaagay saaxirka Elumas (oo sidaas magiciisa loo
fasiri jiray), oo wuxuu isku dayayay inuu taliyihii ka
leexiyo iimaanka. 9 Laakiin Sawlos, oo ahaa Bawlos,
kaasoo Ruuxa Quduuska ahu ka buuxsamay, ayaa
aad u fiiriyey, 10 oo ku yidhi, Kaaga khiyaanada iyo
xumaanta oo dhammu ka buuxsantay oo ah wiilka
Ibliiska iyo cadowga xaqnimada oo dhan, miyaanad
ka joogsanayn qalloocinta aad ku qalloocinaysid
jidadka toosan oo Rabbiga? 11 Haddaba, bal eeg,
gacanta Rabbigu waa ku saaran tahay, oo waad
indha beeli doontaa, adigoo aan qorraxda arkayn intii
wakhti ah. Kolkaasaa markiiba waxaa ku soo dhacday
isagii ceeryaamo iyo gudcur; wuuna warwareegay
oo doondoonay nin gacanta ku haga. 12 Kolkaasaa
taliyihii, kolkuu arkay wixii dhacay, rumaystay, isagoo
ka yaabsan Rabbiga waxbariddiisa. 13 Haddaba
Bawlos iyo kuwii la socday ayaa ka dhoofay Bafos,
oo waxay yimaadeen Berga oo Bamfuliya ku jirta;
markaasaa Yooxanaa ka tegey iyagii oo Yeruusaalem
ku noqday. 14 Laakiin iyagu kolkii ay ka tageen
Berga waxay yimaadeen Antiyokh oo Bisidiya ku jirta;
oo maalintii sabtidana sunagogga ayay galeen oo
fadhiisteen. 15 Markii sharcigii iyo nebiyadii la akhriyey
dabadeed kuwii sunagogga u sarreeyey ayaa cid u
soo diray iyagoo leh, Walaalayaalow, haddaad dadka
u haysaan hadal waana ah, dhaha. 16 Markaasaa
Bawlos istaagay isagoo gacan haadinaya, oo wuxuu
yidhi. Nimanka reer binu Israa'iilow iyo kuwiinna Ilaah
ka cabsadow, dhegaysta. 17 Ilaaha dadkan reer binu
Israa'iil wuxuu doortay awowayaasheen, dadkana buu
sarraysiiyey markay dhulka Masar degganaayeen,
oo gacan taagan buuna kaga soo saaray iyagii. 18
Oo wakhti abbaaraha afartan sannadood ah ayuu
dabiicaddoodii ugu dulqaatay cidlada. 19 Oo markuu
toddoba quruumood ka baabbi'iyey dhulka Kancaan
dabadeed ayuu dhulkoodii dhaxal u siiyey iyagii
abbaaraha afar boqol iyo konton sannadood; 20
waxyaalahaas dabadeedna wuxuu siiyey xaakinno
ilaa nebi Samuu'eel. 21 Dabadeed waxay weyddiisteen
boqor, markaasaa Ilaah wuxuu iyagii siiyey Saa'uul
ina Qiish oo ahaa nin reer Benyaamiin intii afartan

sannadood ah. 22 Kolkuu isagii boqortooyadii ka
wareejiyeyna, wuxuu u kiciyey iyagii Daa'uud inuu
boqorkooda noqdo; kaasoo uu u markhaati furay
isagoo leh, Waxaan ogaaday Daa'uud oo ina Yesay
ah inuu yahay nin ah sida qalbigaygu doonayo oo
samayn doona waxaan doonayo oo dhan. 23 Ninkan
farcankiisii Ilaah siduu ballanqaaday ayuu Israa'iil
ugaga keenay Badbaadiye kaasoo ah Ciise; 24 oo
intuusan imanba, Yooxanaa wuxuu dadka Israa'iil oo
dhan hore ugu wacdiyey baabtiiska toobadda. 25 Oo
intii Yooxanaa shuqulkiisa dhammaynayay, wuxuu
yidhi, Yaad u malaynaysaan inaan ahay? Anigu isagii
ma ihi. Laakiin, bal eega, waxaa iga daba imanaya
mid aanan istaahilin inaan kabaha cagihiisa ka furo.
26 Walaalayaalow, idinkoo ah farcankii Ibraahim iyo
kuwa idinku dhex jira oo Ilaah ka cabsadow, innaga
ayaa laynoo soo diray ereyga badbaadintan. 27
Waayo, kuwii Yeruusaalem joogay iyo taliyayaashoodii
waa garan waayeen isaga iyo codadkii nebiyada oo
sabti walba la akhriyi jiray, sidaas daraaddeed ayay
waxyaalihii dhammeeyeen markay xukumeen isagii.
28 Oo in kastoo ayan ka helin sabab lagu dilo, ayay
waxay Bilaatos weyddiisteen in la dilo. 29 Oo markay
dhammeeyeen waxyaalihii laga qoray oo dhan, ayay
geedkii ka soo dejiyeen oo xabaal geliyeen. 30 Laakiin
Ilaah baa ka sara kiciyey kuwii dhintay, 31 oo maalmo
badan waxaa isagii arkay kuwii kala yimid Galili
ilaa Yeruusaalem kuwaasoo hadda ah markhaati
furayaashiisii xagga dadka. 32 Oo waxaannu idin
keenaynaa war wanaagsan oo ku saabsan ballankii
awowayaasheen loo ballanqaaday, 33 oo ah sidii Ilaah
ballankaas ugu oofiyey carruurteenna markuu Ciise
sara kiciyey, sida ay Sabuurka labaadna ugu qoran
tahay. Waxaad tahay Wiilkayga, maantaan ku dhalay.
34 Isagii buu ka sara kiciyey kuwii dhintay inuusan mar
dambe qudhun ku noqon, sidaas daraaddeed ayuu
sidan ku hadlay, isagoo leh, Waxaan idin siin doonaa
barakooyinka runta ah oo Daa'uud loo ballanqaaday.
35 Saas aawadeed wuxuu Sabuur kale ku yidhi,
Kaaga quduuska ah uma oggolaan doontid inuu
qudhmo. 36 Maxaa yeelay, Daa'uud markuu qarnigiisa
ugu shaqeeyey talada Ilaah dabadeed ayuu dhintay,
waana lala xabaalay awowayaashiis, wuuna qudhmay;
37 laakiin kii Ilaah sara kiciyey, ma uu qudhmin.
38 Sidaas darteed, walaalayaalow, garta in ninkan
xaggiisa dembidhaafka laydinkaga wacdiyey; 39 nin
kasta oo isaga rumaystana xaq baa lagaga dhigay
wax walba oo sharciga Muuse uusan xaq idinkaga
dhigi karin. 40 Sidaas darteed iska jira inaanay idinku
dhicin wixii nebiyadu sheegeen iyagoo leh, 41 Bal
eega, kuwiinnan wax quudhsadow, yaaba oo luma;
Waayo, maalmihiinnii waxaan samaynayaa shuqul,
Oo ah shuqul aydnaan rumaysan doonin, haddii
laydiin sheego. 42 Kolkay baxayeen, dadkii waxay
ka baryeen inay hadalladaas sabtida dambe kula
hadlaan. 43 Haddaba markii sunagogga laga tegey,
kuwa badan oo Yuhuud ah iyo kuwa cibaadaysan
oo Yuhuudda raacsan ayaa waxay raaceen Bawlos
iyo Barnabas, kuwaas oo la hadlayay iyaga oo ku
adkeeyey inay nimcada Ilaah ku sii wadaan. 44
Sabtida dambe ayaa magaaladii oo dhan in yar
mooyaane isugu timid inay maqasho ereyga Ilaah.
45 Laakiin Yuhuuddu markay arkeen dadkii faraha
badnaa, waxaa iyaga ka buuxsamay masayr, wayna
beeneeyeen waxyaalihii Bawlos ku' hadlay, waana
caayeen. 46 Haddaba Bawlos iyo Barnabas ayaa
geesinimo ku hadlay iyagoo leh, Waxay ahayd
lagama maarmaan in ereyga Ilaah markii hore idinka
laydinkula hadlo. Laakiin idinku waad diiddeen, oo
waxaad isku xukunteen sidii kuwo aan istaahilin
nolosha weligeed ah, oo bal eega, sidaas aawadeed
waxaannu u jeesanaynaa dadka aan Yuhuudda
ahayn. (aiōnios g166) 47 Maxaa yeelay, sidaasaa
Rabbigu nagu amray isagoo leh, Waxaan kaa dhigi
doonaa iftiinka quruumaha, Inaad badbaadinta u
noqotid ilaa meeshii dunida ugu fog. 48 Haddaba
markii dadkii aan Yuhuudda ahayn taas maqleen, ayay
ku farxeen oo ereygii Ilaah ammaaneen; oo waxaana
rumaystay kuwii nolosha weligeed ah loo dhigay.
(aiōnios g166) 49 Ereygii Rabbigana waxaa lagu faafiyey
waddankii oo dhan. 50 Laakiin Yuhuuddu waxay soo
kiciyeen dumarkii cibaadada iyo sharafta lahaa iyo
raggii madaxda magaalada ahaa, silec bayna Bawlos
iyo Barnabas ku kiciyeen, oo soohdintoodii bay ka
eryeen iyagii. 51 Laakiin markay siigadii cagahooda ka
dhabaandhabeen, dabadeed ayay waxay yimaadeen
Ikoniyon. 52 Xertiina waxaa ka buuxsamay farxad iyo
Ruuxa Quduuska ah.

14 Waxaa Ikoniyon ka dhacday inay wada galeen
sunagogga Yuhuudda, oo siday u hadleen
aawadeed dad badan oo Yuhuud iyo Gariigba ah ayaa
rumaystay. 2 Laakiin Yuhuuddii caasiyiinta ahayd

ayaa waxay dadkii aan Yuhuudda ahayn ku kiciyeen
oo si xun ugu direen walaalihii. 3 Haddaba wakhti
dheer ayay halkaas joogeen iyagoo geesinimo ugu
hadlaya Rabbiga, kaasoo markhaati u furay ereyga
nimcadiisa, wuxuuna siiyey inay calaamooyin iyo
yaabab gacmahooda ku sameeyaan. 4 Markaasaa
dadkii badnaa oo magaaladu kala qaybsameen, oo
qaar waxay raaceen Yuhuudda, qaarna rasuulladii. 5
Markii dadkii aan Yuhuudda ahayn iyo Yuhuuddaba,
iyaga iyo taliyayaashoodii, ay ku yaaceen inay
caayaan oo dhagxiyaan, 6 ayay garteen, oo waxay u
carareen magaalooyinkii la odhan jiray Luka'oniya
iyo Lustara iyo Derbe iyo dhulka ku wareegsan; 7
meeshaasna ayay injiilka ku wacdiyeen dadka. 8
Lustara waxaa fadhiyey nin aan cagaha xoog ku
lahayn, oo tan iyo markuu uurka hooyadii ka dhashay
curyaan ahaa, kaasoo aan weligiis socon. 9 Isagu
wuxuu maqlay Bawlos oo hadlaya, kaasoo indhaha
aad ugu fiiriyey, gartayna inuu rumaysad uu ku
bogsan karo leeyahay, 10 wuxuuna cod dheer ku
yidhi, Cagahaaga sare isugu taag. Markaasuu booday
oo socday. 11 Markii dadkii badnaa arkeen wixii
Bawlos sameeyey, ayay codkoodii sare u qaadeen,
iyagoo afkii Luka'oniya ku leh, Ilaahyadu waxay
inoogu yimaadeen iyagoo sidii niman u eg. 12
Barnabasna waxay u bixiyeen Yubiter; Bawlosna
waxay u bixiyeen Merkuriyos, maxaa yeelay, wuxuu
ahaa kii hadalka waday. 13 Markaasaa wadaadkii
Yubiter oo macbudkiisu ku yiil magaalada horteeda,
wuxuu irdaha keenay dibiyo, iyo ubaxyo isku taxan,
wuxuuna doonayay inuu dadkii badnaa la sadqeeyo.
14 Laakiin rasuulladii Barnabas iyo Bawlos markay
maqleen, ayay dharkoodii jeexjeexeen, oo dadkii
badnaa ku soo dhex boodeen, iyagoo ku dhawaaqaya
15 oo leh, Niman yahow, maxaad waxyaalahan u
samaynaysaan? Annagu waxaannu nahay niman
idinla dabiicad ah, oo waxaannu idiin keenaynaa war
wanaagsan inaad ka soo jeesataan waxyaalahan
aan micnaha lahayn oo u jeesataan Ilaaha nool,
kaasoo sameeyey samada iyo dhulka iyo badda iyo
waxyaalaha ku jira oo dhan, 16 kaasoo qarniyada tegey
quruumaha oo dhan u oggolaaday inay jidadkooda
ku socdaan. 17 Hase ahaatee isu maragfurla'aan
iskama sii dayn, laakiin wanaag buu sameeyey, oo
wuxuu samada idinka siiyey roob iyo xilliyo barwaaqo
ah, isagoo qalbiyadiinna ka dherginaya cunto iyo
farxad. 18 Markay waxyaalahaas yidhaahdeen, ayay
dadkii badnaa dhib kaga joojiyeen inay u sadqeeyaan
iyaga. 19 Laakiin waxaa Antiyokh iyo Ikoniyon ka
yimid Yuhuud, oo markay dadkii badnaa yeelsiiyeen,
ayay Bawlos dhagxiyeen, oo magaaladii ka jiideen,
iyagoo u malaynaya inuu dhintay. 20 Laakiin intii xertii
hareerihiisii taagnaayeen, ayuu kacay, markaasuu
magaaladii galay; maalintii dambena wuu ka baxay oo
Barnabas u raacay Derbe. 21 Oo markay magaaladaas
injiilkii ku wacdiyeen oo kuwo badan xer ka dhigeen,
ayay ku noqdeen Lustara iyo Ikoniyon iyo Antiyokh, 22
iyagoo nafihii xerta ku xoogaynaya, kuna waaninaya
inay iimaanka ku sii wadaan, iyagoo ku leh, Waa
inaynu dhibaatooyin badan ku galnaa boqortooyada
Ilaah. 23 Oo markay iyagii kiniisad walba waayeello
uga dooreen oo ay soon ku tukadeen, waxay iyagii
ku ammaana geliyeen Rabbiga ay rumaysteen. 24
Markaasay sii dhex mareen Bisidiya oo yimaadeen
Bamfuliya. 25 Oo kolkay ereyga kaga hadleen Berga
ayay waxay tageen Ataliya; 26 meeshaasna waxay
uga dhoofeen Antiyokh, taasoo ahayd meeshii iyaga
lagaga ammaana geliyey nimcadii Ilaah shuqulkii
ay sameeyeen aawadiis. 27 Oo markay yimaadeen
oo kiniisaddii isu ururiyeen waxay uga warrameen
waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey oo dhan iyo siduu
albaabka iimaanka ugu furay dadkii aan Yuhuudda
ahayn. 28 Markaasay wakhti aan yarayn xertii la
joogeen.

15 Niman Yahuudiya ka yimid ayaa walaalihii wax
baray iyagoo leh, Haddaan caadada Muuse
laydinku gudin, badbaadi kari maysaan. 2 Oo markii
Bawlos iyo Barnabas wax aan yarayn kula murmeen
oo ku su'aaleen iyaga, ayaa walaalihii waxay doorteen
Bawlos iyo Barnabas iyo kuwo kale oo iyaga ka mid ah
inay Yeruusaalem aadaan oo ay u tagaan rasuulladii
iyo waayeelladii inay su'aashan kala hadlaan. 3
Sidaas daraaddeed iyagoo kiniisaddu soo sagootiday,
waxay sii dhex mareen Foynike iyo Samaariya, iyagoo
ka warramaya sidii dadkii aan Yuhuudda ahayn u
soo jeesteen; waxayna aad uga farxiyeen walaalihii
oo dhan. 4 Oo markay Yeruusaalem yimaadeen,
ayaa kiniisaddii iyo rasuulladii iyo waayeelladiiba
soo dhoweeyeen, markaasay waxay uga warrameen
waxyaalihii Ilaah iyaga la sameeyey oo dhan. 5 Laakiin
waxaa kacay kuwo dariiqadii Farrisiinta ahaa oo
rumaysnaa, kuwaasoo leh, Waa in la gudo iyaga, oo

lagu amro inay sharciga Muuse xajiyaan. 6 Haddaba
rasuulladii iyo waayeelladii baa ururay inay xaajadan
ka tashadaan. 7 Oo kolkay wax badan su'aaleenna,
Butros baa istaagay oo ku yidhi iyagii, Walaalayaalow,
waad og tihiin in maalmo hore Ilaah dhexdiinna ka
doortay in dadka aan Yuhuudda ahayn ay afkayga
ereygii injiilka ka maqlaan oo ay rumaystaan. 8 Oo
Ilaaha qalbiga garta ayaa u markhaati furay iyaga,
wuxuuna iyaga siiyey Ruuxa Quduuska ah siduu
innagana inoo siiyey; 9 oo inama kala soocin innaga
iyo iyaga, laakiin qalbiyadooda rumaysad buu ku
nadiifiyey. 10 Haddaba maxaad Ilaah u jirrabaysaan
inaad harqood qoorta xerta saartaan, kaasoo innaga
iyo awowayaasheen aynaan qaadi karin? 11 Laakiin
waxaan rumaysan nahay inaynu ku badbaadi doonno
nimcadii Rabbi Ciise siday ugu badbaadi doonaan.
12 Dadkii badnaa oo dhammu way wada aamuseen;
wayna dhegaysteen Barnabas iyo Bawlos markay
uga warramayeen intay ahaayeen calaamooyinkii iyo
yaababkii Ilaah gacantooda ku sameeyey dadka aan
Yuhuudda ahayn dhexdooda. 13 Kolkay aamuseen
dabadeed ayaa Yacquub u jawaabay, isagoo leh,
14 Walaalayaalow, i dhegaysta, Simecoon waa ka
warramay sidii Ilaah markii ugu horraysay u soo
booqday dadka aan Yuhuudda ahayn inuu dad uga
soo bixiyo iyaga magiciisa aawadiis. 15 Taasuna
waxay raacsan tahay hadalladii nebiyada; siday ugu
qoran tahay, 16 Waxyaalahaas dabadeed waan soo
noqon doonaa, Oo mar labaad ayaan dhisi doonaa
taambuuggii Daa'uud oo dhacay; Oo mar labaad
ayaan dhisi doonaa jajabkiisa, Waanan taagi doonaa;
17 Si nimankii hadhay ay Rabbiga u doondoonaan, Iyo
quruumaha oo dhan oo magacayga loogu yeedho, 18
Taas waxaa yidhi Rabbiga waxyaalahaas muujiyey tan
iyo bilowgii dunida. (aiōn g165) 19 Sidaas daraaddeed
taladaydu waxay tahay inaynaan dhibin kuwa ka mid
ah dadka aan Yuhuudda ahayn oo Ilaah u jeestay;
20 laakiin inaynu u qorno iyagii inay ka fogaadaan
wasakhnimada sanamyada, iyo sinada, iyo waxa la
ceejiyo, iyo dhiigga. 21 Maxaa yeelay, tan iyo qarniyadii
hore waxaa Muuse magaalo walba ku leeyahay kuwa
dadka ku wacdiya waxa isaga ku saabsan, oo sabti
walba sunagogyadaa laga akhriyaa. 22 Kolkaasay
la wanaagsanaatay rasuulladii iyo waayeelladii iyo
kiniisaddii oo dhan inay iska dhex doortaan niman ay
Antiyokh ula diraan Bawlos iyo Barnabas, kuwaas oo
ahaa Yuudas oo la odhan jiray Barsabaas iyo Silas
oo ahaa niman madax ah walaalaha dhexdooda. 23
Markaasay qoreen oo iyagii la direen warqad leh,
Annagoo ah rasuullada iyo walaalaha waayeellada
ah waxaannu soo salaamaynaa walaalaha ka mid
ah dadka aan Yuhuudda ahayn oo jooga Antiyokh
iyo Suuriya iyo Kilikiya. 24 Waxaannu maqallay in
kuwo annaga naga tegey hadallo idinku dhibeen,
nafihiinnana rogayeen, kuwaasoo aannan u amrin;
25 sidaas daraaddeed waxaa nala wanaagsanaatay,
annagoo isku qalbi noqonnay, inaannu soo dooranno
niman aannu idiinla soo dirno gacaliyayaashayadii
Barnabas iyo Bawlos, 26 kuwaasoo ah niman
naftooda u biimeeyey magicii Rabbigeenna Ciise
Masiix aawadiis. 27 Sidaas aawadeed waxaannu
soo dirnay Yuudas iyo Silas kuwaasoo iyaguna afka
idiinka sheegi doona waxyaalahaas oo kale. 28
Waxaa la wanaagsanaatay Ruuxa Quduuska ah
iyo annagaba inaannan idin saarin culaab ka weyn
waxyaalahan waajibka ah. 29 Waa inaad ka fogaataan
waxa sanamyada loo sadqeeyo, iyo dhiig, iyo waxa la
ceejiyo, iyo sinada. Kuwaas haddaad iska dhawrtaan
si wanaagsan baad yeeli doontaan. Nabadgelyo.
30 Sidaas daraaddeed, kolkii la diray ayay waxay
yimaadeen Antiyokh; oo markay dadkii badnaa isu
ururiyeen dabadeed waxay u dhiibeen warqaddii. 31
Markay akhriyeenna ayay waanadii ku farxeen. 32
Yuudas iyo Silas, iyagoo qudhooduna nebiyo ahaa,
ayay hadallo badan walaalihii ku waaniyeen oo ku
xoogeeyeen. 33 Oo markay muddo joogeen dabadeed
ayaa walaalihii nabad ugu direen kuwii iyagii u soo
diray. 34 Laakiin waxaa Silas la wanaagsanaatay
inuu meeshaas sii joogo. 35 Laakiin Bawlos iyo
Barnabas ayaa Antiyokh sii joogay, oo waxay kuwo
badan oo kale la barayeen oo kula wacdiyeyeen
ereyga Rabbiga. 36 Maalmo dabadeed Bawlos ayaa
wuxuu Barnabas ku yidhi, Hadda aynu ku noqonno oo
booqanno walaalaha jooga magaalo kasta oo aynu
ereyga Rabbiga ku wacdinnay inaan soo aragno siday
yihiin. 37 Barnabas wuxuu doonayay inay kaxaystaan
Yooxanaa oo la odhan jiray Markos. 38 Laakiin Bawlos
waxaa la wanaagsanaatay inayan kaxaysan isaga
kaasoo iyaga kaga tegey Bamfuliya oo aan shuqulkii
iyaga u raacin. 39 Waxaa dhacay khilaaf weyn; sidaas
daraaddeed way kala tageen, markaasaa Barnabas
kaxaystay Markos, oo wuxuu u dhoofay Qubrus;

40 laakiin Bawlos wuxuu doortay Silas, markaasuu
baxay isagoo ay walaalihii ku ammaana gelinayaan
nimcadii Ilaah. 41 Oo wuxuu dhex maray Suuriya iyo
Kilikiya isagoo kiniisadihii xoogaynaya.

16 Oo wuxuu kaloo yimid Derbe iyo Lustara; oo bal
eega, halkaas waxaa joogay nin xer ah oo la
odhan jiray Timoteyos, oo ahaa Yahuudiyad rumaysan
wiilkeed, aabbihiise wuxuu ahaa Gariig. 2 Isagana
walaalihii Lustara iyo Ikoniyon joogay baa u marag
furay. 3 Bawlos wuxuu doonayay inuu isagu raaco;
markaasuu waday oo guday, Yuhuudda meelahaas
joogtay darteed; maxaa yeelay, kulligood way wada
ogaayeen in aabbihiis uu Gariig ahaa. 4 Oo intay
magaalooyinka dhex marayeen, waxay u dhiibeen
amarradii rasuulladii iyo waayeelladii Yeruusaalem
joogay soo amreen, inay dhawraan. 5 Haddaba
kiniisadihii iimaankay ku xoogoobeen, oo maalin
kastaba tiradoodu waa kordhaysay. 6 Markaasay
waxay dhex mareen dhulka Farugiya iyo Galatiya
iyagoo Ruuxa Quduuska ahu u diiday inay ereyga
kaga dhex hadlaan Aasiya, 7 oo markay Musiya u
dhowaadeen waxay isku dayeen inay Bituniya galaan;
laakiin Ruuxa Ciise uma oggolaan; 8 markaasay soo
dhaafeen Musiya oo waxay yimaadeen Taroo'as. 9 Oo
habeennimo ayaa Bawlos wax riyo ku arkay. Waxaa
taagnaa nin reer Makedoniya ah isagoo ka baryaya oo
leh, Makedoniya kaalay oo na caawi. 10 Oo markuu
riyadii arkay dabadeed markiiba waxaannu doonnay
inaannu Makedoniya tagno, taasoo nala noqotay
in Ilaah noogu yeedhay inaannu iyaga injiilka ku
wacdinno. 11 Haddaba ayaannu Taroo'as ka dhoofnay,
oo waxaannu toos u aadnay Samotraki, maalintii
xigtayna waxaannu nimid Ne'abolis; 12 markaasaannu
meeshaas ka tagnay, oo waxaannu aadnay Filiboy,
taas oo ah magaalomadaxda reer Makedoniya, oo
ay reer Rooma u taliyaan, magaaladaas waxaannu
joognay dhawr maalmood. 13 Maalintii sabtida ahayd
ayaannu iridda ka baxnay, oo waxaannu tagnay webi
dhinaciis, meeshaas oo aannu u malaynay meel lagu
tukado; markaasaannu fadhiisannay, oo waxaannu
la hadallay dumarkii urursanaa. 14 Oo naag Ludiya
la odhan jiray, oo dhar guduudan iibin jirtay, oo
magaalada Tu'ateyra ka iman jirtay, oo Ilaah caabudi
jirtay baa na maqashay; taasoo Rabbigu qalbigeeda
furay inay dhegaysato waxyaalihii Bawlos ku hadlay.
15 Oo markii la baabtiisay iyada iyo dadkii gurigeeda,
ayay naga bariday iyadoo leh. Haddaad qiyaasaysaan
inaan Rabbiga aamin u ahay, gurigayga kaalaya oo
jooga. Waana na yeelsiisay. 16 Oo waxaa dhacday,
markii aannu u sii soconnay meeshii lagu tukan jiray,
in ay naga hor timid gabadh jinni wax sheega qabtaa,
taasoo waxsheegiddeeda faa'iido badan ugu keeni
jirtay sayidyadeeda. 17 Taasaa Bawlos iyo annaga na
soo raacday, wayna qaylisay iyadoo leh, Nimankanu
waa addoommadii Ilaaha ugu sarreeya, kuwaasoo
idinku wacdiyaya jidka badbaadada. 18 Sidaasna
maalmo badan ayay yeelaysay. Laakiin Bawlos oo ka
xumaaday ayaa u jeestay oo jinnigii ku yidhi, Magaca
Ciise Masiix ayaan kugu amrayaa inaad iyada ka
soo baxdid. Markaasuu saacaddiiba ka soo baxay.
19 Laakiin sayidyadeedii, markay arkeen in rajadii
faa'iidadoodu dhammaatay, ayay Bawlos iyo Silas
qabteen, oo waxay u jiideen suuqa, taliyayaasha
hortooda, 20 oo markay xaakinnadana u keeneen,
waxay yidhaahdeen, Nimankanu iyagoo Yuhuud
ah ayay si weyn magaaladayada u dhibayaan, 21
oo waxay na barayaan caadooyin aan noo xalaal
ahayn inaannu aqbalno oo yeelno annagoo reer
Rooma ah. 22 Markaasaa dadkii badnaa ku wada
kaceen; oo xaakinnadiina dharkoodii bay ka jeexeen,
waxayna ku amreen in la uleeyo. 23 Oo markay
ulo badan ku dhufteen, ayay xabsiga ku rideen
iyagoo ku amraya xabsihayihii inuu aad u ilaaliyo;
24 isaguna markuu amar caynkaas ah helay, wuxuu
iyagii ku riday xabsigii ugu hooseeyey, cagahoodana
qori buu aad ugu xidhay. 25 Laakiin abbaaraha
habeenbadhka Bawlos iyo Silas ayaa tukanayay oo
Ilaah gabay ku ammaanayay, maxaabiistuna way
dhegaysanayeen; 26 oo filanla'aan waxaa dhacay
dhulgariir weyn, sidaas darteed aasaaskii xabsigu
waa ruxmay; oo markiiba albaabbadii oo dhammu
waa wada furmeen; mid walbana silsiladihiisii waa
ka furmeen. 27 Xabsihayihiina markuu hurdada ka
toosay oo arkay albaabbadii xabsiga oo wada furmay,
ayuu seeftiisii la baxay oo ku dhowaaday inuu isdilo,
maxaa yeelay, wuxuu u malaynayay maxaabiistii
inay baxsatay. 28 Laakiin Bawlos baa cod weyn ku
qayliyey isagoo leh, Waxba ha isyeelin; maxaa yeelay,
kulligayo halkaannu wada joognaa. 29 Markaasuu cid
u diray siraaddo, oo gudaha ku booday isagoo baqdin
la gargariiraya, oo wuxuu ku hor dhacay Bawlos iyo

Silas, 30 markaasuu dibadda u soo saaray, oo ku
yidhi, Sayidyadow, maxaa igu waajib ah inaan yeelo
inaan ku badbaado? 31 Kolkaasay ku yidhaahdeen,
Rumayso Rabbi Ciise, waadna badbaadi doontaa,
adiga iyo dadka gurigaaguba. 32 Oo ereyga Rabbiga
ayay kula hadleen isaga iyo kuwii gurigiisa joogay oo
dhan. 33 Markaasuu wakhtiga habeenka qudhiisa
iyagii kaxeeyey oo nabrahoodii ka maydhay; oo
markiiba waa la baabtiisay isagii iyo dadkiisii oo
dhanba. 34 Haddaba gurigiisuu iyagii keenay oo
cunto hor dhigay. Isagoo Ilaah rumaysanna ayuu
aad ula farxay kuwii gurigiisa joogay oo dhan. 35
Laakiin kolkii ay maalin noqotay ayaa xaakinnadii
waxay direen saraakiishii oo leh, Nimankaas sii daa.
36 Markaasaa xabsihayihii hadalladaas u sheegay
Bawlos, oo wuxuu ku yidhi, Xaakinnadii baa amar
soo diray in laydin sii daayo; haddaba soo baxa oo
nabad ku taga. 37 Laakiin Bawlos baa wuxuu iyagii
ku yidhi, Caddaan bay noogu garaaceen annagoo
aan nala xukumin oo ah niman reer Rooma, oo
waxayna nagu rideen xabsi; imminkana ma qarsoodii
bay nooga saarayaan? Sidaas ma aha; laakiin iyaga
qudhoodu ha yimaadeen oo dibadda ha noo saareen.
38 Haddaba saraakiishii baa hadalladaas u sheegay
xaakinnadii; oo kolkay maqleen inay reer Rooma
yihiin ayay baqeen. 39 Markaasay yimaadeen oo cafi
ka baryeen; oo kolkay dibadda u soo saareenna,
waxay weyddiisteen inay magaalada ka tagaan. 40
Oo markay xabsigii ka soo baxeen waxay galeen
gurigii Ludiya, oo kolkay walaalihii arkeenna ayay
dhiirigeliyeen oo ka tageen.

17 Haddaba markay sii dhex mareen Amfibolis iyo
Abollooniya ayay waxay yimaadeen Tesaloniika
meeshaas oo sunagogga Yuhuuddu ahaa; 2 oo
Bawlos sidii caadadiisu ahayd, ayuu iyagii u galay, oo
saddex sabtiyoodna ayuu Qorniinka kala hadlay, 3
isagoo caddaynaya oo muujinaya inay waajib ahayd
in Masiixu silco oo ka soo sara kaco kuwii dhintay,
wuxuuna yidhi, Ciisahan aan idinku wacdiyey waa
Masiixa. 4 Oo waxaa la rumaysiiyey oo Bawlos iyo
Silas isku daray qaar iyaga ka mid ah oo ahaa Gariig
fara badan oo cibaadaysan iyo dumarka madaxda
ah oo aan fara yarayn. 5 Laakiin Yuhuuddii oo ka
masayrsan ayaa nimanka suuqa ka soo kaxaysatay
kuwo shar leh, urur bayna isu keeneen, oo magaaladii
bay buuq ka dhigeen; oo markay gurigii Yasoon
weerareen ayay waxay dooneen inay iyagii dadka u
soo saaraan. 6 Oo markay waayeen, ayay Yasoon
iyo kuwo walaalo ah ku hor jiideen taliyayaashii
magaalada iyagoo ku qaylinaya oo leh, Kuwii dunida
rogay ayaa halkanna yimid, 7 iyagoo uu Yasoon
martiggeliyey; kuwaas oo dhanna waxay falaan wax
ka gees ah amarrada Kaysar, iyagoo leh, Waxaa
jira boqor kale oo Ciise ah. 8 Markaasay dhib
geliyeen dadkii badnaa iyo taliyayaashii magaalada
oo waxyaalahaas maqlay. 9 Oo kolkay Yasoon iyo
kuwii kale dammiin ka qaadeen, ayay sii daayeen. 10
Oo markiiba walaalihii waxay habeennimo Bawlos iyo
Silas u direen Beroya, kuwaas oo kolkay meeshaas
yimaadeen galay sunagogga Yuhuudda. 11 Haddaba
kuwaasu waa ka sharaf badnaayeen kuwii Tesaloniika
joogay, maxaa yeelay, ereygay aqbaleen iyagoo xiiso
weyn u qaba oo maalin kasta baadhaya Qorniinka
inay hubsadaan waxyaalahaasi inay sidaas yihiin
iyo in kale. 12 Sidaas darteed kuwa badan oo
iyaga ka mid ah baa rumaystay iyo dumar Gariig
ah oo sharaf leh iyo niman aan fara yarayn. 13
Laakiin kolkii Yuhuuddii Tesaloniika joogtay ogaatay
in Bawlos ereyga Ilaah Beroya ku wacdiyey, ayay
meeshaasna yimaadeen oo qas iyo dhib geliyeen
dadkii badnaa. 14 Markaasaa walaalihii kolkiiba
Bawlos u direen inuu tago ilaa badda; Silas iyo
Timoteyosna halkaasay weli joogeen. 15 Laakiin
kuwii Bawlos ambabbixiyey waxay isagii keeneen
ilaa Ateenay; markaasay ka tageen iyagoo Silas iyo
Timoteyos amar u qaadaya inay degdeg u yimaadaan.
16 Haddaba Bawlos intuu Ateenay ku sugayay iyagii,
ruuxiisu waa kacay markuu arkay magaalada oo
sanamyo ka buuxaan. 17 Saas daraaddeed ayuu
Yuhuuddii iyo nimankii cibaadaysnaa kula xaajooday
sunagogga, suuqa dhexdiisana ayuu maalin walba
kula xaajooday kuwii kula kulmayba. 18 Waxaana la
kulmay isagii kuwo ka mid ah faylosuufiinta Ebikuriyiin
iyo Istoo'ikiin ah. Qaar baa waxay yidhaahdeen,
Ninkan dawdarka ihi muxuu odhan doonaa? Qaar
kalena waxay yidhaahdeen, Wuxuu u eg yahay
nin ilaahyo qalaad wax ka sheega; maxaa yeelay,
wuxuu dadkii ku wacdiyey Ciise iyo sarakicidda. 19
Markaasay isagii qabteen, oo waxay u kaxeeyeen
Are'obagos iyagoo ku leh, Ma ogaan karnaa waxay
tahay waxbariddan cusub oo aad ku hadlaysid? 20
Waayo, waxaad dhegahayaga maqashiisaa waxyaalo

qalaad. Sidaa darteed waxaannu doonaynaa inaannu
ogaanno waxyaalahanu waxay yihiin. 21 (Haddaba
reer Ateenay oo dhammi iyo dadkii qalaad oo halkaas
degganaa, wakhtigooda wax kale kuma ay dhaafin
inay sheegaan ama maqlaan wax cusub mooyaane.)
22 Markaasaa Bawlos oo Are'obagos dhex taagan
wuxuu yidhi, Nimankiinan reer Ateenay ahow, wax
kasta waxaan idinku garanayaa inaad tihiin kuwo
ilaahyada ka cabsada. 23 Waayo, markaan soo
socday oo aan arkay waxyaalaha aad caabuddaan
waxaan soo arkay oo kale meel allabari oo lagu
qoray, Waxaa leh ilaah aan la oqoon. Haddaba
waxaad oqoonla'aanta ku caabuddaan ayaan wax
idiinka sheegayaa. 24 Ilaaha sameeyey dunida iyo
waxyaalaha ku jira oo dhanba, oo ah Rabbiga samada
iyo dhulka, ma deggana macbudyo gacmo lagu
sameeyey, 25 gacmo dadna looguma adeego sidii
isagoo wax u baahan, maxaa yeelay, dhammaan
isagaa siiya nolosha iyo neefta iyo wax walbaba; 26 oo
quruun kasta oo bini-aadmi ah ayuu isaga mid dhigay
inay dunida dusheeda oo dhan degganaadaan isagoo
gooyay xilliyaduu hore u diyaarshay iyo xadadka
degmooyinkooda; 27 inay Ilaah doondoonaan, in
hadday suurtowdo ay haabhaabtaan oo ay helaan
isaga, in kastoo uusan ka fogayn midkeen kasta;
28 maxaa yeelay, isagaynu ku nool nahay, kuna
soconnaa, kuna jirnaa; sidaasoo kuwo ka mid ah
gabayayaashiinnu ay yidhaahdeen, Weliba innaguna
waxaynu nahay farcankiisa. 29 Haddaba innagoo ah
Ilaah farcankiis waa inaynaan ka fikirin in Ilaahnimadu
ay la mid tahay dahab ama lacag ama dhagax oo lagu
xardhay sancada iyo farsamada dadka. 30 Haddaba
wakhtiyadii oqoonla'aanta Ilaah baa dhaafay, laakiin
hadda wuxuu dadka ku amrayaa in dhammaantood
meel kastaba ha joogeene ay soo toobadkeenaan;
31 maxaa yeelay, wuxuu dhigay maalin uu dunida si
xaq ah ugu xukumi doono ninkuu doortay, taasoo
uu dhammaan ugu caddeeyey sarakicidda uu isagii
ka soo sara kiciyey kuwii dhintay. 32 Haddaba
kolkay maqleen wax ku saabsan ka soo sarakicidda
kuwii dhintay, qaar waa ku qosleen, laakiin qaar
kale waxay yidhaahdeen, Mar kale ayaannu waxan
kaa maqli doonnaa. 33 Haddaba Bawlos waa ka
dhex tegey iyagii. 34 Laakiin niman baa raacay
isagii oo rumaystay; kuwaasoo ay ka mid ahaayeen
Diyonusiyos ki Are'obagos, iyo haweenay la odhan
jiray Damaris, iyo kuwo kale oo la socdayba.

18 Waxyaalahaas dabadeed Ateenay ayuu ka
tegey, oo wuxuu yimid Korintos. 2 Meeshaasna
wuxuu ka helay Yuhuudi Akula la odhan jiray, oo reer
Bontos ah, oo mar dhow haweenaydiisa Bariskilla
kala yimid Itaaliya, maxaa yeelay, Kalawdiyos baa ku
amray Yuhuudda oo dhan inay Rooma ka tagaan;
wuuna u yimid iyagii. 3 Isaguna la shuqul buu
ahaa, sidaas darteed ayuu ula joogay iyagii, wayna
shaqeeyeen; waayo, xagga shuqulkooda waxay
ahaayeen taambuug-sameeyayaal. 4 Oo wuxuu sabti
walba sunagogga kula doodi jiray oo soo jeedin
jiray Yuhuud iyo Gariigba. 5 Laakiin markii Silas
iyo Timoteyos Makedoniya ka yimaadeen, hadalka
ayaa haystay Bawlos isagoo Yuhuudda hortooda ka
sheegaya in Ciise yahay Masiixa. 6 Oo markay is hor
taageen oo caytameen, isagu dharkiisuu hurgufay oo
ku yidhi iyagii, Dhiiggiinnu madaxiinna ha dul ahaado;
anigu nadiif baan ahay, hadda ka dib waxaan u tegi
doonaa dadka aan Yuhuudda ahayn. 7 Markaasuu
meeshaas ka tegey, oo wuxuu galay gurigii ninka
Tiitos Yuustos la odhan jiray, kaasoo Ilaah caabudi
jiray, oo gurigiisu ku xigay sunagogga. 8 Markaasaa
Kirisbos oo sunagogga u sarreeyey baa Rabbiga
rumaystay, isaga iyo kuwii gurigiisa oo dhanba;
kuwo badan oo reer Korintos ahna ayaa markay
maqleen rumaystay, oo waa la baabtiisay. 9 Haddaba
Rabbiga ayaa wuxuu Bawlos habeennimo riyo ku
yidhi, Ha cabsanin, laakiin hadal, hana aamusin; 10
maxaa yeelay, anaa kula jooga, ninnana kuma dhici
doono inuu wax ku yeelo, waayo, dad badan baan
magaaladan ku leeyahay. 11 Meeshaasna sannad iyo
lix bilood ayuu joogay, oo wuxuu dhexdooda barayay
ereyga Ilaah. 12 Laakiin kolkii Galliyo ahaa taliyaha
Akhaya, Yuhuuddii oo isku qalbi ah baa ku kacday
Bawlos, oo waxay hor keeneen kursigii xukumaadda
iyagoo leh, 13 Ninkanu wuxuu dadka yeelsiiyaa
inay Ilaah u caabudaan si sharciga ka gees ah. 14
Laakiin kolkii Bawlos u dhowaa inuu afkiisa kala
qaado ayaa Galliyo Yuhuuddii ku yidhi, Kuwiinnan
Yuhuudda ahow, xaajadii hadday tahay xaqdarro ama
xumaan shar ah, sababtaas waan idiinku dulqaadan
lahaa; 15 laakiin hadday yihiin su'aalo ku saabsan
hadallo iyo magacyo iyo sharcigiinna, idinka qudhiinnu
fiiriya, maxaa yeelay, anigu dooni maayo inaan

waxyaalahaas xaakin u ahaado. 16 Markaasuu iyagii
ka eryay kursigii xukumaadda. 17 Kolkaasay kulligood
waxay qabteen Sostenees oo sunagogga u sarreeyey,
wayna ku garaaceen isagii kursigii xukumaadda
hortiisa. Galliyona dan kama gelin waxyaalahaas.
18 Markaasaa Bawlos maalmo badan sii joogay,
dabadeed ayuu walaalihii ka tegey, oo wuxuu u
dhoofay Suuriya, isagoo ay la socdaan Bariskilla iyo
Akula, wuxuuna Kenekhreya hore ugu xiirtay madaxa,
maxaa yeelay, nidar buu galay. 19 Markaasay waxay
yimaadeen Efesos, oo halkaasuu iyagii kaga tegey;
laakiin isagu wuxuu galay sunagogga oo la dooday
Yuhuuddii. 20 Oo markay weyddiisteen inuu wakhti ka
sii dheer joogo, ma uu oggolaan; 21 laakiin markuu
ka tegey ayuu ku yidhi, Mar kalaan idiin soo noqon
doonaa haddii Ilaah doonayo, markaasuu Efesos ka
dhoofay. 22 Oo markuu Kaysariya ku soo degay, ayuu
wuxuu u aaday oo salaamay kiniisadda, markaasuu
Antiyokh aaday. 23 Markuu intii mudda ah meeshaas
joogayna, wuu ka tegey, markaasuu meel meel u sii
dhex maray dalalka Galatiya iyo Farugiya isagoo xertii
adkaynaya. 24 Haddaba waxaa Efesos yimid Yuhuudi
Abolloos la odhan jiray oo reer Iskanderiya ahaa,
oo wuxuu ahaa nin hadalyaqaan ah, oo Qorniinka
garasho xoog leh u leh. 25 Ninkaas jidka Rabbiga
hore baa loo baray; oo isagoo ruuxa ku kulul ayuu
ku hadlay oo hagaag u baray waxyaalihii Ciise ku
saabsanaa, isagoo garanaya baabtiiskii Yooxanaa
oo keliya; 26 oo wuxuu bilaabay inuu geesinimo
kaga dhex hadlo sunagogga. Laakiin Bariskilla iyo
Akula, markay maqleen isagii, ayay kaxaysteen,
kolkaasay aad ugu sii caddeeyeen jidka Ilaah. 27
Oo markuu damcay inuu u sii dhaafo Akhaya, ayaa
walaalihii dhiiro geliyeen, oo waxay xerta u qoreen
inay soo dhoweeyaan isagii; markuu yimidna aad buu
u caawiyey iyagii, kuwaasoo nimco ku rumaystay,
28 maxaa yeelay, si xoog leh ayuu Yuhuuddii u
garansiiyey oo caddaan ugu tusay Qorniinka in Ciise
yahay Masiixa.

19 Haddaba waxaa dhacay, markii Abolloos
Korintos joogay, in Bawlos oo soo dhex maray
waddanka sare yimid Efesos, oo halkaas wuxuu
kula kulmay kuwo xer ah. 2 Markaasuu ku yidhi
iyagii, Ruuxa Quduuska ah ma hesheen markaad
rumaysateen? Kolkaasay ku yidhaahdeen, Maya,
maba aannu maqlin in Ruuxa Quduuska ahi jiro iyo in
kale. 3 Markaasuu ku yidhi, Haddaba maxaa laydinku
baabtiisay? Oo waxay ku yidhaahdeen, Baabtiiskii
Yooxanaa. 4 Bawlosna wuxuu ku yidhi, Yooxanaa
wuxuu dadka ku baabtiisay baabtiiska toobadda,
isagoo dadkii ku leh, Waa inaad rumaysataan kan
iga daba iman doona, isagoo ula jeeda Ciise. 5 Oo
markay waxaas maqleen, waxaa iyagii lagu baabtiisay
Rabbi Ciise magiciisa. 6 Markii Bawlos gacmaha
dul saarayna ayaa Ruuxa Quduuska ahu ku soo
degay iyagii; markaasay afaf kale ku hadleen oo
ay wax sii sheegeen; 7 nimankii oo dhanna waxay
ahaayeen abbaaraha laba iyo toban. 8 Haddaba
sunagogga ayuu galay, oo meeshaas ayuu saddex
bilood geesinimo kaga dhex hadlay, isagoo dadka la
doodaya oo u soo jeedinaya waxyaalo ku saabsan
boqortooyada Ilaah. 9 Laakiin qaarkood markay
madax adkaadeen oo caasiyoobeen, iyagoo xumaan
kaga hadlaya Jidka dadkii badnaa hortooda, ayuu
iyagii ka tegey oo xertii ka soo soocay, oo maalin
walba ayuu dad kula doodi jiray iskoolka Turannos.
10 Taasuna laba sannadood ay socotay, si dadkii
Aasiya degganaa, oo Yuhuud iyo Gariigba lahaa, ay
u wada maqleen ereyga Rabbiga. 11 Ilaahna wuxuu
gacmaha Bawlos ku sameeyey cajaa'ibyo khaas
ah, 12 sidaas aawadeedna waxaa jidhkiisa kuwii
bukay looga keenay marooyin yaryar ama macawiso,
markaasaa cudurradii iyagii daayeen, jinniyadiina waa
ka baxeen. 13 Laakiin kuwo Yuhuudda wareegi jirtay
ka mid ah oo jinniyosaarayaal ah baa waxay ku talo
jireen inay kuwii jinniyada qabay ka dul yidhaahdaan
magaca Rabbi Ciise, iyagoo leh, Waxaan idinku
dhaarinayaa Ciisaha Bawlos dadka ku wacdiyo.
14 Waxaa jiray oo sidaas sameeyey toddoba wiil
oo Iskeba dhalay, kaasoo ahaa wadaad sare oo
Yuhuudi ah. 15 Markaasaa jinnigii u jawaabay oo ku
yidhi iyagii, Ciise ayaan garanayaa, Bawlosna waan
aqaan, idinkuse yaad tihiin? 16 Haddaba ninkii jinniga
qabay baa ku booday iyagii, wuuna ka xoog badiyey
kulligood, oo ka adkaaday, sidaas darteed ayay
gurigaas ka carareen, iyagoo qaawan oo dhaawacan.
17 Markaasaa waxaa taas wada ogaaday Yuhuuddii
iyo Gariigtii oo dhan oo Efesos joogtay; baqdinna
waa wada gashay dhammaantood, magaca Rabbi
Ciisena waa la weyneeyey. 18 Markaasaa qaar
badan oo rumaystay yimaadeen iyagoo qiranaya
oo caddaysanaya falimahooda. 19 Kuwii sixir fali

jirayna qaarkood intay kitaabbadoodii ururiyeen ayay
dadka hortooda ku wada gubeen; wayna tiriyeen
qiimadooda, oo waxay arkeen inay ahayd konton
kun oo gogo' oo lacag ah. 20 Sidaasaa ereygii
Rabbigu xoog ugu batay oo u adkaaday. 21 Haddaba
markii waxyaalahaasu dhammaadeen ayaa Bawlos
ruuxiisa kula talo jiray inuu Yeruusaalem tago markuu
Makedoniya iyo Akhaya sii dhex maray dabadeed,
isagoo leh, Markaan meeshaas tago dabadeed,
waa inaan Roomana arko. 22 Markaasuu wuxuu
Makedoniya u diray laba ka mid ah kuwii isaga u
adeegi jiray oo ahaa Timoteyos iyo Erastos, isaga
qudhiisuse wuxuu ku hadhay Aasiya intii muddo ah.
23 Haddaba waxaa wakhtigaas kacday rabshad aan
yarayn oo ku saabsan Jidka. 24 Maxaa yeelay, ninkoo
Deemeetriyos la odhan jiray oo lacagtume ahaa, oo
macbudyo yaryar oo Di'ana lacag ka samayn jiray,
wuxuu sancaawiyadii u keeni jiray faa'iido aan yarayn;
25 kuwaasoo uu isla soo ururiyey raggii la shuqul
ahaa isagoo ku leh, Niman yahow, waad og tihiin
inaynu shuqulkan ka helno hodantinimadeenna. 26
Waxaad arkaysaan oo aad maqlaysaan in Bawloskanu
sasabay oo jeediyey dad badan, oo aan kuwii Efesos
oo keliya ahayn, laakiin kuwii joogay Aasiya badidood,
isagoo leh, Ilaahyo gacmo lagu sameeyo, ilaahyo ma
aha. 27 Khatar uma aha shuqulkeenna oo keliya in la
quudhsado, laakiin waxay khatar u tahay oo kale in
macbudka ilaahadda weyn oo Di'ana la fududaysto,
weynaanteedana laga baabbi'iyo, taasoo Aasiya oo
dhan iyo duniduba ay wada caabudaan. 28 Oo
markay taas maqleen, aad bay u cadhoodeen, wayna
dhawaaqeen iyagoo leh, Waxaa weyn Di'anada reer
Efesos. 29 Magaaladii oo dhammuna waa wada
qasnayd; waxayna qabsadeen Gayos iyo Aristarkhos
oo ahaa niman reer Makedoniya oo la socdaali
jiray Bawlos, markaasay iyagoo isku wada qalbi
ah te'atradii ku yaaceen. 30 Kolkii Bawlos damcay
inuu dadkii dhex galo, xertii uma ay oggolaan isagii.
31 Haddaba qaar ka mid ah madaxda Aasiya oo
saaxiibbo u ahaa isagii ayaa u soo cid diray, oo
waxay ka baryeen inuusan isku biimayn te'atradii. 32
Haddaba qaar wax bay ku qayliyeen, qaar kalena
wax kalay ku qayliyeen, maxaa yeelay, ururkii waa
qasnaa, badidooduna ma ay garanayn waxay isugu
yimaadeen. 33 Markaasay Aleksanderos ka soo
saareen dadkii badnaa isagoo ay Yuhuuddii hore u soo
tuurayaan. Markaasaa Aleksanderos gacan taagay,
oo wuxuu damci lahaa inuu af isku daafaco dadka
hortiisa. 34 Laakiin kolkay garteen inuu Yuhuudi yahay
ayay dhammaan intii laba saacadood ah isku cod
ku qayliyeen iyagoo leh, Waxaa weyn Di'anada reer
Efesos. 35 Markuu karaanigii magaaladu aamusiiyey
dadkii badnaa, ayuu ku yidhi, Nimankiinan reer
Efesosow, ninkee baan oqoon in magaalada Efesos
ay tahay ta ilaalisa macbudka Di'anada weyn iyo
sanamkii Yubiter ka soo dhacay? 36 Waxyaalahaasu
waa wax aan la dafiri karin, sidaas daraaddeed
waxaa idinku waajib ah inaad xasilloonaataan oo
aydnaan samayn wax qamaam ah. 37 Waayo, waxaad
halkan keenteen nimankan iyagoo aan ahayn kuwo
macbudyo dhaca ama kuwo caaya ilaahaddeenna.
38 Sidaas daraaddeed haddii Deemeetriyos iyo kuwa
la shuqul ah ay nin wax ku haystaan, maxkamadahu
waa furan yihiin, xaakinnona waa jiraan; haddaba ha
isdacweeyaan. 39 Laakiin haddii aad doonaysaan
wax ku saabsan axwaal kale, waxaa lagu gar gooyn
doonaa ururkii sharciga. 40 Haddaba waxaa khatar
inoo ah in laynagu ashtakeeyo rabshaddii maanta
aawadeed, iyadoo aan sababu u jirin; taasoo aynaan
kari doonin inaynu wax ka sheegno buuqan. 41 Oo
goortuu waxyaalahaas ku hadlay dabadeed ayuu
ururkii kala diray.

20 Markii rabshaddii dhammaatay dabadeed
Bawlos ayaa xertii u cid diray oo dhiirrigeliyey,
markaasuu nabadgelyeeyey oo baxay inuu
Makedoniya tago. 2 Oo kolkuu meelahaas sii dhex
maray oo uu hadal badan ku dhiirrigeliyey iyagii,
ayuu wuxuu yimid dalka Gariigta. 3 Oo markuu
saddex bilood meeshaas joogay, oo Yuhuuddu
shirqool u dhigtay, markuu u dhowaa inuu Suuriya
u dhoofo, ayuu wuxuu goostay inuu Makedoniya
ku soo dhex noqdo. 4 Waxaana isagii ilaa Aasiya
sii raacay Soobater ina Burhus oo reer Beroya ah,
iyo Aristarkhos iyo Sekundos oo reer Tesaloniika
ah, iyo Gayos oo reer Derbe ah, iyo Timoteyos, iyo
Tukhikos iyo Torofimos oo reer Aasiya ah. 5 Laakiin
kuwaasu mar horay tageen oo waxay nagu sugayeen
Taroo'as. 6 Maalmihii Iiddii Kibistii-aan-khamiirka-
lahayn dabadeed waxaannu ka dhoofnay Filiboy, oo
shan maalmood ayaan iyagii ugu nimid Taroo'as;
taasoo aannu toddoba maalmood joognay. 7 Maalintii
ugu horraysay ee toddobaadka markaannu isugu

nimid inaannu kibis jejebinno, ayaa Bawlos la hadlay
iyagii, isagoo ku talo jira inuu maalinta dambe tago,
hadalkiina ilaa habeenbadhkii ayuu sii dheereeyey. 8
Siraaddo badan baa ka baxayay qowladda sare oo
aannu ku urursanayn. 9 Waxaana daaqadda fadhiyey
nin dhallinyaro ah oo la odhan jiray Yutukhos, isagoo
hurdo weyn la dhacay; oo intii Bawlos weli hadalkii
sii dheeraynayay ayaa wiilkii oo aad u hurdaysan
dabaqaddii saddexaad ka soo dhacay, oo isagoo
meyd ah baa la qaaday. 10 Markaasaa Bawlos hoos u
soo degay oo ku dul dhacay isagii, waana isku duubay,
isagoo leh, Ha buuqina; maxaa yeelay, naftii waa ku
jirtaa. 11 Oo markuu dusha aadayna oo kibis jejebiyey
oo cunay oo wakhti dheer la hadlay iyagii, ilaa waagii
beryay, ayuu markaas ka tegey. 12 Wiilkiina way
keeneen isagoo nool, si aan yarayn baana loo qalbi
qaboojiyey iyagii. 13 Laakiin annagoo ka hor marayna,
waxaannu aadnay doonnida, oo Asos u dhoofnay,
meeshaasoo aannu doonaynay inaannu Bawlos
ka qaadno; maxaa yeelay, sidaasuu kula ballamay
isagoo ku talo jiray inuu lugeeyo. 14 Oo kolkuu Asos
nagula kulmay, waannu soo qaadnay, oo waxaannu
nimid Mituleenee. 15 Markaasaannu halkaas ka
dhoofnay, oo waxaannu maalintii dambe nimid meel
ka soo hor jeedda Khiyos; maalintii kalena waxaannu
gaadhnay Samos; maalintii ku xigtayna waxaannu
nimid Mileetos. 16 Maxaa yeelay, Bawlos wuxuu
goostay inuu Efesos dhaafo, inuusan wakhti Aasiya
ku lumin; waayo, wuxuu ku degdegsanaa hadday u
suurtowdo inuu maalintii Bentekoste Yeruusaalem
yimaado. 17 Haddaba Mileetos wuxuu cid uga diray
Efesos, waana u yeedhay waayeelladii kiniisadda. 18
Markay u yimaadeenna wuxuu iyagii ku yidhi, Idinka
qudhiinnuba waad garanaysaan sidii aan wakhtiga oo
dhan idinkula joogay tan iyo maalintii iigu horraysay
oo aan Aasiya cag saaray, 19 anigoo Rabbiga
ugu adeegaya is-hoosaysiin oo dhan, iyo ilmo, iyo
jirrabaaddaha igu dhacay markii Yuhuuddu sirqoollada
ii dhigtay; 20 iyo sidii aanan waxba idiinkala hadhin
wixii idiin faa'iido lahaa inaan idiin sheego oo caddaan
idinku baro guri ilaa guri, 21 anigoo Yuhuudda iyo
Gariigta labadoodaba uga warramaya si ay Ilaah
ugu toobadkeenaan oo ay u aaminaan Rabbigeenna
Ciise Masiix. 22 Hadda bal eega, Yeruusaalem baan
tegayaa anoo Ruuxa ku xidhan oo aan garanaynin
waxyaalaha halkaas igaga dhici doona; 23 in Ruuxa
Quduuska ahi magaalo kasta iigu markhaati furo
mooyaane, isagoo leh, Waxaa ku sugaya silsilado iyo
dhibaatooyin. 24 Laakiin naftayda uma xisaabo sidii
mid qiimo ila leh, si aan u dhammeeyo tartankayga iyo
shuqulkii aan Rabbi Ciise ka helay inaan u markhaati
furo injiilkii nimcadii Ilaah. 25 Hadda, bal eega, waxaan
ogahay in dhammaantiin oo aan ku dhex wareegi jiray
oo aan boqortooyada ku wacdiyi jiray aydnaan mar
dambe wejigayga arki doonin. 26 Sidaas daraaddeed
waxaan maanta idiinku warramayaa inaan daahir ka
ahay dadka oo dhan dhiiggiisa. 27 Maxaa yeelay,
dib ugama noqon inaan talada Ilaah oo dhan idiin
sheego. 28 Qudhiinnu isjira, idahana jira, kuwaasoo
Ruuxa Quduuska ahu idiinka dhigay beldaajiyayaal
inaad daajisaan kiniisadda Ilaah oo uu dhiiggiisa ku
iibsaday. 29 Waxaan ogahay markaan tago dabadeed
inay idin dhex geli doonaan uubatooyin xunxun iyagoo
aan idaha wax ka reebaynin; 30 oo waxaa idinka dhex
kici doona niman waxyaalo qalqalloocan ku hadlaya
inay xertii u jiitaan xaggooda. 31 Sidaas darteed, soo
jeeda, idinkoo xusuusanaya in intii saddex sannadood
ah aanan ka joogsan inaan mid kasta habeen iyo
maalinba waaniyo anigoo ilmaynaya. 32 Imminka
waxaan idinku ammaano gelinayaa Ilaah iyo ereyga
nimcadiisa kaasoo kara inuu idin dhiso oo dhaxal
idinka dhex siiyo kuwa quduus laga dhigay oo dhan.
33 Ma aan damcin ninna lacagtiis, ama dahabkiis,
ama dharkiis. 34 Idinka qudhiinnu waad og tihiin
inay gacmahanu u adeegeen waxaannu u baahnayn
aniga iyo kuwii ila joogayba. 35 Wax walba waan
idin tusay si ay waajib idiinku tahay, idinkoo sidaas
oo kale u hawshoonaya, inaad caawisaan kuwa
itaalka yar, oo aad xusuusataan ereyadii Rabbi Ciise
siduu isaga qudhiisu yidhi, In wax la helo, waxaa ka
barako badan in wax la bixiyo. 36 Markuu waxaas
ku hadlay dabadeed ayuu jilba joogsaday oo la
tukaday dhammaantood. 37 Markaasay kulligood aad
u wada ooyeen, oo Bawlos qoorta kaga dhaceen
oo dhunkadeen, 38 iyagoo sida badan ka caloolxun
hadalkuu ku hadlay oo ahaa inayan mar dambe
wejigiisa arki doonin. Markaasay sii ambabbixiyeen
isagii ilaa doonnidii.

21 Oo waxaa dhacday, markaannu iyagii ka tagnay
oo dhoofnay dabadeed, inaannu toos u nimid
Koos, maalintii dambena waxaannu nimid Rodos,
meeshaasna waxaannu ka aadnay Batara; 2 oo

markaannu helnay doonni Foynike u sii dhaafaysa
ayaannu fuulnay oo ku dhoofnay. 3 Oo kolkii Qubrus
noo muuqatay, ayaannu dhinaca bidixda ka marnay oo
u dhoofnay Suuriya, oo waxaannu ku degnay Turos,
maxaa yeelay, meeshaasaa doonnidu shixnaddeedii
ku dejin lahayd. 4 Oo markaannu xertii ka helnay,
ayaannu meeshaas joognay toddoba maalmood; oo
kuwaasu waxay Ruuxa ugu sheegeen Bawlos inaanu
Yeruusaalem cag saarin. 5 Oo markii maalmahaasu
noo dhammaadeen ayaannu ka tagnay oo sii
soconnay; oo dhammaantood, iyaga iyo dumarkoodii
iyo carruurtoodiiba, ayay na sii ambabbixiyeen ilaa
magaalada dibaddeeda; markaasaannu xeebta ku
jilba joogsannay oo tukannay, 6 oo isnabadgelyaynay;
kolkaasaannu doonnidii fuulnay, iyaguse guryahoodii
bay ku noqdeen. 7 Oo markii dhoofkii aannu Turos ka
soo dhoofnay noo dhammaaday, waxaannu nimid
Botolemays; markaasaannu walaalihii soo salaannay
oo maalin la joognay iyagii. 8 Maalintii dambena
waannu ka tagnay, oo waxaannu nimid Kaysariya;
markaasaannu galnay gurigii Filibos oo ahaa kii
wax wacdiyi jiray oo toddobadii ka mid ahaa, oo
isagaannu la joognay. 9 Ninkanu wuxuu lahaa afar
gabdhood oo bikrado ah oo wax sheegi jiray. 10
Kolkaannu maalmo badan meeshaas joognay, waxaa
Yahuudiya ka yimid nebi la odhan jiray Agabos. 11
Oo markuu noo yimid ayuu qaatay Bawlos dhex-
xidhkiisii oo ku xidhxidhay gacmihiisii iyo cagihiisii
isagoo leh, Ruuxa Quduuska ahu sidaasuu leeyahay,
Yuhuudda Yeruusaalem joogtaa sidaasay u xidhi
doonaan ninka dhex-xidhkan leh, oo waxay isagii u
gacangelin doonaan dadka aan Yuhuudda ahayn. 12
Annaga iyo kuwii meeshaas joogayba, markaannu
waxyaalahaas maqalnay, waxaannu isagii ka barinnay
inuusan Yeruusaalem tegin. 13 Markaasaa Bawlos
u jawaabay oo ku yidhi, Maxaad samaynaysaan oo
aad u ooyaysaan oo ii qalbi jebinaysaan? Maxaa
yeelay, diyaar uma ihi inaan xidhnaado oo keliya,
laakiinse waxaan u diyaarahay inaan Yeruusaalem ku
dhinto magaca Rabbi Ciise aawadiis. 14 Oo markii la
yeelsiin waayay, waannu iska daynay, oo waxaannu
nidhi, Rabbiga doonistiisu ha noqoto. 15 Maalmahaas
dabadeedna, alaabtayadii baannu diyaarsannay, oo
waxaannu tagnay Yeruusaalem. 16 Oo waxaa na
raacay qaar ka mid ahaa xerta Kaysariya iyagoo wada
mid Manasoon la odhan jiray oo reer Qubrus ahaa
oo xertii hore ka mid ahaa, kaasoo aannu u hoyan
lahayn. 17 Markaannu Yeruusaalem nimidna walaalihii
farxad bay nagu soo dhoweeyeen. 18 Maalintii ku
xigtayna Bawlos oo nala socda ayaannu waxaannu
u tagnay Yacquub; waayeelladii oo dhammuna way
joogeen. 19 Markuu iyagii salaamay dabadeedna,
mid mid buu ugu sheegay waxyaalihii Ilaah dadka
aan Yuhuudda ahayn dhexdooda kaga sameeyey
shuqulkiisa. 20 Iyaguna, kolkay taas maqleen, ayay
Ilaah ammaaneen; oo waxay ku yidhaahdeen isagii,
Walaalow, waad aragtaa intay yihiin kumanyaalka
rumaystay oo Yuhuudda ku dhex jira; kulligoodna
sharcigay ku kulul yihiin. 21 Iyagana waa loo sheegay
wax kugu saabsan inaad Yuhuudda quruumaha ku
dhex jirta bartid inay Muuse ka tagaan adigoo u
sheegaya inaanay carruurtooda gudin oo aanay
caadooyinka ku socon. 22 Haddaba waa maxay?
Way wada maqli doonaan inaad timid. 23 Sidaas
darteed waxaannu kuu sheegayno yeel. Waxaa nala
jooga afar nin oo nidar galay; 24 kuwaas kaxee oo
isla daahiri oo kharashka iyaga ka bixi inay madaxa
xiirtaan; markaasay dhammaan waxay wada ogaan
doonaan inaanay waxba ahayn waxyaalihii lagaa
sheegay, laakiin inaad adiga qudhaadu si hagaagsan
u socotid oo aad sharciga dhawrtid. 25 Laakiin
wax ku saabsan dadkii aan Yuhuudda ahayn oo
rumaystay ayaannu qornay, annagoo ku amrayna inay
iska ilaaliyaan waxa sanamyada loo sadqeeyo, iyo
dhiigga, iyo waxa la ceejiyo, iyo sinada. 26 Markaasaa
Bawlos nimankii kaxeeyey, oo maalintii dambena intuu
iyagii isla daahiriyey ayuu macbudka galay, isagoo
caddaynaya maalmihii isdaahirinta dhammaadkoodii,
ilaa intii sadqada loo sadqeeyey mid kasta oo iyagii
ka mid ahaa. 27 Oo kolkii toddobadii maalmood u
dhowayd inay dhammaadaan ayaa Yuhuuddii Aasiya
ka timid isagii macbudka ku aragtay, markaasay
dadkii oo dhan kiciyeen, wayna qabteen isagii, 28
iyagoo qaylinaya oo leh, Nimankii reer binu Israa'iilow,
na caawiya. Kanu waa ninka bara dadka oo dhan
oo meel kasta jooga inay ka gees noqdaan dadka
iyo sharciga iyo meeshan. Weliba wuxuu macbudka
keenay dad Gariig ah, meeshan quduuska ahna
xaaraan buu ka dhigay. 29 Maxaa yeelay, mar hore
waxay magaalada kula arkeen Torofimos oo reer
Efesos ahaa, kaasoo ay u maleeyeen in Bawlos
macbudka keenay. 30 Markaasaa magaaladii oo

dhammu kacday, dadkuna waa isku soo yaacay;
kolkaasay Bawlos qabteen oo macbudka ka jiideen;
oo markiiba albaabbadii waa la xidhay. 31 Markay
damceen inay isagii dilaan ayaa war u yimid sirkaalkii
ka sarreeyey ciidankii in Yeruusaalem oo dhan
rabshaysan tahay. 32 Markaasuu wuxuu watay askar
iyo kuwo boqol askari u taliya, hoos buuna u soo
orday; iyaguna, markay arkeen sirkaalkii sare iyo
askartii, ayay Bawlos garaacidda ka daayeen. 33
Markaasaa sirkaalkii sare ku soo dhowaaday oo
qabtay isagii, oo wuxuu ku amray in lagu xidho
laba silsiladood; waana weyddiiyey ninkuu yahay
iyo wuxuu sameeyey. 34 Qaar waxay ku qayliyeen
wax, qaarna wax kale, dadkii badnaa dhexdiis, oo
markuu runtii garan kari waayay rabshaddii aawadeed
ayuu ku amray in qalcaddii la geeyo. 35 Oo markii
Bawlos sallaankii fuulay, waxaa dhacay in askartii
kor u qaadday isagii dadkii badnaa xooggooda
aawadiis, 36 waayo, dadkii faraha badnaa waa daba
socday, iyagoo qaylinaya oo leh, Naga fogeeya. 37
Markay u dhowayd in Bawlos qalcaddii la keeno ayuu
sirkaalkii sare ku yidhi, Ma ii suurtowdaa inaan wax ku
idhaahdo? Markaasuu ku yidhi, Af Gariig ma taqaan?
38 Haddana miyaanad ahayn Masrigii maalmahan
hortoodii rabshad kiciyey oo afarta kun oo nin oo
dhiigqabayaal ah cidlada u kaxeeyey? 39 Laakiin
Bawlos wuxuu ku yidhi, Anigu waxaan ahay nin
Yuhuudi ah oo reer Tarsos ah taasoo Kilikiya ku taal,
oo waxaan ahay magaalo aan yarayn waddanigeed.
Waxaan kaa baryayaa inaad ii fasaxdid inaan dadka
la hadlo. 40 Oo kolkuu fasaxayna, Bawlos isagoo
sallaankii taagan, ayuu dadkii gacan u taagay; oo
markii aad loo aamusay, ayuu af Cibraaniga kula
hadlay iyagii, isagoo leh,

22 Walaalayaal iyo aabbayaalow, maqla
isdaafacidda aan imminka idiin sheegayo. 2
Kolkay maqleen inuu af Cibraaniga kula hadlay,
ayay sidii hore ka sii aamuseen. Markaasuu ku
yidhi, 3 Waxaan ahay nin Yuhuudi ah oo ku dhashay
Tarsos oo ku taal Kilikiya, laakiin magaaladan
baa laygu koriyey anoo Gamalii'eel hoostiisa wax
laygu baray sidii caadadii adkayd oo sharcigii
awowayaasheen, anigoo Ilaah qiiro u leh sida aad
dhammaantiin maanta tihiin. 4 Jidkanna waan silcin
jiray tan iyo dhimasho, anigoo xidhaya oo xabsiga
geeynaya rag iyo dumarba. 5 Sidatan ayay iigu
markhaati furayaan wadaadka sare iyo waayeelladii
oo dhammuba, kuwaasoo aan warqado uga helay
walaalaha, oo aan Dimishaq u sodcaalay inaan kuwa
halkaas joogayna, iyagoo xidhxidhan, Yeruusaalem
keeno si loo ciqaabo. 6 Oo waxaa dhacday, intaan
sodcaalayay oo Dimishaq u soo dhowaanayay,
iyadoo duhur ah, in dhaqsiba iftiin weyn oo samada
ka yimid hareerahayga ka iftiimay. 7 Markaasaan
dhulka ku dhacay, oo waxaan maqlay cod igu leh,
Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii silcinaysaa? 8
Markaasaan u jawaabay oo ku idhi, Yaad tahay,
Sayidow? Markaasuu igu yidhi, Waxaan ahay Ciisaha
reer Naasared oo aad silcinaysid. 9 Oo kuwii ila
joogayna runtii waxay arkeen iftiinkii, laakiin ma ay
maqlin kii ila hadlay codkiisii. 10 Markaasaan ku idhi,
Maxaan sameeyaa, Rabbiyow? Kolkaasaa Rabbigu
igu yidhi, Kac oo Dimishaq gal; meeshaasaana
laguugu sheegi doonaa waxa ku saabsan waxyaalihii
lagu amray inaad samaysid oo dhan. 11 Markaan
waxba arki waayay dhalaalkii iftiinka aawadiis, kuwii
ila joogay ayaa gacanta igu hagay oo waxaan imid
Dimishaq. 12 Oo mid la odhan jiray Ananiyas, oo
nin cibaadaysan ahaa sida sharcigu leeyahay, oo
ahaa mid Yuhuuddii halkaas joogtay oo dhanba
marag wanaagsan u furtay, 13 ayaa ii yimid oo
iskay ag taagay isagoo igu leh, Walaal Sawlosow,
araggaaga hel. Oo saacaddiiba waan arkay isagii. 14
Markaasuu igu yidhi, Ilaaha awowayaasheen ayaa
ku doortay inaad doonistiisa ogaatid, iyo inaad Kan
Xaqa ah aragtid oo aad afkiisa cod ka maqashid.
15 Maxaa yeelay, dadka oo dhan hortiisa waxaad
isaga uga markhaati furaysaa waxaad aragtay oo
aad maqashay. 16 Haddaba maxaad u sugaysaa?
Kac ha lagu baabtiiso, oo dembiyadaada iska maydh,
adoo magiciisa ku baryaya. 17 Oo waxaa dhacday,
markaan Yeruusaalem ku soo noqday dabadeed,
intaan macbudka ku tukanayay, inaan riyooday, 18 oo
waxaan arkay isagoo igu leh, Degdeg, oo dhaqso
Yeruusaalem uga bax; maxaa yeelay, markhaatigaad
ii furaysid kaama ay aqbali doonaan. 19 Markaasaan
idhi, Rabbiyow, iyaga qudhoodu way og yihiin inaan
xidhxidhay oo aan sunagog walba ku garaacay kuwa
ku rumaystay; 20 oo markii la daadshay dhiigga
Istefanos oo ahaa markhaatigaaga, aniguna waan ag
taagnaa oo u oggolaanayay oo haynayay kuwii isagii
dilay dharkoodii. 21 Markaasuu igu yidhi, Tag, maxaa

yeelay, waxaan kuu dirayaa meel fog inaad dadka aan
Yuhuudda ahayn ugu tagtid. 22 Wayna dhegaysteen
ilaa hadalkaas; markaasay codkoodii sare u qaadeen
iyagoo leh, Dhulka ka fogee ninka caynkan ah,
maxaa yeelay, ma qummana inuu noolaado. 23 Oo
markay qaylinayeen oo dharka iska xoorayeen oo
siigo hawada ku tuurayeen, 24 ayaa sirkaalkii sare
wuxuu amray in isagii qalcaddii la soo geliyo, oo
wuxuu u sheegay in karbaash lagu imtixaamo si uu
ku ogaado sababtii ay sidaas ugu qaylinayeen isagii.
25 Oo markay suumanka ku xidheen dabadeed ayaa
Bawlos wuxuu ku yidhi boqol-u-taliyihii oo ag taagnaa,
Ma qaynuun baa inaad karbaashtaan nin reer Rooma
ah oo aan la xukumin? 26 Markii boqol-u-taliyihii
taas maqlayna, wuxuu u tegey sirkaalkii sare oo u
sheegay, isagoo leh, Maxaad samaynaysaa? Waayo,
ninkanu waa nin reer Rooma ah. 27 Markaasaa
sirkaalkii sare u yimid oo ku yidhi isagii, Ii sheeg, ma
nin reer Rooma ah baad tahay? Markaasuu yidhi,
Haah. 28 Kolkaasaa sirkaalkii sare u jawaabay oo ku
yidhi, Waddaninimadan waxaan siistay lacag badan.
Laakiin Bawlos wuxuu ku yidhi, Anigu reer Rooma
ayaan u dhashay. 29 Haddaba kuwii doonayay inay
isagii imtixaamaan markiiba way ka tageen, xataa
sirkaalkii sarena waa cabsaday markuu ogaaday
inuu yahay reer Rooma, maxaa yeelay, wuu xidhay.
30 Laakiin maalintii dambe, isagoo doonaya inuu
hubsado waxa Yuhuuddu ku dacwaysay, ayuu isagii
furay, oo wuxuu wadaaddadii sare iyo shirka oo dhan
ku amray inay isu yimaadaan, markaasuu Bawlos
hoos u keenay oo soo hor taagay iyagii.

23 Markaasaa Bawlos shirka aad u fiiriyey oo ku
yidhi, Walaalayaalow, ilaa maalintan ayaan qalbi
wanaagsan ku noolaa Ilaah hortiis. 2 Kolkaasaa
wadaadkii sare oo Ananiyas la odhan jiray ku amray
kuwii ag taagnaa inay afka ku dhuftaan. 3 Markaasaa
Bawlos ku yidhi, Ilaah baa kugu dhufan doona, kaaga
derbi caddaysanow; ma waxaad u fadhidaa inaad
sharciga igu xukuntid oo aad ku amartid in laygu
dhufto si aan sharcigu lahayn? 4 Markaasaa kuwii ag
taagnaa waxay ku yidhaahdeen, Ilaah wadaadkiisa
sare miyaad caayaysaa? 5 Bawlosna wuxuu ku
yidhi, Walaalayaalow, anigu ma aan garanaynin
inuu wadaadkii sare yahay; maxaa yeelay, waxaa
qoran, Waa inaanad wax shar ah kaga hadlin nin
dadkaaga u taliya. 6 Laakiin Bawlos markuu gartay
in dadka qaarkiis Sadukiin yahay, qaarka kalena ay
Farrisiin yihiin, ayuu shirkii ka dhex qayliyey oo yidhi,
Walaalayaalow, anigu waxaan ahay Farrisi oo ah
Farrisiinta wiilkood, oo wax ku saabsan rajada iyo
sarakicidda kuwii dhintay ayaa laygu xukumayaa.
7 Oo markuu sidaas yidhina, waxaa Farrisiintii iyo
Sadukiintii ka dhex dhacay muran, ururkiina waa
kala qaybsamay. 8 Maxaa yeelay, Sadukiintu waxay
yidhaahdaan, Ma jiraan sarakicidda ama malaa'ig
ama ruuxba; laakiin Farrisiintu kulligoodba way
qirtaan. 9 Markaasaa waxaa dhacay buuq weyn, oo
qaar ka mid ah culimmadii safka Farrisiinta ayaa
istaagay iyagoo hadal ku dagaallamaya oo leh,
Ninkan wax shar ah kama helin; laakiin haddii ruux
la hadlay isagii ama malaa'ig la hadashay, Ilaah
la dagaallami mayno. 10 Oo markii muran weyni
dhacay, ayaa sirkaalkii sare wuxuu ka cabsaday
inay Bawlos kala jeexjeexaan, markaasuu askartii
ku amray inay hoos tagaan oo xoog isaga uga soo
qaadaan dadka dhexdiisa, oo ay qalcaddii keenaan.
11 Haddaba habeenkii dambe Rabbiga ayaa is-ag
taagay isagii oo ku yidhi, Kalsoonow, maxaa yeelay,
sidaad Yeruusaalem iigu markhaati furtay waa inaad
Roomana iigu markhaati furtid. 12 Oo markii ay maalin
noqotayna, ayaa Yuhuuddii urur samaysteen oo nidar
wada galeen iyagoo leh, Waxba cuni mayno, waxbana
cabbi mayno ilaa aan Bawlos dilno mooyaane.
13 Kuwa isku dhaartayna waxay ka badnaayeen
afartan. 14 Markaasay u yimaadeen wadaaddadii
sare iyo waayeelladii, oo waxay ku yidhaahdeen,
Nidar weyn ayaannu wada galnay, oo waxaannu
isku dhaarsannay inaannan waxba dhadhamin ilaa
aannu Bawlos dilno. 15 Haddaba idinka iyo shirkuba
waxaad sirkaalka sare garansiisaan inuu isagii idiin
keeno sidii idinkoo doonaya inaad aad u sii garataan
waxyaalaha ku saabsan isagii; annaguna, intuusan
soo dhowaan, diyaar baannu nahay inaannu dilno
isagii. 16 Laakiin Bawlos wiilkuu abtiga u ahaa wuxuu
maqlay gaadmadoodii, markaasuu yimid oo qalcaddii
galay oo Bawlos u warramay. 17 Markaasaa Bawlos
wuxuu u yeedhay boqol-u-taliyayaashii midkood oo
ku yidhi, Wiilkan u gee sirkaalka sare, maxaa yeelay,
war buu qabaa inuu u sheego. 18 Sidaas daraaddeed
ayuu kaxeeyey oo u geeyey sirkaalkii sare oo ku
yidhi, Bawlos oo maxbuuska ah ayaa ii yeedhay, oo
wuxuu i weyddiistay inaan kuu keeno wiilka oo war

qaba inuu kuu sheego. 19 Markaasaa sirkaalkii sare
gacanta ku qabtay isagii oo gees ula leexday oo
gooni ahaan u weyddiiyey isagoo leh, Waa maxay
warkaad qabtaa inaad ii sheegtid? 20 Markaasuu
ku yidhi, Yuhuuddu waxay ku heshiiyeen inay kuu
weyddiistaan inaad berrito Bawlos shirka hor keentid
sidii adigoo doonaya inaad u sii weyddiisatid wax ku
saabsan isagii. 21 Haddaba yaanay ku oggolaysiin;
maxaa yeelay, waxaa isagii gaadaya kuwa ka badan
afartan nin oo iyaga ka mid ah, kuwaasoo nidar galay
inayan wax cunin, waxna cabbin ilaa ay isaga dilaan;
haddana diyaar bay yihiin, iyagoo ballanqaad kaa
filanaya. 22 Haddaba sirkaalkii sare wiilkii buu iska
diray isagoo ku amraya oo leh, Ninna ha u sheegin
inaad waxyaalahan ii muujisay. 23 Markaasuu wuxuu
u yeedhay laba ka mid ah boqol-u-taliyayaashii oo ku
yidhi, Waxaad diyaarisaan inay saddexda saacadood
oo habeennimo tagaan ilaa Kaysariya laba boqol oo
askar ah iyo toddobaatan fardooley ah iyo laba boqol
oo warmooley ah. 24 Wuxuu kaloo ku yidhi, Keena
neefaf ay Bawlos fuuliyaan oo nabad isaga ugu geeya
taliye Feelikos. 25 Markaasuu qoray warqad sidan ah:
26 Kalawdiyos Lusiyas wuxuu salaamayaa taliyaha
sharafka weyn leh oo Feelikos ah. 27 Markii Yuhuuddu
qabatay ninkan oo ay u dhowaayeen inay dilaan,
ayaan askar la imid oo bixiyey, markaan ogaaday inuu
reer Rooma yahay. 28 Anigoo doonaya inaan ogaado
sababtii ay ku dacwaynayeen, ayaan isagii shirkoodii
hor keenay; 29 kaasoo aan markaas gartay inay isaga
ku dacweeyeen su'aalo ku saabsan sharcigooda,
laakiin inaan lagu ashtakayn wax uu ku istaahilo in la
dilo ama in la xidho. 30 Haddaba markii la ii sheegay
in loo heshiiyey in ninkii la gaadi doono, ayaan
dhaqso kuugu soo diray isagii, anigoo ku amraya
kuwii soo dacwaynayay inay hortaada ku dacweeyaan
isaga. 31 Sidaas daraaddeed ayaa askartii, sidii
lagu amray, Bawlos kaxeeyeen, oo habeennimo
keeneen Antibatris. 32 Laakiin maalintii dambe ayay
fardooleydii daayeen inay isaga sii raacaan, iyaguna
waxay ku noqdeen qalcaddii; 33 kuwaasu markay
Kaysariya yimaadeen oo ay warqaddii u dhiibeen
taliyaha, ayay Bawlos hor taageen isagii. 34 Markuu
akhriyeyna, wuxuu weyddiiyey gobolkii uu ka yimid;
oo kolkuu ogaaday inuu Kilikiya ka yimid, 35 ayuu
wuxuu ku yidhi, Waan maqli doonaa dacwadaada
markii kuwii ku dacwaynayay yimaadaan; markaasuu
ku amray in lagu hayo gurigii taliyaha.

24 Kolkaasaa shan maalmood dabadeed waxaa
yimid Ananiyas oo ahaa wadaadkii sare oo wata
kuwo waayeellada ah iyo mid codkar ah oo Tertullos la
odhan jiray; oo waxay taliyihii u sheegeen wax Bawlos
ka gees ah. 2 Oo markii loo yeedhay ayaa Tertullos
wuxuu bilaabay inuu isagii dacweeyo, oo wuxuu yidhi,
Adiga daraaddaa waxaannu ku raaxaysannaa nabad
badan, oo dhaqaalahaaga aawadiisna xumaatooyinka
waa laga hagaajiyaa quruuntan. 3 Annaguna si walba
iyo meel walba ayaannu ku aqbalnaa, adigan Feelikos
ah oo sharafka weyn lahow, oo aad iyo aad ayaannu
ugu mahadnaqaynaa. 4 Laakiin si aanan kuu sii daalin,
waxaan kaa baryayaa inaad raxmaddaada nooga
maqashid dhawr eray. 5 Maxaa yeelay, waxaannu
aragnay in ninkanu yahay nin baas oo fidmad ka
dhex kiciya Yuhuudda dunida joogta oo dhan, waana
kan horgalaha u ah dariiqada Naasaraaniyiinta; 6 oo
wuxuu aad ugu dadaalay inuu macbudka nijaaseeyo;
oo weliba annagu waan soo qabannay isagii, oo
waxaannu ku xukumi lahayn wax sharcigayaga ku
saabsan. 7 Laakiin waxaa yimid sirkaalkii sare oo
Lusiyas la yidhaahdo, oo gacantayada xoog kaga
baxshay isagii, 8 oo wuxuu kuwii soo dacwaynayay ku
amray inay hortaada yimaadaan. Isaga markaad adiga
qudhaadu imtixaantid waad ka ogaan kari doontaa
waxyaalahan aannu isaga ku dacwaynayno oo dhan.
9 Oo Yuhuuddiina way ku darmadeen dacwadii iyagoo
adkaynaya in waxyaalahaasu saas yihiin. 10 Oo
markii taliyuhu u gacan haadiyey inuu hadlo, ayaa
Bawlos u jawaabay oo wuxuu yidhi. Anigu waan
ogahay inaad sannado badan quruuntan xaakin u
ahayd, sababtaas daraaddeed anigoo aad u faraxsan
ayaan isdaafacayaa. 11 Adigu waad ogaan karaysaa
inayan laba iyo toban maalmood ka badnayn kolkii
aan Yeruusaalem caabudidda u tegey. 12 Anigoo qof
la doodaya ama dad badan kicinaya laygama helin
ama macbudka ama sunagogyada ama magaalada.
13 Kuumana ay caddayn karaan waxyaalihii ay
imminka igu dacwaynayaan. 14 Laakiin tan baan kuu
qiranayaa, inaan Ilaaha awowayaashayo ugu adeego
sida Jidka ay yidhaahdaan dariiqo bidcinimo ah,
anigoo rumaysan waxyaalaha sharcigu leeyahay oo
dhan iyo waxyaalaha lagu qoray kitaabbadii nebiyada.
15 Oo waxaan xagga Ilaah ka rajaynayaa waxyaalaha

ay kuwan qudhooduba filanayaan, waana inay jiri
doonto sarakicidda ay kuwa xaqa ah iyo kuwa aan
xaqa ahayn soo sara kici doonaan. **16** Tan ayaan
ku dadaalayaa inaan had iyo goorba qabo qalbi aan
xumaan u keenin xagga Ilaah iyo xagga dadba. **17**
Haddaba sannado badan dabadeed ayaan waxaan
u imid inaan quruuntayda u keeno sadaqooyin iyo
qurbaanno. **18** Markaan kuwaas keenayay ayay
macbudka iga heleen, anigoo daahirsamay, oo aan
dad badan la joogin, oo aan buuq ku jirin; laakiin
waxaa joogay kuwo Yuhuud ah oo Aasiya ka yimid
19 kuwaasoo ay waajib ahayd inay halkan hortaada
joogaan oo ay i dacweeyaan haddii ay wax igu
haystaan. **20** Haddii kalese nimankan qudhoodu ha
sheegeen xaqdarradii ay igu heleen markii aan shirka
hor istaagay, **21** haddii ayan ahayn codkan keliya
oo aan ku dhawaaqay markaan iyaga dhex taagnaa
oo idhi, Wax ku saabsan sarakicidda kuwii dhintay
ayaad maanta igu xukumaysaan. **22** Laakiin Feelikos
oo aad u sii garanaya wax ku saabsan Jidka ayaa
xaajadoodii dib u dhigay oo yidhi, Kolkii sirkaalka sare
oo Lusiyas ah yimaado ayaan xaajadiinna dhammaan
u garan doonaa. **23** Markaasuu boqol-u-taliyihii ku
amray in la ilaaliyo isagoo aan xidhnayn oo aan
saaxiibbadiis laga joojin inay u adeegaan. **24** Laakiin
dhawr maalmood dabadeed ayaa Feelikos yimid
isagoo ay naagtiisa Darusilla oo Yahuudiyad ahayd la
socoto, oo wuxuu u cid dirsaday Bawlos, oo wuxuu
ka maqlay wax ku saabsan rumaysadkuu rumaystay
Ciise Masiix. **25** Oo intuu kala hadlayay xaqnimada
iyo iscelinta iyo xukunka imanaya, ayaa Feelikos
cabsaday oo u jawaabay oo ku yidhi, Haatan iska
tag; oo markaan wakhti wanaagsan helo ayaan kuu
yeedhan doonaa. **26** Wuxuu rajaynayay in Bawlos
lacag siiyo isagii, sidaas daraaddeed ayuu marar
badan u soo cid diray oo la hadlay isagii. **27** Laakiin
markii laba sannadood dhammaatay waxaa Feelikos
jagadiisa qaatay Borkiyos Feestos; Feelikosna isagoo
doonaya inuu Yuhuuddii ka farxiyo ayuu Bawlos
daayay isagoo xidhan.

25 Haddaba Feestos markuu soo galay gobolkii,
ayuu saddex maalmood dabadeed Kaysariya ka
tegey, oo wuxuu aaday Yeruusaalem. **2** Markaasaa
wadaaddadii sare iyo raggii Yuhuudda u waaweynaa
waxay isagii u sheegeen wax Bawlos ka gees ah,
wayna baryeen **3** oo axsaan ka weyddiisteen inuu
isaga Yeruusaalem u soo diro; iyagoo shirqool u
dhigaya inay jidka ku dilaan. **4** Habase yeeshee
Feestos wuxuu ugu jawaabay in Bawlos lagu
dhawrayo Kaysariya, iyo in isaga qudhiisuba dhaqsiyo
halkaas u aadayo. **5** Oo wuxuu ku yidhi, Haddaba
kuwa idinku jira oo amarka lahu aniga ha ila tageen,
oo haddii ninkaasu wax qallooc ah leeyahay, iyagu ha
dacweeyeen isaga. **6** Oo markuu iyagii dhex joogay
in aan ka badnayn siddeed ama toban maalmood,
ayuu wuxuu aaday Kaysariya, kolkaasuu maalintii
dambe fadhiistay kursigii xukumaadda, oo wuxuu
amray in Bawlos la keeno. **7** Oo kolkuu yimid,
Yuhuuddii Yeruusaalem ka timid ayaa hareerihiisii
soo istaagtay, oo waxay keeneen dacwooyin badan
oo waaweyn, oo ayan iyagu xaqiijin karin. **8** Markii
Bawlos isdaafacayay, ayuu wuxuu yidhi, Anigu innaba
kuma dembaabin sharciga Yuhuudda ama macbudka
iyo Kaysar toona. **9** Laakiin Feestos isagoo doonaya
inuu Yuhuudda kaga farxiyo, ayuu wuxuu ku jawaabay
oo Bawlos ku yidhi, Ma doonaysaa inaad Yeruusaalem
tagto oo waxyaalahan halkaas hortayda lagugu
xukumo? **10** Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Anigu
waxaan hor taaganahay kursigii xukumaadda oo
Kaysar; halkanay igu waajib tahay in laygu xukumo.
Anigu Yuhuudda innaba xumaan kuma aan samayn,
sidaad aad ugu og tahay. **11** Haddaba haddii aan
xumaan falay oo aan galay wax dhimasho istaahila,
geeri diidi maayo; laakiin waxyaalahan ay kuwanu igu
dacwaynayaan haddii aan wax run ah lagu arag, ninna
iima gacangelin karo iyaga. Waxaan u ashtakoonayaa
Kaysar. **12** Markaasaa Feestos, markuu shirka la
tashaday, ayuu wuxuu ku jawaabay, Kaysar baad u
ashtakootay; Kaysar baad u tegaysaa. **13** Haddaba
kolkii dhawr maalmood la soo dhaafay ayaa waxaa
Kaysariya yimid oo Feestos soo salaamay boqor
Agribba iyo Bernikee. **14** Oo kolkii ay maalmo
badan halkaas joogeen ayaa Feestos wuxuu boqorkii
hor dhigay dacwadii Bawlos, oo wuxuu ku yidhi,
Waxaa jira nin Feelikos ka tegey isagoo maxbuus
ah; **15** kaasoo waagii aan Yeruusaalem joogay ay
wadaaddadii sare iyo waayeelladii Yuhuuddu igu
soo dacweeyeen iyagoo doonaya in la xukumo
isagii. **16** Iyagii waxaan ugu jawaabay oo ku idhi,
Ma aha caadada reer Rooma in ninna xukumaad
loo dhiibo intaan mudduciyaasha layska hor keenin
muddacalayga oo la siin fursad uu isaga daafaco

xaalka lagu ashtakeeyey. 17 Haddaba markii ay
halkan wada yimaadeen, anigu innaba siima aan
raagin ee maalintii dambe ayaan waxaan ku fadhiistay
kursigii xukumaadda, oo waxaan amray in ninka la
keeno. 18 Laakiin markii ay mudduciyaashii istaageen,
ma ay keenin innaba wax xumaan ah oo u eg wixii aan
filanayay; 19 laakiin waxay lahaayeen su'aalo isaga
ka gees ah oo ku saabsan diintooda iyo mid Ciise la
odhan jiray oo dhintay, laakiin Bawlos leeyahay inuu
nool yahay. 20 Haddaba anigoo ka shakiyaya sidii
aan waxyaalahan u sii haybin lahaa, ayaan waxaan
isagii weyddiistay bal inuu Yeruusaalem tegayo oo
meeshaas lagu xukumo waxyaalahan iyo in kale. 21
Laakiin markii Bawlos doonayay in la sii hayo ilaa
boqorku gar gooyo, waxaan amray in la sii hayo
ilaa aan isaga Kaysar u diro. 22 Markaasaa Agribba
wuxuu Feestos ku yidhi, Aniguba waxaan jeclaan
lahaa inaan ninka maqlo. Markaasuu yidhi, Berritaad
maqlaysaa. 23 Sidaas daraaddeed maalintii dambe
ayaa Agribba iyo Bernikee waxay la yimaadeen
bandhig weyn, oo waxay soo galeen maxkamaddii,
iyaga iyo nimankii sare iyo raggii magaalada ugu
waaweynaa. Markaasaa Feestos wuxuu amray in
Bawlos loo keeno. 24 Markaasaa Feestos wuxuu yidhi,
Boqor Agribba iyo ragga kale oo halkan nala jooga
oo dhammow, waxaad arkaysaan ninkan Yuhuudda
badan oo dhammu ay iiga soo cabteen Yeruusaalem
iyo halkanba, iyagoo ku qaylinaya, Waajib ma aha in
ninkanu sii noolaado. 25 Laakiin waxaan ogaaday
inuusan samayn innaba wax dhimasho istaahila; oo
isaga qudhiisuba wuxuu u ashtakooday boqorka,
sidaas daraaddeed waxaan goostay inaan isaga
diro. 26 Haddaba anigu ma hayo wax xaqiiqa ah
oo ninkan ku saabsan oo aan sayidkayga u qoro.
Sidaas daraaddeed ayaan isaga hortiinna u keenay,
iyo khusuusan adiga hortaada, boqor Agribbow, in
kolkii loo imtixaamo dabadeed aan helo wax aan
qoro. 27 Waayo, waxay ila eg tahay caqliyaraan in
maxbuus la diro iyadoo aan aad loo xaqiijin wixii lagu
ashtakeeyey.

26 Markaasaa Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi, Waa
laguu fasaxay inaad nafsaddaada u hadashid.
Kolkaasaa Bawlos gacantiisa fidiyey oo isdaafacay. 2
Boqor Agribbow, waxaan isku tirinayaa mid faraxsan
inaan maanta hortaada isaga daafaco waxyaalihii ay
Yuhuuddu igu soo dacweeyeen oo dhan; 3 maxaa
yeelay, adigu waxaad khusuusan xariif ku tahay
caadooyinka iyo su'aalaha oo dhan oo Yuhuudda
dhex yaalla; haddaba waxaan kaa baryayaa inaad
ii dulqaadatid oo aad i maqashid. 4 Yuhuuddu
dhammaantoodba tan iyo yaraantaydii way wada
yaqaaniin camalka noloshayda, taasoo bilowga aan
kula dhex jiray quruuntayda oo aan Yeruusaalem la
joogay. 5 Haddii ay raalli ku yihiin inay ii marag furaan,
iyaguba tan iyo horraantii aqoon bay u lahaayeen
sidii aan ugu dhaqmi jiray dariiqada diintayada ugu
qiiro adag anoo Farrisi ah. 6 Haddaba waxaan
haatan halkan u taaganahay in la ii xukumo rajadii
ballankii Ilaah u qaaday awowayaashayo. 7 Oo
laba iyo tobankayaga qabiilba waxay Ilaah aad ugu
adeegaan habeen iyo maalinba iyagoo rajaynaya in
ay ballankaas helaan. Haddaba boqorow, Yuhuuddu
waxay igu ashtakeeyeen wax rajadaas ku saabsan!
8 Haddii Ilaah kuwii dhintay soo sara kiciyo, bal
maxaad ugu qaadataan wax aan la rumaysan karin?
9 Runtii aniga qudhayduba waxaan mooday inay
waajib igu tahay inaan sameeyo waxyaalo badan oo
wada khilaafsan magaca Ciisaha reer Naasared. 10
Oo sidaasaan ku sameeyey Yeruusaalem; weliba
waxaan xabsi ku xidhay kuwo badan oo quduusiin
ah, anigoo amar ka wata wadaaddada sare, oo kolkii
la dilayayba waan ku raacsanaa. 11 Oo marar badan
ayaan iyaga ku ciqaabay sunagogyada oo dhan, oo
waxaan qasbay inay caytamaan; oo intaan aad iyo
aad ugu cadhooday, ayaan iyaga ku silciyey tan iyo
xataa magaalooyin ajanabi. 12 Oo markaan Dimishaq
u sodcaalayay, boqorow, anigoo wata amarkii iyo
dardaarankii wadaaddada sare, 13 ayaan waxaan
hadhkii arkay, intaan jidka marayay, iftiin samada
ka baxaya oo qorraxda ka sii dhalaal dheer, oo ka
iftiimaya hareerahayga aniga iyo kuwii ila socdayba.
14 Oo kolkii aannu dhammaantayo dhulka ku wada
dhacnay, ayaan maqlay cod afka Cibraaniga ku
hadlaya oo igu leh, Sawlosow, Sawlosow, maxaad ii
silcinaysaa? Way kugu adag tahay inaad harraatidid
wax ku muda. 15 Markaasaan idhi, Yaad tahay
Sayidow? Kolkaasaa Rabbigu wuxuu igu yidhi,
Waxaan ahay Ciisaha aad silcinaysid. 16 Laakiin
bal sara joogso, oo cagahaaga ku istaag; waayo,
sababtan aawadeed ayaan kuugu muuqday inaan
kaaga dhigo midiidin iyo markhaati waxyaalihii aad igu
aragtay iyo waxyaalaha aan kuugu muuqan doonaba;

17 anigoo kaa samatabbixinaya dadka iyo quruumaha
aan kuu diri doonaba, 18 inaad indhahooda furtid
si ay gudcur uga soo jeestaan oo ay iftiinka ugu
soo jeestaan, iyo inay ka soo leexdaan xoogga
Shayddaanka oo ay Ilaah u yimaadaan, inay helaan
dembidhaaf oo ay dhaxal la helaan kuwa quduus
lagaga dhigay rumaysadka ay igu leeyihiin. 19 Sidaas
daraaddeed, boqor Agribbow, kuma aan caasiyoobin
riyadii samada ka timid; 20 laakiin waxaan horeba
ugu sheegay kuwii joogay Dimishaq iyo Yeruusaalem
iyo dalka Yahuudiya oo dhan iyo weliba dadka aan
Yuhuudda ahayn, inay toobadkeenaan oo ay Ilaah u
soo noqdaan, iyagoo samaynaya shuqullo toobad
istaahila. 21 Waxyaalahaas aawadood baa Yuhuuddu
macbudka gudihiisa iigu qabteen, oo waxay isku
dayeen inay i dilaan. 22 Haddaba anigoo caawimaad
ka helay xag Ilaah ayaan waxaan ilaa maanta u
taaganahay inaan marag furo oo aan u sheego yar
iyo weynba, anigoo aan innaba wax kale sheegayn
wixii nebiyadii iyo Muuse ay sii sheegeen inay
ahaan doonaan mooyaane; 23 taasoo ah in Masiixu
xanuunsan doono, iyo sida isagoo ah kii kowaad
oo kuwii dhintay ka soo sara kacay uu iftiin ugu
naadin doono dadka iyo quruumahaba. 24 Oo intuu
saas isu daafacayay, ayaa Feestos cod weyn ku
dhawaaqay oo yidhi, Bawlosow, waad waalan tahay.
Barashadaadii badnayd ayaa waalli kuu beddeshay.
25 Laakiin Bawlos wuxuu yidhi, Feestoskii aad u
sarreeyeyow, anigu ma aan waalni, laakiin waxaan
ku hadlayaa erayo run ah iyo feeyignaan. 26 Waayo,
boqorka aan ikhtiyaar ula hadlayaa wuu garanayaa
waxyaalahan; waayo, anigu waxaan hubaa inaan
waxyaalahan midkoodna uusan isaga ka qarsoonayn;
waayo, waxyaalahan laguma samayn meel qarsoon.
27 Boqor Agribbow, nebiyadii ma rumaysan tahay?
Waan ogahay inaad rumaysan tahay. 28 Markaasaa
Agribba wuxuu Bawlos ku yidhi, Wax yar baad igu
oggolaysiinaysaa inaan Masiixi noqdo. 29 Kolkaasaa
Bawlos wuxuu yidhi, Waxaan Ilaah ka dooni lahaa
in, haddii ay tahay wax yar iyo haddii ay tahay wax
badan, ayan ahayn adiga oo keliya, laakiin in, inta
maanta i maqlaysaa oo dhammu, ay wada noqdaan
sida aan ahay oo kale, silsiladahan mooyaane. 30
Markaasaa boqorkii kacay iyo taliyihii iyo Bernikee iyo
kuwii la fadhiyey oo dhammu; 31 oo kolkii ay baxeen
ayaa midba midkii kale la hadlay, oo waxay isku
yidhaahdeen, Ninkanu innaba ma uu samayn wax
istaahila dhimasho iyo silsilado toona. 32 Markaasaa
Agribba wuxuu Feestos ku yidhi, Ninkan waa la sii
dayn kari lahaa haddii uusan Kaysar u ashtakoon.

27 Haddaba markii la goostay inaannu Itaaliya u
dhoofo ayaa Bawlos iyo dhawr kale oo maxaabiis
ah waxaa loo dhiibay boqol-u-taliye magiciisa Yulyos
la odhan jiray oo ka tirsanaa ciidankii boqorka. 2
Oo waxaannu fuulnay doonni Adramuteyon ka timid
oo u dhoofaysay meelaha xeebta Aasiya ku yaal,
markaasaannu dhoofnay oo waxaa nala socday nin
Aristarkhos la odhan jiray oo reer Makedoniya ahaa oo
Tesaloniika ka yimid. 3 Oo maalintii dambe waxaannu
nimid Siidoon; markaasaa Yulyos u naxariistay Bawlos
oo fasax u siiyey inuu saaxiibbadiis u tago oo uu
dhaqaalo ka helo. 4 Oo haddana halkaas waannu
ka dhoofnay, oo waxaannu ka hoos marnay Qubrus,
maxaa yeelay, dabayshu waa na haysay. 5 Oo
markii aannu ka gudubnay badda u dhow Kilikiya
iyo Bamfuliya, waxaannu nimid Mura oo ku taal
Lukiya. 6 Oo halkaas boqol-u-taliyihii wuxuu ka helay
doonni Iskanderiya ka timid oo u dhoofaysa Itaaliya;
markaasuu na fuushiiyey. 7 Oo kolkii aannu maalmo
badan aayar soconaynay, waxaannu dhib ku nimid
Kinidos horteeda, oo dabayshii ayaa noo diiday
inaan hore u sii soconno, kolkaasaannu ka hoos
marnay Kereetee oo ka hor jeedda Salmoonee. 8 Oo
markii aannu dhib ku dhaafnay, waxaannu nimid meel
magaceeda la yidhaahdo Marsooyin Wanaagsan
oo u dhow magaalada Lasaya. 9 Markii wakhti
badanu dhammaaday, oo haatan dhoofku halis ahaa,
maxaa yeelay, Soonkii goor horaa la soo dhaafay,
ayaa Bawlos waaniyey iyagii, 10 oo wuxuu ku yidhi,
Niman yahow, waxay ila tahay in dhoofkanu lahaan
doono waxyeello iyo khasaaro badan, umana ahaan
doonaan shixnadda iyo doonnida oo keliya, laakiin
xataa nafaheennu khatar bay ku sugan yihiin. 11
Laakiin boqol-u-taliyihii wuxuu dhegaystay hadalkii
naakhudihii iyo ninkii doonnida lahaa intuu dhegaysan
lahaa waxyaalihii Bawlos yidhi. 12 Oo marsadaasu ma
ay ahayn mid ku wanaagsan in wakhtiga qabowga la
joogo, sidaas daraaddeed ayaa dadkii intiisii badnayd
waxay ku talisay in halkaas laga sii dhoofo, haddii si
uun lagu gaadhi karo Foynikis oo halkaas wakhtiga
qabowga la joogo, taasoo ah marso Kereetee ku

taal oo u jeedda woqooyi-bari iyo koonfur-bari. 13
Oo kolkii dabayshii koonfureed tartiib u socotay
ayay waxay u maleeyeen inay qasdigoodii heleen,
kolkaasay barroosinkii qaadeen, oo waxay ag mareen
Kereetee. 14 Laakiin wakhti aan dheerayn dabadeed
ayaa waxaa ka soo kacay duufaan weyn oo magiciisa
la yidhaahdo Yurokludoon; 15 oo markii doonnidii la
qabsaday oo ay wejiga siin kari weyday dabaysha,
ayaannu iska dhiibnay, kolkaasay na kaxaysatay. 16
Oo waxaannu ku orodnay gasiirad yar oo Kalawda la
yidhaahdo dugsigeed, oo annagoo aad u dhibtoonnay
ayaan waxaan awood u helnay inaan huurigii aad u
xidhno; 17 Oo kolkii ay kor u soo bixiyeen ayay waxay
ku isticmaaleen xadhko wax tara oo doonnidiina
way adkeeyeen, oo iyagoo ka cabsanaya inay Surtis
oo bacaad ah ku dhacaan, ayay waxay dejiyeen
shiraaqii, oo sidaasaa loo kaxaystay. 18 Oo sidii
aannu duufaankii aad ugu hawshoonaynay, ayay
maalintii dambe shixnaddii badda ku tuureen. 19 Oo
maalintii saddexaadna waxay gacmahoodii ku tuureen
alaabtii doonnida. 20 Oo markii intii maalmo badan ah
ayan qorraxdii iyo xiddigihii toona ifin, oo duufaan
aan yaraynuna uu nagu dhacayay, ayaa rajadii
aannu badbaado ku rajaynaynay oo dhan nalaga
qaaday. 21 Oo kolkii ay wakhti dheer cuntola'aan sii
joogeen ayaa Bawlos dhexdooda istaagay, oo wuxuu
ku yidhi, Niman yahow, waxaa idinku habboonayd
inaad i maqashaan oo aydaan Kereetee ka soo
dhoofin oo helin waxyeelladan iyo khasaaradan
toona. 22 Haddaba waxaan idinku waaninayaa inaad
kalsoonaataan; waayo, midkiinna nafta waayi maayo,
laakiin waxaa keliyahoo dumaya doonnida. 23 Waayo,
xalayto ayaa waxaa i soo ag istaagtay malaa'igtii
Ilaaha i leh oo aan weliba u adeego. 24 Waxay igu
tidhi, Bawlosow, ha cabsan; waayo, waa inaad Kaysar
hortiisa istaagtaa; oo weliba bal eeg, Ilaah wuxuu
adiga ku wada siiyey kuwa kula socda oo dhan. 25
Haddaba, niman yahow, kalsoonaada, waayo, anigu
Ilaah waan rumaysanahay inay noqon doonto sidii
la ii sheegay. 26 Habase yeeshee waa inaynu ku
dhacno gasiirad. 27 Laakiin intii badda Adriya hore
iyo gadaal nalagu kaxeeyey, kolkii habeenkii afar iyo
tobnaad la gaadhay, goor habeenbadhkii ku dhow,
ayaa baxriyiintii waxay u maleeyeen inay dhul ku soo
dhowaanayeen; 28 kolkaasay moolkii badda qiyaas ka
qaadeen, oo waxay heleen inuu yahay labaatan baac,
oo haddana kolkay in yar socdeen ayay mar kale
qiyaas qaadeen, oo waxay heleen inuu yahay shan
iyo toban baac. 29 Waxay ka cabsadeen inaannu
ku dhacno meelo dhagaxyo leh, markaasay waxay
doonnida xaggeeda dambe ka tuureen afar barroosin,
oo waxay aad u jeclaysteen in maalin noqoto. 30 Oo
baxriyiintii ayaa waxay damceen inay doonnida ka
baxsadaan, oo waxay badda qarsoodi ugu dejiyeen
huurigii sidii iyagoo barroosinno ka tuuraya doonnidii
xaggeeda hore. 31 Markaasaa Bawlos boqol-u-taliyihii
iyo askartii ku yidhi, Kuwanu haddayan doonnida sii
joogin, idinku badbaadi kari maysaan. 32 Markaasaa
askartii xadhkaha huuriga ka jareen oo ay huurigii
sii daayeen inuu dhaco. 33 Oo intii waagu soo
beryayay, ayaa Bawlos wuxuu dadkii oo dhan ka
baryay inay wax cunaan, oo wuxuu yidhi, Maanta
waa maalintii afar iyo tobnaad intii aad sugayseen
oo aad iska soomanaydeen, oo aydnaan waxba
qaadan. 34 Haddaba waxaan idinka baryayaa inaad
cunto qaadataan, waayo, taasu waa caafimaadkiinna
aawadiis; maxaa yeelay, midkiinna tin keliyahu ka go'i
maayo madaxiisa. 35 Oo markii uu saas yidhi, ayuu
wuxuu soo qaatay kibis, oo dadkii oo dhan hortooda
ayuu Ilaah ugu mahadnaqay, oo intuu kala jebiyey
ayuu bilaabay inuu wax cuno. 36 Markaasay wada
dhiirranaadeen dhammaantood, oo iyagiina wax bay
cuneen. 37 Oo intayadii doonnidii ku jirtay oo dhammu
waxaannu ahayn laba boqol iyo lix iyo toddobaatan
qof. 38 Oo markii ay cuntada ka dhergeen, ayay
doonnidii fududeeyeen, oo sarreenkiina waxay ku
tuureen badda. 39 Oo markii waagii beryay, ayay
dhulkii garan waayeen; laakiin waxay arkeen marso
xeeb leh, oo waxay doonayeen inay doonnidii
halkaas ku kaxeeyaan hadday karaan. 40 Markaasay
barroosinnadii badda ku xooreen oo badda ku sii
daayeen, oo isla markaasba waxay fureen xadhkihii
shukaanaha ku xidhnaa, oo intay shiraaqii dabaysha
u sii daayeen, ayay xeebta ku hagaageen. 41
Laakiin waxay ku dhaceen meel laba badood isaga
darmadaan, markaasaa doonnidii dhulka ku dhufatay;
oo dhankeedii hore ayaa meel ku liimbaaday oo
waxay noqotay wax aan la dhaqdhaqaajin karin,
laakiin dhankii dambe wuxuu bilaabay inuu ku
burburo mawjadihii xooggooda. 42 Markaasaa askartii
waxay ku taliyeen inay maxaabiista laayaan, si aan
midkoodna intuu dabaasho uga baxsan. 43 Laakiin

boqol-u-taliyihii oo doonayay inuu badbaadiyo Bawlos,
ayaa qasdigoodii ka joojiyey; oo wuxuu amray in
kuwa dabaalan karaa ay doonnida iska tuuraan, oo
ay marka hore dhulka tagaan; 44 oo inta kalena
qaar ha ku dabaasho looxaan, qaarna waxyaalo
kale oo ay doonnida ka sii qaataan. Oo sidaas
daraaddeed waxay noqotay inay dhammaantood
dhulkii u baxsadeen iyagoo nabdoon.

28 Oo kolkii aannu wada baxsannay ayaan
ogaannay in gasiiraddaas la yidhaahdo Melita.
2 Oo barbariyiintii waxay na tuseen raxmad
khaas ah; waayo, iyagu waxay shideen dab,
oo dhammaantayona way na soo dhoweeyeen,
sababtuna waa roobkii wakhtigaas jiray daraaddiis
iyo dhaxantii daraaddeed. 3 Laakiin Bawlos ayaa
soo ururshay xaabo badan, oo wuxuu saaray dabka,
kolkaasaa kulaylka daraaddiis waxaa soo baxay
jilbis oo gacantiisuu ku dhegay. 4 Oo barbariyiintiina
markay arkeen bahalkii gacantiisa ka laalaaday ayaa
midkoodba wuxuu mid kale ku yidhi, Shakila'aan
ninkanu waa nin dhiig qaba, waayo, in kastoo
uu baddii nabdoonaan kaga baxsaday, haddana
xaqnimadu uma oggolaan inuu sii noolaado. 5 Habase
yeeshee bahalkii ayuu dabka iskaga tuuray, oo innaba
waxyeello ma gaadhin isagii. 6 Laakiin iyagii waxay
filanayeen inuu haddiiba bararo ama uu markiiba
dhaco isagoo meyd ah; laakiin kolkii ay wakhti dheer
dhawrayeen oo ay arkeen inaan waxyeello ku dhicin
isagii, ayay fikirradoodii beddeleen, oo waxay isku
yidhaahdeen, Isagu waa ilaah. 7 Haddaba meeshaas
waxaa u dhowaa dhulal uu leeyahay ninkii gasiiradda
madaxda u ahaa oo magiciisa la odhan jiray Bobliyos.
Kaasuna waa na soo dhoweeyey, oo intii saddex
maalmood ah ayuu si sharaf ah noo marti qaaday.
8 Oo waxay noqotay in Bobliyos aabbihiis jiifsaday
isagoo qandho iyo dabadhiig qaba. Markaasaa Bawlos
isagii u galay oo intuu u duceeyey ayuu gacmihiisii
saaray oo wuu bogsiiyey isagii. 9 Oo markii waxaas la
sameeyey dabadeed ayaa intii kale oo cudurro qabtay
oo gasiiraddii joogtay oo dhammu wada yimaadeen,
oo iyana waa la bogsiiyey; 10 oo kuwaasuna
waxay nagu sharfeen sharaf badan; oo markii aannu
dhoofaynay ayay doonnida noo saareen wax alla
wixii aannu u baahnayn. 11 Saddex bilood dabadeed
waxaannu ku dhoofnay doonni Iskanderiya ka timid
oo wakhtigii qabowga gasiiraddii joogtay taasoo
sumaddeedii ahayd Walaalihii Mataanaha ahaa. 12
Markaasaannu nimid Surakus, oo saddex maalmood
ayaan halkaas sii joognay. 13 Oo halkaasaannu ka
wareegnay oo waxaannu gaadhnay Regiyon; oo
maalin dabadeed waxaa kacday dabayl koonfureed,
oo maalintii labaadna waxaannu nimid Botiyolos. 14
Oo halkaas waxaan ka helnay walaalo, oo waxay naga
baryeen inaan toddoba maalmood iyaga la sii joogno,
oo sidaas ayaan Rooma ku nimid. 15 Oo halkaasna
walaalihii markii ay maqleen warkayagii, ayay u
soo baxeen inay naga hor yimaadaan, oo waxay
soo gaadheen tan iyo Suuqa Abbiyus iyo Saddexdii
Makhaayadood. Oo Bawlosna markuu arkay iyagii
ayuu Ilaah ku mahadnaqay oo sii dhiirranaaday. 16
Oo markii aannu Rooma galnay ayaa Bawlos waxaa
loo oggolaaday inuu keli ahaantiis u joogo isaga
iyo askarigii dhawrayay. 17 Oo waxay noqotay in
saddex maalmood dabadeed uu isugu wada yeedhay
kuwii Yuhuudda ugu waaweynaa; oo kolkii ay u
yimaadeen, ayuu ku yidhi iyagii, Walaalayaalow,
anigu in kastoo aanan wax xumaan ah ku samayn
dadkii ama caadooyinkii awowayaasheen toona,
haddana anoo maxbuus ah ayaa waxaa layga soo
waday Yeruusaalem oo waxaa la ii gacangeliyey reer
Rooma. 18 Iyaguna, markii ay i imtixaameen, waxay
damceen inay iska kay daayaan, maxaa yeelay,
sabab dhimasho istaahisha aanay igu jirin. 19 Laakiin
Yuhuuddu markay taas qilaafeen ayaa waxaa dirqi
igu noqotay inaan Kaysar u ashtakoodo; taasuna
ma ahaan inaan haystay wax aan quruuntayda ku
dacwaynayo. 20 Sababtaas daraaddeed ayaan idiin
yeedhay inaan idin arko oo aan idinla hadlo; maxaa
yeelay, rajadii reer binu Israa'iil sugayaan daraaddeed
ayaan silsiladdan ugu xidhnahay. 21 Oo iyana waxay
isagii ku yidhaahdeen, Annagu wax warqadaa oo
adiga kugu saabsan Yahuudiya kama aannu helin, oo
walaalihii midkoodna xaggaas kama iman, noomana
soo sheegin ama kaama soo warramin xumaato.
22 Laakiin waxaannu jeclaan lahayn inaannu kaa
maqalno waxaad u malaynaysid; maxaa yeelay, xagga
dariiqadan waxaannu ka og nahay in meel walba
ka gees ahaan lagaga hadlo. 23 Oo intay maalin ka
ballanqaadeen, ayay hoygiisii ugu yimaadeen iyagoo
tiro badan, oo isna xaalkii aad buu ugu sii caddeeyey
oo u marag furay boqortooyada Ilaah, oo wuxuu iyagii
ku waaninayay wax Ciise ku saabsan oo ku yaalla

sharciga Muuse iyo nebiyadiiba tan iyo aroortii ilaa
fiidkii. **24** Oo qaar baa rumaystay waxyaalihii lagu
hadlay, qaar kalena way rumaysan waayeen. **25**
Oo intay dhexdooda ka heshiin waayeen, ayay kala
tageen, Bawlos se wax keliya ayuu ku hadlay, isagoo
leh, Ruuxa Quduuska ah si hagaagsan ayuu uga
dhex hadlay nebi Isayos markuu awowayaashiin la
hadlay, **26** oo ku yidhi, Adigu dadka u tag, oo waxaad
ku tidhaahdaa, Maqal baad ku maqli doontaan,
mana garan doontaan; Idinkoo arkaya, wax baad arki
doontaan, idiinmana dhaadhici doonto; **27** Waayo,
dadkan qalbigoodu waa qallafsanaaday, Oo dhib
bay dhegahooda wax ugu maqlaan, Indhahoodana
way isku qabteen; Si aanay indhaha wax ugu arkin,
Oo dhegaha wax ugu maqlin, Oo qalbiga wax ugu
garan, Si aanay u soo noqon, Oo aanan u bogsiin. **28**
Haddaba idinku waxaad ogaataan in badbaadadan
Ilaah loo soo diray dadka aan Yuhuudda ahayn;
oo iyaguna way maqli doonaan. **29** Oo markuu
waxyaalahaas ku yidhi ayaa Yuhuuddii iska tageen,
iyagoo isla murmaya. **30** Oo laba sannadood oo
dhan ayuu iska degganaa hoy uu isagu kiraystay,
oo kulli intii u soo gashay oo dhanna wuu soo wada
dhoweeyey. **31** Oo isagoo aad u dhiirran ayuu wuxuu
ku wacdiyi jiray boqortooyada Ilaah, wuxuuna bari
jiray waxyaalaha ku saabsan Rabbi Ciise Masiix,
cidnana uma diidin.

Rooma

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah addoonkii
Ciise Masiix, oo loogu yeedhay inuu rasuul ahaado,
oo gooni looga dhigay injiilka Ilaah. 2 Injiilkaas
ayuu Ilaah markii hore nebiyadii ku ballanqaaday
xagga Qorniinka quduuska ah, 3 oo wuxuu ku
saabsan yahay Wiilkiisa, kii ka dhashay farcankii
Daa'uud xagga jidhka, 4 oo sarakiciddii uu ka
sara kacay kuwii dhintay ay ku caddaysay inuu
xagga ruuxa quduusnimada yahay Wiilka Ilaah oo
xoog leh oo ah Rabbigeenna Ciise Masiix, 5 kan
aannu ku helnay nimco iyo rasuulnimo, inaannu
addeecidda rumaysadka magiciisa daraaddiis ugu
geeyno quruumaha oo dhan. 6 Idinkuna kuwaas
dhexdooda aad ku jirtaan oo ah kuwii loo yeedhay oo
Ciise Masiix. 7 Waxaan warqaddan u qorayaa kuwa
Rooma jooga oo dhan oo uu Ilaah jeclaaday, oo loogu
yeedhay quduusiin. Nimco ha idinla jirto iyo nabad
ka timaada Ilaaha Aabbeheen ah iyo Rabbi Ciise
Masiix. 8 Marka hore waxaan Ilaahay xagga Ciise
Masiix ugu mahadnaqayaa kulligiin, maxaa yeelay,
rumaysadkiinna waxaa lagaga warramaa dunida
oo dhan. 9 Waayo, Ilaah, kan aan ruuxayga ugu
adeego xagga injiilka Wiilkiisa, ayaa markhaati iiga
ah sidaan maalin walbaba joogsila'aan baryadayda
idiinku xusuusto, 10 anigoo weyddiisanaya inaan
imminka ugu dambaysta si kastaba ku lib helo inaan
Ilaah idankiisa idiinku imaado. 11 Waayo, aad baan u
doonayaa inaan idin arko oo idin siiyo hadiyad Ruuxa
ka timaada inaad ku xoogaysataan; 12 taasuna waa
inaan idinkula dhiirranaado rumaysadka, kiinna iyo
kaygaba. 13 Walaalayaalow, dooni maayo inaad
garan weydaan inaan marar badan damcay inaan idiin
imaado inaan idinkana midho idinku dhex lahaado sida
aan quruumaha kale ugu dhex leeyahay, laakiin waa
layga hor joogsaday ilaa haatan. 14 Waxaa waajib la
iigu leeyahay inaan wacdiyo Gariigga iyo Barbariyiinta,
kuwa caqliga leh iyo kuwa garaadka la'ba. 15 Sidaas
daraaddeed anigu diyaar baan u ahay inaan injiilka
ku wacdiyo kuwiinna Rooma joogana. 16 Waayo,
anigu injiilka ka xishoon maayo, maxaa yeelay, waa u
xoogga Ilaah xagga badbaadinta ku alla kii rumaysta,
marka hore Yuhuudda dabadeedna Gariigga. 17
Waayo, dhexdiisa waxaa laga muujiyaa xaqnimada
Ilaah oo rumaysad ka timaada, rumaysadna u
socota, sida qoran. Kii xaq ahu rumaysad buu ku
noolaan doonaa. 18 Cadhadii Ilaah ayaa samada
laga muujiyey iyadoo ka gees ah cibaadodarrada
iyo xaqdarrada dadka oo dhan, kuwaasoo runta ku
joojiya xaqdarro; 19 maxaa yeelay, wixii Ilaah laga
garan karo waa ka dhex muuqataa iyaga, waayo,
Ilaah waa u muujiyey iyaga. 20 Tan iyo abuurniinta
dunida waxyaalihiisii aan la arki karin ayaa bayaan
loo arkaa, iyagoo laga garto waxyaalihii la sameeyey,
xataa xooggiisa daa'imiska ah iyo ilaahnimadiisa, si
ayan marmarsiinyo u lahaan. **(aïdios g126)** 21 Maxaa
yeelay, iyagoo Ilaah garanaya ayayan isaga Ilaah
ahaan u ammaanin, umana ay mahadnaqin, laakiin
fikirradoodii waa xumaadeen, qalbigoodii garaadka
la'aana waa madoobaaday. 22 Iyagoo kuwo caqli
leh isku sheegaya ayay nacasoobeen. 23 Ammaantii
Ilaaha aan dhimanin ayay ku beddeleen sanam u
eg nin dhimanaya iyo haad iyo xayawaan iyo waxa
bogga ku gurguurta. 24 Taas aawadeed iyagoo
qalbigooda wax xun ka damacsan, Ilaah wuxuu u
daayay wasakhnimo in dhexdooda jidhkoodu ku
maamuus jabo; 25 maxaa yeelay, runtii Ilaah bay
been ku beddeleen, oo waxay caabudeen oo u
adeegeen ummadda intay caabudi lahaayeen kan
uumay oo weligiis ammaanta leh. Aamiin. **(aiōn g165)**
26 Saas daraaddeed Ilaah wuxuu u daayay damacyo
ceeb ah; waayo, dumarkoodu isticmaalkii loo abuuray
waxay ku beddeleen mid ka gees ah kii loo abuuray.
27 Sidaas oo kalena raggii intay iska daayeen
isticmaalkii dumarka ayay iyagoo damacoodu gubayo
isu kacsadeen; rag waxay rag kale ku sameeyeen
ceeb, oo waxay dhexdooda ka heleen abaalgudkii
qaladkooda waajibka ku ahaa. 28 Intay oggolaan
waayeen inay Ilaah ku sii haystaan aqoontooda,
Ilaah wuxuu u daayay maan dulli ah inay sameeyaan
waxyaalo aan qummanayn, 29 iyagoo ay ka buuxaan
xaqdarrada, iyo sharnimada, iyo damacnimada, iyo
xumaanta oo dhammu; waxaa kaloo ay ka buuxaan
hinaasada, iyo dilidda, iyo ilaaqda, iyo khiyaanada,
iyo camalxumaanta, oo waxay yihiin kuwa wax xun ku
faqa, 30 iyo kuwa wax xanta, iyo kuwa Ilaah neceb,
iyo kuwa wax caaya, iyo kuwa kibirka badan, iyo kuwa
faanka badan, iyo kuwa wax shar ah hindisa, iyo kuwa
waalidkood caasiga ku ah, 31 iyo kuwa garaadka la',
iyo kuwa axdiga jebiya, iyo kuwa aan kalgacaylka
lahayn, iyo kuwa aan naxariista lahayn. 32 Iyagoo

garanaya qaynuunka Ilaah in kuwa waxyaalahaas
sameeyaa ay dhimasho istaahilaan, ayaanay samayn
waxyaalahaas oo keliya ee weliba waxay u bogaan
kuwa sameeya.

2 Sidaas daraaddeed, nin yahow, marmarsiinyo ma
lihid ku kastoo aad tahayba kaaga wax xukuma;
maxaa yeelay, meeshii aad ku kale ku xukuntid,
waad isku xukumaysaa, waayo, kaaga wax xukumaa,
waxaad samaysaa isla wixii. 2 Oo waxaannu og
nahay in xukunka Ilaah uu ka gees yahay kuwa
waxyaalaha caynkaas ah sameeya, sida runta ah. 3
Nin yahow, ma waxay kula tahay, kolkaad xukuntid
kuwa waxyaalaha caynkaas ah sameeya oo aad isla
wixiina sameeysid, inaad xukunka Ilaah ka baxsan
doonto? 4 Ma waxaad quudhsanaysaa hodantinimada
wanaaggisa iyo samirkiisa iyo dulqaadashadiisa?
Miyaadan garanayn in wanaagga Ilaah kuu kaxeeyo
xagga toobadda? 5 Laakiin engegnaantaada iyo
toobadla'aanta qalbigaaga aawadood waxaad cadho
u urursanaysaa maalinta cadhada iyo muuqashada
xukunka xaqa ah oo Ilaah, 6 kan nin kasta u siin
doona sida shuqulkiisu ahaa, 7 kuwa dulqaadashada
shuqulka wanaagsan ku doondoonaa ammaan iyo
ciso iyo dhimashola'aan, wuxuu siin doonaa nolosha
weligeed ah; **(aiōnios g166)** 8 laakiin kuwa iskala
qaybqaybiya, oo aan runta addeecin, laakiinse
xaqdarrada addeeca, waxaa u ahaan doona cadho
iyo ciil, 9 iyo dhibaato iyo cidhiidhiba, oo waxay u
ahaan doonaan naf kasta oo dadka sharka sameeya,
marka hore Yuhuudda, dabadeedna Gariigga. 10
Laakiin ammaan iyo ciso iyo nabad baa u ahaan
doona ku kasta oo wanaag sameeya, marka hore
Yuhuudda, dabadeedna Gariigga; 11 maxaa yeelay,
Ilaah dadka uma kala eexdo. 12 In alla intii sharcila'aan
dembaabtay, sharcila'aan bay halligmi doonaan, oo
in alla intii sharciga hoostiisa ku dembaabtayna,
sharcigaa lagu xukumi doonaa; 13 waayo, kuwa
sharciga maqlaa ma aha kuwa xaqa Ilaah hortiis,
laakiinse kuwa sharciga yeela xaq baa laga dhigi
doonaa. 14 Markii dadka aan Yuhuudda ahayn oo
aan sharciga lahaynu, ay dabiicadda ka sameeyaan
waxyaalaha sharciga, kuwan aan sharciga lahaynu
waa isu sharci. 15 Waxay muujiyaan shuqulka sharciga
oo qalbiyadooda ku qoran, iyagoo garashadoodu
u markhaati furayso, oo fikirradoodu midba midka
kale ashtakaynayo ama marmarsiinyo samaysanayo,
16 maalinta Ilaah waxyaalaha qarsoon ee dadka ku
xukumi doono Ciise Masiix sida injiilkaygu leeyahay.
17 Laakiin adigu haddaad isku sheegtid Yuhuudi, oo
sharciga isku hallaysid, oo Ilaah ku faantid, 18 oo
doonistiisa taqaanid, oo aad u bogtid waxyaalaha aad
u fiican, adigoo sharciga wax lagugu baray, 19 oo aad
aaminsan tahay inaad tahay kan haga kuwa indhaha
la', iyo kan nuurka u ah kuwa gudcurka ku jira, 20 iyo
kan doqonnada qumaatiya, iyo macallinka carruurta,
adigoo sharciga ku haysta muuqashadii aqoonta
iyo runta; 21 haddaba kaaga kan kale wax baraa,
sow wax isbari maysid? Kaaga dadka ku wacdiya,
Waxba ha xadina; adigu miyaad wax xaddaa?
22 Kaaga yidhaahda, Yaan la sinaysan, miyaad
adigu sinaysataa? Kaaga sanamyada nebcaada,
miyaad macbudyo dhacdaa? 23 Kaaga sharciga
ku faana, miyaad Ilaah ku cisa jebisaa sharciga
aad gudubtay aawadiis? 24 Waayo, magaca
Ilaaha waa lagaga caytamaa quruumaha dhexdooda
idinka daraaddiin, sida qoran. 25 Waayo, hubaal
gudniintu wax bay tartaa, haddaad sharciga yeeshid,
laakiin haddaad sharciga gudubtid, gudniintaadii
waxay noqotay buuryoqabnimo. 26 Haddaba haddii
mid buuryoqab ahu xajiyo qaynuunnada sharciga,
buuryoqabnimadiisii miyaan loo tirin doonin sida
gudniin? 27 Oo kan jinsigiisu buuryoqab yahay,
hadduu sharciga dhammeeyo, miyuusan ku xukumi
doonin kaaga sharciga gudba, in kastoo aad haysatid
qorniinka iyo gudniinta? 28 Waayo, kii dadka sida
Yuhuudi ugu muuqdaa, Yuhuudi ma aha; gudniinta
jidhka ka muuqataana, gudniin ma aha; 29 laakiin
waxaa Yuhuudi ah kii hoosta Yuhuudi ka ah;
gudniintuna waa tan qalbiga, ee ku jirta ruuxa, oo aan
ku jirin qorniinka; kaas ammaantiisu kama timaado
dadka, waxayse ka timaadaa Ilaah.

3 Haddaba maxay Yuhuuddu dadka kale dhaantaa?
Ama gudniinta waxtarkeedu waa maxay? 2
Si walba wuu u badan yahay; marka hore
waxaa Yuhuudda lagu ammaaneeyey hadallada
Ilaah. 3 Haddaba, maxaa jira, haddii qaar aanay
rumaysad lahayn? Rumaysaddarradoodu miyey Ilaah
aaminnimadiisa burin doontaa? 4 Ma suurtowdo!
Ilaah runlow ha ahaado in kastoo nin waluba beenlow
yahay, sida qoran, In xaq lagaaga dhigo hadalladaada,
Oo aad libaantid markii lagu xukumo. 5 Laakiin

haddii xaqnimola'aanteennu muujiso xaqnimada Ilaah,
maxaynu odhan doonnaa? Ma xaq daranyahay Ilaaha
cadhada soo dejiyaa? (Sida dad baan u hadlayaa.)
6 Ma suurtowdo! Hadduu xaq daranyahay, sidee
baa Ilaah dunida u xukumi doonaa? 7 Runta Ilaah
hadday beentayda ugu badatay ammaantiisa, de
maxaa aniga haddana weli la iigu xukumaa sida mid
dembi leh? 8 Maxaannu u odhan weynaa, Shar aan
samayno in wanaag yimaado? sida lanoo hafro oo
ay qaar naga sheegaan sidii annagoo nidhaahna.
Xukunka ay kuwaasu helaan waa xaq. 9 Waa
maxay haddaba? Miyaynu dhaannaa iyaga? Maya,
sinaba. Waayo, horaannu u dacweynay Yuhuudda
iyo Gariigtaba inay kulligood dembi ku hoos jiraan. 10
Sida qoran, Mid xaq ahu ma jiro, midnaba; 11 Mid wax
garanayaa ma jiro; Mid Ilaah doondoonaa ma jiro; 12
Dhammaantood gees bay u wada leexdeen, waxay
wada noqdeen wax aan wax tar lahayn; Mid wanaag
falaa ma jiro, midnaba; 13 Hungurigoodu waa xabaal
furan; Carrabbadooda wax bay ku khiyaaneeyeen;
Bushimahooda waxaa ku hoos jira sun jilbis; 14
Afkooda waxaa ka buuxa habaar iyo qadhaadh;
15 Cagahoodu waxay u dheereeyaan inay dhiig
daadiyaan; 16 Jidadkooda waxaa yaal hoog iyo ba';
17 Jidka nabaddana ma yaqaaniin; 18 Cabsida Ilaahna
indhahooda ma hor taal. 19 Waannu og nahay in
wax alla wixii sharcigu yidhaahdo, uu ku leeyahay
kuwa sharciga ku hoos jira, in af kasta la xidho, oo
dunida oo dhammu ay Ilaah ku hor gar darnaato.
20 Maxaa yeelay, shuqullada sharciga ninna xaq ku
noqon maayo Ilaah hortiis, waayo, sharciga ayaa
lagu gartaa dembiga. 21 Laakiin haatan sharciga
la'aantiis ayaa xaqnimadii Ilaah la muujiyey, waxaana
u marag furay sharciga iyo nebiyadii, 22 waxaana
weeyaan xaqnimada Ilaah ee lagu helo rumaysadka
xagga Ciise Masiix oo u ah in alla inta rumaysata
oo dhan, waayo, kala duwanaan ma leh. 23 Maxaa
yeelay, dhammaan way wada dembaabeen oo gaadhi
waayeen ammaanta Ilaah; 24 iyagoo hadiyad ahaan
xaq lagaga dhigay nimcadiisa xagga madaxfurashada
Ciise Masiix ku furtay, 25 kan Ilaah u soo bixiyey inuu
dhiiggiisa kafaaraggud ku noqdo xagga rumaysadka
la rumaystay dhiiggiisa aawadiis, inuu xaqnimadiisa
ku muujiyo dembidhaafka uu dembiyadii hore loo
sameeyey ku dhaafay samirkii Ilaah; 26 waxaa weeye
muujinta xaqnimadiisa ee haatan joogta inuu isaga
qudhiisu xaq ahaado iyo kan xaq ka dhiga kan
Ciise rumaysan. 27 Haddaba faankii meeh? Waa
reebban yahay. Sharci caynkee ah buu ku hadhay?
Ma xagga shuqulladaa? Maya; laakiinse wuxuu ku
hadhay sharciga rumaysadka. 28 Sidaas daraaddeed
waxaannu ku tirinnaa in nin xaq ku noqdo rumaysadka
ee uusan xaq ku noqon shuqullada sharciga. 29
Ama Ilaah ma Ilaaha Yuhuudda oo keliya baa?
Miyuusan ahayn kan quruumaha kalena? Haah, waa
yahay kan quruumaha kalena, 30 hadday tahay in
Ilaah mid keliya yahay oo uu kuwa gudan xaq kaga
dhigi doono rumaysadka, kuwa buuryoqabka ahna
rumaysadka. 31 De miyaannu haddaba sharciga
ku burinnaa rumaysadka? Yaanay noqon! Laakiin
sharciga waannu taagnaa.

4 Haddaba maxaynu nidhaahnaa inuu helay Ibraahim
oo awowgeennii hore ahaa xagga jidhka? 2
Waayo, haddii Ibraahim shuqullo xaq ku noqday,
wax uu ku faano buu leeyahay ee Ilaah hortiisa
ma aha. 3 Maxaa Qorniinku leeyahay? Ibraahimna
Ilaah buu rumaystay, oo waxaa isaga loogu tiriyey
xaqnimo. 4 Haddee kii shaqeeya abaalgudkiisa
looguma tiriyo sida nimco laakiinse sida qaan oo
kale. 5 Laakiin kii aan shaqayn illowse rumaysta
kan xaq ka dhiga kuwa aan cibaadada lahayn,
rumaysadkiisa waxaa lagu tiriyaa xaqnimo. 6 Sida
Daa'uudna uga sheegayo barakadii ninkii Ilaah xaq
u tiriyo shuqullola'aantood, isagoo leh, 7 Waxaa
barakaysan kuwa xadgudubyadooda la cafiyey, Oo
dembiyadooda la daboolay. 8 Waxaa barakaysan
ninkii Rabbigu uusan dembi u tirinayn. 9 Haddaba
barakadan miyaa lagaga hadlay kuwa gudan oo
keliya, mise kuwa buuryoqabka ahna waa lagaga
hadlay? Waayo, waxaannu nidhaahnaa, Ibraahim
rumaysadkiisii waxaa loogu tiriyey xaqnimo. 10 Sidee
baa haddaba loogu tiriyey? Ma markuu gudnaa,
mise markuu buuryoqabka ahaa? Ma aha markuu
gudnaa, laakiinse waa markuu buuryoqabka ahaa;
11 oo wuxuu helay calaamada gudniinta, tan ahayd
shaabaddii xaqnimada oo rumaysadkii uu haystay
intuu buuryoqabka ahaa; inuu noqdo aabbihii inta
rumaysata oo dhan in kastoo ay buuryoqab yihiin, in
xaqnimo loo tiriyo iyaga, 12 iyo inuu aabbaha gudniinta
u noqdo kuwa aan ahayn kuwa gudan oo keliya
laakiinse kuwa ku socda tallaabooyinka rumaysadka
ee Aabbeheen Ibraahim haystay intuu buuryoqabka

ahaa. 13 Waayo, ballankii lagula ballamay Ibraahim
ama farcankiisii inuu ku noqdo kii dunida dhaxli lahaa,
uguma iman sharciga, laakiinse wuxuu ugu yimid
xaqnimada rumaysadka. 14 Waayo, haddii kuwa
sharciga leh ay noqdaan kuwa dhaxalka leh, de
markaas rumaysadkii waxaa laga dhigay wax aan
waxtar lahayn, ballankiina waa la buriyey, 15 maxaa
yeelay, sharcigu wuxuu keenaa cadho, laakiinse
meeshii aan sharci jirin xadgudubna ma jiro. 16 Taas
daraaddeed waa xagga rumaysadka inay noqoto
xagga nimcada, in ballanku hubaal u ahaado farcanka
oo dhan; ee uusan u ahayn kan sharciga leh oo keliya,
laakiinse inuu u ahaado kan leh rumaysadkii Ibraahim,
kan aabbaha inoo ah kulligeen, 17 (sida qoran,
Quruumo badan baan aabbe kaaga dhigay) Ilaaha uu
rumaystay hortiisa, kan nooleeya kuwii dhintay oo
u yeedha waxyaalaha aan jirin sida iyagoo jira. 18
Ibraahim rajuu wax ku rumaystay iyadoo aan rajo jirin
inuu aabbe u noqdo quruumo badan, sida waxyaalihii
lagula hadlay leeyihiin, Farcankaagu sidaasuu noqon
doonaa. 19 Isagoo aan rumaysadkii ku tabaryaraan
wuxuu ka fikiray jidhkiisii sida meyd oo kale ahaa
(isagoo boqol jir ku dhow) iyo meydnimadii maxalkii
Saarah. 20 Ballankii Ilaah rumaysaddarro kagama
uu shakiyin, laakiinse rumaysad buu ku xoogaystay,
isagoo Ilaah ammaanaya 21 oo aad u huba in wixii
uu u ballanqaaday uu samayn karo. 22 Sidaas
daraaddeedna waxaa loogu tiriyey xaqnimo. 23 Wixii
loo tiriyey looma qorin isaga aawadiis oo keliya, 24
laakiin waxaa loo qoray innaga aawadeenna. Waa
loo tirin doonaa kuweenna rumaysan kii kuwii dhintay
ka soo sara kiciyey Rabbigeenna Ciise, 25 kii loo
bixiyey xadgudubkeenna aawadiis oo loo sara kiciyey
inuu xaq inaga dhigo.

5 Sidaas daraaddeed innagoo xaq laynagaga dhigay
rumaysad, nabad baynu xagga Ilaah ku haysannaa
Rabbigeenna Ciise Masiix; 2 kan xaggiisa aynu
rumaysad ku galnay nimcadan aynu dhex taagan
nahay, oo waxaynu ku faraxnaa rajada ammaanta
Ilaah. 3 Oo taas oo keliya ma aha, laakiinse waxaynu
ku faraxnaa dhibaatooyinkeenna, innagoo og in
dhibaatadu dulqaadasho keento; 4 dulqaadashaduna
aqoon dheer, aqoonta dheeruna rajo; 5 rajaduna
inama ceebayso, maxaa yeelay, jacaylka Ilaah baa
qalbiyadeenna ku dhex shubmay, oo waxaa ku shubay
Ruuxa Quduuska ah oo layna siiyey. 6 Waayo, innagoo
weli itaaldaran ayuu Masiixu wakhti qumman u dhintay
kuwa aan cibaadada lahayn. 7 Mar dhif ah mid waa u
dhintaa nin xaq ah, mindhaase qof waa ku dhici lahaa
inuu nin wanaagsan u dhinto. 8 Laakiinse Masiixu
waa inoo dhintay intaynu weli dembilayaal ahayn, oo
sidaasuu Ilaah jacaylkiisii inoogu muujiyey. 9 Haddaba
haddaynu haatan dhiiggiisa xaq ku noqonnay, de
si ka badanna isagaynu kaga badbaadi doonnaa
cadhada Ilaah. 10 Waayo, haddii, intaynu col la
ahayn, Ilaah inagula heshiiyey dhimashadii Wiilkiisa,
de si ka badanna, innagoo la heshiis ah, ayaynu ku
badbaadi doonnaa noloshiisa, 11 oo taas oo keliyana
ma ahaane, weliba waxaynu ku faraxnaa Ilaah xagga
Rabbigeenna Ciise Masiix, kan aynu haatan heshiiska
ku helnay. 12 Haddaba sida dembigu nin keliya dunida
ugu soo galay, dhimashaduna dembiga ugu timid,
sidaasaa dhimashadiina u gaadhay dadka oo dhan,
waayo, waa la wada dembaabay; 13 waayo, dembigu
duniduu ku jiray intaan sharcigu iman, laakiin dembi
lama tiriyo markii aan sharci jirin. 14 Habase ahaatee
waagii Aadan ilaa Muuse dhimashadu waxay u talisay
xataa kuwii aan u dembaabin sidii xadgudubkii Aadan
kan ah masaalka kan iman lahaa. 15 Hadiyaddu ma
aha sida dembiga, waayo, haddii nin keliya dembigiis
kuwa badanu u dhinteen, de in ka sii badan waxaa
kuwa badan u badatay nimcada Ilaah iyo hadiyadda
nin nimcadiis ku timid, kan ah Ciise Masiix. 16
Hadiyaddu ma aha sida mid qof dembaabay ku timid,
waayo, mid xukunkiis wuxuu keenay ciqaab, laakiin
hadiyaddu waxay dembiyo badan ugu timid inay xaq
ka dhigto kuwo badan. 17 Haddii mid dembigiisa
aawadiis ay dhimasho ku talisay midkaas aawadiis,
de si ka badanna kuwa hela badnaanta nimcada
iyo hadiyadda xaqnimada, noloshay ku dhex talin
doonaan kii kale aawadiis kaas oo ah Ciise Masiix. 18
Haddaba dembiga nin keliya aawadiis waxaa dadka
oo dhan ugu yimid xukun, sidaas oo kalena nin keliya
xaqnimaduu sameeyey aawadeed waxaa dadka oo
dhan ugu timid hadiyad in xaq laga dhigo oo ay
noolaadaan. 19 Waayo, sida nin keliya caasinimadiisii
kuwa badan dembilayaal looga dhigay, sidaas oo
kalena nin keliya addeeciddiis ayaa kuwa badan xaq
looga dhigi doonaa. 20 Sharciguna wuxuu u yimid
inuu dembigu bato, laakiinse meeshii dembigu ku
batay, nimcaduna way ka sii badatay aad iyo aad; 21
in, sida dembigu dhimashada ugu taliyey, sidaas oo

kalena ay nimcadu ugu taliso xaqnimo ilaa nolosha
weligeed ah ee xagga Rabbigeenna Ciise Masiix.
(aiōnios g166)

6 Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Miyaynu ku sii
soconnaa dembiga inay nimcadu badato? **2**
Yaanay noqon! Innagoo dembiga kala dhimannay,
sidee baynu mar dambe ugu dhex noolaannaa?
3 Mise ma waydaan ogayn in kulli inteenna lagu
baabtiisay Ciise Masiix dhexdiisa, lagu dhex baabtiisay
dhimashadiisa? **4** Haddaba waxaynu isaga kula
aasannay baabtiiska dhimashada dhexdeeda, in, sidii
Masiixa kuwii dhintay loogaga sara kiciyey ammaanta
Aabbaha, aan innaguna sidaas oo kale cusaybka
nolosha ku dhex soconno. **5** Haddaynu isaga kula
midownay dhimasho tiisa u eg, de sidaas oo kalena
sarakicid tiisa u eg waynu kula midoobi doonnaa. **6**
Waynu og nahay in dabiicaddeennii hore iskutallaabta
lagula qodbay isaga, in jidhka dembigu baabba'o, si
aynaan mar dambe addoommo ugu ahaan dembiga.
7 Waayo, kii dhintay dembi wuu ka xoroobay oo
xaq baa laga dhigay. **8** Laakiinse haddaynu Masiixa
la dhimannay, waxaynu rumaysan nahay inaynu
haddana isaga la noolaan doonno. **9** Waynu og nahay
in Masiixa oo kuwii dhintay ka sara kacay uusan mar
dambe dhimanayn; dhimashadu mar dambe u talin
mayso. **10** Waayo, dhimashaduu dhintay mar keliya
ayuu xagga dembiga ka dhintay, laakiin noloshuu
ku nool yahay, Ilaah buu u nool yahay. **11** Sidaas
oo kalena idinku isku tiriya inaad dembiga u tihiin
kuwo dhintay, oo aad Ilaah u tihiin kuwo nool xagga
Ciise Masiix. **12** Sidaas daraaddeed dembigu yuusan
jidhkiinna dhimanaya u talin inaad damacyadiisa
xunxun addeecdaan. **13** Xubnihiinnana dembiga ha u
siinina sida qalabka xaqdarrada, laakiin Ilaah isa siiya
sida idinkoo ah kuwo ka soo noolaaday kuwii dhintay,
xubnihiinnana Ilaah u siiya sida qalabka xaqnimada.
14 Waayo, dembigu idiinma talin doono, maxaa yeelay,
sharciga kuma hoos jirtaan, laakiinse waxaad ku hoos
jirtaan nimcada. **15** Waa sidee haddaba? Sharciga
kuma hoos jirno, oo waxaynu ku hoos jirnaa nimcada,
sidaas daraaddeed miyaan dembaabnaa? Yaanay
noqon! **16** Ma waydaan ogayn inaad addoommo u
tihiin kii aad isu siisaan sida addoommo addeeca, oo
aad addoommadiisa tihiin kii aad addeecdaan, ama
ha noqoto dembiga idiin kaxeeya xagga dhimashada
ama addeecidda idiin kaxaysa xagga xaqnimada? **17**
Laakiinse mahad Ilaah baa leh, waayo, waxaad ahaan
jirteen addoommadii dembiga, haatanse qalbigiinaad
ka addeecdeen caynaddii waxbariddii laydin siiyey;
18 oo idinkoo dembiga laydinka xoreeyey, xaqnimada
ayaad addoommo u noqoteen. **19** Sida dadkaan u
hadlayaa jidhkiinna itaaldarradiisa aawadeed. Waayo,
sidii aad xubnihiinna uga dhigi jirteen addoommadii
wasakhnimada iyo dembiga inaad dembi fashaan,
sidaas oo kalena haatan xubnihiinna ka dhiga
addoommadii xaqnimada quduusnaanta aawadeed.
20 Waayo, markaad addoommadii dembiga ahaan
jirteen, xagga xaqnimada waxaad ahaydeen xor. **21**
Haddaba wakhtigaas maxaad midho ku haysateen
waxyaalaha aad haatan ka xishoonaysaan? Waayo,
waxyaalahaas ugu dambaystoodu waa dhimashada.
22 Laakiin haatan idinkoo dembi laydinka xoreeyey oo
aad addoommadii Ilaah noqoteen, waxaad midho ku
haysataan quduusnaanta, oo ugu dambaysteeduna
waa nolosha weligeed ah. **(aiōnios g166)** **23** Waayo,
mushahaarada dembigu waa dhimashada, laakiinse
hadiyadda Ilaah waa nolosha weligeed ah ee laga
helo Rabbigeenna Ciise Masiix. **(aiōnios g166)**

7 Mise ma waydaan ogayn, walaalayaalow, in
sharcigu nin u taliyo intuu nool yahay oo keliya?
(Waxaan la hadlayaa dadka sharciga yaqaan.) **2**
Naagtii nin luhu sharcigay ugu xidhan tahay ninkeeda
intuu nool yahay, laakiinse mar haddii ninku dhinto,
way ka furan tahay sharcigii ninka. **3** Sidaas
daraaddeed inta ninkeedu nool yahay, hadday nin
kale naag u noqoto, waxaa loogu yeedhi doonaa
dhillo, laakiinse ninkeedu hadduu dhinto, sharciga
way ka furan tahay, oo sidaas daraaddeed dhillo
ma aha in kastoo ay nin kale naag u noqoto. **4**
Sidaas daraaddeed, walaalahayow, jidhkii Masiixa
baa meyd idinka dhigay xagga sharciga, in mid
kale idin lahaado, oo ah kii kuwii dhintay laga
sara kiciyey inaynu Ilaah midho u soo bixinno. **5**
Waayo, markii aynu jidhka ku dhex jirnay, damacyadii
dembiyada ee sharciga ka yimid waxay ka dhex
shaqaynayeen xubnaheenna inay midho u soo
bixiyaan dhimasho. **6** Laakiinse haatan sharcigii waa
laynaga furay, innagoo ka dhimannay wixii aynu
ku hoos xidhnayn, si aynu ugu adeegno cusaybka
ruuxa ee aynaan ugu adeegin gabowga qorniinka.
7 Haddaba maxaynu nidhaahnaa? Sharcigu ma
dembi baa? Ma suurtowdo! Hase ahaatee, dembi

ma aanan garteen, sharcigaan ku gartay mooyaane,
damaca xun ma aanan garteen haddaan sharcigu
i odhan, Waa inaadan wax damcin. 8 Dembigu,
isagoo wakhti helay, ayuu amarka dhexdayda kaga
falay damac xun oo kasta; waayo, sharciga la'aantiis
dembigu waa meyd. 9 Waa baan noolaa sharciga
la'aantiis, laakiin markii amarku yimid, dembigu waa
soo noolaaday, aniguna waan dhintay. 10 Amarkii
nolosha ii geeyn lahaa, waxaan gartay inuu dhimasho
ii geeynayo. 11 Waayo, dembigu, isagoo wakhti
helay, ayuu amarka igu khiyaaneeyey, wuuna igu
dilay. 12 Haddabase sharcigu waa quduus, amarkuna
waa quduus, waana xaq, wuuna wanaagsan yahay.
13 Haddaba wixii wanaagsanaa miyey dhimasho ii
noqdeen? Ma suurtowdo! Laakiin dembigu, inuu
muuqdo inuu dembi yahay, ayuu wax wanaagsan
igaga dhex shaqeeyey oo dhimasho ii keenay, in
dembigu amarka ku noqdo dembi miidhan. 14 Waayo,
waxaynu og nahay in sharcigu ku saabsan yahay
ruuxa, laakiinse anigu waxaan ahay mid jidhka raaca
oo lagu iibiyey dembiga hoostiisa. 15 Waayo, waxaan
samaynayo garan maayo, maxaa yeelay, ma sameeyo
wixii aan doonayo, laakiin waxaan sameeyaa wixii aan
necbahay. 16 Laakiin haddaan sameeyo waxa aanan
doonayn, de markaas waxaan gartay in sharcigu
wanaagsan yahay. 17 Haddabase haatan ma aha
aniga kan waxaas sameeyaa, laakiinse waa dembiga
igu dhex jira. 18 Waayo, waan ogahay inaan wax
wanaagsanu igu dhex jirin, taas waxaan ula jeedaa,
jidhkayga wax wanaagsanu kuma jiraan, waayo,
waan ku talo jiraa inaan waxa wanaagsan sameeyo,
laakiin ma sameeyo. 19 Waayo, waxa wanaagsan
oo aan doonayo inaan falo, ma sameeyo, laakiinse
waxa sharka ah oo aanan doonayn inaan falo,
ayaan sameeyaa. 20 Laakiin haddaan sameeyo
wixii aanan doonayn inaan falo, de haatan ma aha
aniga kan sameeyaa, laakiinse waa dembiga igu
dhex jira. 21 Haddee waxaan arkaa qaynuunka in
shar ila jiro in kastoo aan doonayo inaan waxa
wanaagsan sameeyo. 22 Waayo, sharciga Ilaah
ayaan kaga farxaa ninka gudaha ah. 23 Laakiin
waxaan xubnahayga ka arkaa qaynuun kale, isagoo
la dagaallamaya qaynuunka maankayga oo maxbuus
iiga dhigaya qaynuunka dembiga oo xubnahayga
ku jira. 24 Nin belaysan baan ahay. Yaa iga furan
doona jidhkan dhimashada leh? 25 Waxaan Ilaah ugu
mahadnaqayaa inuu Rabbigeen Ciise Masiix igu furan
doono. Sidaas daraaddeed aniga qudhaydu waxaan
maankayga ugu adeegaa sharciga Ilaah; laakiinse
waxaan jidhka ugu adeegaa qaynuunka dembiga.

8 Sidaas daraaddeed, kuwa Ciise Masiix ku dhex
jiraa, haatan xukun ma laha. 2 Waayo, qaynuunka
Ruuxa nolosha ee ku dhex jira Ciise Masiix ayaa iga
xoreeyey qaynuunka dembiga iyo dhimashada. 3
Waayo, wax aan sharcigu samayn karayn, maxaa
yeelay, wuu itaaldarnaa jidhka aawadiis, ayaa Ilaah
sameeyey isagoo Wiilkiisa ku soo diraya u-ekaantii
jidhka dembiga leh oo u soo diraya dembiga aawadiis,
wuxuuna xukumay dembigii jidhka ku jiray, 4 in
qaynuunka sharcigu inagu buuxsamo kuweenna aan
sida jidhka u socon, laakiinse u socda sida Ruuxa. 5
Waayo, kuwa sida jidhka u socdaa, waxay ka fikiraan
waxyaalaha jidhka, laakiinse kuwa sida Ruuxa u
socdaa, waxay ka fikiraan waxyaalaha Ruuxa. 6
Jidhka kafikiriddiisu waa dhimashada, laakiinse Ruuxa
kafikiriddiisu waa nolosha iyo nabadda, 7 maxaa
yeelay, jidhka kafikiriddiisu waa la col Ilaah, waayo, ma
hoos gasho sharciga Ilaah, mana hoos geli karto. 8
Kuwa jidhka ku dhex jiraana kama farxin karaan Ilaah.
9 Laakiin idinku kuma aad dhex jirtaan jidhka, illowse
waxaad ku dhex jirtaan Ruuxa, haddii Ruuxa Ilaah
idinku dhex jiro. Laakiin nin hadduusan Ruuxa Masiixa
lahayn, de kaasu kiisii ma aha. 10 Oo haddii Masiixu
idinku dhex jiro, jidhku waa meyd dembiga aawadiis;
laakiinse ruuxu waa nolosha xaqnimada aawadeed.
11 Laakiin haddii Ruuxii kii Ciise kuwii dhintay ka soo
sara kiciyey idinku dhex jiro, kii Ciise Masiix kuwii
dhintay ka soo sara kiciyey, jidhkiinna dhimanayana
wuxuu ku noolayn doonaa Ruuxiisa idinku dhex
jira. 12 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, wax
baa inagu waajib ah, laakiin waajib inooguma aha
jidhka, inaynu u noolaanno sida jidhka, 13 waayo,
haddaad sida jidhka u noolaataan, hubaal waad
dhiman doontaan, laakiin haddaad falimaha jidhka
Ruuxa ku dishaan, waad noolaan doontaan. 14 In alla
intii Ruuxa Ilaah hoggaamiyo, waa carruurta Ilaah.
15 Waayo, ma aydnaan helin ruuxa addoonnimada
inaad mar kale cabsataan, laakiinse waxaad hesheen
Ruuxa carruur idinka dhigay, kan aynu ku qaylinno
Aabbow. 16 Ruuxa qudhiisu wuu markhaati furaa oo
wuxuu ruuxeenna u sheegaa inaynu innagu nahay

carruurta Ilaah. 17 Oo haddaynu carruur nahay, de
haddaba waxaynu nahay kuwo wax dhaxla, kuwo
Ilaah dhaxla oo Masiix wax la dhaxla, haddii aynu
isaga la xanuunsanno, in laynala ammaano isaga.
18 Waxaan ku tirinayaa in waxyaalaha wakhtigan la
joogo lagu xanuunsadaa ayan istaahilin in lala simo
ammaanta iman doonta oo laynoo muujin doono. 19
Uunku wuxuu filasho aad u weyn ku sugaa muujinta
carruurta Ilaah. 20 Uunkii waxaa la hoos geliyey
wax aan waxtar lahayn, ikhtiyaarkiisna uma uu hoos
gelin, laakiin waa kii hoos geliyey aawadiis, 21
taasoo la rajaynayo in uunka qudhiisana laga xorayn
doono addoonnimada qudhunka ah oo la gelin doono
xorriyadda ammaanta carruurta Ilaah. 22 Waayo,
waxaynu og nahay in uunka oo dhammu wada
taahayo oo wada foolanayo ilaa haatan. 23 Iyagoo
keliya ma aha, laakiin innagana waa sidaas oo kale,
kuweenna haysta midhihii ugu horreeyey ee Ruuxa,
xataa innaga qudheennu dhexdeenna ayaynu ka
taahnaa, innagoo sugayna carruurnoqoshadeenna,
taasu waxaa weeyaan samatabbixinta jidhkeenna. 24
Waayo, waxaynu ku badbaadnay rajo, laakiin rajadii
la arko rajo ma aha, maxaa yeelay, waa ayo kan
rajeeyaa wuxuu arko? 25 Laakiin haddaynu rajayno
wax aynaan arkin, de haddaba dulqaadasho ayaynu
ku sugnaa. 26 Sidaasoo kalena Ruuxu wuxuu inaga
caawimaa itaaldarradeenna, waayo, garan mayno
wax inoo eg oo aynu ku tukanno, laakiin Ruuxa
qudhiisu waa inoo duceeyaa isagoo ku taahaya
taah aan sanqadhayn. 27 Oo kii qalbiyada baadhaa
waa yaqaan fikirka Ruuxa, maxaa yeelay, wuxuu
quduusiinta ugu duceeyaa sida Ilaah doonayo. 28 Oo
waxaynu og nahay in wax waliba wanaag ugu wada
shaqeeyaan kuwa Ilaah jecel, xataa kuwa qasdigiisa
loogu yeedhay. 29 Waayo, kuwuu hore u yiqiin wuxuu
haddana hore ugu doortay inay u ekaadaan suuradda
Wiilkiisa, inuu isagu curad ku noqdo walaalo badan
dhexdood. 30 Oo kuwuu hore u doortayna, haddana
wuu u yeedhay, kuwuu u yeedhayna, haddana xaq
buu ka dhigay, kuwuu xaq ka dhigayna, haddana wuu
ammaanay. 31 Haddaba maxaan waxyaalahan ka
nidhaahnaa? Haddii Ilaah inala gees yahay, yaa inaga
gees ah? 32 Kii aan xataa Wiilkiisa lexejeclaysan,
laakiinse innaga dhammaanteen u bixiyey, sidee
buusan wax walbana inoola siin doonin isaga? 33
Yaa ashtakayn doona kuwa Ilaah doortay? Waa Ilaah
kan wax xaq ka dhigaa. 34 Waa ayo kan wax xukumi
doonaa? Waa Ciise Masiix kii dhintay, oo haddana
kuwii dhintay ka sara kacay, oo Ilaah midigtiisa
jooga, oo haddana inoo duceeya innaga. 35 Yaa
jacaylka Masiixa inaga sooci doona? Ma dhibaato,
mise cidhiidhi, mise silic, mise baahi, mise arrad, mise
khatar, mise seef? 36 Sida qoran, Adiga daraaddaa
ayaa lanoo laayaa maalinta oo dhan, Waxaa lanoo
tiriyey sida ido la qalayo. 37 Maya, waxyaalahan oo
dhan dhexdooda aad baynu ugu guulaysannaa kii
ina jeclaa xaggiisa. 38 Waayo, waxaan hubaa inaan
dhimashada, ama nolosha, ama malaa'igaha, ama
kuwa madaxda ah, ama waxyaalaha haatan jooga,
ama waxyaalaha iman doona, ama kuwa xoogga leh,
39 ama kor, ama hoos, ama uun kaleeto inaga sooci
karin jacaylka Ilaah oo ku jira Rabbigeenna Ciise
Masiix.

9 Runtaan ku sheegayaa Masiixa, oo been sheegi
maayo, qalbigayguna marag buu iigu furayaa
Ruuxa Quduuskaa 2 in caloolxumo weyn iyo xanuun
aan joogsanaynin ay ku jiraan qalbigayga. 3 Waayo,
waxaan jeclaan lahaa inaan aniga qudhaydu ka
inkaarnaado Masiixa walaalahay aawadood oo ah
xigaalkayga aannu isku jidhka nahay, 4 kuwa ah
reer binu Israa'iil, oo leh carruur-ka-dhigidda, iyo
ammaanta, iyo axdiyada, iyo sharciga siintiisa, iyo u-
adeegidda Ilaah, iyo ballamada, 5 kuwa awowayaasha
leh, oo xagga jidhka Masiixu ka yimid iyaga, kan
wax walba ka sarreeya oo ah Ilaah ammaanta leh
weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)** 6 Laakiin mana aha sidii
iyadoo ereygii Ilaah dhacay. Waayo, kuwa Israa'iil ka
dhashay kulligood reer binu Israa'iil ma wada aha. 7
Farcankii Ibraahim oo ay yihiin aawadeed kulligood
carruur kuma wada aha, laakiin waxaa la yidhi, Kuwa
Isxaaq ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi
doonaa. 8 Taas waxaa weeyaan, inaan carruurta
jidhku ahayn carruurta Ilaah, laakiin carruurtii loo
ballanqaaday ayaa farcan lagu tiriyaa. 9 Waayo, kanu
waa hadal ballan ah, Wakhtigan oo kale ayaan kuu
iman doonaa, oo Saarah waxay dhali doontaa wiil. 10
Oo taas oo keliyana ma ahee, laakiin Rebeqahna mid
bay u uuraysatay, kaas oo ahaa aabbeheen Isxaaq.
11 Waayo, carruurta oo aan weli dhalan oo aan
weli samayn wanaag iyo xumaan midna, in qasdiga
Ilaah doorashada ku istaago, oo uusan ahaan xagga
shuqullada, laakiin xagga kii dadka u yeedha, 12

waxaa iyada lagu yidhi, Kan weynu wuxuu u adeegi
doonaa kan ka yar. **13** Sida qoran, Yacquub waan
jeclaaday, Ceesawse waan necbaaday. **14** Maxaan
nidhaahnaa haddaba? Ma xaqdarro baa Ilaah la
jirta? Ma suurtowdo! **15** Waayo, wuxuu Muuse ku
yidhi, Waan u naxariisan doonaa kii aan u naxariisto,
waanan u nixi doonaa, kii aan u naxo. **16** Sidaas
daraaddeed xagga kan doonaya ma aha, xagga
kan ordana ma aha, laakiinse waa xagga Ilaaha
naxariista leh. **17** Waayo, Qorniinku wuxuu Fircoon
ku leeyahay, Tan daraaddeed baan kuu sara kiciyey
inaan xooggayga adiga kaa dhex muujiyo iyo in
magacayga dhulka oo dhan lagu faafiyo. **18** Haddaba
kuu doonayo wuu u naxariistaa, kuu doonayona
qalbigiisuu engejiyaa. **19** Waxaad igu odhan doontaa,
Muxuu weli ii eedaynayaa? Waayo, yaa doonistiisa
ka gees noqda? **20** Laakiinse, nin yahow, kumaad
tahay kaaga Ilaah u jawaabayow? Wixii la sameeyey
miyey kii sameeyey ku odhan doonaan, Maaxad sidan
noogu samaysay? **21** Dheriyasameeyuhu miyuusan
lahayn amar uu ugu taliyo dhoobada inuu fud keliya
in ka sameeyo weel cisa leh, inta kalena mid aan
cisa lahayn? **22** Bal maxay la tahay Ilaah haddii,
isagoo doonaya inuu cadhadiisa muujiyo oo xooggiisa
dadka ogeysiiyo, uu samir badan ugu dulqaatay
weelasha cadhada oo loo diyaariyey baabbi'idda,
23 iyo inuu hodantinimadii ammaantiisa ogeysiiyo
weelasha naxariista oo uu hore ugu diyaariyey
ammaanta, **24** xataa kuweenna uu u yeedhay oo
uusan uga yeedhin Yuhuudda oo keliya laakiinse
uu uga yeedhay quruumaha kalena? **25** Siduu
Hooseeca ka dhex yidhi, Kuwo aan dadkaygii ahayn
ayaan u bixin doonaa, Dadkayga, Tu aan ahayn
gacalisadaydiina waxaan u bixin doonaa, Gacaliso.
26 Oo waxay noqon doontaa, meeshii laga yidhi iyaga,
Dadkayga ma ihidin, Meeshaas waxaa looga bixin
doonaa, Carruurtii Ilaaha nool. **27** Oo Isayos wuxuu ku
qayliyey wax Israa'iil ku saabsan isagoo leh, In kastoo
tirada reer binu Israa'iil noqoto sida cammuudda
badda, intii hadhay waa badbaadi doontaa, **28** waayo,
Rabbigu hadalkiisa dhulkuu ku samayn doonaa,
isagoo dhammaystiraya oo soo gaabinaya, **29** oo
sidii Isayos hore u yidhi, Haddaan Rabbigii Saba'ood
farcan inoo reebin, Sidii Sodom baan noqon lahayn,
oo sidii Gomora baa laynaga dhigi lahaa. **30** Maxaan
nidhaahnaa haddaba? Dadka aan Yuhuudda ahayn
oo aan xaqnimada raacin, waxay heleen xaqnimada,
oo ah xaqnimada rumaysad lagu helo; **31** laakiin
reer binu Israa'iil iyagoo raaca sharciga xaqnimada,
sharcigaas ma ay gaadhin. **32** Tan sababteedu
waa maxay? Maxaa yeelay, rumaysad kuma ay
doondoonin, shuqullada samayntooda mooyaane.
Waxay ku turunturoodeen dhagaxii turunturada; **33**
sida qoran, Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa
dhagax lagu turunturoodo oo ah sallax lagu xumaado;
Oo kii rumaysta isaga ma ceeboobi doono.

10 Walaalayaalow, waxaan qalbigayga ka
doonayaa oo Ilaah ka baryaa inay iyagu
badbaadaan. **2** Waayo, waxaan markhaati u furayaa
inay iyagu Ilaah qiiro weyn u qabaan, laakiinse
xagga aqoonta ma aha. **3** Waayo, iyagoo aan
ogayn xaqnimada Ilaah oo doonaya inay taagaan
tooda, ayayan hoos gelin Ilaah xaqnimadiisa. **4**
Waayo, Masiixu wuxuu mid kasta oo rumaysta u
yahay sharciga dhammaadkiisii xagga xaqnimada.
5 Waayo, Muuse wuxuu qoray in ninkii yeelaa
xaqnimada sharciga uu ku noolaan doono iyada. **6**
Laakiin xaqnimada rumaysadku sidanay tidhaahdaa,
Qalbigaaga ha iska odhan, Yaa samada kori doona
(inuu Masiix soo dejiyo)? **7** Ama, Yaa yamayska hoos
u geli doona (inuu Masiix kuwa dhintay ka soo sara
kiciyo)? **(Abyssos g12)** **8** Laakiin maxay leedahay?
Eraygii waa kuu dhow yahay, waana ku jiraa afkaaga
iyo qalbigaaga, waxaa weeyaan erayga rumaysadka
oo aannu kugu wacdinno. **9** Maxaa yeelay, haddaad
afka ka qiratid in Ciise yahay Rabbiga, oo aad qalbiga
ka rumaysatid in Ilaah isaga ka sara kiciyey kuwii
dhintay, waad badbaadi doontaa, **10** waayo, qalbiga
wax baa laga rumaystaa xagga xaqnimada, afkana
wax baa laga qirtaa xagga badbaadinta. **11** Waayo,
Qorniinku wuxuu leeyahay, Ku alla kii rumaysta isaga,
ceeboobi maayo. **12** Waayo, Yuhuudda iyo Gariigtu
waxba kuma kala duwana, waayo, isku Rabbi baa
Rabbi u wada ah, waana u taajir in alla intii barida
isaga. **13** Waayo, ku alla kii magaca Rabbiga ku
baryaa, waa badbaadi doonaa. **14** Haddaba sidee bay
ugu baryi doonaan kan aanay rumaysnayn? Oo sidee
bay u rumaysan doonaan kan aanay maqlin? Oo
sidee bay u maqli doonaan haddii aan la wacdiyin?
15 Oo sidee bay u wacdiyi doonaan haddaan la dirin?
sida qoran, Qurux badanaa cagaha kuwa wax ku
wacdiya waxyaalaha wanaagsan. **16** Laakiin kulligood

ma ay wada dhegaysan injiilka. Waayo, Isayos wuxuu
leeyahay, Rabbow, yaa rumaystay warkayagii? 17
Haddaba rumaysadku wuxuu ka yimaadaa maqlidda,
maqlidduna waxay ku timaadaa ereyga Masiixa. 18
Laakiin waxaan leeyahay, Miyaanay maqlin? Haah,
runtii. Codkoodii wuxuu gaadhay dhulka oo dhan,
Hadalkoodiina wuxuu gaadhay dunida meesha ugu
shishaysa. 19 Laakiin waxaan leeyahay, Miyaan reer
binu Israa'iil ogayn? Ugu horraystii Muuse wuxuu yidhi,
Waxaan idinkaga hinaasin doonaa kuwo aan quruun
ahayn; Quruun aan wax garanayn waan idinkaga
cadhaysiin doonaa. 20 Isayosna waa dhiirranaa oo
wuxuu yidhi, Waxaa i helay kuwo aan i doonayn,
Waxaan u muuqday kuwo aan wax i weyddiinayn. 21
Laakiin reer binu Israa'iil wuxuu ku yidhi, Maalintii
oo dhan waxaan gacmahayga u kala bixinayay dad
caasi ah oo muran miidhan ah.

11 De waxaan leeyahay, Ilaah miyuu xooray
dadkiisii? Ma suurtowdo. Waayo, anba waxaan
ahay mid reer binu Israa'iil ah, oo farcankii Ibraahim
ah, oo qabiilkii Benyaamiin ah. 2 Ilaah dadkiisii uu
hore u yiqiin ma xoorin. Mise ma waydaan aqoon
waxa Qorniinku ka sheegayo Eliyaas? siduu Ilaah
ugu cawday isagoo reer binu Israa'iil ka cabanaya oo
leh, 3 Rabbow, nebiyadaadii way dileen, meelahaagii
allabarigana way dumiyeen, oo keligay baa hadhay,
oo naftayday doondoonayaan. 4 Laakiinse jawaabtii
Ilaah oo u timid isaga maxay leedahay? Waxaan
nafahaantayda ula hadhay toddoba kun oo nin oo
aan Bacal u jilba joogsan. 5 Sidaas oo kale wakhtigan
la joogona waxaa jira kuwo hadhay oo nimco lagu
doortay. 6 Laakiinse haddii nimco lagu doortay, de
haddaba ma aha mar dambe xagga shuqullada,
haddii kalese nimcadu mar dambe nimco ma aha.
7 Waa maxay haddaba? Wixii reer binu Israa'iil
doondoonayeen ma ay helin, laakiinse kuwii la doortay
waa heleen, intii kalena waa la engejiyey, 8 sida
qoran, Ilaah wuxuu iyaga siiyey maskax hurudda, iyo
indho aanay waxba ku arkin, iyo dhego aanay waxba
ku maqlin, ilaa maalintatan. 9 Daa'uudna wuxuu yidhi,
Miiskoodu ha u noqdo dabin iyo wax qabsada iyaga,
Iyo wax ay ku turunturoodaan, iyo wax ka aarguta
iyaga; 10 Indhahoodu ha madoobaadeen si aanay
waxba u arkin, Dhabarkoodana foorari weligiis. 11
Haddaba waxaan leeyahay, Miyey turunturoodeen inay
dhacaan? Maya, ma suurtowdo! Laakiin dhicitinkoodii
aawadiis ayaa badbaadinu ugu timid quruumaha kale
inay ka hinaasaan. 12 Haddaba haddii dhicitinkoodii
yahay taajirnimadii dunida, liidnaantoodiina tahay
taajirnimadii quruumaha kale, de buuxnaantooduna
intee bay sii badin doontaa taajirnimadii? 13 Laakiin
waxaan la hadlayaa kuwiinnan oo ka mid ah dadka
aan Yuhuudda ahayn. Haddaba anigoo ah rasuulkii
dadka aan Yuhuudda ahayn, hawshayda waan
derejeeyaa, 14 si aan uga hinaasiyo kuwa aan
isku jidhka nahay oo aan qaarkood badbaadiyo. 15
Waayo, haddii xooriddoodu tahay maslaxadda dunida,
aqbaliddoodii maxay noqon doontaa, soo noolaadka
kuwii dhintay mooyaane? 16 Inta ugu horraysa oo
cajiinku hadday quduus tahay, de cajiinkuna wuu
yahay, haddii xididku quduus yahayna, de laamahuna
way yihiin. 17 Laakiinse haddii laamihii qaarkood laga
jebiyey, oo adigoo saytuundibadeed ah lagugu tallaalo
meeshoodii, oo aad ka qayb gasho wanaagga xididka
geedka saytuunka ah, 18 ha ka faanin laamaha,
laakiinse haddii aad faantid, bal ogow inaadan ahayn
kan xididka sida, laakiinse xididkaa adiga ku sida. 19
Haddaba waxaad odhan doontaa, Laamihii waxaa loo
jebiyey in aniga laygu tallaalo meeshoodii. 20 Waa
tahay. Rumaysaddarradoodii baa loo jebiyey, adna
waxaad ku taagan tahay rumaysadkaaga. Ha iskibrin,
laakiinse cabso; 21 waayo, haddaan Ilaah u tudhin
laamihii asliga ahaa, de adna kuu tudhi maayo. 22 Bal
hadda fiiri roonaanta iyo adkaanta Ilaah; kuwii dhacay
xaggooda adkaantiisaa la jirta, laakiinse xaggaaga
waxaa la jirta roonaanta Ilaah, haddaad roonaantiisa
ku sii socotid, haddii kaleeto adna waa lagu gooyn
doonaa. 23 Iyagana haddayan rumaysaddarradoodii
ku sii socon, waa lagu tallaali doonaa meeshoodii,
waayo, Ilaah waa awoodaa inuu iyaga mar kale ku
tallaalo meeshoodii. 24 Waayo, haddii adiga lagaa soo
gooyay saytuun dibadeed oo si aburiddiisa ka gees
ah laguugu tallaalay geed saytuun wanaagsan ah,
intee baa in ka sii badan kuwan oo ah laamihii asliga
ahaa loogu tallaali doonaa geedkoodii saytuunka
ahaa? 25 Walaalayaalow, anigu dooni maayo, inaad
jaahil ka ahaataan qarsoodigan, waabase intaas
ood iskibrisaan. Adkaan aan dhammayn baa ku
dhacday reer binu Israa'iil ilaa tirada buuxda oo
quruumuhu soo gasho; 26 oo sidaasay reer binu
Israa'iil oo dhammu u wada badbaadi doonaan, sida
qoran, Waxaa Siyoon ka soo bixi doona Bixiyaha.

Wuxuu Yacquub ka sii jeedin doonaa cibaadola'aanta.
27 Oo kanu waa axdigayga aan la dhigan doono
iyaga, Markaan dembigooda ka qaadi doono. **28**
Xagga injiilka iyagu waa cadaawayaal aawadiin,
laakiinse xagga doorashada waa kuwo la jecel yahay
awowayaasha aawadood. **29** Waayo, hadiyadaha
iyo yeedhidda Ilaah ka soo noqosho ma leh. **30**
Waayo, idinkuba mar baad Ilaah caasi ku ahaydeen,
laakiinse haatan waxaa laydiinku naxariistay kuwaas
caasinimadooda, **31** sidaas oo kalay iyaguna haatan
caasi u noqdeen, in naxariistii laydin tusay, iyagana
haatan loogu naxariisto. **32** Waayo, Ilaah kulli wuxuu
ku wada xidhay caasinimo inuu u wada naxariisto
kulli. **(eleēsē g1653)** **33** Mool dheeraa hodantinimada
iyo xigmadda iyo aqoonta Ilaah! Xukummadiisa lama
baadhi karo, jidadkiisana lama raadin karo! **34** Waayo,
bal yaa soo ogaaday maanka Rabbiga? Bal yaase
lataliyihiisii noqday? **35** Yaase awil wax siiyey oo loo
abaalgudi doonaa? **36** Waayo, wax waluba isagay
ka yimaadeen oo ku yimaadeen oo u yimaadeen
aawadiis. Ammaanta isagaa leh weligiis. Aamiin. **(aiōn
g165)**

12 Haddaba, walaalayaalow, waxaan idinku
baryayaa Ilaah naxariistiisa inaad jidhkiinna
Ilaah u siisaan sida allabari nool oo quduus ah oo
Ilaah ku farxo, waana cibaadaysigiinna caqliga leh. **2**
Ha u ekaanina dadka ifkan, laakiinse ku beddelma
cusboonaanta maankiinna inaad hubsataan waxa
ay tahay doonista Ilaah oo wanaagsan oo isagu ku
farxo oo kaamilka ah. **(aiōn g165)** **3** Waayo, nimcadii
lay siiyey ayaan ku hadlayaa, waxaan ku leeyahay,
Mid kasta oo idinka mid ah, yuusan isderejayn intuu
isderejayn lahaa in ka badan, laakiinse miyirqab ha
ku fikiro, sida Ilaah mid kasta u siiyey qayb rumaysad
ah. **4** Waayo, sida aynu xubno badan ugu leennahay
jidhkeenna, oo aan xubnaha oo dhammuna isku
shuqul u ahayn, **5** sidaas oo kalaan, innagoo badan,
Masiixa isku jidh ku nahay, oo midba midka kale
waa xubnihiisii. **6** Innagoo haysanna hadiyado ku
kala duwan nimcadii layna siiyey, hadday tahay wax
sii sheegid, aan wax ku sii sheegno sida qaybta
rumaysadkeenna. **7** Ama hadday tahay adeegid, aan
aad u adeegno; kii wax baraana, si fiican wax ha
u baro; **8** kii wax waaniyaana, si fiican wax ha u
waaniyo; kii wax bixiyaana, deeqsinimo wax ha u
bixiyo; kii wax u taliyaana, dadaal wax ha ugu taliyo;
kii wax u naxariistaana, farxad wax ha ugu naxariisto.
9 Jacaylku ha noqdo mid aan labaweji lahayn, sharka
karha, wanaagga xagsada. **10** Kalgacayl walaalnimo
isku wada jeclaada, midkiinba midka kale ha hor
derejeeyo. **11** Dadaalka ha ka caajisina, ruuxa ku
kululaada, oo Rabbiga u adeega. **12** Rajada ku
farxa, dhibta u dulqaata, tukashada wadiddeeda ku
sii adkaysta, **13** oo ku caawiya waxa quduusiintu u
baahan yihiin, oo shisheeyaha martiggeliya. **14** U
duceeya kuwa idin silciya, u duceeya, oo ha habaarina.
15 La farxa kuwa farxaya, la ooya kuwa ooyaya.
16 Midba midka kale ha la fikir ahaado, ha kibrina,
laakiin kuwa hoose la socda. Kuwo isla caqli badan
ha noqonina. **17** Ninna shar shar ha uga celinina. Ka
fikira inaad samaysaan waxa wanaagsan dadka oo
dhan hortiisa. **18** Hadday suurtowdo, intaad kartaan,
nabad kula jooga dadka oo dhan. **19** Gacaliyayaalow,
ha aarsanina, laakiin meel u banneeya cadhada
Ilaah, waayo, waxaa qoran, Aarsasho anigaa leh;
anaa u abaalmarin, ayaa Rabbigu leeyahay. **20**
Laakiin haddii cadowgaagu gaajaysan yahay, cunto
sii; hadduu harraadsan yahayna, waraabi, waayo,
haddaad saas samayso waxaad madaxiisa ku kor
ururin doontaa duxulo dab ah. **21** Sharku yuusan kaa
adkaan, laakiinse sharka wanaag kaga adkow.

13 Naf waluba ha ka dambayso kuwa amarka
sare leh, waayo, amar ma jiro kan Ilaah ka
yimaada mooyaane. Kuwa jirana Ilaah baa ka dhigay
kuwa amar leh. **2** Sidaas daraaddeed kii diida kan
amarka leh wuxuu hor joogsadaa amarka Ilaah,
kuwa hor joogsadaana waxay nafahaantooda u heli
doonaan xukun. **3** Madaxdu cabsi ma geliyaan kuwa
shuqul wanaagsan sameeya, kuwa xumaan sameeya
mooyaane. Ma waxaad doonaysaa inaadan ka cabsan
kan amarka leh? Wax wanaagsan samee, oo ammaan
baad ka helaysaa isla isaga. **4** Waayo, isagu wuxuu
xaggaaga ku yahay midiidinka Ilaah inuu wanaag
kuu sameeyo. Laakiinse haddaad xumaan samaysid,
cabso, waayo, isagu seefta uma sito sababla'aan.
Maxaa yeelay, isagu waa midiidinka Ilaah, oo waa mid
cadho kaga aarsada kii xumaan sameeya. **5** Sidaas
daraaddeed waa in laga dambeeyo kan amarka leh,
mana aha cadhada aawadeed oo keliya, laakiinse waa
niyadda aawadeedna. **6** Waayo, sababtaas aawadeed
waxaad u bixisaan cashuur, maxaa yeelay, iyagu
waa midiidinnadii Ilaah oo had iyo goor ka shaqeeya

isla waxaas. 7 Mid waluba wuxuu idinku leeyahay
siiya, kii baad idinku leh, baad siiya, kii cashuur idinku
leh, cashuur siiya, kii laga cabsadana, ka cabsada,
kii ciso lehna, ciseeya. 8 Ninna yuusan wax idinku
lahaan in midkiinba midka kale jeclaado mooyaane.
Waayo, kii deriskiisa jeclaadaa sharciguu oofiyey. 9
Waayo, amarradan la yidhi, Waa inaanad sinaysan,
Waa inaanad qudh gooyn, Waa inaanad waxba
xadin, Waa inaanad wax damcin, oo haddii amar kale
jirana, waxaa lagu soo koobay hadalkan, Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sida naftaada. 10 Jacaylku
xumaan kuma sameeyo deriskiisa; jacaylku haddaba
waa oofinta sharciga. 11 Oo weliba waad garanaysaan
wakhtiga inay haatan tahay saacaddii aad hurdada
ka toosi lahaydeen, waayo, haatan ay badbaadintu
inooga dhow dahay markii horoo aan rumaysannay.
12 Habeenkii hore buu u batay, maalintiina waa
soo dhowaatay, sidaas daraaddeed aan iska dhigno
shuqullada gudcurka oo aan qaadanno hubka iftiinka.
13 Sida iyadoo maalin ah aynu si qumman u soconno,
yeynan ku socon rabshad iyo sakhraannimo, yeynan
ku socon galmo iyo dhillanimo, yeynan ku socon ilaaq
iyo hinaaso. 14 Laakiin Rabbi Ciise Masiix huwada, oo
jidhka ha ka fikirina inaad damacyadiisa samaysaan.

14 Kii rumaysadka ku itaal yar soo dhoweeya, mana
aha inaad ra'ayiyadiisa la murantaan. 2 Mid baa
rumaysan inuu wax walba cuno, kii itaal yarse wuxuu
cunaa khodaarta. 3 Kii cunaa yuusan quudhsanin kii
aan cunin, kii aan cuninna yuusan xukumin kii cuna,
waayo, Ilaah baa aqbalay isaga. 4 Yaad tahay kaaga
xukuma midiidinka mid kaleto? Waayo, sayidkiisuu
u taagan yahay ama u dhacaa. Waana la taagi
doonaa, waayo, Rabbigu waa awoodaa inuu taago. 5
Nin bay la tahay in maalinu maalinta kale ka fiican
tahay, mid kalena waxay la tahay in maalmaha oo
dhammu isku mid yihiin. Mid kastaaba maankiisa
aad ha ugu hubsado. 6 Kii maalinta ka fikiraa,
Rabbiguu uga fikiraa, kii wax cunaa, Rabbiguu u
cunaa, waayo, Ilaah buu ku mahadnaqaa; kii aan
wax cuninuna, Rabbiga ayuusan u cunin, oo Ilaah
buu ku mahadnaqaa. 7 Midkeenna naftiisa uma
noola, midkeenna naftiisa uma dhinto. 8 Waayo,
haddii aynu nool nahay, Rabbigaynu u nool nahay; oo
haddii aynu dhimannona, Rabbigaynu u dhimannaa,
sidaas daraaddeed haddii aynu nool nahay iyo haddii
aynu dhimannoba, Rabbigaa ina leh. 9 Waayo,
sababtaasaa Masiixu u dhintay, una soo noolaaday
inuu Rabbi u noqdo kuwii dhintay iyo kuwa noolba. 10
Adigu maxaad walaalkaa u xukuntaa? amase adigu
maxaad walaalkaa u quudhsataa? Waayo, kulligeen
waxaynu hor istaagi doonnaa kursiga xukumaadda
Ilaah. 11 Waayo, waxaa qoran, Anigu waa noolahay,
ayaa Rabbigu leeyahay, oo jilib waluba anuu ii sujuudi
doonaa, Carrab walubana Ilaah buu qiri doonaa.
12 Sidaasaa midkeen kastaba Ilaah ula xisaabtami
doonaa. 13 Sidaas daraaddeed mar dambe yeynan
isxukumin, laakiinse tan ka fikira inaan ninna walaalkiis
u dhigin dhagax uu ku turunturoodo ama wax kaleeto
oo hor joogsada. 14 Waan ogahay, waanan ku hubaa
Rabbi Ciise, inaan waxba nafahaantiisa iska xaaraan
ahayn, laakiinse kii ku tiriya inay xaaraan tahay,
kaas waa ka xaaraan. 15 Waayo, haddii walaalkaa
cuntadaada ka calool xumaado, jacaylka kuma sii
socotid. Cuntadaada ha ku baabbi'in kii Masiixu u
dhintay. 16 Haddaba wanaaggiinna yaan la caayin. 17
Waayo, boqortooyada Ilaah ma aha cunid iyo cabbid,
laakiinse waa xaqnimada iyo nabadda iyo farxadda
ku jira Ruuxa Quduuskaa. 18 Kii waxaas Masiixa
ugu adeega, Ilaah buu ka farxiyaa, xagga dadkana
waa mid loo bogay. 19 Sidaas daraaddeed haddaba
aynu raacno waxyaalaha nabadda iyo waxyaalaha
midkeenba midka kale xoog ugu yeelo. 20 Shuqulka
Ilaah ha u dumin cunto aawadeed. Hubaal wax
waluba waa nadiif, laakiin waa u xun tahay kii cuna
isagoo mid kale xumaynayo. 21 Waa wanaagsan
tahay inaadan hilib cunin ama khamri cabbin ama
samayn wax kaleto oo walaalkaa ku turunturoodo.
22 Rumaysadka aad leedahay, Ilaah hortiis u hayso.
Waxaa faraxsan kii aan isku xukumin wixii la qumman
isaga. 23 Laakiinse kii shakiya, hadduu cuno, waa
xukuman yahay, maxaa yeelay, rumaysad wax kuma
cuno, oo wax kastoo aan rumaysadka ka imaninu
waa dembi.

15 Kuweenna xoogga leh waxaa inagu waajib ah
inaynu qaadno itaaldarrada kuwa xoogga yar,
oo aynaan nafteenna ka farxin. 2 Midkeen kastaaba
deriskiisa ha ka farxiyo inuu ku wanaagsanaado oo ku
dhismo. 3 Waayo, Masiixiiba naftiisii kama uu farxin,
laakiinse sida qoran, Caydii kuwii adiga ku caayay
ayaa igu kor dhacday. 4 Waayo, wax alla wixii hore
loo qorayba waxaa loo qoray waxbarashadeenna,
inaynu dulqaadashada iyo gargaarka Qorniinka rajo

ku lahaanno. 5 Ilaaha dulqaadashada iyo gargaariddu
ha ka dhigo in midkiinba midka kale la fikir ahaado
sida Ciise Masiix, 6 inaad isku qalbi iyo isku af
ku ammaantaan Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna
Ciise Masiix. 7 Sidaas daraaddeed isdhoweeya sida
Masiixuna idiin dhoweeyey in Ilaah la ammaano.
8 Waayo, waxaan idinku leeyahay, Masiixu wuxuu
noqday kuwa gudan midiidinkooda, runta Ilaah
aawadeed, inuu u xaqiijiyo ballamadii awowayaashii
hore la siiyey, 9 iyo in quruumuhu Ilaah u ammaanaan
naxariistiisa, sida qoran, Sidaas daraaddeed waxaan
kugu ammaani doonaa quruumaha dhexdooda, Oo
magacaaga waan u gabyi doonaa. 10 Oo haddana
wuxuu leeyahay, Quruumahow, la reyreeya dadkiisa.
11 Oo haddana, Rabbiga ammaana, quruumahoo
dhammow, Dadkoo dhammuna ha ammaano isaga.
12 Oo haddana Isayos wuxuu leeyahay, Waxaa jiri
doona xididkii Yesay, Iyo kan u kacaya inuu u taliyo
quruumaha, Isagayna quruumuhu wax ku rajayn
doonaan. 13 Ilaaha rajadu ha idinka buuxiyo farxad
iyo nabad oo dhan, idinkoo rumaysan, si rajadiinnu
ugu badato xoogga Ruuxa Quduuskaa. 14 Oo aniga
qudhayduna waxaan idiin hubaa, walaalahayow, inuu
wanaag idinka buuxo, oo laydinka buuxiyey aqoon oo
dhan, oo aad kartaan inaad iswaanisaan. 15 Laakiinse
siyaalaha qaarkood dhiirranaan badan baan idiinku
soo qoray inaan idin xusuusiyo, nimcadii xagga Ilaah
layga siiyey aawadeed, 16 inaan dadka aan Yuhuudda
ahayn u noqdo midiidinkii Ciise Masiix, anigoo
shuqulka wadaadnimada u qabanaya injiilka Ilaah,
in sadaqada dadka aan Yuhuudda ahayn la aqbalo,
iyadoo quduus lagaga dhigay Ruuxa Quduuskaa. 17
Haddaba xagga Ciise Masiix waxaan leeyahay wax
aan ku faano, waana wax ku saabsan Ilaah. 18 Waayo,
kuma dhici doono inaan waxba ka hadlo wixii Masiixii
iga dhex shaqeeyey mooyaane, dadka aan Yuhuudda
ahayn addeeciddooda aawadeed, oo uu igaga dhex
shaqeeyey hadal iyo camal, 19 oo uu ku sameeyey
xoogga calaamooyinka iyo yaababka, iyo xoogga
Ruuxa Quduuskaa, oo sidaasaan injiilka Masiixa ugu
wada wacdiyey Yeruusaalem iyo hareeraheeda iyo
ilaa Illurikon. 20 Sidaasaan u hawaystay inaan injiilka
ku wacdiyo meel aan Masiixa awil lagu magacaabin,
si aanan ugu dul dhisin aasaaska nin kale dhigay. 21
Laakiinse, sida qoran, Waxaa arki doona kuwo aan
warkiisu u iman, Kuwii aan maqlinuna waa garan
doonaan. 22 Sidaas daraaddeed marar badan baa
layga hor joogsaday imaatinkii aan idiin iman lahaa;
23 laakiinse haatan anigoo aan meelahakan meel
dambe ku lahayn, oo idin boholyoobayay sannado
badan inaan idiin imaado, 24 markaan Isbaanya tago
waxaan rajaynayaa inaan sodcaalkayga idinku arko
oo idinna aad halkaas iga ambabbixisaan, markaan
cabbaar idinku raaxaysto dabadeed, 25 laakiinse
haatan waxaan aadayaa Yeruusaalem inaan u adeego
quduusiinta. 26 Waayo, dadka Makedoniya iyo Akhaya
waxay aad u jeclaysteen inay wax u ururiyaan
masaakiinta ka midka ah quduusiinta Yeruusaalem
joogta. 27 Way jeclaysteen, waana ku waajib inay
sameeyaan. Waayo, dadka aan Yuhuudda ahayn
hadday noqdeen kuwo ka qayb galay waxyaalahooda
ruuxa, de markaas waxaa ku waajib ah iyaga inay ugu
adeegaan waxyaalaha jidhka. 28 Sidaas daraaddeed
markaan tan dhammeeyo oo aan iyaga midhahan
ku hubsado, idinkaan idin soo mari doonaa, anoo
Isbaanya u socda. 29 Oo waxaan ogahay markaan
idiin imaado inaan ku iman doono buuxnaanta
barakada Masiixa. 30 Walaalayaalow, waxaan idinku
baryayaa Rabbigeenna Ciise Masiix iyo jacaylka
Ruuxa, inaad igula dadaashaan tukashooyinkiinna
markaad Ilaah ii baridaan, 31 in layga samatabbixiyo
kuwa caasiyiinta ah oo Yahuudiya jooga, iyo in
hawshayda aan Yeruusaalem u qabanayo ay noqoto
mid ay quduusiintu aqbalaan; 32 inaan farxad idiinku
imaado haddii Ilaah doonayo, oo aan idinla nasto. 33
Ilaaha nabaddu ha idinla jiro kulligiin. Aamiin.

16 Waxaan idin barayaa walaasheen Foybi
oo ah mid u adeegta kiniisadda ku taal
Kenekhreya, 2 inaad iyada ku dhowaysaan Rabbiga,
sida quduusiinta u eg, oo aad ku caawintaan
wax kasta oo ay idiinka baahan tahay, waayo,
iyaduba kuwa badan bay caawintay iyo xataa aniga
qudhayda. 3 Igu salaama Bariska iyo Akula kuwa iila
shaqeeya Ciise Masiix, 4 oo noloshayda aawadeed
qoortooda u dhibay. Keligay uma mahadnaqayo,
laakiinse kiniisadaha dadka aan Yuhuudda ahayn oo
dhammuna ay ku mahadnaqayaan. 5 Iguna salaama
kiniisadda gurigooda ku jirta. Igu salaama gacaliyahay
Ebaynetos, kan ah midhaha ugu horreeya ee Aasiya
xagga Masiixa. 6 Maryanna igu salaama, tan aad
idiinku dadaashay. 7 Igu salaama Andaronikos iyo
Yuniyas oo xigaalkayga ah oo layla xidhay, kuwa

caanka ku ah rasuullada dhexdooda, kuwa hortayna
Masiixa ku jiray. 8 Ambaliyas, gacaliyahayga xagga
Rabbigana igu salaama. 9 Urbanos kan Masiixa noola
shaqeeya iyo gacaliyahay Istakhusna igu salaama.
10 Abellees kan Masiixu u bogayna igu salaama.
Kuwa reer Aristobulosna igu salaama. 11 Xigaalkay
Herodiyosna igu salaama. Iguna salaama kuwa
reer Narkisos oo Rabbiga ku jira. 12 Tarufayna iyo
Tarufoosa oo Rabbiga u shaqeeyana igu salaama.
Gacaliso Bersis oo Rabbiga aad ugu shaqaysayna
igu salaama. 13 Igu salaama Rufus kan Rabbigu
doortay iyo hooyadiis oo hooyaday oo kale ah. 14
Igu salaama Asunkiritos, iyo Filegoon, iyo Hermees,
iyo Batrobas, iyo Hermaas, iyo walaalaha iyaga
la jooga. 15 Igu salaama Filologos, iyo Yulya, iyo
Neere'us, iyo walaashiis, iyo Olumbas, iyo quduusiinta
iyaga la jooga oo dhan. 16 Midkiinba midka kale
ha ku salaamo dhunkasho quduus ah. Kiniisadihii
Masiixa oo dhammu waa idin soo salaamayaan. 17
Haddaba walaalayaalow, waxaan idinka baryayaa
inaad fiiro u lahaataan kuwa kicinaya iskala qaybinta
iyo xumaatooyinka oo ka geesta ah cilmiga aad
barateen, kana leexda iyaga. 18 Kuwa caynkaas
ahu Rabbigeenna Masiix uma adeegaan, laakiinse
waxay u adeegaan calooshooda; hadalkooda macaan
oo wanaagsan bay ku khiyaaneeyaan qalbiyada
jaahiliinta. 19 Warkii addeeciddiinnu wuxuu gaadhay
dadka oo dhan. Sidaas daraaddeed aad baan idiinku
faraxsanahay, laakiin waxaan jeclaan lahaa inaad
garaad u lahaataan waxa wanaagsan, oo aad ka
eedla'aataan waxa sharka ah. 20 Oo Ilaaha nabaddu
Shayddaan buu haddiiba cagihiinna hoostooda
ku burburin doonaa. Nimcada Rabbigeenna Ciise
Masiix ha idinla jirto. 21 Waxaa idin soo salaamaya
Timoteyos oo ila shaqeeya, iyo Lukiyos, iyo Yasoon,
iyo Soosibater, iyagoo ah xigaalkayga. 22 Anigoo
Tertiyos ah oo warqaddan qoray, Rabbigaan idinku
salaamayaa. 23 Gayos, oo aniga iyo kiniisadda
oo dhammuba aannu marti u nahay, wuu idin soo
salaamayaa. Erastos oo ah qasnajiga magaalada,
iyo walaalkeen Kowartos way idin soo salaamayaan.
24 Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto
kulligiin. Aamiin. 25 Haddaba ammaanu ha u ahaato
kan kara inuu idinku xoogeeyo injiilkayga iyo wacdiga
ku saabsan Ciise Masiix iyo muujinta qarsoodiga oo
qarsoonaa tan iyo weligiis, **(aiōnios g166)** 26 laakiinse
haatan lagu muujiyey Qorniinka nebiyada sida amarka
Ilaaha daa'imka ah oo quruumaha oo dhan loo
ogeysiiyey inay addeecaan rumaysadka. **(aiōnios g166)**
27 Ilaaha keligiis ah oo xigmadda leh, Ciise Masiix
ammaanu ha ugu ahaato weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)**

1 Korintos

1 Bawlos oo loogu yeedhay inuu doonistii Ilaah
ku ahaado rasuulkii Ciise Masiix, iyo walaalkeen
Soostenees, 2 waxaannu warqaddan u qoraynaa
kiniisadda Ilaah ee Korintos ku taal, kuwa quduus
lagaga dhigay Ciise Masiix ee loogu yeedhay
quduusiin, iyo kuwa meel kasta jooga oo ku barya
magaca Rabbigeenna Ciise Masiix oo ah Rabbigooda
iyo keennaba. 3 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka
timaada Ilaaha Aabbeheen ah iyo Rabbi Ciise Masiix. 4
Mar kasta Ilaahay ayaan idiinku mahadnaqaa, nimcadii
Ilaah ee Ciise Masiix laydinku siiyey aawadeed. 5
Maxaa yeelay, wax walba hodan buu idinkaga dhigay,
ha ahaato hadal walba iyo aqoon walbaba, 6 sida
laydiinku adkeeyey maraggii Masiixa loo furay; 7 si
aan hadiyadiinna idiinka dhinmin intaad sugaysaan
muujinta Rabbigeenna Ciise Masiix; 8 kan haddana
idinku adkayn doona ilaa dhammaadka, inaad
eedla'aataan maalinta Rabbigeenna Ciise Masiix.
9 Ilaah waa aamin, kan xaggiisa laydiinku yeedhay
xidhiidhka Wiilkiisa Ciise Masiix ee Rabbigeenna ah.
10 Walaalayaalow, waxaan magaca Rabbigeenna
Ciise Masiix idinkaga baryayaa inaad dhammaantiin
isku wax ku wada hadashaan, iyo inaydnaan kala
qaybsamin, laakiin inaad ku dhammaataan isku maan
iyo isku talo. 11 Walaalahayow, dadkii Khalo'ee
ayaa iiga kiin warramay in ilaaqi idin dhex taal.
12 Tan waxaan ula jeedaa midkiin inuu leeyahay,
Waxaan ka mid ahay kuwa Bawlos; mid kalena,
Kuwa Abolloos; mid kalena, Kuwa Keeyfas; mid
kalena, Kuwa Masiix. 13 Masiixu miyuu qaybsamaa?
Bawlos miyaa iskutallaabta laydiinku qodbay? Ama
ma waxaa laydinku baabtiisay magaca Bawlos? 14
Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inaanan midkiinna
baabtiisin, Kirisbos iyo Gayus maahee 15 inaanu
ninna odhan, Waxaa laydinku baabtiisay Bawlos
magiciisa. 16 Waxaan kaloo baabtiisay kuwii guriga
Istefanas joogay. Weliba garan maayo inaan qaar
kale baabtiisay iyo in kale. 17 Waayo, Masiixu iima
uu soo dirin inaan dad baabtiiso, laakiin wuxuu
ii soo diray inaan dadka injiilka ku wacdiyo, ee
ma aha inaan ku hadlo xigmadda hadalka, waaba
intaasoo iskutallaabta Masiixa la caaqibo tiraaye.
18 Waayo, hadalka ku saabsan iskutallaabtu waa u
nacasnimo kuwa lumaya, laakiin waa u xoogga Ilaah
kuweenna badbaadaya. 19 Maxaa yeelay, waxaa
qoran, Xigmadda kuwa xigmadda leh waan baabbi'in
doonaa, Oo garashada kuwa garashada leh ayaan
diidi doonaa. 20 Meeh kan xigmadda lihi? Meeh
kan culimmada ka mid ahi? Meeh kan wakhtigan
muranka badani? Ilaah miyaanu nacasnimo ka dhigin
xigmadda dunida? (aiōn g165) 21 Dunidu Ilaah kuma ay
garanaynin xigmaddeeda, laakiin Ilaah xigmaddiisa
aawadeed ayuu ku farxay inuu kuwa rumaysta ku
badbaadiyo nacasnimadii wacdiga. 22 In kastoo ay
Yuhuuddu calaamooyin doonaan oo Gariigtuna ay
xigmad doonaan, 23 annaguse waxaannu dadka
ku wacdinnaa Masiix oo iskutallaabta lagu qodbay,
oo u ah xagga Yuhuudda wax lagu turunturoodo,
xagga Gariigtana u ah nacasnimo. 24 Xagga kuwa loo
yeedhayse, ha ahaadeen Yuhuudda ama Gariigta,
Masiix baa u ah xoogga Ilaah iyo xigmadda Ilaah. 25
Waayo, nacasnimada Ilaah waa ka xigmad badan
tahay xigmadda dadka, oo itaaldarrada Ilaahna waa
ka itaal badan tahay itaalka dadka. 26 U fiirsada
waxa laydiinku yeedhay, walaalayaalow, sidaan loogu
yeedhin qaar badan oo xigmad leh xagga jidhka, ama
qaar badan oo xoog leh, ama qaar badan oo gob
ah, 27 laakiinse Ilaah wuxuu doortay waxyaalaha
nacasnimada ah ee dunida inuu ceebeeyo kuwa
xigmadda leh, oo Ilaah baa doortay waxyaalaha
itaalka daran inuu ceebeeyo waxyaalaha itaalka leh.
28 Waxyaalaha hoose iyo waxyaalaha la fududaystana
Ilaah baa doortay, xataa waxyaalaha aan jirin, inuu
waxyaalaha jira wax aan wax tarin ka dhigo, 29
si aan qofna ugu faanin Ilaah hortiisa. 30 Laakiin
xaggiisa waxaad ku jirtaan Ciise Masiix kan inoo
noqday xigmadda xagga Ilaah, iyo xaqnimada, iyo
quduusnaanta, iyo madaxfurashada, 31 in sida qoran,
Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano.

2 Walaalayaalow, anna markaan idiin imid, lama
iman hadal wanaaggiis ama xigmad, anoo idinku
wacdiyaya maraggii laga furay Ilaah, 2 waayo, waxaan
goostay inaanan waxba dhexdiinna ka ogaan Ciise
Masiix oo ah kan iskutallaabta lagu qodbay maahee.
3 Oo waxaan idinkula joogay itaaldarro, iyo cabsi, iyo
gariir badan. 4 Laakiin hadalkayga iyo wacdigayga
kuma aan hadlin hadallo sasabasho iyo xigmad ah,
laakiin waxaan ku hadlay tusidda Ruuxa iyo xoogga, 5
inaan rumaysadkiinnu ku tiirsanaan xigmadda dadka,
laakiin inuu xoogga Ilaah ku tiirsanaado. 6 Waxaannu

xigmadda kula hadallaa kuwa garashadu ku dhan
tahay, taasoo aan ahayn xigmadda wakhtigan, oo
aan ahayn xigmadda madaxda wakhtigan oo ah kuwa
la baabbi'in doono; **(aiōn g165)** **7** laakiin qarsoonaan
ayaannu ugu hadallaa xigmadda Ilaah oo la qariyey,
oo Ilaah dunida horteed ka dhigay ammaanteenna
aawadeed, **(aiōn g165)** **8** tan madaxda wakhtigan
midkoodna aanu garanaynin, waayo, hadday garan
lahaayeen, iskutallaabta kuma ay qodbeen Rabbiga
ammaanta, **(aiōn g165)** **9** laakiin sida qoran, Waxyaalo
aanay ishu arkin, oo aanay dhegtu maqlin, Oo aan
qalbiga dadka gelin, Wax kastoo ay yihiinba, Ilaah
baa u diyaariyey kuwa isaga jecel. **10** Innagase
Ilaah baa inoogu muujiyey Ruuxa, waayo, Ruuxu
wuxuu baadhaa wax kasta, xataa waxyaalaha hoos
u dhaadheer oo Ilaah. **11** Waayo, dadka dhexdood
yaa garanaya nin waxyaalihiisa, ruuxa ninka ku jira
mooyaane? Sidaas oo kalena ninna garan maayo
waxyaalaha Ilaah, Ruuxa Ilaah mooyaane. **12** Laakiin
innagu ma aynu helin ruuxa dunida laakiinse Ruuxa
Ilaah ka yimid, inaynu garanno waxyaalaha uu
Ilaah nimco ahaan inoo siiyey. **13** Waxyaalahaasna
ayaannu ku hadalnaa, kumase hadalno hadallo la
baro ee ah xigmadda dadka, laakiin waxa Ruuxu
baro, annaga oo waxyaalaha ruuxa ah ku simayna
waxyaalaha ruuxa ah. **14** Ninka nafta raacaa ma
aqbalo waxyaalaha Ruuxa Ilaah, waayo, nacasnimo
bay u yihiin, mana garan karo, maxaa yeelay, ruuxa
ayaa lagu imtixaamaa. **15** Kii ruuxa raacaa wax
walbuu imtixaamaa, laakiinse isaga qudhiisa ninna ma
imtixaamo. **16** Waayo, yaa gartay maanka Rabbiga
inuu wax baro isaga? Laakiin annagu waxaannu
leennahay maanka Ciise.

3 Anna, walaalayaalow, idiinlama aan hadli karin
sida idinkoo ruuxa raaca, laakiin idinkoo jidhka
raaca sida kuwo ilmo yaryar ah oo ku jira Masiix. **2**
Waxaan idin siiyey caano ee idinma aan siin cunto,
waayo, weli ma aydaan cuni karin, haatanna weli
ma aad kartaan. **3** Maxaa yeelay, weli jidhkaad
raacdaan, waayo, intii xaasidnimo iyo ilaaq dhexdiinna
ku jiraan, miyaanaydin jidhka raacsanayn oo sida
dadka miyaanaydin u soconayn? **4** Waayo, markii mid
yidhaahdo, Anigu waxaan ka mid ahay kuwa Bawlos,
mid kalena, Anna Abolloos, miyaanaydin dad ahayn?
5 Haddaba muxuu yahay Abolloos? Bawlosna muxuu
yahay? Waxay yihiin midiidinyadii aad xaggooda
ku rumaysateen, oo mid kasta sida Rabbigu u
siiyey isaga. **6** Anigu waan beeray, Abolloosna wuu
waraabiyey, laakiin Ilaah baa koriyey. **7** Taa aawadeed
waxba ma aha kan beeraa, ama kan waraabiyaa,
laakiin waa Ilaah kan koriyaa. **8** Kan beeraa iyo
kan waraabiyaa waa isku mid, laakiin mid kastaa
wuxuu heli doonaa abaalkiis siday hawshiisu ahayd.
9 Waxaannu nahay kuwa Ilaah la shaqeeya, idinkuna
waxaad tihiin beerta Ilaah iyo Ilaah dhismihiisa. **10**
Sida dhise xigmad leh waxaan aasaaskii ku dhigay
nimcadii Ilaah i siiyey, oo mid kalena wuu ka dul
dhisayaa. Laakiin mid kastaa ha ka fiirsado siduu uga
dul dhisayo. **11** Waayo, ninna ma dhigi karo aasaas
kale kan la dhigay mooyaane oo ah Ciise Masiix. **12**
Laakiin nin hadduu aasaaska ku dul dhiso dahab,
ama lacag, ama dhagaxyo qaali ah, ama qoryo,
ama caws, ama bal, **13** nin kasta shuqulkiisa ayaa
la muujin doonaa. Waayo, maalintu way caddayn
doontaa, maxaa yeelay, dab baa lagu muujiyaa,
waayo, nin kasta shuqulkiisa caynkuu yahay dabka
ayaa tijaabin doona. **14** Nin uun haddii shuqulkiisuu
ku dul dhisay hadho, abaal buu heli doonaa. **15** Nin
uun haddii shuqulkiisu gubto, wuu khasaari doonaa,
isaga qudhiisuse wuu badbaadi doonaa, laakiin sidii
wax dab laga soo baxshay oo kaluu u badbaadi
doonaa. **16** Miyaanaydin garanaynin inaad tihiin
macbudkii Ilaah oo uu Ruuxa Ilaah idinku jiro? **17**
Nin uuni hadduu macbudka Ilaah kharribo, isaga
Ilaah baa kharribi doona, waayo, macbudkii Ilaah
waa quduus, kaad idinku tihiin. **18** Ninna yuusan
iskhiyaanayn. Haddii nin dhexdiinna joogaa uu u
malaynayo inuu wakhtigan xigmad leeyahay, doqon
ha noqdo si uu xigmad u yeesho. **(aiōn g165)** **19**
Waayo, xigmadda dunidan doqonnimay la tahay Ilaah.
Waayo, waxaa qoran, Isagu kuwa xigmadda leh ayuu
khiyaanadooda ku qabtaa, **20** oo haddana, Rabbigu
waa garanayaa tashiyada kuwa xigmadda leh inayan
waxba tarin. **21** Taa aawadeed ninna yaanu dadka
ku faanin. Waayo, wax walba idinkaa leh, **22** ha
ahaadeen ama Bawlos, ama Abolloos, ama Keeyfas,
ama dunida, ama nolosha, ama dhimashada, ama
waxyaalaha haatan jooga, ama waxyaalaha iman
doona, dhammaan idinkaa leh. **23** Idinkuna kuwa
Masiix baad tihiin, Masiixuna waa kan Ilaah.

4 Ha lanagu tiriyo inaannu nahay midiidinyada
Masiixa iyo wakiillada waxyaalaha qarsoon ee

Ilaah. 2 Haddaba waxaa laga doonayaa wakiillada
in aamin laga helo. 3 Laakiin waa ila yar tahay
inaad idinku i xukuntaan ama in dad kale i xukumo;
xataa aniga qudhaydu isma xukumo. 4 Waayo,
waxba iskuma ogi, laakiinse ma aha taas aawadeed
in xaq layga dhigay, waayo, waa Rabbiga kan i
xukumaa. 5 Taa aawadeed wakhtiga hortiisa waxba
ha xukumina ilaa Rabbigu imanayo, kan waxyaalaha
qarsoon ee gudcurka iftiimin doona oo muujin doona
tashiyada qalbiga, oo markaas nin kastaaba wuxuu
ammaantiisa ka heli doonaa Ilaah. 6 Haddaba,
walaalayaalow, waxyaalahan ayaan aawadiin u soo
qaaday qudhayda iyo Abolloosba, inaad xaggayaga
ka barataan inaydnaan ka gudbin waxyaalaha qoran
oo aan midkiinna midka kale u faanin. 7 Waayo,
yaa kaa soocay? Maxaad haysataa oo, aanad helin?
Laakiin haddaad heshay, bal maxaad u faanaysaa
sidii adigoo aan helin? 8 Horaad u dheregteen, horaad
hodan u noqoteen, la'aantayo sida boqorro ayaad
wax u xukunteen. Waan jeclaan lahaa inaad wax
xukuntaan, inaannu annaguna wax idinla xukunno. 9
Waayo, waxaan u malaynayaa in Ilaah na soo saaray,
annagoo ah rasuulladii ugu dambeeyey, sida kuwa
dhimashada lagu xukumay oo kale, maxaa yeelay,
wax la daawado ayaa lanooga dhigay dunida, iyo
malaa'igaha, iyo dadkaba. 10 Annagu waxaannu
nahay Masiixa aawadiis doqonno, idinkuse caqli
baad ku leedihiin xagga Masiixa. Annagu waa xoog
darannahay, idinkuse waad xoog badan tihiin, idinku
ammaan baad leedihiin, annaguse waa maamuus la'
nahay. 11 Tan iyo saacaddan waan gaajaysan nahay,
waanan harraadsan nahay, waanan arradan nahay,
waa nala garaacay, oo meel aan ku hoyannona ma
lihin. 12 Waana hawshoonnaa annagoo gacmahayaga
ku shaqayna; markii lana caayona waan ducaynaa;
markii lana silciyona waan dulqaadannaa. 13 Markii
lana xantona, si qabow ayaannu u hadallaa, waxaannu
noqonnay uskagga dunida iyo waxa ugu wasakhsan
wax kasta tan iyo haatan. 14 Anigu waxyaalahaas u
qori maayo inaan idin ceebeeyo laakiin inaan idin
waaniyo sida carruurtayda aan jeclahay oo kale. 15
In kastoo aad leedihiin toban kun oo Masiix idinku
rabbeeyey, aabbayaal badan ma lihidin, waayo, Ciise
Masiix ayaan idinku dhalay xagga injiilka. 16 Haddaba
waxaan idinka baryayaa inaad igu dayataan. 17
Taas aawadeed waxaan idiin soo diray Timoteyos oo
xagga Rabbiga ah wiilkayga aan jeclahay oo aaminka
ah. Wuu idin xusuusin doonaa socodkayga ee ah
xagga Masiixa, sidaan meel kasta wax ugu baro
kiniisad kasta. 18 Qaar baa kibray sidii anigoo aan
idiin imanaynin. 19 Laakiin dhowaan baan idiin iman
doonaa, haddii Rabbigu yidhaahdo, oo markaasaan
garan doonaa kuwa kibray xooggooda, ee ma aha
hadalkooda. 20 Waayo, boqortooyada Ilaah hadal
ma aha, ee waa xoog. 21 Maxaad doonaysaan? Ma
inaan ul idiinla imaado, mise jacayl iyo ruux qabow?

5 Meel walba waxaa laga maqlay in dhexdiinna
ay sino ku jirto, sinada caynkaas ahna xataa
dadka aan Yuhuudda ahayn ma qabaan, taasoo
ah inuu midkiin naagtii aabbihii haysto. 2 Weliba
waad kibirsan tihiin, kamana aydnaan caloolxumaan,
si kii waxaas sameeyey dhexdiinna looga saaro.
3 Waayo, runtii, in kastoo jidhkaygu idinka maqan
yahay, ruuxaygu waa idinla joogaa, oo sidii aniga
oo jooga ayaan kii waxaas sameeyey ku xukumay
4 magaca Rabbigeenna Ciise. Markaad idinka iyo
ruuxayguba isugu timaadaan xoogga Rabbigeenna
Ciise, 5 waa inaad kaasoo kale Shayddaanka u
dhiibtaan in jidhku baabba'o, ruuxuse badbaado
maalinta Rabbiga. 6 Faankiinnu ma wanaagsana.
Miyeydnaan garanaynin in in yar oo khamiir ah ay
cajiinka oo dhan khamiiriso? 7 Khamiirkii hore iska
safeeya inaad noqotaan cajiin cusub sidii idinkoo aan
khamiirsanayn. Waayo, Masiixa ah Kormariddeenna
waa la sadqeeyey. 8 Haddaba yeynan ku iidin
khamiirkii hore ama khamiirka xumaanta iyo sharka,
laakiin aan ku iidno kibista khamiirka la' ee daacadda
iyo runta ah. 9 Waxaan warqaddaydii idiinku soo qoray
inaydnaan kuwa sinaysta raacin. 10 Ulama jeedo
kuwa sinaysta ee dunidan, iyo kuwa damaca badan
iyo kuwa wax dulma, iyo kuwa sanamka caabuda,
waayo, hadday sidaas tahay waxay noqon lahayd
inaad dunida ka baxdaan. 11 Laakiin hadda waxaan
idiin soo qoray, Ha raacina qof walaal la yidhaahdo
hadduu sinaysto, ama wax badan damco, ama sanam
caabudo, ama wax caayo, ama sakhraamo, ama
wax dulmo. Waa inaydnaan kaasoo kale xataa wax
la cunin. 12 Waayo, maxaa iigu jira inaan xukumo
kuwa dibadda ah? Idinku miyeydnaan xukumin kuwa
gudaha ku jira? 13 Kuwa dibadda ah Ilaah baa
xukuma. Idinkuse kan sharka leh dhexdiinna ka
saara.

6 Midkiin haddii uu xaal ku haysto kan kale, miyuu
ku dhacaa inuu ku dacweeyo kuwa aan xaqa
ahayn hortooda, oo aanu ku dacwayn quduusiinta
hortooda? 2 Mise waydnaan garanaynin in quduusiintu
ay dunida xukumi doonaan? Oo haddaad dunida
xukuntaan, ma waxaad tihiin kuwa aan istaahilin
inay waxyaalaha yaryar xukumaan? 3 Miyeydnaan
ogayn inaynu malaa'igaha xukumi doonno? Intee
ka badan baa waxyaalaha noloshan ku saabsan
aynu xukumaynaa? 4 Haddaba haddii aad leedihiin
axwaal ku saabsan waxyaalaha noloshan, kuwa aan
waxba ka ahayn kiniisadda miyaad ka dhigaysaan
inay xukumaan? 5 Waxaan taas u leeyahay inaan
idin ceebeeyo. Ma sidaas baa inaan dhexdiinna
laga helaynin mid xigmad leh oo karaya inuu u
gar qaybiyo walaalihiis, 6 laakiin in walaal walaalkii
dacweeyo oo uu weliba ku dacweeyo kuwa aan
rumaysnayn hortooda? 7 Haddaba waa idiin wada
daran tahay in midkiinba midka kale dacweeyo.
Maad iska daysaan, ha laydin xumeeyee? Maad
iska daysaan, ha laydin dulmee? 8 Laakiin idinka
qudhiinnu wax baad xumaysaan oo dulantaan, oo
xataa walaalihiin. 9 Ama miyeydnaan ogayn in kuwa
xaqa darani ayan dhaxlayn boqortooyadii Ilaah?
Yaan laydin khiyaanayn. Ama dhillayaasha, ama
kuwa sanamka caabuda, ama kuwa sinaysta, ama
khaanisiinta, 10 ama tuugagga, ama kuwa wax
badan damca, ama kuwa sakhraama, ama kuwa wax
caaya, ama kuwa wax dulma, ma dhaxli doonaan
boqortooyadii Ilaah. 11 Qaarkiin sidaas oo kale baad
ahaan jirteen, laakiin waa laydinka maydhay, quduus
baa laydinka dhigay, xaq baa laydinkaga dhigay
magaca Rabbi Ciise Masiix iyo Ruuxa Ilaaheenna.
12 Wax waliba waa ii xalaal, laakiin wax waliba
iima roona. Wax waliba waa ii xalaal, laakiin waxba
ima addoonsan doonaan. 13 Cuntada waxaa loo
sameeyey caloosha, calooshana cuntada, laakiin
Ilaah baa baabbi'in doona tan iyo taaba. Jidhka
looma samayn sinada ee waxaa loo sameeyey
Rabbiga, Rabbiguna jidhkuu xannaaneeyaa. 14 Ilaah
waa sara kiciyey Rabbiga, innagana xooggiisa ayuu
inagu sara kicin doonaa. 15 Miyaanaydin garanaynin
jidhadhkiinnu inay yihiin xubnaha Masiixa? Haddaba
miyaan qaadaa xubnaha Masiixa oo dhillo xubnaheed
ka dhigaa? Yaanay noqon. 16 Miyaanaydin ogayn
inuu kii dhillo raacaa la jidh yahay? Waayo, Ilaah
wuxuu leeyahay, Labadu waxay noqon doonaan isku
jidh. 17 Laakiin kii Rabbiga raacaa waa la ruux. 18
Ka carara sinada. Dembi kaloo kasta oo nin falo,
jidhka waa ka dibadda, laakiin kii dhillanimada falaa
jidhkiisuu ku dembaabaa. 19 Ama miyaanaydin ogayn
jidhkiinnu inuu yahay macbudka Ruuxa Quduuska ah
ee idinku jira ee aad Ilaah ka hesheen? Oo idinku
isma lihidin, 20 waayo, qiimo weyn baa laydinku
soo iibsaday. Sidaa aawadeed Ilaah jidhkiinna ku
ammaana.

7 Waxyaalahaad ii soo qorteen xaggooda, Waxaa
nin u wanaagsan inuusan qof dumar ah taaban.
2 Laakiin si aan loo sinaysan, nin kastaa afadiisa
oo qudha ha haysto, naag kastaana ninkeeda oo
qudha ha haysato. 3 Ninku afada waxa ku qumman
ha siiyo, sidaas oo kale afaduna ninka waxa ku
qumman ha siiso. 4 Afadu jidhkeeda uma taliso,
laakiin ninkaa u taliya, sidaas oo kale ninku jidhkiisa
uma taliyo, laakiin afadaa u talisa. 5 Ha isdiidina,
wakhti aad ku heshiisaan inaad soon iyo tukasho u
goosataan mooyaane, oo aad haddana isu timaadaan,
si aan Shayddaanku idiin duufin iscelinla'aantiinna
aawadeed. 6 Laakiin taas fasax ahaan ayaan u
leeyahay ee amrise maayo. 7 De waxaan jeclaan
lahaa in nimanka oo dhammu ay sidayda oo kale
yihiin. Laakiin nin kastaaba hadiyad gooni ah ayuu
Ilaah ka helaa, midkan sidan, kaasna sidaas. 8 Laakiin
anigu waxaan kuwa aan guursan iyo carmallada laga
dhintay ku leeyahay, Waa u roon tahay iyaga inay
sidayda oo kale sii ahaadaan, 9 laakiin hadday iscelin
kari waayaan, ha guursadeen; waayo, waxaa dhaanta
inay guursadaan intay guban lahaayeen. 10 Laakiin
kuwa guursaday waxaan ku amrayaa, kan amrayaa
aniga ma aha laakiin waa Rabbiga, Afadu yaanay
ninkeeda ka tegin. 11 Laakiin hadday ka tagto, ha iska
guur la'aato ama ninkeedii ha la heshiiso; oo ninkuna
yaanu afadiisa ka tegin. 12 Kuwa kale anigu waxaan
ku leeyahay ee ma aha Rabbiga, Hadduu mid walaal
ah qabo afo aan rumaysanayn, oo ayna raalli ka
tahay inay la joogto, yaanu ka tegin. 13 Oo afadii
nin aan rumaysanayni qabo oo isna raalli ka yahay
inuu la joogo, yaanay ninkeeda ka tegin. 14 Waayo,
ninka aan rumaysanayni wuxuu quduus ku noqdaa
xagga naagta, oo naagta aan rumaysanaynina waxay
quduus ku noqotaa xagga ninka rumaysan, haddii
kale carruurtiinna wasakh bay ahaan lahaayeen,

laakiin haatan waa quduus. 15 Laakiin haddii kan
aan rumaysanayni tago, ha iska tago. Waxaas oo
kale walaalka ama walaashu uma xidhxidhna. Ilaah
wuxuu inoogu yeedhay nabad. 16 Waayo, sidee
baad ku garanaysaa, naag yahay, inaad ninkaaga
badbaadin doonto iyo in kale? Ama sidee baad ku
garanaysaa, nin yahow, inaad naagtaada badbaadin
doonto iyo in kale? 17 Hase ahaatee, mid kastaa ha
u socdo sidii Rabbigu ugu qaybshay iyo sidii Ilaah
mid kasta ugu yeedhay. Oo sidaasaan kiniisadaha
oo dhan ku amraa. 18 Nin gudan ma loo yeedhay?
Gudniinla'aan yaanu noqon. Nin aan gudnayn ma
loo yeedhay? Yaan la gudin. 19 Gudniintu waxba
ma aha; gudniinla'aantuna waxba ma aha, laakiin
waxaa waajib ah in la xajiyo qaynuunnada Ilaah.
20 Nin kastaa sidii loogu yeedhay, ha sii ahaado.
21 Ma laguu yeedhay adigoo addoon ah? Dan ha
u gelin. Laakiin haddaad karayso inaad xorowdid,
waa inaad aqbashid. 22 Waayo, kii xagga Rabbiga
loogu yeedhay isagoo addoon ah, wuxuu yahay ninka
xorta ah ee Rabbiga, sidaas oo kalena kii isagoo xor
ah loo yeedhay, wuxuu yahay addoonka Masiix. 23
Qiimo weyn baa laydinku soo iibsaday; addoommada
dadka ha noqonina. 24 Walaalayaalow, nin kastaa
sidii loogu yeedhay ha sii ahaado, isagoo Ilaah la
jira. 25 Amar bikradaha ku saabsan kama haysto
xagga Rabbiga, laakiin waxaan kula talinayaa sida
mid Rabbiga naxariis ka helay inuu aamin ahaado.
26 Sidaa daraaddeed waxay ila tahay dhibta haatan
joogta aawadeed inay u roon tahay nin inuu sii ahaado
siduu yahay. 27 Miyaad naag ku xidhan tahay? Ha
doonin inaad ka furnaato. Miyaad naag ka furan
tahay? Ha doonin naag. 28 Laakiin haddaad guursatid
ma aad dembaabin, bikraduna hadday guursato
ma ay dembaabin, laakiin kuwaas oo kale xagga
jidhka dhib bay ka heli doonaan, laakiin dhibtaasaan
idinka celin lahaa. 29 Laakiin waxaan leeyahay,
walaalayaalow, wakhtiga waa la soo gaabiyey, hadda
kaddib kuwa naagaha qabaa ha ahaadeen sidii iyagoo
aan qabin; 30 oo kuwa ooyaana sidii iyagoo aan ooyin,
kuwa farxaana sidii iyagoo aan farxin, kuwa wax
iibsadaana sidii iyagoo aan waxba lahayn; 31 kuwa
dunidan ku isticmaalaana, sidii iyagoo aan aad ugu
isticmaalin, waayo, xaalka dunidan waa idlaanayaa.
32 Waxaan jeclaan lahaa inaad welwel la'aataan.
Kii aan guursanin wuxuu u welwelaa waxyaalaha
Rabbiga, siduu Rabbiga uga farxin lahaa. 33 Laakiin
kii guursaday wuxuu u welwelaa waxyaalaha dunida
siduu afadiisa uga farxin lahaa. 34 Afada iyo bikraddu
waa kala duwan yihiin. Tii aan la qabinu waxay u
welweshaa waxyaalaha Rabbiga si ay quduus uga
ahaato xagga jidhka iyo xagga ruuxa. Tii guursatay
waxay u welweshaa waxyaalaha dunida si ay
ninkeeda uga farxiso. 35 Tan waxaan idinku leeyahay
waxtarkiinna aawadii ee ma aha inaan qool idin
geliyo, laakiin in waxa roon la arko iyo inaad Rabbiga
u adeegtaan kalajeedsadla'aan. 36 Nin uun hadduu
u maleeyo inuu wax aan toosnayn ku falayo xagga
bikraddiisa, hadday wakhtigii dhallinyaronimadeedii
dhaafto oo sidaas loo baahnaado, ha sameeyo wuxuu
dooni lahaa. Dembaabi maayo ee ha guursadeen.
37 Kii qalbigiisa ka adkaysta, isagoo aan la qasbin,
laakiin nafsaddiisa u taliya, uuna qalbigiisa ka goostay
inuu bikraddiisa iska sii hayo, si wanaagsan buu falaa.
38 Sidaasna kii bikraddiisa u guuriyaa si wanaagsan
ayuu falaa, iyo kii bikraddiisa aan u guurinin si ka
wanaagsan ayuu falaa. 39 Naag waxay ku xidhan
tahay ninkeeda intuu nool yahay, laakiin haddii ninku
dhinto, waa xor inay guursato kay doonto laakiin
xagga Rabbiga oo keliya. 40 Laakiin way ka sii
faraxsanaan lahayd hadday iska joogto, siday aniga
ila tahay, oo anigu waxaan u malaynayaa inaan
Ruuxa Ilaah leeyahay.

8 Xagga waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo,
waxaynu garanaynaa inaynu dhammaan aqoon u
wada leennahay. Aqoontu way kibrisaa, jacaylkuse
wax buu dhisaa. 2 Qof uuni hadduu u malaynayo
inuu wax garanayo, weli garan maayo siduu u garan
lahaa. 3 Laakiin qof uuni hadduu Ilaah jecel yahay,
Ilaah baa garanaya isaga. 4 Haddaba xagga cunidda
waxyaalaha sanamyada loo sadqeeyo, waxaynu
garanaynaa inuusan sanam waxba dunida ka ahayn
oo aan Ilaah jirin mid mooyaane. 5 Waayo, in kastoo
ay samada iyo dhulkaba jiraan wax ilaahyo lagu
sheego, sidii iyadoo ilaahyo badan iyo sayidyo badni
jiraan, 6 laakiin innagu waxaynu leennahay Ilaah
keliya oo Aabbaha ah, kan wax waluba ka yimaadaan
oo innagana isagaa ina leh, iyo Sayid keliya oo Ciise
Masiix ah, kan wax waluba ku ahaadeen oo innaguna
isagaynu ku ahaannay. 7 Laakiin dad oo dhammu
aqoontaas ma wada laha, laakiin qaar sanamka
tan iyo hadda u bartay, waxay u qabaan waxay

cunaan sidii wax sanam loo sadqeeyo, qalbigooda
itaalka daranina wuu nijaasoobay. 8 Cuntadu ina
hor joojin mayso Ilaah. Haddaynan cunin waxba
inagama dhacaan, haddaynu cunnona waxba inooma
kordhaan. 9 Laakiin iska dhawra si aan ikhtiyaarkiinnu
wax lagu turunturoodo ugu noqon kuwa itaalka daran.
10 Haddii qof ku arko adigoo aqoonta leh oo cunto ugu
fadhiya meeshii sanamyada, hadduu qalbiga ka itaal
daranyahay, qalbigiisu miyaanu ku adkaanaynin inuu
cuno waxa sanamyada loo sadqeeyo? 11 Waayo,
waxaa aqoontaada aawadeed lumaya ka itaalka daran
oo ah walaalkaagii uu Masiixu aawadiis u dhintay. 12
Markaad walaalaha sidaas ugu dembaabtaan oo aad
qalbigooda itaalka daran u xumaysaan, waxaad ku
dembaabtaan Masiix. 13 Taa aawadeed haddii cunto
walaalkay xumayso, hilib weligay ma cuni doono si
aanan walaalkay u xumayn. (aiōn g165)

9 Miyaanan xor ahayn? Miyaanan rasuul ahayn?
Miyaanan arkin Rabbigeenna Ciise? Miyeydnaan
ahayn shuqulkayga xagga Rabbiga? 2 Xataa
haddaanan kuwa kale rasuul u ahayn, idinka
waa idiin ahay, waayo, waxaad tihiin shaabadda
rasuulnimadayda xagga Rabbiga. 3 Daafacaaddayda
aan kuwa i imtixaama iskaga daafaco waa tan. 4
Miyaannan annagu jid u lahayn inaannu wax cunno
oo wax cabno? 5 Miyaannan jid u lahayn inaannu
haweenay walaal ah kaxaysanno sida rasuullada kale
iyo walaalaha Rabbiga iyo Keeyfas ay sameeyaan?
6 Mise aniga iyo Barnabas oo keliyaan jid u lahayn
inaannan shaqayn? 7 Askarigee baa qarashkiisa
weligiis iska bixiya? Yaa beer canab ah beera oo
aan midhaheeda cunin? Ama yaa adhi daajiya oo
aan caanaha adhiga dhamin? 8 Waxyaalahaas ma
sida dad baan u leeyahay? Oo sharcigu miyuusan
waxyaalahaas oo kale lahayn? 9 Waayo, waxaa ku
qoran sharciga Muuse, Waa inaadan dibiga af xidhin
markuu sarreenka burburinayo. Ma Ilaah baa dibiyada
oo keliya dhawra, 10 mise innagoo dhan buu inoola
jeeda? Hubaal, aawadeen baa loo qoray, waayo, kan
beerta qodaa waa inuu rajo ku qodo, kan tumaana
waa inuu tumo isagoo rajaynaya inuu wax qayb
u helo. 11 Haddaannu idinku beernay waxyaalaha
ruuxa, ma wax weyn baa haddaannu waxyaalaha
jidhka idinka urursaano? 12 Qaar kale hadday
waxaas jid idiinku leeyihiin, miyaannan annagu si
ka badan idiinku lahayn? Hase ahaatee, waxan noo
jidka ah kuma aannu isticmaalin, laakiin wax walba
waannu u dulqaadannaa inaannan sina u joojin injiilka
Masiix. 13 Miyeydnaan ogayn kuwa waxyaalaha
quduuska ah ka shaqeeyaa inay macbudka wax ka
cunaan, kuwa meesha allabariga ka adeegaana inay
meesha allabariga qayb ku leeyihiin? 14 Sidaas oo
kale Rabbigu wuxuu amray in kuwa dadka injiilka
ku wacdiyaa ay injiilka ku noolaadaan. 15 Laakiin
waxyaalahaas midkoodna kuma aan isticmaalin.
Haddana waxyaalahan u qori maayo in sidaas la
ii yeelo, waayo, waxaa ii roon inaan dhinto intii
nin uun faankayga ka dhigi lahaa wax aan wax ka
jirin. 16 Waayo, haddaan dadka injiilka ku wacdiyo,
wax aan ku faano ma aha, waayo, wax baa i
qasbaya, maxaa yeelay, waa ii hoog haddaanan
dadka injiilka ku wacdiyin. 17 Waayo, haddaan waxaas
ku sameeyo doonistayda aawadeed, abaalgud baan
helayaa, laakiin haddaanan doonistayda ku samayn,
weli wakiilnimo baa laygu aaminay. 18 Haddaba
abaalgudkaygu waa maxay? Waa in markaan injiilka
dadka ku wacdiyo aan injiilka ka dhigo iibla'aan, si
aanan ugu wada isticmaalin waxa ii jidka ah xagga
injiilka. 19 Waayo, in kastoo aan xor ka ahaa dad
oo dhan, dhammaan ayaan addoon isaga dhigay, si
aan qaar kaloo badan u soo kordhiyo. 20 Yuhuudda
waxaan u noqday sida Yuhuudi oo kale, si aan
Yuhuud kale u soo kordhiyo. Kuwa sharciga ka
hooseeyana, sida mid sharciga ka hooseeya ayaan
u noqday, aniga oo aan sharciga ka hoosayn, si
aan kuwa sharciga ka hooseeya u soo kordhiyo. 21
Xagga kuwa aan sharciga lahayn, sida mid aan sharci
lahayn ayaan u noqday anigoo aan ahayn mid sharci
la' xagga Ilaah, laakiin sharci leh xagga Masiix, si
aan u soo kordhiyo kuwa aan sharciga lahayn. 22
Xagga kuwa itaalka daran waxaan u noqday mid
itaaldaran, si aan kuwa itaalka daran u soo kordhiyo.
Dadka oo dhan ayaan wax kasta u noqday inaan si
kastaba qaar ku badbaadiyo. 23 Wax kasta waxaan
u sameeyaa injiilka aawadiis, si aan u noqdo mid
injiilka la qaybsada iyaga. 24 Miyaanad ogayn in kuwa
tartan ku ordaa ay wada ordaan, laakiin mid uun baa
dheefta hela? Sidaas u orda inaad heshaan. 25 Kii
cayaarta aad ugu dadaalaa, wax walba ayuu iska
dhawraa. Kuwaasu haddaba waxay sidaas u yeelaan
inay taaj dhammaanaya helaan, innaguse waxaynu
helaynaa mid aan dhammaanaynin. 26 Haddaba

anigu uma ordo qasdila'aan, uma feedhtamo sida
mid dabaysha ku dhufanaya. 27 Laakiin jidhkaygaan
dhibaa oo addoon ka dhigaa si markaan qaar kale
injiilka ku wacdiyo aan qudhayda lay diidin.

10 Walaalayaalow, anigu dooni maayo inaad garan
weydaan siday awowayaasheen oo dhammu
daruurta uga wada hooseeyeen, oo ay dhammaantood
badda u wada dhex mareen, 2 iyo sidii dhammaantood
xaggii Muuse loogu baabtiisay daruurta iyo baddaba,
3 iyo siday dhammaantood u wada cuneen isku
cunto ruuxa ah, 4 oo dhammaantoodna ay u wada
cabbeen isku cabbid ruuxa ah, waayo, waxay ka
cabbeen dhagaxa ruuxa ah oo ka daba imanayay
iyaga, dhagaxuna wuxuu ahaa Masiixa. 5 Laakiin
Ilaah kuma farxin badidood, oo waxaa iyaga lagu
rogay cidlada. 6 Waxyaalahaasi waxay inoo noqdeen
masaallo si aynaan waxyaalaha sharka ah u damcin
siday iyagu u damceen. 7 Oo kuwa sanamka caabuda
ha ahaanina siday qaarkood u ahaayeen. Sida qoran,
Dadku waxay u fadhiisteen inay wax cunaan oo wax
cabbaan, oo waxay u kaceen inay cayaaraan. 8 Oo
yeynan sinaysanin siday qaarkood u sinaysteen oo
saddex iyo labaatan kun ay maalin keliya u dhinteen.
9 Oo yeynan jirrabin Rabbiga siday qaarkood u
jirrabeen oo ay masasku u baabbi'iyeen. 10 Oo ha
gunuunacina siday qaarkood u gunuunaceen oo
uu baabbi'iyuhu u baabbi'iyey. 11 Waxyaalahaasi
waxay iyaga ugu dhaceen masaal ahaan, oo waxaa
loo qoray in laynagu waaniyo innagoo wakhtiyada
dhammaatinkoodii ina soo gaadhay. **(aiōn g165)** 12
Sidaa daraaddeed kii u malaynaya inuu taagan yahay,
ha iska eego inuusan dhicin. 13 Jirrabaadna idinma
qabsan tan dadka wada qabsata mooyaane, laakiin
Ilaah waa aamin, mana oggolaan doono in laydin
jirrabo intaad karaysaan in ka badan, laakiin markii
laydin jirrabo wuxuu samayn doonaa jid aad kaga
baxsataan si aad ugu adkaysan kartaan. 14 Sidaa
daraaddeed, gacaliyayaalow, sanamcaabudidda ka
carara. 15 Waxaan idiinla hadlayaa sida dad caqli leh
loola hadlo oo kale. Idinku qiyaasa waxaan leeyahay.
16 Koobka barakada leh ee aynu u ducayno miyaanu
ahayn islawadaagidda dhiigga Masiix? Kibistaynu
jebinnaa, miyaanay ahayn islawadaagidda jidhka
Masiix? 17 Innagu in kastoo aynu badan nahay,
waxaynu nahay jidh qudha, maxaa yeelay, waxaa jira
kibis qudha, waayo, dhammaanteen waxaynu wada
qaybsannaa kibista qudha. 18 Eega reer binu Israa'iil
xagga jidhka; kuwa allabaryada cunaa miyaanay la
wadaagin meesha allabariga? 19 Haddaba maxaan
leeyahay? Wax sanam loo sadqeeyo waa wax?
Ama, sanam baa wax ah? 20 Laakiin waxyaalaha
ay dadka aan Yuhuudda ahayn sadqeeyaan, waxay
u sadqeeyaan jinniyo, ee Ilaah uma sadqeeyaan.
Dooni maayo inaad jinniyada wax la wadaagtaan.
21 Iskuma wada cabbi kartaan koobka Rabbiga iyo
koobka jinniyada. Kama wada qayb geli kartaan
miiska Rabbiga iyo miiska jinniyada. 22 Miyaynu
Rabbiga ka hinaasinnaa? Miyaynu isaga ka xoog
badan nahay? 23 Wax waliba waa xalaal, laakiin wax
waliba ma roona. Wax waliba waa xalaal, laakiin
wax waliba wax ma dhisaan. 24 Ninna yuusan
doonin waxa isaga qudhiisa u roon, laakiin mid
kasta ha doono waxa kan kale u roon. 25 Wax
kasta oo suuqa lagu iibiyo cuna, idinkoo aan waxba
weyddiinaynin niyada aawadeed. 26 Waayo, Rabbigaa
leh dhulka iyo waxa ku jira oo dhanba. 27 Mid ka
mid ah kuwa aan rumaysnayn hadduu diyaafad
idiinku yeedho oo aad doonaysaan inaad tagtaan,
wax kasto oo laydin hor dhigoba cuna, idinkoo aan
waxba weyddiinaynin niyada aawadeed. 28 Laakiin
haddii laydinku yidhaahdo, Tanu waa wax sanam loo
sadqeeyey, ha cunina, kan idiin sheegay aawadiis iyo
niyada aawadeed. 29 Waxaan leeyahay, niyada kan
kale, ee ma aha taada. Waayo, xoriyaddayda maxaa
loogu xukumaa mid kale niyadiis? 30 Haddaan mahad
kaga qayb galo, maxaa la iigu caayaa wixii aan ku
mahadnaqo? 31 Haddaba haddaad wax cuntaan,
ama wax cabtaan, ama wax kastaad samaysaan,
dhammaan u wada sameeya Ilaah ammaantiisa. 32
Wax lagu turunturoodo ha u noqonina Yuhuudda ama
Gariigta ama kiniisadda Ilaah, 33 sidaan aniguba
dadka oo dhan uga farxiyo wax kastaba, anigoo aan
doonaynin waxa ii roon, laakiin waxa kuwa badan u
roon, si ay u badbaadaan.

11 Igu dayda sidaan aniguba Masiix ugu daydo.
2 Waxaan idinku ammaanayaa inaad wax walba
igu xusuusataan oo aad u xagsataan cilmiga sidaan
idiinku sheegay. 3 Laakiin waxaan jeclaan lahaa
inaad ogaataan inuu Masiixu yahay madaxa nin
kasta, ninkuna inuu yahay madaxa naagta, Ilaahna
inuu yahay madaxa Masiixa. 4 Nin kasta oo tukada

ama wax sii sheega isagoo madaxa wax u saaran
yihiin, madaxiisuu ceebeeyaa. **5** Oo naag kasta oo
tukata ama wax sii sheegta iyadoo aan gambaysnayn,
madaxeeday ceebaysaa. Waayo, waxay la mid
tahay sidii iyadoo madax xiiran. **6** Naag haddaanay
gambaysnayn, timaha ha loo jaro, laakiin hadday
ceeb ku tahay naag in loo jaro ama in loo xiiro, ha
gambaysato. **7** Nin waa inuusan madaxa dedan,
waayo, ninku wuxuu yahay u-ekaanta iyo ammaanta
Ilaah; naagtuna waxay tahay ammaanta ninka. **8**
Waayo, ninku xagga naagta kama uu iman, laakiin
naagtuse xagga ninka ayay ka timid. **9** Maxaa
yeelay, ninka looma abuurin naagta aawadeed, laakiin
naagtase ninka aawadiis ayaa loo abuuray. **10** Taas
aawadeed naagtu waxay leedahay inay madaxeeda
ku lahaato astaanta amarka, malaa'igaha aawadood.
11 Hase ahaatee, xagga Rabbiga naagtu waxba
ma aha ninka la'aantiis, ninkuna waxba ma aha
naagta la'aanteed. **12** Waayo, sida naagtu ninka
uga timid ayaa ninkuna naagta uga dhashay, wax
kastana xagga Ilaah bay ka yimaadeen. **13** Idinkuba
ka fiirsada. Ma u eg tahay naagta inay Ilaah barido
iyadoo aan gambaysnayn? **14** Dabiicadda qudheedu
miyaanay idin barin in ninku hadduu timo dheer
leeyahay ay maamuusdarro u yihiin isaga, **15** laakiin
naagtu hadday timo dheer leedahay, waa u sharaf
iyada. Waayo, timaha waxaa iyada loo siiyey hagoog.
16 Laakiin haddii nin u eg yahay mid ilaaq jecel,
caadadaas oo kale annagu ma lihin, kiniisadaha
Ilaahna ma laha. **17** Anigoo tan idin faraya, idin
ammaani maayo, waayo, isuguma timaadaan waxa
roon, ee waxaad isugu timaadaan waxa daran. **18**
Horta haddaba waxaan maqlay inaad iskala qaybisaan
markaad kiniisadda isugu timaadaan, badhna waan
rumaysanahay. **19** Waayo, dhexdiinna waa inay jiraan
waxyaalo idinkala sooco in kuwa loo bogay ay idinka
dhex muuqdaan. **20** Sidaa daraaddeed markaad
isu timaadaan, isuguma timaadaan inaad cashada
Rabbiga cuntaan. **21** Waayo, mid kasta cashadiisuu
kan kale ka hor cunaa, mid waa gaajaysan yahay,
midna waa sakhraansan yahay. **22** Sow ma lihidin
guryo aad wax ku cuntaan oo wax ku cabtaan? Mise
kiniisadda Ilaah baad fududaysanaysaan, oo aad
kuwa aan waxba haysan ceebaynaysaan? Maxaan
idinku idhaahdaa? Ma waxanaan idinku ammaanaa?
Idinku ammaani maayo! **23** Waayo, Rabbigaan ka
helay wixii aan idiin dhiibay, taasoo ah, in Rabbi
Ciise habeenkii la gacangeliyey uu kibis qaaday, **24**
oo markuu ku mahadnaqay ayuu jejebiyey oo yidhi,
Tanu waa jidhkaygii laydiin jejebiyey, tan u sameeya
inaad igu xusuusataan. **25** Sidaas oo kalena cashada
dabadeed ayuu qaaday koobkii, isagoo leh, Koobkanu
waa axdiga cusub ee dhiiggayga. Tan u sameeya
inaad igu xusuusataan mar alla markaad cabtaan. **26**
Waayo, mar alla markaad kibistan cuntaan oo aad
koobkan cabtaan, waxaad muujinaysaan dhimashada
Rabbiga ilaa uu yimaado. **27** Taas aawadeed ku alla
kii kibista u cuna ama koobka Rabbiga u cabba si
aan istaahilin, jidhka iyo dhiigga Rabbigu dushiisay
noqon doonaan. **28** Nin kastaa ha is-imtixaamo, oo
sidaas kibista wax ha uga cuno, oo koobka ha uga
cabbo. **29** Waayo, kii cuna oo cabba, xukun ayuu
naftiisa u cunaa oo u cabbaa isagoo aan jidhka
garanaynin. **30** Sababtaas aawadeed ayay badidiinnu
u itaal daranyihiin, oo u bukaan, oo qaar aan yaraynu
u dhinteen. **31** Laakiin haddaynu innagu dhexdeenna
iska xukumi lahayn, laynama xukumeen. **32** Markii
layna xukumo, Rabbiga ayaa ina edbiya, inaan laynala
xukumin dunida. **33** Taa aawadeed, walaalahayow,
markaad isugu timaadaan inaad wax cuntaan, isa
suga. **34** Nin uun hadduu gaajoodo, gurigiisa wax ha
ka soo cuno, inaydnaan xukun isugu iman. Intii kale
waxaan hagaajin doonaa markaan imaado.

12 Walaalayaalow, dooni maayo inaad jaahil ka
ahaataan waxa ku saabsan hadiyadaha Ruuxa
ka yimaada. **2** Waad og tihiin in, markaad dad
aan Ilaah aaminin ahaan jirteen, laydin geeyn jiray
sanamyada aan hadli karin, si laydinku geeyn jirayba.
3 Sidaa daraaddeed waxaan idin ogeysiinayaa inaan
nin Ruuxa Ilaah ku hadlaa odhanaynin, Ciise waa
inkaaran yahay, oo aan ninna odhan karin, Ciise waa
Rabbi, inuu Ruuxa Quduuska ah ku hadlo mooyaane.
4 Waxaa jira hadiyado kala cayn ah, laakiin waa isku
Ruux. **5** Waxaana jira adeegid kala cayn ah, waana
isku Rabbi. **6** Waxaana jira shuqullo kala cayn ah,
laakiin waa isku Ilaah, kan dhammaan wax walba
kaga dhex shaqeeya. **7** Laakiin mid kasta waxaa
muujinta Ruuxa loo siiyaa waxtar. **8** Mid waxaa laga
siiyaa xagga Ruuxa hadal xigmad ah, mid kalena
hadal aqoon ah siduu isku Ruuxu doonayo. **9** Mid kale
Ruuxu rumaysad buu siiyaa, mid kalena hadiyado wax
lagu bogsiiyo ayuu isku Ruuxu siiya. **10** Mid kalena

shuqullo cajaa'ib leh, mid kalena wax sii sheegidda,
mid kalena kalasoocidda ruuxyada, mid kalena afaf
kala cayn ah, mid kalena afafka fasiriddooda. 11 Isku
Ruuxa oo keliya ayaa ka shaqeeya waxyaalahaas
oo dhan, isagoo siduu doonayo mid mid wax ugu
qaybinaya. 12 Haddaba sida jidhku mid keliya u yahay,
oo uu xubno badan u leeyahay, oo xubnaha oo dhan
ee jidhka ay jidh keliya u yihiin, in kastoo ay badan
yihiin, Masiixuna waa sidaas oo kale. 13 Waayo,
Ruux qudha ayaa dhammaanteen jidh qudha inagu
baabtiisay, haddaynu nahay Yuhuud ama Gariig, ama
addoommo ama kuwa xor ah, oo waxaa laynaga
waraabiyey Ruux qudha. 14 Waayo, jidhku xubin
qudha ma aha ee waa xubno badan. 15 Hadday cagtu
tidhaahdo, Anigu gacan ma ihi, taas aawadeed jidhka
ka mid ma ihi, taasu sabab u noqon mayso inaanay
jidhka ka mid ahayn. 16 Hadday dhegtu tidhaahdo,
Anigu isha ma ihi, taas aawadeed jidhka ka mid ma
ihi, taasu sabab u noqon mayso inaanay jidhka ka
mid ahayn. 17 Haddii jidhka oo dhammu il wada
ahaan lahaa, meeye dhegihii wax lagu maqli lahaana?
Hadduu dhammaan dhego wada ahaan lahaa, meeh
sankii wax lagu urin lahaana? 18 Haatanse Ilaah baa
siduu doonayay xubnaha middood kastaba jidhka ugu
hagaajiyey. 19 Hadday dhammaan ahaan lahaayeen
xubin qudha, meeh jidhkii? 20 Haatanse waa xubno
badan laakiin waa jidh qudha. 21 Ishu gacanta kuma
odhan karto, Kuuma baahni; madaxuna cagaha kuma
odhan karo, Idiinma baahni. 22 Xataa xubnaha jidhka
oo loo maleeyo inay u itaal yar yihiin, iyaga qudhooda
waa loo baahan yahay, 23 oo kuwa jidhka oo aynu u
malayno inay u maamuus yar yihiin, kuwaas ayaynu
ka sii maamuusnaa kuwa kale, oo xubnaheenna
cawrada ah baa ka xurmo badan kuwa kale. 24
Xubnaheenna aan cawrada ahaynse waxba uma
baahna. Laakiin Ilaah baa jidhka isku hagaajiyey
isagoo tan ugu daran maamuus badan siinaya, 25
inaan jidhku qaybsanaan, laakiin in xubiniba xubinta
kale u welwesho. 26 Haddii xubin qudha xanuunsato,
xubnaha oo dhammu way la xanuunsadaan. Haddii
xubin la maamuuso, xubnaha oo dhammu way la
farxaan. 27 Idinku waxaad tihiin jidhka Masiix iyo
xubno ka mid ah. 28 Ilaah markii hore kiniisadda
qaar wuxuu uga dhigay rasuullo, markii labaadna
qaar kale nebiyo, markii saddexaadna qaar kale
macallimiin, dabadeedna qaar cajaa'ibyo sameeya,
qaarna kuwo leh hadiyado wax lagu bogsiiyo, qaarna
kaalmeeyayaal, qaarna taliyayaal, iyo qaar afaf kala
cayn ah ku hadla. 29 Dhammaan ma wada rasuullo
baa? Dhammaan ma wada nebiyo baa? Dhammaan
ma wada macallimiin baa? Dhammaan ma wada
cajaa'ibyo sameeyayaal baa? 30 Dhammaan ma wada
leeyihiin hadiyado wax lagu bogsiiyo? Dhammaan
ma ku hadlaan afaf kala cayn ah? Dhammaan wax
ma fasiraan? 31 Laakiin aad u doona hadiyadaha u
waaweyn. Oo weliba waxaan idin tusayaa jid kan ka
sii wanaagsan.

13 Haddaan ku hadlo afafka dadka iyo malaa'igaha,
laakiinse aanan jacayl lahayn, waxaan noqday
naxaas dhawaaqaysa ama saxan bir ah oo
sanqadhaya oo kale. 2 Oo haddaan leeyahay
hadiyadda wax sii sheegidda, oo aan garanayo
waxyaalaha qarsoon oo dhan iyo aqoonta oo dhan,
iyo haddaan leeyahay rumaysadka oo dhan oo aan
buuraha ku dhaqaajiyo, laakiinse aanan jacayl lahayn,
waxba ma ihi. 3 Oo wax kastaan leeyahay haddaan
bixiyo oo masaakiinta ku quudiyo, iyo haddaan
jidhkayga bixiyo in la gubo, laakiinse aanan jacayl
lahayn, waxba ii tari maayo. 4 Jacaylku waa samir
badan yahay, waana raxiim, jacaylku ninna ma xasdo,
jacaylku ma faano, mana kibro, 5 wax aan u ekayn
ma falo, nafsaddiisana wax uma doondoono, mana
xanaaqo, sharna kuma fikiro, 6 xaqdarrada kuma
farxo, laakiin wuxuu ku farxaa runta. 7 Wax walba
wuu u dulqaataa, wax walba wuu rumaystaa, wax
walba wuu rajeeyaa, wax walba wuu u adkaystaa. 8
Jacaylku weligii ma idlaado. Hadday wax sii sheegiddii
jirto, way baabbi'i doontaa, hadday afaf jiraan way
dhammaan doonaan, hadday aqooni jirto way baabbi'i
doontaa. 9 Waayo, waxaynu naqaan waa qabyo, oo
si qabyo ahaan ah ayaynu wax u sii sheegnaa. 10
Laakiin markii waxa dhammi ay yimaadaan, waxa
qabyada ahi way idlaan doonaan. 11 Markaan ilmo
yar ahaan jiray, sidii ilmo oo kale ayaan u hadli jiray,
sidii ilmo oo kale ayaan wax u garan jiray, sidii ilmo
oo kale ayaan u fikiri jiray, laakiinse haatan waxaan
noqday nin weyn, oo waxyaalihii carruurnimada waan
iska fogeeyey. 12 Haatan si aan caddaan ahayn
ayaynu muraayad wax ugu aragnaa, laakiin markaas
ka fool ka fool ayaynu wax u arki doonnaa. Hadda
si qabyo ahaan ah ayaan wax u garanayaa, laakiin
markaas waxaan u garan doonaa sidii la ii gartay. 13

Haddabase waxa waaraa waa saddexdan, rumaysad
iyo rajo iyo jacayl; laakiin kuwan waxaa ugu wada
weyn jacayl.

14 Jacaylka raaca, oo weliba hadiyadaha Ruuxa ka
yimaada aad u doona, oo siiba doona inaad wax
sii sheegtaan. 2 Waayo, kii af uusan aqoon ku hadlaa,
lama hadlo dadka, wuxuuse la hadlaa Ilaah, waayo,
ninna ma garto; laakiin Ruuxa ayaa waxyaalaha
qarsoon kaga dhex hadliya. 3 Laakiin kii wax sii
sheegaa wuxuu dadka kula hadlaa hadallo wax dhisa
oo gargaar iyo qalbiqaboojis leh. 4 Kii af uusan
aqoon ku hadlaa wuu isdhisaa, laakiin kii wax sii
sheegaa wuxuu dhisaa kiniisadda. 5 Waxaan jeclaan
lahaa inaad dhammaantiin afaf ku wada hadashaan,
laakiin waxaan ka sii jeclaan lahaa inaad wax sii
sheegtaan. Kii afaf ku hadlaa hadduusan fasirin,
waxaa ka sii weyn kii wax sii sheega, si ay kiniisaddu
u hesho wax ay ku dhisanto. 6 Laakiin hadda,
walaalayaalow, haddaan idiin imaado, anigoo afaf ku
hadlaya, maxaan idiin tari doonaa, haddaanan idinkula
hadlin muujin ama aqoon ama wax sii sheegid ama
waxbarid? 7 Xataa waxyaalo aan naf lahayni markay
dhawaaqaan, ha ahaadeen ama biibiile ama kataarad,
haddaanay dhawaaqa kala soocin, sidee baa loo kala
garanayaa waxa la yeedhiyo ama waxa kataaradda
laga dhawaajiyo? 8 Hadduu buunku ku dhawaaqo
cod aan la kala garan, yaa dagaal isu diyaargarayn
doona? 9 Sidaasoo kalena idinku markaad af ku
hadashaan haddaydnan ku hadlin hadal la garto,
sidee baa loo garanayaa waxa lagu hadlayo? Waayo,
dabayshaad la hadlaysaan. 10 Mindhaa waxaa dunida
jira codad badan oo kala cayn ah, oo mid aan micne
lahayni ma jiro. 11 Haddaba haddaanan garanaynin
micnaha codka, waxaan kii hadlaya u ahaan doonaa
nin qalaad, kan hadlayaana nin qalaad ayuu ii ahaan
doonaa. 12 Sidaasoo kale idinkuna, idinkoo ku kulul
hadiyadaha ruuxa, aad u dadaala inaad hadiyado
badan u lahaataan kiniisadda dhisniinteeda. 13 Sidaa
daraaddeed kii af ku hadlaa, Ilaah ha ka baryo si uu
u fasiro. 14 Waayo, haddaan Ilaah af aanan oqoon ku
baryo, ruuxayga ayaa barya, laakiin garashadaydu
faa'iido ma leh. 15 Maxaa jira haddaba? Ruuxa
ayaan Ilaah ku baryi doonaa, laakiin waxaan kaloo
isaga ku baryi doonaa garashada. Ruuxa ayaan
ku heesi doonaa, oo garashadana waan ku heesi
doonaa. 16 Haddii kale haddaad ruuxa ku ducaysid, kii
meesha jooga oo aan garanaynin, sidee buu u odhan
doonaa, Aamiin, markaad mahadnaqaysid, hadduusan
garanaynin waxaad leedahay? 17 Si wanaagsan
baad u mahadnaqdaa, laakiin kan kale ma dhisna. 18
Waxaan Ilaah ugu mahadnaqayaa inaan afaf ku hadlo
intaad dhammaantiin ku hadashaan in ka badan, 19
laakiin kiniisadda dhexdeeda, meeshii aan toban kun
oo eray af kaga hadli lahaa, waxaan ka jeclaan lahaa
inaan shan eray garashadayda ku hadlo inaan kuwa
kalena wax baro. 20 Walaalayaalow, carruur ha ka
noqonina xagga maanka, xagga xumaantase dhallaan
ka ahaada, laakiin xagga maanka dad waaweyn
ka ahaada. 21 Waxaa sharciga ku qoran, Waxaan
dadkan kula hadli doonaa afaf qalaad iyo bushimo dad
kale, oo xataa sidaa daraaddeed ima maqli doonaan,
ayuu Rabbigu leeyahay. 22 Haddaba afafku calaamo
uma aha kuwa rumaysta ee waxay calaamo u yihiin
kuwa aan rumaysan, wax sii sheegidduse calaamo
uma aha kuwa aan rumaysan, laakiin waxay calaamo
u tahay kuwa rumaysta. 23 Haddaba haddii kiniisadda
oo dhammu isu timaado, oo ay ku wada hadlaan afaf,
oo haddii dad aan garanaynin ama aan rumaysanayni
soo galaan, miyaanay odhanaynin, Waad waalan
tihiin? 24 Laakiin hadday dhammaantood wax sii
sheegaan oo uu u yimaado mid aan rumaysanayn ama
aan garanaynini, isaga waa la wada canaantaa, oo la
wada xukumaa. 25 Waxyaalaha qarsoon ee qalbigiisa
waa la muujiyaa, oo taa aawadeed wejigiisuu u
dhici doonaa oo Ilaah ayuu caabudi doonaa isagoo
odhanaya, Runtii Ilaah waa idin dhex joogaa. 26
Maxaa jira haddaba, walaalayaalow? Markaad isu
timaadaan, mid kasta hees sabuur ah buu leeyahay,
midna waxbarid buu leeyahay, midna muujin buu
leeyahay, midna af buu leeyahay, midna fasiraad buu
leeyahay. Wax walba ha loo sameeyo dhisniin. 27
Haddii nin uun af ku hadlo, ha ahaadeen laba, ama
hadday u bataan, saddex, oo midba markiisa ha hadlo,
midna ha fasiro, 28 laakiin haddaan mid fasiraa jirin,
kiniisadda ha ka aamusnaado, oo isagu ha la hadlo
qudhiisa iyo Ilaah. 29 Nebiyadana laba ama saddex
ha hadleen, kuwa kalena ha kala xukumeen waxay
leeyihiin. 30 Laakiin haddii wax loo muujiyo mid ag
fadhiya, kii hore ha aamuso. 31 Waayo, dhammaantiin
mid mid baad wax u sii wada sheegi kartaan, si
ay dhammaan wax u bartaan oo dhammaan loogu
wada gargaaro. 32 Oo ruuxyada nebiyadu waa ka

dambeeyaan nebiyada. 33 Waayo, Ilaah ma aha
Ilaaha iskuqasnaanta, laakiin waa kan nabadda.
Kiniisadaha quduusiinta oo dhan dhexdoodana waa
sidaas oo kale. 34 Dumarku markay kiniisadaha
joogaan ha aamuseen, waayo, looma fasixin inay
hadlaan; laakiin ha dambeeyeen, sida uu sharcigu
leeyahay. 35 Hadday doonayaan inay wax bartaan,
nimankooda ha ku weyddiiyeen guriga, maxaa yeelay,
waa ku ceeb naag inay kiniisadda dhexdeeda ku
hadasho. 36 Maxaa jira! Ma idinkay ahaayeen kuwii
uu ereyga Ilaah ka soo baxay, mise keligiin buu idiin
yimid? 37 Nin uun hadduu isu maleeyo inuu nebi
yahay, ama mid Ruuxa raaca, ha garto waxyaalahaan
idiin soo qorayo inay yihiin qaynuunka Rabbiga. 38
Nin uuni hadduusan ogayn tan, isagana lama yaqaan.
39 Taa aawadeed, walaalahayow, ku dadaala inaad
wax sii sheegtaan, hana diidina in afaf lagu hadlo, 40
laakiin wax walba ha loo sameeyo si habboon oo
hagaagsan.

15 Walaalayaalow, waxaan idin ogeysiinayaa
injiilka aan idinku wacdiyey, oo aad idinkuna
aqbasheen, oo aad ku taagan tihiin, 2 oo aadna ku
badbaaddeen, haddaad xajisaan hadalkii aan idinku
wacdiyey, haddaydnan micnela'aan u rumaysan. 3
Waayo, markii ugu horraysay waxaan idiin dhiibay
waxaan aniguba helay, oo waxa weeye, Masiixu wuxuu
u dhintay dembiyadeenna sida Qorniinku leeyahay, 4
waa la aasay isaga, oo maalintii saddexaad ayaa la
sara kiciyey, sida Qorniinku leeyahay. 5 Markaasuu
Keeyfas u muuqday, markii dambena laba iyo tobankii.
6 Markaasuu wuxuu mar keliya u muuqday kuwo ka
badan shan boqol oo walaalo ah, kuwo weli intoodii
badnayd ay hadda joogto, laakiin qaar baa dhintay. 7
Gortaasuu Yacquub u muuqday, markaas rasuullada
oo dhan. 8 Markii ugu dambaysayna aniga oo dhicis
oo kale ah, ayuu ii muuqday. 9 Waayo, anigu waxaan
ahay kan rasuullada u liita oo aan istaahilin in loogu
yeedho rasuul, waayo, kiniisadda Ilaah baan silcin
jiray. 10 Laakiin Ilaah nimcadiisa ayaan ku ahay
waxaan ahayba, oo nimcadiisii lay siiyeyna wax aan
waxtar lahayn ma ay noqon, laakiin anigu waxaan u
hawshooday si ka badan dhammaantood, anigase
ma aha laakiin waa nimcada Ilaah ee ila jirtay. 11
Haddaba ha ahaato aniga ama iyaga, sidaasaannu u
wacdinnaa oo idinna u rumaysateen. 12 Haddii dadka
lagu wacdiyey in Masiixa kuwii dhintay laga sara
kiciyey, sidee baa qaarkiin u yidhaahdaa, Sarakicidda
kuwii dhintay ma jirto? 13 Haddaanay jirin sarakicidda
kuwii dhintay, Masiixana lama sara kicin. 14 Oo
haddaan Masiixa la sara kicin, markaas wacdigayagu
waa khasaare, rumaysadkiinnuna waa khasaare. 15
Waxaa la arkayaa inaannu markhaatiyaal been ah
ka nahay xagga Ilaah, waayo, waxaannu u marag
furnay inuu Masiixa sara kiciyey, kan aanu sara
kicin haddii aan kuwii dhintay la sara kicin. 16
Haddii aan kuwii dhintay la sara kicin, Masiixana
lama sara kicin. 17 Oo haddii aan Masiixa la
sara kicin, rumaysadkiinnu waa khasaare, oo weli
dembiyadiinna ayaad ku jirtaan. 18 Oo weliba kuwii
Masiixa rumaysnaa oo dhintayna, way halligmeen.
19 Haddaynu noloshan oo keliya Masiix ku rajayn
lahayn, waxaynu ahaan lahayn kuwa u liita dadka
loo naxo oo dhan. 20 Laakiinse haatan Masiixa ayaa
kuwii dhintay laga sara kiciyey, isagoo ah midhaha
ugu horreeya ee kuwa dhintay. 21 Dhimashadu
nin bay ku timid, saas aawadeed sarakicidda kuwii
dhintayna nin bay ku timid. 22 Siday dhammaan Aadan
ugu wada dhintaan, sidaas oo kalaa dhammaan
Masiixa loogu wada noolayn doonaa, 23 laakiin
mid kasta markiisa, Masiixa midhaha ugu horreeya,
markaas kuwa Masiixana wakhtiga imaatinkiisa. 24
Markaasaa dhammaadku iman doonaa, markuu isagu
boqortooyada u dhiibi doono Ilaaha Aabbaha ah,
markuu baabbi'iyo madax walba iyo amar walba iyo
xoog walba dabadeed. 25 Waayo, waa inuu wax
xukumo ilaa uu cadaawayaashiisa oo dhan cagihiisa
hoostooda geliyo. 26 Oo cadaawaha ugu dambeeya
ee la baabbi'in doonaa waa dhimasho. 27 Waayo, Wax
walba cagihiisa hoostooduu geliyey. Laakiin markuu
yidhaahdo, Wax walba waa la hoos geliyey, way cad
dahay in laga reebay kan wax walba hoostiisa geliyey.
28 Markii wax walba la hoos geliyo isaga, markaas
ayaa Wiilka qudhiisana la hoos gelin doonaa kan wax
walba hoos geliyey isaga, inuu Ilaah wax walba u
ahaado dhammaan. 29 Haddii kale maxay samayn
doonaan kuwa loo baabtiisay kuwii dhintay? Haddii
aan kuwii dhintay la sara kicinba, maxaa haddana
loogu baabtiisaa iyaga? 30 Maxaynu saacad walba
haalis ugu jirnaa? 31 Faanka aan idiin qabo xagga
Rabbigeenna Ciise Masiix ayaan ku caddaynayaa,
walaalayaalow, inaan maalin walba dhinto. 32 Haddii
aan sida dadka dugaag ugu la dagaallamay Efesos,

maxay ii taraysaa? Haddii aan kuwii dhintay la sara
kicin, aynu wax cunno oo cabno, waayo, berrito waynu
dhiman doonnaaye. **33** Yaan laydin khiyaanayn, kuwa
xun lasocodkoodu waa halleeya asluubta wanaagsan.
34 Si qumman u toosa oo hana dembaabina, waayo,
qaar baan Ilaahba aqoonin. Waxaan taas u leeyahay
inaan idinka xishoodsiiyo. **35** Laakiin mid baa odhan
doona, Sidee baa kuwii dhintay loo sara kiciyaa?
Oo jidh caynkee ah bay ku yimaadaan? **36** Doqon
yahow, waxaad adigu beertid ma noolaado haddaanu
dhiman. **37** Oo waxaad beertidba ma beertid jidhka
noqonaya, laakiin iniintoo qudha, ha ahaato iniin
sarreen ah, ama iniin cayn kale ah. **38** Laakiin
Ilaah wuxuu iyada siiyaa jidh siduu u doonayay, iniin
kastana jidhkeeda. **39** Hilib oo dhammu isku hilib
ma aha, laakiin waxaa jira hilibka dadka iyo hilibka
kaloo dugaagga, iyo hilibka kaloo shimbirraha, iyo
hilibka kaloo kalluunka. **40** Oo waxaa jira jidhadhka
samada iyo jidhadhka dhulka, laakiin ammaanta
kuwa samadu waa mid, oo tan kuwa dhulkuna
waa mid kale. **41** Waxaa jirta ammaanta qorraxda
iyo ammaanta kaloo dayaxa iyo ammaanta kaloo
xiddigaha, waayo, xiddiguba xiddigta kale way ka
ammaan duwan tahay. **42** Sarakicidda kuwii dhintayna
waa sidaas oo kale. Waxaa lagu beeraa qudhun,
waxaana lagu sara kiciyaa qudhunla'aan. **43** Waxaa
lagu beeraa maamuusla'aan, waxaana lagu sara
kiciyaa ammaan, waxaa lagu beeraa itaaldarro, waxaa
lagu sara kiciyaana xoog. **44** Waxaa la beeraa jidh naf
leh, waxaana la sara kiciyaa jidh ruux leh. Hadduu
jiro jidh naf leh, jidh ruux lihina waa jiraa. **45** Haddaba
waxaa qoran, Aadan oo ahaa ninkii ugu horreeyey
wuxuu noqday naf nool, Aadankii ugu dambeeyeyse
wuxuu noqday ruux wax nooleeya. **46** Hase ahaatee,
kan ruuxa lihi ma aha kii ugu horreeyey laakiin kan
nafta leh, markaasna kan ruuxa leh. **47** Ninkii ugu
horreeyey waa kan dhulka oo cammuud ah, ninkii
labaadna waa kan jannada. **48** Sida kan cammuudda
ah kuwa cammuud ahina waa sidaas oo kale, oo sida
kan jannada, kuwa jannaduna waa sidaas oo kale. **49**
Oo sidaynu ugu eg nahay kan cammuudda ah, sidaas
oo kale ayaynu ugu ekaan doonnaa kan jannada. **50**
Waxaan leeyahay, walaalayaalow, Jidhka iyo dhiiggu
ma dhaxli karaan boqortooyada Ilaah. Qudhunkuna
ma dhaxli karo qudhunla'aanta. **51** Eega, waxaan idiin
sheegayaa wax qarsoon. Dhammaanteen ma wada
dhiman doonno, laakiin dhammaanteen waa layna
beddeli doonaa, **52** dhaqsiba, intaan il laysku qaban,
markii buunka ugu dambeeya la yeedhiyo; waayo,
buunku waa dhawaaqi doonaa oo kuwii dhintayna
qudhunla'aan baa la sara kicin doonaa, waana layna
beddeli doonaa. **53** Waayo, kan qudhmayaa waa
inuu gashado qudhunla'aanta, oo kan dhimanayaana
waa inuu gashado dhimashola'aanta. **54** Markii
kan qudhmayaa uu gashado qudhunla'aanta, oo
kan dhimanayaana uu gashado dhimashola'aanta,
markaas hadalka qorani wuu noqon doonaa ee
ah, Dhimashadii waxaa liqday libtii. **55** Dhimashoy,
meeday libtaadii? Dhimashoy, meeday micidaadii?
(Hadēs g86) **56** Micida dhimashadu waa dembiga, oo
xoogga dembiguna waa sharciga. **57** Laakiin Ilaah
baa mahad leh kan libta inagu siiya Rabbigeenna
Ciise Masiix. **58** Sidaa daraaddeed, walaalahaygii aan
jeclahayow, noqda kuwa adag, oo aan dhaqaaqayn,
oo had iyo goorba shuqulka Rabbiga si aad ah u
sameeya, idinkoo og hawshiinnu inayan khasaare
ahayn xagga Rabbiga.

16 Haddaba sidaan u amray kiniisadihii Galatiya,
inay wax u urursha quduusiinta, idinkuna
sidaas oo kale yeela. **2** Maalinta ugu horraysa ee
toddobaadka midkiin kastaa meel wax ha dhigo
oo ha hayo wixii lagu barwaaqeeyey, si markaan
imaado aan waxba loo ururin. **3** Oo markaan imaado,
kuwaad u bogteen ayaan warqado u dhiibi doonaa, oo
waxaan u diri doonaa inay hadiyaddiinna Yeruusaalem
geeyaan. **4** Oo hadday ila noqoto inaan aniguna tago,
way i raaci doonaan. **5** Markaan Makedoniya soo
maro dabadeed ayaan idiin iman doonaa, waayo,
Makedoniya waan soo marayaa. **6** Mindhaa cabbaar
baan idinla joogi doonaa, xataa xilliga qabowga oo
dhan, si aad iigu ambabbixisaan meel alla meeshaan
tegi doono. **7** Waayo, dooni maayo inaan hadda
idin arko markaan sii socdo, maxaa yeelay, waxaan
rajaynayaa inaan cabbaar idinla joogo, haddii Rabbigu
idmo. **8** Laakiin waxaan sii joogayaa Efesos ilaa
maalinta Bentekoste. **9** Waayo, waxaa la ii furay
albaab weyn oo shuqul ah, cadaawayaal badanina
way jiraan. **10** Timoteyos hadduu yimaado, dhawra,
oo cabsila'aan ha idinkula joogo, waayo, wuxuu ka
shaqeeyaa shuqulka Rabbiga sidayda oo kale. **11**
Haddaba ninna yuusan fududaysan isaga. Laakiin
nabad ku soo ambabbixiya, ha ii yimaadee, waayo,

waxaan filanayaa inuu walaalaha soo raaco. 12
Xagga walaalka Abolloos aad baan u baryay isaga
inuu walaalaha sii raaco oo idiin yimaado, laakiin
raalli kama uu ahayn inuu haatan yimaado, laakiin
wuu iman doonaa markuu nefis helo. 13 Soo jeeda,
iimaanka ku adkaada, rag ahaada, xoogooba. 14
Wax kastoo aad samaysaanba, jacayl ku sameeya.
15 Walaalayaalow, waad garanaysaan kuwa guriga
Istefanas jooga inay yihiin midhaha ugu horreeyey
ee Akhaya iyo inay isu bixiyeen inay quduusiinta
u adeegaan. Waxaan idinka baryayaa 16 inaad
ka dambaysaan kuwaas oo kale iyo mid kasta
oo la shaqeeya oo hawshooda. 17 Waxaan ku
faraxsanahay imaatinka Istefanas iyo Fortunatos iyo
Akhaykos, maxaa yeelay, wixii xaggiinna ka dhinnaa
iyagaa dhammaystiray. 18 Waayo, ruuxayga iyo
kiinnaba iyagaa nasiyey. Taa aawadeed aqoonsada
kuwaas oo kale. 19 Kiniisadaha Aasiya way idin soo
salaamayaan. Akula iyo Bariskillana aad bay idiin soo
salaamayaan xagga Rabbiga, iyaga iyo kiniisadda
gurigooda ku taalba. 20 Walaalaha oo dhammu way
idin soo salaamayaan. Isku salaama dhunkasho
quduus ah. 21 Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan
gacantayda ku qorayaa. 22 Qof uun hadduusan
Rabbiga jeclayn, ha inkaarnaado. Rabbigeennu waa
imanayaa. 23 Nimcada Rabbi Ciise Masiix ha idinla
jirto. 24 Dhammaantiin jacaylkaygu ha idinla jiro xagga
Ciise Masiix. Aamiin.

2 Korintos

1 Bawlos oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah doonista
Ilaah, iyo walaalkeen Timoteyos waxaannu
warqaddan u qoraynaa kiniisadda Ilaah oo Korintos
ku taal iyo kulli quduusiinta Akhaya oo dhan jooga.
2 Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix. 3 Waxaa
barako leh Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise
Masiix, oo ah Aabbaha naxariista leh iyo Ilaaha
gargaarka oo dhan, 4 kan naga gargaara dhibtayada
oo dhan inaannu kuwa dhib kasta ku jira ugu gargaari
karno gargaarka Ilaah nagu gargaaray. 5 Waayo,
sida xanuunsigii Masiixu uu noogu badan yahay,
sidaas oo kalena gargaarkayagu xagga Masiix wuu
noogu badan yahay. 6 Haddii lana dhibo waa
gargaarkiinna iyo badbaadintiinna aawadood; haddii
lana gargaarona waa gargaarkiinna aawadiis kaasoo
yeesha dulqaadashada aannu ku dulqaadanno isku
xanuunsiga aannu annaguna ku xanuunsanno. 7 Oo
rajadayada aannu idiin qabnaa waa hubaal, annagoo
garanayna inaad tihiin kuwo xanuunsiga qayb ku
leh, sidaas oo kalena waxaad tihiin kuwo gargaarka
qayb ku leh. 8 Walaalayaalow, dooni mayno inaad
ka garaad la'aataan waxa ku saabsan dhibtayada
ee xagga Aasiya nagaga dhacday, in hoos aad
lanoogu celiyey si xooggayaga dhaafsiisan, sidaas
aawadeed ayaannu xataa nolosha uga quusannay. 9
Laakiin annaga qudhayadu waxaannu naftayada ku
haysannay xukunka dhimashada, inaannan naftayada
isku hallayn, laakiin inaannu Ilaah isku hallayno
kan sara kiciya kuwii dhintay. 10 Isagaa naga
samatabbixiyey dhimasho saas u weyn, wuuna na
samatabbixin doonaa, kan aannu rajaynayno inuu
weliba na samatabbixin doono; 11 idinkoo nagu wada
kaalmaynaya baryadaad noo baridaan, in barakada
lana siiyey kuwa badan daraaddood, dad badan
ay ku mahadnaqaan aawadayo. 12 Waxaannu ku
faanaynaa, qalbigayaguna marag furayaa, inaannu
dunida ugu soconnay quduusnimo iyo daacadnimo
xagga Ilaah, ee uguma aan socon xigmadda jidhka
laakiinse nimcada Ilaah, oo khusuusan xaggiinna. 13
Wax kale idiin soo qori mayno waxaad akhridaan oo
aad garanaysaan mooyaane, oo waanan rajaynayaa
inaad sii garan doontaan ilaa dhammaadka. 14 Sidaad
si ahaan noogu garateen inaannu faankiinna nahay,
sidaas oo kale idinkuna kayagaad tihiin maalinta
Rabbigeenna Ciise. 15 Hubaalkaas daraaddiis ayaan
doonayay inaan horta idiin imaado inaad barako
labaad haysataan; 16 iyo inaan idin sii maro ilaa
Makedoniya, oo haddana aan Makedoniya ka imaado
oo aan idinku soo noqdo, idinkuna inaad xagga
Yahuudiya ii ambabbixisaan. 17 Haddaba markaan
waxaas doonayay miyaan rogrogay? Ama waxaan
goosto miyaan u goostaa sida uu ninka jidhka raacaa
u goosto, inay xaggayga noqoto, Haah, haah, iyo
Maya, maya? 18 Laakiin sida uu Ilaah aamin u
yahay, hadalkayagu xaggiinna ma aha, Haah, iyo
Maya. 19 Waayo, Wiilka Ilaah oo ah Ciise Masiix, ee
aannu aniga iyo Silwanos iyo Timoteyos dhexdiinna
kaga wacdinnay, ma ahayn Haah iyo Maya, laakiin
xaggiisa waa Haah. 20 Waayo, in kastoo ay badan
yihiin ballamadii Ilaah, waxaa isaga xaggiisa ku jira,
Haahda, oo weliba xaggiisa waxaa ku jira, Aamiinta,
in xaggeenna Ilaah laga ammaano. 21 Laakiin kan
ina wada xoogeeya xagga Masiixa oo ina subkay
waa Ilaah, 22 kan haddana ina shaabadeeyey oo
carbuunta Ruuxa inagu siiyey qalbigeenna. 23 Laakiin
Ilaah baan markhaati ugu yeedhayaa xagga naftayda,
waxaan Korintos u iman waayay inaan idiin tudho. 24
Ma aha inaannu sayid u ahaanno rumaysadkiinna,
laakiin waxaannu nahay kuwa idinla wada shaqeeya
farxaddiinna aawadeed, waayo, rumaysad ayaad ku
taagan tihiin.

2 Laakiin waxaan aniga qudhaydu goostay inaanan
haddana caloolxumo idiinla imanin. 2 Waayo,
haddaan idin calool xumeeyo, waa kee kan iga
farxinayaa kii aan calool xumeeyey maahee? 3
Waxakan ayaan u qoray inaanan markaan imaado
ka calool xumaan kuwa aan ku farxi lahaa, anigoo
idinku aaminsan dhammaantiin inay farxaddaydu
tahay farxadda kulligiin. 4 Waayo, dhib badan iyo
silica qalbiga ayaan idinku soo qoray anigoo aad
u ilmaynaya, oo ma aha inaad calool xumaataan,
laakiin inaad garataan jacaylka aad u sii badan
ee aan idiin qabo. 5 Laakiin mid uuni hadduu qof
calool xumeeyey, aniga ima uu calool xumayn, laakiin
dhammaantiin buu si ahaan idiin calool xumeeyey;
dooni maayo inaan idin culaysiyo. 6 Taqsiirtan kuwa
badani ay saareen way ku filan tahay kaasoo kale. 7
Laakiinse waa inaad isaga cafidaan oo u gargaartaan
inaanay sina caloolxumo aad u badani liqin kaasoo

kale. 8 Sidaa daraaddeed waxaan idinka baryayaa
inaad jacaylkiinna u caddaysaan isaga. 9 Waayo,
taa aawadeed ayaan u qoray inaan idin imtixaamo
inaad wax walba ku dhega nugushihiin iyo in kale. 10
Kii aad wax ka cafidaan, aniguna waan ka cafiyaa:
waxaan anigu ka cafiyeyna, haddaan wax ka cafiyey,
waxaan uga cafiyey aawadiin Masiix hortiisa, 11
inaan Shayddaan inaga faa'iidaysan, waayo, innagu
ma nihin kuwo jaahil ka ah xeeladdiisa. 12 Markaan
Taroo'as imid inaan injiilka Masiix kaga wacdiyo, ee
uu Rabbigu irid iga furay, 13 ruuxaygu ma nasan,
waayo, ma aan helin walaalkay Tiitos, laakiin iyagaan
nabadgelyeeyey oo Makedoniyaan u kacay. 14 Ilaah
baa mahad leh kan had iyo goorba libta inagu
siiya Masiix, oo meel walba udgoonka aqoontiisa
gaadhsiiya, ee innaga inaga gaadhsiiya. 15 Waayo,
waxaynu Ilaah u nahay udgoonka Masiix xagga kuwa
badbaadaya iyo kuwa lumayaba; 16 kuwa dambe
udgoonka xagga dhimasho ilaa dhimasho, kuwa
kalena udgoonka xagga nolol ilaa nolol. Oo yaa ku
filan waxyaalahan? 17 Waayo, innagu la mid ma nihin
kuwa badan ee ereyga Ilaah ka baayacmushtara,
laakiin sida kuwa daacadda ah iyo kuwa Ilaah ayaynu
Masiix ugu hadallaa Ilaah hortiisa.

3 Miyaannu bilaabaynaa inaannu haddana is-
ammaanno? Ama miyaannu u baahan nahay
warqado ammaan ah in laydiin diro ama in laydiinka
soo diro sida qaar kale? 2 Idinku waxaad tihiin
warqaddayada ee qalbigayaga ku qoran, tan ay
dadka oo dhammu garanayaan oo akhriyaan, 3
idinkoo muuqanaya inaad tihiin warqadda Masiixa
ee ah taannu ka adeegnay, ee aan khad lagu qorin,
laakiinse lagu qoray Ruuxa Ilaaha nool, oo aan lagu
qorin looxyo dhagax ah dushood laakiin lagu qoray
looxyo qalbiyo jiidh ah dushood. 4 Hubaalkan oo kale
ayaannu Masiix ku leennahay xaggii Ilaah; 5 ma aha
inaannu isku filan nahay inaannu wax ka tashanno
xagga qudhayada, laakiin iskufillaantayadu waa xagga
Ilaah, 6 kan haddana naga dhigay kuwa ku filan
inaannu ka adeegno axdiga cusub, ma aha xagga
qorniinka, laakiin xagga ruuxa, waayo, qorniinku
wax buu dilaa, laakiin ruuxu wax buu nooleeyaa. 7
Laakiin adeegidda dhimashada keentaa ee qorniin
lagu xardhay dhagaxyo, hadday ammaan la ahaatay,
si aan reer binu Israa'iil u karin inay Muuse wejigiisa
aad u eegaan ammaanta wejigiisa aawadeed ee
ah tan idlaanaysa, 8 sidaanay u ahayn adeegidda
ruuxa inay la ahaan doonto ammaan? 9 Waayo,
hadday adeegidda xukunka keentaa ammaan ahayd,
adeegidda xaqnimada keentaa aad bay uga ammaan
badan tahay. 10 Waayo, wixii ammaan lahaan
jiray, ammaan kama lahayn wixii kan ku saabsan,
ammaanta ka sarraysa aawadeed. 11 Waayo, haddii
waxa idlaanayaa ammaan lahaan jiray, intee ka badan
baa waxa hadhaa ammaan leeyahay. 12 Haddaba rajo
caynkaas ah oo aannu leennahay aawadeed bayaan
ayaannu u hadalnaa. 13 Ma nihin sida Muuse, kan
indho shareertay inaan reer binu Israa'iil aad u eegin
dhammaadka tan idlaanaysay. 14 Laakiin fikirradoodii
way adkaadeen. Waayo, tan iyo maalintaas markii
axdiga hore la akhriyo, indho shareerkaas ayaa
hadha isagoo aan laga saarin, kan xagga Masiix ka
idlaaday. 15 Laakiin tan iyo maalintaas mar alla markii
Muuse wax laga akhriyo dabool ayaa qalbigooda
saaran. 16 Laakiin mar alla markii loo soo leexdo
Rabbiga daboolka waa laga qaadaa. 17 Rabbigu waa
Ruuxa, oo meeshii Ruuxa Rabbigu joogana, waxaa
jira xorriyad. 18 Laakiin dhammaanteen innagoo
aan indho shareernayn, ammaanta Rabbiga ayaynu
arkaynaa sidii oo muraayad lagu arko, oo isu-ekaanta
ayaa laynoo roogayaa, ammaan ilaa ammaan, sida
tan xagga Rabbiga Ruuxa ah ka timaada.

4 Sidaas daraaddeed sida lanoogu naxariistay,
annagoo haysanna adeegiddan, qalbi jabi mayno;
2 laakiin waxaannu diidnay waxyaalihii qarsoonaa oo
ceebta ahaa, annagoo aan sirta ku soconaynin ama
aan ereyga Ilaah qalloocinaynin, laakiin muujinta runta
ayaannu niyada dadka oo dhan isugu bognaa Ilaah
hortiisa. 3 Laakiin injiilkayagu hadduu daboolan yahay,
wuxuu ka daboolan yahay kuwa lumaya. 4 Ilaaha
wakhtigani wuu ka indho tiray maanka kuwa aan
rumaysanaynin, inaan iftiinka injiilka ee ammaanta
Masiix, kan ah u-ekaanta Ilaah, uu ifin iyaga. (aiōn g165)
5 Waayo, annaga qudhayadu idinkuma wacdinno wax
nagu saabsan, laakiin waxaannu idinku wacdinnaa
wax ku saabsan Ciise Masiix oo Rabbiga ah, iyo
annagoo ah addoommadiinna Ciise aawadiis. 6
Waayo, waa Ilaah kan yidhi, Iftiin ha ka ifo gudcur,
kan qalbiyadeenna uga ifay inuu iftiinka aqoonta
ammaanta Ilaah inaga siiyo Ciise Masiix wejigiisa. 7
Laakiin khasnaddan ayaannu ku haysannaa weelal
dhoobo ah in xoogga weynaantiisa ay ka ahaato

xaggii Ilaah ee aanay xaggayaga ka ahaan. 8 Wax
walba waa lanagu dhibay, laakiin lanama cidhiidhiyin,
waannu qalbi walaacnay, laakiin ma aannu quusan, 9
waa lana silciyey, laakiin lanama dayrin, hoos baa
lanoo tuuray, laakiin lanama baabbi'in. 10 Mar walba
jidhkaannu ku sidnaa dhimashada Ciise in haddana
nolosha Ciise ay jidhkayaga ka muuqato. 11 Waayo,
annagoo nool waxaa weligayo lanoo bixiyaa dhimasho
Ciise aawadiis, in haddana nolosha Ciise ka muuqato
jidhkayaga dhimanaya. 12 Sidaa daraaddeed annaga
dhimashadu way naga dhex shaqaysaa, laakiin
noloshu idinkay idinka dhex shaqaysaa. 13 Waxaannu
leennahay isku ruuxa ee rumaysadka, sida qoran,
waan rumaystay, taas aawadeed ayaan u hadlay;
annaguna waan rumaysannaa, taas aawadeedna
waannu u hadallaa. 14 Waannu garanaynaa in kan
sara kiciyey Rabbi Ciise uu inala sara kicin doono
Ciise, oo hortiisuu ina wada keeni doonaa idinka iyo
annagaba. 15 Waayo, wax waliba waa aawadiin, in
nimcada kuwa badan ku badanu ay mahad u badiso
xagga ammaanta Ilaah. 16 Sidaa daraaddeed qalbi
jabi mayno, laakiin in kastoo ninkayaga dibadda ahu
uu kharribmayo, weliba kayaga gudaha ahu maalin
kastuu cusboonaanayaa. 17 Waayo, dhibtayada fudud
ee wakhtiga yar ah ayaa aad iyo aad noogu sii yeesha
culayska ammaanta ee weligiis ah. **(aiōnios g166)** 18
Ma fiirsanno waxyaalaha la arko, laakiin waxyaalaha
aan la arkin, waayo, waxyaalaha la arko in dhawr ah
ayay sii joogaan, laakiin waxyaalaha aan la arkini
weligood bay sii joogaan. **(aiōnios g166)**

5 Waayo, waxaynu og nahay, haddii gurigeenna
dhulka ee taambuug ahu uu dumo, inaynu Ilaah
xaggiisa ku leennahay dhismo, mana aha guri gacmo
lagu sameeyey, waase mid jannooyinka weligii ku
jira. **(aiōnios g166)** 2 Kan baynu ku dhex taahnaa
innagoo u xiisoonayna inaynu huwanno rugteenna
xagga jannada ah. 3 Haddii aynu huwan nahay
laynama heli doono innagoo qaawan. 4 Haddaba
kuweenna taambuuggan ku jiraa waynu taahnaa,
innagoo layna culaysiyey, ma aha inaynu doonayno in
layna qaawiyo, laakiin in layna huwiyo, si ay noloshu u
liqdo waxa dhimanaya. 5 Maxaa yeelay, kan waxakan
inoo sameeyey waa Ilaah, kan carbuunta Ruuxa
ina siiyey. 6 Haddaba mar walba waynu kalsoon
nahay innagoo og in intaynu jidhka ku jirno aynu
Rabbiga ka maqan nahay, 7 waayo, waxaynu ku
soconnaa rumaysadka ee ma aha aragga. 8 Waynu
kalsoon nahay, oo waxaynu ka jecel nahay inaynu
jidhka ka maqnaanno oo aynu Rabbiga la joogno. 9
Sidaa daraaddeed haddaynu joogno iyo haddaynu
maqnaannoba aad baynu u doonaynaa inaynu isaga
ka farxinno. 10 Waayo, dhammaanteen waa in layna
wada muujiyo kursiga xukumaadda ee Masiix hortiisa,
in qof kastaa helo siday ahaayeen waxyaalihii uu
jidhka ku falay, ha ahaadeen wanaag ama share.
11 Sidaa daraaddeed annagoo garanayna cabsida
Rabbiga, ayaannu dadka aaminsiinnaa; laakiin Ilaah
waannu u muuqannaa, waana rajaynaynaa inaannu
qalbiyadiinnana u muuqanno. 12 Annagu haddana
isu kiin ammaani mayno, laakiin waxaannu idin
siinaynaa waxaad aawadayo ku faantaan, inaad
lahaataan waxaad ugu jawaabtaan kuwa wejiga ku
faana ee aan qalbiga ku faanin. 13 Maxaa yeelay,
haddii aannu waalan nahay waa Ilaah aawadiis,
haddii aannu miyir qabnona waa aawadiin. 14
Waayo, jacaylka Masiix ayaa na qasba, annagoo
tan xisaabna inuu mid dhammaan u dhintay, sidaa
daraaddeed ayay dhammaan dhinteen. 15 Isagu
wuxuu u dhintay dhammaan in kuwa nooli aanay u
sii noolaan nafsaddooda laakiin ay u sii noolaadaan
kan aawadood u dhintay oo u sara kacay. 16 Taa
aawadeed tan iyo haddeer ninna jidhka ku garan
mayno, in kastoo aannu Masiix jidhka ku garan jirnay,
haddase isaga sidaas u sii garan mayno. 17 Sidaas
daraaddeed haddii qof Masiix ku jiro waa abuur
cusub, oo waxyaalihii hore way idlaadeen, bal eega,
wax waliba way cusboonaadeene. 18 Laakiin wax
waliba waa xagga Ilaah kan inagula heshiiyey Masiix,
oo na siiyey adeegidda heshiisnimada, 19 taas waxa
weeye, Ilaah duniduu Masiix kula heshiiyey, isagoo
aan dembiyadooda ku xisaabaynin, oo noo dhiibay
hadalka heshiisnimada. 20 Sidaas daraaddeed ergo
ayaannu u nahay Masiix aawadiis, sidii Ilaah oo
idinka baryaya xaggayaga, Masiix aawadiis waxaannu
idinku baraynaa, Ilaah la heshiiya. 21 Wuxuu isaga
oo aan dembi aqoonin ka dhigay inuu dembi noqdo
aawadeen, inaynu noqonno xaqnimada Ilaah ee ku
jirta isaga.

6 Annagoo la shaqaynayna Ilaah waxaannu idinka
baryaynaa inaydnaan micnela'aan u qaadan
nimcadii Ilaah, 2 waayo, wuxuu leeyahay, Wakhti
la aqbalay ayaan ku dhegaystay, Oo maalintii

badbaadintana ayaan ku caawiyey. Bal eeg, hadda
waa wakhtigii la aqbalay; bal eeg, hadda waa maalintii
badbaadinta. 3 Annagu ninna wax uu ku turunturoodo
uma dhigno, si aan adeegiddayada waxba looga
sheegin. 4 Laakiin sida midiidinyada Ilaah ayaannu
wax walba isugu caddaynaynaa dulqaadasho badan,
annagoo ku dhex jirna dhibaatooyin, iyo baahi,
iyo cidhiidhiyo, 5 iyo karbaashyo, iyo xabsiyo, iyo
rabshooyin, iyo hawlo, iyo soo jeedid, iyo soomid, 6
annagoo isku caddaynayna daahirnimo, iyo aqoon,
iyo samir, iyo roonaan, iyo Ruuxa Quduuskaa, iyo
jacayl aan labaweji lahayn, 7 iyo hadalka runtaa,
iyo xoogga Ilaah, iyo hubka xaqnimada ee midigta
iyo bidixdaba, 8 haddii lana maamuuso iyo haddii
lana maamuus jebiyoba, haddii war xun lanaga
sheego, iyo haddii war wanaagsan lanaga sheegoba,
sida annagoo ah khaa'inno laakiin kuwa runta ah;
9 sida kuwo aan la garanaynin laakiin la yaqaan,
sida kuwo dhimanaya, laakiin bal eeg, waannu nool
nahaye, sida kuwo la edbiyo, laakiin aan dhimasho la
gaadhsiin, 10 sida kuwo la calool xumeeyey, laakiin
weli had iyo goorba farxa, sida masaakiin, laakiin dad
badan hodansiiya, sida kuwo aan waxba haysanin
laakiin wax walba leh. 11 Afkayagu waa idiin furan
yahay, idinka dadka Korintosow, qalbigayaguna si
weyn buu idiinku furan yahay. 12 Annagu idinma
aannan cidhiidhiyin, laakiin waxaa idin cidhiidhiyey
jacaylkiinna oo qudha. 13 Haddaba idinkuna sidaas oo
kale abaalgud ahaan u qalbi furnaada. Waxaan idiinla
hadlayaa sida carruutayda oo kale. 14 Ha noqonina
kuwo ku xidhan kuwa aan rumaysanaynin, waayo,
sidee bay xaqnimada iyo dembigu isu weheliyaan,
ama sidee bay iftiinka iyo gudcurku isu dhex galaan?
15 Oo sidee bay Masiix iyo ina belaayo isku mid u
yihiin? Ama maxaa ka dhexeeya mid rumaysta iyo mid
aan rumaysanaynin? 16 Macbudka Ilaah sidee buu
ula mid yahay sanamyada? Waayo, innagu waxaynu
nahay macbudka Ilaaha nool, siduu Ilaah yidhi, Iyaga
waan dhex joogi doonaa, waanan dhex socon doonaa,
Ilaahoodaan ahaan doonaa, oo iyaguna dadkaygay
ahaan doonaan. 17 Sidaa daraaddeed, Ka soo baxa
dhexdooda oo ka soocma, ayuu Rabbigu leeyahay,
Oo ha taabanina wax aan daahir ahayn, Waanan
idin aqbali doonaa. 18 Waxaan idiin ahaan doonaa
Aabbe, Oo idinkuna waxaad ii ahaan doontaan wiilal
iyo gabdho, ayuu Rabbiga Qaadirka ahu leeyahay.

7 Haddaba, gacaliyayaalow, innagoo ballamadan
haysanna, aan iska safayno nijaas kasta oo
jidhka iyo ruuxa ku jirta, innagoo quduusnimada
kaamilayna oo Ilaah ka cabsanayna. 2 Qalbiyadiinna
noo fura. Ninna ma aannu xumayn, ninna ma aannu
hallayn, ninna wixiisa ma aannu damcin. 3 U odhan
maayo inaan idin xukumo, waayo, markii hore ayaan
idhi, Qalbiyadayada ayaad ku jirtaan inaynu wada
dhimanno oo aynu wada noolaanno. 4 Iimaan weyn
ayaan idinku qabaa, oo aad baan idiinku faanaa.
Dhiirranaan baa iga buuxda, oo mar kastoo aan
dhibaataysan nahayna farxad ayaa aad iiga badata.
5 Waayo, markaannu Makedoniya nimid jidhkayagu
ma nasan, laakiin wax kasta waannu ku dhibtoonnay.
Xagga dibadda waxaa jiray dagaallo, xagga gudahana
waxaa jirtay cabsi. 6 Laakiin Ilaaha dhiirigeliya kuwa is-
hoosaysiiya ayaa nagu dhiirrigeliyey imaatinka Tiitos;
7 mana aha imaatinkiisa oo keliya, laakiin wuxuu nagu
dhiirrigeliyey dhiirrigeliskii aad isaga dhiirrigeliseen.
Wuxuu noo sii sheegay xiisaha iyo caloolxumaanta
iyo dadaalka aad ii qabtaan, si aan weliba aad ugu
sii farxay. 8 Waayo, in kastoo aan warqaddaydii
idinku calool xumeeyey, kama qoomameeyo, in
kastoo aan markii hore ka qoomameeyey, waayo,
waxaan gartay warqaddaas inay idin calool xumaysay,
saacadna ha ahaatee. 9 Haddana waan ku farxayaa,
mana aha inaad si kale u calool xumaateen, laakiin
inaad u calool xumaateen toobadkeenidda, waayo,
waad u calool xumaateen sida Ilaah doonayay,
inaanad waxba xaggayaga ku khasaarin. 10 Maxaa
yeelay, caloolxumaanta ah sida Ilaah doonayo waxay
keentaa toobadda xagga badbaadada ee aan laga
qoomamayn, laakiin caloolxumaanta dunidu waxay
keentaa dhimasho. 11 Bal ogaada, waxakan aad
ka calool xumaateen sida Ilaah doonayay wuxuu
dhexdiinna ka soo saaray dadaal, iyo iscaddayn,
iyo cadho, iyo cabsi, iyo xiiso, iyo qiiro, iyo ciqaabid
waaweyn. Wax walba waad isku caddayseen inaad
xaalka ku eedla'dihiin. 12 Haddaba in kastoo aan idiin
soo qoray, uma aan qorin kan wax xumeeyey aawadiis,
ama kan la xumeeyey aawadiis, laakiin in dadaalka
aad noo qabtaan laydinka muujiyo Ilaah hortiis. 13
Sidaa aawadeed waa lana dhiirrigeliyey. Dhiirrigeliskii
aad na dhiirrigeliseenna farxad ka sii badan ayaannu
ku faraxnay, farxadda Tiitos aawadeed, waayo,
dhammaantiin ruuxiisaad nasiseen. 14 Waayo, haddii

aan xaggiisa wax uun idinku faaniyey, ma aan
ceeboobin, laakiin wax walba run ahaan ayaannu
idinkula hadalnay, sidaas oo kale ayaa faankayagii
aan Tiitos u sheegay run u noqday. 15 Jacaylkiisuna
wuu ku sii badan yahay xaggiinna, maxaa yeelay,
wuxuu xusuustaa dhammaantiin addeeciddiinna iyo
sidaad idinkoo cabsanaya oo gariiraya u dhowayseen.
16 Waan ku faraxsanahay inaan wax walba kalsooni
weyn idiinku qabo.

8 Haddaba, walaalayaalow, waxaannu idin
ogeysiinaynaa nimcada Ilaah oo la siiyey
kiniisadaha Makedoniya, 2 si, markii dhib lagu
tijaabiyey, farxaddooda badan iyo miskiinnimadooda
weyni ay ugu badnaadeen hodantinimada
deeqsinimadooda. 3 Waayo, waxaan u marag furayaa
inay tabartooda ku siiyeen, oo weliba si dhaafsiisan
tabartooda, siday u doonayeen, 4 iyagoo aad nooga
baryaya inaannu ka guddoonno hadiyadda qaybta
ku leh adeegidda xagga quduusiinta, 5 oo mana
aha sidaan rajaynay, laakiin hortii way isa siiyeen
Rabbiga iyo annagaba sidii Ilaah doonayay. 6 Sidaas
daraaddeed Tiitos waannu ka barinnay, in siduu hortii
u bilaabay, sidaas oo kale uu idiinku dhammeeyo
nimcadatan. 7 Laakiin sidaad wax kasta badnaan uga
haysaan xagga rumaysadka, iyo hadalka, iyo aqoonta,
iyo dadaalka oo dhan, iyo jacaylka aad noo qabtaan,
waa inaad nimcadanna badnaan uga haysaan. 8 U
hadli maayo amar ahaan, laakiin inaan dadaalka
kuwa kale ku caddeeyo lillaahinimada jacaylkiinna.
9 Waad garanaysaan nimcada Rabbigeenna Ciise
Masiix in isagoo hodan ah uu aawadiin miskiin u
noqday, inaad miskiinnimadiisa hodan ku noqotaan.
10 Oo sidan ayaan idinkula talinayaa, waayo, tanu
way idiin dhaantaa idinkoo ah kuwii sannaddii hore
ugu hor bilaabay inay sameeyaan, mana aha inaad
samaysaan oo keliya, laakiin waanad doonaysaan.
11 Laakiin hadda shaqaddii dhammeeya, in sidaad
diyaar u ahaydeen, aad haddana ugu dhammaysaan
waxaad awooddaan. 12 Waayo, haddii diyaar la
yahay, sida loo haysto ayaa loo aqbalaa ee ma aha
sidaan loo haysan. 13 Waayo, tan u odhan maayo in
kuwa kale la daayo oo idinka laydin dhibo, 14 laakiin
sida ay sinnaantu tahay, wax ka siiya waxa badan
ee aad wakhtigan la joogo haysataan, waayo, way
baahan yihiin, inay waxooda badan wax idinka siiyaan
markaad baahataan, si ay sinnaani u dhacdo, 15 sida
qoran, Kii wax badan soo gurtay, waxba uma hadhin,
kii wax yar soo gurtayna, waxba kama dhinmin.
16 Laakiin Ilaah baa mahad leh kan qalbiga Tiitos
geliyey dadaalka aan idiin qabno oo kale. 17 Waayo,
wuu aqbalay baryadayadii, laakiin isaga qudhiisu aad
buu u doonayaa inuu idiin yimaado, maxaa yeelay,
wuu idiin xiisoonayaa. 18 Waxaannu isaga la dirnay
walaalka ammaantiisa xagga injiilku kiniisadaha oo
dhan wada gaadhay. 19 Sidaas oo keliyana ma aha,
laakiin isagu waa kii ay kiniisaduhu ka dhigeen inuu
nala socdaalo hadiyaddan aawadeed tan aannu
uga adeegno Rabbiga ammaantiisa aawadeed iyo
in la arko diyaarnimadayada. 20 Waxaannu iska
jiraynaa inaan qofna nagu masabidin deeqsinimadan
aannu ka adeegno, 21 waayo, waxaannu ka
tashannaa waxyaalaha wanaagsan, mana aha
Rabbiga hortiisa oo keliya, laakiin dadka hortiisana.
22 Waxaannu iyaga la dirnay walaalkeen kan aannu
marar badan caddaynay inuu waxyaalo badan ku
dadaalo, haddeerna weliba wuu ka sii dadaal badan
yahay hubaasha weyn ee uu xaggiinna ku qabo
aawadeed. 23 Tiitos waxaa weeyaan wehelkayga
iyo ila-shaqeeyahayga xaggiinna; walaaleheenna
waa kuwa kiniisaduhu idiin soo direen, waana yihiin
ammaanta Masiix. 24 Sidaa daraaddeed kiniisadaha
hortooda iyaga caddaan ugu tusa jacaylkiinna iyo
faanka aannu idiin qabno.

9 Looma baahna inaan idiin soo qoro wax ku saabsan
caawimaadda xagga quduusiinta, 2 waayo, waan
garanayaa diyaarnimadiinna aan kuwa Makedoniya
idinku faaniyey, in dadka Akhaya sannaddii hore
ay diyaar ahaayeen, oo jacaylkiinna kulaylkiisuna
badidood buu sii kiciyey. 3 Laakiin waxaan u dirayaa
walaalaha si aan faanka aannu idinku faaninnay
micnela'aan loogaga dhigin xaalkan, inaad diyaar
u ahaataan sidaan idhi, 4 waaba intaasoo aannu
faankan ku ceebownaaye, annagoo keliyana ma aha,
laakiin idinkuna waad ku ceeboobaysaan, haddii
kuwo reer Makedoniya ahi ay i soo raacaan oo ay idin
arkaan idinkoo aan diyaar ahayn. 5 Taas aawadeed
waxaan u maleeyey inay dhaanto inaan walaalaha ka
baryo inay hortay idiin yimaadaan, inay hore diyaar
uga sii dhigaan deeqda aad ballanqaaddeen, inay
taasi diyaar u ahaato deeq ahaan, mana aha qasab
ahaan. 6 Laakiin tan ogaada, Kii wax yar beeraa, wax
yar buu goostaa, kii wax badan beeraana, wax badan

buu goostaa. 7 Qof kastaa wax ha u bixiyo siduu
qalbiga ka goostay, oo yaanu ku bixin caloolxumo ama
qasab, waayo, Ilaah wuxuu jecel yahay kan farxad
wax ku bixiya. 8 Ilaah wuxuu karaa inuu nimco oo
dhan idiin badiyo inaad mar walba wax kasta oo idinku
filan haysataan inaad shuqul kasta oo wanaagsan
ku badisaan; 9 sida qoran, Isagu wuu kala firdhiyey,
masaakiintana wax buu siiyey, Xaqnimadiisuna way
sii jirtaa weligeedba. (aiōn g165) 10 Kii beerreyga siiya
abuur uu abuuro iyo kibis uu cuno, wuu siin doonaa
wuuna badin doonaa abuurkiinna aad abuuraysaan,
wuuna kordhin doonaa midhaha xaqnimadiinna. 11
Wax kasta idinka waa laydinku hodansiin doonaa
xagga deeqsinimada inaga dhex shaqaysa oo dhan
ee aawadeed Ilaah loogu mahadnaqo. 12 Waayo,
samaynta shuqulkani ma dhammaystirto waxa dhiman
ee ay quduusiintu u baahan yihiin oo qudha, laakiin
waxaa kale oo ay kordhisaa in Ilaah aad loogu
mahadnaqo. 13 Caddaynta adeegiddan aawadeed,
waxaa Ilaah loo ammaanaa addeeciddiinna markaad
qirataan injiilka Masiix, iyo deeqsinimada markaad
la wadaagtaan iyaga iyo dadka kale oo dhan. 14
Way idiin duceeyaan, wayna idiin xiisoodaan nimcada
aad u badan ee Ilaah ee idinku jirta aawadeed. 15
Ilaah baa mahad leh hadiyaddiisa aan la sheegi karin
aawadeed.

10 Aniga qudhayda oo Bawlos ah waxaan idinku
baryayaa qabownimada iyo raxmadda Masiixa,
anigoo is-hoosaysiiya markaan dhexdiinna joogo,
laakiin xaggiinna geesi ku ah markaan idinka
maqnahay. 2 Laakiin waxaan idinka baryayaa inaanan
anigu markaan joogo geesi ku ahaan hubaashaas aan
u malaynayo inaan geesi ku ahaado xagga kuwa nagu
tirinaya inaannu sida jidhka ku soconno. 3 Maxaa
yeelay, in kastoo aannu jidhka ku soconno, sida jidhka
uma dagaallanno, 4 waayo, hubka dagaalkayagu
ma aha xagga jidhka, laakiin xoog bay leeyihiin
Ilaah hortiisa in qalcado lagu dumiyo. 5 Waxaannu
baabbi'innaa murannada, iyo wax kasta oo sarreeya
oo aqoonta Ilaah iska sarraysiiya, oo fikir kasta
maxbuus baannu ka dhignaa, si uu Masiix u addeeco,
6 annagoo u diyaar ah inaannu ka aarsanno caasinimo
oo dhan markii ay addeeciddiinnu kaamil noqoto.
7 Waxaad eegaysaan waxa idin hor yaal. Haddii
qof uun isku hubo inuu ka mid yahay kuwa Masiix,
midkaasi mar kale isaga qudhiisu ha ka fiirsado
in, siduu isagu uga mid yahay kuwa Masiix, aannu
annaguna uga mid nahay. 8 Waayo, in kastoo aan
si badan ugu faanayo amarkayaga uu Rabbigu noo
siiyey inaannu idinku dhisno ee aanu noo siin inaannu
idinku duminno, weliba layma ceebayn doono. 9
Tan waxaan u idhi inaanan u ekaan sidii anigoo
warqadahayga idinku cabsiinaya. 10 Waayo, waxay
yidhaahdaan, Warqadihiisu culays iyo xoog bay
leeyihiin, laakiin joogidda jidhkiisu way tabardaran
tahay, oo hadalkiisana waa la fududaystaa. 11
Kaasoo kale ha ogaado in sidaannu xagga hadalka
warqadaha ku nahay markaannu maqan nahay,
aannu xagga falimaha ku nahay markaannu joogno.
12 Waayo, kuma dhacno inaannu isku tirinno ama
isu ekaysiinno kuwa is-ammaana. Laakiin iyaga
qudhooda oo isku qiyaasaya qudhooda oo isu
ekaysiinaya qudhooda waa garaadlaawayaal. 13 Isu
faanin mayno si qiyaastayada dhaafsiisan, laakiin
sida ay tahay qiyaasta Ilaah noo qaybiyey inay qiyaas
ahaato, si aannu idiin soo gaadhno. 14 Waayo,
annaga qudhayadu si dhaafsiisan isugu kala bixin
mayno sidii annagoo aan idin soo gaadhin; waayo,
xataa idinka ayaannu idiinla nimid injiilka Masiix, 15
annagoo aan si dhaafsiisan uga faanayn hawlihii
dadka kale, laakiin rajo u leh intuu rumaysadkiinnu
korayo inaannu aad iyo aad ugu weynaan doonno
dhexdiinna sida soohdintayada ah, 16 si aannu injiilka
ugu wacdinno meelaha idinka shisheeya oo aanan ku
faanin waxa laga diyaariyey qof kale soohdintiisa.
17 Kii faanaa, Rabbiga ha ku faano. 18 Ma aha ka
qudhiisa ammaana ka loo bogaa, laakiin waa ka uu
Rabbigu ammaano.

11 Waxaan jeclaan lahaa inaad iigu dulqaadataan
doqonnimadayda yar. Laakiin waad ii
dulqaadataan. 2 Waxaan idiinku masayrsanahay
masayr xagga Ilaah ah, waayo, waxaan idiin guuriyey
nin keliya, inaan idiin dhiibo Masiix idinkoo ah bikrad
daahir ah. 3 Laakiin waxaan ka baqayaa in maankiinna
laga halleeyo lillaahinimada iyo daahirnimada xagga
Masiix, sidii abeesadii xeeladdeedii Xaawa ugu
khiyaanaysay oo kale. 4 Waayo, haddii mid yimaado
oo idinku wacdiyo Ciise kale oo ah ku aanan ku
wacdiyin, ama haddii aad heshaan ruux ka duwan kii
aad hesheen, ama injiil ka duwan kii aad aqbasheen,
si wanaagsan ayaad ugu dulqaadataan. 5 Waxaan

u malaynayaa inaanan sina uga liidan rasuulladaas
ugu waaweyn. 6 Laakiin in kastoo aanan hadalka ku
fiicnayn, aqoonta waan ku fiicanahay, oo taasaannu
si kasta idiinku muujinnay dadka oo dhan hortiisa.
7 Dembi miyaan falay markaan is-hoosaysiiyey in
idinka laydin sarraysiiyo, maxaa yeelay, injiilka Ilaah
ayaan idinku wacdiyey hadiyad ahaan? 8 Kiniisado
kale ayaan dhacay, anigoo mushahaaro ka qaadaya,
si aan idiinku adeego. 9 Markaan idinla joogay oo aan
wax u baahnaa, ninna culays kuma aan hayn, waayo,
walaalihii markay Makedoniya ka yimaadeen waxay ii
dhammaystireen waxaan u baahnaa, oo si kastana
waan isu celiyey si aanan idiin culaysin, waanan isa
sii celin doonaa. 10 Sida Masiixa runtiisu ay iigu jirto,
faankan laygama joojin doono xagga dalalka Akhaya.
11 Waayo? Ma waxay tahay inaanan idin jeclayn?
Ilaah baa garan. 12 Laakiin waxaan samaynayo, waan
sii samayn doonaa, inaan ka gooyo waxay kuwa
doonaya inay wax ku faanaan ku faani lahaayeen,
in waxay ku faanaan loo garto inay sidayada
oo kale yihiin. 13 Kuwaas oo kale waa rasuullo
been ah iyo shaqeeyayaal khaa'inno ah iyagoo
isu ekaysiinaya rasuullada Masiix. 14 Oo layaabna
ma leh, waayo, Shayddaanka qudhiisu wuxuu isu
ekaysiiyaa malaa'igta iftiinka. 15 Haddaba wax weyn
ma aha haddii ay midiidinyadiisuna isu ekaysiiyaan
midiidinyada xaqnimada, iyagoo dhammaanshahoodu
u ahaan doono sida shuqulladooda. 16 Haddana
waxaan leeyahay, Qofna yaanu doqon ii malayn,
laakiin haddaad ii malaysaan, weliba sida doqon ii
qaata inaan aniguna in yar faano. 17 Waxaan ku
hadlayo ugu hadli maayo sida Rabbigu doonayo,
laakiin si doqonnimo ah iyo si geesinimadan faanka
ah ayaan ugu hadlayaa. 18 Siday kuwa badanu
jidhka ugu faanaan, ayaan anna ugu faani doonaa.
19 Waayo, idinku si farxadleh ayaad doqonnada ugu
dulqaadataan idinkoo caqli leh. 20 Idinku waad u
dulqaadataan nin hadduu idin addoonsado, hadduu
wixiinna cuno, hadduu wax idinka qaato, hadduu isa
sarraysiiyo, hadduu wejiga idinka dharbaaxo. 21 Waan
ka xishoonayaa inaan idhaahdo, Waannu tabardaran
nahay. Laakiin weliba wax kasta oo uu qof geesi
ku yahay, aniguna geesi baan ku ahay (sida doqon
ayaan u hadlayaa). 22 Iyagu ma Cibraaniyo baa?
Anna waan ahay. Ma reer binu Israa'iil baa? Anna
waan ahay. Ma dhashii Ibraahim baa? Anna waan
ahay. 23 Iyagu ma Masiix bay u adeegaan? Si ka sii
badan ayaan ugu adeegaa. Sidii qof waalan ayaan
u hadlayaa. Waan ka hawlo badnaa, waanan ka
xabsi badnaa, karbaashyo tirola'aan ahna waa laygu
dhuftay, marar badanna dhimashaan ku dhowaaday.
24 Shan goor Yuhuuddu waxay i karbaasheen afartan
mid la'. 25 Saddex goorna ulaa laygu dhuftay, marna
waa lay dhagxiyey, saddex goor doonni baa ila jabtay,
habeen iyo maalinna waxaan ku jiray badda. 26
Marar badan baan safray, xagga webiyadana khatar
baan galay, xagga tuugaggana khatar baan galay,
xagga dadkaygana khatar baan galay, xagga dadka
aan Yuhuuddu ahaynna khatar baan galay, xagga
magaaladana khatar baan galay, xagga cidladana
khatar baan galay, xagga baddana khatar baan galay,
walaalo been ah dhexdoodana khatar baan ku galay.
27 Waxaanna ku jiray dhib iyo daal, marar badanna
hurdola'aan iyo gaajo iyo harraad, marar badanna
cuntola'aan iyo qabow iyo arrad. 28 Waxyaalahaas
dibadda ahna waxaa ii dheeraad ah waxaa maalin
walba i dhiba ee ah kawelwelidda kiniisadaha oo
dhan. 29 Kumaa itaaldaran oo anna aanan itaal
darnayn? Kumaa la xumeeyey oo aanan ka guban?
30 Hadday tahay inaan faano waxaan ku faanayaa
waxyaalaha ku saabsan itaaldarradayda. 31 Ilaaha
ah Aabbaha Rabbi Ciise, kan barakada leh weligiis,
wuxuu yaqaan inaanan been sheegaynin. **(aiōn g165)**
32 Xagga Dimishaq taliyihii ka hooseeyey boqorkii
Aretas ahaa ayaa gaadh ka qabtay magaalada reer
Dimishaq si uu ii qabto. 33 Markaas anigoo dambiil ku
jira ayaa daaqad xagga derbiga hoos laygaga dejiyey
oo aan gacmihiisii ka baxsaday.

12 Waa inaan faano in kastoo aanay waxtar lahayn,
laakiin waxaan gaadhi doonaa riyooyin iyo waxa
Rabbigu muujiyo. 2 Waxaan garanayaa nin Masiix
ku jira oo afar iyo toban sannadood ka hor kor loo
qaaday ilaa samada saddexaad. Inuu jidhka ku jiray
iyo inaanu jidhka ku jirin garan maayo, Ilaah baase
garan. 3 Oo waxaan garanayaa ninkaas, laakiin inuu
jidhka ku jiray iyo inaanu jidhka ku jirin garan maayo,
Ilaah baase garan. 4 Isaga kor baa loogu qaaday
Firdooska, oo wuxuu maqlay erayo aan lagu hadlin
oo aan nin loo idmin inuu ku hadlo. 5 Kaasoo kale
xaggiisa waan ku faani doonaa, laakiin xaggayga
kuma faani doono, itaaldarradayda mooyaane. 6

Waayo, haddaan dooni lahaa inaan faano, doqon ma
ahaan doono, waayo, runtaan ku hadli doonaa; laakiin
waan iska celiyaa inaanu qofna ii malayn mid ka
weyn wuxuu igu arko ama iga maqlo. 7 Inaanan isu
sarraysiin waxyaalaha lay muujiyey weynaantooda
dheer aawadeed, waxaa lay siiyey wax jidhkayga
muda oo ah mid Shayddaan uu soo diray inuu i
kadeedo, si aanan isu sarraysiin. 8 Waxaas aawadiis
saddex goor ayaan Rabbiga ka baryay in waxaasi iga
fogaado. 9 Oo isagu wuxuu igu yidhi, Nimcadaydu
way kugu filan tahay; maxaa yeelay, xooggaygu wuu
ku dhan yahay itaaldarrada. Sidaa aawadeed anigoo
faraxsan ayaan ku faanayaa itaaldarrooyinkayga in
xoogga Masiixu igu soo dego. 10 Sidaa aawadeed
waxaan ku farxaa itaaldarrooyin iyo hadallo cay
ah iyo baahiyo iyo silecyo iyo dhibaatooyin Masiix
aawadiis, waayo, markaan itaal daranahay, ayaan
xoog badnahay. 11 Doqon baan noqday; idinkaase
igu qasbay. Waxay ahayd inaad i ammaantaan,
waayo, sinaba ugama aan liidan rasuulladii ugu
wada waaweynaa, in kastoo aanan waxba ahayn.
12 Hubaal rasuul calaamooyinkiis ayaa si dulqaad
leh laydiinka dhex sameeyey xagga calaamooyin iyo
yaabab iyo shuqullo xoog leh. 13 Maxaa idinka dhiman
oo aad uga liidataan kiniisadaha kale, anigoo aan idin
culaysin mooyaane? Xumaantan aawadeed iga raalli
ahaada. 14 Markan waa markii saddexaad oo aan
diyaar u ahay inaan idiin imaado; oo idinma culaysin
doono, maxaa yeelay, idinkaan idin doonayaa ee
ma doonayo wixiinna; waayo, ma aha inay carruurtu
waalidkood wax u kaydiso, laakiin waa inuu waalidku
carruurta wax u kaydiyo. 15 Anna si farxad leh ayaan
isu bixin, naftiinnaanan isu bixin. Haddii aan aad
idiin jeclahay, ma si ka yar baa lay jecel yahay? 16
Hase ahaatee, anigu idinma aan culaysin, laakiin
khaa'in baan noqday oo sir baan idinku qabtay. 17
Miyaan faa'iido ahaan wax idiinkaga qaatay kuwii aan
idiin soo diray midkoodna? 18 Tiitos waan waaniyey,
walaalkeenna waan la diray isagii. Tiitos miyuu faa'iido
ahaan wax idiinkaga qaatay? Miyaannan isku ruux ku
socon? Miyaannan isku tallaabooyin ku socon? 19
Haatan waxaad u malaynaysaan inaannu iska kiin
daafacayno. Ilaah hortiisa waxaannu u hadlaynaa
sida kuwo Masiix, oo gacaliyayaalow, wax kastaba
waxaannu u samaynaa si aad u dhisantaan. 20
Waayo, waxaan ka cabsanayaa in, kolkaan imaado,
aan idinka waayo sidaan doonayo inaad ahaataan,
idinna aad iga weydaan sidaad doonaysaan inaan
ahaado, waaba intaasoo ay jiraan dirir, iyo masayr,
iyo xanaaq, iyo iskala qaybqaybin, iyo cay, iyo xan,
iyo qabweynaan, iyo rabshooyin; 21 waaba intaasoo
kolkaan mar kale imaado uu Ilaahay hortiinna igu
hoosaysiiyaa, oo aan u baroortaa kuwo badan oo
hadda ka hor dembaabay, oo aan ka toobadkeenin
wasakhnimadii iyo sinadii iyo nejisnimadii ay faleen.

13 Socodkan aan idiin imanayo waa kaygii
saddexaad. Laba ama saddex markhaati
afkooda ayaa eray walba lagu xaqiiqayn doonaa. 2
Markii horaan idhi, haddana waan leeyahay; sidaan
idinku idhi markii labaad oo aan idinla joogay, ayaan
haatanna anoo idinka maqan ku leeyahay kuwii
hadda ka hor dembaabay iyo inta kale oo dhanba in
haddaan mar kale imaado, aanan u tudhayn iyaga,
3 waayo, waxaad doondoonaysaan wax caddeeya
in Masiixu iga dhex hadlayo, kan aan xaggiinna
ku itaalka yarayn, laakiinse dhexdiinna ku xoogga
badan. 4 Waayo, isagoo itaaldaran ayaa iskutallaabta
lagu qodbay, laakiin wuxuu ku nool yahay xoogga
Ilaah. Annaguba isaga waannu la itaal yar nahay,
laakiin isagaannu xaggiinna kula noolaan doonnaa
xoogga Ilaah. 5 Isjirraba inaad iimaanka ku jirtaan
iyo in kale, oo bal istijaabiya. Oo miyeydnaan is-
ogayn in Ciise Masiix idinku jiro haddaydnan ahayn
kuwo aan loo bogin? 6 Laakiin waxaan rajaynayaa
inaad ogaan doontaan inaannan ahayn kuwo aan
loo bogin. 7 Hadda waxaannu Ilaah ka baryaynaa
inaydnaan wax shar ah samayn, mana aha inaannu
annagu u muuqanno sidii kuwo loo bogay, laakiinse
waa inaad idinku samaysaan waxa wanaagsan, in
kastoo aannu nahay sidii kuwo aan loo bogin. 8
Waayo, annagu ma samayn karno wax runta ka gees
ah, laakiinse waxaannu samayn karnaa wax runta la
jira. 9 Waayo, waannu ku faraxnaa markaannu itaal
yar nahay, idinkuna aad itaal weyn tihiin. Wax kalena
Ilaah baannu ka baryayna oo waa kaamilnimadiinna.
10 Sababtan aawadeed ayaan waxyaalahan u qoray
intaan maqnaa, si aanan markaan joogo si adag
idiinkula macaamiloon sida amarkii Rabbigu ii siiyey
inaan idinku dhiso oo aanan idinku dumin. 11 Ugu
dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku leeyahay,
Nabadgelyo. Qummanaada, dhiirranaada, isku fikir
ahaada, nabad ku jooga, oo Ilaaha jacaylka iyo

nabaddu wuu idinla joogi doonaa. 12 Dhunkasho
quduus ah midkiinba midka kale ha ku salaamo. 13
Quduusiinta oo dhammi way idin soo salaamayaan.
14 Nimcada Rabbi Ciise Masiix iyo jacaylka Ilaah iyo
wehelnimada Ruuxa Quduuska ahu kulligiin ha idinla
jireen.

Galatiya

1 Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah rasuul
aan xagga dadka ka iman, oo aan dadna ku
iman, laakiinse ku yimid Ciise Masiix iyo Ilaaha
Aabbaha ah oo isaga ka sara kiciyey kuwii dhintay. **2**
Aniga iyo walaalaha ila jooga oo dhammi waxaannu
tan u qoraynaa kiniisadaha Galatiya. **3** Nimco ha
idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbaha
ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix, **4** kan naftiisii
u bixiyey dembiyadeenna aawadood, si uu inooga
bixiyo dunidatan la joogo oo sharka leh sida ay tahay
doonista kan Ilaah iyo Aabbe inoo ah. **(aiōn g165)** **5**
Isagaa ammaanta leh weligiis iyo weligiis. Aamiin. **(aiōn
g165)** **6** Waxaan la yaabsanahay dhaqsiiyaha aad uga
dhaqaaqaysaan kii nimcada Masiixa idiinku yeedhay,
oo aad u leexanaysaan injiil kale, **7** oo aan ahayn
mid kale, laakiin waxaa jira kuwo idin dhibaya, oo
doonaya inay injiilka Masiixa qalloociyaan. **8** Laakiinse
annaga ha noqoto ama malaa'ig samada ka timid ha
noqotee, kii idinku wacdiya injiil aan ahayn kaannu
idinku wacdinnay, ha inkaarnaado. **9** Sidii aannu
markii hore nidhi, waxaan haatanna leeyahay, Haddii
nin idinku wacdiyo injiil kale oo aan ahayn kii aad
aqbasheen, ha inkaarnaado. **10** Ma waxaan haatan
is-oggolaysiinayaa dadka mise Ilaah? Mise waxaan
doondoonayaa inaan dadka ka farxiyo? Haddaan
weli dadka ka sii farxinayo, ma aanan ahaadeen
addoonkii Masiixa. **11** Walaalayaalow, waxaan idin
ogaysiinayaa in injiilka aan idinku wacdiyey uusan ka
iman xagga dadka. **12** Waayo, kama aan helin xagga
dadka, laymana barin, laakiin waxaa ii muujiyey Ciise
Masiix. **13** Waad maqasheen dabiicaddaydii hore
xagga diintii Yuhuudda, sidii aan kiniisaddii Ilaah aad
iyo aad ugu silcin jiray oo u kharribi jiray. **14** Oo
kuwa badan oo asaaggay ah oo aan isku waddan
nahay ayaan kaga hor maray diinta Yuhuudda, anigoo
aad iyo aad ugu adag xeerarkii awowayaashay.
15 Laakiin Ilaaha uurkii hooyaday iga doortay, oo
nimcadiisa iigu yeedhay, markuu ku farxay **16** inuu
Wiilkiisa iga dhex muujiyo inaan dadka aan Yuhuudda
ahayn ku wacdiyo isaga warkiisa, isla markaasba
lama aan tashan bini aadan. **17** Yeruusaalemna uma
aan aadin kuwii hortay rasuullada ahaa, laakiinse
waxaan aaday dalka Carabta, dabadeedna waxaan
ku soo noqday Dimishaq. **18** Kolkaasaan saddex
sannadood dabadeed Yeruusaalem aaday inaan
Keeyfas soo barto, oo shan iyo toban maalmood
ayaan la joogay isagii. **19** Laakiin rasuulladii kale
midna kama arag, Yacquub oo ah Sayidka walaalkiis
mooyaane. **20** Waxan aan idiin soo qorayo, Ilaah
hortiis, been ka sheegi maayo. **21** Markaas dabadeed
waxaan imid xagga dalalka Suuriya iyo Kilikiya, **22** oo
weliba laygama weji garanayn kiniisadaha Masiixa
oo Yahuudiya ku yiil. **23** Laakiin waxay maqleen oo
keliya in la yidhi, Kii mar ina silcin jiray, hadda wuxuu
wax ku wacdiyayaa iimaankii uu mar kharribi jiray. **24**
Oo Ilaah bay u ammaaneen daraadday.

2 Afar iyo toban sannadood dabadeed ayaan mar
kale Yeruusaalem aaday, Barnabasna wuu ila
jiray, oo Tiitosna waan kaxaystay. **2** Sidii la iigu
muujiyey ayaan u tegey, oo waxaan iyaga hor dhigay
injiilka aan dadka aan Yuhuudda ahayn ku wacdiyo,
laakiinse waxaan gooni ahaan u tusay kuwii sharafta
lahaa, si aanan u ahaan mid waxtarla'aan iska
ordaya ama hore u orday. **3** Laakiin xataa Tiitos oo
ila socday, isagoo Gariig ah, laguma qasbin in la
gudo **4** walaalaha beenta ah oo qarsoodiga lanoogu
soo geliyey daraaddood, kuwa noogu soo galay
inay basaasaan xorriyaddeenna aynu Ciise Masiix
ku haysanno, inay na addoonsadaan. **5** In runta
injiilku idinla sii jirto, taas daraaddeed ayaannan
saacad qudha u hoos gelin iyaga. **6** Laakiinse
kuwii loo maleeyey inay sharaf leeyihiin (wax kastoo
ay ahaayeen, waxba igama gelin; waayo, Ilaah
dadka wejigiisa uma kala eexdo) waxaan leeyahay,
Kuwii sharafta lahaa waxba iguma ay darin. **7**
Laakiinse kolkay arkeen in laygu ammaaneeyey
injiilka kuwa buuryoqabka ah, xataa sidii Butros loogu
ammaaneeyey injiilka kuwa gudan, **8** waayo, kii
Butros kaga dhex shaqeeyey sii uu rasuul ugu ahaado
kuwa gudan ayaa anna igaga dhex shaqeeyey sii
aan dadka aan Yuhuudda ahayn rasuul ugu ahaado,
9 oo kolkay ogaadeen nimcada lay siiyey, Yacquub
iyo Keeyfas iyo Yooxanaa, iyagoo loo sharfay sida
tiirar, waxay aniga iyo Barnabas na siiyeen gacanta
midigta oo wehelnimada, inaannu annagu u tagno
dadka aan Yuhuudda ahayn, iyaguna ay u tagaan
kuwa gudan. **10** Waxay keliyahoo doonayeen inaannu
masaakiinta xusuusanno, taas oo aan ku dadaalayay
inaan sameeyo. **11** Laakiinse Keeyfas kolkuu Antiyokh
yimid, waan hor joogsaday, maxaa yeelay, wuu

eedaysnaa. 12 Maxaa yeelay, intaan qaar Yacquub
ka iman, Keeyfas wuxuu wax la cuni jiray dad
aan Yuhuud ahayn, laakiinse markay yimaadeen,
wuu ka soo noqday oo ka soocmay, isagoo kuwa
gudan ka cabsanaya. 13 Yuhuudda inteedii kalena
sidaas oo kalay labawejiilayaal la ahaayeen isaga,
sidaas daraaddeed labawejiilenimadoodii waxay la
tagtay xataa Barnabas. 14 Kolkaan arkay inayan si
hagaagsan ugu soconayn runta injiilka, ayaan kulli
hortooda Keeyfas ku idhi, Adigoo Yuhuudi ah haddaad
u dhaqanto sida dadka aan Yuhuudda ahayn, oo aadan
ahaan sida Yuhuudda, sidee baad ugu qasbaysaa
dadka aan Yuhuudda ahayn inay u dhaqmaan sida
Yuhuudda? 15 Innagoo jinsigeennu Yuhuud yahay, oo
aan ahayn dembilayaal aan Yuhuud ahayn, 16 ayaynu
weliba garanaynaa inaan nin xaq ku noqon shuqullada
sharciga, rumaysadka uu Ciise Masiix ku rumaystay
mooyaane, xataa innagu waan rumaysannay Ciise
Masiix inaynu xaq ku noqonno rumaysadka Masiix
ee ayan ahayn shuqullada sharciga, maxaa yeelay,
shuqullada sharciga ninna xaq kuma noqon doono.
17 Laakiinse markaynu doonaynay inaynu Masiix
xaq ku noqonno, haddii la helo inaynu qudheennu
dembilayaal nahay, Masiix miyuu yahay midiidinka
dembiga? Ma suurtowdo! 18 Waayo, haddaan mar
kale dhiso waxyaalihii aan dumiyey, waxaan isku
caddaynayaa inaan ahay mid xad gudbay. 19 Anigu
sharcigaan ugu dhintay xagga sharciga inaan Ilaah u
noolaado. 20 Waxaa iskutallaabta laygula qodbay
Masiixa, laakiin weli waan noolahay. Aniga ma aha
kan nooli, laakiin Masiix ayaa igu dhex nool, oo
nolosha aan haatan jidhka ku dhex noolahay waxaan
ku noolahay rumaysadka xagga Wiilka Ilaah, kan i
jeclaaday oo naftiisa u bixiyey daraadday. 21 Nimcada
Ilaah burin maayo, waayo, haddii xaqnimo sharciga
laga helo, Masiix micnela'aan buu u dhintay.

3 Garaadlaawayaasha reer Galatiyow, yaa idin
sasabtay, kuwiinna indhahooda la hor dhigay
Ciise Masiix oo iskutallaabta lagu qodbay? 2
Waxaan keliyahoo idinka doonayaa inaan idinka
barto, Ruuxa ma waxaad ku hesheen shuqullada
sharciga mise maqlidda rumaysadka? 3 Ma sidaasaad
u garaadla'dihiin? Idinkoo Ruuxa ku bilaabay
miyaad haatan jidhka ku dhammaynaysaan? 4 Ma
waxtarla'aan baad wax badan ugu xanuunsateen?
hadday waxtarla'aan ahayd. 5 Haddaba kan Ruuxa
idin siiya oo shuqullada xoogga leh idinku dhex
sameeyaa, ma wuxuu ku sameeyaa shuqullada
sharciga mise maqlidda rumaysadka? 6 Sidaas oo
kalaa Ibraahim Ilaah u rumaystay, oo waxaa isaga
loogu tiriyey xaqnimo. 7 Haddaba ogaada in kuwa
rumaysadka lahu yihiin wiilashii Ibraahim. 8 Qorniinka
oo hore u arkay in Ilaah quruumaha xaq kaga dhigi
doono rumaysad, ayaa injiilka hore ugu sii sheegay
Ibraahim isagoo leh, Quruumaha oo dhammi adigay
kugu barakoobi doonaan. 9 Sidaas daraaddeed
kuwa rumaysadka lahu waxay la barakaysan yihiin
Ibraahimkii rumaystay. 10 In alla intii shuqullada
sharciga isku hallaysaa, inkaar bay ku hoos jiraan;
waayo, waxaa qoran, Waa inkaaran yahay ku kasta
oo aan ku sii soconin inuu sameeyo wax kasta
oo ku qoran kitaabka sharciga. 11 Inuusan ninna
sharciga xaq ku noqon Ilaah hortiisa waa bayaan,
waayo, Kii xaq ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa.
12 Sharciguna kama iman rumaysadka, laakiin, Kii
sameeya waxyaalaha sharciga iyaguu ku noolaan
doonaa. 13 Masiix wuxuu inaga furtay inkaartii
sharciga, isagoo inkaar inoo noqday, waayo, waxaa
qoran, Mid kasta oo geed ka soo deldelanu wuu
inkaaran yahay, 14 inay barakadii Ibraahim quruumaha
ugu timaado Ciise Masiix; inaynu ballankii Ruuxa ku
helno rumaysad. 15 Walaalayaalow, sida dadkaan u
hadlayaa, In kastoo ay tahay xataa axdiga dadka, mar
haddii la hubiyo, lama buriyo, waxbana laguma daro.
16 Ballamada waxaa loo qaaday Ibraahim iyo kii ka
soo farcamay. Lama odhan, Kuwa ka soo farcamay
sida kuwa badan, laakiinse sidii mid keliya, oo ah kan
ka soo farcamay, kaas oo ah Masiixa. 17 Waxaan
leeyahay, Ilaah baa axdi hore u dhigay, oo sharcigii
afar boqol iyo soddon sannadood dabadeed yimid
ma buriyo axdigaas oo ballanka ma baabbi'iyo. 18
Waayo, haddii dhaxalka laga helo sharciga, ballanka
lagama sii heleen; laakiinse Ilaah baa Ibraahim
ballan ku siiyey. 19 Haddaba sharcigu waa maxay?
Waxaa loogu daray xadgudubyo aawadood, ilaa
farcankii loo ballanqaaday yimaado, oo waxaa xagga
malaa'igaha lagaga amray dhexdhexaadiye gacantiis.
20 Dhexdhexaadiye mid keliyahu ma leh, laakiinse
Ilaah waa mid keliya. 21 Haddaba sharcigu miyuu ka
gees yahay ballamadii Ilaah? Ma suurtowdo, waayo,
haddii sharci wax noolayn kara laysa siiyey, sida
runta ah, xaqnimada waxaa laga heli lahaa sharciga.

22 Laakiin Qorniinku wax walba dembiguu ku hoos
xidhay in ballanka rumaysadka ee Ciise Masiix la siiyo
kuwa rumaystay. 23 Laakiinse intaan rumaysadku
iman waxaa laynagu hoos hayay sharciga, innagoo
xidhan, ilaa rumaysadka la muujiyo. 24 Sidaas
daraaddeed sharcigu wuxuu ahaa edbiyeheenna
inuu Masiixa inoo geeyo, inaynu xaq ku noqonno
rumaysadka. 25 Laakiinse rumaysadkii waa yimid, oo
taas daraaddeed mar dambe edbiye kama hoosayno.
26 Waayo, kulligiin waxaad wiilashii Ilaah ku tihiin
rumaysad idinkoo ku jira Ciise Masiix. 27 In alla
intiinna lagu baabtiisay Masiix, waxaad huwateen
Masiix. 28 Ma jiro Yuhuud ama Gariig, ma jiro addoon
ama xor, ma jiro lab ama dhaddig, waayo, kulligiin mid
baad ku wada tihiin Ciise Masiix. 29 Haddaad tihiin
Masiixa kuwiisa, waxaad tihiin Ibraahim farcankiisa
oo ah kuwa dhaxalka leh sida ballanku leeyahay.

4 Laakiin waxaan leeyahay, Inta midka dhaxalka
lahu ilmo yar yahay, waxba kama duwana addoon
in kastuu yahay sayidka wax walba, 2 laakiinse wuxuu
ka hooseeyaa kuwa ilaaliya iyo wakiillo ilaa maalintii
aabbihiis ka ballamay. 3 Sidaas oo kale innagu
markaynu carruur ahayn, waxaa ina addoonsan jiray
waxyaalaha aasaaska ah ee dunida; 4 laakiinse markii
wakhtigii buuxsamay, Ilaah wuxuu soo diray Wiilkiisii,
isagoo naag ka dhashay oo sharciga ku hoos dhashay,
5 inuu furto kuwii sharciga ku hoos jiray inuu carruurtiis
inaga dhigo. 6 Oo wiilashiisa aad tihiin daraaddeed
ayaa Ilaah u soo diray Ruuxa Wiilkiisa qalbiyadeenna
dhexdooda, isagoo dhawaaqaya oo leh, Aabbow. 7
Saasaadan mar dambe addoon u ahayn, laakiinse
waxaad tahay wiilkiisa, oo haddaad wiilkiisa tahay,
waxaadna tahay mid dhaxal leh xagga Ilaah. 8
Laakiinse markii aydnaan Ilaah garanayn, waxaad
addoommo u ahaydeen kuwo aan ilaahyo ahayn
xagga dabiicadda. 9 Laakiin haatan idinkoo Ilaah
gartay ama Ilaah idin gartay, sidee baad mar kale ugu
noqotaan waxyaalaha aasaaska oo miskiinnimada
ah, tabartana daran, kuwa aad jeceshihiin inaad mar
kale addoommo u noqotaan? 10 Waxaad dhawrtaan
maalmo, iyo bilo, iyo xilliyo, iyo sannado. 11 Waxaan
ka baqayaa inaan waxtarla'aan idinkugu hawshooday.
12 Waxaan idinka baryayaa, walaalayaalow, inaad
noqotaan sida aan ahay, waayo, anba waxaan ahay
sida aad tihiin. Waxba iguma aydnaan xumayn. 13
Laakiin waad og tihiin in itaaldarrada jidhka aawadeed
aan markii ugu horraysay injiilka idinku wacdiyey.
14 Waxa ku saabsan jidhkayga oo idin jirrabay ma
aydnaan quudhsan, mana aydnaan nicin, laakiin
waxaad ii aqbasheen sidii malaa'ig Ilaah, xataa sidii
Ciise Masiix. 15 Haddaba meeday farxaddiinnii?
Waayo, waxaan idiinku markhaati furayaa inaad ii bixin
lahaydeen indhihiinna oo aad i siin lahaydeen, hadday
suurtowbi lahayd. 16 Haddaba cadowgiinnii miyaan
noqday runta aan idiin sheego aawadeed? 17 Aad
bay idinku doondoonayaan si aan wanaagsanayn,
laakiin waxay doonaan inay idinka kaayo xidhaan, si
aad idinku iyaga u doondoontaan. 18 Waa wanaagsan
tahay in aad loo doondoono wixii wanaagsan had
iyo goorba, oo ayan ahayn markaan idinla joogo oo
keliya. 19 Carruurtaydiiyey, mar kalaan idin foolanayaa
ilaa Masiix idinku dhex abuurmo. 20 Waxaan jeclaan
lahaa inaan haatan idinla joogo oo aan codkayga
beddelo, waayo, waan idinka shakiyayaa. 21 Kuwiinna
doonaya inay sharciga ka hooseeyaanow, ii sheega.
Sharciga miyeydnaan maqlin? 22 Waayo, waxaa
qoran in Ibraahim laba wiil lahaa, kii uu addoonta ka
dhalay iyo kii uu naagta xorta ah ka dhalay. 23 Laakiin
kii addoontu xagga jidhkuu ka dhashay, naagta xorta
ah keediise ballan buu ku dhashay. 24 Waxyaalahanu
waa masaal, waayo, dumarkanu waxay ka dhigan
yihiin laba axdi, mid Buur Siinay buu ka yimid
isagoo u dhalaya addoonnimo, taasu waa Haagaar.
25 Haagaartanu waa Buur Siinay oo Carabiya ku
taal, oo waxay ka dhigan tahay Yeruusaalemta
haatan joogta; waayo, waa la addoonsaday iyada
iyo carruurteedaba. 26 Laakiinse Yeruusaalemta
sare waa xor, waana hooyadeen. 27 Waayo, waxaa
qoran, Faraxsanow, madhalaysta aan dhalinay; Kala
bax oo mashxarad, taada aan foolanay; Waayo, tan
cidlowday carruurteedu waa ka badan yihiin tan ninka
leh kuweeda. 28 Innaguna, walaalayaalow, waxaynu
nahay carruurtii ballanka sida Isxaaq oo kale. 29
Laakiin markaas kii jidhka ka dhashay wuxuu silciyey
kii Ruuxa ka dhashay, haatanna waa sidaas oo kale.
30 Laakiin maxaa Qorniinku leeyahay? Addoonta iyo
wiilkeedaba eri, waayo, wiilka addoontu dhaxal la
wadaagi maayo wiilka naagta xorta ah. 31 Sidaas
daraaddeed, walaalayaalow, innagu ma nihin addoon
carruurteed, laakiinse waxaynu nahay naagta xorta
ah carruurteed.

5 Xorriyad ayuu Masiixu inagu xoreeyey. Haddaba
adkaada, oo mar dambe yaan laydinku qaban
harqoodka addoonnimada. **2** Bal ogaada, aniga oo
Bawlos ah waxaan idinku leeyahay, Haddii laydin
gudo, Masiixu waxba idiin tari maayo. **3** Waxaan
haddana ugu markhaati furayaa, nin kasta oo la gudo,
waxaa ku waajib ah inuu sharciga oo dhan sameeyo. **4**
Waad ka soocan tihiin Masiixa, kuwiinna sharciga xaq
ku noqon lahaayow; nimcadiina waad ka dhacdeen.
5 Waayo, innagu xagga Ruuxa waxaynu rumaysad
ku sugnaa rajada xaqnimada. **6** Maxaa yeelay,
xagga Ciise Masiix gudniinta iyo buuryoqabnimada
midna wax ma tarto, laakiinse waxaa wax tara
rumaysadka ku shaqeeya jacayl. **7** Si wanaagsan
baad u ordayseen, ee yaa idinka hor joogsaday
inaydnaan runta addeecin? **8** Taladanu kama iman
kan idiin yeedhaya. **9** In yar oo khamiir ah cajiinka
oo dhan bay khamiirisaa. **10** Xagga Rabbiga waan
idin hubaa inaydnaan wax kale ka fikirayn, laakiin
kii idin dhibaa, xukunkiisuu qaadan doonaa mid
kastuu yahayba. **11** Laakiin, walaalayaalow, haddii
aan anigu weli gudniinta wax ku wacdiyo, maxaa
weli la ii silciyaa? Haddaba xumaan-u-qaadashada
iskutallaabtu waa dhammaatay. **12** Waxaan jeclaan
lahaa in kuwa idin wareeriyaa ay isgooyaan. **13**
Waayo, walaalayaalow, waxaa laydiinku yeedhay
xorriyad, laakiin xorriyaddiinna jidhka marmarsiinyo ha
uga dhigina, laakiin midkiinba midka kale kalgacayl ha
ugu adeego. **14** Waayo, sharciga oo dhammu hadal
keliya buu ku dhammaaday, waana kan, Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sidaad naftaada u jeceshahay.
15 Laakiin haddaad isqaniintaan oo iscuntaan, iska
dhawra yeydnan isbaabbi'in. **16** Laakiin waxaan
leeyahay, Ruuxa ku socda, kolkaas aydnaan damaca
jidhka yeelayne. **17** Waayo, damaca jidhku waa ka
gees Ruuxa, Ruuxuna waa ka gees jidhka, maxaa
yeelay, kuwanu waa kala gees, si aydnaan u samayn
waxyaalahaad doonaysaan. **18** Laakiinse haddii
Ruuxu idin hoggaamiyo, sharciga kuma hoos jirtaan.
19 Shuqullada jidhku waa muuqdaan, waana kuwan,
sino, wasakhnimo, dhillanimo, **20** sanamcaabudid,
sixirnimo, cadownimo, dirir, masayr, xanaaq, is-
ilaaq, iskala qaybqaybin, bidcinimo, **21** xaasidnimo,
sakhraannimo, rabshooyin iyo waxyaalo la mid ah.
Kuwaas waan idiinka digayaa, sidaan markii horeba
idiinku sheegay, in kuwa waxyaalaha caynkaas ah
sameeyaa ayan dhaxli doonin boqortooyada Ilaah. **22**
Laakiin midhaha Ruuxu waa jacayl, farxad, nabad,
dulqaadasho, roonaan, wanaag, aaminnimo, **23**
qabownimo, iscelin; waxa caynkaas ah sharci ka gees
ahu ma jiro. **24** Kuwa Ciise Masiix waxay iskutallaabta
ku qodbeen jidhka iyo kacsigiisa xaaraanta ah iyo
damacyadiisa sharka ah. **25** Haddii aynu Ruuxa ku
nool nahay, aynu Ruuxana ku soconno. **26** Yeynan
iskibrin, oo iska xanaajin, oo isxaasidin.

6 Walaalayaalow, nin haddii xadgudub lagu qabto,
kuwiinna Ruuxa raaca midka caynkaas ah ku soo
celiya qabow, adigoo isdhawraya si aan adna laguu
jirrabin. **2** Midba midka kale culaabta ha u qaado,
oo sidaas ku oofiya sharciga Masiixa. **3** Haddii nin
isu maleeyo inuu weyn yahay isagoo aan waxba ku
fillayn, wuu iskhiyaaneeyaa. **4** Laakiin nin kastaa
shuqulkiisa ha tijaabiyo, dabadeedna faan ayuu iska
heli doonaa oo ku kale kama heli doono. **5** Waayo,
nin kastaaba waa inuu culaabtiisa qaato. **6** Kan
hadalka la baraa wax walba oo wanaagsan qayb ha
ka siiyo kan wax bara. **7** Yaan laydin khiyaanayn;
Ilaah laguma majaajiloodo, waayo, nin kastaa wax
alla wuxuu beerto ayuu goosan doonaa. **8** Waayo,
kii jidhkiisa wax ku beertaa wuxuu jidhka ka goosan
doonaa qudhun, laakiin kii Ruuxa wax ku beertaa,
wuxuu Ruuxa ka goosan doonaa nolol weligeed ah.
(aiōnios g166) **9** Oo wanaagfalidda yeynan ka daalin,
waayo, wakhtigeeda ayaynu wax ka goosan doonnaa
haddaynan ka qalbi jabin. **10** Sidaas daraaddeed
markaynu wakhtiga haysanno, kulli aan wanaag u
samayno, khusuusan dadka rumaysadka leh. **11** Bal
eega xuruufta waaweyn oo aan gacantayda idiinku
soo qoray. **12** Kuwa doonaya inay dadka istusaan inay
wanaagsan yihiin xagga jidhka waxay keliyahoo idinku
qasbaan in laydin gudo, inaan iskutallaabta Masiixa
aawadeed loo silcin iyaga. **13** Xataa kuwa gudanu
sharciga ma xajiyaan, laakiin waxay u doonayaan in
laydin gudo inay jidhkiinna ku faanaan. **14** Laakiinse
yaanay noqon inaan wax kale ku faano iskutallaabta
Rabbigeenna Ciise Masiix mooyaane, tan dunidu iigu
musmaarantay, anna aan dunida ugu musmaarmay.
15 Waayo, gudniinta iyo buuryoqabnimada midna
waxba ma tarto, laakiinse waxaa wax tara abuurid
cusub. **16** In alla intii qaynuunkan ku socota, iyo
Israa'iilka Ilaahba, nabad iyo naxariisuba dushooda
ha ahaadeen. **17** Hadda dabadeed ninna yuu i dhibin,

waayo, waxaa jidhkayga ku yaal sumadihii Ciise. 18
Walaalayaalow, nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix
ruuxiinna ha la jirto. Aamiin.

Efesos

1 Anigoo Bawlos ah, oo rasuul u ah Ciise Masiix
xagga doonista Ilaah, waxaan warqaddan u
qorayaa quduusiinta Efesos joogta iyo kuwa aaminka
ah oo Ciise Masiix ku jira. 2 Nimco ha idinla jirto iyo
nabad ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi
Ciise Masiix. 3 Ammaanu ha u ahaato Ilaaha ah
Aabbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. Wuxuu Masiix
inagu siiyey barako kasta oo Ruuxa ka timid ee ku
jirta meelaha jannada, 4 xataa siduu inoogu doortay
isaga dhexdiisa intaan dunida la aasaasin ka hor
inaynu quduus ahaanno oo iin la'aanno isaga hortiisa,
isagoo ina jecel, 5 oo hore inoogu doortay inuu
inaga dhigto carruurtiisii xagga Ciise Masiix siduu
doonayay oo ku farxay, 6 in la ammaano cisada
nimcadiisa ee uu inagu siiyey kan uu jecel yahay.
7 Isaga, sida ay hodantinimada nimcadiisu tahay,
waxaynu dhiiggiisa ku leennahay madaxfurasho ah
dembidhaafkeenna. 8 Nimcadaas wuxuu inoogu
badiyey xagga xigmadda iyo miyirka oo dhan, 9
oo wuxuu ina ogeysiiyey qarsoodiga doonistiisa
siduu ugu farxay oo Masiixa ugu fikiray 10 oo ugu
talaggalay dhammaadka wakhtiga inuu Masiixa ku
ururiyo wax kasta, waxa samooyinka ku jira iyo
waxa dhulka joogaba. 11 Isagaynu dhaxal ku helnay
innagoo laynagu doortay qasdiga kan wax kasta
kaga shaqeeya sida ay tahay talada doonistiisu, 12
in kuweenna markii hore Masiixa wax ku rajeeyey
aynu ahaanno kuwo aawadood lagu ammaano Ilaah
cisadiisa. 13 Oo weliba idinku isagaad ku maqasheen
ereyga runta ah, kaas oo ah injiilka badbaadadiinna,
oo weliba idinku markii aad rumaysateen ayaa
laydinku shaabadeeyey Ruuxa Quduuska ah oo uu
ballanqaaday, 14 oo ah carbuuntii dhaxalkeenna xagga
furashada hantida Ilaah in la ammaano cisadiisa.
15 Anigu waxaan maqlay rumaysadkiinna xagga
Rabbi Ciise, iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan
u qabtaan, oo sidaas daraaddeed 16 ma joojiyo
inaan Ilaah idiinku mahadnaqo. Baryadayda ayaan
idinku soo xusuusanayaa, 17 in Ilaaha Rabbigeenna
Ciise Masiix oo ah Aabbaha ammaanta uu ruuxa
xigmadda iyo muujinta idinku siiyo aqoonta aad
isaga taqaaniin. 18 Oo waxaan Ilaah baryayaa in
indhaha qalbigiinna la nuuriyo, si aad u ogaataan
waxa ay tahay rajada yeedhistiisu, iyo waxa ay
tahay hodantinimada ammaanta dhaxalkiisa ee ku
jirta quduusiinta, 19 iyo waxa ay tahay weynaanta
xooggiisa aan la koobi karin oo uu u hayo kuweenna
rumaysan, sida uu u shaqeeyo xoogga itaalkiisa
20 ee uu kaga shaqeeyey Masiixii, goortuu kuwii
dhintay ka soo sara kiciyey, oo uu fadhiisiyey meelaha
jannada xagga midigtiisa. 21 Oo wuxuu isaga ka
sarreeysiiyey madax kasta, iyo amar kasta, iyo xoog
kasta, iyo sayidnimo kasta, iyo magac kasta oo la
magacaabay, mana aha wakhtigan oo keliya, laakiinse
xataa kan imanaya. (aiōn g165) 22 Wax kastana wuxuu
ka hoosaysiiyey cagihiisa, oo wuxuu isaga madax
wax kasta ka sarreeyaa uga dhigay kiniisadda, 23
taas oo ah jidhkiisa oo ah buuxidda kan wax kasta
meel walba ku buuxiya.

2 Idinku waxaad ku dhimateen xadgudubyadiinna
iyo dembiyadiinna, 2 kuwaas oo aad markii hore
ugu socon jirteen sida socodka wakhtigan iyo sida
madaxda xoogga hawada oo ah ruuxa haatan ka dhex
shaqaynaya carruurta caasinimada. (aiōn g165) 3 Iyaga
dhexdooda mar baynu dhammaanteen ku dhaqmi
jirnay damacyada jidhkeenna, innagoo samaynayna
waxyaalaha jidhka iyo maanku ay doonayaan, oo
innaguna xagga dabiicadda waxaynu ka ahayn
carruurtii cadhada sida dadka kale. 4 Laakiinse
Ilaaha naxariista hodanka ka ahu wuxuu inagu
jeclaaday jacaylkiisa weyn, 5 oo sidaas daraaddeed
markii aynu xadgudubyadeenna ku dhimannay wuxuu
inala soo noolaysiiyey Masiix. Idinku nimco baad ku
badbaaddeen. 6 Oo innagana isagii buu inala soo
sara kiciyey, oo wuxuu isagii inala fadhiisiyey meelaha
jannada xagga Ciise Masiix, 7 si uu wakhtiyada
imanaya hodantinimada weyn oo nimcadiisa ugu
muujiyo roonaanta uu inoogu qabo xagga Ciise Masiix.
(aiōn g165) 8 Waayo, idinku waxaad ku badbaaddeen
nimco xagga rumaysadka, mana aha wax xaggiinna
ka yimid, 9 laakiinse waa hadiyadda Ilaah, mana
aha xagga shuqullada, si aan ninna ugu faanin. 10
Waayo, innagu waxaynu nahay wixii uu sameeyey,
oo waxaa laynoogu uumay Ciise Masiix shuqullada
wanaagsan aawadood oo Ilaah hore ugu diyaariyey
inaynu ku soconno. 11 Haddaba sidaas daraaddeed
idinku xusuusta inaad waa hore xagga jidhka ka
ahaan jirteen dad aan Yuhuud ahayn, oo kuwa gudan
la yidhaahdo oo xagga jidhka gacmo lagu guday
ay idiinku yeedhi jireen buuryoqab. 12 Waagaas

Masiix baad ka soocnaydeen, oo shisheeyaad ka
ahaydeen dawladda reer binu Israa'iil, oo ajanabi
baad ka ahaydeen axdiyada ballanka, idinkoo aan rajo
lahayn, oo aan dunida Ilaah ku lahayn. **13** Laakiinse
kuwiinna mar hore fogaa, haatan waxaad ku jirtaan
Ciise Masiix, oo waxaa laydinku soo dhoweeyey
dhiigga Masiixa. **14** Waayo, isagu waa nabaddeenna,
oo waa kan labada mid ka dhigay, oo dumiyey
qoqobkii derbiga dhexe, **15** isagoo jidhkiisii ku buriyey
cadownimadii taas oo ah sharciga amarrada ku
jira qaynuunnada, inuu isaga qudhiisu labadii isugu
abuuro nin cusub, isagoo saas nabad ku samaynaya,
16 iyo inuu labadooda oo isku jidh ah Ilaah kula
heshiisiiyo xagga iskutallaabta, isagoo halkaas ku
dilay cadownimada. **17** Oo markuu yimid ayuu nabad
ku wacdiyey kuwiinnii fogaa, oo kuwii dhowaana
nabad buu ku wacdiyey, **18** waayo, labadeennaba
isagaynu Ruux keliya ugu galnaa Aabbaha. **19** Sidaas
daraaddeed idinku mar dambe ma ihidin ajanabiyo iyo
shisheeyayaal, laakiinse quduusiintaad isku waddan
tihiin, oo waxaad ka mid tihiin reerka Ilaah, **20** oo
waxaa laydinka dul dhisay aasaaskii rasuullada iyo
nebiyada, oo waxaa dhagaxii geeska ee ugu weynaa
idiin ah Ciise Masiix qudhiisa. **21** Oo dhismaha oo
dhammu isaguu si wanaagsan isugu haystaa oo
weynaadaa, oo wuxuu Rabbiga u noqdaa macbud
quduus ah. **22** Idinkana isagaa laydinku wada dhisay
inaad ahaataan rugtii Ilaah xagga Ruuxa.

3 Sababtaas daraaddeed anigoo Bawlos ah waxaan
Ciise Masiix maxbuus ugu ahay idinka oo ah
dad aan Yuhuud ahayn aawadiin. **2** Hubaal waxaad
maqasheen wakiilnimada nimcada Ilaah oo la iigu
kiin dhiibay, **3** iyo sida qarsoodigii laygu ogeysiiyey
wixii la ii muujiyey, sidii aan mar hore dhawr eray
idiinku soo qoray. **4** Markaad akhridaan waxaad
ogaan karaysaan garashadayda xagga qarsoodiga
Masiixa, **5** kaas oo aan qarniyadii kale loogu ogeysiin
bini aadmiga sida haatan Ruuxu ugu muujiyey
rasuulladiisa iyo nebiyadiisa quduuska ah. **6** Taas
waxaa weeyaan in haatan dadka aan Yuhuudda
ahayn ay yihiin kuwo wax inala dhaxla, oo aan isku
jidh nahay, oo ay inagula qayb qaataan ballankii Ciise
Masiix xagga injiilka, **7** kaas oo aniga layga dhigay
midiidin sida ay tahay hadiyadda nimcada Ilaah oo
lay siiyey sida ay tahay shaqaynta xooggiisu. **8** Aniga
oo quduusiinta oo dhan ugu liita waxaa nimcadan
la ii siiyey inaan dadka aan Yuhuudda ahayn ku
wacdiyo hodantinimada Masiixa oo aan la baadhi
karin, **9** iyo inaan dadka oo dhan garansiiyo waxay
tahay talogelidda qarsoodigii weligiis ku qarsoonaa
Ilaaha ah kan wax walba abuuray. **(aiōn g165)** **10**
Sababtuna waxaa weeyaan in haatan madaxda
iyo kuwa amarka leh oo ku jira meelaha jannada,
kiniisadda lagu ogeysiiyo xigmadda Ilaah oo badan oo
kala cayncaynka ah, **11** sida uu yahay qasdiga weligiis
ah oo isagu ku qasdiyey Rabbigeenna Ciise Masiix,
(aiōn g165) **12** kaas oo aynu ku leennahay dhiirranaan,
oo aynu iskuhallayn ugu geli karno xagga rumaysadka
aynu isaga rumaysan nahay. **13** Sidaas daraaddeed
waxaan idinka baryayaa inaydnaan ku qalbi jabin
dhibaatooyinkayga aan daraaddiin u maray, waayo,
taasu waa idiin ammaan. **14** Sababtaas daraaddeed
waxaan ugu jilba joogsadaa Aabbaha hortiisa, **15**
kaas oo magiciisa lagu magacaabay reerka oo dhan
inta jannada ku jirta iyo inta dhulka joogtaba, **16**
in sida hodantinimada ammaantiisu ay tahay uu
idin siiyo itaal aad Ruuxiisa kaga xoogaysataan
xagga gudihiinna, **17** iyo in Masiixu qalbiyadiinna
degganaado xagga rumaysadka, **18** inaad jacayl xidid
iyo aasaas ku yeelataan, iyo inaad u xoogaysataan
si aad quduusiinta oo dhan ula garataan waxa ay
yihiin ballaadhka iyo dhererka iyo korudheerida iyo
hoosudheerida, **19** iyo inaad ogaataan jacaylka
Masiixa oo aqoonta dhaafa, si ay idiinka buuxsanto
Ilaah buuxnaantiisa oo dhammu. **20** Haddaba kan
awooda inuu inoo sameeyo wax aad iyo aad uga sii
badan waxa aynu weyddiisanno ama ku fikirno oo
dhan sida u yahay xoogga inaga dhex shaqeeya, **21**
isaga ammaanu ha ugu ahaato kiniisadda iyo Ciise
Masiixba tan iyo qarniyada oo dhan iyo weligiis iyo
weligiisba. Aamiin. **(aiōn g165)**

4 Haddaba sidaas daraaddeed anigoo maxbuus
ku ah Rabbiga, waxaan idinka baryayaa inaad
yeedhistii laydiinku yeedhay ugu socotaan si istaahil
ah, **2** idinkoo leh is-hoosaysiin iyo qalbiqaboobaan oo
dhan iyo samir, oo midkiinba midka kale jacayl ugu
dulqaadanayo. **3** Ku dadaala inaad midownimada
xagga Ruuxa ku xajisaan xidhiidhka nabadda. **4**
Haddaba waxaa jira jidh keliya iyo Ruux keliya, xataa
sida idinka laydiinkugu yeedhay rajo keliya xagga
yeedhistiinnii. **5** Oo waxaa jira Rabbi keliya iyo iimaan
keliya iyo baabtiis keliya, **6** iyo Ilaah keliya oo kulli

Aabbe u ah, oo wax walba ka sarreeya, oo wax walba
ka dhex shaqeeya, oo wax walba ku jira. **7** Laakiinse
midkeen kastaba nimcada waxaa laynoo siiyey sida
ay tahay qiyaasta hadiyadda Masiixa. **8** Sidaas
daraaddeed wuxuu yidhi, Markuu kor u baxay ayuu
wuxuu qabtay oo kaxeeyey kuwii maxaabiista ahaan
jiray, Wuxuuna dadka siiyey hadiyado. **9** Haddaba,
kor buu u baxay, micneheedu waa maxay haddayan
ahayn inuu isagu hoos ugu degtay meelaha dhulka
ugu hooseeya? **10** Waa isla kii hoos u degtay kan
haddana kor u baxay oo samooyinka oo dhan ka sara
maray si uu isaga buuxiyo wax kastaba. **11** Oo qaar
wuxuu ka dhigay inay ahaadaan rasuullo, qaarna
nebiyo, qaarna wacdiyayaal, qaarna kuwo kiniisadda
dhaqaaleeya, iyo macallimiin. **12** Sababtuna waa
kaamilidda quduusiinta xagga shuqulka adeegidda,
iyo xagga dhisidda jidhka Masiixa, **13** ilaa aynu
wada gaadhno midnimada rumaysadka iyo aqoonta
Wiilka Ilaah oo aynu noqonno dad waaweyn xagga
qiyaasta koridda ee buuxnaanta Masiixa. **14** Waa
inaynaan mar dambe ahaan carruur rogrogmanaysa
oo lagu kaxaysto dabayl kasta oo cilmi ah xagga
dulanka dadka iyo khiyaanada iyo sirta qaladka. **15**
Laakiinse innagoo si jacayl ah runta ugu hadlayna
aynu wax walba ku korno xaggiisa, kan madaxa
ah oo ah Masiixa, **16** kaas oo jidhka oo dhammu
si wanaagsan isugu haysto oo isugu wada xidhan
yahay caawimaadda xubin kastaaba keento sida
xubin kastaaba u shaqayso qiyaasteeda oo ugu
kordhiso jidhka inuu jacayl ku dhismo. **17** Haddaba
sidaas daraaddeed Rabbiga waan idiinkugu markhaati
furayaa, oo waxaan idinku leeyahay, Mar dambe
ha ugu soconina sida dad aan Ilaah aaminin ugu
socdaan xumaanta maankooda. **18** Waxgarashadoodii
way madoobaatay, oo jaahilnimada iyaga ku jirta
aawadeed iyo qalbi engegnaantooda aawadeed ayay
ajanabi uga noqdeen nolosha Ilaah. **19** Iyagoo xishood
beelay waxay isu daayeen nijaas inay wasakh kasta
hunguriweynaan ku sameeyaan. **20** Laakiinse idinku
Masiixa sidaas kuma aydnaan baran, **21** hadday
run tahay inaad isaga maqasheen oo isaga laydinku
baray sida runtu Ciise ugu jirto. **22** Waa inaad
iska xoortaan dabiicaddii hore, oo ku saabsanayd
socodkiinnii aad ku socon jirteen, taas oo kharribanta
xagga damacyada khiyaanada; **23** oo waa inaad
ku cusboonaataan ruuxa maankiinna, **24** oo aad
huwataan dabiicadda cusub oo loo abuuray inay Ilaah
ugu ekaato xaqnimada iyo quduusnimada runta. **25**
Sidaas daraaddeed beenta iska fogeeya, oo midkiin
waluba deriskiisa run ha kula hadlo, waayo, innaga
midkeenba midka kale wuxuu u yahay xubnihiisa. **26**
Haddaad cadhootaan, ha dembaabina. Qorraxdu yay
idinka dhicin idinkoo cadhaysan. **27** Ibliiskana meel
ha siinina. **28** Kii wax xadi jiray yuusan mar dambe
wax xadin, laakiinse ha hawshoodo isagoo gacmihiisa
ku shaqaynaya oo wax wanaagsan samaynaya si
uu u haysto wax uu siiyo ka wax u baahan. **29**
Hadal qudhun ahu yuusan afkiinna ka soo bixin,
laakiinse ku hadla waxa u wanaagsan dhisidda loo
baahan yahay inay nimceeyaan kuwa maqla. **30** Ha
calool xumaynina Ruuxa Quduuska ah oo Ilaah oo
laydiinku shaabadeeyey maalinta madaxfurashada.
31 Haddaba qadhaadh iyo dhirif iyo cadho iyo qaylo
iyo cay oo dhammi ha idinka fogaadeen iyo xumaan
kastaaba; **32** oo idinka midkiinba midka kale ha
u roonaado, oo ha u qalbi jilicsanaado, idinkoo
iscafiyaya sidii Ilaahba Masiixa idiinku cafiyey.

5 Haddaba ahaada kuwo ku dayda Ilaah idinkoo
ah sida carruur la jecel yahay. **2** Jacayl ku socda
siduu Masiixuba idiin jeclaa, oo uu nafsaddiisii inoogu
bixiyey inuu Ilaah u ahaado qurbaan iyo allabari oo uu
ahaado caraf udgoon. **3** Laakiinse sida ay quduusiinta
ugu eg tahay, marnaba yaan dhexdiinna laga sheegin
sino, iyo wasakh oo dhan, iyo damacnimo, **4** iyo
ceeb, iyo hadal nacasnimo ah, iyo kaftan bilaash ah,
oo aan idinku habboonayn, laakiinse waxaa idinku
wacan mahadnaqid. **5** Waayo, taas waad taqaaniin
in dhillay, ama qof wasakh ah, ama nin damac
xun oo sanam caabudaa, uusan innaba dhaxal ku
lahayn boqortooyada Masiix iyo Ilaah. **6** Ninnaba
yuusan idinku khiyaanayn hadal aan micne lahayn;
waayo, waxyaalahaas daraaddood ayaa cadhada
Ilaah ugu soo degtaa carruurta caasinimada. **7** Sidaas
daraaddeed ha ahaanina kuwa iyaga waxyaalahaas
la qaybsada; waayo, mar baad ahaydeen gudcur, **8**
haatanse waxaad Rabbiga ku tihiin nuur; haddaba
u socda sida carruurta nuurka, **9** waayo, midhaha
nuurku waxay ku wada jiraan wanaag iyo xaqnimo
iyo run oo dhan. **10** Tijaabiya waxa Rabbigu aad ugu
farxo, **11** oo innaba xidhiidh ha la yeelanina shuqullada
aan midhaha lahayn oo gudcurka, laakiinse kashifa;
12 waayo, waxay qarsoodiga ku sameeyaan waa

ceeb xataa in laga hadlo. 13 Laakiinse wax kastaba
markii la kashifo ayaa lagu muujiyaa nuurka; waayo,
wax alla wixii la muujiyaaba waa nuur. 14 Sidaas
daraaddeed isagu wuxuu yidhi, Kaaga hurdow toos,
oo kuwii dhintay ka kac, oo Masiixuna waa ku
iftiimin doonaa. 15 Haddaba ka digtoonaada sidaad
u socotaan, oo ha u soconina sida kuwo aan caqli
lahayn, laakiinse u socda sida kuwo caqli leh. 16
Wakhtiga ka faa'iidaysta, maxaa yeelay, maalmuhu
shar bay leeyihiin. 17 Sidaas daraaddeed nacasyo ha
ahaanina, laakiinse garta waxa ay doonista Rabbigu
tahay. 18 Ha ku sakhraamina khamriga rabshadu ku
jirto, laakiinse Ruuxu ha idinka buuxsamo. 19 Iskula
hadla sabuurro iyo heeso ammaan ah iyo gabayo
xagga ruuxa, idinkoo gabyaya oo Rabbiga qalbigiinna
ka ammaanaya. 20 Mar kasta Ilaaha Aabbaha ah
wax walba mahad ugu naqa magaca Rabbigeenna
Ciise Masiix. 21 Midkiinba midka kale ha iska
hoosaysiiyo idinkoo Masiixa ka cabsanaya. 22 Dumar
yahow, nimankiinna ka dambeeya sidaad Rabbiga
uga dambaysaan. 23 Waayo, ninku waa madaxa
afada sida Masiixuba u yahay madaxa kiniisadda
isagoo ah badbaadiyaha jidhka. 24 Laakiinse sida
kiniisaddu uga dambayso Masiixa, afooyinkuna ha
uga dambeeyeen nimankooda xagga wax kastaba.
25 Nimankow, idinkuna afooyinkiinna u jeclaada siduu
Masiixuba u jeclaaday kiniisadda oo uu nafsaddiisii u
bixiyey iyada aawadeed, 26 inuu quduus ka dhigo
oo ku nadiifiyo maydhidda biyaha xagga erayga, 27
si uu kiniisadda isugu keeno iyadoo qurux badan,
oo aan lahayn ama bar ama duudduub ama wax
la mid ah, laakiinse inay ahaato mid quduus ah oo
aan iin lahayn. 28 Haddaba sidaas oo kale nimanka
waxaa ku waajib ah inay afooyinkooda u jeclaadaan
sida jidhkooda oo kale. Waayo, kii afadiisa jeclaadaa
wuxuu jeclaadaa nafsaddiisa; 29 maxaa yeelay, ninna
weligiis ma nebcaan jidhkiisa, laakiinse wuu quudiyaa,
wuuna xannaaneeyaa, sida Masiixuba u xannaaneeyo
kiniisadda; 30 waayo, innagu waxaynu nahay xubnihii
jidhkiisa. 31 Oo sababtaas aawadeed nin wuxuu
ka tegayaa aabbihiis iyo hooyadiis, wuxuuna la
joogayaa naagtiisa, oo labaduba waxay noqonayaan
isku jidh. 32 Qarsoodiganu waa weyn yahay, laakiinse
waxaan ka hadlayaa Masiixa iyo kiniisadda. 33
Habase yeeshee idinka midkiin waluba afadiisa ha u
jeclaado sida naftiisa oo kale, oo afaduna ninkeeda
ha maamuusto.

6 Carruurtay, waalidkiinna ku addeeca xagga
Rabbiga, waayo, taasu waa qumman tahay.
2 Qaynuunkii kowaad oo ballan la jiraa waa
kan, Aabbahaa iyo hooyadaa maamuus 3 inaad
nabdoonaatid oo cimrigaagu ku dheeraado dhulka. 4
Aabbayaashow, carruurtiinna ha ka cadhaysiinina,
laakiinse waxaad ku korisaan edbinta iyo waanada
Rabbiga. 5 Addoommadow, kuwa xagga jidhka
sayidyadiinna ah ku addeeca cabsi iyo gariir iyo qalbi
daacad ah sidaad Masiixa uga cabsataan oo kale. 6
Ha ahaanina kuwo markii loo jeedo oo keliya shaqeeya
sida kuwa dadka ka farxiya, laakiinse ahaada sida
addoommada Masiixa, idinkoo doonista Ilaah xagga
qalbiga ka samaynaya. 7 Niyo wanaagsan ku adeega
sida idinkoo Rabbiga u adeegaya oo aan dad u
adeegin, 8 idinkoo garanaya wax kasta oo wanaagsan
oo mid kasta sameeyo inuu Rabbiga isla waxaas
ka helayo hadduu yahay addoon iyo hadduu yahay
xorba. 9 Sayidyadow, idinkuna isla waxaas iyaga u
sameeya, oo cabsiinta iska daaya, waayo, waad og
tihiin inuu kan ah Sayidkooda iyo kiinnaba jannada ku
jiro, oo uusan dadka u kala eexan. 10 Ugu dambaysta
waxaan idinku leeyahay, Ku xoogaysta Rabbiga iyo
xoogga itaalkiisa. 11 Oo hubka Ilaah oo dhan qaata, si
aad u awooddaan inaad sirta Ibliiska hor istaagtaan.
12 Waayo, innagu lama legdanno bini-aadan, laakiinse
waxaynu la legdannaa kuwa madaxda ah iyo kuwa
amarka leh iyo taliyayaasha dunida gudcurka ah
iyo ruuxyada sharka ah oo samooyinka ku jira. **(aiōn
g165)** 13 Haddaba sidaas daraaddeed hubka Ilaah
qaata si aad u awooddaan inaad maalinta sharka
iyaga is-hor taagtaan, oo markaad saas oo dhan
yeeshaan aad awooddaan inaad istaagtaan. 14
Haddaba istaaga idinkoo runta dhexda ku xidhan, oo
laabtana laabdhawrka xaqnimada ku xidhan, 15 oo
cagahana gashan isu-diyaarinta injiilka nabadda, 16
oo weliba waxaa kaloo aad qaadataan gaashaanka
rumaysadka, kaas oo aad ku awoodaysaan inaad
ku wada demisaan kan sharka leh fallaadhihiisa
ololaya oo dhan. 17 Oo waxaad qaadataan koofiyada
badbaadada iyo seefta Ruuxa oo ah erayga Ilaah. 18
Mar kasta Ilaah wax kaga barya Ruuxa baryo iyo duco
kastaba, oo taas ku dhawra adkaysasho oo dhan iyo
u-ducaynta quduusiinta oo dhan. 19 Oo anigana iigu

soo duceeya in lay siiyo hadal aan afka ku furo inaan
cabsila'aan u muujiyo qarsoodiga injiilka, 20 kaas
oo aan u ahay mid ergo ah oo silsilad ku xidhan,
inaan cabsila'aan ugu hadlo sida igu waajibka ah. 21
Laakiinse inaad ogaataan axwaashayda iyo sidaan
ahayba, waxaa idiin wada sheegi doona Tukhikos oo
xagga Rabbiga ku ah walaalkay gacaliye iyo midiidin
aamin ah. 22 Waxaan isaga idiinku soo diray isla
sababtan inaad xaaladdayada ogaataan iyo inuu
qalbigiinna dhiirrigeliyo. 23 Walaalaha ha u ahaadeen
nabad iyo jacayl rumaysad la jiro oo xagga Ilaaha
Aabbaha ah iyo Rabbi Ciise Masiix ka yimid. 24
Kulligood kuwa Rabbigeenna Ciise Masiix jacaylka
aan dhammaanayn ku jecel, nimco ha u ahaato.

Filiboy

1 Annagoo ah Bawlos iyo Timoteyos, oo ah
addoommadii Ciise Masiix, waxaannu warqaddan u
qoraynaa kulli quduusiinta Ciise Masiix oo magaalada
Filiboy la jooga hoggaamiyayaasha kiniisadda iyo
caawiyayaasha. **2** Nimco ha idinla jirto iyo nabad
ka timaada Ilaaha Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise
Masiix. **3** Mar kastoo aan idin xusuustaba Ilaahay baan
u mahadnaqaa, **4** oo kol kasta markaan kulligiin idiin
duceeyo, waxaan idiin soo duceeyaa anigoo faraxsan
5 wehelnimadiinna xagga ka-wadashaqaynta injiilka
aawadeed maalintii ugu horraysay ilaa haatan. **6** Anigu
waxaan aaminsanahay in kan shuqul wanaagsan
idinku dhex bilaabay uu dhammayn doono ilamaa
maalinta Ciise Masiix. **7** Haddaba sidaas daraaddeed
waa igu qumman tahay inaan sidaas kulligiin idiinka
fikiro, waayo, qalbigaan idinku hayaa, maxaa yeelay,
kulligiin waxaad tihiin kuwo nimcada igala qayb
qaata xagga xidhnaantayda iyo xagga daaficidda
iyo xaqiiqaynta injiilkaba. **8** Aniga Ilaah baa iiga
markhaati ah sidaan kulligiin idinkugu xiisoonayo
xagga jacaylka Ciise Masiix. **9** Waxaan Ilaah ka
baryayaa in jacaylkiinnu aad iyo aad ugu sii bato
xagga aqoonta iyo waxgarashada oo dhan, **10** inaad
waxyaalaha wanaagsan tijaabisaan, oo aad daacad
iyo ceeb ka saliin ahaataan ilamaa maalinta Masiixa,
11 idinkoo ay midhaha xaqnimadu idinka buuxaan,
kuwaas oo Ciise Masiix ku yimaada, oo Ilaah u ah
ammaan iyo mahad. **12** Haddaba, walaalayaalow,
waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan in waxyaalihii
igu dhacay ay injiilka horumar u noqdeen, **13** sidaas
daraaddeed waxaa askartii boqorka iyo kuwa kale oo
dhanba u wada muuqday inaan Ciise Masiix aawadiis
u xidhnahay. **14** Oo weliba walaalaha xagga Rabbiga
badidood, iyagoo xidhnaantayda ku kalsoon, ayay
aad iyo aad ugu dhiirran yihiin inay ereyga Ilaah
cabsila'aan ku hadlaan. **15** Runtii waxaa jira qaar
Masiixa ku naadiya xaasidnimo iyo dirir, qaarna waxay
ku naadiyaan niyo wanaagsan. **16** Qaarko waxay ku
naadiyaan jacayl, iyagoo og in la ii doortay injiilka
daaficiddiisa, **17** laakiinse kuwa kale waxay Masiixa u
naadiyaan si ay dadka u kala qaybqaybiyaan, iyagoo
aan daacad ahayn oo ku fikiraya inay dhib igu kiciyaan
anigoo xidhan. **18** Haddaba waa sidee? Hadday iska
yeelyeel tahay iyo hadday dhab tahayba, Masiixa si
kastaba waa loo naadiyaa, oo anigu taas waan ku
farxay oo weliba waan ku farxi doonaa. **19** Waayo,
waxaan ogahay in taasu badbaado ay iigu noqonayso
xagga ducadiinna iyo caawimaadda Ruuxa Ciise
Masiix, **20** sida aan aad iyo aad u filanayo oo u
rajaynayo, inaanan waxba ku ceeboobin, laakiinse
siday weligeed ahaan jirtay in haddeerna dhiirranaan
oo dhan Masiixa lagu ammaano jidhkayga, hadday
tahay nolol iyo hadday tahay dhimashoba. **21** Waayo,
aniga waxaa nolosha ii ah Masiixa, oo dhimashaduna
waa ii faa'iido. **22** Laakiinse inaan jidhka ku sii
noolaado, hadday taasu tahay midhaha hawshayda,
waxaan doorto garan maayo. **23** Laakiinse anigu
labada dhexdoodaan ku dhibtoonayaa, oo waxaan
jeclahay inaan tago oo Masiixa la joogo, waayo, taasu
aad bay iigu roon tahay, **24** laakiinse inaan jidhka
ku sii jiro aad baa loogu sii baahan yahay idinka
aawadiin. **25** Waan aaminsanahay oo waan ogahay
inaan sii joogi doono, oo aan kulligiin idinla sii joogi
doono horumarkiinna iyo farxadda rumaysadkiinna
aawadood, **26** in faankiinnu Ciise Masiix ku bato
xaggayga, joogistayda aan mar kale idinla joogo
aawadeed. **27** Laakiinse dabiicaddiinnu ha ahaato
mid istaahisha injiilka Masiixa, in haddii aan imaado
oo aan idin arko, ama haddii aan maqnaadoba, aan
wax xaaladdiinna ku saabsan maqlo inaad isku ruux
keliya ku taagan tihiin idinkoo isku naf ku dadaalaya
iimaanka injiilka, **28** oo idinku innaba ha ka cabsanina
cadaawayaashiinna, taas oo iyaga u ah calaamada
halaagga, laakiinse waxay idiin tahay calaamada
badbaadadiinna, taasuna waxay ka timaadaa xagga
Ilaah. **29** Maxaa yeelay, waxaa laydinku siiyey
Masiixa aawadiis, mana aha inaad isaga rumaysataan
oo keliya, laakiinse inaad isaga daraaddiisna u
xanuunsataan, **30** idinkoo ku dadaalaya isku dadaalkii
aad igu aragteen oo haatanna aad igu maqashaan.

2 Haddaba haddii ay Masiixa ku jiraan dhiirrigelin
iyo qalbiqabowjis jacayl ah iyo haddii ay ku jirto
walaalnimo xagga Ruuxa iyo haddii ay ku jiraan
jixinjix iyo naxariis, **2** farxaddayda buuxiya, inaad
isku maan ahaataan oo aad isku jacayl lahaataan,
idinkoo isku niyo ah oo isku maan ah. **3** Idinku waxba
ha ku samaynina iskala-qaybqaybin iyo faan bilaash
ah, laakiinse wax walba ku sameeya is-hoosaysiin,
idinkoo midkiinba midka kale ku tirinayo inuu ka
kale isaga ka wanaagsan yahay. **4** Midkiin waluba

yuusan fiiro u lahaan waxyaalihiisa, laakiinse midkiin
waluba fiiro ha u lahaado waxyaalaha kuwa kale. 5
Fikirkaas oo Ciise Masiix ku jiray, idinkana ha idinku
jiro. 6 Isagu wuxuu lahaa suuradda Ilaah, oo inuu
Ilaah la mid ahaado kuma uu tirin in taasu tahay
boobis, 7 laakiinse wuu ismadhiyey, oo wuxuu qaatay
addoon suuraddiis, oo wuxuu noqday mid dad u eg,
8 oo markuu nin u ekaaday, ayuu is-hoosaysiiyey
oo addeecay inuu dhinto, xataa inuu iskutallaabta
ku dhinto. 9 Haddaba sidaas daraaddeed Ilaah
isaga aad buu u sarraysiiyey, oo wuxuu isaga siiyey
magaca magac kasta ka sarreeya; 10 in jilib kastoo
ah waxyaalaha samada ku jira iyo waxyaalaha dhulka
jooga iyo waxyaalaha dhulka ka hooseeyaaba, ay
magaca Ciise u wada sujuudaan, 11 iyo in carrab
kastaaba qirto in Ciise Masiix yahay Rabbiga in
Ilaaha Aabbaha ah lagu ammaano. 12 Haddaba,
gacaliyayaalow, xataa sidii aad weligiin u addeeci
jirteen, iyadoo aan ahayn intii aan idinla joogay oo
keliya, laakiinse haatan intaan idinka maqnahay si
sidii hore aad uga sii badan badbaadadiinna ku
shaqaysta cabsi iyo gariir, 13 waayo, waa Ilaah kan
idinkaga dhex shaqeeya xagga doonista iyo xagga
shuqulkaba farxaddiisa wanaagsan aawadeed. 14
Haddaba wax walba ku sameeya gunuunac iyo muran
la'aantood, 15 inaad ceeb iyo eed la'aataan, idinkoo
ah carruurtii Ilaah oo aan iin lahayn, oo ku dhex jira
qarni qalloocan oo qallafsan, kuwaas oo aad uga
dhex muuqataan sida nuurar dunida ku dhex jira, 16
idinkoo hore u soo fidinaya ereyga nolosha, si aan
anigu u helo wax aan ku faano maalinta Masiixa,
taas oo ah inaanan micnela'aan u ordin oo aanan
micnela'aan u hawshoon. 17 Oo weliba haddii laygu
dul sadqeeyo allabariga iyo hawsha rumaysadkiinna,
waan farxayaa, oo kulligiin waan idinla farxayaa, 18 oo
weliba sidaas oo kale idinkuna waad farxaysaan oo
waad ila rayraysaan. 19 Laakiinse waxaan Rabbi Ciise
ka rajaynayaa inaan dhowaan idiin soo diro Timoteyos
si aan aniguna ugu farxo markii aan xaaladdiinna
ogaado. 20 Waayo, ma aan hayo nin isaga la mid ah
oo xaaladdiinna si dhab ah uga welwelaya. 21 Waayo,
iyagu waxay kulligood doonayaan waxyaalahooda,
mana aha waxyaalaha Ciise Masiix. 22 Laakiinse
idinku waad taqaaniin xaqiiqadiisa in sida ilmo
aabbihiis ugu adeego uu isagu iigula adeegay xagga
injiilka. 23 Sidaas daraaddeed waxaan rajaynayaa
inaan haddiiba isaga idiin soo diro markii aan arko sida
ay xaaladdaydu u socoto. 24 Laakiinse Rabbigaan ku
kalsoonahay inaan aniga qudhayduna dhowaan idiin
iman doono. 25 Laakiinse waxaan lagamamaarmaan
ku tiriyey inaan idiin soo diro Ebafroditos oo ah
walaalkay iyo mid ila shaqeeya oo aan isku askar
nahay, oo ah kii aad soo dirteen iyo midiidinkiinna
xagga baahidayda, 26 maxaa yeelay, isagu wuu idiin
xiisooday kulligiin, oo aad buu u tiiraanyooday, waayo,
idinku waad maqasheen inuu bukay, 27 oo xaqiiqa
isagu wuu bukay oo dhimashuu ku dhowaaday,
laakiinse Ilaah baa u naxariistay isaga, mana aha
isaga oo keliya, laakiinse anigana wuu ii naxariistay,
inaanan lahaan caloolxumo caloolxumo dul saaran.
28 Sidaas daraaddeed anigoo aad u dadaalaya ayaan
isagii soo diray, inaad faraxdaan markii aad mar kale
aragtaan, oo ay anigana caloolxumadu iga yaraato.
29 Sidaas daraaddeed idinkoo aad u faraxsan isaga
Rabbiga ku qaabbila, oo kuwa isaga la mid ahna
maamuusa, 30 maxaa yeelay, shuqulka Masiixa
aawadiis ayuu dhimasho ugu dhowaaday, markuu
nafsaddiisa khatar u geliyey inuu dhammaystiro wixii
ka dhinnaa hawshii aad ii qabateen.

3 Walaalahayow, ugu dambaysta, waxaan idinku
leeyahay, Rabbiga ku farxa. Sida xaqiiqadaa
anigu inaan isla wixii idiin soo qoro dhib iguma aha,
laakiinse idinka way idiin roon tahay. 2 Eeyaha
iska jira, oo iska jira kuwa sharka sameeya, oo
iska jira gudniinta beenta ah, 3 waayo, innagu
waxaynu nahay kuwa gudan oo Ruuxa Ilaah ku
caabuda, oo Ciise Masiix ku faana, oo aan jidhkana
ku kalsoonayn, 4 in kastoo aan aniga qudhayduba
jidhka ku kalsoonahay, haddii nin u malaynayo inuu
jidhka ku kalsoon yahay anigu waan ka sii daranahay.
5 Aniga waxaa lay guday maalintii siddeedaad, oo
waxaan ahay jinsiga reer binu Israa'iil, oo waxaan ka
ahay qabiilka Benyaamiin, oo waxaan ahay Cibraani
ka mid ah Cibraaniyada; oo xagga sharcigana waxaan
ahay Farrisi; 6 xagga qiiradana waxaan ahaa mid
silcin jiray kiniisadda, xagga xaqnimada sharciga ku
jirtana waxaan ahaa eedlaawe. 7 Habase yeeshee
waxyaalihii faa'iidada ii ahaa kuwaas Masiixa aawadiis
ayaan khasaare ku tiriyey. 8 Runtii anigu wax kasta
ayaan khasaare ku tirinayaa wanaagga aqoonta aan
aqaan Rabbigayga Ciise Masiix aawadiis, kaas oo
aan aawadiis wax kasta ugu khasaaray, oo haatan

waxaan ku tirinayaa inay yihiin qushaash inaan Masiix
faa'iido ahaan u helo **9** oo isaga dhexdiisa layga
helo, anigoo aan lahayn xaqnimo tayda ah, taas oo
sharciga laga helo, laakiinse anigoo leh tan laga helo
rumaysadka Masiixa, taas oo ah xaqnimada xagga
Ilaah rumaysadka lagaga helo, **10** inaan ogaado
isaga iyo xoogga sarakiciddiisa iyo wadawadaagidda
xanuunsigiisa, anigoo isaga xagga dhimashadiisa
ugu ekaanaya, **11** si kasta ha ahaatee haddii aan
gaadhi karo sarakicidda kuwii dhintay. **12** Mana
aha inaan hore u helay amase hore la ii kaamilay,
laakiinse waan ku sii dadaalayaa inaan qabsado wixii
Ciise Masiix ii qabtay. **13** Walaalahayow, anigu ku
tirin maayo inaan aniga qudhaydu weli qabsaday,
laakiinse wax keliya ayaan samaynayaa, waxyaalihii
iga dambeeyey intaan illoobo ayaan waxaan laacayaa
waxyaalaha iga horreeya. **14** Anigu waxaan dadaal
ugu roorayaa xagga goolka iyo ilaa abaalgudka
yeedhista sare oo Ilaah oo ah xagga Ciise Masiix.
15 Sidaas daraaddeed in alla inteennii kaamil ahu
aan sidaas ku fikirno, oo haddii aad si kala duwan
wax kaga fikirtaan, xataa waxaas Ilaah baa idiin
muujin doona. **16** Laakiin wixii aynu hore u gaadhnay,
isla waxaas aynu ku soconno. **17** Walaalayaalow,
idinku kulligiin igu wada dayda, oo u fiirsada kuwa
sidaas u socda xataa sidaad annaga masaal noogu
haysataan. **18** Waayo, waxaa jira kuwa badan oo
socda oo aan marar badan wax idiinka sheegay,
oo aan haddana anigoo ooyaya idiin sheegayo inay
yihiin cadaawayaasha iskutallaabta Masiixa, **19** oo
kuwaas dhammaadkoodu waa halligaad, ilaahooduna
waa caloosha, ammaantooduna waxay ku jirtaa
ceebtooda, oo waxay ka fikiraan waxyaalaha dunida.
20 Laakiinse innaga waddaninimadeennu waxay ku
jirtaa jannada halkaasoo aynu weliba ka sugayno
Badbaadiye kaas oo ah Rabbi Ciise Masiix. **21** Isagu
wuxuu beddeli doonaa jidhkeenna liita inuu u ekaado
jidhkiisa ammaanta leh, oo wuxuu ku beddelayaa
xoogga uu isagu ku awoodo inuu wax kastaba isaga
hoosaysiiyo.

4 Sidaas daraaddeed walaalahayga aan jeclahay
oo aan u xiisoonayow, idinku waxaad tihiin
farxaddayda iyo taajkayga. Gacaliyayaalow, xagga
Rabbiga saas ugu xoogaysta. **2** Waxaan waaninayaa
Yu'odiya, oo waxaan waaninayaa Suntukhee inay
labadoodu xagga Rabbiga isku maan ahaadaan.
3 Ka ila shaqeeya oo runta ahow, waxaan kaa
baryayaa inaad dumarkaas caawiso, waayo, iyaga
iyo Kaleemeentos iyo kuwa kaloo ila shaqeeyaba
oo magacyadoodu ku qoran yihiin kitaabka nolosha,
waxay iila dhibtoodeen injiilka aawadiis. **4** Mar
kasta Rabbiga ku faraxsanaada, oo weliba waxaan
idin leeyahay, Farxa. **5** Qabownimadiinna dadka
oo dhammu ha ogaado, waayo, Rabbigu waa soo
dhow yahay. **6** Waxba ha ka welwelina, laakiinse
wax kastaba baryadiinna Ilaah ku ogeysiiya tukasho
iyo duco mahadnaqid la jirto. **7** Oo nabadda Ilaah
oo waxgarasho kasta ka sarraysa ayaa waxay
qalbiyadiinna iyo fikirradiinna ku dhawri doontaa Ciise
Masiix. **8** Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan
idinku leeyahay, Wax kasta oo run ah, iyo wax kasta
oo sharaf leh, iyo wax kasta oo xaq ah, iyo wax kasta
oo daahir ah, iyo wax kasta oo door ah, iyo wax kasta
oo wanaag laga sheego, haddii wanaag ku jiro iyo
haddii ammaanu ku jirto, waxyaalahan ka fiirsada. **9**
Idinku sameeya waxyaalihii aad barateen, oo aad
hesheen, oo aad maqasheen, oo aad aniga igu
aragteen; oo Ilaaha nabadduna wuu idinla jiri doonaa.
10 Laakiin Rabbiga aad baan ugu faraxsanahay
inaad haatan ugu dambaysta mar kale iga fikirteen;
taas oo aad ka fikiri jirteen laakiin aad fursad u
weydeen. **11** Ka hadli maayo baahi, waayo, waxaan
bartay inaan raalli ku ahaado hadba xaaladdii aan
ku jiro. **12** Waxaan aqaan saboolnimada, oo weliba
waxaan aqaanna barwaaqada. Meel kasta iyo wax
walba waxaan ku bartay dhergidda iyo gaajadaba,
barwaaqada iyo baahidaba. **13** Wax walba waan
ku samayn karaa gargaarkiisa kan i xoogeeya. **14**
Habase yeeshee si wanaagsan baad yeesheen
markaad dhibaatadayda ila qaybsateen. **15** Idinka
qudhiinnuba waad taqaaniin, reer Filiboyow, in injiilka
bilowgiisii markii aan Makedoniya ka soo kacay aan
kiniisaduna ila qaybsan waxa ku saabsan bixinta iyo
helidda, idinkoo keliya mooyaane. **16** Waayo, xataa
markii aan Tesaloniika joogay, idinku mar iyo labaad ii
soo dirteen wixii aan u baahnaa. **17** Ma aha inaan
hadiyad doonayo, laakiin waxaan doonayaa midhaha
xaggiinna ku kordhaya. **18** Laakiinse anigu wax
kastaba waan haystaa, oo waan barwaaqaysanahay.
Waan dheregsanahay, waayo, waxaan Ebafroditos ka
helay wixii aad ii soo dirteen, kuwaas oo ah allabari
Ilaah aqbali karo oo uu aad ugu farxo oo caraf udgoon

leh. **19** Ilaahaygu wuu idin siin doonaa wixii aad u
baahan tihiin oo dhan, sida ay tahay hodantinimadiisa
xagga ammaanta Ciise Masiix ku jirta. **20** Haddaba
ammaanu ha u ahaato Ilaaha Aabbeheenna ah
weligiis iyo weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)** **21** Igu salaama
mid kasta oo ka mid ah quduusiinta Ciise Masiix.
Walaalaha ila joogaa way idin soo salaamayaan. **22**
Quduusiinta oo dhammu way idin soo salaamayaan,
khusuusan kuwa guriga Kaysar jooga. **23** Nimcada
Rabbi Ciise Masiix ha la jirto ruuxiinna.

Kolosay

1 Anigoo ah Bawlos, oo ah rasuulkii Ciise Masiix
xagga doonista Ilaah, iyo walaalkeen Timoteyos,
2 waxaannu warqaddan u qoraynaa quduusiinta
iyo walaalaha aaminka ah ee Masiixa ku jira oo
Kolosay jooga. Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka
timaada Ilaaha Aabbeheenna ah. 3 Waxaannu ku
mahadnaqnaa Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise
Masiix, annagoo had iyo goorba idiin soo ducaynayna.
4 Waxaannu maqalnay rumaysadkiinna xagga Ciise
Masiix iyo jacaylka aad quduusiinta oo dhan u
qabtaan, 5 rajada jannada laydiin dhigay aawadeed,
taas oo aad hore ugu maqasheen hadalka runta
ah oo injiilka. 6 Kaasu waa idiin yimid, xataa siduu
ugu yimid dunida oo dhan isagoo midho dhalaya oo
kordhaya, sida uu idinkana midho idiinku dhalayo oo
idiinku kordhayo, tan iyo maalintii aad maqasheen
oo aad ogaateen nimcada Ilaah oo runta ku jirta.
7 Sidaasaad ka barateen gacaliyeheenna Ebafras
oo addoon nala ah, oo Masiixa u ah midiidin aamin
ah aawadeen, 8 kaas oo weliba noo caddeeyey
jacaylkiinna Ruuxa ku jira. 9 Sababtaas daraaddeed
tan iyo maalintii aannu taas maqalnay ma aannu
joojin inaannu idiin soo ducayno. Waxaannu Ilaah idiin
baryaynaa inay idinka buuxsanto aqoonta doonistiisa
xagga xigmadda iyo waxgarashada Ruuxa oo dhan,
10 inaad u socotaan si Rabbiga istaahisha oo aad
wax kasta isaga kaga farxisaan, idinkoo midho ku
soo saaraya shuqul kasta oo wanaagsan oo ku
sii kordhaya aqoonta Ilaah. 11 Weliba waxaannu
Ilaah baryaynaa inaad ku xoogaysataan xoog oo
dhan sida uu yahay itaalka ammaantiisu xagga
adkaysashada iyo dulqaadashada farxaddu la jirto oo
dhan. 12 Mahad baannu u naqaynaa Aabbaha inaga
dhigay kuwa istaahila inay ka qayb qaataan dhaxalka
quduusiinta nuurka ku jirta. 13 Isagu waa inaga
samatabbixiyey xoogga gudcurka, oo wuxuu inoo
beddelay boqortooyadii Wiilka jacaylkiisa, 14 kaas oo
aynu ku leennahay madaxfurasho ah dembidhaafka.
15 Isagu waa suuraddii Ilaaha aan la arki karin, oo
ah curadka uunka oo dhan; 16 waayo, wax kastaba
isagaa uumay, waxyaalaha samooyinka ku jira, iyo
waxyaalaha dhulka joogaba, waxyaalaha la arki
karo iyo waxyaalaha aan la arki karinba, hadday
yihiin carshiyo ama sayidnimo ama madax ama
amarro; wax walba isagaa uumay oo loo uumay.
17 Isagu wax kastaba wuu ka horreeyaa, oo wax
kastaaba isagay isku haystaan. 18 Oo isagu waa
madaxa jidhka, kaas oo ah kiniisadda, oo isagu
waa bilowgii iyo curadka kuwii dhintay ka kacay, si
uu uga horreeyo wax kastaba. 19 Waayo, waxaa
Aabbaha ka farxisay in buuxnaanta oo dhammu
ay isaga ku jirto, 20 iyo inuu isaga wax kastaba
xaggiisa kula heshiiyo, isagoo kula nabday dhiiga
iskutallaabtiisa; hadday yihiin waxyaalaha dhulka
jooga ama hadday yihiin waxyaalaha samooyinka
ku jiraba. 21 Idinku waa hore waxaad ahaydeen
kuwo ajanabi laga dhigay, oo maankiinnana cadow
baad ka ahaydeen xagga shuqulladiinna sharka ah,
22 laakiinse haatan isagu wuxuu idinkula heshiiyey
jidhkiisii aadmiga oo dhintay, inuu isagu hortiisa idin
keeno idinkoo quduus ah oo aan iin iyo eed midna
lahayn, 23 haddii aad ku sii jirtaan iimaanka, oo aad
gun iyo xidid adag ku leedihiin, oo aydnaan ka fogaan
rajadii injiilkii aad maqasheen, kaas oo lagu wacdiyey
uunka samada ka hooseeya oo dhan, oo anigoo
Bawlos ah layga dhigay midiidin. 24 Haatan waxaan
ku farxaa xanuunsigayga aan idiin xanuunsado, oo
waxaan dhammaystiraa dhibaatooyinka Masiixa oo
jidhkayga ku dhiman jidhkiisa aawadiis kaasoo ah
kiniisadda. 25 Taas waxaa la iiga dhigay midiidin
xagga wakiilnimada Ilaah oo aniga aawadiin la ii siiyey
inaan dhammaan erayga Ilaah ku wada wacdiyo. 26
Wuxuu ahaa wax aan la garanayn oo qarsoonaa tan
iyo weligiis iyo qarni kasta, laakiinse haatan waxaa
loo muujiyey quduusiintiisa. (aiōn g165) 27 Kuwaas
Ilaah baa ku farxay inuu iyaga ogeysiiyo waxa ay
tahay hodantinimada ammaanta qarsoodigan ee ku
dhex jira quruumaha, kaas oo ah Masiixa idinku jira
oo ah rajada ammaanta. 28 Isaga waannu naadinnaa,
annagoo nin kasta waaninayna oo nin kasta wax
ku barayna xigmad oo dhan, inaannu nin walba hor
keenno isagoo Masiixa kaamil ku ah. 29 Taas ayaan u
hawshoodaa anigoo aad u dadaalaya sida uu yahay
shuqulkiisa si xoog leh igaga dhex shaqeeyaa.

2 Waxaan jeclaan lahaa inaad ogaataan sida weyn
oo aan idiinku dadaalayo idinka iyo kuwa La'odikiya
jooga iyo in alla intii aan arag wejigayga anoo nool; 2
inay qalbiyadoodu dhiirranaadaan, iyagoo jacayl isugu
xidhan, iyo inay wada helaan hodantinimada hubaasha
waxgarashada, inay ogaadaan qarsoodiga Ilaah, kaas

oo ah Masiixa. 3 Isaga waxaa ku wada qarsoon
waxyaalaha qaaliga ah oo dhan oo ah xigmadda iyo
aqoonta. 4 Taas waxaan u leeyahay inaan ninna
idinku khiyaanayn hadal sasabasho ah. 5 In kastoo
aan idinka maqnahay xagga jidhka, weliba waan idinla
joogaa xagga ruuxa, anigoo faraxsan oo fiirinaya
nidaamkiinna iyo adkaanta rumaysadkiinna, xagga
Masiixa. 6 Haddaba sidaad u aqbasheen Rabbi Ciise
Masiix, ku socda, 7 idinkoo isaga xidid ku yeeshay oo
ku dhismay, oo rumaysadkiinna ku adkaaday, taas
oo ah sidii laydiin baray, oo aad u mahadnaqa. 8
Iska jira yaan ninna idinku dhicin faylosofiyadiisa iyo
khiyaanadiisa bilaashka ah xagga caadooyinka dadka
iyo waxyaalaha dunida ugu horreeya oo aan ka iman
xagga Masiixa, 9 waayo, buuxnaanta Ilaahnimada
oo dhammu waa ku jirtaa isagoo jidh leh, 10 oo waa
laydin buuxiyey idinkoo ku jira isagoo ah madaxa
taaliye kasta iyo amar kasta. 11 Oo isaga xaggiisaa
laydinkaga guday gudniin aan gacmo lagu samayn
markii aad gudniinta Masiixa ku xoorteen jidhka
aadmiga. 12 Idinka waxaa isaga laydinkula aasay
baabtiiska, kaas oo isaga laydinkula soo kiciyey xagga
rumaysadka aad u qabtaan xoogga Ilaah oo shaqeeya
oo isaga kuwii dhintay ka soo sara kiciyey. 13 Idinkoo
ku dhintay xadgudubyadiinnii iyo buuryoqabnimadii
jidhkiinna ayuu weliba isaga idinla soo noolaysiiyey,
isagoo inaga cafiyey xadgudubyadeennii oo dhan.
14 Wuxuu baabbi'iyey dacwadii inoogu qornayd
qaynuunnada oo inaga geesta ahayd, oo weliba
intuu fogeeyey ayuu ku qodbay iskutallaabta. 15
Isagu hubkuu ka qaaday taliyayaasha iyo kuwa
amarka leh, oo bayaan ayuu u ceebeeyey, isagoo
iyaga kaga guulaysanaya. 16 Haddaba ninna yuusan
idinku xukumin wax ku saabsan cunto ama cabbid
ama maalin iid ah ama bil dhalatay ama maalmaha
sabtida, 17 kuwaas oo ah hooska waxyaalaha iman
doona, laakiinse jidhka waxaa iska leh Masiixa. 18
Ninna yuusan abaalgudkiinna idinka dulmin isagoo
idin oggolaysiinaya is-hoosaysiinta iyo malaa'ig
caabudidda, oo dhex gelaya waxyaalaha uusan arkin,
oo micnela'aan ugu kibraya maankiisa aadmiga, 19
oo aan xajisanayn Madaxa jidhka oo dhammu wax
ka helo, oo xubnaha iyo seedaha isku haysta, oo
kordhinta Ilaah ku kordha. 20 Haddii aad Masiixa kala
dhimateen waxyaalaha dunida ugu horreeya, maxaad
sidii idinkoo dunida ku nool isaga hoosaysiisaan
qaynuunnada, 21 kuwaas oo leh, Ha qaban, Ha
dhadhamin, Ha taaban? 22 Waxyaalahaas oo dhan
ayaa isticmaal ku wada baabba'aya. Qaynuunnadu
waxay ka yimaadeen amarrada iyo cilmiga dadka. 23
Waxyaalahaasu sida haqiiqada ah waxay leeyihiin
muuqasho xigmad ah xagga caabudidda qof naftiisa
ku qasbo iyo is-hoosaysiinta iyo saxariirinta jidhka,
laakiinse iyagu faa'iido ma leh ay ku hor joogsadaan
dherjinta jidhka.

3 Haddaba haddii laydinla soo sara kiciyey Masiix,
doondoona waxyaalaha korka yaal, meesha uu
Masiixu joogo, isagoo fadhiya midigta Ilaah. 2 Ka fikira
waxyaalaha korka yaal, hana ka fikirina waxyaalaha
dhulka yaal. 3 Waayo, idinku waad dhimateen, oo
noloshiinnuna Masiixay kula qarsoon tahay Ilaah. 4
Masiixa oo ah nolosheenna, markuu soo muuqdo,
kolkaasaad idinkuna ammaan kula soo muuqan
doontaan. 5 Haddaba dila xubnihiinna dhulka yaal,
kuwaas oo ah sino, iyo wasakhnimo, iyo kacsi
xaaraan ah, iyo damac shar ah, iyo hunguri xumaan,
taas oo ah sanam caabudid, 6 waxyaalahaas oo
daraaddood ay cadhada Ilaah ugu soo degto carruurta
caasinimada. 7 Kuwaas ayaad waagii hore ku socon
jirteen markii aad waxyaalahaas ku noolaan jirteen.
8 Laakiinse haatan iska fogeeya waxyaalahan oo
dhan, kuwaas oo ah xanaaq, iyo cadho, iyo xumaan,
iyo cay, iyo hadalka ceebta ah oo afkiinna ka baxa.
9 Been ha isu sheegina, waayo, idinku waad iska
xoorteen dabiicaddii hore iyo falimaheediiba, 10 oo
waxaad huwateen dabiicadii cusbayd taas oo loo
cusboonaysiinayo aqoon sida ay tahay u-ekaanta
kan iyada abuuray. 11 Halkaas ma jiri karaan Gariig
ama Yuhuudi, mid gudan ama mid buuryoqab ah,
reer Barbari, ama reer Iskutees, addoon ama xor;
laakiinse Masiixu waa wax walba, oo wax walba
wuu ku jiraa. 12 Haddaba sidaas daraaddeed idinku
sida kuwa Ilaah doortay oo quduuska ah oo la jecel
yahay, huwada qalbi leh naxariis iyo roonaan iyo
is-hoosaysiin iyo qaboobaan iyo dulqaadasho. 13
Midkiinba midka kale ha u dulqaato oo ha cafiyo, haddii
mid ka cabanayo mid kale; xataa sida Rabbiguba
idiin cafiyey, idinkuna sidaas oo kale yeela: 14 oo
waxyaalahaas oo dhan waxaad ka dul huwataan
jacayl, kaas oo ah xidhiidhka kaamilnimada. 15
Oo nabadda Masiixuna ha ku taliso qalbiyadiinna,
taas oo laysugu kiin yeedhay isku jidh keliya; oo

mahadnaqayaal ahaada. 16 Oo erayga Masiixu ha
idiinku jiro si badan xagga xigmadda oo dhan, idinkoo
wax isbaraya oo isku waaninaya sabuurro iyo heeso
ammaan ah iyo gabayo xagga ruuxa, idinkoo Ilaah
ugu gabyaya nimcada qalbiyadiinna ku jirta. 17 Oo
wax alla wixii aad ku samaysaan hadal ama shuqulba,
magaca Rabbi Ciise ku wada sameeya oo Ilaaha
Aabbaha ah ugu mahadnaqa isaga. 18 Dumar yahow,
nimankiinna ka dambeeya sida ay ugu habboon tahay
xagga Rabbiga. 19 Nimankow, idinkuna afooyinkiinna
jeclaada oo ha ku qadhaadhoobina. 20 Carruurtoy,
waalidkiinna wax kastaba ku addeeca, waayo,
taasu waa ka farxisaa Rabbiga. 21 Aabbayaashow,
carruurtiinna ha ka cadhaysiinina, yeeyan qalbi jabine.
22 Addoommadow, wax kastaba ku addeeca kuwa
xagga jidhka sayidyadiinna ah; hana ahaanina kuwo
markii loo jeedo oo keliya shaqeeya sida kuwa dadka
ka farxiya, laakiinse ku adeega qalbi daacad ah,
idinkoo Rabbiga ka cabsanaya. 23 Wax alla wixii
aad samaysaanba, xagga qalbiga ka sameeya, sidii
idinkoo Rabbiga u samaynaya oo aan dad aawadiis
u samaynayn, 24 idinkoo garanaya inaad xagga
Rabbiga ka heli doontaan abaalgudkii dhaxalka.
Waxaad u adeegtaan Rabbiga Masiixa ah. 25 Waayo,
kii xumaan falaa wuxuu dib u heli doonaa xumaantuu
falay, waayo, dadka looma kala eexdo.

4 Sayidyadow, addoommadiinna siiya waxa xaqa ah
oo u qalma, idinkoo garanaya inaad jannada Sayid
ku leedihiin. 2 Haddaba baryada ku sii adkaada,
idinkoo ku soo jeeda oo mahadnaqaya. 3 Oo weliba
annagana noo soo duceeya in Ilaah noo furo albaabka
hadalka, si aannu uga hadalno qarsoodiga Masiixa,
kaas oo aan u xidhnahay; 4 inaan u muujiyo, sida
igu waajibka ah inaan uga hadlo. 5 Kuwa dibadda
jooga xaggooda xigmad ku socda, oo wakhtiga
ku faa'iidaysta. 6 Mar kasta hadalkiinnu nimco ha
lahaado isagoo cusbo lagu daray, inaad ogaataan sida
idinku waajibka ah inaad mid kasta ugu jawaabtaan.
7 Axwaalkayga oo dhan waxaa idiin sheegi doona
walaalkeen Tukhikos oo ah gacaliye iyo midiidin
aamin ah oo addoon ila ah xagga Rabbiga. 8
Isagaan idiinku soo diray sababtan daraaddeed,
inaad ogaataan axwaalkayaga iyo inuu qalbiyadiinna
dhiirrigeliyo, 9 oo weliba waxaan isaga la soo diray
walaalkeen Oneesimos, kaas oo ah mid aamin ah
iyo gacaliye, oo idinka mid ah. Iyagu waxay idiinka
warrami doonaan waxa meeshan ka dhacay oo dhan.
10 Waxaa idin soo salaamaya Aristarkhos oo ila
xidhan, iyo Markos oo Barnabas abti u yahay, kaas
oo wax isaga ku saabsan laydinku amray; hadduu
idiin yimaado aqbala. 11 Weliba waxaa idin soo
salaamaya Ciise oo la yidhaahdo Yuustos. Kuwaas
oo ka mid ah kuwa gudan ayaa ah kuwa keliya oo iila
shaqeeya boqortooyada Ilaah, iyagoo ii noqday kuwo
i dhiirrigeliyey. 12 Waxaa kaloo idin soo salaamaya
Ebafras, oo idinka mid ah, oo ah addoonkii Ciise
Masiix. Kol kastaba baryadiisa ayuu idiinku dadaalaa
inaad istaagtaan, idinkoo kaamil ah oo aad u huba
doonista Ilaah oo dhan. 13 Waxaan ugu markhaati
furayaa inuu u hawshoodo idinka aawadiin iyo kuwa
La'odikiya jooga iyo kuwa Hi'erabolis jooga aawadood.
14 Waxaa idin soo salaamaya Luukos oo ah gacaliyaha
dakhtarkaa iyo Deemaas. 15 Walaalaha La'odikiya
jooga iyo Numfas, iyo kiniisadda gurigiisa ku jirta
nagu salaama. 16 Warqaddan markii laydinka dhex
akhriyo, haddana ha laga dhex akhriyo kiniisadda
reer La'odikiya, oo idinkuna akhrista warqadda aad
La'odikiya ka heli doontaan. 17 Oo Arkhibbos waxaad
ku tidhaahdaan, Adeegiddii xagga Rabbiga oo aad
heshay, ku dadaal inaad dhammaysid. 18 Anigoo
Bawlos ah ayaa salaantan gacantayda ku qoraya.
Xusuusta xidhnaantayda. Nimco ha idinla jirto.

1 Tesaloniika

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos
waxaannu warqaddan u qoraynaa dadka
Tesaloniika kiniisaddooda oo ku jirta Ilaaha Aabbaha
ah iyo Rabbi Ciise Masiix. Nimco ha idinla jirto iyo
nabadu. 2 Had iyo goorba Ilaah baannu idiinku
mahadnaqnaa kulligiin, annagoo baryadayada idinku
xusuusanayna. 3 Waxaannu joogsila'aan Ilaaheenna
oo ah Aabbeheenna hortiis ku xusuusannaa
shuqulka rumaysadkiinna iyo hawsha jacaylkiinna iyo
dulqaadashada rajadiinna ee ku jira Rabbigeenna
Ciise Masiix. 4 Annagu waannu og nahay, walaalaha
Ilaah jecel yahayow, in Ilaah idin doortay, 5 waayo,
injiilkayagu idiinkuma iman hadal oo keliya, laakiinse
wuxuu kaloo idiinku yimid xoog iyo Ruuxa Quduuska
ah iyo hubaal badan. Waad garanaysaan caynkaannu
dhexdiinna ku ahayn idinka aawadiin. 6 Oo waxaad
noqoteen kuwo ku dayda annaga iyo Rabbigaba,
idinkoo ereyga ku helay dhib badan iyo farxadda
Ruuxa Quduuska ah. 7 Sidaas daraaddeed masaal
baad u noqoteen kuwa rumaystay oo Makedoniya iyo
Akhaya jooga oo dhan. 8 Waayo, ereygii Rabbigaa
idinka dhawaaqay, mana aha Makedoniya iyo Akhaya
dhexdooda oo keliya, laakiinse rumaysadkiinna
xagga Ilaah wuxuu gaadhay meel kasta; oo sidaas
daraaddeed uma aannu baahnin inaannu wax
nidhaahno. 9 Waayo, iyaguba waxay ka warramaan
wax nagu saabsan oo ah sidaannu idiinku soo galnay,
iyo sidaad sanamyadii uga jeesateen oo Ilaah ugu
soo jeesateen, inaad u adeegtaan Ilaaha nool oo
runta ah, 10 oo aad samada ka sugtaan Wiilkiisa uu
kuwii dhintay ka soo sara kiciyey oo ah Ciisaha inaga
samatabbixinaya cadhada imanaysa.

2 Waayo, walaalayaalow, waxaad og tihiin
imaatinkayagii aannu idiin nimid inuusan noqon mid
aan waxtar lahayn. 2 Laakiinse annagoo awil aad ugu
xanuunsannay oo lanagu ceebeeyey Filiboy, sidaad
og tihiin, waxaannu ku dhiirranaannay Ilaaheenna
inaannu injiilka Ilaah idiin sheegno annagoo dhib
badan ku jirna. 3 Waayo, waanadayadu kama
iman qalad ama wasakh ama khiyaano, 4 laakiinse
siduu Ilaah noogu bogay inuu nagu ammaaneeyo
injiilka, sidaasaannu u hadalnaa, mana aha inaannu
dadka ka farxinno, laakiinse inaannu ka farxinno
Ilaaha qalbigayaga imtixaama. 5 Sidaad og tihiin,
marnaba kuma aannu isticmaalin hadal sasabasho
ah ama damacnimo qarsoon, oo taas Ilaah baa
marag ka ah. 6 Dadka xaggiisana ammaan kama
aannu doondoonin, ama xaggiinna ha noqoto, ama
xagga dad kale, in kastoo aan culaab idinku noqon
kari lahayn, annagoo ah rasuulladii Masiixa. 7
Laakiin dhexdiinna waxaannu idiinku roonayn sida
mid carruurteeda nuujisa ay iyaga u dhaqaalayso. 8
Sidaas daraaddeed, annagoo aad idiin jecel, ayaannu
ku faraxnay inaannu wax idin siinno, mana aha
injiilka Ilaah oo keliya, laakiinse xataa naftayada,
maxaa yeelay, waxaad noo noqoteen kuwo aan jecel
nahay. 9 Waayo, waad xusuusan tihiin, walaalayaalow,
sidaannu dhib iyo daal ugu shaqaynay habeen iyo
maalinba, inaannan midkiinna culaysin, oo waxaannu
idinku wacdinnay injiilka Ilaah. 10 Idinkuna markhaati
baad ka tihiin, Ilaahna wuu ka yahay, sidaannu daahir
iyo xaq iyo ceebla'aan kula macaamiloonnay kuwiinna
rumaysan. 11 Sidaad og tihiin waxaannu midkiin
kastaba kula macaamiloonnay sida aabbe carruurtiisa
ula macaamiloodo, annagoo idin waaninayna oo
idin dhiirigelinayna oo idiin markhaati furayna,
12 inaad u socotaan si istaahisha Ilaaha idiinku
yeedhay boqortooyadiisa iyo ammaantiisa. 13 Oo
sababtaas daraaddeed ayaannu joogsila'aan Ilaah
ugu mahadnaqnaa in, markii aad naga hesheen ereygii
Ilaah oo aad naga maqasheen, aydnaan u aqbalin sidii
dad hadalkiis laakiin siduu run u yahay ereygii Ilaah oo
haddana idinka dhex shaqeeya kuwiinna rumaysan.
14 Waayo, walaalayaalow, waxaad noqoteen kuwo ku
dayday dadka kiniisadaha Ilaah oo Yahuudiya jooga,
kuwaas oo ah kuwa Ciise Masiix, maxaa yeelay,
idinkuna waxaad dadkiinna ka hesheen dhibtaas oo
kale, siday iyaguba uga heleen Yuhuudda, 15 oo ah
kuwii dilay Rabbi Ciise iyo nebiyadiiba, oo annagana
dibadda noo eryay, oo aan Ilaah ka farxin, dadka
oo dhanna ka geesta ah. 16 Oo waxay noo diidaan
inaannu dadka aan Yuhuudda ahayn la hadalno inay
badbaadaan. Sidaasay mar walba dembiyadooda u
dhammaystiraan, laakiin ugu dambaysta cadhada waa
ku dul degtay. 17 Laakiin, walaalayaalow, annagoo
wakhti yar lanaga kiin qaaday, xagga isla-joogidda ee
ayan ahayn xagga qalbiga, aad iyo aad baannu ugu
dadaalnay inaannu wejigiinna aragno, annagoo xiiso
weyn u qabna; 18 waayo, waannu jeclaan lahayn

inaannu idiin nimaadno, anigoo Bawlos ah mar iyo
lababa waan jeclaa, laakiinse Shayddaan baa naga
hor joogsaday. 19 Maxaa yeelay, waa ayo rajadayada
iyo farxaddayada iyo taajka faanidda oo ahaan doona
Rabbigeenna Ciise Masiix hortiisa goortuu yimaado?
Sow idinka ma aha? 20 Waa idinka faankayaga iyo
farxaddayaduba.

3 Sidaas daraaddeed markii aannu is-hayn kari
waynay, way nala wanaagsanayd inaannu
keliyahaantayo Ateenay ku hadhno; 2 oo waxaannu
idiin soo dirnay walaalkayo Timoteyos, oo ah
midiidinka Ilaah xagga injiilka Masiixa, inuu idin
xoogeeyo oo idin dhiirrigeliyo xagga rumaysadkiinna,
3 inaan dhibaatooyinkani ninna dhaqdhaqaajin,
waayo, idinka qudhiinnuba waad ogsoon tihiin in
tan lanoo doortay. 4 Waayo, markii aannu idinla
joognay, horaannu idiinku sii sheegnay inaannu
dhibtoonayno; waana sida ay noqotay, idinkuna waad
og tihiin. 5 Sababtaas daraaddeed markii aan is-
hayn kari waayay, waxaan idiinku soo cid diray
inaan rumaysadkiinna ogaado, waaba intaasoo kii
wax jirrabi jiray idin jirrabay oo hawshayadii wax
aan waxtar lahayn noqotaye. 6 Laakiinse haatan
markii Timoteyos nooga kiin yimid, wuxuu noo keenay
warka wanaagsan oo ku saabsan rumaysadkiinna iyo
jacaylkiinna, iyo inaad kol kasta si wanaagsan noo
xusuusataan idinkoo xiiso u qaba inaad na aragtaan
sida aannu annaguba xiiso ugu qabno inaannu idin
aragno; 7 sababtaas daraaddeed, walaalayaalow,
dhibkayagii iyo qaxarkayagii oo dhan waxaannu kaga
qalbi qabownay xaggiinna, rumaysadkiinna aawadiis;
8 maxaa yeelay, haatan annagu waa nool nahay
haddaad xagga Rabbiga ku xoogaysataan. 9 Waayo,
mahad intee le'eg baannu Ilaah ugu naqi karnaa idinka
aawadiin iyo farxaddii oo dhan oo aannu ku faraxnay
Ilaahayaga hortiisa idinka aawadiin? 10 Habeen iyo
maalinba aad iyo aad baannu Ilaah u baryaynaa
inaannu wejigiinna aragno oo aannu dhammaystirno
waxa ka dhiman rumaysadkiinna. 11 Haddaba Ilaaha
ah Aabbeheenna iyo Rabbigeenna Ciise qudhiisu
jidkayaga xaggiinna ha ku soo toosiyeen. 12 Rabbigu
ha idiin kordhiyo oo ha idiin badiyo jacaylka midkiinba
midka kale u qabo iyo dadka kale oo dhanba, sida
aan annaguba idiin jecel nahay, 13 inuu xoogeeyo
qalbiyadiinna iyagoo aan ceeb lahayn oo quduusnimo
ku jira Ilaaheenna oo ah Aabbeheenna hortiisa, goortii
Rabbigeenna Ciise la yimaado quduusiintiisa oo
dhan.

4 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaannu idinku
baryaynaa oo idinku waaninaynaa Rabbi Ciise,
sidaad nooga hesheen sidii waajibka idinku ahayd
inaad u socotaan oo Ilaah uga farxisaan, in sidaad
ku socotaan, aad si ka badan u socotaan. 2 Waayo,
amarradii aan Rabbi Ciise idinku siinnay waad og
tihiin. 3 Maxaa yeelay, doonista Ilaah waxaa weeyaan
inaad quduus ahaataan oo aad sino ka fogaataan, 4
in midkiin kastaaba garto siduu weelkiisa ugu hayn
lahaa quduusnaan iyo maamuus, 5 mana aha inuu
hammadda damaca xaaraanta ah ku socdo sida
dadka aan Ilaah aqoonin; 6 inaan ninna xadgudbin oo
walaalkiis xaalkan ku xumayn, maxaa yeelay, Rabbigu
waa mid ka aarguda waxyaalahan oo dhan sidaannu
mar hore idiinku dignay oo idiinku sii sheegnay.
7 Waayo, Ilaah wasakhnimo inooguma yeedhin,
laakiinse wuxuu inoogu yeedhay quduusnaan. 8
Sidaas daraaddeed kii diidaa, dad ma diido, wuxuuse
diidaa Ilaaha idin siiya Ruuxiisa Quduuska ah. 9
Laakiinse xagga jacaylka walaalaha loo qabo uma
aad baahnidin in wax laydiin soo qoro, maxaa yeelay,
idinka qudhiinnaba Ilaah baa idin baray in midkiinba
midka kale jeclaado. 10 Waayo, sidaasaad jeceshihiin
kulli walaalaha jooga Makedoniya oo dhan. Laakiin
waxaannu idinku waaninaynaa, walaalayaalow, inaad
intaas aad uga sii badisaan, 11 oo aad u dadaashaan
inaad nabdoonaataan, oo aad dantiinna ku joogtaan
oo aad gacmihiinna ku shaqaysaan, sidaannu idinkugu
amarnay; 12 inaad sida idiin eg ugu socotaan xagga
kuwa dibadda jooga, oo aydnaan waxba u baahnaan.
13 Laakiin walaalayaalow, dooni mayno inaad jaahil ka
ahaataan waxa ku saabsan kuwii dhintay ee waxaannu
doonaynaa inaydnaan calool xumaan sida kuwa kale
oo aan rajo lahayn. 14 Waayo, haddaynu rumaysan
nahay in Ciise dhintay oo haddana soo sara kacay,
de sidaas oo kalaa kuwii Ciise rumaysnaa oo dhintay
Ilaah la keeni doonaa isaga. 15 Waayo, tan waxaannu
idiinku leennahay ereyga Rabbiga in kuweenna nool
oo hadha ilaa imaatinka Rabbiga, sinaba ugama
hor mari doonno kuwii dhintay. 16 Maxaa yeelay,
Rabbiga qudhiisu samaduu kala soo degi doonaa
qaylo iyo codka malaa'igta sare iyo buunka Ilaah,
kolkaasay kuwii Masiixa rumaysnaa oo dhintay horta
soo kici doonaan, 17 dabadeedna kuweenna nool oo

hadha ayaa iyaga kor loola qaadi doonaa daruuraha
dhexdooda inaynu Rabbiga hawada kula kulanno, oo
sidaasaynu Rabbiga weligeen ula joogi doonnaa. 18
Sidaas daraaddeed hadalladan midkiinba midka kale
ha ugu qalbi qabowjiyo.

5 Walaalayaalow, uma baahnidin in laydiin soo qoro
wax ku saabsan wakhtiyada iyo xilliyada. 2 Waayo,
idinka qudhiinnuba qummaati baad u garanaysaan
inay maalinta Rabbigu u imanayso sida tuug habeen
u yimaado. 3 Markay leeyihiin, Waa nabad iyo
salaamad, kolkaasaa filashola'aan halaaggu u qaban
doonaa sida fooshu naag uur leh u qabato; iyaguna
sinaba ugama baxsan doonaan. 4 Laakiinse idinku,
walaalayaalow, gudcur kuma jirtaan in maalintaasu
sida tuug idiin qabato. 5 Waayo, kulligiin waxaad tihiin
carruurta nuurka iyo carruurta maalinnimada, innagu
ma nihin kuwa habeennimada iyo gudcurka; 6 sidaas
daraaddeed yeynan seexan sida kuwa kale yeelaan,
laakiinse aan soo jeedno oo aan feeyignaanno. 7
Waayo, kuwa seexdaa habeenkay seexdaan, kuwa
sakhraamaana habeenkay sakhraamaan. 8 Laakiin
innagoo kuwa maalinta ah aan feeyignaanno, oo
gashanno hubka laabta oo rumaysadka iyo jacaylka
ah iyo koofiyadda rajada badbaadada ah. 9 Waayo,
Ilaah inooma uu dooran cadhada, laakiinse wuxuu
inoo doortay inaynu ku badbaadno Rabbigeenna
Ciise Masiix, 10 kan inoo dhintay, inaynu la wada
noolaanno isaga, haddaynu nool nahay iyo haddaynu
dhimannoba. 11 Sidaas daraaddeed midkiinba midka
kale ha dhiirrigeliyo oo ha dhiso sidaad yeelaysaan
oo kale. 12 Laakiinse waxaannu idinka baryaynaa,
walaalayaalow, inaad maamuustaan kuwa idinku dhex
hawshooda, oo xagga Rabbiga idinkaga sarreeya
oo idinla taliya; 13 oo aad iyaga aad iyo aad jacayl
ugu derejaysaan shuqulkooda aawadiis. Nabad ku
wada jooga. 14 Oo waannu idin waaninaynaa,
walaalayaalow, Kuwa si aan hagaagsanayn u socda la
taliya, oo kuwa qalbi jabay dhiirigeliya, oo kuwa itaalka
yar garab siiya, oo dadka oo dhanna u dulqaata. 15
Iska jira inaan midkiinna midka kale shar shar uga
celin; laakiinse kol kasta wax wanaagsan ha ugu
dadaalo, oo dadka oo dhanna ha ugu dadaalo. 16 Had
iyo goorba farxa. 17 Joogsila'aanna tukada. 18 Wax
walbana mahad ka naqa, waayo, taasu waxay idiin
tahay doonista Ilaah xagga Ciise Masiix. 19 Ruuxa ha
deminina. 20 Wax sii sheegiddana ha quudhsanina.
21 Wax walba tijaabiya, waxa fiicanna xajiya. 22 Wax
kasta oo shar u egna ka fogaada. 23 Ilaaha nabadda
qudhiisu quduus ha idinka wada dhigo, oo ruuxiinna
iyo naftiinna iyo jidhkiinna dhammaan ha la wada
ilaaliyo, iyagoo ceeb la' markii Rabbigeenna Ciise
Masiix yimaado. 24 Kan idiin yeedhaa waa aamin,
wuuna samayn doonaa. 25 Walaalayaalow, noo soo
duceeya. 26 Walaalaha oo dhanna dhunkasho quduus
ah ku salaama. 27 Rabbigaan idinku dhaarinayaaye,
Warqaddan ha loo akhriyo walaalaha oo dhan. 28
Nimcada Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto.

2 Tesaloniika

1 Annagoo ah Bawlos iyo Silwanos iyo Timoteyos
waxaannu warqaddan u qoraynaa dadka
Tesaloniika kiniisaddooda oo ku jirta Ilaaha Aabbaha
ah iyo Rabbi Ciise Masiix. 2 Nimco ha idinla
jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha Aabbaha ah iyo
Rabbi Ciise Masiix. 3 Waxaa nagu waajib ah,
walaalayaalow, inaannu mar walba aawadiin Ilaah
ugu mahadnaqno, sida noo eg, maxaa yeelay,
rumaysadkiinnu aad buu u kordhayaa, jacaylka aad
kulligiin isu qabtaanna waa badnaanayaa. 4 Sidaas
daraaddeed waxaannu idinku faannaa kiniisadaha
Ilaah dhexdooda, waana dulqaadashadiinna iyo
rumaysadkiinna aad ku dhex leedihiin silecyada
iyo dhibaatooyinka aad u adkaysataan oo dhan. 5
Taasu waxay muujisaa xukunka xaqa ah ee Ilaah,
in laydinku tiriyo kuwo istaahila boqortooyada Ilaah,
tan aad daraaddeed u xanuunsataan. 6 Waayo,
xagga Ilaah waa xaq inuu dhib ugu abaalgudo kuwa
idin dhiba, 7 iyo inuu kuwiinna la dhibay nala kiin
nasiyo markii Rabbi Ciise samada ka muuqdo, isagoo
wata malaa'igaha xooggiisa 8 oo dab ololaya ku
jira, oo ka aargudanaya kuwa aan Ilaah aqoon iyo
kuwa aan addeecin injiilka Rabbigeenna Ciise Masiix.
9 Waxaa lagu ciqaabi doonaa halaag weligiis ah,
oo waxaa laga gooyn doonaa Rabbiga hortiisa iyo
ammaanta xooggiisa, **(aiōnios g166)** 10 markuu yimaado
maalintaas in isaga lagu ammaano quduusiintiisa
oo lagula yaabo kuwii rumaystay oo dhan, maxaa
yeelay, markhaatifurkayagii aan idiin sheegnay waa
la rumaystay. 11 Sababtaas daraaddeed mar walba
waannu idiin ducaynaa in Ilaaheen idinka dhigo kuwa
istaahila yeedhistiisa oo uu xoog ku dhammeeyo
doonis kasta oo wanaag ah iyo shuqulka rumaysadka,
12 in magaca Rabbi Ciise dhexdiinna lagu ammaano,
idinkana in laydinku dhex ammaano isaga, sida
nimcada Ilaaheenna iyo Rabbi Ciise Masiix ay tahay.

2 Xagga Rabbi Ciise Masiix imaatinkiisa iyo
ururkeenna aynu la kulmi doonno isaga, waxaannu
idinka baryaynaa, walaalayaalow, 2 inaan caqligiinnu
dhaqso u qasmin ama aydnaan ku argaggixin ruux,
ama hadal, ama warqad sida mid annagu aannu
soo dirnay, sidii iyadoo maalintii Rabbigu hadda
joogto. 3 Sinaba yaan laydiin khiyaanayn, waayo,
maalintaasu ma iman doonto ilamaa horta Ilaah laga
fallaagoobo, oo la muujiyo ninka dembiga oo ah wiilka
halaagga, 4 kan ka geesta ah oo iska sarraysiiya
wax alla waxa Ilaah la yidhaahdo oo dhan iyo waxa
la caabudo oo dhan, oo sidaasuu u dhex fadhiistaa
macbudka Ilaah isagoo qudhiisu Ilaah iska dhigaya.
5 Miyeydnaan xusuusnayn inaan waxyaalahan idiin
sheegay markii aan weli idinla joogay? 6 Haatan waad
garanaysaan waxa joojinaya in isaga wakhtigiisa
la muujiyo. 7 Waayo, qarsoodiga dembigu haatan
waa shaqaynayaa, laakiin kan haddeer joojinayaa
wuxuu joojinayaa ilaa jidka laga qaado isaga. 8
Markaas waxaa la muujin doonaa sharcilaawaha,
kan Rabbi Ciise ku halligi doono neefta afkiisa, oo
imaatinka muuqashadiisa uu ku baabbi'in doono. 9
Kaas imaatinkiisu waa sida shuqul Shayddaan oo leh
xoog iyo calaamooyin iyo cajaa'ibyo been ah oo dhan,
10 iyo khiyaanada xaqdarrada oo dhan. Waxaana
leh kuwa lumaya, maxaa yeelay, waxay diideen
inay runta jeclaadaan oo ay sidaas u badbaadaan.
11 Oo sababtaas daraaddeed ayaa Ilaah ugu soo
diraa wax qalad kaga dhex shaqeeya si ay been u
rumaystaan, 12 in kuwa aan runta rumaysan, laakiinse
xaqdarrada ku farxay, kulligood la wada xukumo. 13
Laakiin waxaa nagu waajib ah inaannu mar walba
aawadiin Ilaah ugu mahadnaqno, walaalayaasha
Rabbigu jecel yahayow, waayo, waxaa Ilaah bilowgii
idiin doortay badbaado ka timaada Ruuxa quduus
idinka dhigaya, iyo rumaysadka runta, 14 tan uu
idiinku yeedhay injiilkayaga inaad heshaan ammaanta
Rabbigeenna Ciise Masiix. 15 Sidaas daraaddeed,
walaalayaalow, xoogaysta, oo cilmigii laydin baray
xajista, ha noqoto wixii hadal laydinku baray ama
wixii warqaddayada laydinku baraye. 16 Rabbigeenna
Ciise Masiix qudhiisa iyo Ilaaha Aabbeheen ah, kan
ina jeclaaday oo nimcadiisa inagu siiyey dhiirranaanta
weligeed ah iyo rajada wanaagsan, **(aiōnios g166)** 17
qalbiyadiinna ha dhiirrigeliyo oo ha ku xoogeeyo
shuqul iyo hadal walba oo wanaagsan.

3 Ugu dambaysta, walaalayaalow, waxaan idinku
leeyahay, Noo soo duceeya in ereyga Rabbigu
dhaqso u faafo oo loo ammaano sida dhexdiinna
loogu ammaano, 2 oo lanaga badbaadiyo dadka
qalloocan oo sharka ah, waayo, rumaysad lama
wada laha. 3 Laakiinse Rabbigu waa aamin; wuuna
idin xoogayn doonaa, sharkana wuu idinka ilaalin

doonaa. 4 Xaggiinnana Rabbiga waannu aaminsan
nahay inaad samaysaan oo aad samayn doontaan
wixii aannu idinku amarno. 5 Rabbigu qalbiyadiinna
ha ku toosiyo jacaylka Ilaah iyo dulqaadashada
Masiixa. 6 Hadda walaalayaalow, waxaannu magaca
Rabbigeenna Ciise Masiix idinku amraynaa inaad ka
fogaataan walaal kasta oo si aan hagaagsanayn u
socda oo aan ku soconayn cilmigii ay naga heleen. 7
Waayo, idinka qudhiinnuba waad garanaysaan sida
idinku waajibka ah inaad nagu dayataan; waayo, si
aan hagaagsanayn uma aannu socon markaannu
idin dhex joognay. 8 Ninnana kama aannu cunin
kibis aannan wax ka bixin, laakiin dhib iyo daal
ayaannu ku shaqaysannay habeen iyo maalinba
inaannan midkiinna culaysin; 9 mana aha inaannan
amar u lahayn, laakiinse waa inaannu masaal idiin
noqonno oo aad nagu dayataan. 10 Waayo, xataa
markaannu idinla joognay, waxaannu idinku amarnay,
Mid hadduusan doonayn inuu shaqeeyo yuusan
waxba cunin. 11 Laakiin waxaannu maqalnay inay idin
dhex joogaan kuwo si aan hagaagsanayn u socda oo
aan innaba shaqayn, laakiin axwaalka dadka kale
faraggeliya. 12 Kuwa caynkaas ah waxaannu Rabbi
Ciise Masiix ku amraynaa oo ku waaninaynaa inay
xasilloonaan ku shaqaystaan oo kibistooda cunaan.
13 Idinkuse, walaalayaalow, wanaagfallidda ha ka
qalbi jabina. 14 Haddii nin addeeci waayo waxaannu
warqaddan ku qornay, ninkaas iska jira oo ha raacina
si uu isugu yaxyaxo. 15 Weliba sida cadow ha ula
macaamiloonina, laakiin sida walaalkiin u waaniya.
16 Haddaba Rabbiga nabadda qudhiisu mar walba
si kasta nabad ha idiin siiyo. Rabbigu kulligiin ha
idinla jiro. 17 Anigoo Bawlos ah ayaan salaantan
gacantayda ku qorayaa; waana u calaamo warqad
kasta oo tayda ah. Sidaasaan u qoraa. 18 Nimcada
Rabbigeenna Ciise Masiix ha idinla jirto kulligiin.

1 Timoteyos

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku ah
amarka Ilaaha Badbaadiyeheenna ah iyo Ciise
Masiix oo rajadeenna ah, 2 waxaan warqaddan u
qorayaa Timoteyos oo xagga iimaanka ku ah wiilkayga
runta ah. Nimco iyo naxariis iyo nabadu ha kaaga
yimaadeen Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise
Masiix. 3 Sidaan kugu waaniyey markaan Makedoniya
tegayay ayaan haatanna kugu waaninayaa inaad
Efesos sii joogtid oo aad kuwo ku amartid inayan
cilmi kale dadka barin, 4 ama ayan dhegaysanin
sheekooyin iyo abtirsiinyada aan dhammaadka lahayn
oo keena su'aalo intay hor marin lahaayeen talada
Ilaah oo rumaysadka ku jirta. 5 Laakiin amarka
dhammaadkiisu waa jacayl ka soo baxa qalbi daahir
ah iyo niyo wanaagsan iyo rumaysad aan labaweji
lahayn. 6 Waxyaalahan qaar baa seegay, oo waxay
ku leexdeen hadal aan micne lahayn, 7 oo waxay
doonayaan inay noqdaan macallimiinta sharciga in
kastoo ayan garanayn waxay yidhaahdaan ama
waxay ku xaqiiqeeyaan. 8 Waxaynu og nahay in
sharcigu wanaagsan yahay haddii loo isticmaalo
si sharciga ku qumman. 9 Sidaynu u og nahay,
sharciga looma samayn nin xaq ah, laakiin waxaa
loo sameeyey sharcilaawayaasha, iyo caasiyiinta,
iyo cibaadalaawayaasha, iyo dembilayaasha, iyo
kuwa aan quduuska ahayn, iyo kuwa nijaasta ah,
iyo kuwa aabbahood dila, iyo kuwa hooyadood dila,
iyo gacankudhiiglayaasha, 10 iyo kuwa sinaysta, iyo
khaniisiinta, iyo kuwa dadka xada, iyo beenlowyada,
iyo kuwa beenta ku dhaarta, iyo hadday jiraan wax
kaleeto oo ka gees ah cilmiga runta ah, 11 oo ah
sida injiilka ammaanta Ilaaha barakada leh oo laygu
ammaaneeyey. 12 Waxaan ku mahadnaqayaa kan
xoogga i siiyey oo ah Rabbigeenna Ciise Masiix,
waayo, wuxuu igu tiriyey mid aamin ah intuu hawshiisa
ii doortay, 13 in kastoo aan hore u ahaan jiray mid
dadka caaya oo silciya, oo dhiba, laakiin waa la ii
naxariistay, waayo, aqoonla'aan baan ku sameeyey,
anigoo aan rumaysanayn. 14 Nimcada Rabbigeenna
waxay aad iyo aad ula badatay rumaysadka iyo
jacaylka ku jira Ciise Masiix. 15 Hadalkanu waa run,
waana mid istaahila in la wada aqbalo, in Ciise Masiix
dunida u yimid inuu badbaadiyo dembilayaasha anoo
ah kan ugu daran. 16 Laakiin sababtaas daraaddeed
waa la ii naxariistay in, anigoo ah kan ugu daran,
Ciise Masiix iga muujiyo dulqaadashadiisa oo dhan,
inaan masaal u noqdo kuwa hadda dabadeed isaga
rumaysan doona inay nolol weligeed ah helaan.
(aiōnios g166) 17 Boqorka daa'imiska ah, oo aan dhiman
karin, oo aan la arki karin, oo ah Ilaaha keligiis ah,
maamuus iyo ammaanu ha u ahaadeen weligiis iyo
weligiis. Aamiin. **(aiōn g165)** 18 Wiilkaygii Timoteyosow,
waxaan kugu ammaanaynayaa amarkan oo ah sidii
waxyaalihii hore laguugu sheegay, inaad iyaga dagaal
wanaagsan ku dagaallantid, 19 adigoo haysta iimaan
iyo qalbi wanaagsan. Waxyaalahaas dadka qaarkood
way iska tuureen, oo waxay iimaankooda ka dhigeen
sida doonni burburtay. 20 Waxaana ka mid ah
Humenayos iyo Aleksanderos, oo aan Shayddaan u
dhiibay si ay u bartaan inayan wax caayin.

2 Sidaas daraaddeed ugu horraysta waxaan kugu
waaninayaa inaad Ilaah u baridid, oo aad u
tukatid, oo aad u ducaysid, oo aad u mahadnaqdid
dadka oo dhan, 2 khusuusan boqorrada iyo kuwa
amarka lehba, inaynu nolol xasilloon oo nabdaysan ku
noolaanno, innagoo si walba cibaado iyo maamuus
u leh. 3 Taasu way wanaagsan tahay, waana mid
Ilaaha Badbaadiyeheenna ahu aqbali karo. 4 Wuxuu
doonayaa in dadka oo dhammu badbaado oo ay
runta gartaan. 5 Waayo, waxaa jira Ilaah keliya
iyo dhexdhexaadiye keliya oo u dhexeeya Ilaah iyo
dadka, waana ninka Ciise Masiix ah, 6 oo naftiisii
dadka oo dhan furashadooda u bixiyey, oo wakhtigiisii
qummanaa loo markhaati furay. 7 Taas daraaddeed
baa layga dhigay inaan noqdo mid wax wacdiya
oo rasuul ah oo macallin dadka aan Yuhuudda
ahayn ugu ah iimaan iyo run. Taasu waa runtay, oo
been sheegi maayo. 8 Taas daraaddeed waxaan
doonayaa in raggu meel walba ku tukado iyagoo
gacmo quduus ah kor u qaadaya oo aan cadho iyo
muran lahayn. 9 Sidaas oo kalena naaguhu waa inay,
iyagoo xishoonaya oo digtoon, isku sharraxaan dhar
qof xishood leh ku habboon, oo ayan isku sharraxin
timo tidcan, iyo dahab ama luul ama dhar qaali ah. 10
Laakiinse ha isku sharraxeen shuqullo wanaagsan oo
u eg dumarka cibaadada qira. 11 Naagtu aamusnaan
wax ha ku barato iyadoo isdambaysiinaysa. 12 Laakiin
naagna u fasixi maayo inay nin wax barto ama ay
ka xukun sarrayso, inay aamusnaato mooyaane.
13 Waayo, markii hore Aadan baa la sameeyey,

dabadeedna Xaawa. 14 Aadanna lama khiyaanayn,
laakiin naagtii baa inta la khiyaaneeyey waxay noqotay
mid xadgudubtay. 15 Laakiinse waxay ku badbaadi
doontaa carruurdhalidda, hadday ku sii socdaan
rumaysad iyo jacayl iyo quduusnaan iyagoo digtoon.

3 Hadalku waa run, Haddii nin doonayo shuqulka
hoggaamiyaha kiniisadda, shuqul wanaagsan buu
doonayaa. 2 Sidaas daraaddeed hoggaamiyaha
kiniisaddu waa inuu ahaado mid aan ceeb lahayn,
oo naag keliya qaba, oo feeyigan, oo digtoon,
oo sharaf leh, oo martida soo dhoweeya, oo ku
wanaagsan waxbaridda; 3 oo uusan sakhraan noqon,
oo uusan gacan fududaan, laakiin waa inuu noqdo
mid tudhid badan, oo uusan ilaaq lahayn, oo uusan
lacag jeclayn. 4 Waa inuu ahaado mid gurgiisa si
wanaagsan ugu taliya, oo carruurtiisu ka dambeeyaan
oo maamuusaan. 5 Laakiin nin hadduusan garanayn
si uu gurigiisa ugu taliyo, sidee buu kiniisadda Ilaah
u xanaanayn doonaa? 6 Waa inuusan ahaan mid
dhowaan rumaystay, waaba intaasoo intuu kibro uu
Ibliiska xukunkiisa ku dhacaaye. 7 Weliba waa inuu
markhaati wanaagsan ka helo kuwa dibadda ah,
waaba intaasoo uu ku dhacaa cay iyo dabinka Ibliiska.
8 Sidaas oo kalena caawiyayaasha kiniisaddu waa
inay ahaadaan dad la maamuuso oo ayan noqon
laba-hadallayaal, oo ayan khamri badan cabbin,
oo ayan faa'iidada ceebta ah jeclaan. 9 Waa inay
qarsoodiga iimaanka qalbi daahir ah ku haystaan. 10
Kuwaas marka hore ha la tijaabiyo, dabadeedna sida
iyagoo ah caawiyayaasha kiniisadda ha u adeegeen
hadday eed la' yihiin. 11 Sidaas oo kale dumarkuna
waa inay digtoonaadaan oo ayan ahaan kuwa wax
xanta. Waa inay feeyignaadaan, oo ay wax walba
aamin ku ahaadaan. 12 Caawiyayaasha kiniisaddu
mid kastaaba naag keliya ha guursado, hana noqdeen
kuwo si wanaagsan ugu talinaya carruurtooda iyo
guryahooda. 13 Waayo, kuwa sida iyagoo ah
caawiyayaasha kiniisadda si wanaagsan ugu adeega,
waxay nafsaddooda u helaan derejo wanaagsan
iyo dhiirranaan badan oo ay iimaanka Ciise Masiix
ku dhiirran yihiin. 14 Waxaan rajaynayaa inaan
dhowaan kuu imaado, laakiin waxaan waxyaalahan
kuugu soo qorayaa, 15 in, haddii aan wax badan
raago, aad ogaato sida waajibka ah oo loogu camal
fali lahaa guriga Ilaah dhexdiisa, oo ah kiniisadda
Ilaaha nool iyo tiirka iyo aasaaska runtaa. 16
Oo muranla'aan qarsoodiga cibaadadu waa weyn
yahay. Isaga jidh baa lagu muujiyey, oo ruux baa
xaq laga caddeeyey, malaa'iguhuna way arkeen,
quruumahana waa laga dhex wacdiyey, dunidana waa
laga rumaystay, ammaanna kor baa loogu qaaday.

4 Laakiin Ruuxu bayaan buu u sheegayaa in
wakhtiga ugu dambaysta qaar ka fogaan doono
iimaanka, iyagoo dhegaysanaya ruuxaxa khiyaaneeya
iyo cilmiyada jinniyada, 2 oo waxay kaga fogaan
doonaan labawejiilenimada dadka beenta ku hadla
oo qalbigooda la gubay sida isagoo bir kulul lagu
dhejiyey. 3 Waxay diidaan in la guursado, oo amraan
in laga fogaado cuntooyinka Ilaah u abuuray in
kuwa rumaysta oo runta yaqaanu mahadnaqid ku
aqbalaan. 4 Waayo, wax kasta oo Ilaah abuuray
wuu wanaagsan yahay, waana inaan waxba la diidin
haddii mahadnaqid lagu aqbalo, 5 waayo, waxaa
quduus lagaga dhigaa ereyga Ilaah iyo ducada. 6
Haddaad walaalaha waxyaalahan xusuusisid waxaad
ahaan doontaa Ciise Masiix midiidinkiisa wanaagsan,
adigoo hadallada iimaanka iyo cilmiga wanaagsan oo
aad raacday ku xoogaysanaya. 7 Laakiin ka fogow
sheekooyinka habraha oo nijaasta ah, oo nafsaddaada
bar cibaadaysiga, 8 waayo, jidhka waxbariddiisu
wax yar bay tartaa, laakiinse cibaadaysigu si walba
waxtar buu u leeyahay isagoo ballan u leh nolosha
haatan joogta iyo tan imanaysaba. 9 Hadalku waa
run, waana mid istaahila in la wada aqbalo. 10
Sababtan daraaddeed waannu u hawshoonnaa
oo u dadaalnaa, maxaa yeelay, waxaannu rajo
ku leennahay Ilaaha nool oo Badbaadiyaha u ah
dadka oo dhan, khusuusan kuwa rumaysan. 11
Waxyaalahan dadka ku amar oo bar. 12 Ninna yuusan
quudhsan dhallinyaronimadaada, laakiinse kuwa
rumaystay masaal ugu noqo xagga hadalka, iyo xagga
dabiicadda, iyo xagga jacaylka, iyo xagga rumaysadka,
iyo xagga daahirsanaantaba. 13 Ilaa aan imaado,
akhriska iyo waaninta iyo waxbaridda u digtoonow.
14 Ha dayicin hibada aad haysatid oo lagugu siiyey
waxyaalihii laguu sii sheegay markii waayeelladu
gacmahooda ku saareen. 15 Waxyaalahan ku dadaal,
oo nafsaddaada oo dhan u go' in horumarkaagu
dadka oo dhan u muuqdo. 16 Nafsaddaada iyo
cilmigaagaba u digtoonow. Oo waxyaalahan ku sii
soco, waayo, haddaad yeeshid, nafsaddaada iyo
kuwa ku dhegaystaba waad badbaadin doontaa.

5 Nin waayeel ah ha canaanan, laakiin u waani
sida aabbe oo kale; dhallinyaradana u waani sida
walaalo oo kale; 2 habrahana sida hooyooyin oo
kale u waani, naagaha dhallintayarna sida walaalo
oo kale, adigoo daahir ah. 3 Maamuus carmallada
runta ah oo nimankoodii ka dhinteen, 4 laakiin haddii
naag carmal ahu carruur leedahay ama carruurteedu
ay carruur leedahay, iyagu marka hore ha barteen
inay dadkooda si cibaado leh kula macaamiloodaan,
waalidkoodna u cawilceliyaan, waayo taasu way
wanaagsan tahay, waana mid Ilaah aqbali karo. 5
Waayo, tii carmal run ah oo cidlootay, waxay rajo ku
leedahay Ilaah, habeen iyo maalinna baryada iyo
tukashada way sii waddaa. 6 Laakiin tii raaxaysi u
noolaataa waa meyd intay nooshahay. 7 Waxyaalahan
ku amar inay ceeb la'aadaan. 8 Laakiin qof hadduusan
dadkiisa dhaqaalayn, khusuusan kuwa gurigiisa jooga,
kaasu iimaankuu ka hor yimid, wuuna ka sii liitaa
mid aan rumaysanayn. 9 Ha la qoro carmal aan
lixdan sannadood ka yarayn oo nin keliya naag u
ahaan jirtay, 10 oo loogu marag furay inay shuqullo
wanaagsan samaysay, hadday carruur korisay, hadday
shisheeyaha marti soori jirtay, hadday quduusiinta
cagaha u maydhay, hadday kuwii dhibaataysnaa u
gargaartay, hadday shuqul kasta oo wanaagsan aad
ugu dadaashay. 11 Laakiinse carmallada dhallintayar
diid, waayo, markay qooqaan ayay ka jeestaan
Masiixa, oo waxay doonayaan inay guursadaan. 12
Iimaankoodii hore way naceen, oo sidaas daraaddeed
waa la xukumay. 13 Waxay kaloo weliba bartaan inay
caajisiin noqdaan, iyagoo iska wareegaya oo guriba
guri uga baxaya; caajisiin oo keliyana ma ahaye,
weliba way warsheeko badan yihiin, oo axwaalka
dadka kalena way faraggeliyaan, iyagoo ku hadlaya
waxyaalo aan waajib ku ahayn. 14 Haddaba waxaan
doonayaa inay carmallada dhallintayaru guursadaan,
oo carruur dhalaan, oo gurigooda u taliyaan, oo ayan
cadowga isu jebin inuu caayo. 15 Waayo, hadda
ka hor qaar baa xagga Shayddaanka u leexday. 16
Haddii naag rumaysanu ay leedahay carmallo ha
u gargaarto iyaga, oo kiniisadda yaan la culaysin,
si ay u gargaarto kuwa carmallada runta ah. 17
Waayeellada si wanaagsan wax ugu taliya ha lagu
tiriyo kuwo istaahila in labanlaab loo maamuuso,
khusuusan kuwa ku hawshooda waxwacdinta iyo
waxbaridda. 18 Waayo, Qorniinku wuxuu leeyahay,
Waa inaadan dibiga af xidhin markuu sarreenka
burburinayo. Wuxuu kaloo leeyahay, Shaqaalahu
waa istaahilaa abaalgudkiisa. 19 Nin waayeel ah
ashtako ha ku qaadin, laba ama saddex qof oo ku
markhaati fura mooyaane. 20 Kuwa dembaaba inta
kale oo dhan hortooda ku canaano in kuwa kalena
ay cabsadaan. 21 Waxaan Ilaah iyo Ciise Masiix iyo
malaa'igaha la doortay hortooda kugu waaninayaa
inaad waxyaalahan ku dhawrtid eexashola'aan, oo
aadan waxba samayn adoo dadka kala jeclaanaya.
22 Ninna gacmaha degdeg ha u saarin, dad kale
dembiyadoodana ha ka qayb gelin. Nafsaddaada
daahirsanaan ku dhawr. 23 Laakiinse hadda ka dib
biyo oo keliya ha cabbin, illowse waxoogaa yar oo
khamri ah u cab calooshaada iyo cudurradaada
mararka badan kugu soo noqnoqda daraaddood.
24 Dadka qarkood dembiyadoodu waa bayaan, oo
waxay u hor marayaan xukunka, dadka qaarkoodna
kuwoodu way daba socdaan. 25 Sidaas oo kalena
waxaa jira shuqullo wanaagsan oo bayaan ah, kuwa
aan caynkaas ahaynna lama qarin karo.

6 In alla intii addoommo ah oo ka hoosaysa
harqoodka addoonnimada, sayidyadooda ha
ku tiriyeen kuwo maamuus oo dhan istaahila,
si aan magaca Ilaah iyo cilmiga loo caayin. 2
Kuwii sayidyo rumaysan lahu yaanay quudhsan,
maxaa yeelay, waa walaalo; laakiin ha u adeegeen
intay quudhsan lahaayeen, maxaa yeelay, kuwa
shuqulkooda wanaagsan ka faa'iidaa waa kuwa
rumaysan oo la jecel yahay. Dadka waxyaalahan bar
oo ku waani. 3 Haddii nin dadka cilmi kale baro oo
uusan u oggolaan hadalka runta ah oo Rabbigeenna
Ciise Masiix iyo cilmiga raacsan cibaadada, 4 kaasu
waa kibirsan yahay, oo waxba garan maayo. Wuxuuna
u jeellan yahay su'aalo iyo hadal-iskuqabasho,
waxaana ka yimaada hinaaso iyo dirir iyo cay iyo
tuhun xun, 5 iyo murannada dadka maankoodu
kharribmay oo runta waayey, iyagoo u malaynaya in
cibaadadu tahay wax faa'iido laga helo. 6 Laakiin
cibaadadu waa faa'iido weyn markii waxa la haysto
raalli lagu yahay; 7 waayo, dunida waxba ma aynu
keenin, waxbana ka qaadan kari mayno. 8 Laakiinse
haddaynu haysanno dhar iyo dhuuni, way inagu
filnaan doonaan. 9 Laakiin kuwa doonaya inay taajir
noqdaan, waxay ku dhacaan duufsasho iyo dabin
iyo damacyo badan oo nacasnimo ah waxyeellona

leh, oo dadka ku hafiya baabbi'in iyo halaag. 10
Waayo, jacaylka lacagtu waa xididka xumaatooyinka
oo dhan, oo qaar intay higsanayeen ayay iimaankii
ka ambadeen, oo waxaa muday tiiraanyo badan.
11 Laakiinse adigu, nin yahow Ilaah, waxyaalahan
ka carar; oo raac xaqnimada, iyo cibaadada, iyo
iimaanka, iyo jacaylka, iyo dulqaadashada, iyo
qabownimada. 12 Dagaalka wanaagsan oo iimaanka
dagaallan, oo qabso nolosha weligeed ah, oo laguugu
yeedhay, oo aad qirashada wanaagsan ku hor qiratay
markhaatiyaal badan. (aiōnios g166) 13 Ilaah hortiis
kan wax kasta nooleeya, iyo Ciise Masiix hortiis, kan
Bontiyos Bilaatos hortiisa qirashada wanaagsan ku
qirtay, waxaan kugu amrayaa 14 inaad amarka ku
xajisid iinla'aan iyo ceebla'aan ilaa Rabbigeenna Ciise
Masiix muuqdo, 15 muuqashadaas uu wakhtigiisa
muujin doono, kan ammaanta leh oo keligiis xoogga
leh, oo ah Boqorka boqorrada iyo Sayidka sayidyada,
16 kan keligiis aan dhimanayn, oo ku dhex jira nuurka
aan loo dhowaan karin, oo aan ninna arkin, lana
arki karin; isagu ha lahaado ciso iyo itaal weligiis.
Aamiin. (aiōnios g166) 17 Kuwa dunidatan haatan la
joogo hodanka ku ah waani inayan iskibrin oo ayan
maalka aan la hubin isku hallayn, laakiinse ay isku
halleeyaan Ilaaha wax kasta si deeqsinimo ah inoo
siiya si aynu ugu raaxaysanno. (aiōn g165) 18 Oo waani
inay wax san sameeyaan, oo ay shuqullo wanaagsan
hodan ku ahaadaan, oo ay deeqsi ahaadaan, oo ay
dadka kale wax siiyaan, 19 iyagoo wakhtiga imanaya
u dhiganaya aasaas wanaagsan, inay nolosha runta
ah qabsadaan. 20 Timoteyosow, wixii laguu dhiibay
ilaali, oo ka leexo hadalka aan micnaha lahayn oo
nijaasta ah iyo muranka aqoonta beenta ah, 21 oo
qaar qirashadeeda aawadeed iimaanka ku gafeen.
Nimco ha idinla jirto.

2 Timoteyos

1 Anigoo Bawlos ah oo rasuulkii Ciise Masiix ku
ah doonista Ilaah, sida uu leeyahay ballanka
nolosha Ciise Masiix ku jirta, 2 waxaan warqaddan
u qorayaa Timoteyos oo ah wiilkayga aan jeclahay.
Nimco iyo naxariis iyo nabadu ha kaaga yimaadeen
Ilaaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Ciise Masiix. 3
Waxaan ku mahadnaqayaa Ilaaha aan qalbi daahir
ah ugu adeego siday awowayaashay ugu adeegi
jireen, anigoo habeen iyo maalinba joogsila'aan
baryadayda kugu xusuusanaya. 4 Markaan ilmadaadii
xusuusto waxaan aad u doonayaa inaan ku arko,
inaan aad u farxo. 5 Waxaan xusuustay rumaysadka
aan labada weji lahayn oo kugu jira, oo markii
horena ku jiri jiray ayeeyadaa Lowis iyo hooyadaa
Yunikee, adigana waan kugu aaminsanahay inuu kugu
jiro. 6 Taas daraaddeed waxaan ku xusuusinayaa
inaad kicisid hadiyadda Ilaah ee kugu jirta oo
kuugu timid gacmosaariddaydii. 7 Waayo, Ilaah
inama uu siin ruuxa cabsida, laakiinse wuxuu ina
siiyey ruuxa xoogga iyo jacaylka iyo miyirka. 8
Sidaas daraaddeed ha ka xishoon u markhaatifuridda
Rabbigeenna ama aniga oo isaga maxbuus u
ah, laakiinse dhibaatada injiilka kaga qayb qaado
xoogga Ilaah. 9 Ilaah waa kan ina badbaadiyey oo
yeedhid quduus ah inoogu yeedhay, mana aha xagga
shuqulladeenna, laakiinse waa xagga qasdigiisa
iyo nimcadiisa, oo uu waayadii hore hortood inagu
siiyey Ciise Masiix, **(aiōnios g166)** 10 laakiinse haatan
lagu muujiyey muuqashada Badbaadiyeheenna Ciise
Masiix, kaas oo dhimashada baabbi'iyey, oo nolosha
iyo dhimashola'aanta iftiinka ugu soo saaray xagga
injiilka, 11 kaas oo laygu doortay inaan noqdo mid
wax wacdiya iyo rasuul iyo macallinba. 12 Sababtaas
aawadeed ayaan waxyaalahan ugu xanuunsanayaa;
laakiinse ka xishoon maayo, waayo, waan garanayaa
kan aan rumaystay, oo waxaan aaminsanahay inuu
awoodo inuu dhawro wixii aan ku ammaanaystay
ilaa maalintaas. 13 Masaalkii erayada runta ahaa ee
aad iga maqasheen ku xaji rumaysadka iyo jacaylka
Ciise Masiix ku jira. 14 Ammaanadii wanaagsanayd
ee laguu dhiibay ku dhawr Ruuxa Quduuska ah oo
inagu dhex jira. 15 Waad og tahay in kuwii Aasiya
joogay oo dhammu ay iga leexdeen, waxaana ka
mid ah Fugelos iyo Hermogenees. 16 Rabbiga ha u
naxariisto reerkii Oneesiforos; waayo, marar badan
ayuu i nasiyey, kamana xishoon silsiladdayda. 17
Laakiinse markuu Rooma joogay wuxuu ku dadaalay
inuu i daydayo, wuuna i helay. 18 Rabbigu maalintaas
ha u naxariisto. Oo adigu aad baad u taqaan intuu
waxyaalo ka adeegay Efesos.

2 Haddaba, wiilkaygiiyow, ku xoogayso nimcada
Ciise Masiix ku jirta. 2 Oo waxyaalihii aad
markhaatiyaal badan dhexdood igaga maqashay ku
ammaanee niman aamin ah oo awooda inay kuwa
kaleeto baraan. 3 Dhibaato ka qayb qaado sida askari
wanaagsan oo Ciise Masiix. 4 Nin askari ahi, si uu
uga farxiyo kii isaga askari ahaanta u qortay, iskuma
murgiyo axwaasha noloshan, 5 weliba haddii nin galo
cayaaraha loo loollamo, taaj looma saaro hadduusan
sida qaynuunka ah u loollamin. 6 Ninka beerta leh ee
hawshoodaa waa inuu ahaadaa kan ugu horreeya
oo midhaha ka qayb qaata. 7 Waxaan leeyahay ka
fiirso, waayo, Rabbigu wuxuu ku siin doonaa wax
walba garashadooda. 8 Bal xusuuso Ciise Masiix, kan
kuwii dhintay ka soo sara kacay, oo Daa'uud ka soo
farcamay, sida uu leeyahay injiilka aan idinku wacdiyo,
9 kan aan u dhibtoodo oo aan u xidhnahay sidii mid
wax xun falay; laakiinse erayga Ilaah ma xidhna. 10
Haddaba wax walba waxaan ugu adkaystaa kuwa la
doortay aawadood inay iyana helaan badbaadada
ammaanta weligeeda leh oo ku jirta Ciise Masiix.
(aiōnios g166) 11 Hadalkanu waa dhab, Haddii aynu
isaga la dhimannay, dee haddana waynu la noolaan
doonnaa, 12 haddii aynu adkaysanno, dee haddana
wax baynu la xukumi doonnaa; haddii aynu isaga
inkirnona, dee isna wuu ina diidi doonaa; 13 haddii
aynu nahay aaminlaawayaal, isagu weli waa aamin;
waayo, isagu isma burin karo. 14 Waxyaalahan
iyaga xusuusi oo Rabbiga hortiisa ku amar inayan
hadal ku murmin, waayo, kaasu faa'iido ma leh,
laakiinse kuwa maqla ayuu sii kharribaa. 15 Ku
dadaal inaad nafsaddaada loo bogay Ilaah siisid,
adigoo ah shaqeeye aan dadka ka xishoonin, oo
hadalka runta ah si hagaagsan u wada. 16 Laakiinse
ka fogow hadalka aan micnaha lahayn, oo nijaasta
ah, waayo, kuwaas waxay hore u sii wadi doonaan
cibaadola'aanta, 17 oo hadalkoodu sida waraabowgu
u faafo ayuu u sii faafi doonaa; iyaga waxaa ka mid
ah Humenayos iyo Fileetos, 18 oo ah kuwa xagga
runta ka gefay iyagoo leh, Sarakicidda waa horaa la

soo dhaafay, oo qaar bay iimaanka ka halleeyaan. 19
Habase yeeshee aasaaskii adkaa oo Ilaah dhigay wuu
taagan yahay, isagoo leh sumaddan, Rabbigu wuu
yaqaan kuwiisa; oo mid kasta oo magaca Rabbiga
soo qaada xaqnimola'aanta ha ka tago. 20 Haddaba
kuma jiraan guri weyn weelal dahab iyo lacag keliya
ahi, laakiinse waxaa kaloo yaal kuwo qoryo iyo
dhoobo ah; oo qaarkoodna wax sharaf leh ayay
taraan, qaarna wax aan sharaf lahayn. 21 Sidaas
daraaddeed haddii nin iska daahirsho kuwan, kaasu
wuxuu ahaan doonaa weel sharaf leh, oo quduus
laga dhigay, oo sayidka wax u tara, oo shuqul kasta
oo wanaagsan loo diyaariyey. 22 Haddaba ka fogow
damacyada xunxun ee dhallinyaronimada, laakiinse
xaqnimo, iyo rumaysad, iyo jacayl, iyo nabad la
raac kuwa Rabbiga uga yeedha qalbi daahir ah. 23
Iska diid su'aalaha nacasnimada iyo jaahilnimada
ah, adigoo og inay dagaallo dhalaan. 24 Addoonka
Rabbigu waa inuusan ilaaqtamin, laakiin waa inuu
ahaado mid dadka u wada roon, oo waxbaridda ku
wanaagsan, oo dulqaadasho badan, 25 oo si qabow
u edbiya kuwa isaga diida; mindhaa Ilaah waa siin
doonaa toobadkeenid inay runtay gartaan, 26 oo ay
dabinka Ibliiska ka baxsadaan, iyagoo lagu qabtay si
ay muraadkiisa u yeelaan.

3 Bal tan ogow, maalmaha ugu dambeeya waxaa
iman doona wakhtiyo dhib badan. 2 Maxaa yeelay,
dadku waxay ahaan doonaan kuwo naftooda jecel, iyo
kuwo lacag jecel, iyo kuwo faan badan, iyo kuwo kibir
badan, iyo kuwo caytan badan, iyo kuwo waalidkood
caasi ku ah, iyo kuwo aan mahadnaqin, iyo kuwo aan
quduus ahayn, 3 iyo kuwo aan kalgacayl lahayn, iyo
kuwo aan heshiis doonaynin, iyo kuwo wax xanta,
iyo kuwo aan iscelin karin, iyo kuwo ba'an, iyo kuwo
aan wanaagga jeclayn, 4 iyo kuwo gacangeliyayaal
ah, iyo kuwo haad ah, iyo kuwo isla weyn, iyo kuwa
raaxaysi jecel intii ay Ilaah jeclaan lahaayeen. 5 Iyagu
waxay haystaan u-ekaanta cibaadaysiga, laakiinse
xooggiisay diidaan; kuwaas ka leexo. 6 Waayo,
kuwaas waxaa ka mid ah kuwa guryaha gala, oo
ambiya naagaha caqliga la' oo dembiyadu ku raran
yihiin, oo damacyada kala duduwanu ay la tageen, 7
oo weligood wax baranaya, laakiinse aan marnaba
awoodin inay runta gartaan. 8 Siday Yannees iyo
Yambarees isu hor taageen Muuse, saas oo kalay
kuwanuna runta isu hor taagaan; waana niman
maankoodu kharribmay oo xagga iimaankana laga
nacay. 9 Laakiinse hore uma socon doonaan, waayo,
nacasnimadoodu bayaan bay dadka oo dhan u noqon
doontaa sidii ay kuwaas toodiiba u noqotay. 10
Laakiinse adigu waxaad raacday waxbariddayda, iyo
socodkayga, iyo qasdigayga, iyo rumaysadkayga, iyo
dulqaadashadayda, iyo jacaylkayga, iyo samirkayga,
11 iyo silecyadayda, iyo xanuunsigayga. Waxyaalihii
xunxumaa ee igu dhacay markaan Antiyokh iyo
Ikoniyon iyo Lustara joogay! Silecyadii badnaa
ee aan u adkaystay! Oo kulligood Rabbigaa iga
samatabbixiyey. 12 Runtii, kulli inta doonaysa inay
si cibaado leh Ciise Masiix ugu noolaadaan waa la
silcin doonaa. 13 Laakiinse dadka sharka leh iyo
khaa'innadu aad iyo aad bay u sii xumaan doonaan,
iyagoo wax khiyaaneeya, lana khiyaaneeyo. 14
Laakiinse adigu ku sii soco waxyaalihii aad baratay oo
aad hubsatay, adigoo garanaya kuwii aad ka baratay;
15 tan iyo yaraantaadii waxaad garanaysay qorniinka
quduuska ah oo badbaadada kugu garansiin kara
rumaysadka Ciise Masiix lagu rumaysto. 16 Qorniin
kastaa wuxuu ku ahaaday Ruuxa Ilaah oo waxtar
buu u leeyahay waxbaridda, iyo canaanashada, iyo
hagaajinta, iyo edbinta xagga xaqnimada; 17 in ninka
Ilaah u ahaado mid dhan oo aad loogu diyaariyey
shuqul kasta oo wanaagsan.

4 Waxaan kugu amrayaa Ilaah hortiis iyo Ciise
Masiix oo xukumi doona kuwa nool iyo kuwii
dhintayba hortiisa, oo waxaan kaloo kugu amrayaa
muuqashadiisa iyo boqortooyadiisa, 2 inaad hadalka
dadka ku wacdido. Wakhti wanaagsan iyo wakhti
xunba ku dadaal, oo canaano, oo hagaaji, oo
waani, adigoo dulqaadanaya oo wax baraya. 3
Waayo, waxaa iman doona wakhti aan dadku u
adkaysan doonin cilmiga runta ah, laakiinse iyagoo
dheguhu cuncunayaan ayay waxay u urursan doonaan
macallimiin siday damcaan; 4 oo dhegahooday runta
ka leexin doonaan, oo waxay u jeedin doonaan
sheekooyin. 5 Laakiinse adigu mar kasta digtoonow,
oo dhibta u adkayso, oo shuqulka wacdiyaha qabo,
oo adeegiddaada dhammee. 6 Waayo, haatan
allabari ahaan baa lay bixinayaa, oo wakhtigii aan
tegi lahaa waa yimid. 7 Dagaalkii wanaagsanaa
waan dagaallamay, oo tartankii waan dhammeeyey,
iimaankiina waan dhawray. 8 Haddaba waxaa la ii
dhigay taajkii xaqnimada oo Rabbiga ah xaakinka

xaqa ahu i siin doono maalintaas; oo keligayna
ima siin doono, laakiin kuwa muuqashadiisa jecel
oo dhanna wuu siin doonaa. 9 Ku dadaal inaad
dhaqso iigu timaadid; 10 waayo, Deemaas intuu
dunidan haatan la joogo jeclaaday ayuu iga tegey,
oo wuxuu aaday Tesaloniika; Kereeskeesna wuxuu
aaday Galatiya; Tiitosna wuxuu aaday Dalmatiya.
(aiōn g165) 11 Haatan Luukos oo keliya ayaa ila jooga.
Markos soo kaxee oo ha ku soo raaco; waayo, waxtar
buu igu leeyahay xagga adeegidda. 12 Laakiinse
Tukhikos waxaan u diray Efesos. 13 Markaad soo
kacdid ii soo qaad shuluggayga aan kaga tegey
Karbos oo Taroo'as jooga, buwaagtiina ii soo qaad
khusuusan idiinta wax lagu qoro. 14 Aleksanderos,
kii naxaasta tumi jiray, wax xun oo badan buu ii
yeelay; Rabbigu wuxuu ugu abaalgudi doonaa sidii
camalladiisu ahaayeen. 15 Adiguna iska jir isaga,
waayo, aad buu hadalkayaga u hor joogsaday. 16
Isdaafacaaddaydii hore ninna isma kay garab taagin,
laakiinse kulli waa layga wada tegey. Taas yaan
dushooda laga dhigin. 17 Laakiinse Rabbiga ayaa
iskay garab taagay, oo xoog i siiyey, inaan farriinta
dadka oo dhan wada gaadhsiiyo oo ay dadka aan
Yuhuudda ahayn wada maqlaan; oo waxaa layga
samatabbixiyey afkii libaaxa. 18 Oo Rabbiguna wuu
iga samatabbixin doonaa shuqul kasta oo shar ah,
oo wuxuu igu nabad gelin doonaa boqortooyadiisa
jannada ah. Isaga ammaanu ha u ahaato weligiis iyo
weligiis. Aamiin. (aiōn g165) 19 Igu salaan Bariska iyo
Akula iyo reerkii Oneesiforos. 20 Erastos wuxuu ku
hadhay Korintos; laakiinse Torofimos oo buka ayaan
Mileetos uga soo kacay. 21 Ku dadaal inaad wakhtiga
qabowga hortiis ii timaadid. Waxaa ku soo salaamaya
Yubulos iyo Budees iyo Liinos iyo Kalawdiya iyo
walaalaha oo dhan. 22 Rabbigu ruuxaaga ha la jiro.
Nimcona ha kula jirto. Aamiin.

Tiitos

1 Anigoo Bawlos ah oo Ilaah addoon u ah, Ciise
Masiixna rasuul u ah, siday yihiin iimaanka
kuwa Ilaah doortay iyo aqoonta runta oo ah xagga
cibaadada, 2 iyagoo rajaynaya nolosha weligeed ah oo
Ilaaha aan beenta sheeginu u ballanqaaday waayadii
hore hortood, (aiōnios g166) 3 laakiinse wakhtiyadiisii
goonida ahaa uu hadalkiisii ku muujiyey wacdigii laygu
ammaaneeyey sida Ilaaha Badbaadiyeheenna ahu u
amray, 4 waxaan warqaddan u qorayaa Tiitos oo ah
wiilkayga runta ah xagga iimaanka inaga dhexeeya.
Nimco iyo nabadu ha kaaga yimaadeen Ilaaha
Aabbaha ah iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix.
5 Sababtaas daraaddeed ayaan Kereetee kaaga
dhex tegey inaad hagaajisid waxyaalaha hadhay
iyo inaad waayeello magaalo walba ka dooratid
sidaan kuugu amray, 6 hadduu mid waliba yahay
nin aan ceeb lahayn, oo naag keliya qaba, oo leh
carruur rumaysan, oo aan rabshad iyo caasinimo
lagu dacwaynin. 7 Waayo, hoggaamiyaha kiniisaddu
waa inuu ceeb la'aado sida wakiilka Ilaah; oo uusan
madax adkaan, oo uusan camal fududaan, oo uusan
sakhraan noqon, oo uusan gacan fududaan, oo uusan
faa'iidada ceebta ah jeclaan, 8 laakiinse waa inuu
ahaado mid martida soo dhoweeya, oo wanaag jecel,
oo feeyigaan, oo xaq ah, oo quduus ah, oo iscelin
kara; 9 isagoo xajinaya hadalka aaminka ah oo ah
sidii loo baray, inuu awoodo inuu cilmiga runta ah
ku waaniyo oo ku canaanto kuwa muranka miidhan
ah. 10 Waayo, waxaa jira caasiyiin badan, iyo kuwa
hadal xun ku hadla, iyo khaa'inno, oo khusuusan
waa kuwa gudan. 11 Kuwaas afkooda waa in la
xidho, maxaa yeelay, waa kuwa reero dhan gembiya
iyagoo faa'iidada ceebta ah aawadeed u baraya
waxyaalo aan waajib ahayn inay baraan. 12 Mid
iyaga ka mid ahaa oo nebigoodii ahaa ayaa wuxuu
yidhi, Reer Kereetee weligood waa beenaalayaal,
iyo dugaag xun, iyo kuwo cir weyn oo caajisiin ah.
13 Markhaatigaasu waa run. Sababtaas aawadeed
aad u canaano iyaga inay iimaanka si run ah ugu
socdaan 14 iyagoo aan dhegaysanayn sheekooyinka
Yuhuudda iyo amarrada dadka runta ka leexanaya.
15 Kuwa daahirka ah wax waluba waa u daahir, laakiin
kuwa nijaasaysan oo aan rumaysadka lahayn waxba
daahir uma aha, laakiinse kaskooda iyo niyadooduba
waa nijaasoobeen. 16 Waxay afka ka qirtaan inay
Ilaah yaqaaniin, laakiin camalladooday isaga kaga
hor yimaadaan, iyagoo karaahiyo iyo caasiyiin ah, oo
xagga shuqul wanaagsan oo dhan laga nacay.

2 Laakiinse adigu ku hadal waxyaalaha ku habboon
cilmiga runta ah. 2 Odayaashu waa inay
feejignaadaan oo dhug yeeshaan oo digtoonaadaan
oo ay si run ah ugu socdaan iimaanka iyo jacaylka
iyo dulqaadashada. 3 Sidaas oo kalena habruhu waa
inay asluub quduus ah lahaadaan, oo ayan noqon
kuwa wax xanta, oo ayan khamri badan addoommo u
noqon, laakiinse ay noqdaan kuwo wax wanaagsan
dadka bara. 4 Oo waa inay naagaha dhallintayar
baraan inay jeclaadaan nimankooda iyo carruurtooda,
5 oo ay digtoonaadaan, oo ay daahir noqdaan, oo ay
gurigooda ka shaqeeyaan, oo ay wanaagsanaadaan,
iyagoo nimankooda ka dambeeya, si aan ereyga
Ilaah loo caayin. 6 Ragga dhallinyarada ahna sidaas
oo kale ku waani inay digtoonaadaan. 7 Wax
walba nafsaddaada masaal ahaan u tus xagga
shuqullada wanaagsan; oo cilmigaagana ku tus
qummanaan, iyo dhuglahaan, 8 iyo hadal run ah
oo aan ceeb lahayn, si midka geesta kaa ahu u
ceeboobo, oo uusan u helin wax xun oo uu inaga
sheego. 9 Addoommaduna waa inay sayidyadooda
ka dambeeyaan, oo ay wax kasta kaga farxiyaan, oo
ayan la murmin, 10 oo ayan wax ka xadin, laakiin
waa inay aaminnimo wanaagsan oo dhan muujiyaan,
inay si kasta cilmiga Ilaaha Badbaadiyeheenna ah
ammaan ugu soo jiidaan. 11 Waayo, nimcadii Ilaah
way muuqatay, iyadoo badbaado u keenaysa dadka
oo dhan, 12 oo ina baraysa inaynu cibaadola'aanta
iyo damacyada dunida diidno, oo aynu wakhtigan
haatan la joogo digtoonaan iyo xaqnimo iyo cibaado
ku noolaanno, (aiōn g165) 13 innagoo sugayna rajada
barakaysan iyo muuqashada ammaanta Ilaaheenna
weyn oo ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. 14 Isagu
nafsaddiisuu u bixiyey aawadeen, inuu dembi oo
dhan inaga furto oo uu inaga dhigto dad daahirsan
oo uu isagu leeyahay oo ku dadaalaya shuqullo
wanaagsan. 15 Waxyaalahan dadka kula hadal, oo
ku waani, oo ku canaano, adigoo amar oo dhan leh.
Oo ninna yuusan ku quudhsan.

3 Xusuusi iyaga inay taliyayaasha iyo kuwa amarka
leh ka dambeeyaan, oo ay dhego nuglaadaan, oo

ay shuqul kasta oo wanaagsan diyaar u ahaadaan, 2
oo ayan ninna caayin oo noqon kuwa ilaaq badan,
laakiinse dadka oo dhan roonaan iyo qaboobaan
ha tuseen. 3 Waayo, innaguba waa baynu ahayn
nacasyo, iyo caasiyiin, iyo kuwa la khiyaaneeyey,
iyo addoommada damacyada xaaraanta ah iyo
raaxooyinka kala duduwan, oo waxaynu ku socon
jirnay xumaan iyo xaasidnimo, oo waxaynu ahaan
jirnay kuwo la nebcaaday oo iyana midba midka
kale neceb yahay. 4 Laakiinse markii raxmaddii
Ilaaha Badbaadiyeheenna ah iyo jacaylkii uu dadka
u qabay muuqdeen, 5 ayuu ina badbaadiyey.
Inaguma uu badbaadin shuqullada xaqnimada oo
aynu samaynay, laakiinse naxariistiisa aawadeed
wuxuu inagu badbaadiyey nadiifinta dhalashadii
labaad iyo cusboonaysiinta Ruuxa Quduuska ah,
6 oo uu aad inoogu shubay oo uu inoogu soo
dhiibay Badbaadiyeheenna ah Ciise Masiix; 7
inaynu, innagoo quduus laynagaga dhigay nimcadiisa,
rajada ku noqonno kuwo nolol weligeed ah dhaxla.
(aiōnios g166) 8 Hadalkanu waa run, oo xagga
waxyaalahan waxaan doonayaa inaad ku adkaysatid
in kuwa Ilaah rumaysanu ay digtoonaadaan inay
shuqullo wanaagsan ku dadaalaan. Waxyaalahanu
way wanaagsan yihiin, dadkana wax bay u taraan.
9 Laakiin ka fogow su'aalaha nacasnimada ah, iyo
abtirsiinyada, iyo murannada, iyo ilaaqda sharciga ku
saabsan, waayo, waxtar iyo micne toona ma leh. 10
Haddaad nin bidci ah mar iyo laba waanisid dabadeed
ka leexo, 11 adigoo garanaya in ninka caynkaas ahu
qalloocan yahay oo dembaabo isagoo isxukumay.
12 Markaan kuu soo diro Artemaas ama Tukhikos
aad ugu dadaal inaad iigu timaado Nikobolis, waayo,
waxaan goostay inaan xilliga qabow meeshaas joogi
doono. 13 Ku dadaal inaad Seenaas kan sharciga
yaqaan iyo Abolloos soo ambabbixisid si ayan waxba
ugu baahan. 14 Dadkeennuna ha barto inay shuqullo
wanaagsan ugu dadaalaan caawimaadda loo baahan
yahay, inayan kuwo aan midho lahayn noqonin. 15
Kuwa ila jooga oo dhammu way ku soo salaamayaan.
Igu salaan kuwa iimaanka nagu jecel. Nimco ha idinla
wada jirto.

Filemon

1 Anigoo Bawlos ah oo Ciise Masiix maxbuus u ah,
iyo walaalkeen Timoteyos, waxaannu warqaddan
u qoraynaa Filemon oo ah gacaliyahayaga nala
shaqeeya, 2 iyo walaashayo Afiya, iyo Arkhibbos oo
askar nala ah, iyo kiniisadda gurigaaga ku taal. 3
Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Ilaaha
Aabbeheenna ah iyo Rabbi Ciise Masiix. 4 Had iyo
goorba Ilaahay baan kuugu mahadnaqaa, anigoo
baryadayda kugu xusuusanaya, 5 waayo, waxaan
maqlay jacaylka aad quduusiinta oo dhan u qabto
iyo rumaysadka aad Rabbi Ciise ku rumaysato. 6
Oo waxaan baryayaa in wadaagidda iimaankaagu
uu socodsiiyo aqoonta wax kasta oo wanaagsan oo
inoogu jira Masiixa. 7 Waayo, jacaylkaaga waxaan ku
haystay farxad iyo dhiirranaan badan, maxaa yeelay,
qalbiga quduusiinta adaa qabowjiyey, walaalkayow.
8 Sidaas daraaddeed, in kastoo aan Masiixa ku
leeyahay dhiirranaan badan inaan kugu amro waxa
kuu eg, 9 haddana waxaan ka jeclaan lahaa inaan
ku baryo jacaylka aawadiis, anigoo ah duqii Bawlos,
maxbuusna Ciise Masiix u ah. 10 Waxaan kuu
baryayaa wiilkayga Oneesimos oo aan dhalay anigoo
xabbisan, 11 kii waagii hore aan waxtarka kuu lahaan
jirin, haatanse adiga iyo anigaba wax ina tara. 12
Waan kuu soo celinayaa, isagoo qalbigayga ah. 13
Waxaan jeclaan lahaa inaan sii hayo inuu aawadaa
iigu adeego inta aan injiilka u xabbisanahay. 14
Laakiinse ma aanan doonayn inaan sameeyo wax
aadan ila ogayn, inaan wanaaggaagu noqon dirqi
laakiinse uu noqdo ikhtiyaar. 15 Mindhaa wuxuu
cabbaar kaaga maqnaa inaad weligaa haysatid;
(aiōnios g166) 16 laakiinse aadan mar dambe u haysan
addoon sidiis, illowse si mid addoon ka wanaagsan
oo ah walaal aan khusuusan anigu jeclahay, laakiinse
adigu aad iga sii jeceshahay, xagga jidhka iyo xagga
Rabbigaba. 17 Haddaba haddaad igu tirinaysid
inaan ahay saaxiibkaaga wax kula wadaaga, isaga
u aqbal sidaad ii aqbali lahayd. 18 Oo hadduu ku
xumeeyey ama wax kaa qabo, aniga igu xisaab. 19
Anigoo Bawlos ah waxaan gacantayda ku qorayaa,
Anigaa bixin doona. Kugu odhan maayo, Wax baan
kugu leeyahay xataa naftaadaba ha noqotee. 20
Haah, walaalkayow, xagga Rabbiga farxad aan kaa
helo, qalbigaygana xagga Masiixa ku qabowji. 21
Waxaan aaminsanahay addeeciddaada, oo sidaas
daraaddeed ayaan warqaddan kuugu soo qorayaa,
anigoo garanaya inaad samaynaysid wax ka sii
badan waxaan leeyahay. 22 Isla markaasna ii diyaari
meel aan ku hoydo; waayo, waxaan rajaynayaa
in baryadiinna laygu kiin siiyo. 23 Waxaa ku soo
salaamaya Ebafras oo xagga Ciise Masiix maxbuus
ila ah, 24 iyo Markos, iyo Aristarkhos, iyo Deemaas,
iyo Luukos, kuwaas oo ila shaqeeya. 25 Nimcada
Rabbigeenna Ciise Masiix ruuxiinna ha la jirto.
Aamiin.

Cibraaniyada

1 Ilaah wuxuu waagii hore siyaalo badan oo kala
duduwan awowayaasheen kula hadlay nebiyadii, 2
laakiin maalmahan ugu dambaystooda wuxuu inagula
hadlay Wiilkiisa uu ka dhigay kan wax walba dhaxla,
kan uu duniyooyinkana ku sameeyey. (aiōn g165) 3
Oo isagu waa dhalaalka ammaantiisa iyo u-ekaanta
ahaantiisa, oo wax walba wuxuu ku hayaa erayga
xooggiisa, oo goortuu daahirinta dadka dembiyadooda
sameeyey dabadeed ayuu wuxuu fadhiistay Weynaha
xagga sare midigtiisa, 4 isagoo aad uga wanaagsan
malaa'igaha siduu u dhaxlay magac ka sii wanaagsan
kooda. 5 Malaa'igihii tee buu marnaba ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga, Maantaan ku dhalay?
Oo weliba, Waxaan isaga u noqon doonaa Aabbe,
Oo isaguna wuxuu ii noqon doonaa Wiil? 6 Oo
weliba, markuu curadka dunida dhex keenayay,
wuxuu yidhi, Malaa'igaha Ilaah oo dhammu isaga
ha caabudeen. 7 Oo xagga malaa'igahana wuxuu
ka yidhi, Wuxuu malaa'igihiisa ka dhigaa dabaylo,
Kuwa u adeegana dab ololkiis. 8 Laakiin Wiilka
wuxuu ka yidhi, Carshigaagu, Ilaahow, waa weligiis
iyo weligiis; Oo usha qummanaantuna waa usha
boqortooyadaada. (aiōn g165) 9 Adigu xaqnimada
waad jeclayd, dembigana waad necbayd, Sidaas
daraaddeed Ilaaha Ilaahaaga ahi wuxuu kuugu
subkay Saliidda farxadda, oo kuwa ku weheliyana
wuu kaa sarraysiiyey. 10 Oo, Adigu Rabbiyow, bilowgii
dhulkaad aasaastay, Samooyinkuna waa shuqullada
gacmahaaga, 11 Iyagu way baabbi'i doonaan, adiguse
waad sii jiraysaa; Oo kulligood sida dhar bay u
duugoobi doonaan, 12 Oo sida go' baad u laallaabi
doontaa, Sida dhar bayna u beddelmi doonaan;
Adiguse sidaadii uun baad tahay Sannadahaaguna
ma dhammaan doonaan. 13 Malaa'igihii tee buu
marnaba ku yidhi, Midigtayda fadhiiso Ilaa aan
cadaawayaashaada cagahaaga hoostooda geliyo? 14
Miyaanay kulligood ahayn ruuxyo kaalmeeya oo loo
soo diray inay shuqul u qabtaan kuwa badbaadada
dhaxli doona?

2 Taa aawadeed waa inaynu aad u dhegaysanno
waxaynu maqalnay waaba intaasoo ay inaga
fakadaan. 2 Waayo, haddii hadalkii malaa'iguhu ku
hadleen xaqiiq ahaa, oo kii kasta oo xadgudub iyo
caasinimo sameeyey uu helay abaalgud xaq ah, 3
sidee baynu u baxsan doonnaa haddaynu dayacno
badbaadintan weyn oo Rabbigu kolkii hore ku hadlay
oo kuwii maqlayna inoo xaqiiqeeyeen? 4 Ilaahna
wuxuu ugu marag furay calaamooyin iyo yaababba, iyo
xoogag kala duduwan, iyo hadiyado Ruuxa Quduuska
ahu u qaybiyey siduu doonayay. 5 Waayo, dunida
iman doonta oo aynu ka hadalno malaa'igaha kama
uu hoosaysiin. 6 Laakiin mid baa meel ka marag furay
isagoo leh, Bal waa maxay dadku oo aad u xusuusataa
isaga? Ama wiilka aadanaha, oo aad u soo booqataa?
7 Waxaad isaga wax yar ka hoosaysiisay malaa'igaha.
Waxaanad taaj uga dhigtay ammaan iyo murwad, Oo
waxaad ka sarraysiisay shuqullada gacmahaaga, 8
Wax walbana cagihiisaad ka hoosaysiisay. Isagoo
wax walba isaga ka hoosaysiiyey, wax uu dhaafay
oo aanu isaga ka hoosaysiinini ma jiraan, laakiin
imminka weli ma aragno wax walba oo isaga laga
hoosaysiiyey. 9 Laakiin waxaynu aragnaa Ciise,
kan wax yar malaa'igaha laga hoosaysiiyey, isagoo
xanuunka dhimashada aawadiis ammaan iyo murwad
taaj loogu geliyey inuu nimcada Ilaah dhimashada
ugu dhadhamiyo qof walba. 10 Waayo, waa u
ekayd kan wax walba u yihiin, oo wax walba ka
yimaadeen, markuu carruur badan ammaan u keeno,
inuu bilaabaha badbaadadooda xanuun ku kaamilo.
11 Waayo, kan quduus ka dhiga iyo kuwa quduus laga
dhigaaba kulli mid keliya ayay ka yimaadaan; taas
aawadeed isagu kalama xishoodo inuu iyaga ugu
yeedho walaalo, 12 isagoo leh, Magacaaga waxaan
u sheegi doonaa walaalahay, Oo ururka dhexdiisa
ayaan kugu ammaani doonaa. 13 Oo haddana,
Isagaan aamini doonaa, oo haddana, Bal eega, aniga
iyo carruurta Ilaah i siiyey. 14 Carruurtu waxay qayb
ka heleen jidh iyo dhiig, taas aawadeed isaguna
sidaas oo kale ayuu uga qayb qaatay, inuu dhimasho
ku baabbi'iyo kii xoogga dhimashada lahaa, oo ah
Ibliiska, 15 iyo inuu furo kulli kuwii cimrigoodii oo dhan
addoonnimo ugu hoos jiray cabsida dhimashada. 16
Waayo, runtii, ma uu qaadan suuradda malaa'igaha,
wuxuuse qaatay tan dhashii Ibraahim. 17 Haddaba
waxaa isaga u ekayd inuu wax walba ugu ekaado
walaalihiis, inuu wadaad sare oo naxariis iyo aamin
badan leh u noqdo xagga waxyaalaha Ilaah, si uu
cadhotir ugu noqdo dembiyada dadka. 18 Waayo,
isaga qudhiisu wuu xanuunsaday isagoo la jirrabay,

taas aawadeed wuu karaa inuu caawiyo kuwa la
jirrabo.

3 Haddaba walaalaha quduuska ah oo ka qayb
gala yeedhniinta jannadow, u fiirsada Ciise oo
ah Rasuulka iyo Wadaadka sare ee iimaanka aynu
qiranno. 2 Aamin buu u ahaa kan doortay, sidii
Muuseba gurigiisii oo dhan aaminka ugu ahaa.
3 Waayo, waxaa isaga lagu tiriyey inuu istaahilo
ammaan ka badan tii Muuse, sida kan guriga dhisa
uga murwad badan yahay guriga. 4 Waayo, guri
walba mid baa dhisay, laakiin kan wax walba dhisay
waa Ilaah. 5 Oo runtii Muuse gurigiisa oo dhan
aamin buu ugu ahaa sida midiidin, inuu markhaati u
ahaado waxyaalaha mar dambe lagu hadli doono. 6
Laakiin Masiix aamin buu u ahaa sida wiil gurigiisa ka
sarreeya; oo gurigiisu waa innaga haddaynu ilaa ugu
dambaysta dhiirranaanteenna iyo faanka rajadeenna
aad u xajinno. 7 Haddaba waa sidan waxa Ruuxa
Quduuska ahi leeyahay, Maanta haddaad codkiisa
maqashaan, 8 Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii
wakhtigii dhirifka, Sidii maalintii jirrabaadda ee cidlada
dhexdeeda, 9 Meeshii ay awowayaashiin igu jirrabeen,
oo ay igu tijaabiyeen, Oo ay afartanka sannadood
shuqulladaydii ku arkeen. 10 Taas daraaddeed
qarnigan waan u cadhaysnaa, Oo waxaan idhi, Had
iyo goorba qalbigooday ka qaldamaan, Oo iyagu
ma ay aqoon jidadkaygii. 11 Sidaas daraaddeed
anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan. 12 Iska jira,
walaalayaalow. Yaanu qalbi shar leh oo aan rumaysad
lahayni midkiinna ku jirin, idinkoo Ilaaha nool ka
dheeraanaya. 13 Laakiin maalin kasta iswaaniya, intii
la odhanayo, Maanta, inuusan midkiinna ku engegin
khiyaanada dembiga. 14 Waayo, waxaynu noqonnay
kuwa Masiix ka qayb qaatay, haddaynu aad u xajinno
bilowgii kalsoonaanteenna ilaa ugu dambaysta, 15 inta
la leeyahay, Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka.
16 Waayo, yaa, markay maqleen, Ilaah ka dhirfiyey?
Miyaanay ahayn kulligood kuwii Muuse ka keenay
Masar? 17 Oo yuu afartan sannadood u cadhaysnaa?
Miyaanay ahayn kuwii dembaabay oo meydadkoodu
cidlada ku dhacdhaceen? 18 Oo yuu ku dhaartay
inaanay nasashadiisa gelin, kuwii isaga addeeci
waayay mooyaane? 19 Oo waxaynu aragnaa inaanay
geli karin rumaysaddarro aawadeed.

4 Sidaas daraaddeed aynu cabsanno, inta ballan
nasashadiisa lagu gelayaa jiro, inaan midkiinna
u ekaan mid gaadhi waayay. 2 Waayo, innagana
war wanaagsan baa laynagu wacdiyey sidooda oo
kale, laakiin hadalkay maqleen waxba uma uu tarin
iyaga, maxaa yeelay, kuwii maqlay rumaysad kuma ay
darin. 3 Waayo, kuweenna rumaystay, nasashadaas
waynu galnaa, siduu u yidhi, Sidaas daraaddeed
anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,
Iyagu nasashadayda ma geli doonaan, in kastoo ay
shuqulladii ka dhammaadeen aasaaska dunida. 4
Waayo, isagu meel buu maalintii toddobaad sidan
ka yidhi, Maalintii toddobaad Ilaah baa shuqulladiisii
oo dhan ka nastay. 5 Meeshatanna mar kale wuxuu
yidhi, Iyagu nasashadayda ma geli doonaan. 6
Haddaba waxaa hadhay qaar gelaya, oo kuwii kolkii
hore warkii wanaagsanaa lagu wacdiyey way geli
waayeen caasinimo aawadeed. 7 Taas daraaddeed
haddana mar kale maalintoo buu gooni u dhigay,
isagoo wakhti dheer dabadeed qorniinka Daa'uud ku
leh, Maanta, sidii kolkii hore la yidhi, Maanta haddaad
codkiisa maqashaan, Qalbiyadiinna ha adkaynina. 8
Waayo, haddii Yashuuca iyagii nasiyey, Ilaah markaas
dabadeed kama uu hadleen maalin kale. 9 Sidaas
daraaddeed waxaa dadka Ilaah u hadha nasasho. 10
Waayo, kii nasashadiisa galay, isaga qudhiisuna waa
ka nastay shuqulladiisii sidii Ilaah kuwiisii uga nastay.
11 Haddaba aynu u dadaalno inaynu nasashadaas
galno inaan ninna caasinimadaas oo kale ku dhicin.
12 Waayo, hadalka Ilaah wuu nool yahay, waana
shaqeeyaa, oo waa ka af badan yahay seef kasta oo
laba af leh, isagoo ka dhex dusaya ilaa kala soocniinta
nafta iyo ruuxa, iyo xubnaha iyo dhuuxaba, waana
kala gartaa fikirrada iyo waxyaalaha qalbiga ku jira. 13
Oo uun aan hortiisa ka muuqani ma jiro, laakiin wax
waliba way qaawan yihiin oo bannaan yihiin indhihiisa
hortooda, kan aynu ku tirsan nahay. 14 Haddaba
innagoo leh wadaad sare oo weyn, kan samooyinka
sii dhex maray, kaas oo ah Ciisoo Wiilka Ilaah ah,
aynu qirashadeenna xajinno. 15 Waayo, ma aynu lihin
wadaad sare oo aan itaaldarradeenna ka nixi karin,
laakiin waxaynu leennahay mid si walba loo jirrabay
sideenna oo kale, oo aan weliba dembi lahayn. 16
Haddaba aynu carshiga nimcada dhiirranaan ugu soo
dhowaanno si aynu naxariis u qaadanno oo aynu u
helno nimco ina caawisa wakhtiga baahida.

5 Wadaad sare oo kasta, oo dadka laga dhex bixiyo,
waxaa dadka loogu doortaa waxyaalaha Ilaah
ku saabsan, inuu hadiyado iyo allabaryoba u bixiyo
dembiyada aawadood. 2 Isagu waa u naxariisan karaa
kuwaan aqoonta lahayn iyo kuwa qaldan, maxaa
yeelay, isaga qudhiisuba wuu itaal daranyahay. 3 Oo
sidaas daraaddeed waa inuu qudhiisa wax ugu bixiyo
dembiyada aawadood, siduu dadka wax ugu bixiyo
oo kale. 4 Ninna murwadda iskama qaato, laakiin waa
kii Ilaah ugu yeedho siduu Haaruun ugu yeedhay. 5
Sidaas oo kale Masiixu isma ammaanin inuu noqdo
wadaad sare, laakiin waxaa doortay kan ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga, Maantaan ku dhalay.
6 Meel kalena wuxuu ka yidhi. Adigu weligaaba
wadaad baad tahay Sidii derejadii Malkisadaq. (aiōn
g165) 7 Masiixu maalmihii jidhkiisa wuxuu tukasho
iyo baryooyin qaylo dheer iyo ilmo ugu bixiyey kan
kara inuu isaga dhimasho ka badbaadiyo, waana
loo maqlay cibaadadiisa. 8 In kastuu wiil ahaa,
weliba wuxuu addeecid ku bartay waxyaalihii uu ku
xanuunsaday; 9 oo goortuu kaamil noqday wuxuu
kuwa isaga addeeca oo dhan u noqday sababta
badbaadada weligeed ah. (aiōnios g166) 10 Oo Ilaah
baa isaga wuxuu ku magacaabay wadaad sare
sidii derejadii Malkisadaq. 11 Waxaannu haysanna
waxyaalo badan oo aannu kan kaga hadalno, laakiin
waa fasir adag yahay dhegaculayskiinna aawadiis. 12
Wakhtigii aad macallimiin noqon lahaydeen ayaad
haddana u baahan tihiin in laydin baro waxyaalaha
ugu horreeya ee Ereyada Ilaah, oo waxaad noqoteen
sidii kuwa caano u baahan ee aan cunto adag u
baahnayn. 13 Waayo, mid kasta oo ay cuntadiisu
caano tahay aqoon uma laha hadalka xaqnimada,
waayo, waa ilmo yar. 14 Laakiin cuntada adag waxaa
leh dadka waaweyn oo ah kuwa ku isticmaalidda
kaskooda ku kala garta wanaagga iyo xumaanta.

6 Taas daraaddeed aynu iska dayno ka hadlidda
waxyaalihii ugu horreeyey ee Masiix, oo hore
aynu ugu soconno kaamilnimada, oo yeynan mar
kale dhigin aasaaska ka-toobadkeenidda shuqulladii
dhintay, iyo iimaanka xagga Ilaah, 2 iyo waxbaridda
baabtiisyada, iyo gacmo-dul-saaridda, iyo sarakicidda
kuwii dhintay, iyo xukunka weligiis ah. (aiōnios g166)
3 Oo tan waynu samayn doonnaa haddii Ilaah
idmo. 4 Kuwii mar loo iftiimiyey, oo hadiyaddii
jannada dhadhamiyey, oo laga dhigay kuwa ka qayb
galay Ruuxa Quduuskaa, 5 oo dhadhamiyey eraygii
wanaagsanaa ee Ilaah iyo xoogagga wakhtiga iman
doona, (aiōn g165) 6 oo dabadeedna dhacay, ma
suurtowdo in loo cusboonaysiiyo toobadkeenidda,
iyagoo mar kale Wiilka Ilaah iskutallaabta isugu
qodbaya oo bayaan u ceebaynaya. 7 Waayo, dhulka
cabbay roobka marar badan ku dul da'a, oo u soo
saara geedo u wanaagsan kuwii beeray, wuxuu Ilaah
ka helaa barako, 8 laakiin hadduu dhalo qodxan
iyo yamaarug, waxtar ma leh, oo habaar buu ku
dhow yahay, ugudambaystiisana waa in la gubaa.
9 Laakiin gacaliyayaalow, wax ka wanaagsan oo
idinku saabsan ayaa lana aaminsiiyey iyo waxyaalaha
badbaadada, in kastoo aannu sidan u hadalnay. 10
Waayo, Ilaah ma xaqdarra, mana illoobo shuqulkiinna
iyo jacaylka aad magiciisa u qabtaan, maxaa yeelay,
quduusiinta ayaad u adeegteen oo weli waad u
adeegtaan. 11 Oo annagu waxaannu jecel nahay in
midkiin kastaa muujiyo dadaalkaas oo kale tan iyo
hubaasha rajada ilaa ugu dambaysta, 12 inaydnaan
caajisiin noqon laakiin aad noqotaan kuwo ku dayda
kuwa rumaysadka iyo dulqaadashada ku dhaxla
ballamada. 13 Markii Ilaah ballan u qaaday Ibraahim,
isagoo mid ka weyn oo uu ku dhaarto aan haysan,
ayuu isku dhaartay, 14 isagoo leh, Hubaal waan ku
barakayn doonaa, oo waan ku kordhin doonaa. 15 Oo
sidaas isagoo u dulqaadanaya ayuu helay wixii loo
ballanqaaday. 16 Waayo, dadku waxay ku dhaartaan
kan iyaga ka weyn, oo waxaa muran kasta oo kooda
ah ugu dambaysa dhaar si loo xaqiiqaysto, 17 sidaas
daraaddeed, Ilaah, isagoo aad u doonaya inuu kuwa
ballanka dhaxla tuso taladiisa aan beddelmi karin,
ayuu dhaar ku galay; 18 in laba waxyaalood, oo aan
beddelmi karin, oo aan suurtoobin inuu Ilaah been ka
sheego, aynu ku helno dhiirranaan xoog leh innagoo
magangal u soo cararnay si aynu u qabsanno rajada
ina hor taal, 19 tan aynu sida barroosinka nafta u
haysanno, mid adkaan iyo hubaalba ah oo gelaysa
waxa daaha ka shisheeya, 20 meeshii Ciise sida
horseed inoo galay isagoo noqday wadaad sare oo
weligiis ah sidii derejadii Malkisadaq. (aiōn g165)

7 Malkisadaqan, oo Saalem boqorka u ahaa,
wadaadkii Ilaaha ugu sarreeyana ahaa, wuxuu la
kulmay Ibraahim oo ka soo noqday layntii boqorrada,
wuuna barakeeyey. 2 Oo Ibraahim wuxuu isagii
wax kasta ka siiyey toban meelood oo meel.

Malkisadaq hortii waxaa magiciisii lagu fasiray,
Boqorka Xaqnimada, dabadeedna, Boqorka Saalem,
oo ah Boqorka Nabadda. 3 Aabbe ma lahayn, hooyona
ma lahayn, abtirsiinyona ma lahayn, oo isagoo
aan lahayn bilowga maalmaha ama dhammaadka
nolosha laakiin loo ekaysiiyey Wiilka Ilaah, ayuu
weligiis wadaad sii ahaanayaa. 4 Haddaba ka
fiirsada ninkanu siduu u weynaa, kan Ibraahim oo
madaxda awowayaashii ahi meeltobnaad ka siiyey
boolidii. 5 Oo runtii kuwii qoladii Laawi oo helay
shuqulka wadaadnimada waxay haystaan amar ay
dadka kaga qaataan meeltobnaadka sida sharcigu
leeyahay, kuwaas waxaa weeye walaalahood in
kastoo ay kuwanu ka yimaadeen xanjaadka Ibraahim.
6 Laakiin kii aan iyaga ku abtirsanin ayaa wuxuu
Ibraahim ka qaatay meeltobnaadyo, oo barakeeyey
kii ballamada loo qaaday. 7 Laakiin muranla'aan
kan yar waxaa barakeeya kan ka wanaagsan. 8
Oo halkan waxaa meeltobnaadyada qaata dadka
dhinta, laakiin halkaas mid loo markhaati furay
inuu nool yahay. 9 Waxaa la odhan kara, Laawiga
meeltobnaadyada qaataana, Ibraahim meeltobnaadyo
ayuu ku bixiyey. 10 Waayo, isagu weli xanjaadkii
aabbihiis buu ku jiray kolkii Malkisadaq la kulmay. 11
Haddaba haddii kaamilnimo ku jirtay wadaadnimadii
Laawi, waayo, iyada ayuu dadku sharciga ka hoos
helaye, maxaa weli loogu baahnaa in wadaad kale ka
kaco derejadii Malkisadaq oo aan lagu magacaabin
derejadii Haaruun? 12 Waayo, wadaadnimada markii
la beddelo waa lagamamaarmaan in sharcigana la
beddelo. 13 Waayo, kii waxyaalahan laga sheegay
waa qolo kale oo aan nin meeshii allabariga ka
shaqeeyey ka iman. 14 Waa cad dahay in Sayidkeennu
ka soo baxay Yahuudah, oo ah qolo aan Muuse
kaga hadlin wax wadaaddo ku saabsan. 15 Oo
weliba aad bay u sii cad dahay, haddii wadaad
kale oo Malkisadaq u egi kaco, 16 kii aan wadaad
lagaga dhigin sharciga abtirsiinyada xagga jidhka,
laakiin xagga xoogga nolosha aan dhammaadka
lahayn. 17 Waayo, isaga waxaa loogu markhaati furay,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay Sidii derejadii
Malkisadaq. (aiōn g165) 18 Waayo, amarkii hore waxaa
loo buriyey itaaldarradiisii iyo faa'iidola'aantiisii, 19
maxaa yeelay, sharcigu waxba ma uu kaamilin.
Oo waxaa la keenay rajo ka wanaagsan oo aynu
Ilaah ugu dhowaanno. 20 Oo isagu dhaarla'aan
wadaad kuma uu noqon. 21 Iyagu dhaarla'aan bay
wadaaddo ku noqdeen, laakiin isagu wuxuu ku
noqday dhaarta kan ku yidhi, Rabbigu waa dhaartay,
kana soo noqon maayo, Adigu weligaaba wadaad
baad tahay. (aiōn g165) 22 Oo sidaasuu Ciise ku
noqday dammiinka axdiga ka wanaagsan. 23 Iyaguna
waxay noqdeen wadaaddo tiro badan, maxaa yeelay,
dhimashada ayaa ka joojisay inay sii jiraan: 24 Isaguse
wuxuu haystaa wadaadnimadiisa aan beddelmi karin,
waayo, weligiis buu sii jirayaa. (aiōn g165) 25 Sidaas
daraaddeed dhammaan buu u badbaadin karaa
kuwa Ilaah ugu dhowaada isaga, maxaa yeelay,
isagu weligiis waa nool yahay si uu ugu duceeyo
iyaga. 26 Waayo, wadaad sare oo caynkan ahu waa
inagu habboonaa, mid quduus ah oo aan khiyaano
iyo wasakh toona lahayn, oo dembilayaasha ka
soocan, oo samooyinka laga sarraysiiyey, 27 kan
aan u baahnayn inuu maalin walba allabari u bixiyo
sida wadaaddadii sare, kolka hore dembiyadiisa
aawadood, dabadeedna kuwa dadka aawadood; tan
mar keliya ayuu sameeyey markuu isbixiyey. 28
Waayo, sharcigu niman itaaldaran ayuu wadaaddo
sare ka dhigaa, laakiin hadalka dhaarta oo sharciga
ka dambeeyey wuxuu ka dhigaa Wiil weligiis kaamil
ah. (aiōn g165)

8 Waxyaalihii la yidhi wixii ugu muhimsanaa waa kan,
Waxaynu leennahay wadaad sare oo caynkaas ah,
kan fadhiistay midigta carshiga Weynaha jannooyinka
ku jira, 2 kan u adeega waxyaalaha quduuska ah iyo
taambuugga runta ah ee Rabbigu dhisay oo aan dad
dhisin. 3 Waayo, wadaad kasta oo sare waxaa loo
doortay inuu hadiyado iyo allabaryo bixiyo, sidaas
daraaddeed waa lagamamaarmaan in wadaadkan
sarena haysto wax uu bixiyo. 4 Haddaba hadduu
dhulka joogi lahaa, wadaad ma uu ahaadeen, maxaa
yeelay, waxaa jira kuwa hadiyado u bixiya sida
sharcigu leeyahay; 5 kuwa u adeega waxa ah u-
ekaanta iyo hooska waxyaalaha jannada, sidii Muuse
loogu digay kolkuu ku dhowaa inuu taambuugga
sameeyo. Waayo, wuxuu yidhi, Aad ugu fiirso inaad
wax walba u samayso siduu ahaa u-ekaanshihii buurta
lagugu tusay. 6 Laakiin haatan wuxuu helay shuqul
aad uga wanaagsan siduu u yahay dhexdhexaadiyaha
axdiga ka wanaagsan ee lagu dhisay ballamo ka
wanaagsan. 7 Waayo, haddii axdigii hore uusan
eed lahayn, mid labaad meella looma dooneen. 8

Wuxuu yidhi, isagoo iyaga eedaynaya, Bal eega,
maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay,
Oo anigu axdi cusub baan la dhigan doonaa reer
Israa'iil iyo reer Yahuudah; **9** Oo aan ahayn axdigii
aan awowayaashood la dhigtay oo kale Maalintii
aan iyaga gacanta qabtay inaan ka kaxeeyo dalka
Masar, Waayo, iyagu kuma ay sii socon axdigaygii,
Aniguna farahaan ka qaaday, ayaa Rabbigu leeyahay.
10 Waayo, kanu waa axdiga aan la dhigan doono
reer Israa'iil Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu
leeyahay; Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa
maankooda, Qalbigoodana waan ku qori doonaa,
Oo Ilaah baan u ahaan doonaa, Iyaguna dad bay ii
ahaan doonaan; **11** Oo iyagu ma bari doonaan mid
walba deriskiisa Iyo mid walba walaalkiis, iyagoo leh,
Rabbiga garo, Waayo, kulli way i garan doonaan, Kan
ugu yar ilaa kan ugu weyn. **12** Waayo, iyagoo xaqdaran
baan u naxariisan doonaa, Dembiyadoodana kol
dambe ma xusuusan doono. **13** Kolkuu yidhi, Axdi
cusub, ayuu kii hore duug ka dhigay. Laakiin kan
duugoobayaa oo gaboobayaa wuxuu u dhow yahay
inuu libdho.

9 Xataa axdigii hore wuxuu lahaa qaynuunno
ku saabsan caabudid, iyo meel quduus ah ee
dunidatan. **2** Waayo, waxaa la dhisay taambuug;
intii hore waxaa ku jiray laambadaha isku yiil, iyo
miiska, iyo kibista tusniinta, oo waxaa la odhan
jiray Meeshii Quduuska ahayd. **3** Daaha labaad
shishediisa waxaa ku jiray taambuuggii la odhan
jiray, Quduuskii Quduusyada, **4** isagoo leh girgire
dahab ah oo foox lagu shido, iyo sanduuqii axdiga oo
kulligiis dahab lagu dahaadhay, dhexdiisana waxaa
ku jiray weel dahab ah oo maannadii ku jirto, iyo
ushii Haaruun oo magooshay, iyo looxyadii axdiga; **5**
dushiisana Keruubiimtii ammaanta oo hadhaynaya
daboolka kafaaraggudka, waxyaalahaas oo aannan
hadda gooni gooni uga hadli karin. **6** Haddaba
waxyaalahan oo sidaas loo diyaariyey, wadaaddadu
waxay had iyo goor galaan taambuugga kowaad
iyagoo shuqulka dhammaynaya. **7** Laakiin kan labaad
waxaa sannaddiiba mar gala wadaadka sare oo keliya,
isagoo aan dhiigla'aan gelaynin. Oo dhiiggaas wuxuu u
bixiyaa naftiisa iyo dembiyada dadku aqoonla'aanta ku
sameeyo. **8** Ruuxa Quduuska ahu wuxuu tilmaamaa
inaan jidkii Quduuskii Quduusyada weli la muujin, inta
taambuugga hore weli taagan yahay. **9** Tani wakhtiga
la joogo waa masaal, sida loo bixiyo hadiyado iyo
allabaryo, kuwaas oo aan kaamil ka dhigi karin
caabudaha niyadiisa, **10** iyagoo ku saabsan cuntooyin
iyo cabbitin iyo maydhmaydhid kala duwan oo ah
amarrada jidhka oo keliya oo la dejiyey ilaa wakhtiga
hagaajinta. **11** Masiixu wuxuu yimid, isagoo ah
wadaadka sare ee waxyaalaha wanaagsan oo iman
doona. Taambuuggii wadaadnimadiisu wuxuu ahaa
ku ka weyn oo ka kaamilsan, oo aan gacmo lagu
samayn, kaasu waxaa weeyaan mid aan abuuristan
ka iman. **12** Mar buu wada galay meeshii quduuska
ahayd, isagoo aan orgiyo iyo weylal dhiiggoodii
wadin, laakiin wuxuu waday dhiiggiisa, sidaasuu
furasho weligeed ah inoogu helay. **(aiōnios g166)** **13**
Waayo, haddii orgiyo iyo dibiyo dhiiggooda, iyo qaalin
dambaskeeda lagu rusheeyo kuwa nijaasoobay,
ay quduus ka dhigaan in jidhka la nadiifiyo, **14**
intee ka badan ayuu dhiigga Masiix, kan Ruuxa
weligiis ah isugu bixiyey Ilaah isagoo aan eed lahayn,
niyadiinna ka nadiifin kara shuqullada dhintay si
aad ugu adeegtaan Ilaaha nool? **(aiōnios g166)** **15** Oo
sidaas daraaddeed isagu waa dhexdhexaadiyaha
axdiga cusub in kuwii loo yeedhay ay helaan dhaxalka
weligiis ah oo la ballanqaaday, waayo, dhimashadu
waxay u noqotay ka madaxfurashada xadgudubyada
lagu sameeyey axdigii hore. **(aiōnios g166)** **16** Waayo,
meeshii dardaaran jiro waa lagamamaarmaan inuu kii
dardaarmay dhinto. **17** Waayo, dardaaranka waa la
fuliyaa meeshii dhimasho jirto, maxaa yeelay, waxba
ma taro intii kii dardaarmay nool yahay. **18** Haddaba
xataa axdigii hore laguma gelin dhiigla'aan. **19** Waayo,
markii Muuse amar kasta kula hadlay dadka oo
dhan sida sharcigu leeyahay, wuxuu qaaday dhiiggii
weylalka iyo orgiyada, iyo biyo, iyo dhogor guduudan,
iyo geed husob la yidhaahdo, oo wuxuu ku rusheeyey
kitaabka qudhiisa iyo dadka oo dhanba, **20** isagoo
leh, Kanu waa dhiiggii axdiga oo Ilaah idinku amray.
21 Sidaas oo kalena taambuugga iyo weelasha lagu
adeego oo dhan ayuu ku rusheeyey dhiiggii. **22** Inta
badan wax walba waxaa lagu nadiifiyaa dhiig sida
sharcigu leeyahay, oo dhiigdaadinla'aan dembidhaaf
ma jiro. **23** Haddaba lagamamaarmaan bay ahayd in
u-ekaanta waxyaalaha jannooyinka ku jira kuwan lagu
nadiifiyo; laakiin waxyaalaha jannada qudhooda waa
in lagu nadiifiyo allabaryo kuwan ka wanaagsan. **24**
Masiixu ma uu gelin meel quduus ah oo gacmo lagu

sameeyey, oo u eg tan runta ah, laakiin wuxuu galay
jannada qudheeda inuu hadda Ilaah hortiisa inooga
muuqdo. 25 Weliba uma uu gelin inuu marar badan
isbixiyo, sida wadaadka sare meesha quduuska
ah sannad walba ula galo dhiig uusan lahayn. 26
Haddii kale lagamamaarmaan bay ahayd inuu marar
badan xanuunsado tan iyo aasaaskii dunida; laakiin
haatan oo dhammaadkii wakhtiga ah isaga mar
keliya ayaa la muujiyey inuu dembiga ku baabbi'iyo
allabarigiisa. **(aiōn g165)** 27 Waxaa dadka looga dhigay
inay mar dhintaan, taas dabadeedna la xukumo, 28
sidaas oo kalena Masiix, isagoo mar loo bixiyey inuu
qaado dembiyada kuwa badan, ayuu dembila'aan
mar labaad badbaadin ugu muuqan doonaa kuwa
isaga sugaya.

10 Waayo, sharcigu wuxuu leeyahay hooska
waxyaalaha wanaagsan oo iman doona, laakiin
ma leh suuradda waxyaalahaas qudheeda. Oo
caabudayaasha marnaba kaamil kagama uu dhigi
karo allabaryo sannad walba had iyo goor la bixiyo.
2 Haddii kale miyaan la joojiyeen in allabaryo la
bixiyo? Maxaa yeelay, caabudayaashu, iyagoo mar la
nadiifiyey, mar dambe dembiyo iskama ay garteen.
3 Laakiin allabaryadaas waxaa sannad walba lagu
xusuustaa dembiyo. 4 Waayo, ma suurtowdo in
dibiyo iyo orgiyo dhiiggoodu dembiyo qaado. 5 Saas
daraaddeed kolkuu Masiixu dunida soo galay wuxuu
lahaa, Allabaryo iyo qurbaan ma aad doonaynin,
Laakiin jidh baad ii diyaarisay. 6 Waxyaalo la bixiyo
oo la gubo oo dhan iyo dembi allabaryadiis kuma aad
faraxsanayn. 7 Markaasaan idhi, Bal eeg, waxaan u
imid Inaan sameeyo doonistaada, Ilaahow. Kitaabka
duudduuban wax igu saabsan baa ku qoran. 8 Siduu
horay u yidhi, Allabaryo iyo qurbaan iyo waxyaalo
la bixiyo oo la gubo iyo dembi allabaryadiis ma aad
doonayn, kumana aad faraxsanayn, kuwaas oo loo
bixiyo sida sharcigu leeyahay. 9 Markaasuu yidhi,
Bal eeg, waxaan u imid inaan sameeyo doonistaada.
Wuxuu rujiyey kii kowaad si uu ka labaad u taago. 10
Sida doonistaasu tahay, waxaa quduus laynagaga
dhigay bixinta jidhka Ciise Masiix oo mar keliya la
bixiyey. 11 Wadaad waluba maalin kastuu istaagaa
isagoo adeegaya oo marar badan bixinaya allabaryo
isku mid ah, kuwa aan marnaba dembiyo qaadi
karin, 12 laakiin isagu kolkuu allabari keliya mar
keliya dembiyo u bixiyey ayuu fadhiistay midigta
Ilaah; 13 isagoo markaas dabadeed sugaya ilaa
cadaawayaashiisa cagihiisa hoostooda la geliyo. 14
Maxaa yeelay, bixin keliya ayuu kaamil kaga dhigay
weligood kuwa quduus laga dhigay. 15 Oo taas
Ruuxa Quduuska ahuna markhaati ahaan buu noogu
sheegaa, waayo, kolkuu yidhi, 16 Kanu waa axdiga
aan la dhigan doono iyaga Maalmahaas dabadood,
ayaa Rabbigu leeyahay; Qaynuunnadayda waxaan
gelin doonaa qalbigooda, Maankoodana waan ku
qori doonaa; markaasuu wuxuu ku daray; 17 Oo
dembiyadooda iyo xadgudubyadoodana mar dambe
ma xusuusan doono. 18 Markii waxyaalahan la cafiyo,
wax dambe oo dembi loo bixiyaa ma jiro. 19 Taas
daraaddeed, walaalayaalow, waxaynu haysannaa
dhiirranaan inaynu meesha quduuska ah ku galno
dhiigga Ciise, 20 oo ah waddo cusub oo nool oo
uu inooga banneeyey daaha, kaas oo ah jidhkiisa.
21 Oo waxaynu haysannaa wadaad weyn oo ka
sarreeya guriga Ilaah. 22 Taas daraaddeed aynu ugu
soo dhowaanno qalbi run ah iyo hubaal rumaysad,
iyadoo qalbiyadeenna laga nadiifiyey niyo shar leh,
jidhkeennana lagu maydhay biyo daahir ah. 23 Aynu
aad u xajinno qirashada rajadeenna liicliicashola'aan,
maxaa yeelay, kan inoo ballanqaaday waa aamin. 24
Oo midkeenba midka kale ha ka fikiro si aynu isugu
guubaabinno kalgacayl iyo shuqullo wanaagsan. 25
Yeynan iska daynin isku ururkeenna sida ay tahay
caadada dadka qaarkood, laakiin aan isdhiirrigelinno,
khusuusan markaad aragtaan inay Maalintu soo
dhowaanayso. 26 Haddaynu badheedh u dembaabno
kolkaynu aqoonta runta helnay dabadeed, allabari
dambe oo dembiyo loo bixiyaa ma hadho. 27 Laakiin
waxaa u hadha filasho cabsi leh oo xukun, iyo dab
kulul oo baabbi'in doona kuwa Ilaah ka geesta ah. 28
Ninkii diida sharciga Muuse kolkii laba ama saddex nin
ku markhaati furaan ayuu naxariisla'aan dhintaa. 29
Taqsiir intee le'eg oo ka sii xun baad u malaynaysaan
inuu istaahili doono kii Wiilka Ilaah ku joogjoogsaday,
oo dhiigga axdiga oo isaga quduuska lagaga dhigay
ku tiriyey wax aan quduus ahayn, oo caayay Ruuxa
nimcada? 30 Waayo, innagu waynu naqaan kan yidhi,
Aarsasho anigaa leh; oo waan abaalmarin doonaa.
Mar kalena waxaa la yidhi, Rabbigu dadkiisa wuu
xukumi doonaa. 31 Waa wax aad cabsi u leh in lagu
dhaco gacmaha Ilaaha nool. 32 Laakiin xusuusta
maalmihii hore, kolkii laydin iftiimiyey dabadeed,

oo aad u adkaysateen dagaal weyn oo xanuunno
badan leh. 33 Mar waxaa laydinku bandhigay cay
iyo dhibaatooyin, marna waxaad wax la wadaagteen
kuwa sidaas oo kale loo galay. 34 Waayo, waad
u naxariisateen kuwii xidhnaa, farxad baadna ku
aqbasheen dhicitinka maalkiinna la dhacay, idinkoo
og inaad idinka qudhiinnu maal ka wanaagsan oo
raagaya haysataan. 35 Sidaas daraaddeed ha iska
tuurina dhiirranaantiinna abaalgudka weyn leh. 36
Waayo, waxaad dulqaadasho ugu baahan tihiin si
aad u qaadataan wixii laydiin ballanqaaday markaad
doonista Ilaah samaysaan dabadeed. 37 Wakhti yar
dabadeed Kii iman lahaa wuu iman doonaa, mana
raagi doono. 38 Laakiin kayga xaqa ahu rumaysad
buu ku noolaan doonaa; Oo hadduu dib u noqdo,
naftaydu kuma farxi doonto isaga. 39 Innagu ma
ihin kuwa halaagga dib ugu noqda, laakiin waxaynu
nahay kuwa rumaysad leh si naftu u badbaaddo.

11 Rumaysadku waa hubaasha waxyaalaha la
rajeeyo, iyo xaqiiqaynta waxyaalaha aan la
arkin. 2 Waayo, saasaa loogu markhaati furay
waayeelladii. 3 Rumaysad ayaynu ku garanaynaa
in duniyooyinka lagu abuuray erayga Ilaah, sidaas
daraaddeed waxa la arko lagama samayn waxa
muuqda. **(aiōn g165)** 4 Haabiil rumaysad ayuu Ilaah ugu
bixiyey allabari aad uga wanaagsan kii Qaabiil, sidaas
daraaddeed waxaa loogu markhaati furay inuu xaq
yahay, Ilaahna waa ka markhaati furay hadiyadihiisii.
Saas daraaddeed isagoo dhintay ayuu weli hadlaa.
5 Enoog rumaysad baa kor loogu qaaday si uusan
dhimasho u arag, lamana helin, maxaa yeelay, Ilaah
baa isagii qaaday, waayo, intaan kor loo qaadin ka
hor ayaa markhaati loo furay inuu Ilaah ka farxiyey.
6 Oo rumaysadla'aantiis ma suurtowdo in isaga
laga farxiyo, taas aawadeed kan Ilaah u yimaadaa
waa inuu rumaysto inuu jiro oo uu yahay kan u
abaalguda kuwa isaga doondoona. 7 Nuux oo Ilaah
uga digay waxyaalo aan weli la arkin ayaa cabsaday,
oo rumaysad buu ku diyaariyey doonni in reerkiisu ku
badbaado, sidaasuu dunida u xukumay oo ku noqday
mid dhaxla xaqnimada rumaysadka ku timaada.
8 Ibraahim kolkii loo yeedhay, rumaysad buu ku
addeecay inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka,
wuuna tegey isagoo aan garanaynin meeshuu ku
socdo. 9 Rumaysad buu ku degganaa dhulkii loo
ballanqaaday sidii dhul qalaad, wuxuuna taambuugyo
la degganaa Isxaaq iyo Yacquub oo ahaa kuwii la
dhaxlay isku ballan. 10 Waayo, wuxuu filanayay
magaalo aasaas leh oo kan dhisay oo sameeyey uu
Ilaah yahay. 11 Saarah qudheedu rumaysad bay ku
heshay xoog ay ku uuraysato, oo iyadoo dhaaftay
wakhtigii dhalmada ayay dhashay, waayo, waxay ku
tirisay ku aamin ah kii u ballanqaaday. 12 Sidaas
daraaddeedna waxaa mid sidii nin dhintay oo kale
ah ka dhashay dad u badan sida xiddigaha cirka
iyo sida cammuudda badda xeebteeda taal oo aan
la tirin karin. 13 Kuwaasu kulligood rumaysad bay
ku wada dhinteen, iyagoo aan helin waxyaalihii loo
ballanqaaday, laakiin meel fog bay ka arkeen oo way
aqbaleen, oo waxay qirteen inay dhulka ku ahaayeen
shisheeyayaal iyo dad sodcaal ah. 14 Waayo, kuwa
waxyaalahan oo kale yidhaahdaa waxay muujiyaan
inay doondoonayaan waddan kooda ah. 15 Oo hadday
xusuusnaayeen waddankii ay ka baxeen way heli
lahaayeen wakhti ay ku noqdaan. 16 Laakiin imminka
waxay aad u doonayaan waddan ka wanaagsan oo
ah jannada, sidaas daraaddeed Ilaah ka xishoon
maayo in loogu yeedho Ilaahood, waayo, wuxuu
iyaga u diyaariyey magaalo. 17 Ibraahim kolkii la
jirrabay, rumaysad buu Isxaaq allabari ahaan ugu
bixiyey. Kii ballamada aqbalay ayaa wuxuu bixinayay
wiilkiisii keliyaha, 18 in kastoo lagu yidhi, Kuwa Isxaaq
ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi doonaa.
19 Wuxuu ku tirinayay in Ilaah ka kicin karo xataa
kuwii dhintay; oo sida masaal oo kale ayuu isagii uga
helay kuwii dhintay. 20 Isxaaq rumaysad buu ugu
duceeyey Yacquub iyo Ceesaw xagga waxyaalaha
iman doona. 21 Yacquubna markuu dhimanayay
rumaysad buu ugu duceeyey mid kasta oo wiilashii
Yuusuf ka mid ah, oo Ilaahna wuu caabuday isagoo
cuskanaya ushiisa guudkeeda. 22 Yuusufna markii
dhimashadiisii dhowayd rumaysad buu kaga hadlay
bixitinka reer binu Israa'iil, wuxuuna ka dardaarmay
lafihiisa. 23 Muusena markuu dhashay, waalidkiis
rumaysad bay ku qariyeen saddex bilood, maxaa
yeelay, waxay arkeen inuu ilmo wanaagsan yahay,
kamana ay cabsan amarkii boqorka. 24 Muuse
markuu weynaaday rumaysad buu ku diiday in loogu
yeedho wiilkii gabadha Fircoon. 25 Oo wuxuu ka
doortay in lala silciyo dadkii Ilaah intuu wakhti yar
dembi ku farxi lahaa; 26 isagoo ku tirinaya cayda lagu

caayo Masiixa aawadiis inay ka qiimo weyn tahay
maalka Masar, waayo, wuxuu filanayay abaalgudka.
27 Rumaysad buu kaga tegey Masar isagoo aan
ka cabsanayn boqorka cadhadiisii, waayo, wuxuu
u adkaystay sidii mid fiirinaya kan aan la arkin. 28
Rumaysad buu ku sameeyey Kormaridda iyo dhiigga
rushayntiisii inuusan Baabbi'iyihii curadyadu iyaga
taaban. 29 Rumaysad bay ku dhex mareen Badda
Cas sidii dhul engegan, laakiin markay Masriyiintu
saas isku dayeen, way liqday. 30 Derbiyadii Yerixoo
rumaysad bay ku dumeen kolkii toddoba maalmood
lagu warwareegay dabadeed. 31 Dhilladii Raxab
rumaysadkeedii aawadiis lama ay halligmin kuwii
caasiyiinta ahaa, maxaa yeelay, basaasyadii bay
nabad ku dhowaysay. 32 Oo maxaan kale oo
idhaahdaa? Waayo, wakhtigu waa igu gaabnaan
doonaa haddaan wax ka sheegi lahaa Gidcoon, iyo
Baaraaq, iyo Samsoon, iyo Yeftaah, iyo Daa'uud,
iyo Samuu'eel iyo nebiyadii. 33 Rumaysad bay
kaga adkaadeen boqortooyooyin, oo xaqnimo ku
sameeyeen, oo ballamo ku heleen, oo afafka
libaaxyada ku xidheen, 34 oo xooggii dabka ku
demiyeen, oo seefta afkeedii kaga baxsadeen, oo
itaaldarradii kaga xoogaysteen, oo dagaal ku itaal
weynaadeen, oo colalkii shisheeyaha ku eryeen. 35
Dumar baa waxay heleen kuwii ka dhintay iyagoo la
sara kiciyey, qaar kalena waa la xanuujiyey ilaa ay ka
dhinteen iyagoo aan aqbalin in la samatabbixiyo si ay
ku gaadhaan sarakicid ka wanaagsan. 36 Qaar kalena
waxay jirrabaad ahaan ula kulmeen majaajilo iyo
karbaashid iyo weliba silsilado iyo xabbis. 37 Waana
la dhagxiyey, miinshaarna waa lagu kala jeexay,
waana la jirrabay, seefna waa lagu gowracay, wayna
warwareegeen iyagoo qaba hargo idaad iyo hargo
riyood, iyagoo caydh ah oo la dhibay oo la silciyey. 38
Dunidu ma ay istaahilin iyagii. Waxayna warwareegi
jireen lamadegaanka iyo buuraha iyo boholaha iyo
godadka dhulka. 39 Kuwaas oo dhammu, iyagoo loo
markhaati furay rumaysadkoodii daraaddiis, ayaanay
helin wixii loo ballanqaaday; 40 waayo, Ilaah wuxuu
hore u arkay wax ka wanaagsan oo inagu saabsan,
inaan la'aanteen iyaga kaamil laga dhigin.

12 Sidaas daraaddeed, innagoo haysanna
markhaatiyaal badan oo sida daruur u weyn
oo inagu wareegsan, aynu iska dhigno culays kasta
iyo dembiga dhibyaraanta inoogu dhegaya, oo aynu
adkaysasho ku orodno tartanka ina hor yaal, 2 innagoo
fiirinayna Ciise oo ah Bilaabaha iyo Dhammeeyaha
rumaysadkeenna, kii farxaddii hor tiil daraaddeed
u adkaystay iskutallaabta, isagoo fududaysanaya
ceebta, oo fadhiistay midigta carshiga Ilaah. 3
Haddaba ka fiirsada kii u adkaystay hadalkii ka
geesta ahaa oo dembilayaasha inaydnaan daalin
oo aanay nafihiinnu itaal beelin. 4 Idinkoo dembi
la dagaallamaya weli iskama aydnaan celin ilaa
dhiig idinka daato. 5 Waxaad illowdeen waanada
idiinla hadasha sida wiilal oo kale. Wiilkaygiiyow, ha
fududaysan Rabbiga edbintiisa, Hana itaal beelin
kolkuu ku canaanto. 6 Waayo, ka uu Rabbigu jecel
yahay ayuu edbiyaa, Wuuna karbaashaa wiil kasta
oo uu aqbalo. 7 U adkaysta edbinta. Ilaah wuxuu
idiinla macaamiloodaa sida wiilal oo kale; waayo, waa
wiilkee kan aanu aabbihii edbin? 8 Laakiin haddaan
laydinku edbin edbinta laga wada qayb galo, haddaba
waxaad tihiin garacyo, oo wiilashiisii ma ihidin. 9 Oo
weliba waxaynu lahayn aabbayaal xagga jidhka ah,
oo ina edbiyey, oo waynu maamuusnay. Miyaynan
intaas in ka badan ka dambaynayn Aabbaha ruuxyada
oo aynaan noolaannayn? 10 Waayo, iyagu dhawr
maalmood ayay inoo edbiyeen sidii la wanaagsanayd,
laakiin isagu wuxuu inoo edbiya si inoo faa'iido
ah si aynu uga qayb galno quduusnimadiisa. 11
Edbinina wakhtiga la joogo uma eka mid lagu farxo,
laakiin waxay u eg tahay mid caloolxumo leh, laakiin
dabadeedto waxay kuwii lagu edbiyey u dhashaa
midho nabad iyo xaqnimo ah. 12 Sidaas daraaddeed
xoogeeya gacmaha taagta daran iyo jilbaha tabarta
yar. 13 Cagihiinnana waddooyin toosan u sameeya si
aan curyaanku u murkacan laakiin u bogsado. 14
Nabad kula dadaala dadka oo dhan, iyo quduusnaanta
aan la'aanteed ninna Rabbiga arki doonin. 15 Fiiro u
yeesha si aan ninna u gaadhi waayin nimcada Ilaah,
waaba intaasoo xidid qadhaadhi soo baxaa oo idin
dhibaa, oo qaar badanu ku nijaasoobaane, 16 si aan
dhillay u jirin ama qof cibaado la' sidii Ceesaw oo ahaa
kii curadnimadiisii kala baxay waxoogaa cunto ah.
17 Waayo, waad og tihiin, xataa kolkuu dabadeedto
jeclaaday inuu dhaxlo barakada, in loo diiday, in kastoo
uu doondoonay, isagoo ilmo daadinaya, waayo, ma
uu helin meel uu ka soo noqdo. 18 Waayo, ma
aydnaan iman buurtii la taaban karay, oo ololaysay,
iyo madowgii, iyo gudcurkii, iyo duufaankii, 19 iyo

dhawaaqii buunka, iyo codkii erayada, oo ahaa codkii
ay kuwii maqlay Muuse ka baryeen inaan eray dambe
lagula hadlin. **20** Waayo, uma ay adkaysan karin wixii
lagu amray, markii lagu yidhi, Xataa haddii neef buurta
taabto, waa la dhagxin doonaa. **21** Muuqashadiina
cabsi intay ka qabtay Muuse wuxuu yidhi, Aad iyo
aad baan u cabsanayaa oo waan gariirayaa. **22**
Laakiin idinku waxaad timaadeen Buur Siyoon iyo
magaaladii Ilaaha nool oo ah Yeruusaalemtii jannada,
oo waxaad u timaadeen guutooyin malaa'igo ah oo
isu soo ururay, **23** iyo kiniisadda curadyada oo ku
qoran jannada, iyo Ilaaha ah Xaakinka wax kasta, iyo
ruuxyada kuwa qumman oo la kaamilay, **24** iyo Ciise
oo ah dhexdhexaadiyaha axdiga cusub, iyo dhiigga
rushaynta oo u hadla si ka wanaagsan kii Haabiil.
25 Digtoonaada si aydnaan u diidin kan hadlaya;
waayo, haddayan baxsan kuwii diiday kii dhulka ku
waaniyey, si ka badan innaguna ma baxsan doonno
haddaynu ka jeesanno kan jannada ka hadlaya, **26**
kan codkiisii wakhtigaas gariiriyey dhulka; laakiin
hadda wuu ballanqaaday isagoo leh, Weliba mar kale
ayaan gariirin doonaa dhulka, dhulka oo keliyana ma
aha ee xataa samadana waan gariirin doonaa. **27**
Erayadii ahaa, Weliba mar kale, micnehoodu waxaa
weeye in la qaadi doono waxyaalihii la gariiriyey sidii
waxyaalo la sameeyey, si waxyaalihii aan la gariirinu
u hadhaan. **28** Sidaas daraaddeed innagoo helayna
boqortooyo aan la gariirin karin, aynu mahadnaqno si
aynu Ilaah uga farxinno innagoo cibaado iyo cabsi
ugu adeegayna; **29** waayo, Ilaaheennu waa dab wax
baabbi'iya.

13 Jacaylka walaalnimadu ha sii jiro. **2** Ha illoobina
inaad shisheeyaha marti qaaddaan, waayo,
sidaas qaar baa malaa'igo u marti qaaday iyagoo
aan ogayn. **3** U xusuusta kuwa xidhan sidii idinkoo
iyaga la xidhan, iyo kuwa la silciyey sidii idinkoo
isku jidh ah. **4** Guurka hala wada maamuuso,
oo sariirtuna yeynan nijaasoobin, maxaa yeelay,
khaniisiinta iyo dhillayadaba Ilaah waa xukumi doonaa.
5 Dabiicaddiinnu ha ahaato mid aan lacag jeclayn, oo
waxaad haysataan raalli ku ahaada, waayo, isaga
qudhiisu wuxuu yidhi, Sinaba kuu dayn maayo, oo
sinaba kuu dayrin maayo. **6** Sidaas daraaddeed
innagoo ku kalsoon waxaynu nidhaahnaa, Rabbigu
waa kaalmeeyahayga, oo anigu cabsan maayo;
Bal maxaa dad igu samayn doonaa? **7** Xusuusta
hoggaamiyayaashiinna idiin sheegay ereyga Ilaah.
Oo ka fiirsada waxa ka yimaada asluubtoodii, oo
iimaankoodii ku dayda. **8** Ciise Masiix waa isku
mid shalay iyo maanta iyo weligiiba. **(aiōn g165)** **9**
Waxbaridda kala duwan oo qalaadu yay idinla tegin,
waayo, waa wanaagsan tahay in qalbigu nimco ku
taagnaado ee uusan ku taagnaan cunto, tan kuwa
ku macaamilooday aanay ku faa'iidin. **10** Waxaynu
leennahay meel allabari, oo kuwa taambuugga ka
adeega aanay amar u lahayn inay wax ka cunaan. **11**
Waayo, neefafka dhiiggooda wadaadka sare keeno
meesha quduuska ah dembiga aawadiis jidhadhkooda
waxaa lagu gubaa xerada dibaddeeda. **12** Sidaas
daraaddeed Ciisena si uu dadka quduus ugaga dhigo
dhiiggiisa wuxuu ku xanuunsaday iridda dibaddeeda.
13 Haddaba aynu isaga ugu tagno xerada dibaddeeda,
innagoo qaadayna caydii la caayay isaga. **14** Waayo,
innagu halkan kuma lihin magaalo sii raagaysa,
laakiin waxaynu doondoonaynaa tan iman doonta. **15**
Haddaba xaggiisa aynu had iyo goor Ilaah ugu bixinno
allabariga ammaanta, kaas waxaa weeye dibnaha
magiciisa qirta midhahooda. **16** Laakiinse inaad wax
wanaagsan fashaan oo wax wada wadaagtaan ha
illoobina; waayo, allabaryada caynkaas ah Ilaah
aad buu ugu farxaa. **17** Hoggaamiyayaashiinna
addeeca oo ka dambeeya, waayo, iyagu waxay
ilaaliyaan naftiinna sidii iyagoo jawaab ka bixin
doona. Taas farxad ha ku sameeyeen, oo yaanay
qulubsanaan, waayo, taasu waxba idiin tari mayso. **18**
Noo soo duceeya; waayo, waxaannu hubnaa inaannu
leennahay niyo wanaagsan annagoo doonayna
inaannu wax kasta si qumman ugu soconno. **19** Oo
aad baan idiinka baryayaa inaad tan samaysaan,
in dhaqso laygu soo kiin celiyo. **20** Haddaba Ilaaha
nabadda oo ka soo celiyey kuwii dhintay Rabbigeenna
Ciise oo ah Adhijirka weyn ee idaha, oo ku soo
celiyey dhiigga axdiga weligiis ah, **(aiōnios g166)** **21**
kaamil ha idinkaga dhigo wax kasta oo wanaagsan
si aad u samaysaan doonistiisa, oo waxa isaga
ka farxiya ha inooga dhex shaqeeyo Ciise Masiix,
kan ammaanta leh weligiis iyo weligiis. Aamiin. **(aiōn
g165)** **22** Walaalayaalow, waxaan idinka baryayaa
inaad u dulqaadataan hadalka waanada ah, waayo,
waxaan idiin soo qoray dhawr eray. **23** Ogaada in
walaalkeen Timoteyos la sii daayay, kan hadduu
dhaqso u yimaado, aannu idin soo wada arki doonno.

24 Igu salaama kuwa idin hoggaamiya oo dhan, iyo quduusiinta oo dhan. Kuwa Itaaliya ka yimaadaa
way idin soo salaamayaan. 25 Nimco ha idinla jirto
kulligiin. Aamiin.

Yacquub

1 Yacquub, oo ah addoonkii Ilaah iyo Rabbi Ciise
Masiix, wuxuu salaan gaadhsiinayaa laba iyo
tobanka qolo oo kala firidhsan. **2** Walaalahayow,
kolkaad jirrabaaddo kala cayncayn ah kala kulantaan,
kulli farxad u tirsada, **3** idinkoo og tijaabinta
rumaysadkiinnu inay dulqaadasho keento. **4** Oo
dulqaadashadu ha dhammayso shuqulkeeda si aad
kaamil u ahaataan oo aad u dhanaataan, oo aydnaan
waxba ugu baahnaan. **5** Laakiin haddii midkiin xigmad
u baahan yahay, ha ka baryo Ilaah, kan kulli si
deeqsinimo ah u siiya isagoo aan canaanan, oo waa
la siin doonaaye. **6** Laakiin rumaysad ha ku baryo,
isagoo aan shakiyayn, waayo, kii shakiyaa wuxuu
la mid yahay hirka badda oo dabayshu kaxayso
oo rogrogto. **7** Ninkaasu yuusan u malayn inuu
Rabbiga wax ka heli doono. **8** Labaqalbiiluhu wuu
ka rogrogmadaa socodkiisa oo dhan. **9** Walaalkii
hooseeyaa ha ku faano sarraysiintiisa, **10** kii taajir
ahuna ha ku faano hoosaysiintiisa, waayo, wuxuu u
idlaan doonaa sida ubaxa cawska. **11** Qorraxdu waxay
la soo baxdaa kulaylka, wayna engejisaa cawska, oo
ubaxiisuna wuu daataa, quruxda midabkiisuna way ka
luntaa; sidaas oo kale ayaa taajirku ugu lumi doonaa
socodkiisa. **12** Waxaa barakaysan ninka jirrabaadda
u sii adkaysta, waayo, goortii loo bogo, wuxuu heli
doonaa taajka nolosha kan Ilaah u ballanqaaday
kuwa isaga jecel. **13** Midna yuu odhanin kolkii la
jirrabo, Xagga Ilaah baa layga jirrabay. Waayo, Ilaah
laguma jirrabo shar, isaguna midna ma jirrabo. **14**
Mid kasta waxaa jirraba damaciisa sharka ah isagoo
la jiidanayo oo la sasabayo. **15** Dabadeed damacu
kolkuu uuraysto wuxuu dhalaa dembi, dembiguna
kolkuu weynaado wuxuu keenaa dhimasho. **16** Yaan
laydin khiyaanayn, walaalahayga aan jeclahayow. **17**
Hadiyad kasta oo wanaagsan iyo hibo kasta oo kaamil
ah kor bay ka timaadaa iyadoo ka soo degaysa xagga
Aabbaha nuurarka isagoo aan lahayn rogrogmad ama
hoos laallaabasho. **18** Isagoo doonaya ayuu hadalka
runta ah inagu dhalay si aynu u noqonno midhaha
ugu horreeya oo uunkiisa. **19** Waad garanaysaan
tan, walaalahayga aan jeclahayow. Laakiin nin walba
ha u dhaqsado maqlinta, oo ha u gaabiyo hadalka,
cadhadana ha u gaabiyo; **20** waayo, dad cadhadiisu
ma keento xaqnimada Ilaah. **21** Sidaas daraaddeed
iska fogeeya wasakhnimada oo dhan iyo badnaanta
xumaanta; oo qabownimo ku qaata hadalka laydinku
tallaalay, kan naftiinna badbaadin kara. **22** Noqda
kuwa hadalka yeela, oo ha ahaanina kuwa maqla
oo keliya oo nafsaddooda khiyaaneeya. **23** Waayo,
haddii mid yahay kan hadalka maqla oo keliya, oo
uusan ahayn kan yeela, wuxuu la mid yahay nin
wejiga abuuristiisa muraayad ku fiirinaya. **24** Waayo,
wuu isfiiriyaa, oo iska tagaa, oo markiiba is-illoobaa
siduu ahaa. **25** Laakiin kii fiiriya sharciga kaamilka iyo
xorriyadda ah oo ku sii socda, isagoo aan ahayn kan
maqla oo illooba laakiin kan shuqulka yeela, kaasu
waa ku barakaysnaan doonaa yeeliddiisa. **26** Haddii
mid isu maleeyo inuu cibaado badan yahay, oo uusan
afkiisa xakamayn, laakiin uu qalbigiisa khiyaaneeyo,
kaas cibaadadiisu waa wax aan waxtar lahayn. **27**
Cibaado daahir ah oo aan nijaas lahayn Ilaaha
Aabbaha ah hortiisa waxay tahay in la xannaaneeyo
agoonta iyo carmallada markay dhib ku jiraan, iyo in
layska dhawro wasakhda dunida.

2 Walaalahayow, iimaanka Rabbigeenna Ciise Masiix
kan ammaanta leh eexasho ha ku haysanina.
2 Haddii nin kaatun dahab ah iyo dhar quruxsan
qabaa shirkiinna soo galo, oo haddana haddii nin
kale oo miskiin ah oo dhar uskag leh qabaa soo
galo, **3** oo aad fiirisaan ka dharka quruxdasan qaba
oo aad ku tidhaahdaan, Adigu kaalay oo halkan
wanaagsan fadhiiso, oo aad ku tidhaahdaan ka
miskiinka ah, Adigu xaggaas istaag ama halkan
cagahayga ag fadhiiso, **4** miyeydnaan kala qaybsamin
oo miyeydnaan noqonin kuwa fikirrada sharka leh
wax ku xukuma? **5** I dhegaysta, walaalahayga
aan jeclahayow. Miyaan Ilaah u dooran kuwa ah
masaakiinta xagga dunida inay ahaadaan kuwa
hodan ku ah rumaysadka oo dhaxla boqortooyaduu u
ballanqaaday kuwa isaga jecel? **6** Laakiin idinku waad
maamuus jebiseen miskiinkii. Taajiriintu miyaanay
idin dulmin oo miyaanay idiin jiidin maxkamadda? **7**
Miyaanay caayin magaca wanaagsan oo laydiinku
yeedhay? **8** Haddaba haddaad oofisaan sharciga
boqornimada siduu Qorniinku leeyahay, Waa inaad
deriskaaga u jeclaataa sida naftaada, si wanaagsan
baad yeeshaan. **9** Laakiin haddaad dadka u kala
eexataan waad dembaabtaan, oo sharcigu wuu idinku
caddeeyey inaad tihiin kuwa xadgudbay. **10** Ku alla
kii sharciga oo dhan xajiya oo qaynuun keliya ku

gafa, kulli wuu ku eedaysan yahay. 11 Waayo, kii
yidhi, Ha sinaysan; wuxuu kaloo yidhi, Cidna ha
dilin. Haddaanad sinaysanin laakiin aad dad disho,
waxaad noqotay ku sharciga ku xadgudbay. 12
Sidii kuwo sharciga xorriyadda lagu xukumi doono,
u hadla oo u yeela. 13 Xukunku naxariis uma
leh kii aan dadka u naxariisan; naxariistu way ka
faantaa xukunka. 14 Maxay tartaa, walaalahayow,
haddii nin yidhaahdo, Rumaysad baan leeyahay,
laakiin aanu shuqullo lahayn? Rumaysadku ma
badbaadin karaa isaga? 15 Walaal wiil ah ama
walaal gabadh ah hadday arradan yihiin oo cuntadii
maalinta u baahan yihiin, 16 oo midkiin ku yidhaahdo
iyaga, Nabad gala, diirsada oo dherga, oo weliba
aydnaan siin waxa jidhku u baahan yahay, maxay
tartaa? 17 Haddaba sidaas oo kale rumaysadku
haddaanu shuqullo lahayn keli ahaantiisu waa meyd.
18 Laakiin waxaa la odhan doonaa, Adigu waxaad
leedahay rumaysad, anna waxaan leeyahay shuqullo.
I tus rumaysadkaaga aan shuqullada lahayn, anna
rumaysadkayga shuqulladaydaan kugu tusi doonaa.
19 Waad rumaysan tahay in Ilaah yahay mid keliya.
Taas waad ku wanaagsan tahay. Xataa jinniyaduna
sidaas way rumaysan yihiin, wayna gariiraan. 20
Doqonow, ma doonaysaa inaad garatid in rumaysadka
aan shuqullada lahaynu aanu waxba tarin? 21 Miyaan
awowgeen Ibraahim shuqullo lagu caddaynin inuu
xaq yahay goortuu wiilkiisii Isxaaq meeshii allabariga
ku bixiyey? 22 Waad garanaysaa in rumaysadku
shuqulladiisii la shaqeeyey, oo rumaysadku kaamil ku
noqday shuqullada. 23 Waxaa rumoobay Qorniinka
leh, Ibraahimna Ilaah buu rumaystay, oo waxaa isaga
loogu tiriyey xaqnimo, oo waxaa loogu yeedhay
saaxiibkii Ilaah. 24 Waxaad garanaysaan in nin
shuqullo lagu caddeeyo inuu xaq yahay oo aan lagu
caddayn rumaysadka oo keliya. 25 Sidaas oo kale
miyaan dhilladii Raxab ahayd shuqullo lagu caddayn
inay xaq tahay kolkay soo dhowaysay basaasyadii oo
ay jid kale u dirtay? 26 Sida jidhkii aan ruux lahaynu
meyd u yahay, sidaas oo kaluu rumaysadkii aan
shuqullo lahaynuna meyd u yahay.

3 Macallimiin badan ha noqonina, walaalahayow,
idinkoo garanaya inaynu heli doonno xukun ka sii
weyn. 2 Waayo, dhammaanteen wax badan baynu ku
gafnaa. Haddii nin ku gafi waayo hadalka, kaasu waa
nin kaamil ah, wuuna xakamayn karaa jidhka oo dhan.
3 Haddaba haddaynu fardaha afkooda xakame gelinno
inay ina addeecaan, jidhkooda oo dhanna waynu
jeedinnaa. 4 Ogaada, xataa doonniyaha, in kastoo ay
waaweyn yihiin, oo dabaylo waaweynu kaxeeyaan,
weliba waxaa loogu jeediyaa shukaan aad u yar
meeshii ninka wada qushigiisu doonayo. 5 Sidaas oo
kalena carrabku waa qayb yar, waxyaalo waaweyn
buuna ku faanaa. Bal eega dab yaru intuu qoryo shido.
6 Carrabkuna waa dab, waana dunida xaqdarrada.
Carrabku wuxuu ku dhex jiraa xubnaheenna, waana
kan wasakheeya jidhka oo dhan oo ololiya orodka
abuurista, oo jahannamadu isagay ololisaa. **(Geenna
g1067)** 7 Cayn walba oo ah dugaag, iyo haad, iyo waxa
bogga ku gurguurta, iyo waxa badda ku jiraba waa
la rabbeeyaa, oo waxaa lagu rabbeeyey dabiicadda
dadka. 8 Laakiin ninna ma rabbayn karo carrabka;
waa shar rogrogmada, oo waxaa ka buuxda sunta
wax disha. 9 Isla isagaynu ku ammaannaa Rabbiga
iyo Aabbaha, oo isla isagaynu ku habaarnaa dadka
Ilaah ekaantiisa laga abuuray. 10 Isku af baa waxaa
ka soo baxa ammaan iyo habaar. Walaalahayow,
waxyaalahanu waa inaanay sidaas noqon. 11 Ishu
miyey isku meel ka soo wada daysaa biyo macaan
iyo kuwa qadhaadh? 12 Walaalahayow, geed berde
ahu miyuu dhali karaa saytuun, ama geed canab
ahu miyuu dhali karaa midho berde ah? Sidaas oo
kalena biyo dhanaanu macaan ma ay noqon karaan.
13 Kumaa idinku dhex jira oo xigmad iyo waxgarasho
leh? Shuqulladiisa ha ku muujiyo dabiicaddiisa
wanaagsan, isagoo leh qabowga xigmadda. 14
Haddaad xaasidnimo qadhaadh iyo iskala qaybqaybin
ku haysataan qalbigiinna, ha faanina, runtana been ha
ka sheegina. 15 Xigmaddaasu ma aha tan kor ka soo
degta, laakiin waa tan dhulka iyo nafta iyo jinniyada.
16 Waayo, meeshii xaasidnimo iyo iskala qaybqaybinu
ku jiraan, meeshaas waxaa ku jira iskuqasnaan iyo
falniin kasta oo shar leh. 17 Laakiin xigmaddii kor
ka timaadaa horta waa daahir, dabadeedna waa
nabad iyo qabow iyo mid si dhib yar loola heshiiyo,
oo waxaa ka buuxa naxariis iyo midho wanaagsan,
mana leh u-kala-eexasho ama labaweji. 18 Midhaha
xaqnimada nabad waa loogu beeraa kuwa nabadda
ka shaqeeya.

4 Dagaallada iyo dirirta idinku dhex jira xaggee bay ka
yimaadaan? Miyaanay ka imanin damacyadiinna
ku dhex dagaallamaya xubnihiinna? 2 Waad

damacdaan, mana lihidin; waad dishaan, waadna
xaasiddaan, mana heli kartaan; waad dirirtaan,
waadna dagaallantaan, mana lihidin, waayo, ma
aad weyddiisataan. 3 Waad weyddiisataan, mana
heshaan, waayo, si xun baad u weyddiisataan inaad
ku bixisaan damacyadiinna aawadood. 4 Dhillayo
iyo dhillooyin yahow, miyeydnaan garanayn inay
saaxiibnimada dunidu Ilaah la col tahay? Sidaas
daraaddeed kii kasta oo doonaya inuu saaxiib la
ahaado dunida, Ilaah buu la col noqdaa. 5 Mise
waxaad u malaynaysaan in Qorniinku micnela'aan ku
hadlo, Ruuxa uu ka dhigay inuu ina dhex joogo ayaa
aad iyo aad inoo jecel isagoo inoo masayra? 6 Laakiin
isagu wuxuu bixiyaa nimco badan oo badan. Haddaba
Qorniinku wuxuu leeyahay, Ilaah waa hor joogsadaa
kuwa kibra, laakiin kuwa is-hoosaysiiya ayuu nimco
siiyaa. 7 Haddaba Ilaah ka dambeeya, laakiin Ibliiska
hor joogsada, wuu idinka carari doonaaye. 8 U soo
dhowaada Ilaah, isaguna wuu idiin soo dhowaan
doonaa. Dembilayaashow, gacmihiinna nadiifiya.
Labaqalbiilayaashow, qalbiyadiinna daahiriya. 9
Dhibtooda oo baroorta oo ooya. Qosolkiinnu baroor
ha u rogmado, farxaddiinnuna caloolxumo. 10 Is-
hoosaysiiya Rabbiga hortiisa, isna wuu idin sarraysiin
doonaa. 11 Xumaan ha iskaga hadlina, walaalayaalow.
Kii xumaan walaalkiis kaga hadlaa ama walaalkiis
xukumaa, sharciga ayuu xumaan kaga hadlaa,
sharcigana wuu xukumaa. Haddaad sharciga xukuntid,
adigu ma ihid mid sharciga yeela, laakiin waxaad
tahay mid isaga xukuma. 12 Waa mid keliya kan
sharciga bixiyaa oo wax xukumaa, oo waa kan kara
inuu wax badbaadiyo oo uu wax dumiyo. Laakiin adigu
yaad tahay, kan deriskiisa xukumow? 13 Bal kaalaya
hadda, kuwiinnan yidhaahda, Maanta ama berri
waxaannu tegi doonaa magaalo, oo halkaasaannu
sannad joogi doonnaa, waannu baayacmushtari
doonnaa oo faa'iidaysan doonnaa, 14 kuwiinnan aan
garanaynin waxa berri dhici doona. Noloshiinnu waa
maxay? Waayo, idinku waxaad tihiin ceeryaamo, tan
wakhti yar muuqata dabadeedna libidha. 15 Waa
inaad tidhaahdaan, Haddii Rabbigu doonayo, waannu
noolaan doonnaa oo waxaannu samayn doonnaa
tan ama taas. 16 Laakiin idinku haatan waxaad ku
faanaysaan isla weynaantiinna. Faanka caynkaas ah
oo dhammu waa shar. 17 Haddaba kii garanaya inuu
wax wanaagsan sameeyo laakiin aan samayn, dembi
bay u tahay isaga.

5 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan taajiriinta ahow,
ooya oo ka baroorta dhibaatooyinka idinku soo
degaya. 2 Duunyadiinnii way qudhuntay, dharkiinniina
aboor baa cunay. 3 Dahabkiinnii iyo lacagtiinniiba way
mirdheen, miridhkooduna markhaati buu idinku noqon
doonaa, wuxuuna jidhkiinna u cuni doonaa sida dabka
oo kale. Maal baad u urursateen maalmaha ugu
dambeeya. 4 Shaqaalayaashii beerihiinnii idiin gooyay
mushahaaradoodii aad dulmiga uga reebateen way
dhawaaqaysaa, qaylooyinkii kuwii beerihii gooyayna
waxay galeen dhegaha Rabbiga Saba'ood. 5 Dhulkaad
ku barwaaqaysateen, waadna ku raaxaysateen,
oo qalbiyadiinnii waxaad u naaxiseen maalinta
gowracidda. 6 Waad xukunteen, waadna disheen
kan xaqa ah. Isaguna isma kiin hor taago. 7
Haddaba, walaalayaalow, dulqaata ilaa imaatinka
Rabbiga. Bal ogaada, ninka beerrey ahu wuxuu
sugaa midhaha qiimaha leh ee dhulka, isagoo u
dulqaata ilaa uu helo roobka hore iyo kan dambe. 8
Idinkuna dulqaata, qalbiyadiinnana xoogeeya, waayo,
imaatinka Rabbigu wuu dhow yahay. 9 Ha iska
cabanina, walaalayaalow, yaan laydin xukumine.
Bal ogaada, xaakinku albaabbada hortooduu taagan
yahaye. 10 Walaalayaalow, u qaata tilmaan dhibaato
iyo dulqaadasho ah nebiyadii ku hadlay magaca
Rabbiga. 11 Bal ogaada! Waxaynu ugu yeedhnaa
kuwo barakaysan kuwii adkaystay. Waad maqasheen
adkaysashadii Ayuub, waadna aragteen dhammaadkii
qasdiga Rabbiga, waayo, Rabbigu waa raxmad badan
yahay, naxariisna wuu leeyahay. 12 Laakiin wax
walba hortood, walaalahayow, ha dhaaranina; ha ku
dhaaranina jannada, ama dhulka, ama dhaar kale;
haahdiinnu haah ha ahaato, mayadiinnuna maya ha
ahaato, yeydnan ku dhicin xukun hoostiis. 13 Mid
dhibaataysanu ma idinku dhex jiraa? Ha ducaysto.
Mid faraxsanu ma jiraa? Ha gabyo. 14 Mid bukaa
ma idinku dhex jiraa? Ha u yeedho waayeellada
kiniisadda, oo iyagu ha u duceeyeen, oo saliid ha
ku mariyeen magaca Rabbiga. 15 Ducadii rumaysad
lahu way bogsiin doontaa kii buka, oo Rabbigu
waa sara kicin doonaa, oo hadduu dembaabay
waa loo dembidhaafi doonaa. 16 Midkiinba midka
kale dembiyadiisa ha u qirto oo ha u duceeyo si
aad u bogsataan. Nin xaq ah baryadiisa shaqaysa

wax badan bay kartaa. 17 Eliyaas wuxuu ahaa nin
dabiicaddeenna oo kale leh. Aad buu Ilaah u baryay
inaan roob di'in, roobna saddex sannadood iyo lix
bilood dhulka kuma uu di'in. 18 Oo kol kale ayuu
Ilaah baryay, oo cirku roob buu soo daayay, dhulkuna
midhihiisii buu soo saaray. 19 Walaalahayow, haddii
midkiin ka leexdo runta, oo mid soo celiyo isaga,
20 ogaada in kii dembilaha qaladka jidkiisa ka soo
celiyaa uu dembilihii naftiisa dhimasho ka badbaadin
doono oo uu dembiyo badan qarin doono.

1 Butros

1 Anigoo ah Butros oo ah rasuulkii Ciise Masiix
waxaan warqaddan u qorayaa qariibbada ku kala
firidhsan Bontos, iyo Galatiya, iyo Kabbadokiya, iyo
Aasiya, iyo Bituniya, 2 oo lagu doortay aqoontii Ilaaha
Aabbaha ahu hore u sii ogaa, oo quduus lagaga dhigay
Ruuxa, xagga addeecidda iyo rushaynta dhiiggii Ciise
Masiix. Nimco iyo nabadu ha idiin bateen. 3 Ammaanu
ha u ahaato Ilaaha ah Aabbaha Rabbigeenna Ciise
Masiix. Naxariistiisa badan aawadeed ayuu mar kale
ina dhalay inaynu rajo nool ku helno sarakiciddii
Ciise Masiix ka soo sara kacay kuwii dhintay,
4 oo aynu helno dhaxal aan dhammaanayn, oo
aan nijaasoobayn, oo aan baabba'ayn, oo jannada
laydiinku kaydiyey. 5 Idinku waxaad tihiin kuwo
xoogga Ilaah iyo rumaysadka lagu dhawro ilaa
badbaadada diyaarka u ah in wakhtiga ugu dambaysta
la muujiyo. 6 Taas waad ku faraxsan tihiin in
kastoo, haddii ay waajib tahay, aad haatan wakhti
yar ku murugootaan jirrabaaddo badan oo kala
cayncayn ah. 7 Si loo tijaabiyo rumaysadkiinna,
oo aad uga sii qaalisan dahabka oo ah wax
baabba'a in kastoo dab lagu tijaabiyo. Markaasaa
laga helayaa mahad iyo ammaan iyo ciso markii Ciise
Masiix la muujiyo. 8 Isaga ma aydin arkin, waadse
jeceshihiin, hadda in kastoo aydnaan arkin, waadse
rumaysan tihiin, oo waxaad ku faraxdaan farxad
aan la sheegi karin oo ammaan leh. 9 Waxaadna
helaysaan waxa rumaysadkiinnu ku dhammaado oo
ah badbaadada naftiinna. 10 Nebiyadii sii sheegay
nimcada idiin imanaysa waxay doondooneen oo
aad u raadiyeen wax ku saabsan badbaadadaas.
11 Waxayna raadiyeen wixii iyo wakhtigii Ruuxii
Masiixa oo iyaga ku jiray uu u tilmaamay markuu
horay uga sii markhaati furay waxyaalaha Masiixu ku
xanuunsan doono iyo waxyaalaha ammaanta ah oo
iyaga ka daba iman doona. 12 Oo waxaa iyagii loo
muujiyey inaanay iyagu isugu adeegin waxyaalahaas,
laakiinse idinkay idiinku adeegeen, oo waxyaalahaas
waxaa idin ogaysiiyey kuwii injiilka idinkaga wacdiyey
Ruuxa Quduuska ah ee jannada laga soo diray;
waxyaalahaas oo ay malaa'iguhuna jecel yihiin inay
fiiriyaan. 13 Haddaba isku giijiya guntiga maankiinna,
dhug yeesha, oo aad u rajeeya nimcada laydiin keeni
doono markii Ciise Masiix la muujiyo. 14 Idinkoo ah
carruur addeec leh ha raacina damacyadiinnii hore
oo aad ku samayseen jaahilnimadiinnii; 15 laakiinse
siduu kan idiin yeedhay quduuska u yahay, idinkuna
sidaas oo kale dabiicaddiinna oo dhan quduus ku
ahaada, 16 maxaa yeelay, waxaa qoran, Idinku waa
inaad quduus ahaataan, waayo, aniguba quduus
baan ahay. 17 Haddaad Aabbow ugu yeedhaan
kan nin walbaba u xukuma eexashola'aan iyo sida
shuqulkiisu yahay, cabsi Ilaah isku dhaafiya wakhtiga
aad qariibka tihiin. 18 Waxaad og tihiin inaan
dabiicaddiinnii bilaashka ahayd oo aad awowayaashiin
ka dhaxasheen laydinkaga soo furan waxyaalaha
baabba'aya oo ah sida lacagta iyo dahabka, 19
laakiinse waxaa laydinku soo furtay dhiiggii qaaliga
ahaa oo Masiix oo ah sidii wan yar oo aan wax
ceeb ah iyo iin toona lahayn. 20 Isaga horaa loo
yiqiin intaan dunida la aasaasin, laakiinse wakhtiyadii
dhammaadkoodii ayaa loo muujiyey idinka aawadiin,
21 idinkoo isaga aawadiis ku ah kuwa rumaysan
Ilaaha isaga ka soo sara kiciyey kuwii dhintay oo
ammaanay isaga, in rumaysadkiinna iyo rajadiinnu ay
Ilaah ku xidhnaadaan aawadeed. 22 Sidaad naftiinna
u daahiriseen markaad addeecdeen runta xagga
jacaylka walaalnimada oo aan iska yeelyeel ahayn,
aad iyo aad qalbiga isaga jeclaada. 23 Idinka mar
kale laydinkuma dhalin abuur baabba'aya, laakiinse
waxaa laydinku dhalay abuur aan baabba'ayn oo ah
erayga Ilaah oo nool oo waara. (aiōn g165) 24 Waayo,
Wax kasta oo jiidh lahu waa sida caws oo kale, Oo
quruxdiisa oo dhammuna waa sida ubaxa duurka
oo kale, Haddaba cawsku wuu engegaa, ubaxuna
wuu dhacaa; 25 Laakiinse erayga Rabbigu weligiisba
wuu waaraa. Haddaba kaasu waa eraygii warka
wanaagsanaa oo laydinku wacdiyey. (aiōn g165)

2 Haddaba sidaas daraaddeed iska wada fogeeya
xumaan oo dhan, iyo khiyaano oo dhan, iyo
labawejiilenimo, iyo hinaaso, iyo cay oo dhan, 2
oo sida carruur dhallaan ah u jeclaada caanaha
ruuxa ee saafiga ah, si aad ugu kortaan xagga
badbaadada, 3 haddii aad dhadhamiseen in Rabbigu
raxmad leeyahay, 4 kaas oo aad u imanaysaan, oo
ah dhagax nool, oo dadku diiday, laakiin xagga Ilaah
laga doortay oo qaali ah. 5 Idinkuna sida dhagaxyo
noolnool ayaa waxaa laydinka dhisayaa guri ruux ah
inaad ahaataan wadaaddo quduus ah si aad xagga
ruuxa uga bixisaan allabariyo uu Ilaah ku aqbalo

Ciise Masiix. 6 Maxaa yeelay, waxaa Qorniinku
leeyahay, Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa
dhagax geeseed oo weyn, oo la doortay, oo qaali
ah, Oo kii isaga rumaystaa ma ceeboobi doono. 7
Haddaba sidaas daraaddeed qaalinimada waxaa leh
idinkoo ah kuwa rumaysan, laakiinse xagga kuwa aan
rumaysnayn, Dhagaxii kuwa wax dhisa ay diideen,
Wuxuu noqday madaxa rukunka; 8 iyo Dhagax lagu
turunturoodo oo ah dhadhaab lagu xumaado; waayo,
waxay ku turunturoodaan ereyga, maxaa yeelay, ma
addeecsana; taas oo ah wixii loo xugmay. 9 Laakiinse
idinku waxaad tihiin jinsi la doortay, iyo wadaaddada
boqorka, iyo quruun quduus ah, iyo dad Ilaah iska
leeyahay, inaad ogeysiisaan wanaagga kan gudcurka
idiinka yeedhay oo idiinku yeedhay xagga nuurkiisa
yaabka leh. 10 Idinku waagii hore dad ma aydin
ahayn, laakiinse haatan waxaad tihiin dadka Ilaah,
idinku markii hore naxariis ma aydin helin, laakiinse
haatan naxariis baad hesheen. 11 Gacaliyayaalow,
waxaan idiin baryayaa, idinkoo ah sidii qariib iyo dad
sodcaal ah, inaad ka fogaataan damacyada jidhka
oo nafta la dagaallama. 12 Quruumaha dhexdooda
dabiicad wanaagsan ku dhaqma, in meeshii ay wax
xun idinkaga sheegi lahaayeen sidii idinkoo ah kuwo
xumaan fala, ay shuqulladiinna wanaagsan oo ay
arkaan Ilaah ku ammaanaan maalinta booqashada.
13 Rabbiga daraaddiis u addeeca amar kasta oo
dadka, ama ha ahaado boqorka ka sarreeya dadka
oo dhan, 14 amase taliyayaasha uu isagu u soo
diray inay ka aargutaan kuwa xumaanta sameeya
oo ay ammaanaan kuwa samaanta fala. 15 Waayo,
Ilaah doonistiisu waxa weeye inaad samafalid ku
aamusiisaan jaahilnimada nacasyada, 16 idinkoo
xor ah oo aan xorriyaddiinna ugu isticmaalayn
sidii jubbad aad xumaanta ku qarisaan, laakiinse
sidii idinkoo ah addoommo Ilaah. 17 Dadka oo
dhan maamuusa, walaalahana jeclaada, Ilaahna ka
cabsada, oo boqorka ciseeya. 18 Midiidinyadow,
ka cabsada oo ka dambeeya sayidyadiinna, mana
aha kuwa wanaagsan oo idiin roon oo keliya,
laakiinse xataa kuwa qalloocan. 19 Waayo, tanu
waa wax loo bogo haddii nin niyada xagga Ilaah
uga adkaysto dhibaatooyinka, isagoo xaqdarro ku
xanuunsanaya. 20 Markii aad dembaabtaan, oo laydin
garaaco, haddii aad u dulqaadataan, maxay ammaan
leedahay? Laakiinse markaad wanaag fashaan oo
aad xanuunsataan, haddii aad u dulqaadataan, taasu
waa wax Ilaah u bogo. 21 Waayo, taasu waa wixii
laydiinku yeedhay, maxaa yeelay, Masiix baa idiin
xanuunsaday, oo wuxuu idinkaga tegey masaal
inaad tallaabooyinkiisa raacdaan. 22 Isagu ma uu
dembaabin, khiyaanona afkiisa lagama helin. 23 Oo
isagu markii la caayay, dadkii caayay cay uma uu
celin. Markuu xanuunsadayna ninna ma uu cabsiin,
laakiinse wuxuu isu dhiibay kan xaqnimada wax
ku xukuma. 24 Oo isagu dembiyadeennii wuxuu
ku qaaday jidhkiisii geedka saarnaa, si innagoo
dembi kala dhimannay aynu xaqnimo ugu noolaanno.
Waxaad ku bogsateen xariijimihii karbaashiddiisii. 25
Waayo, waxaad u ambanayseen sida ido oo kale,
laakiinse haatan waxaad u soo noqoteen Adhijirka
iyo Hoggaamiyaha naftiinna.

3 Sidaas oo kalena, dumar yahow, nimankiinna
ka dambeeya in xataa haddii qaar uusan
erayga addeecin ay erayga la'aantiis ku soo
hanuunsamaan dabiicadda afooyinkooda, 2 markay
arkaan dabiicaddiinna daahirsan ee cabsida leh. 3
Isqurxintiinnu yaanay ahaan tan dibadda ah, oo ah
timo tidcan, iyo dahab layska lulo, amase dhar la
xidho, 4 laakiinse ha ahaato inta qalbiga ee qarsoon,
taasoo leh wax aan baabba'ayn ee ah ruuxa qabow
oo aamusan, kaasoo Ilaah hortiisa qiimo badan ku
leh. 5 Waayo, sidaasoo kalaa waagii hore dumarkii
quduuska ahaa oo Ilaah wax ka rajayn jiray ay isu
qurxin jireen, iyagoo nimankoodii ka dambeeya. 6
Saarahba sidaasoo kalay Ibraahim u addeeci jirtay,
oo ay ugu yeedhi jirtay, Sayidow; oo idinna haddii
aad wanaag fashaan oo aydnaan ka cabsan wixii
argaggax leh waxaad tihiin carruurteeda. 7 Nimankow,
idinkuna sidaas oo kale afooyinkiinna aqoon kula
dhaqma sidii iyagoo ah weel tabardaran, oo iyaga
maamuusa sida kuwa idinla dhaxla nimcada nolosha,
si aan baryadiinna loo hor joogsan. 8 Ugu dambaysta,
waxaan idinku leeyahay, Kulligiin isku maan ahaada,
oo isu jixinjixa, oo sida walaalo isu jeclaada, oo
isu naxariista, oo is-hoosaysiiya. 9 Shar shar ha
ka celinina, cayna cay ha ka celinina, laakiinse
duco ka celiya, maxaa yeelay, saas aawadeed
waxaa laydiinku yeedhay inaad barako dhaxashaan,
waayo, 10 Kii doonaya inuu nolol jeclaado, Oo arko
maalmo wanaagsan, Carrabkiisa shar ha ka joojiyo,
Bushimihiisana yaanay khiyaano ku hadlin. 11 Oo ha

ka leexdo shar, oo wanaag ha sameeyo; Nabad ha
doondoono oo ha raacdaysto; 12 Waayo, Rabbiga
indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa xaqa ah, Dhegihiisuna
waxay u furan yihiin baryadooda; Laakiin wejiga
Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya. 13 Haddii
aad waxa wanaagsan ku dadaashaan, bal yaa wax
idin yeeli doona? 14 Laakiinse xaqnimada daraaddeed
haddii aad u xanuunsataan, waad barakaysan tihiin.
Haddaba ha ka cabsanina cabsigelintooda, hana
welwelina. 15 Rabbiga Masiixa ah qalbiyadiinna
quduus kaga dhiga, oo mar kasta diyaar u ahaada
inaad u jawaabtaan nin alla ninkii wax idinka weyddiiya
sabab ku saabsan rajada aad leedihiin, laakiinse
qabow iyo cabsi ugu jawaaba, 16 idinkoo qalbi
wanaagsan leh, in markii wax xun laydinka sheego, ay
ceeboobaan kuwa caaya dabiicaddiinna wanaagsan
ee xagga Masiixa ah. 17 Waayo, haddii ay doonista
Ilaah tahay, waxaa ka wanaagsan inaad samafalidda
u xanuunsataan intii aad u xanuunsan lahaydeen
sharfalidda. 18 Maxaa yeelay, Masiixba mar buu
u xanuunsaday dembiyada. Isagoo xaq ah ayuu
u xanuunsaday kuwa aan xaqa ahayn aawadood
inuu inoo keeno Ilaah. Xagga jidhka waa laga dilay,
laakiinse xagga ruuxa waa laga nooleeyey. 19
Ruuxii ayuu ku tegey oo wuxuu wacdiyey ruuxyadii
xabsigii ku jiray, 20 kuwaas oo waagii hore ahaa
caasiyiin markii dulqaadashada Ilaah ay sugaysay intii
maalmihii Nuux oo la diyaarinayay doonnidii, taasoo
ay biyihii kaga badbaadeen dhawr qof oo ah siddeed
nafood oo keliya. 21 Biyahaasuna waxay ka dhigan
yihiin baabtiiska hadda idinku badbaadiya sarakicidda
Ciise Masiix, oo aan ahayn ka fogaynta wasakhda
jidhka, laakiinse waxaa weeye baryo ka timaada qalbi
wanaagsan oo xagga Ilaah. 22 Ciise Masiix jannaduu
galay oo wuxuu joogaa gacanta midigta oo Ilaah, oo
malaa'igaha iyo kuwa amarka leh iyo kuwa xoogga
leh oo dhanba waa laga hoosaysiiyey isaga.

4 Mar haddii Masiixu jidhka ku xanuunsaday,
idinkuna sidaas oo kale isu diyaariya, idinkoo isku
maan ah; maxaa yeelay, kii jidhka ku xanuunsaday
waa ka joogsaday dembiga, 2 si wakhtiga idiin hadhay
oo aad jidhka ku nooshihiin aydnaan damacyada
dadka mar dambe ugu noolaan, laakiinse aad ugu
noolaataan doonista Ilaah. 3 Waayo, waxaa idinku
filan wakhtigii hore oo aad doonistii dadka aan Ilaah
aaminin samayn jirteen, markii aad ku socon jirteen
nejisnimo, iyo damacyadii jidhka, iyo sakhraannimo,
iyo rabshad, iyo khamricabbid, iyo sanamcaabudid
xaaraan ah. 4 Oo markii aydnaan iyaga u raacin
nejisnimadaas badan, way idinla yaabaan oo way
idin caayaan. 5 Iyagu waxay faleen waxay kala
xisaabtami doonaan kan diyaarka u ah inuu xukumo
kuwa nool iyo kuwa dhintayba. 6 Waayo, taas
aawadeed injiilka waxaa lagu wacdiyey xataa kuwii
dhintay in iyaga jidhka lagu xukumo sida dadka,
laakiinse ay ruuxa ku noolaadaan sida Ilaah. 7
Haddaba wax walba dhammaadkoodu wuu dhow
yahay, sidaas daraaddeed digtoonaada, oo tukashada
u feeyignaada. 8 Wax walba hortood idinku aad
isu jeclaada, maxaa yeelay, jacaylku wuxuu qariyaa
dembiyo faro badan. 9 Ismartiqaada gunuunacla'aan.
10 Sida mid waluba u helay hadiyad, idinku isu
adeega, sida wakiillo wanaagsan oo helay nimcada
Ilaah ee badan ee kala cayncaynka ah. 11 Haddii
nin hadlo, ha u hadlo sidii isagoo ku hadlaya ereyga
Ilaah; haddii nin adeegona, ha u adeego siduu Ilaah
xoogga u siiyo, in wax walbaba Ilaah ku ammaanmo
Ciise Masiix, kaasoo weligiis iyo weligiisba leh
ammaanta iyo dowladnimadaba. Aamiin. (aiōn g165) 12
Gacaliyayaalow, ha la yaabina jirrabaadda dabka ah
oo idinku dhex dhacday in laydiin tijaabiyo sida iyadoo
ay idinku dhaceen wax la yaab lihi. 13 Laakiinse
sidaad u tihiin kuwo ka qayb qaatay waxyaalaha
Masiixu ku xanuunsaday, farxa, inaad farxad aad u
weyn ku faraxdaan marka ammaantiisa la muujiyo.
14 Haddii magaca Masiix aawadiis laydin caayo,
waad barakaysan tihiin, maxaa yeelay, waxaa idin
dul jooga Ruuxa ammaanta oo ah Ruuxa Ilaah. 15
Haddaba midkiinna yuusan u xanuunsan sida isagoo
ah gacankudhiigle, ama tuug, ama sharfale, ama mid
faraggeliya axwaasha dadka kale. 16 Laakiin haddii
nin u xanuunsado sida isagoo Masiixi ah, yaanu
ceebsan, laakiinse Ilaah ha ku ammaano magacan.
17 Waayo, waxaa la gaadhay wakhtigii dadka Ilaah
xukunka laga bilaabi lahaa, oo haddii innaga marka
hore laynaga bilaabo, kuwa aan injiilka Ilaah addeecin
muxuu aakhirkoodu ahaan doonaa? 18 Haddaba
haddii kan xaqa ahu si dhib leh ku badbaado,
xaggee bay ka muuqan doonaan cibaadalaawaha iyo
dembiluhu? 19 Sidaas daraaddeed kuwa doonista
Ilaah u xanuunsada, iyagoo samafalaya, naftooda
ammaano ha ugu dhiibeen Abuuraha aaminka ah.

5 Anigoo anba oday la ah oo marag ka ah waxyaalihii
Masiixu ku xanuunsaday oo weliba ka qayb
qaadanaya ammaanta la muujin doono, waxaan ku
waaninayaa odayaasha idinku dhex jira: 2 Ilaaliya
idaha Ilaah oo idin dhex jooga, idinkoo aan qasab
ahaan u dhawrayn, laakiinse raalli ka ah sida Ilaah
doonayo. 3 Oo weliba ha u dhawrina faa'iido ceeb ah
daraaddeed, laakiinse ku dhawra maan diyaar ah,
hana u xukumina sida idinkoo sayidyo u ah kuwaad
u talisaan, laakiinse idaha masaallo u noqda. 4
Oo marka Adhijirka sare la muujiyo, idinku waxaad
heli doontaan taajka ammaanta oo aan baabba'ayn.
5 Sidaasoo kalena dhallinyaraday, odayaasha ka
dambeeya, oo kulligiinba is-hoosaysiiya, in midkiinba
midka kale u adeego, maxaa yeelay, Ilaah waa hor
joogsadaa kuwa kibra, laakiinse kuwa is-hoosaysiiya
ayuu nimco siiyaa. 6 Haddaba sidaas daraaddeed
gacanta xoogga leh oo Ilaah iska hoosaysiiya, si
uu wakhtigiisa idiin sarraysiiyo. 7 Welwelkiinna oo
dhan isaga saara, maxaa yeelay, isagu dan buu
idinka leeyahay. 8 Feeyignaada oo soo jeeda, waayo,
cadowgiinna Ibliiska ahu sida libaax ciyaya ayuu u
wareegaa oo u doondoonaa cid uu liqo. 9 Isaga
hor joogsada, idinkoo iimaankiinna ku adag, oo
garanaya in isla dhibaatooyinkaasu ay ku dhacaan
walaalahiinna dunida ku jira. 10 Haddaba Ilaaha leh
nimcada oo dhan oo idiinku yeedhay ammaantiisa
daa'imkaa oo Masiixa ku jirta, markii aad in yar
xanuunsataan ka dib isagu wuu idin kaamili doonaa,
oo idin adkayn doonaa, oo idin xoogayn doonaa.
(aiōnios g166) 11 Weligiis iyo weligiisba xoogga isagaa
leh. Aamiin. **(aiōn g165)** 12 Waxaan warqad yar idiinku
soo qoray gacanta walaalkeen Silwanos oo aan
ku tirinayo inuu aamin yahay. Oo waxaan idinku
waaninayaa oo marag ahaan idiinku sheegayaa in
tanu tahay nimcada Ilaah oo run ah. Taas ku adkaada
13 Waxaa idin soo salaamaya tan Baabuloon joogta
oo laydinla doortay, iyo wiilkayga Markos. 14 Isku
salaama dhunkasho jacayl ah. Oo intiinna Masiixa
kuwiisa ah oo dhan nabaddu ha u ahaato.

2 Butros

1 Anigoo ah Simoon Butros, oo addoon iyo rasuulba
u ah Ciise Masiix, waxaan warqaddan u qorayaa
kuwa helay iimaan qaali ah oo keenna la mid ah, oo ku
helay xaqnimada Ilaaheenna iyo Badbaadiyeheenna
Ciise Masiix. **2** Nimco iyo nabadu ha idinku bateen
xagga aqoonta Ilaah iyo Rabbigeenna Ciise. **3**
Maxaa yeelay, Ilaah xooggiisu wuxuu ina siiyey wax
kasta oo ku saabsan nolosha iyo cibaadadaba, oo
wuxuu inagu siiyey aqoonta kan inoogu yeedhay
ammaantiisa iyo wanaaggiisa. **4** Wuxuu kuwaas
inagu siiyey ballamadiisa qaaliga ah oo aad iyo aad
u waaweyn, inaad kuwaas ku noqotaan kuwo ka
qayb qaata dabiicadda Ilaah, idinkoo ka baxsaday
kharribaadda dunida ku jirta ee ku timid damaca jidhka.
5 Sababtaas daraaddeed idinkuna aad u dadaala,
oo rumaysadkiinna waxaad ku dartaan wanaag,
wanaaggiinnana aqoon, **6** aqoontiinnana iscelin,
iscelintiinnana dulqaadasho, dulqaadashadiinnana
cibaado, **7** cibaadadiinnana kalgacayl walaalnimo,
kalgacaylkiinna walaalnimona jacayl. **8** Haddii aad
waxyaalahaas leedihiin oo ay idinku badan yihiin,
iyagu waxay idinka dhigayaan kuwo aan cajisiin ama
midhalaawayaal ahayn xagga aqoonta Rabbigeenna
Ciise Masiix. **9** Waayo, kii waxyaalahaasu ka maqan
yihiin wuu indha la' yahay oo arag gaaban yahay, oo
wuxuu illoobay in dembiyadiisii hore laga safeeyey.
10 Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu
dadaala inaad xaqiijisaan in laydiin yeedhay oo
laydin doortay, waayo, haddii aad waxyaalahaas
samaysaan, weligiin ma turunturoon doontaan. **11**
Saas daraaddeed aad baa laydiin siin doonaa gelidda
boqortooyada daa'imiska ah oo Rabbigeenna Ciise
Masiix oo Badbaadiyeheenna ah. **(aiōnios g166)** **12**
Sidaas daraaddeed anigu had iyo goorba diyaar baan
u ahaan doonaa inaan waxyaalahan idin xusuusiyo,
in kastoo weliba aad taqaaniin oo laydinku adkeeyey
runta aad haysataan. **13** Waxaa ila qumman in in
alla intii aan jidhkan ku jiro aan xusuusin idinku
guubaabiyo. **14** Waayo, waan ogahay inay dhaqso
u imanayso goortii aan jidhkan ka tegi lahaa siduu
Rabbigeenna Ciise Masiix i ogeysiiyey. **15** Waxaan
ku dadaali doonaa inaad tegiddayda dabadeed mar
kastaba awooddaan inaad waxyaalahan xusuusataan.
16 Annagu ma aannu raacin sheekooyin khiyaano
lagu hindisay, markii aannu idin ogeysiinnay xoogga
iyo imaatinka Rabbigeenna Ciise Masiix, laakiinse
waxaannu ahayn markhaatiyaal indhaha ku arkay
weynaantiisa. **17** Waayo, isagu wuxuu xagga Ilaaha
Aabbaha ah ka helay maamuus iyo ammaan markii
cod sidaas ahu isaga uga yimid xagga ammaanta
aad u weyn ee yidhi, Kanu waa Wiilkayga aan
jeclahay oo aan ku faraxsanahay. **18** Oo codkaas
aannu maqalnay wuxuu ka yimid samada markii
aannu buurta quduuska ah isaga la joognay. **19** Oo
waxaynu haysannaa hadalka nebiyadii sii sheegeen,
oo aad loo sii xaqiijiyey, oo waad ku wanaagsan
tihiin inaad u fiirsataan hadalkaas sida laambad meel
gudcur ah ka ifaysa, ilaa waagu beryayo oo xiddigta
waaberi qalbigiinna ka soo baxdo, **20** idinkoo taas
horta garanaya in wixii nebiyadii sii sheegeen oo la
qoray ayan lahayn micnayn gooni ah. **21** Waayo,
wixii nebiyadii sii sheegeen weligood kuma ay iman
dadka doonistiisa, laakiinse dad Ruuxa Quduuska
ahu waday ayaa xagga Ilaah kaga hadlay.

2 Laakiinse waxaa dadkii ka dhex kacay nebiyo been
ah, oo idinkana sidaas oo kale waxaa idinku dhex
jiri doona macallimiin been ah, oo qarsoodi idinku
keeni doona bidcinimo wax halligaysa, iyagoo diidaya
xataa Sayidkii soo iibsaday, oo dushooda ku soo
dejinaya halligaad dhaqso ah. **2** Kuwa badan baa raaci
doona ficiladooda nijaasta ah, oo sababtooda ayaa
loo caayi doonaa jidka runta ah. **3** Damac xumaan
bay hadallo iskayeelyeel ah idinkaga baayacmushtari
doonaan, kuwaas oo xukunkoodii waa hore lagu
xukumay uusan haatan raagayn, halligaaddoodiina
ayan gam'ayn. **4** Maxaa yeelay, Ilaah uma tudhin
malaa'igihii dembaabay, laakiinse wuxuu iyagii ku
tuuray cadaabta, oo wuxuu ku riday godad gudcur
ah iyagoo xukun aawadiis loo hayo. **(Tartaroō g5020)**
5 Oo dunidii horena uma u tudhin, laakiinse wuxuu
badbaadshay Nuux, oo ahaa mid xaqnimada wax ku
wacdiya, iyo toddoba qof oo kale, markuu daadkii
ku soo daayay dunidii cibaadalaawayaasha. **6** Oo
magaalooyinkii ahaa Sodom iyo Gomorana wuxuu ka
dhigay dambas, oo intuu afgembi ku xukumay, ayuu
masaal uga dhigay kuwii cibaadalaawayaal noqon
lahaa, **7** oo wuxuu ka samatabbixiyey Luud kii xaqa
ahaa oo aad loogu saxariiriyey sharcilaawayaashii
dabiicaddoodii nijaasta ahayd. **8** Waayo, ninkaas
xaqa ahaa iyaguu dhex degganaa, oo waxaa naftiisii

xaqa ahayd maalin ka maalin silciyey camaladoodii
sharciga ka geesta ahaa markuu arkay oo maqlay.
9 Rabbigu waa yaqaan sida kuwa cibaadada leh
jirrabaadda looga samatabbixiyo iyo sida kuwa aan
xaqa ahayn loo hayo iyagoo ciqaaban ilaa maalinta
xisaabta, 10 khusuusan kuwa jidhka raaca, iyagoo
damaca nijaasta ah ku socda, oo sayidnimada
quudhsada. Iyagu waa indha adag yihiin oo waa
macangag, kamana cabsadaan inay kuwa derejada
leh caayaan. 11 Malaa'iguhuna in kastoo ay iyaga
itaal iyo xoogba ka badan yihiin, iyaga dacwo cay ah
Rabbiga hortiisa kagama dacweeyaan. 12 Laakiinse
kuwanu waa sida xayawaan aan caqli lahayn oo u
dhashay in la qabsado oo la dilo, oo waxay caayaan
wax aanay garanayn. Hubaal iyagu halligaaddooda
ayay ku halligmi doonaan. 13 Xaqdarradooda waxaa
loogu abaalgudaa xaqdarro, oo waxaa iyaga la
wanaagsan inay maalinnimada raaxaystaan. Iyagu
waa waskhaamiin iyo ceebaalowyo, oo markay idinla
feeysteeyaan waxay ku raaxaystaan khiyaanadooda.
14 Waxay leeyihiin indho sino miidhan ah oo aan dembi
ka joogsan karin. Kuwa aan adkayn ayay sasabtaan,
waxayna leeyihiin qalbi damacxumaan ku noqnoqda,
oo waa dad nacladeed. 15 Jidkii qummanaa ayay
ka leexdeen oo way ambadeen, waxayna raaceen
jidkii Balcaam ina Becoor oo jeclaaday abaalgudka
xaqdarrada. 16 Laakiinse isaga waxaa loo canaantay
xadgudubkiisii aawadiis. Dameer carrab la' ayaa ku
hadlay dad codkiis, oo wuxuu joojiyey waallidii nebiga.
17 Kuwanu waa ilo aan biyo lahayn, iyo ceeryaamo uu
duufaan kaxeeyo, oo waxaa iyaga daraaddood loo sii
dhigay madowga gudcurka. 18 Waayo, iyagu waxay ku
hadlaan hadal faan ah oo aan micne lahayn, oo kuwa
in yar kaga baxsanaya kuwa qaladka ku socda ayay
ku sasabtaan damacyada jidhka xagga nijaasta; 19 oo
waxay iyaga ugu ballanqaadaan xorriyad, laakiinse
iyaga qudhooduba waa addoommadii kharribaadda.
Waayo, wixii ka adkaada nin ayaa isaga addoonsada.
20 Waayo, markii ay nijaasta dunida kaga baxsadeen
aqoontii Rabbiga ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix,
haddii ay haddana ku dhex murgaan oo laga adkaado,
xaalkooda dambe waa ka sii xumaadaa kii hore. 21
Intii ay jidka xaqnimada aqoon lahaayeen oo ay dib
uga noqon lahaayeen amarka quduuska ah oo iyaga
la siiyey, waxaa uga wanaagsanaan lahayd inayan
aqoon jidkaas. 22 Wixii maahmaahda runta ah lagu
yidhi ayaa iyaga ku dhacay. Eeygu wuxuu ku noqdaa
mantaggiisa. Doofaarraddii maydhatayna waxay dib
ugu noqotaa gelgelinta dhoobada.

3 Gacaliyayaalow, tanu waa warqaddii labaad oo
aan idiin soo qoray, oo labadoodaba waxaan
maankiinna daacadda ah ku guubaabinayaa xusuusin,
2 inaad xusuusataan erayadii ay nebiyadii quduuska
ahaa hore ugu hadleen, iyo amarkii Rabbiga
Badbaadiyaha ah oo ay rasuulladiinnu ku hadleen.
3 Marka hore waxaad og tihiin in maalmaha ugu
dambeeya kuwa majaajiloodaa ay la iman doonaan
majaajilo iyagoo damacyadooda daba socda, 4 oo
waxay odhan doonaan, Ballankii imaatinkiisii meeh?
Waayo, haatan iyo maalintii awowayaashii ay dhinteen
wax waluba waxay u socdaan sidii ay ahaayeen tan
iyo bilowgii abuurniinta. 5 Waayo, iyagu kaas bay
u illoobaan in waagii hore samooyin jireen iyo dhul
erayga Ilaah biyo lagaga dhex abuuray, 6 kuwaas
oo dunidii waagaas jirtay ay ku baabba'day iyadoo
daad qaaday. 7 Laakiinse samooyinka haatan jira iyo
dhulkaba isku eray baa dab loogu kaydiyey, oo waxaa
loo hayaa maalinta xisaabta iyo halligaadda dadka
cibaadalaawayaasha ah. 8 Laakiinse, gacaliyayaalow,
waxan keliya ha illoobina in maalin keliyahu Rabbiga
la tahay sida kun sannadood, kun sannadoodna la
yihiin sida maalin keliya. 9 Rabbigu kama raago inuu
ballankiisa oofiyo sida dadka qaarkiis ku tiriyo inay
tahay raagid, laakiinse idinkuu idiin dulqaadanayaa,
oo dooni maayo in qofnaba halligmo, laakiinse wuxuu
doonayaa in kulli la wada toobadkeeno. 10 Laakiinse
maalinta Rabbigu waxay u iman doontaa sida tuug oo
kale; maalintaas oo ay samooyinku baabbi'i doonaan
iyagoo sanqadh weynu ka yeedhayso, oo waxyaalaha
abuuranna iyagoo gubanaya ayay baabbi'i doonaan.
Dhulka iyo shuqullada ku jirana waa la gubi doonaa.
11 Haddii waxyaalahan oo dhammu ay sidaas u
baabbi'i doonaan, haddaba dad caynkee ah baa idinku
waajib ah inaad noqotaan si aad ugu dhaqantaan
dabiicad quduus ah iyo cibaado, 12 idinkoo sugaya
oo aad ugu dadaalaya imaatinka maalinta Ilaah,
taasoo samooyinku iyagoo ololaya ay baabbi'i
doonaan, waxyaalaha abuuranna iyagoo gubanaya
ayay dhalaali doonaan. 13 Laakiinse sidii uu inoo
ballanqaaday, waxaynu sugaynaa samooyin cusub iyo
dhul cusub oo xaqnimo dhex deggan tahay. 14 Sidaas
daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahaas

sugaya, ku dadaala in laydin helo idinkoo nabdoon
oo aan wasakh iyo eed lahayn Ilaah hortiisa. **15**
Sidii walaalkeen gacaliye Bawlos idiinku soo qoray
xigmaddii la siiyey, ku tiriya in dulqaadashada
Rabbigeennu tahay badbaado; **16** siduu warqadihiisii
oo dhan waxyaalahan ugaga hadlay. Kuwaas waxaa
ku jira wax in la gartaa ay dhib tahay, oo jaahiliinta
iyo kuwaan adkayn ayaa qalloociya, siday Qorniinka
kaleba u qalloociyaan oo ay u halligmaan. **17** Sidaas
daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahan
hore u garanayay, isjira, yaan laydinku kaxaysan
qaladka kuwa sharka ah oo aydnaan ka dhicin
adkaantiinna. **18** Laakiinse ku kora nimcada iyo
aqoonta Rabbigeenna ah Badbaadiyeheenna Ciise
Masiix. Isaga ammaanu ha u ahaato haatan iyo
weligeedba. Aamiin. **(aiōn g165)**

1 Yooxanaa

1 Waxaannu idiin soo qoraynaa wax ku saabsan
wixii tan iyo bilowgii jiray, oo aannu maqalnay, oo
aannu indhahayaga ku aragnay, oo aannu eegnay, oo
ay gacmahayagu taabteen oo Ereyga nolosha ah. 2
Nolosha waa la muujiyey, oo waannu aragnay, waanan
u marag furaynaa, oo waxaannu idiinka warramaynaa
nolosha weligeed ah, ta Aabbaha la jirtay oo lanoo
muujiyey. (aiōnios g166) 3 Wixii aannu aragnay oo
aannu maqalnay ayaannu idiinka warramaynaa, si aad
idinkuna noo soo wehelisaan; oo wehelnimadeennu
waa mid la jirta Aabbaha iyo Wiilkiisa Ciise Masiix ah.
4 Oo waxaannu waxyaalahan idiinku soo qoraynaa
si ay farxaddiinnu u buuxsanto. 5 Warkii aannu ka
maqalnay oo aan idiinka warramayno wuxuu yahay,
in Ilaah nuur yahay, oo isaga aan gudcur ku jirin
innaba. 6 Haddaynu nidhaahno, Wehelnimo ayaynu
la wadaagnaa isaga, oo aynu gudcurka ku soconno,
been baynu sheegnaa, oo runta ma falno. 7 Laakiin
haddaynu nuurka ku soconno siduu isaguba nuurka
ugu jiro, wehelnimo ayaynu isla wada wadaagnaa, oo
dhiigga Ciise, oo Wiilkiisa ah, wuxuu inaga nadiifiyaa
dembi oo dhan. 8 Haddaynu nidhaahno, Dembi ma
lihin, nafsaddeenna ayaynu khiyaanaynaa, oo runtuna
inaguma jirto. 9 Haddaynu dembiyadeenna qiranno,
isagu waa aamin iyo caaddil inuu dembiyadeenna
inaga cafiyo, oo uu inaga nadiifiyo xaqdarrada oo
dhan. 10 Haddaynu nidhaahno, Ma aynu dembaabin,
waxaynu Ilaah ka dhignaa beenaaleh, oo ereygiisa
inaguma jiro.

2 Carruurtaydiiyey, waxaan waxyaalahan idiinku soo
qorayaa si aydnaan u dembaabin; oo qof uun
hadduu dembaabo, waxaynu xagga Aabbaha ku
leennahay Dhexdhexaadiye, waana Ciise Masiix kan
xaqa ah. 2 Oo isaguna wuxuu dembiyadeenna u yahay
kafaaraggudka; oo kuweenna oo keliya uma aha ee
weliba wuxuu u yahay dembiyada dunida oo dhan. 3
Oo taas ayaynu ku garanaynaa inaynu naqaan isaga,
haddaynu qaynuunnadiisa adkayno. 4 Kan yidhaahda,
Waan aqaan isaga, oo aan qaynuunnadiisa adkayn,
waa beenaaleh, oo runtu kuma jirto isaga. 5 Laakiin
kan ereygiisa adkeeya, runtii, Ilaah jacaylkiisu wuu
ku dhan yahay isaga. Taas aynu ku garanaynaa
inaynu isaga ku jirno. 6 Kan yidhaahda, Isagaan
ku jiraa, waa inuu u socdaa siduu isagu u socday.
7 Gacaliyayaalow, qaynuun cusub idiin soo qori
maayo, laakiin waxaan idiin soo qorayaa qaynuun
hore oo aad tan iyo bilowgii haysateen. Qaynuunkii
hore waa hadalkii aad bilowgii maqasheen. 8 Oo
weliba qaynuun cusub ayaan idiin soo qorayaa, kaas
oo isaga iyo idinkaba run idinku dhex ah, maxaa
yeelay, gudcurku waa dhammaanayaa, oo nuurka
runta ahuna imminkuu iftiimayaa. 9 Kan yidhaahda,
Nuurkaan ku jiraa, oo walaalkiis neceb, wuxuu ku
jiraa gudcurka ilaa imminkada. 10 Kan walaalkii jecel,
nuurkuu ku jiraa, oo wax lagu xumaado kuma jiro
isaga. 11 Laakiin kan walaalkii neceb, gudcurkuu
ku jiraa, oo gudcurkuu ku socdaa, oo garan maayo
meeshuu marayo, waayo, gudcurkaa indhihiisa tiray.
12 Wax baan idiin soo qorayaa, carruurtiiyey, maxaa
yeelay, dembiyadiinnii waa laydinka cafiyey magiciisa
aawadiis. 13 Aabbayaashow, wax baan idiin soo
qorayaa, maxaa yeelay, waad garanaysaan kan tan
iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada ahow, wax
baan idiin soo qorayaa, maxaa yeelay, idinku kan
sharka ah ayaad ka adkaateen. Carruurtaydiiyey,
wax baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, Aabbaha
waad garanaysaan. 14 Aabbayaashow, wax baan
idiin soo qoray, maxaa yeelay, waad garanaysaan kan
tan iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada ahow, wax
baan idiin soo qoray, maxaa yeelay, waad xoog weyn
tihiin, oo ereyga Ilaah baa idinku jira, oo kan sharka
ah ayaad ka adkaateen. 15 Dunida iyo waxyaalaha
dunida ku jira toona ha jeclaanina. Qof uun hadduu
dunida jeclaado, jacaylka Aabbuhu kuma jiro isaga.
16 Maxaa yeelay, waxaa dunida ku jira oo dhan oo
ah damaca jidhka, iyo damaca indhaha, iyo faanka
nolosha, xagga Aabbaha kama yimaadaan ee waxay
ka yimaadaan xagga dunida. 17 Oo duniduna way
idlaanaysaa, iyo damaceeduba; laakiin kan doonista
Ilaah yeelaa wuu jirayaa weligiis. (aiōn g165) 18
Carruurtiiyey, waa saacaddii u dambaysay, oo sidaad
maqasheen inuu kan Masiixa ka geesta ahi imanayo,
weliba imminka kuwa badan oo Masiixa ka gees ah
ayaa kacay, taa aawadeed ayaynu ku garanaynaa
inay saacaddii u dambaysay tahay. 19 Way inaga
baxeen, laakiin kuweennii ma ay ahayn; hadday
kuweennii ahaayeen, way inala joogi lahaayeen;
laakiin way inaga baxeen oo taasaa caddaynaysa
inaanay kulligood inaga mid ahayn. 20 Laakiin idinku
waxaad leedihiin subkid ka timid Kan Quduuska ah,

oo wax walba waad taqaaniin. 21 Wixii aan idiin soo
qoray uma aan soo qorin aqoonla'aantiinna xagga
runta aawadeed, laakiin waxaan u soo qoray aqoonta
aad runta taqaaniin iyo inaanay beenina runta ka
iman aawadood. 22 Waa kuma beenaaluhu, kan
dafira inuu Ciise yahay Masiixa mooyaane? Isagu
waa kan Masiixa ka geesta ah, waana kan dafira
Aabbaha iyo Wiilkaba. 23 Ku alla kii Wiilka inkiraa,
ma leh Aabbaha; laakiin kan Wiilka qirtaa Aabbuhuu
leeyahay. 24 Haddaba idinku waxaad tan iyo bilowgii
maqlayseen ha idinku sii jiro. Haddii wixii aad tan iyo
bilowgii maqlayseen idinku sii jiro, idinkuna waxaad
ku sii jiri doontaan Wiilka iyo Aabbaha. 25 Oo kanu
waa ballankii uu inoogu ballanqaaday oo ah nolosha
weligeed ah. **(aiōnios g166)** 26 Waxaan idiin soo qoray
waxyaalahan ku saabsan kuwa idin khiyaanaynaya.
27 Subkidda aad ka hesheen isaga way idinku sii
jirtaa; oo uma baahnidin in cidina wax idin barto;
laakiin sida subkiddiisu wax walba idiin barto, oo
ay run u tahay, beenna aanay u ahayn, waa inaad
siday wax idiin bartay ugu sii jirtaan. 28 Oo imminka,
carruurtiiyey, ku sii jira isaga; in kolkuu muuqdo aynu
kalsoonaan doonno oo aynaan wakhtiga imaatinkiisa
ka xishoonin inaynu hor tagno. 29 Haddaad og tihiin
inuu xaq yahay, waxaad weliba ogaataan in mid
walba oo xaqnimo falaa uu isaga ka dhashay.

3 Bal ogaada siduu yahay jacaylka Aabbuhu ina
siiyey, taasoo ah in laynoogu yeedho carruurta
Ilaah, oo saasaynu nahay. Sidaa aawadeed dunidu
ina garan mayso, maxaa yeelay, isagaba ma ay
garanaynin. 2 Gacaliyayaalow, imminka waxaynu
nahay carruurta Ilaah; oo weli waxaynu noqon doonno
lama muujin, laakiin waxaynu og nahay in goortuu
muuqdo aynu noqon doonno sidiisa oo kale, waayo,
waynu arki doonnaa isaga siduu yahay. 3 Oo mid
kasta oo waxyaalahaas ka rajeeyaa isaga, naftiisuu
daahiriyaa siduu isaguba daahir u yahay. 4 Kii kasta
oo dembi falaa wuxuu falaa caasinimo; oo dembigu
wuxuu yahay caasinimo. 5 Oo idinku waad og tihiin in
isagu u muuqday inuu dembiyadeenna inaga qaado,
oo isagu dembi ma leh. 6 Ku alla kii isaga ku sii jiraa,
ma dembaabo; ku alla kii dembaabaa ma uu arkin
isaga, oo weliba ma yaqaan isaga. 7 Carruurtiiyey,
yaan cidi idin khiyaanayn; kii xaqnimo falaa waa xaq
siduu isaguba xaq u yahay. 8 Kii dembi falaa wuxuu
yahay kan Ibliiska; oo Ibliisku tan iyo bilowgii ayuu
dembaabayay. Taas aawadeed ayuu Wiilka Ilaah
u muuqday inuu baabbi'iyo shuqullada Ibliiska. 9
Ku alla kii Ilaah ka dhashay dembi ma falo; maxaa
yeelay, Ilaah dabiicaddiisu way ku sii jirtaa isaga;
oo ma dembaabi karo, waayo, wuxuu ka dhashay
Ilaah. 10 Tan ayay carruurta Ilaah iyo carruurta Ibliisku
ku kala muuqdaan; ku alla kii aan xaqnimo falin
ma aha kan Ilaah, oo waxaa la mid ah kan aan
walaalkii jeclayn. 11 Oo kanu waa warkii aad tan iyo
bilowgii maqlayseen, kaasoo ah inaynu isjeclaanno,
12 oo aynaan ahaanin sida Qaabiil oo ahaa kan
sharka leh oo walaalkii dilay. Oo muxuu u dilay?
Waayo, shuqulladiisu waxay ahaayeen shar, oo kuwii
walaalkiisna xaq bay ahaayeen. 13 Walaalayaalow,
ha la yaabina haddii ay dunidu idin neceb tahay.
14 Waxaynu og nahay inaynu dhimashada ka soo
gudubnay oo aynu u soo gudubnay nolosha, maxaa
yeelay, walaalaha ayaynu jecel nahay. Oo ka aan
walaalkii jeclayn, dhimashaduu ku sii hadhaa. 15 Ku
alla kii walaalkii neceb waa dhiigqabe, oo idinkuna
waad og tihiin inaanu dhiigqabena lahayn nolosha
weligeed ah oo ku sii jiraysa. **(aiōnios g166)** 16 Taasaynu
jacaylka ku garanaynaa, waayo, isagu naftiisuu u
bixiyey aawadeen; oo innaguna waa inaynu nafteenna
u bixinno walaalaheen. 17 Laakiin kan leh xoolaha
dunidan, oo arka walaalkiis oo baahan, oo qalbigiisa
ka xidha, sidee baa jacaylka Ilaah ugu jiraa isaga?
18 Carruurtaydiiyey, yeynan ku jeclaanin hadalka
iyo afka toona, laakiin camalka iyo runta aan ku
jeclaanno. 19 Oo taasaynu ku garan doonnaa inaynu
kuwa runta nahay, oo aynu isaga hortiisa qalbigeenna
kaga dhiiro gelin doonnaa 20 xagga wax alla wixii
qalbigeennu inagu eedeeyo, maxaa yeelay, Ilaah waa
ka weyn yahay qalbigeenna, oo wax walbaba wuu og
yahay. 21 Gacaliyayaalow, haddii aan qalbigeennu
ina eedayn, kalsoonaan ayaynu ku leennahay xagga
Ilaah. 22 Oo wax kastoo aynu ka barinno waynu
ka helnaa, maxaa yeelay, qaynuunnadiisa ayaynu
xajinnaa, oo waxaynu falnaa waxa isaga ka farxiya.
23 Oo kanu waa qaynuunkiisa, kaasoo ah inaynu
rumaysanno magaca Wiilkiisa Ciise Masiix ah, oo
aynu isjeclaanno, siduu qaynuunka inoo siiyey. 24
Oo kii xajiya qaynuunnadiisa, wuu ku sii jiraa isaga,
isaguna wuu ku sii jiraa. Oo saasaynu ku garanaynaa
inuu isagu inagu sii jiro xagga Ruuxa uu ina siiyey.

4 Gacaliyayaalow, ha rumaysanina ruux walba,
laakiin ruuxyada tijaabiya si aad u hubsataan
inay kuwa Ilaah yihiin; waayo, nebiyo badan oo
been ah ayaa u soo baxay dunida. 2 Taasaad ku
garanaysaan Ruuxa Ilaah; ruux walba oo qirta in
Ciise Masiix jidh ku yimid, waa ku Ilaah. 3 Oo ruux
walba oo aan qiran Ciise Masiix ku Ilaah ma aha;
oo kanuna waa ruuxa kan Masiixa ka geesta ah oo
aad maqasheen inuu imanayo, imminkana duniduu
ku jiraa. 4 Carruurtiiyey, kuwa Ilaah baad tihiin, oo
iyagaad ka adkaateen; maxaa yeelay, Ka idinku jira
ayaa ka weyn ka dunida ku jira. 5 Iyagu waa kuwa
dunida; oo taas aawadeed waxay ka hadlaan waxa
dunida, oo duniduna way maqashaa. 6 Innaguna
kuwa Ilaah baynu nahay; ka Ilaah yaqaan waa ina
maqlaa; oo ka aan kan Ilaah ahaynna inama maqlo.
Taasaynu ku garanaynaa ruuxa runta ah iyo ruuxa
qaladka ah. 7 Gacaliyayaalow, aynu isjeclaanno;
waayo, Ilaah baa leh jacaylka; oo mid walba oo jecel,
wuxuu ka dhashay Ilaah, Ilaah buuna yaqaan. 8 Oo
ka aan jeclaynina Ilaah ma yaqaan; waayo, Ilaah
waa jacayl. 9 Ilaah baa Wiilkiisa keliya oo dhashay
dunida u soo diray si aynu ugu noolaanno isaga, oo
taasaa jacaylka Ilaah laynoogu muujiyey. 10 Oo taas
jacayl baa ku jira, mana aha inaynu Ilaah jeclayn,
laakiinse isagaa ina jeclaaday, oo wuxuu Wiilkiisa
u soo diray si uu kafaaraggudka dembiyadeenna
u noqdo. 11 Gacaliyayaalow, haddii Ilaah sidaa
inoo jeclaaday, waa inaynu isjeclaanno. 12 Cidina
Ilaah ma arkin marnaba. Haddii aynu isjeclaanno,
Ilaah wuu inagu jiraa, oo jacaylkiisu wuu inagu
dhan yahay. 13 Ruuxiisuu ina siiyey oo taasaynu
ku garanaynaa inaynu ku sii jirno isaga, isaguna
inagu sii jiro. 14 Innagu waynu aragnay oo waxaynu
markhaati u furaynaa in Aabbuhu Wiilka soo diray si
uu Badbaadiyaha dunida u noqdo. 15 Ku alla kii qirta
inuu Ciise yahay Wiilka Ilaah, Ilaah baa ku sii jira
isaga, isaguna wuu ku sii jiraa Ilaah. 16 Oo innaguna
waan garanaynaa oo waan rumaysan nahay jacaylka
Ilaah inoo qabo. Ilaah waa jacayl; oo kii ku sii jiraa
jacaylka, Ilaah buu ku sii jiraa, Ilaahna isaguu ku
sii jiraa. 17 Taasaa jacaylku kaamil inoogu noqday
si aynu kalsoonaan u lahaanno maalinta xisaabta;
maxaa yeelay, siduu isagu yahay ayaynu innaguna
dunidan ku nahay. 18 Jacaylku baqdin ma leh, laakiin
jacaylka kaamilka ahi baqdinta dibadduu u saaraa,
waayo, baqdintu ciqaab bay leedahay. Oo kii baqaana
kaamil kuma noqdo jacaylka. 19 Waynu jecel nahay
isaga, waayo, isagaa hore inoo jeclaaday. 20 Haddii
qof yidhaahdo, Ilaah waan jeclahay, oo uu walaalkiis
neceb yahay, waa beenaaleh, maxaa yeelay, kan
aan jeclayn walaalkii uu arko sidee buu u jeclaan
karaa Ilaaha uusan arag? 21 Oo waxaynu isaga ka
haysannaa qaynuunkan, kaas oo ah, Kii Ilaah jecel,
walaalkiina ha jeclaado.

5 Ku alla kii rumaysta inuu Ciise yahay Masiixa,
Ilaah buu ka dhashay; oo ku alla kii jecel kan
dhalay, kan isaga ka dhashayna wuu jecel yahay. 2
Taasaynu ku garanaynaa inaynu carruurta Ilaah jecel
nahay, goortaynu Ilaah jeclaanno oo qaynuunnadiisa
xajinno. 3 Waa kan jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu
qaynuunnadiisa xajinno; oo qaynuunnadiisuna ma
cusla. 4 Ku alla kii ka dhashay Ilaah, wuxuu ka
adkaadaa dunida, oo waxaa libta ka adkaata dunida
ah rumaysadkeenna. 5 Waa ayo kan dunida ka
adkaadaa, kan rumaystaa inuu Ciise yahay Wiilka
Ilaah mooyaane? 6 Kanu waa kii biyo iyo dhiig ku
yimid, oo ah Ciise Masiix; biyo keliya kuma iman,
laakiin wuxuu ku yimid biyo iyo dhiig. 7 Oo waa
Ruuxa kan maragga furaa, waayo, Ruuxa waa runta.
8 Waxaa jira saddex marag fura; waana Ruuxa iyo
biyaha iyo dhiigga, oo saddexdaasuna waa isku
mid. 9 Haddii aynu maragfurka dadka aqbali lahayn,
maragfurka Ilaah baa ka weyn, waayo, maragfurka
Ilaah waa kan oo ah inuu Wiilkiisa ka marag furay.
10 Ka Wiilka Ilaah rumaystaa maragguu ku haystaa
nafsaddiisa, kii aan Ilaah rumaysanna, wuxuu isaga
ka dhigay beenaaleh; maxaa yeelay, wuxuusan
rumaysan maraggii uu Ilaah ka marag furay Wiilkiisa.
11 Maragguna waa kan, kaas oo ah in Ilaah ina siiyey
nolosha weligeed ah, oo ay noloshanu Wiilkiisa ku
jirto. **(aiōnios g166)** 12 Kan Wiilka haystaa, noloshuu
leeyahay. Kii aan Wiilka Ilaah haysanna nolosha ma
leh. 13 Waxyaalahan waxaan idiinku soo qoray, idinka
oo rumaystay magaca Wiilka Ilaah, si aad u ogaataan
inaad nolosha weligeed ah leedihiin. **(aiōnios g166)**
14 Oo tanu waa kalsoonaanta aynu isaga u qabno,
taasoo ah haddaynu wax uun doonistiisa ku barinno,
isagu wuu ina maqlaa, 15 oo haddaynu og nahay inuu
inaga maqlo wax alla wixii aynu ka barinno, waxaynu
og nahay inaynu leennahay waxyaalihii aynu isaga
ka barinnay. 16 Haddii qof uun arko walaalkii oo

samaynaya dembi aan xagga dhimashada ahayn,
waa inuu Ilaah baryo; isaguna noloshuu siin doonaa
kuwa samaynaya dembi aan xagga dhimashada
ahayn. Waxaa jira dembi xagga dhimashada ah.
Oo anigu odhan maayo, Kaas ha ka tukado. **17**
Xaqdarrada oo dhammu waa dembi; oo waxaa jira
dembi aan xagga dhimashada ahayn. **18** Waan og
nahay in ku alla kii Ilaah ka dhashay aanu dembaabin.
Maxaa yeelay, kii ka dhashay Ilaah naftiisuu ilaaliyaa,
oo ka sharka lihina ma taabto. **19** Waxaynu og nahay
inaynu kuwa Ilaah nahay, oo ay dunida oo dhammuna
ku jirto gacanta ka sharka leh. **20** Waxaynu og nahay
in Wiilka Ilaah yimid, oo wuxuu ina siiyey garasho si
aynu ugu garanno kan runta ah; innaguna waa ku
jirnaa kan runta ah, oo ah Wiilkiisa ee Ciise Masiix
ah. Kanu waa Ilaaha runta ah iyo nolosha weligeed
ah. **(aiōnios g166)** **21** Carruurtiiyey, sanamyada iska
ilaaliya.

2 Yooxanaa

1 Anigoo odayga ah waxaan salaamayaa marwada
la doortay iyo carruurteeda aan runta ku jeclahay,
keligayna ma ahaye, laakiin xataa waxaa jecel kuwa
runta yaqaan oo dhan, 2 runta inagu dhex jirta,
weligeedna inagu dhex jiri doonta aawadeed. (aiōn
g165) 3 Nimco iyo naxariis iyo nabad ka yimaada Ilaaha
Aabbaha ah iyo Ciise Masiix oo ah Wiilka Aabbaha
ayaa inala jiri doona xagga runta iyo jacaylka. 4
Aad baan ugu farxay markaan arkay carruurtaadii
qaarkood oo runta ku socda, waana sidaynu Aabbaha
amar uga helnay. 5 Oo haatan waxaan kaa baryayaa,
murwoy, sidii anigoo aan kuu soo qorayn amar
cusub laakiinse kii aynu tan iyo bilowgii haysannay,
kaasoo ah inaynu isjeclaanno. 6 Tanu waa jacayl
inaynu amarradiisa ku soconno. Amarkiina waa kan,
waana sidaad tan iyo bilowgii u maqli jirteen inaad ku
socotaan. 7 Waayo, khaa'inno badan baa dunida u
soo baxay, waana kuwa aan qiran in Ciise Masiix
jidh ku yimid. Kaasu waa khaa'inka iyo ku Masiixa
ka gees ah. 8 Iska jira si aydnaan u khasaarayn
wixii aynu falnay, laakiinse si aad abaalgud dhan
u heshaan. 9 Mid kasta oo dhaafa oo aan cilmiga
Masiixa ku sii socon, kaasu Ilaah ma leh; laakiin kii
cilmiga ku sii socdaa, Aabbaha iyo Wiilka labadaba
wuu leeyahay. 10 Haddii nin idiin yimaado oo uusan
cilmigan idiin keenin, gurigiinna ha soo gelinina,
hana salaamina, 11 waayo, kii salaamaa, wuxuu ka
qayb galaa shuqulladiisa sharka ah. 12 In kastoo
aan hayo wax badan oo aan idiin soo qoro, ma
aan jeclayn inaan warqad iyo khad idiinku soo qoro;
laakiinse waxaan rajaynayaa inaan idiin imaado oo
aan afkayga idinkula hadlo, si ay farxaddiinnu u
buuxsanto. 13 Carruurtii walaashaada la doortay way
ku soo salaamayaan.

3 Yooxanaa

1 Anigoo odayga ah waxaan warqaddan u qorayaa
gacaliye Gayos oo aan runta ku jeclahay. 2
Gacaliyow, waxaan kuugu duceeyaa inaad wax kasta
ku liibaantid oo aad caafimaad qabtid siday naftaadu
u liibaansan tahay. 3 Waayo, aad baan ugu farxay
markii walaalo yimaadeen oo ka markhaati fureen
runtaada iyo sidaad runta ugu socotid. 4 Ma lihi
farxad tan iiga weyn inaan maqlo in carruurtaydu
ay runta ku socdaan. 5 Gacaliyow, aaminnimaad ku
samaysaa shuqul kasta oo aad u samaysid walaalaha
iyo shisheeyahaba. 6 Iyagu jacaylkaagay kiniisadda
horteeda kaga markhaati fureen. Wanaag baad
samayn lahayd haddii aad iyaga u ambabbixisid sida
Ilaah istaahilo; 7 maxaa yeelay, magiciisa aawadiis
ayay u ambabbexeen iyagoo aan waxba ka qaadan
dadka aan Yuhuudda ahayn. 8 Sidaas daraaddeed
waxaa inagu waajib ah inaynu kuwaas oo kale soo
dhowayno, si aynu u noqonno kuwa runta kala wada
shaqeeya iyaga. 9 Wax baan kiniisadda u soo qoray,
laakiinse Diyotrefees oo jecel inuu iyaga ka sarreeyo,
na aqbali maayo. 10 Sidaas daraaddeed, haddaan
imaado, waxaan xusuusin doonaa shuqulladiisa uu
sameeyo isagoo hadallo xunxun nagu shubaya. Taasu
kuma filla isaga, mana aqbalo walaalaha, kuwii aqbali
lahaana wuu u diidaa, kiniisaddana wuu ka eryaa. 11
Gacaliyow, ha ku dayan waxa sharka ah, laakiinse
ku dayo waxa wanaagsan. Ka samafalaa waa ku
Ilaah, ka shar falaase Ilaah ma uu arkin. 12 Dadka
oo dhammu way u markhaati furaan Deemeetriyos,
runta qudheedu way u markhaati furtaa, annaguna
waannu u markhaati furnaa, waanad og tahay in
markhaatifurkayagu run yahay. 13 Waxaan hayay
waxyaalo badan oo aan kuu soo qoro, laakiinse dooni
maayo inaan qalin iyo khad kuugu soo qoro. 14
Laakiin waxaan rajaynayaa inaan dhowaan ku arko,
oo aynu afkeenna iskula hadli doonno. Nabadu ha
kula jirto. Saaxiibbadii way ku soo salaamayaan.
Saaxiibbada igu salaan mid kasta intaad magiciisa
ugu yeedhid.

Yuudas

1 Anigoo Yuudas ah oo ah addoonkii Ciise Masiix,
Yacquubna walaalkiis ah, waxaan warqaddan
u qorayaa kuwa loo yeedhay oo Ilaaha Aabbaha
ahu jecel yahay, Ciise Masiixna loo dhawray. 2
Naxariis iyo nabad iyo jacayl ha idiin bateen. 3
Gacaliyayaalow, intaan aad u dadaalayay inaan
idiin soo qoro wax ku saabsan badbaadada inaga
dhexaysa, waxaa dirqi igu noqday inaan idiin soo qoro
oo aan idinku waaniyo inaad aad ugu dadaashaan
iimaankii mar la wada siiyey quduusiinta oo dhan.
4 Waayo, waxaa jira niman qarsoodi idiinku soo
galay, waana kuwii waa hore xukunkan loo qoray,
oo ah kuwa aan cibaadada lahayn, oo nimcada
Ilaaheenna ku beddela nijaas, oo inkira Ciise Masiix
oo ah Sayidkeenna iyo Rabbigeenna keliya. 5 Hadda,
in kastoo aad hore u tiqiineen wax kasta, waxaan
jeclahay inaan idin xusuusiyo sidii Rabbigu dad uga
badbaadiyey dalka Masar, dabadeedna u baabbi'iyey
kuwii aan rumaysan isaga; 6 oo malaa'igihii aan
dhawrin madaxtinimadoodii, laakiinse rugtoodii ka
tegey, wuxuu ilaa xukunka maalinta weyn ku hayaa
silsilado weligood ah iyagoo gudcur ku hoos jira.
(aïdios g126) 7 Si la mid ah Sodom iyo Gomora iyo
magaalooyinkii kale ee ku wareegsanaa oo sinaystay
oo jidh kale uga daba orday, ayaa masaal laga
dhigay, iyagoo ciqaabta dabka weligiis ah ku silcaya.
(aiōnios g166) 8 Weliba kuwan riyooda sidaas oo kalay
jidhkooda u nijaaseeyaan, sayidnimadana u nacaan,
oo kuwa derejada leh u caayaan. 9 Laakiin Mikaa'iil
oo ah malagga sare markuu Ibliiska kula murmayay
meydkii Muuse aawadiis, kuma uu dhicin inuu xukun
cay ah ku xukumo, laakiinse wuxuu ku yidhi, Rabbigu
ha ku canaanto. 10 Laakiin kuwanu wax kastoo ayan
garanaynba way caayaan, oo waxay ku baabba'aan
waxay abuuristooda ku garanayaan sida xayawaanka
aan caqliga lahayn. 11 Waa u hoog iyaga, waayo,
waxay raaceen jidkii Qaabiil, oo faa'iido aawadeed
ayay Balcaam qaladkiisii ugu yaaceen, oo waxay
ku halligmeen fallaagadii Qorax. 12 Kuwanu waa
dhagaxyo qarsoon oo ku dhex jira cashooyinkiinna
jacaylka markay idinla faysteeyaan iyagoo aan
cabsanaynin; waxayna yihiin adhijirro naftooda jira,
iyo daruuro aan biyo lahayn oo dabaylo kaxeeyaan,
iyo geedo jiilaal oo aan midho lahayn, oo laba goor
dhintay, oo la rujiyey; 13 iyo hirar kacsan oo badda,
oo ceebtoodu xumbaynayso, iyo xiddigo ambaday, oo
madowga gudcurka weligood loo hayaa. (aiōn g165) 14
Enoog oo ahaa farcankii toddobaad oo Aadan isna
kuwanuu wax ka sii sheegay isagoo leh, Bal eega,
Rabbigu wuxuu yimid isagoo wata quduusiintiisii aan
tirada lahayn, 15 inuu xukun ku soo dejiyo kulli,
iyo inuu kuwa aan cibaadada lahayn oo dhan ku
caddeeyo shuqulladoodii cibaadola'aanta ahaa oo ay
cibaadola'aanta ku sameeyeen, iyo waxyaalihii adkaa
oo dhan oo ay dembilayaasha aan cibaadada lahaynu
isaga ka sheegeen. 16 Kuwanu waa kuwa gunuunaca,
oo cawda, oo damacyadooda xaaraanta ah ka daba
orda, afkooduna wuxuu ku hadlaa hadallo isweyneyn
ah, dadkana way u kala eexdaan inay faa'iido helaan
aawadeed. 17 Laakiinse idinku, gacaliyayaalow,
xusuusta hadalladii rasuulladii Rabbigeenna Ciise
Masiix ay hore idinkula hadleen. 18 Waxay idinku
yidhaahdeen, Ugu dambaysta waxaa jiri doona kuwa
wax ku majaajilooda, oo daba socda damacyadooda
aan cibaadada lahayn. 19 Kuwanu waa kuwa dadka
kala erya, oo nafta dunida u nool iyagoo aan Ruuxa
lahayn. 20 Laakiinse, gacaliyayaalow, nafsaddiinna
ku dul dhisa rumaysadkiinna aad quduuska u ah,
oo Ruuxa Quduuska ah ku tukada, 21 nafsaddiinna
ku haya jacaylka Ilaah, idinkoo sugaya naxariista
Rabbigeenna Ciise Masiix oo idin geeynaysa nolosha
weligeed ah. (aiōnios g166) 22 Kuwa shakisan u
naxariista; 23 qaarna dabka ka dhufta oo badbaadiya,
qaarna u naxariista idinkoo cabsanaya oo nacaya
xataa dharka jiidhka ku wasakhoobay. 24 Oo kan kara
inuu turunturada idinka ilaaliyo oo uu ammaantiisa idin
hor taago, idinkoo aan iin lahayn oo aad u faraxsan,
25 isagoo ah Ilaaha keligiis ah oo Badbaadiyeheenna
ah, ammaan iyo weynaan iyo xoog iyo amar ha u
ahaadeen xagga Rabbigeenna Ciise Masiix, wakhtiga
oo dhan ka hor iyo haatan iyo weligeedba. Aamiin.
(aiōn g165)

Muujintii

1 Tanu waa muujintii Ciise Masiix oo Ilaah isaga
siiyey inuu tuso addoommadiisa waxyaalaha
waajibka ah inay dhowaan dhacaan. Oo isagu wuxuu
taas tusay addoonkiisii Yooxanaa isagoo malaa'igtiisa
u soo diraya isaga, 2 kaasoo ka markhaati furay
erayga Ilaah iyo markhaatifuridda Ciise Masiix, iyo
wixii uu isagu arkay oo dhan. 3 Waxaa barakaysan ka
akhriya iyo kuwa maqla erayadii wax sii sheegidda,
oo xajiya waxyaalaha ku qoran, waayo, wakhtigii
wuu dhow yahay. 4 Anigoo Yooxanaa ah waxaan
waxyaalahan u soo qorayaa toddobada kiniisadood
oo Aasiya ku yaal. Nimco iyo nabadu ha idiinka
yimaadeen kan jira oo jiray oo iman doona, iyo xagga
toddobada ruux oo carshigiisa hor jooga, 5 iyo xagga
Ciise Masiix oo ah markhaatiga aaminka ah, iyo
curadka kuwii dhintay, iyo amiirka boqorrada dhulka.
Kan ina jecel oo dembiyadeenna dhiiggiisa inagaga
furay, 6 oo boqortooyo inaga dhigay inaynu wadaaddo
u ahaanno Ilaaha ah Aabbihiis, isaga ammaanu ha u
ahaato iyo dowladnimo weligiis iyo weligiisba. Aamiin.
(aiōn g165) 7 Bal eega, wuxuu la imanayaa daruuraha,
oo waxaa isaga arki doona il kasta iyo kuwii isaga
wareemay; oo qabiilooyinka dhulka oo dhammuna
isagay u barooran doonaan. Haah, saas ha ahaato.
Aamiin. 8 Rabbiga Ilaaha ahu wuxuu leeyahay, Anigu
waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, oo ah kan jira oo
jiray oo iman doona, iyo Qaadirka. 9 Anigoo Yooxanaa
ah oo walaalkiin ah iyo mid idinkala qayb galay
dhibaatada iyo boqortooyada iyo dulqaadashada ku
jira Ciise, waxaan gasiiradda Batmos la yidhaahdo
u joogay erayga Ilaah iyo u markhaatifuridda Ciise
aawadood. 10 Maalintii Rabbiga waxaan ku jiray
Ruuxa, oo waxaan meel iga dambaysa ka maqlay cod
weyn oo ah sidii buun oo leh, 11 Wixii aad aragtid buug
ku qor, oo waxaad u sii dirtaa toddobada kiniisadood;
kuwaas oo ah tan Efesos, iyo tan Simurna, iyo tan
Bergamos, iyo tan Tu'ateyra, iyo tan Sardis, iyo tan
Filadelfiya, iyo tan La'odikiya. 12 Oo anna dib baan u
jeestay inaan arko codkii ila hadlay, oo markii aan
dib u jeestay waxaan arkay toddoba laambadood
oo dahab ah. 13 Oo laambadaha badhtankooda
waxaan ku arkay mid u eg bini-aadan oo qaba
khamiis dheer, oo laabtana waxaa ugu xidhnaa suun
dahab ah. 14 Oo madaxiisa iyo timihiisuna waxay u
caddaayeen sida suuf cad iyo sida baraf oo kale; oo
indhihiisuna waxay ahaayeen sida dab ololkiis, 15 oo
cagihiisuna waxay u ekaayeen naxaas dhalaalaysa
sidii iyadoo foorno lagu safeeyey, codkiisuna wuxuu u
ekaa codka biyo badan. 16 Oo gacantiisa midigtaana
wuxuu ku haystay toddoba xiddigood, oo afkiisana
waxaa ka soo baxay seef soofaysan oo laba af
leh, jaahiisuna wuxuu u ekaa qorraxda oo xoog u
dhalaalaysa. 17 Oo markii aan arkay ayaan ku hor
dhacay sidii mid dhintay. Oo markaasuu gacantiisii
midigta ahayd i saaray, oo wuxuu igu yidhi, Ha
cabsan. Anigu waxaan ahay kan ugu horreeyey iyo
kan ugu dambeeya, 18 iyo kan nool. Anigu waan
dhintay, oo bal eeg, waan noolahay tan iyo weligayba,
oo waxaan haystaa furayaasha dhimashada iyo
Haadees. (aiōn g165, Hadēs g86) 19 Haddaba waxaad
qortaa waxyaalahaad aragtay iyo waxyaalaha hadda
jira iyo waxyaalaha hadda ka dib dhici doona. 20
Toddobada xiddigood oo aad ku aragtay gacantayda
midigtaa iyo toddobada laambadood oo dahabka
ah qarsoodigooda micnihiisu waxaa weeye sidan,
toddobada xiddigood waxaa weeyaan malaa'igaha
toddobada kiniisadood, toddobada laambadoodna
waxaa weeyaan toddobada kiniisadood.

2 Kiniisadda Efesos ku taal malaa'igteeda
waxaad u qortaa: Kan toddobada xiddigood
gacantiisa midigtaa ku haystaa oo toddobada
laambadood oo dahabka badhtankooda ku socdaa
wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, 2 Waan
ogahay shuqulladaada, iyo hawshaada, iyo
dulqaadashadaada, iyo inaadan u adkaysan karin
kuwa sharka ah, iyo inaad tijaabisay kuwa rasuullada
isku sheega iyagoo aan ahayn, oo waxaad ogaatay
inay been yihiin. 3 Waad dulqaadataa, oo dhib
baad ugu adkaysatay magacayga aawadiis, kamana
aad daalin. 4 Laakiin wax baan kuu haystaa,
waayo, jacaylkaagii hore waad ka tagtay. 5 Haddaba
xusuuso meeshii aad ka dhacday, oo toobadkeen, oo
shuqulladaadii hore samee; haddii kalese anigu waan
kuu iman doonaa oo laambaddaada waan ka qaadi
doonaa meesheeda haddii aadan toobadkeenin. 6
Laakiinse tan aad leedahay, waxaad neceb tahay
dadka Nikolas raaca shuqulladooda oo aan aniguna
necbahay. 7 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku
leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta ayaa waxaan siin
doonaa amar uu wax kaga cuno geedka nolosha oo

ku dhex yaal Firdooska Ilaah. 8 Kiniisadda Simurna
ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Kan ugu
horreeyey oo ugu dambeeya, oo dhintay, oo soo
noolaaday, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, 9
Waan ogahay dhibaatadaada iyo faqiirnimadaada
(laakiin taajir baad tahay), iyo cayda ay kugu caayaan
kuwa Yuhuudda isku sheegaa oo aan ahayn, laakiinse
ah kuwa sunagogga Shayddaanka. 10 Ha ka cabsan
waxyaalaha aad dhowaan ku xanuunsan doontid. Bal
eega, in laydin tijaabiyo aawadeed, Ibliisku qaarkiin
buu dhowaan xabsi ku ridi doonaa, oo idinku intii
toban maalmood ah waxaad heli doontaan dhibaato.
Ilaa dhimashada aamin ahow, anna waxaan ku
siin doonaa taajka nolosha. 11 Kii dheg lahu ha
maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii
guulaysta dhimashada labaad waxba yeeli mayso.
12 Kiniisadda Bergamos ku taalna malaa'igteeda
waxaad u qortaa; Kan haysta seefta soofaysan oo
labada af leh wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, 13
Waan ogahay meeshaad deggan tahay inay tahay
meesha carshiga Shayddaanku yaal; oo magacayga
waad xajisaa, mana aad inkirin iimaankayga xataa
waagii Antibas joogay, isagoo ahaa markhaatigaygii
iyo kaygii aaminka ahaa oo dhexdiinna lagu dilay
meesha Shayddaanku deggan yahay. 14 Laakiinse
dhawr waxyaalood baan kuu haystaa, maxaa yeelay,
halkaas waxaad ku haysataa kuwo xajiya waxbariddii
Balcaam, kaas oo baray Baalaaq inuu reer binu
Israa'iil hortooda ku tuuro dhagax lagu turunturoodo,
inay cunaan waxyaalo sanamyo loo bixiyey iyo inay
sinaystaan. 15 Weliba waxaad kaloo haysataa kuwo
sidaas oo kale u xajiya waxbariddii dadka Nikolas
raaca. 16 Haddaba sidaas daraaddeed toobadkeena,
haddii kalese dhaqsaan idiinku iman, oo waxaan
iyaga kula diriri doonaa seefta afkayga. 17 Kii dheg
lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.
Kii guulaysta waxaan wax ka siin doonaa maannada
qarsoon, oo waxaan siin doonaa dhagax cad, dhagaxa
dushiisana waxaa ku qoran magac cusub oo aan ninna
aqoon, kan hela mooyaane. 18 Kiniisadda Tu'ateyra
ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Wiilka Ilaah
oo indhihiisu u eg yihiin dab ololkiis, cagihiisuna u
eg yihiin naxaas dhalaalaysaa wuxuu kugu leeyahay
waxyaalahan; 19 Waan ogahay shuqulladaada, iyo
jacaylkaaga, iyo rumaysadkaaga, iyo adeegiddaada,
iyo samirkaaga, iyo inay shuqulladaadii dambe ka
sii badan yihiin kuwaagii hore. 20 Laakiinse wax
baan kuu haystaa, waayo, waxaad oggoshahay
naagta Yesebeel la yidhaahdo oo nebiyad isku
sheegta; oo waxay addoommadayda bartaa oo ku
sasabtaa inay sinaystaan oo ay cunaan waxyaalo
sanamyo loo bixiyey. 21 Oo waxaan iyada siiyey
wakhti ay ku toobadkeento, iyaduse dooni mayso inay
ka toobadkeento sinadeeda. 22 Bal eeg, haddaba
iyada sariir baan ku dul tuurayaa, oo kuwii iyada
la sinaystana waxaan ku dhex tuurayaa dhibaato
weyn, haddii ayan ka toobadkeenin shuqulladeeda.
23 Oo waxaan carruurteeda ku dili doonaa dhimasho,
kiniisadaha oo dhammuna waxay ogaan doonaan
inaan ahay kan baadhbaadha kelyaha iyo qalbiyada,
oo anna midkiin walbaba waxaan wax u siin doonaa
sida shuqulladiinnu yihiin. 24 Laakiinse intiinna kale
oo Tu'ateyra joogta, in alla intiinna aan waxbariddan
haysan, oo sida ay iyagu yidhaahdaan, aan aqoon
waxyaalaha moolka dheer oo Shayddaanka, idinka
waxaan idinku leeyahay, Dushiinna culaab kale
saari maayo. 25 Habase yeeshee waxa aad
haysataan xajiya ilaa aan imaado. 26 Kii guulaysta
oo shuqulladayda sii xajiya tan iyo ugu dambaysta,
waxaan siin doonaa amar uu ku xukumo quruumaha.
27 Oo wuxuu ku xukumi doonaa ul bir ah, sida
weelasha dheriyasameeyuhu ay u burburaan; sida
aan aniguba Aabbahay uga helay: 28 oo weliba
waxaan siin doonaa xiddigta waaberi. 29 Kii dheg
lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

3 Kiniisadda Sardis ku taalna malaa'igteeda waxaad
u qortaa; Kan haysta toddobada Ruux oo Ilaah
iyo toddobada xiddigood, wuxuu kugu leeyahay
waxyaalahan: Waan ogahay shuqulladaada, oo
magac baad leedahay sida wax nool, laakiinse
meyd baad tahay. 2 Haddaba soo jeed, oo adkee
waxyaalaha kuu hadhay oo dhimashada ku dhow;
waayo, shuqulladaadii ma aan helin iyagoo kaamil ku
ah Ilaahayga hortiisa. 3 Haddaba sidaas daraaddeed
xusuuso sidii aad u heshay oo aad u maqashay,
oo xaji, oo toobadkeen. Laakiinse haddii aadan soo
jeedin, waxaan u iman doonaa sida tuug oo kale,
mana aad ogaan doontid saacadda aan kuu iman
doono. 4 Laakiinse waxaad Sardis ku leedahay
dhawr qof oo aan dharkooda nijaasayn; oo anigay ila
socon doonaan iyagoo dhar cad qaba; maxaa yeelay,
way istaahilaan. 5 Kii guulaystaa sidaasuu u xidhan

doonaa dhar cad; oo anna sinaba magiciisa ugama
tirtiri doono kitaabka nolosha, oo waxaan magiciisa
ka qiran doonaa Aabbahay hortiisa iyo malaa'igihiisa
hortooda. 6 Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu
ku leeyahay kiniisadaha. 7 Kiniisadda Filadelfiya ku
taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Kan quduuska
ah, oo runta ah, oo furihii Daa'uud haysta, oo wuxuu
furo aanu ninna xidhi karin, wuxuu xidhana aanu
ninna furi karin, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan;
8 Waan ogahay shuqulladaada (oo bal eeg, waxaan
hortaada dhigay albaab furan oo aanu ninna xidhi
karin), waayo, waxaad leedahay waxoogaa xoog ah,
oo eraygaygiina waad dhawrtay, oo magacaygiina
ma aad inkirin. 9 Bal eeg, kuwa isku sheega Yuhuud
oo aan ahayn ee beenta sheegaya waxaan ka keeni
doonaa sunagogga Shayddaanka, oo bal eeg, iyaga
waxaan ka dhigi doonaa inay yimaadaan oo ay
cagahaaga hortooda ku sujuudaan oo ay ogaadaan
inaan anigu ku jeclahay. 10 Adigu waxaad dhawrtay
ereygayga oo aad dulqaadatay, oo sidaas daraaddeed
waxaan kaa dhawri doonaa saacadda jirrabaadda oo
dhowaan u imanaysa dunida oo dhan inay jirrabto
kuwa dhulka deggan. 11 Anigu dhaqsaan u imanayaa.
Haddaba xaji waxaad haysatid si aan ninna taajkaaga
kaaga qaadin. 12 Kii guulaysta waxaan ka dhigi
doonaa tiir ku jira macbudka Ilaahayga, halkaasna mar
dambe kama bixi doono, oo waxaan dushiisa ku qori
doonaa magaca Ilaahayga, iyo magaca magaalada
Ilaahayga, taas oo ah Yeruusaalemta cusub, oo
samada iyo xagga Ilaahayga ka soo degaysa, iyo
xataa magacayga cusub. 13 Kii dheg lahu ha maqlo
waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. 14 Kiniisadda
La'odikiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;
Aamiin, oo ah markhaatiga aaminka ah oo runta ah,
oo ah madaxa uunka Ilaah, wuxuu kugu leeyahay
waxyaalahan; 15 Waan ogahay shuqulladaada iyo
inaadan qabow iyo kulayl midna ahayn. Waxaan
jeclaan lahaa inaad tahay qabow iyo kulayl midkood.
16 Haddaba waad diirran tahay, oo qabow iyo kulayl
midna ma ihid, sidaas daraaddeed afkaygaan kaa
tufi doonaa. 17 Waxaad tidhaahdaa, Taajir baan
ahay, oo maal baan helay, oo waxba uma baahni,
oo ma ogid inaad tahay tan belaysan, oo loo naxo,
oo miskiinka ah, oo indhaha la', oo qaawan. 18
Sidaas daraaddeed waxaan kugula talinayaa inaad
iga iibsatid dahab dab lagu safeeyey, si aad taajir
u noqotid, iyo dhar cad si aad u xidhatid oo aanay
ceebta qaawanaantaadu u muuqan, iyo indhakuul
aad indhaha marsatid si aad wax u aragtid. 19 In
alla inta aan jeclahay waan canaantaa oo edbiyaa,
sidaas daraaddeed qiiro yeelo oo toobadkeen. 20
Bal eeg, albaabkaan taaganahay oo garaacayaa;
haddaba haddii nin codkayga maqlo oo albaabka
iga furo, waan u soo gelayaa, oo waan la cashayn,
isna wuu ila cashayn. 21 Kii guulaysta, waxaan siin
doonaa amar uu carshigayga igula fadhiisto, sida
aan aniguba u guulaystay, oo aan Aabbahay ugula
fadhiistay carshigiisa. 22 Kii dheg lahu ha maqlo waxa
Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

4 Waxyaalahaas dabadeed kor baan eegay oo
waxaan arkay albaab samada ka furmay, oo codkii
ugu horreeyey oo aan maqlay sidii buun ila hadlaya
oo kale, wuxuu igu yidhi, Halkan soo fuul oo waxaan
ku tusi doonaa waxyaalaha waajibka ah inay hadda
ka dib dhacaan. 2 Haddiiba waxaan ku jiray Ruuxa, oo
bal eeg, waxaa jiray carshi samada qotoma, oo mid
baa carshigii ku fadhiyey, 3 oo kii fadhiyey midabkiisu
wuxuu u ekaa dhagax yasbid iyo dhagax sardiyos, oo
carshigana waxaa ku wareegsanaa qaansoroobaad
midabkeedu u eg yahay dhagax sumurud. 4 Oo
carshigii hareerihiisana waxaa yiil afar iyo labaatan
carshi oo kale; oo carshiyadii dushoodana waxaan ku
arkay afar iyo labaatan oday oo ku fadhiya, oo dhar
cad qaba; madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab
ah. 5 Oo carshigiina waxaa ka soo baxay hillaac iyo
codad iyo onkod. Oo waxaa jiray toddoba laambadood
oo dab ah oo carshiga hortiisa ka ololaya, kuwaas oo
ah toddobada Ruux oo Ilaah. 6 Oo carshigii hortiisana
waxaa yiil wax la mid ah bad muraayad ah oo u
eg madarad, oo carshiga badhtankiisa iyo carshiga
hareerihiisa waxaa joogay afar xayawaan oo hor
iyo dibba indho miidhan ah. 7 Xayawaankii kowaad
wuxuu u ekaa libaax, xayawaankii labaadna wuxuu u
ekaa weyl, xayawaankii saddexaadna wuxuu lahaa
weji u eg weji nin, xayawaankii afraadna wuxuu u
ekaa gorgor duulaya. 8 Oo afarta xayawaan mid
waluba wuxuu lahaa lix baal, oo hareerahooda iyo
gudahooduba waa indho miidhan; oo habeen iyo
maalin midna ma nastaan, oo waxay yidhaahdaan,
Quduus, quduus, quduus waxaa ah Rabbiga ah
Ilaaha Qaadirka ah, oo jiray oo jira oo iman doona. 9
Oo marka xayawaanku ay ammaanaan oo ciseeyaan

oo mahad u naqaan kan carshiga ku fadhiya oo ah kan nool weligiis iyo weligiis, **(aiōn g165)** **10** ayaa afar iyo labaatanka oday waxay ku hor dhici doonaan kan carshiga ku fadhiya, oo waxay caabudi doonaan kan nool weligiis iyo weligiis, oo taajajkoodana waxay ku tuuri doonaan carshiga hortiisa, iyagoo leh, **(aiōn g165)** **11** Rabbigayagow, Ilaahayagow, adigu waad istaahishaa inaad heshid ammaanta iyo cisada iyo xoogga, waayo, wax kasta adaa abuuray, maxaa yeelay, doonistaada aawadeed ayay u ahaadeen oo u abuurmeen.

5 Oo anna kii carshiga ku fadhiyey gacantiisa midigta waxaan ku arkay kitaab wax kaga qoran yihiin dul iyo hoosba, oo waxaa ku shaabadaysnaa toddoba shaabadood. **2** Oo waxaan arkay malaa'ig xoog weyn oo ku naadinaysa cod weyn, oo leh, Bal yaa istaahila inuu kitaabka kala bixiyo oo uu furo shaabadihiisa? **3** Oo samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa laguma arag mid awooda inuu kitaabka kala bixiyo ama eego. **4** Oo markaasaan aad u ooyay, maxaa yeelay, lama helin mid istaahila inuu kitaabka kala bixiyo ama eego. **5** Markaasaa odayaashii midkood wuxuu igu yidhi, Ha ooyin, bal eeg, Libaaxa qabiilka reer Yahuudah ka mid ah oo ah xididkii ka yimid Daa'uud ayaa wuxuu ku guulaystay inuu furo kitaabka iyo toddobadiisa shaabadoodba. **6** Oo carshiga badhtankiisii iyo afarta xayawaan iyo odayaasha badhtankoodii waxaan ku arkay Wan taagan oo ah sida mid la gowracay oo leh toddoba gees iyo toddoba indhood oo ah toddobada Ruux oo Ilaah, oo loo soo diray dunida oo dhan. **7** Oo isna intuu yimid ayuu kitaabkii ka qaatay kii carshigii ku fadhiyey gacantiisii midigtaa. **8** Oo markuu kitaabkii qaatay ayaa afartii xayawaan iyo afar iyo labaatankii odayba waxay ku dhaceen Wankii hortiisa iyagoo midkood waluba wato kataarad iyo fijaanno dahab ah oo foox ka buuxo oo ah baryadii quduusiinta. **9** Oo waxay ku gabyeen gabay cusub iyagoo leh, Adigu waxaad istaahishaa inaad kitaabka qaadato oo aad shaabadihiisa furto; waayo, waa lagu gowracay, oo waxaad Ilaah dhiiggaaga ugu soo iibisay dad ah qabiil kasta iyo af kasta iyo dad kasta iyo quruun kasta, **10** oo waxaad iyagii ka dhigtay inay Ilaaheenna u ahaadaan boqortooyo iyo wadaaddo; oo iyana dhulka ayay wax ku xukumi doonaan. **11** Oo anna carshigii iyo xayawaanadii iyo odayaasha hareerahoodii waxaan ku arkay oo ka maqlay malaa'igo badan codkood, oo tiradooduna waxay ahayd toban kun oo meelood oo min toban kun ah, iyo kumaan kun; **12** oo waxay cod weyn ku lahaayeen, Istaahil waxaa ah Wankii la gowracay inuu helo xoog, iyo maal, iyo xigmad, iyo itaal, iyo ciso, iyo ammaan, iyo mahad. **13** Oo wax kasta oo la abuuray oo ku jira samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa, iyo badda gudaheeda, iyo waxyaalaha iyaga ku jira oo dhan, ayaa waxaan maqlay iyagoo leh, Kan carshiga ku fadhiya iyo Wanka ha u ahaadeen mahad, iyo ciso, iyo ammaan, iyo xoog, weligood iyo weligood. **(aiōn g165)** **14** Markaasaa afartii xayawaan waxay yidhaahdeen, Aamiin. Odayaashiina way dhaceen oo sujuudeen.

6 Oo waan arkayay markii Wankii furay toddobadii shaabadood middood, oo waxaan maqlay afartii xayawaan midkood oo codkiisa la moodo onkod leh, Kaalay oo arag. **2** Oo bal eeg, waxaan arkay faras cad oo kii fuushanaana wuxuu haystay qaanso, oo waxaa isaga la siiyey taaj; oo wuxuu soo baxay isagoo guulaysanaya, wuxuuna u soo baxay inuu guulaysto. **3** Oo haddana markii uu furay shaabaddii labaad ayaa waxaan maqlay xayawaankii labaad oo leh, Kaalay oo arag. **4** Markaasaa waxaa soo baxay faras kale oo xamar ah; oo kii fuushanaana waxaa la siiyey amar inuu dunida nabadda ka qaado iyo in dadka midba midka kale dilo; oo waxaa la siiyey seef weyn. **5** Oo haddana markuu shaabadda saddexaad furay ayaa waxaan maqlay xayawaankii saddexaad oo leh, Kaalay oo arag. Oo bal eeg, waxaan arkay faras madow; oo kii fuushanaana wuxuu gacanta ku haystay miisaan. **6** Oo waxaan afartii xayawaan badhtankooda ka maqlay wax cod la moodo oo leh, Koombo sarreen ah qiimaheedu waa dinaar, saddex koombo oo shaciir ahna qiimahoodu waa dinaar, saliidda iyo khamrigana wax ha yeelin. **7** Oo haddana markuu furay shaabaddii afraad ayaa waxaan maqlay xayawaankii afraad codkiisii oo leh, Kaalay oo arag. **8** Oo bal eeg, waxaan arkay faras cirro leh; oo kii fuushanaana magiciisu wuxuu ahaa Dhimasho; oo waxaa la socday Haadees. Oo waxaa iyaga la siiyey amar ay ku xukumaan dunida waaxdeed oo ay ku laayaan seef, iyo abaar, iyo dhimasho, iyo dugaagga dhulka. **(Hadēs g86)** **9** Oo haddana markuu furay shaabaddii shanaad waxaan meeshii allabariga hoosteeda ku arkay nafihii kuwii

loo dilay eraygii Ilaah aawadiis, iyo markhaatigii ay
fureen aawadiis, 10 oo iyana waxay ku dhawaaqeen
cod weyn iyagoo leh, Sayidkayaga quduuskaa oo
runtahow, ilaa goormaadan xukumayn oo aadan
dhiigayaga nooga aarayn kuwa dhulka jooga? 11 Oo
midkood kastaba waxaa la siiyey khamiis cad; oo
waxaa loo sheegay inay wakhti yar sii nastaan ilamaa
kuwa iyaga addoommada la ah iyo walaalahooda
dhowaan sidoodii oo kale loo dili doono ay soo
dhammaadaan. 12 Oo haddana waxaan arkay markii
uu furay shaabaddii lixaad, markaasaa waxaa dhacay
dhulgariir weyn; oo qorraxduna waxay u madoobaatay
sidii joonyad dhogor ah, oo dayaxii oo dhammuna
wuxuu noqday sidii dhiig oo kale; 13 oo xiddigihii
samaduna waxay ku soo daateen dhulka sida geed
berde ahi u tuuro midhihiisa aan bislaan markii dabayl
weyni ruxdo. 14 Oo samadiina waxaa loo qaaday
sidii kitaab la duubay oo kale, oo buur walba iyo
gasiirad walbaba meeshoodii waa laga dhaqaajiyey.
15 Oo boqorradii dunida, iyo amiirrada, iyo saraakiisha
sare, iyo taajiriinta, iyo kuwa xoogga weyn ah, iyo
addoon kasta iyo mid kasta oo xor ahuba, waxay ku
dhuunteen godadka iyo dhagaxyada buuraha; 16 oo
waxay ku yidhaahdeen buurihii iyo dhagaxyadii, Nagu
soo dhaca oo naga qariya kan carshiga ku fadhiya
wejigiisa iyo cadhada Wanka, 17 waayo, waxaa timid
maalintii weynayd oo cadhadooda; bal yaa awooda
inuu istaago?

7 Taas dabadeed waxaan arkay afar malaa'igood
oo taagan afarta gees oo dhulka, oo xajinaya
afarta dabaylood, si aan dabaylu ugu dhicin dhulka
ama badda ama dhirta. 2 Oo waxaan arkay malaa'ig
kale oo ka soo baxaysa qorrax ka soo baxa oo
haysata shaabadda Ilaaha nool; oo cod weyn bay
ugu dhawaaqday afartii malaa'igood oo amarka
lagu siiyey inay wax yeelaan dhulka iyo badda, oo
waxay ku tidhi, 3 Waxba ha yeelina dhulka iyo
badda iyo dhirta toona, jeer aannu addoommada
Ilaahayaga wejiga ka shaabadayno. 4 Oo waxaan
maqlay intoodii la shaabadeeyey tiradoodii, waxayna
ahaayeen boqol iyo afar iyo afartan kun oo intaasaa
laga shaabadeeyey qabiilooyinka reer binu Israa'iil
oo dhan. 5 Qabiilka reer Yahuudah waxaa laga
shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka reer
Ruubeenna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban
kun; Qabiilka reer Gaadna waxaa laga shaabadeeyey
laba iyo toban kun; 6 Qabiilka reer Aasheerna waxaa
laga shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka
reer Naftaalina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo
toban kun; Qabiilka reer Manasehna waxaa laga
shaabadeeyey laba iyo toban kun; 7 Qabiilka reer
Simecoonna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo toban
kun; Qabiilka reer Laawina waxaa laga shaabadeeyey
laba iyo toban kun; Qabiilka reer Isaakaarna waxaa
laga shaabadeeyey laba iyo toban kun; 8 Qabiilka
reer Sebulunna waxaa laga shaabadeeyey laba
iyo toban kun; Qabiilka reer Yuusufna waxaa laga
shaabadeeyey laba iyo toban kun; Qabiilka reer
Benyaamiinna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo
toban kun. 9 Oo bal eeg, waxyaalahaas ka dib waxaan
arkay dad faro badan, oo aan ninna tirin karin, oo
lagala soo baxay quruun kasta, iyo qabiil kasta, iyo
dad kasta, iyo af kasta, oo taagan carshiga hortiisa
iyo Wanka hortiisa, iyagoo qaba khamiisyo cadcad,
gacmahana ku haysta caleemo timireed. 10 Oo
iyana waxay ku dhawaaqeen cod weyn, iyagoo leh,
Badbaado waxaa leh Ilaahayaga carshiga ku fadhiya
iyo Wanka. 11 Oo malaa'igihii oo dhammuna waxay
taagnaayeen carshiga hareerihiisa iyo odayaashii
iyo afartii xayawaan hareerahooda; oo carshiga
hortiisii ayay ku dhaceen oo intay wejigooda dhulka
saareen ayay Ilaah caabudeen, 12 iyagoo leh,
Aamiin; Ilaahayagu weligiis iyo weligiis ha lahaado
barako, iyo ammaan, iyo xigmad, iyo mahad, iyo
ciso, iyo xoog, iyo itaal. Aamiin. **(aiōn g165)** 13
Oo odayaashii midkood baa jawaabay oo wuxuu
igu yidhi, Kuwan khamiisyada cadcad qabaa yay
yihiin, xaggee bayse ka yimaadeen? 14 Oo waxaan
ku idhi, Sayidkaygiiyow, waad taqaan. Markaasuu
wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa kuwii ka soo baxay
dhibaatadii weynayd, oo waxay khamiisyadoodii ku
maydheen oo ku caddeeyeen dhiiggii Wanka. 15
Sidaas daraaddeed waxay joogaan carshiga Ilaah
hortiisa; oo waxay isaga ugu adeegaan macbudkiisa
habeen iyo maalinba; oo kan carshiga ku fadhiyaana
wuxuu dushooda ka dhisan doonaa taambuuggiisa.
16 Oo iyana mar dambe ma ay gaajoon doonaan,
mana ay harraadi doonaan mar dambe, qorraxda iyo
kulaylkuna kuma ay dhici doonaan; 17 waayo, Wanka
carshiga badhtankiisa jooga ayaa wuxuu ahaan
doonaa adhijirkooda, oo wuxuu iyaga u hoggaamin

doonaa ilaha biyaha nolosha; oo Ilaahna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa.

8 Oo haddana markuu furay shaabaddii toddobaad, intii nus saac ah waxaa samada ka dhacday aamusnaan. **2** Markaasaan waxaan arkay toddobadii malaa'igood oo Ilaah hortiisa taagan, oo waxaa la siiyey toddoba buun. **3** Oo haddana waxaa timid malaa'ig kale, oo waxay is-ag taagtay meeshii allabariga, iyadoo haysata idan dahab ah, oo waxaa la siiyey foox badan si ay ugu darto baryadii quduusiinta oo dhan oo ay ugu shiddo meeshii allabariga oo dahabka ahayd oo carshiga hortiisa tiil. **4** Oo qiiqii fooxa oo ay baryadii quduusiintu la socoto ayaa wuxuu ka baxay gacantii malaa'igta oo wuxuu kor u aaday Ilaah hortiis. **5** Markaasaa malaa'igtii waxay qaadatay idankii, oo waxay ka buuxisay dabkii meesha allabariga, kolkaasay waxay ku tuurtay dhulka; markaasaa waxaa dhacay onkod, iyo codad, iyo hillaac, iyo dhulgariir. **6** Markaasaa toddobadii malaa'igood oo toddobada buun haystay waxay isu diyaariyeen inay ka dhawaajiyaan. **7** Malaa'igtii kowaad ayaa ka dhawaajisay, markaasaa waxaa soo dhacay roob dhagaxyaale iyo dab dhiig ku dhex qasan yahay, oo waxaa lagu tuuray dhulka; markaasaa dunida saddex meelood oo meeli gubatay, oo dhirtana saddex meelood oo meel baa gubatay, oo cawskii qoyanaa oo dhammuna waa gubtay. **8** Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii labaad, markaasaa waxaa badda lagu tuuray wax le'eg buur weyn oo dab ka ololayo; markaasaa baddii saddex meelood oo meel baa dhiig noqotay; **9** oo waxaa halkaas ku dhintay uunkii badda ku jiray oo nafta lahaa saddex meelood oo meel, oo doonniyihiina saddex meelood oo meel baa la baabbi'iyey. **10** Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii saddexaad, markaasaa waxaa samada ka soo dhacday xiddig weyn oo sidii laambadeed u ololaysa, oo waxay ku dul dhacday webiyaasha saddex meelood oo meel, iyo ilihii biyaha ahaa; **11** oo xiddigta magaceedana waxaa la yidhaahdaa Qadhaadh; oo biyihiina saddex meelood oo meel baa qadhaadh noqotay; dad badanuna wuxuu ku dhintay biyihii, maxaa yeelay, qadhaadh baa laga dhigay. **12** Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii afraad, markaasaa waxaa wax lagu dhuftay qorraxda saddex meelood oo meel, iyo dayaxa saddex meelood oo meel, iyo xiddigaha saddex meelood oo meel, in saddex meelood oo meeli ay gudcur noqoto, iyo in maalinta saddex meelood oo meeli aanay iftiimin, habeenkuna uu noqdo sidaas oo kale. **13** Haddana waxaan arkay oon maqlay gorgor dhex duulaya samada isagoo cod weyn ku leh, Waxaa hoogay oo hoogay oo hoogay kuwa dhulka deggan, sababtuna waa buunanka dhawaaqooda hadhay oo saddexda malaa'igood ay dhowaan ka dhawaajin doonaan.

9 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii shanaad, markaasaan arkay xiddig samada ka timid oo dhulka ku soo dhacday; oo waxaa iyadii la siiyey furihii ceelka yamayska. **(Abyssos g12)** **2** Markaasay waxay furtay ceelkii yamayska, oo ceelkii waxaa kor uga soo baxay qiiq u eg qiiq foorno weyn; oo qiiqii ceelka aawadiis ayaa qorraxdii iyo hawadiiba gudcur la noqdeen. **(Abyssos g12)** **3** Markaasaa qiiqii waxaa ka soo baxay oo dhulka ku soo degay ayax; oo waxaa iyagii la siiyey xoog sida hangarallayaasha dhulku ay xoog u leeyihiin. **4** Oo waxaa lagu yidhi, Waxba ha yeelina cawska dhulka iyo wax cagaar ah iyo geednaba, dadka aan shaabadda Ilaah wejiga ku lahayn mooyaane. **5** Oo haddana waxaa lagu amray inaanay dadka dilin, laakiinse inay intii shan bilood ah xanuujiyaan, oo xanuunkooduna wuxuu ahaa sida xanuunka hangarallahu markuu nin qaniino. **6** Oo ayaamahaasna dadku waxay doondooni doonaan dhimasho, oo sinaba uma ay heli doonaan, oo waxay jeclaan doonaan inay dhintaan, laakiinse dhimashadu way ka carari doontaa iyaga. **7** Oo ayaxa qaabkiisuna wuxuu u ekaa fardo dagaal loo diyaariyey; oo madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab u eg, oo wejiyadooduna waxay u ekaayeen wejiyo dad. **8** Oo waxay lahaayeen timo u eg timo dumar; ilkahooduna waxay u ekaayeen ilko libaax. **9** Oo waxay lahaayeen laabdhawr u eg laabdhawr bir ah; oo sanqadha baallahooduna waxay u ekayd sanqadh fardo badan oo dagaal ku yaacaya gaadhifardoodkood. **10** Oo waxay lahaayeen dabo u eg hangarallayaasha dabadooda iyo miciyo; oo dabadoodana waxay ku lahaayeen xoog ay dadka wax ku yeelaan intii shan bilood ah. **11** Oo waxaa iyaga boqor u ah malagga yamayska; oo magiciisana afka Cibraaniga waxaa lagu yidhaahdaa Abaddoon; afka Gariiggana magiciisa waxaa lagu yidhaahdaa Abolyoon. **(Abyssos g12)** **12** Hooggii kowaad wuu

dhammaaday; oo bal eeg, weli waxaa dhiman oo
hadda ka dib imanaya laba hoog oo kale. 13 Oo
haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii lixaad,
markaasaan maqlay cod ka yeedhaya geesihii girgirihii
allabariga oo dahabka ahaa oo Ilaah hor yaal, 14
oo ku lahaa malaa'igtii lixaad oo buunka haysatay,
Fur afarta malaa'igood oo ku ag xidhan webiga weyn
oo Yufraad. 15 Markaasaa waxaa la furay afartii
malaa'igood oo loo diyaariyey saacadda iyo maalinta
iyo bisha iyo sannadda inay laayaan dadka saddex
meelood oo meel. 16 Oo tiradii ciidankii fardooleyda
ahaa waxay ahayd labaatan kun oo meelood oo min
toban kun ah; oo anigu waan maqlay tiradoodii. 17
Oo sidaasaa waxaan tusintii ku arkay fardihii iyo kuwii
fuushanaa oo qaba laabdhawr u eg dab iyo dhagax
yakintos iyo baaruud; oo fardaha madaxyadooduna
waxay u ekaayeen madaxyo libaax; oo afafkoodana
waxaa ka soo baxayay dab iyo qiiq iyo baaruud.
18 Oo dadkii saddex meelood oo meel waxaa lagu
dilay saddexdan belaayo oo ah dabka iyo qiiqa iyo
baaruudda afkoodii ka soo baxay. 19 Waayo, fardaha
xooggoodu wuxuu ku jiray afkooda iyo dabadooda,
waayo, dabadoodu waxay u ekayd abeesooyin, oo
waxay lahaayeen madaxyo, oo kuwaasay dadka wax
ku yeeli jireen. 20 Oo dadkii hadhay oo aan lagu
dilin saddexdaas belaayo, kama ay toobadkeenin
shuqulladii gacmahooda, si ayan u caabudin jinniyo,
iyo sanamyo dahab ah, iyo kuwo lacag ah, iyo kuwo
naxaas ah, iyo kuwo dhagax ah, iyo kuwo qoryo ah,
oo aan wax arki karin, waxna maqli karin, soconna
karin; 21 kamana ay toobadkeenin diliddoodii iyo
saaxirnimadoodii iyo sinadoodii iyo tuugnimadoodii.

10 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale
oo xoog weyn oo samada ka soo degaysa,
iyadoo daruur huwan, madaxeedana waxaa saarnaa
qaansoroobaad, wejigeeduna wuxuu u ekaa qorraxda
oo kale, cagaheeduna waxay u ekaayeen tiirar dab
ah, 2 oo gacanteedana waxay ku haysatay buug
yar oo furan. Oo cagteedii midig waxay saartay
badda, teedii bidixdana waxay saartay dhulka, 3
oo markaasay ku dhawaaqday cod weyn oo u eg
libaax ciyaya, oo markay qaylisay ayaa toddobadii
onkodba onkodeen. 4 Oo markii toddobadii onkod
onkodeen, waxaan ku dhowaa inaan wax qoro;
markaasaan maqlay cod samada ka leh, Shaabad ku
xidh waxyaalaha toddobada onkod ay ku onkodeen,
oo ha qorin. 5 Markaasaa malaa'igtii aan arkay oo ku
taagnayd badda iyo dhulka ayaa gacanteedii midig
samada kor ugu taagtay, 6 oo inaan wakhti mar
dambe jirayn ayay ugu dhaaratay kan weligiis iyo
weligiisba nool, oo abuuray samada iyo waxyaalaha
ku dhex jira, iyo dhulka iyo waxyaalaha ku dhex jira,
iyo badda iyo waxyaalaha ku dhex jiraba. **(aiōn g165)**
7 Laakiinse wakhtiga codka malaa'igta toddobaad
markay ku dhow dahay inay ka dhawaajiso ayaa
waxaa dhammaan doona qarsoodiga Ilaah siduu
ugu bishaareeyey nebiyadii addoommadiisa ahaa.
8 Oo haddana waxaan mar kale maqlay codkii aan
samada ka maqlay oo igu leh, Tag oo qaado buugga
furan oo ku jira gacanta malaa'igta ku taagan badda
iyo dhulka. 9 Markaasaan malaa'igtii u tegey, oo
waxaan ku idhi, Buugga yar i sii. Markaasay igu
tidhi, Qaado oo cun; oo wuxuu calooshaada ka
dhigi doonaa qadhaadh, laakiin intuu afkaaga ku jiro
wuxuu u macaanaan doonaa sida malab oo kale.
10 Markaasaan buuggii yaraa ka qaatay malaa'igta
gacanteedii, waanan cunay, oo intuu afkayga ku jiray
wuxuu u macaanaa sida malab oo kale; oo markii
aan cunay ayaa calooshaydii qadhaadh noqotay. 11
Oo iyana waxay igu tidhi. Waa inaad mar kale wax ka
sii sheegtid dad badan iyo quruumo badan iyo afaf
badan iyo boqorro badan.

11 Markaasaa waxaa lay siiyey cawsduur ul u eg,
oo waxaa laygu yidhi, Sara joogso, oo qiyaas
macbudka Ilaah, iyo meesha allabariga, iyo kuwa Ilaah
ku caabuda meeshaas. 2 Oo barxadda macbudka
dibaddiisa ku taal iska daa, oo ha qiyaasin; waayo,
iyada waxaa la siiyey quruumaha; oo magaalada
quduuska ahna waxay ku tuman doonaan intii laba
iyo afartan bilood ah. 3 Oo labadayda markhaati
waxaan siin doonaa xoog ay wax ku sii sheegaan
kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood, iyagoo
jawaanno qaba. 4 Oo kuwanu waa labada geed oo
saytuunka ah iyo labada laambadood oo hor taagan
Rabbiga dhulka. 5 Oo haddii nin damco inuu wax
yeelo, dab baa afkooda ka soo bixi doona oo gubi
doona cadaawayaashooda; oo haddii nin damco inuu
wax yeelo, waa in saas loo dilo. 6 Kuwanu waxay
leeyihiin amar ay samada ku xidhaan, si aan roob
u di'in inta ay wax sii sheegayaan, oo waxay kaloo
leeyihiin amar ay biyaha dhiig kaga dhigaan oo ay

dhulkana ugu soo dejiyaan belaayo kasta mar alla
markii ay doonayaan. 7 Oo markii ay dhammeeyaan
markhaatifuridda waxaa la diriri doonaa bahalka
yamayska ka soo bixi doona, oo wuu ka adkaan
doonaa, wuuna dili doonaa iyaga. (Abyssos g12) 8 Oo
meydadkoodu waxay oolli doonaan jidka magaalada
weyn oo xagga ruuxa laga yidhaahdo Sodom iyo
Masar, halkaasoo Rabbigooda iskutallaabta lagu
qodbay. 9 Oo saddex maalmood iyo badh ayaa waxaa
meydadkooda daawan doona dad ka yimid dadadka
iyo qabiilooyinka iyo afafka iyo quruumaha; oo umana
ay oggolaan doonaan in meydadkooda qabri la geliyo.
10 Oo kuwa dhulka degganuna way ku farxi doonaan
oo rayrayn doonaan, oo midkoodba midka kale wuxuu
u diri doonaa hadiyado; maxaa yeelay, labadan nebi
waxay saxariiriyeen kuwa dhulka deggan. 11 Oo
saddex maalmood iyo badh dabadeed waxaa iyaga
soo gashay neeftii nolosha oo xagga Ilaah ka timid,
markaasay cagahoodii ku istaageen; oo kuwii iyaga
daawadayna waxaa ku soo degtay cabsi weyn. 12
Oo waxay samada ka maqleen cod weyn oo ku leh,
Halkan soo fuula. Markaasay samada tegeen iyagoo
daruur ku dhex jira, oo cadaawayaashoodiina way
arkeen. 13 Oo saacaddaasna waxaa dhacay dhulgariir
weyn, oo magaaladii toban meelood oo meel ayaa
duntay; oo dhulgariirkii wuxuu dilay toddoba kun oo
qof, oo intoodii kalena way cabsadeen, oo waxay
ammaaneen Ilaaha samada. 14 Oo hooggii labaadna
wuu dhammaaday; oo bal eeg, hooggii saddexaadna
dhaqsuu u imanayaa. 15 Markaasaa waxaa ka
dhawaajisay malaa'igtii toddobaad, oo waxaa samada
ka yeedhay codad waaweyn, oo waxay yidhaahdeen,
Boqortooyadii dunidu waxay noqotay boqortooyadii
Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor buu ahaan
doonaa weligiis iyo weligiis. (aiōn g165) 16 Oo afar
iyo labaatankii oday oo carshiyadooda ku fadhiyey
Ilaah hortiisa way dhaceen, oo intay wejigooda
dhulka saareen, ayay Ilaah caabudeen, iyagoo leh,
17 Rabbiyow Ilaaha Qaadirkaa oo jira oo jirayow,
mahad baannu kuu naqaynaa; maxaa yeelay, waxaad
qaadatay xooggaagii weynaa, oo wax baad xukuntay.
18 Oo quruumihiina way cadhoodeen, oo waxaa yimid
cadhadaadii iyo wakhtigii kuwii dhintay la xukumi
lahaa iyo wakhtigii abaalgudkooda la siin lahaa
nebiyada addoommadaada ah iyo quduusiinta iyo
kuwa magacaaga ka cabsada, yaryar iyo waaweynba,
oo la baabbi'in lahaa kuwa dhulka baabbi'iya. 19
Markaasaa waxaa samada laga furay macbudkii
Ilaah; oo waxaa macbudkiisa gudihiisa ka muuqday
sanduuqii axdigiisa; markaasaa waxaa soo dhacay
hillaac, iyo codad, iyo onkod, iyo dhulgariir, iyo roob
dhagaxyaale oo weyn.

12 Markaasaa waxaa samada ka muuqatay
calaamo weyn, taas oo ahayd naag qorraxda
huwan, oo dayaxuna wuxuu ka hooseeyey cagaheeda,
madaxana waxaa u saarnaa taaj laba iyo toban
xiddigood ah, 2 oo uur bay lahayd; wayna qaylinaysay
iyadoo foolanaysa oo xanuunsanaysa oo doonaysa
inay umusho. 3 Oo haddana samada waxaa ka
muuqatay calaamo kale; oo bal eeg waxaa la arkay
masduulaa weyn oo cas, oo wuxuu lahaa toddoba
madax iyo toban gees, oo madaxyadiisii waxaa u
saarnaa toddoba taaj. 4 Oo dabadiisiina waxay
soo jiidday xiddigihii samada saddex meelood oo
meel, oo waxay ku soo tuurtay dhulka; markaasaa
masduulaagii wuxuu is-hor taagay naagtii ku dhowayd
inay umusho, si uu ilmaha uga liqo markay umusho.
5 Oo waxay umushay ilmo lab; kaas oo loo xugmay
inuu quruumaha oo dhan ul bir ah ku xukumo; oo
ilmaheediina waxaa kor loogu qaaday xagga Ilaah
iyo carshigiisa. 6 Oo naagtiina waxay u carartay
xagga cidlada, halkaasoo Ilaah iyada uga diyaariyey
meel lagu quudiyo kun iyo laba boqol iyo lixdan
maalmood. 7 Markaasaa samada waxaa ka dhacay
dagaal, oo Mikaa'iil iyo malaa'igihiisii waxay u soo
baxeen inay la diriraan masduulaagii; oo masduulaagii
iyo malaa'igihiisiina way la dirireen; 8 kamana ay
adkaan, meeshoodiina mar dambe samada lagama
helin. 9 Oo masduulaagii weynaa oo ahaa maskii
duqa ahaa hoos baa loo soo tuuray, kaasoo la
yidhaahdo Ibliis iyo Shayddaan, kii dunida oo dhan
khiyaaneeyey. Waxaa isaga lagu soo tuuray dhulka,
oo malaa'igihiisiina hoos baa loola soo tuuray isaga.
10 Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod
weyn oo leh, Haatan waxaa yimid badbaadadii, iyo
xooggii, iyo boqortooyadii Ilaaheenna, iyo amarkii
Masiixiisa; maxaa yeelay, kii walaalaheen dacweyn
jiray hoos baa loo tuuray, kaasoo iyaga ku dacweyn
jiray Ilaaheenna hortiisa habeen iyo maalinba. 11
Oo waxay isagii kaga adkaadeen dhiiggii Wanka
iyo eraygii markhaatifuriddooda; oo iyagu naftoodii
kalama ay lexejeclaabin xataa dhimasho. 12 Haddaba

samooyinka iyo kuwa dhex degganow, reyreeya.
Waxaase hoogay badda iyo dhulka, maxaa yeelay,
waxaa idiin soo degay Ibliiskii, oo aad u cadhaysan,
oo weliba garanaya in wakhtigu ku yar yahay. 13
Oo masduulaagiina markuu arkay in hoos loogu
tuuray xagga dhulka ayuu wuxuu silciyey naagtii
ilmaha lab dhashay. 14 Oo waxaa naagtii la siiyey
laba baal oo gorgor weyn si ay uga duusho maskii
ilaa meesheedii cidlada ku tiil, halkaasoo iyada lagu
quudiyo wakhti, iyo wakhtiyo, iyo wakhti badhkiis. 15
Oo maskiina wuxuu afkiisa ka tufay oo naagtii ka daba
tuuray biyo ah sidii webi, si uu durdurku u qaado.
16 Markaasaa dhulku naagtii caawiyey, oo afka kala
qaaday, oo wuxuu liqay webigii masduulaagu afkiisa
ka soo tuuray. 17 Oo masduulaagii aad buu ugu sii
cadhooday naagtii, oo wuxuu u soo kacay inuu la
diriro farcankeedii kale oo hadhay oo amarrada Ilaah
xajiyo oo Ciise u markhaati furo.

13 Oo wuxuu isku dul taagay cammuuddii badda.
Kolkaasaan arkay bahal badda ka soo baxaya,
oo wuxuu lahaa toban gees iyo toddoba madax,
oo geesihiisiina waxaa u saarnaa toban taaj, oo
madaxyadiisiina waxaa ugu qornaa magacyo cay ah.
2 Oo bahalkii aan arkay wuxuu u ekaa shabeel, oo
cagihiisuna waxay u ekaayeen cago orso, afkiisuna
wuxuu u ekaa af libaax; markaasaa masduulaagii
wuxuu isaga siiyey xooggiisii iyo carshigiisii iyo
amar weyn. 3 Oo markaasaan arkay madaxyadiisii
midkood oo u eg mid la gowracay; oo nabarkii uu
u dhintay wuu bogsaday; oo dunida oo dhammuna
waxay la yaabtay bahalkii; 4 markaasay masduulaagii
caabudeen, maxaa yeelay, wuxuu amarkiisii siiyey
bahalkii; iyaguna waxay caabudeen bahalkii, waxayna
yidhaahdeen, Bal yaa bahalka la mid ah? Oo bal
yaa awooda inuu la diriro? 5 Markaasaa waxaa
isagii la siiyey af ku hadlaya waxyaalo waaweyn iyo
cay; oo haddana waxaa la siiyey amar uu ku sii
shaqeeyo laba iyo afartan bilood. 6 Markaasuu afkiisii
u furay inuu Ilaah caayo, iyo inuu caayo magiciisa,
iyo rugtiisa, iyo xataa kuwa samada deggan. 7
Oo haddana waxaa isagii la siiyey amar uu kula
dagaallamo quduusiinta oo uu kaga adkaado; oo
haddana waxaa la siiyey amar uu ku xukumo qabiil
kasta iyo dad kasta iyo af kasta iyo quruun kasta. 8
Oo waxaa isaga caabudi doona inta dhulka deggan
oo dhan oo aan magacooda lagu qorin kitaabka
nolosha oo Wanka la gowracay waagii dunida la
aasaasay. 9 Hadduu jiro nin dheg lahu ha maqlo.
10 Haddii nin dad xabbiso, isagana waa la xabbisi
doonaa; oo haddii nin seef wax ku dilo, waa in isagana
seef lagu dilo. Waa kaa samirka iyo rumaysadka
quduusiintu. 11 Oo haddana waxaan arkay bahal kale
oo dhulka ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa laba gees
oo u eg wan geesihiis, oo wuxuu u hadlayay sidii
masduulaa oo kale. 12 Oo wuxuu bahalkii kowaad
hortiisa wax kaga qabtay amarkiisii oo dhan. Oo
dunida iyo kuwa degganba wuxuu ka dhigay inay
caabudaan bahalkii kowaad oo nabarkii uu u dhintay
bogsaday. 13 Oo wuxuu sameeyey calaamooyin
waaweyn, wuuna karay xataa inuu dab samada ka
soo dejiyo oo dhulka ku soo tuuro dadka hortiisa.
14 Oo kuwa dhulka deggan wuxuu ku khiyaaneeyey
calaamooyinkii isaga loo siiyey inuu ku sameeyo
bahalkii hortiisa; isagoo kuwa dhulka deggan ku
leh, Waa inaad sanam u samaysaan bahalka seefta
nabarkeedii ku yaal ee soo noolaaday. 15 Oo haddana
waxaa isagii la siiyey xoog uu neef ku geliyo sanamkii
bahalka, in sanamkii bahalku hadlo oo uu ka dhigo in
la dilo in alla intii aan caabudin sanamkii bahalka.
16 Oo haddana wuxuu ka dhigay in kulli, yar iyo
weyn, iyo taajir iyo faqiir, iyo xor iyo addoonba sumad
lagaga dhigo gacanta midigta ama wejiga; 17 iyo
inaanu ninna awoodin inuu wax iibiyo ama iibsado, kii
sumadda leh mooyaane, taasoo ah magaca bahalka
ama nambarka magiciisa. 18 Xigmaddii waa tan. Kii
waxgarasho lahu ha tiriyo nambarka bahalka; waayo,
waxa weeye nin nambarkiis, oo nambarkiisuna waxa
weeye lix boqol iyo lix iyo lixdan.

14 Oo bal eeg, waxaan arkay Wankii oo ku dul
taagan Buur Siyoon, oo waxaa isaga la jiray
boqol iyo afar iyo afartan kun oo qof, oo waxaa wejiga
ugu qornaa isaga magiciisa iyo magaca aabbihiis.
2 Markaasaan samada ka maqlay cod u eg biyo
badan codkood iyo onkod weyn codkiis; oo codkii aan
maqlayna wuxuu u ekaa kataaraley ka dhawaajinaysa
kataaradahooda; 3 markaasay carshiga hortiisa iyo
afartii xayawaan iyo odayaasha hortoodii waxay ku
gabyeen gabay cusub; oo gabaygaas ninna ma baran
karin, boqol iyo afar iyo afartanka kun oo dunida
laga soo iibsaday mooyaane. 4 Kuwanu waa kuwii
aan naagaha ku nijaasoobin; waayo, iyagu waa

daahir; kuwanu waa kuwa Wanka u raaca meel alla
meeshuu tagoba. Kuwan waxaa laga soo iibsaday
dadka inay midhaha ugu horreeya u noqdaan Ilaah iyo
Wankaba. 5 Oo afkooda innaba been lagama helin,
iinna ma leh. 6 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig
kale oo samada dhex duulaysa iyadoo wadata injiil
daa'imis ah inay u naadiso kuwa dhulka deggan iyo
quruun kasta iyo qabiil kasta iyo af kasta iyo dad
kasta; **(aiōnios g166)** 7 iyadoo cod weyn ku leh, Ilaah
ka cabsada, oo isaga ammaana, waayo, saacaddii
xukunkiisu way timid. Oo caabuda kii sameeyey
samada iyo dhulka iyo badda iyo ilaha biyaha ah. 8 Oo
malaa'ig kale oo labaad ayaa soo raacday, oo waxay
lahayd, Waxaa dhacday oo dhacday Baabuloontii
weynayd, taasoo quruumaha oo dhan ka waraabisay
khamrigii cadhada sinadeeda. 9 Oo haddana waxaa
soo raacday malaa'ig kale oo saddexaad, iyadoo
cod weyn ku leh, Haddii nin caabudo bahalka iyo
sanamkiisa, ama uu aqbalo sumad in lagaga dhigo
wejiga ama gacanta, 10 isna wuxuu ka cabbi doonaa
khamriga cadhada Ilaah oo lagu shubay koobka
cadhadiisa isagoo aan badhxanayn; oo waxaa isaga
lagu silcin doonaa dab iyo baaruud malaa'igaha
quduuska ah hortooda iyo Wanka hortiisa. 11 Oo
qiiqa caddibaaddooda kor buu u baxayaa weligiis iyo
weligiis, oo kuwa caabuda bahalka iyo sanamkiisa,
iyo ku alla kii aqbala sumadda magiciisa nasasho
heli maayaan habeen iyo maalin toona. **(aiōn g165)** 12
Waa kaa samirkii quduusiinta, kuwaas oo ah kuwa
xajiya amarrada Ilaah iyo iimaanka Ciise. 13 Oo
haddana waxaan samada ka maqlay cod igu leh, Qor,
Waxaa barakaysan kuwa hadda ka dib dhimanaya
iyagoo Rabbiga rumaysan. Ruuxii wuxuu leeyahay,
Haah, iyagu waa inay ka nastaan hawshoodii, waayo,
waxaa iyaga la socda shuqulladoodii. 14 Oo bal
eeg, haddana waxaan arkay daruur cad, oo waxaan
daruurta dusheeda ku arkay mid fadhiya oo u eg bini
aadan, oo waxaa madaxa u saarnaa taaj dahab ah,
oo gacantana wuxuu ku haystay manjo af badan. 15
Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka soo baxday
macbudkii, oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday kii
daruurta ku fadhiyey, iyadoo leh, Manjadaada soo dir
oo beerta goo; waayo, saacaddii beergooysku way
timid; maxaa yeelay, midhihii dhulka oo la gooyn lahaa
way bislaadeen. 16 Markaasaa kii daruurta ku fadhiyey
wuxuu manjadiisii ku soo tuuray dhulka, oo midhihii
dhulkiina waa la gooyay. 17 Oo haddana malaa'ig
kale ayaa waxay ka baxday macbudka samada ku
yaal, oo iyana waxay haysatay manjo af badan.
18 Oo haddana malaa'ig kale oo dabka xukunta
ayaa waxay ka soo baxday meeshii allabariga; oo
waxay cod weyn ugu dhawaaqday tii manjada afka
badan haysatay iyadoo ku leh, Manjadaada afka
badan soo dir, oo waxaad ururisaa canabka dhulka
rucubyadiisa; maxaa yeelay, canabkii waa bislaaday.
19 Markaasaa malaa'igtii waxay manjadeedii ku soo
tuurtay dhulka, oo waxay soo ururisay canabka
dhulka, oo waxay ku tuurtay macsaraddii canabka oo
weyn oo cadhada Ilaah. 20 Oo canabkiina waxaa lagu
tuntay magaalada dibaddeeda, oo waxaa macsaraddii
ka soo baxay dhiig, wuxuuna gaadhay tan iyo fardaha
xakamahooda, ilaa kun iyo lix boqol oo istaadiyon.

15 Oo haddana waxaan samada ku arkay calaamo
kale oo weyn oo cajaa'ib leh, waxayna ahayd
toddoba malaa'igood oo haysta toddoba belaayo, oo
ahaa kuwii ugu dambeeyey, waayo, waxaa iyaga ku
dhex dhammaatay cadhadii Ilaah. 2 Markaasaan arkay
wax u eg bad muraayad ah oo dab ku dhex qasan
yahay iyo kuwii iyagoo guulaysan ka yimid xaggii
bahalkii iyo xaggii sanamkiisii iyo xaggii nambarkii
magiciisa, oo dul taagan baddii muraayadda ahayd
iyagoo haysta kataaradihii Ilaah. 3 Oo iyana waxay ku
gabyeen addoonkii Ilaah oo Muuse ahaa gabaygiisii
iyo gabaygii Wanka iyagoo leh, Rabbiyow Ilaaha
Qaadirka ahow, shuqulladaadu way weyn yihiin, oo
yaab bay leeyihiin. Boqorka quruumahow, jidadkaagu
waa xaq oo waa run. 4 Rabbiyow, bal ayaan kaa
cabsan doonin oo aan magacaaga ammaani doonin?
Waayo, adiga keligaa ayaa quduus ah; maxaa yeelay,
quruumaha oo dhammu way iman oo hortaada ayay ku
sujuudi doonaan; waayo, falimahaagii xaqa ahaa waa
la muujiyey. 5 Oo waxyaalahaas dabadood waxaan
arkay macbudkii taambuugga markhaatifuridda oo
samada ku jira oo la furay. 6 Markaasaa macbudkii
waxaa ka soo baxay toddobadii malaa'igood oo
haystay toddobada belaayo, oo waxay qabeen dhar
daahir ah oo dhalaalaya, oo laabtana waxaa ugu
xidhnaa suuman dahab ah. 7 Oo afartii xayawaan
midkood ayaa wuxuu toddobadii malaa'igood siiyey
toddoba fijaan oo dahab ah oo ay ka buuxdo cadhadii
Ilaaha weligiis iyo weligiisba nool. **(aiōn g165)** 8
Markaasaa macbudkii waxaa ka buuxsamay qiiq ka

yimid xagga ammaanta Ilaah iyo xagga xooggiisa;
oo ninna ma uu geli karin macbudkii ilamaa la
dhammeeyo toddobadii belaayo oo ay toddobadii
malaa'igood haysteen.

16 Markaasaan maqlay cod weyn oo macbudkii
ka yeedhaya, oo toddobadii malaa'igood ku
leh, Taga, oo toddobada fijaan oo cadhada Ilaah ku
jirto dhulka ku shuba. 2 Markaasaa waxaa tagtay
middii kowaad, oo waxay fijaankeedii ku shubtay
dhulka, oo wuxuu dadkii sumaddii bahalka lahaa
oo caabuday sanamkiisii u noqday boog xun oo
halis ah. 3 Oo tii labaadna fijaankeedii waxay ku
shubtay badda; markaasay baddii noqotay sidii nin
dhintay dhiiggiis oo kale, oo waxyaalihii ku noolaa oo
dhammu way wada dhinteen. 4 Oo tii saddexaadna
waxay fijaankeedii ku shubtay webiyaashii iyo ilihii
biyaha ahaa; oo waxay noqdeen dhiig. 5 Kolkaasaan
maqlay malaa'igtii biyaha oo leh, kan jira oo jirayow,
adigu xaq baad tahay, adiga Quduuska ahow, maxaa
yeelay, sidaasaad wax u xukuntay; 6 waayo, iyagu
waxay daadiyeen dhiiggii quduusiintii iyo nebiyadii,
oo adiguna waxaad ka waraabisay dhiig; waayo, way
istaahilaan. 7 Oo haddana waxaan maqlay meeshii
allabariga oo leh, Haah, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka
ahow, waxaa run iyo xaq ah xukummadaada. 8 Oo tii
afraadna waxay fijaankeedii ku shubtay qorraxda; oo
waxaa qorraxdii la siiyey amar ay dadka ku gubto. 9
Markaasaa dadkii waxaa lagu gubay kulayl weyn, oo
waxay caayeen magicii Ilaaha belaayooyinka u taliya,
oo ma ay toobadkeenin inay isaga ammaanaan. 10 Oo
tii shanaadna waxay fijaankeedii ku shubtay carshigii
bahalka; boqortooyadiisiina way madoobaatay, oo
iyana xanuun aawadiis ayay carrabkoodii la ruugeen,
11 oo xanuunkoodii iyo nabrahoodii aawadood waxay
caayeen Ilaaha samada, oo shuqulladoodiina kama ay
toobadkeenin. 12 Oo tii lixaadna waxay fijaankeedii ku
shubtay webiga weyn oo Yufraad; oo biyihiisiina way
engegeen, in jidka loo diyaariyo boqorrada ka imanaya
qorrax ka soo bax. 13 Markaasaan arkay saddex jinni
oo nijaas ah oo ka soo baxaya masduulaagii afkiisii,
iyo bahalka afkiisii, iyo nebigii beenta ahaa afkiisii, oo
waxay u ekaayeen rahyo; 14 waayo, waxay ahaayeen
ruuxyo jinniyo oo calaamooyin samaynaya, kuwaas
oo u taga boqorrada dunida oo dhan inay u soo
ururiyaan dagaalka maalinta weyn oo Ilaaha Qaadirka
ah. 15 (Oo bal eeg, Anigu waxaan u imanayaa sida
tuug oo kale. Haddaba waxaa barakaysan kii soo
jeeda oo dharkiisa dhawra sii uusan qaawanaan ugu
socon oo aan cawradiisa loo arag.) 16 Oo iyana
waxay boqorradii ku soo ururiyeen meesha afka
Cibraaniga lagu yidhaahdo Armageddoon. 17 Oo tii
toddobaadna waxay fijaankeedii ku shubtay hawada;
markaasaa macbudkii waxaa ka soo baxay cod weyn
oo ka yimid carshiga xaggiisa, wuxuuna lahaa, Way
dhammaatay. 18 Markaasaa waxaa dhacay hillaac iyo
codad iyo onkod; oo waxaa dhacay dhulgariir weyn
oo aan weligiis isagoo kale la arag intii dad dhulka
joogay, oo wuxuu ahaa dhulgariir aad u weyn oo aad
u xoog badan. 19 Oo magaaladii weynaydna waxaa
loo kala qaybiyey saddex meelood, oo magaalooyinkii
quruumuhuna way wada dumeen; oo Baabuloontii
weynaydna waxaa laga xusuustay Ilaah hortiisa in
iyada la siiyo koobkii khamriga xanaaqa cadhadiisa.
20 Oo gasiirad kastaaba way carartay, buurihiina lama
helin. 21 Oo waxaa samada ka soo daatay oo dadka ku
soo dul daatay roob dhagaxyaale, oo dhagax kastaba
miisaankiisu le'eg yahay talanti; markaasaa dadkii
waxay Ilaah u caayeen belaayadii roob dhagaxyaalaha
aawadeed, maxaa yeelay, belaayadiisu aad bay u
weynayd.

17 Markaasaa waxaa timid toddobadii malaa'igood
oo toddobada fijaan haystay middood, oo way ila
hadashay, waxayna igu tidhi, Kaalay halkan, waxaan
ku tusi doonaa xukunka dhillada weyn oo biyaha
badan ku dul fadhida, 2 taasoo boqorrada dunidu ay ka
sinaysteen, oo kuwa dunida degganuna ay khamrigii
sinadeeda ku sakhraameen. 3 Markaasay waxay
igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay cidlada;
markaasaan arkay naag fuushan bahal guduudan oo
ay ka buuxaan magacyo cay ahu, oo wuxuu lahaa
toddoba madax iyo toban gees. 4 Oo naagtuna waxay
qabtay dhar midabkiisu yahay casaan iyo guduud, oo
waxaa kaloo ay ku sharraxnayd dahab iyo dhagaxyo
qaali ah iyo luul, oo waxay gacanta ku haysatay
koob dahab ah oo waxyaalihii karaahiyada ahaa ka
buuxaan, kuwaas oo ahaa waxyaalihii nijaasta ahaa
oo sinadeeda, 5 oo waxaa wejiga ugu qornaa magac
ah qarsoodi, oo ah Baabuloonta weyn ee hooyada u
ah dhillooyinka iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo
dunida. 6 Markaasaan arkay naagtii oo ku sakhraantay
dhiiggii quduusiinta iyo dhiiggii kuwii Ciise u markhaati

furay. Oo markaan iyadii arkay ayaan aad ula yaabay.
7 Markaasaa malaa'igtii waxay igu tidhi, War, maxaad
u yaabtay? Waxaan kuu sheegi doonaa qarsoodiga
naagta iyo bahalka iyada sida oo leh toddobada
madax iyo tobanka gees. 8 Bahalkii aad aragtay wuu
jiray, haddase ma jiro; oo wuxuu dhowaan ka soo bixi
doonaa yamayska, oo wuxuu tegi doonaa halaag.
Oo kuwa dhulka jooga oo aan magacooda lagu
qorin kitaabka nolosha waagii dunida la aasaasay,
markay bahalka arkaan waxay la yaabi doonaan
siduu markii hore u jiray, oo uusan haatan u jirin, oo
uu hadda ka dib u jiri doono. **(Abyssos g12)** 9 Waa
kan maanka xigmadda lihi. Toddobada madax waa
toddoba buurood oo ay naagtu ku fadhiisato; oo iyagu
waxa weeyaan toddoba boqor; 10 shantood way
dhaceen, midna wuu joogaa, midkii kalena weli ma
iman; oo markuu yimaado, in yar buu sii jiri doonaa.
11 Oo bahalkii markii hore jiray oo aan haatan jirin,
isaga qudhiisuna waa mid siddeedaad oo toddobaduu
ka mid yahay; oo wuxuu tegi doonaa halaag. 12
Oo tobankii gees oo aad aragtay waa toban boqor,
oo aan weli helin boqortooyo; laakiinse intii saacad
ah waxay amar la heleen bahalka sida boqorro oo
kale. 13 Kuwanu waa isku maan, oo iyagu xooggooda
iyo amarkooda waxay siiyeen bahalka. 14 Kuwaasu
waxay la diriri doonaan Wanka, oo Wankuna wuu ka
adkaan doonaa, maxaa yeelay, isagu waa Sayidka
sayidyada iyo Boqorka boqorrada; oo haddana kuwa
isaga la jira waa kuwa loo yeedhay, oo la doortay,
oo aaminiinta ah. 15 Markaasay waxay igu tidhi,
Biyihii aad aragtay oo ay dhilladu ku dul fadhiday
waxa weeyaan dadad iyo maqluuqyo iyo quruumo iyo
afaf. 16 Oo tobankii gees oo aad aragtay iyo bahalkii
waxay nebcaan doonaan dhillada, oo iyada way bi'in
doonaan oo qaawin doonaan, oo hilibkeedana way
cuni doonaan, oo kulligeedna waxay ku gubi doonaan
dab. 17 Waayo, Ilaah wuxuu qalbigooda geliyey inay
yeelaan fikirkiisa, oo ay isku maan ahaadaan, oo ay
boqortooyadooda bahalka siiyaan ilamaa erayada
Ilaah ay kaamil noqdaan. 18 Oo naagtii aad aragtayna
waxa weeye magaalada weyn oo u talisa boqorrada
dhulka.

18 Waxyaalahaas ka dib waxaan arkay malaa'ig
kale oo samada ka soo degaysa, waxayna
lahayd amar weyn; oo dhulkuna wuxuu la iftiimay
dhalaalkeedii. 2 Markaasay ku dhawaaqday cod
xoog weyn, oo waxay tidhi, Waxaa dhacday oo
dhacday Baabuloontii weynayd, oo waxay noqotay
hoygii shaydaanyada, iyo rugtii jinni kasta oo
nijaas ah, iyo rugtii shimbir kasta oo nijaas ah
oo la neceb yahay. 3 Waayo, quruumihii oo
dhammu waxay ku dhaceen khamrigii cadhada
sinadeeda; oo boqorradii dhulka oo dhammuna
iyaday ka sinaysteen, oo baayacmushtariyadii dunidu
waxay ku taajireen xooggii barwaaqadeeda. 4 Oo
haddana waxaan maqlay cod kale oo samada ka
dhawaaqaya oo leh, Dadkaygiiyow, iyada ka soo baxa,
yeydnan dembiyadeeda la qaybsane, oo aydnaan
belaayooyinkeeda heline; 5 waayo, dembiyadeedii
waxay gaadheen xataa samada, oo Ilaahna wuu
xusuustay xaqdarradeedii: 6 Iyada wax u siiya
sidii ay wax idiin siisay oo kale, oo weliba u sii
labanlaaba sida shuqulkeedu ahaa; oo koobkii ay
wax idiinku qastay, wax ugu qasa labanlaab. 7
Oo intii ay isfaanisay iyo intii ay raaxaysatay oo
kale, waxaad iyada siisaan caddibaad iyo murug;
waayo, iyadu waxay qalbigeeda iska tidhaahdaa,
Anigoo boqorad ah ayaan iska fadhiyaa, oo carmalna
ma ihi, oo sinaba murug u arki maayo. 8 Sidaas
daraaddeed maalin keliya waxaa iyada u iman doona
belaayooyinkeeda, kuwaas oo ah dhimasho iyo murug
iyo abaar; oo iyada kulligeed waxaa lagu gubi doonaa
dab, waayo, Rabbiga Ilaaha ah oo iyada xukumay
waa xoog badan yahay. 9 Oo boqorradii dunida
oo iyada ka sinaystay oo la raaxaystay ayaa u
ooyi doona oo u barooran doona markii ay arkaan
qiiqa gubashadeeda, 10 iyagoo meel fog la taagan
cabsida caddibaaddeeda, oo waxay odhan doonaan,
Waxaa hoogtay oo hoogtay magaalada weyn oo
Baabuloon, taasoo ah magaalada xoogga badan!
Waayo, xukunkaagu saacad keliya buu ku yimid. 11
Oo baayacmushtariyadii dunidduna iyaday u ooyaan
oo u baroortaan, waayo, ninna hadda ka dib iibsan
maayo shixnaddoodii; 12 shixnaddaas oo ah dahab,
iyo lacag, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul, iyo dhar
wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo xariir, iyo dhar
cas, iyo alwaax kasta oo tu'inos ah, iyo weel kasta oo
foolmaroodi laga sameeyey, iyo weel kasta oo alwaax
qaali ah laga sameeyey, iyo kuwa laga sameeyey
naxaas, iyo bir, iyo marmar, 13 iyo qorfe, iyo xawaash,
iyo uunsi, iyo barafuun, iyo foox, iyo khamri, iyo saliid,
iyo bur wanaagsan, iyo sarreen, iyo lo', iyo ido, iyo

fardo, iyo gaadhifardood, iyo addoommo, iyo nafaha
dadka. 14 Oo midhihii naftaadu ay damacday way
kaa tageen, oo waxyaalihii fiicanaa oo dhalaalayay oo
dhammuna way kaa baabbe'een, oo mar dambena
lama heli doono. 15 Oo baayacmushtariyadii alaabtaas
lahaa oo iyada taajir ku noqday, waxay meel fog
la istaagi doonaan cabsida caddibaaddeeda iyagoo
ooyaya oo barooranaya; 16 oo waxay odhan doonaan,
Waxaa hoogtay oo hoogtay magaalada weyn, tii
qabi jirtay dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan,
iyo dhar cas, oo ku sharraxnaan jirtay dahab, iyo
dhagaxyo qaali ah, iyo luul. 17 Waayo, maalka saas u
badanu saacad keliya buu ku baabba'ay. Oo waxaa
meel fog istaagay naakhude kasta, iyo mid kasta
oo dhoofa, iyo ragga baxriyiinta ah, iyo in alla inta
badda ka faa'iidaysata, 18 oo way qayliyeen markii ay
arkeen qiiqii gubashadeeda, waxayna yidhaahdeen,
Bal magaaladee baa la mid ah magaalada weyn?
19 Oo iyana intay madaxa boodh ku shubteen ayay
qayliyeen oo ooyeen oo baroorteen, oo waxay
yidhaahdeen, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaaladii
weynayd oo kulli inta badda doonniyaha ku lahu ay
dhexdeeda kaga taajireen maalkeedii, waayo, iyadii
saacad keliya bay baabba'day. 20 Haddaba iyada ku
farxa, samaday, iyo quduusiintay, iyo rasuulladow,
iyo nebiyadow, waayo, Ilaah xukunkiinnii iyaduu
ku xukumay. 21 Markaasaa malaa'ig xoog weynu
waxay kor u qaadatay dhagax u eg dhagaxshiid
weyn, oo waxay ku dhex tuurtay badda, oo waxay
tidhi, Magaalada weyn oo Baabuloon sidaas oo
kale xoog baa hoos loogu tuuri doonaa, oo hadda
ka dibna lama heli doono. 22 Oo mar dambe
dhexdaada lagama maqli doono codka kataaralayda,
iyo muusikalayda, iyo kuwa biibiilaha ka dhawaajiya,
iyo kuwa turumbada ka dhawaajiya; oo dhexdaada
innaba lagama heli doono sancalow sanco kasta ha
qabtee; oo sanqadha dhagaxshiidkana dhexdaada
innaba lagama maqli doono mar dambe; 23 oo
laambad iftiinkeedna mar dambe dhexdaada innaba
kama ifi doono, oo codkii arooska iyo aroosaddana
dhexdaada innaba mar dambe lagama maqli doono,
waayo, baayacmushtariyadaadu waxay ahaayeen
amiirradii dhulka, maxaa yeelay, saaxirnimadaadii
ayaa quruumaha oo dhan lagu khiyaaneeyey. 24 Oo
dhexdeeda waxaa laga helay dhiiggii nebiyadii iyo
quduusiintii iyo dhiiggii kuwii dhulka lagu dilay oo
dhan.

19 Oo waxyaalahaas ka dib waxaan maqlay wax u
eg cod weyn oo maqluuq badan oo samada ku
jira, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya; badbaado iyo
ammaan iyo xoog waxaa leh Ilaahayaga; 2 waayo,
waxaa run iyo xaq ah xukummadiisa, maxaa yeelay,
isagu wuu xukumay dhilladii weynayd ee dhulka ku
hallaysay sinadeedii; oo dhiiggii addoommadiisiina
gacanteeda wuu ka aaray. 3 Oo haddana mar labaad
ayay yidhaahdeen, Halleeluuya. Oo qiiqeeduna
kor buu u baxaa weligiis iyo weligiis. **(aiōn g165)**
4 Markaasaa afar iyo labaatankii oday iyo afartii
xayawaan ayaa sujuuday, oo waxay caabudeen Ilaaha
carshiga ku fadhiya iyagoo leh, Aamiin, Halleeluuya.
5 Markaasaa cod baa ka soo baxay carshigii, oo
wuxuu yidhi, Ilaaheenna ammaana, addoommadiisa
oo dhammow, kuwiinna isaga ka cabsadow, yar iyo
weynba. 6 Oo haddana waxaan maqlay wax u eg
maqluuq badan codkood, iyo biyo badan codkood,
iyo onkod xoog weyn codkiis, oo waxay lahaayeen,
Halleeluuya, waayo, waxaa wax xukuma Rabbiga
Ilaahayaga oo Qaadirka ah. 7 Aynu rayrayno oo aad
u faraxno, oo aynu ammaanno isaga; waayo, arooskii
Wanku wuu yimid, oo afadiisiina way isdiyaarisay.
8 Oo waxaa iyadii lagu amray inay xidhato dhar
wanaagsan oo dhalaalaya oo daahir ah; waayo,
dharka wanaagsanu waxa weeye falimihii xaqa ahaa
oo quduusiinta. 9 Oo wuxuu igu yidhi, Waxaad qortaa,
Waxaa barakaysan kuwa loogu yeedhay arooska
Wanka cashadiisa. Oo wuxuu kaloo igu yidhi, Kuwanu
waa erayadii Ilaah oo run ah. 10 Inaan isaga caabudo
aawadeed ayaan cagihiisa ugu hor dhacay. Oo isna
markaasuu wuxuu igu yidhi, Iska jir oo saas ha yeelin.
Anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo walaalahaaga
haya markhaatifuridda Ciise. Ilaah u sujuud, waayo,
markhaatifuridda Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda.
11 Oo bal eeg, waxaan arkay samadii oo furantay, iyo
faras cad, oo kii fuushanaana waxaa la odhan jiray
Aamin iyo Run; oo isagu xaqnimuu wax ku xukumaa
oo uu ku diriraa. 12 Oo indhihiisuna waxay u ekaayeen
ololka dabka, madaxiisana waxaa u saarnaa taajaj
badan; oo waxaa ugu qornaa magac aanu ninna
aqoon isaga mooyaane. 13 Oo isna wuxuu qabay
dhar dhiig lagu rusheeyey, magiciisana waxaa la
odhan jiray ereyga Ilaah. 14 Oo ciidammadii samada

ku jirayna isagay soo raaceen iyagoo fuushan fardo
cadcad oo qaba dhar wanaagsan oo cad oo daahir ah.
15 Oo afkiisana waxaa ka soo baxday seef af badan
inuu ku laayo quruumaha; oo wuxuu iyaga ku xukumi
doonaa ul bir ah, oo wuxuu ku tumay macsaraddii
canabka oo xanaaqii cadhada Ilaaha Qaadirkaa. 16
Oo dharkiisa iyo bowdadiisana waxaa ugu qornaa
magac, kaas oo ah BOQORKA BOQORRADA, IYO
SAYIDKA SAYIDYADA. 17 Oo markaasaan arkay
malaa'ig qorraxda dhex taagan; oo intay cod weyn
ku dhawaaqday ayay waxay haadda samada dhex
duusha oo dhan ku tidhi, Kaalaya oo u soo urura
cashada weyn oo Ilaah, 18 aad idinku cunteene
hilibka boqorrada, iyo hilibka kabtannada, iyo hilibka
ragga xoogga badan, iyo hilibka fardaha iyo kuwa
fuushan, iyo hilibka dadka oo dhan, xor iyo addoon,
iyo yar iyo weynba. 19 Oo markaasaan arkay bahalkii
iyo boqorradii dhulka iyo ciidammadoodii oo u soo
wada ururay inay la diriraan kii faraska fuushanaa iyo
ciidankiisii. 20 Markaasaa la qabtay bahalkii iyo nebigii
beenta ahaa oo calaamooyinka hortiisa ku samayn
jiray, kuwaasoo uu ku khiyaanayn jiray kuwii aqbalay
sumaddii bahalka iyo kuwii u sujuuday sanamkiisii, oo
labadoodii iyagoo nool ayaa waxaa lagu dhex tuuray
baddii dabka ahayd, oo baaruuddu ka ololaysay;
(Limnē Pyr g3041 g4442) 21 oo intoodii kalena waxaa lagu
laayay kii faraska fuushanaa seeftiisii afkiisa ka soo
baxday; oo haaddii oo dhammu waxay ka dhergeen
hilibkoodii.

20 Oo markaasaan arkay malaa'ig samada ka
degaysa, oo waxay gacanta ku haysatay furihii
yamayska iyo silsilad weyn. **(Abyssos g12)** 2 Oo
markaasay qabsatay masduulaagii ahaa maska duqa
ah, kaasoo ah Ibliiska iyo Shayddaanka, oo intii kun
sannadood ah ayay xidhay, 3 oo waxay ku ridday
yamayskii, markaasay xidhay oo shaabad ku awday
inaanu quruumaha mar dambe khiyaanayn ilamaa
kunka sannadood ay dhammaadaan; oo taas ka
dib waa in isaga la furo wakhti yar. **(Abyssos g12)** 4
Oo markaasaan arkay carshiyo, oo waxaa kuwa
ku fadhiyey la siiyey amar ay ku xukumaan; oo
haddana waxaan arkay nafihii kuwii madaxa looga
jaray markhaatigii ay Ciise u fureen aawadiis, iyo
eraygii Ilaah aawadiis, iyo kuwii aan caabudin bahalkii
iyo sanamkiisa toona, oo aan aqbalin in sumaddii
lagaga dhigo wejigooda iyo gacantooda; way soo
noolaadeen oo kun sannadood ayay Masiix wax
la xukumeen. 5 Oo dadkii dhintay intoodii kalena
sooma ay noolaan ilamaa ay kunkii sannadood
dhammaadeen. Kanu waa sarakicidda kowaad. 6
Waxaa barakaysan oo quduus ah kii ka qayb gala
sarakicidda kowaad; kuwaas dhimashada labaadi
amar kuma laha, laakiinse waxay wadaaddo u ahaan
doonaan Ilaah iyo Masiixa, oo waxay isaga wax la
xukumi doonaan kun sannadood. 7 Oo markii kunkii
sannadood ay dhammaadaan ayaa Shayddaanka
laga furi doonaa xabsigii lagu xabbisay, 8 oo wuxuu u
soo bixi doonaa inuu khiyaaneeyo quruumaha deggan
dhulka afartiisa gees, kuwaas oo ah Juuj iyo Maajuuj
inuu iyaga u soo ururiyo dagaalka; oo tiradooduna
waa sida ciidda badda. 9 Oo waxay ku soo kor
baxeen ballaadhka dhulka, oo waxay hareereeyeen
kaambadii quduusiinta iyo magaaladii la jeclaa;
markaasaa waxaa samada ka soo degay dab, wuuna
laastay iyagii. 10 Oo Ibliiskii iyaga khiyaanayn jirayna
waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka iyo baaruudda
ahayd, halkaas oo ay ku jiraan bahalkii iyo nebigii
beenta ahaa, oo iyaga waxaa la cadaabi doonaa
habeen iyo maalinba weligood iyo weligoodba. **(aiōn
g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** 11 Oo markaasaan arkay
carshi weyn oo cad, iyo kii ku fadhiyey, oo wejigiisa
dhulkii iyo samadii ay ka carareen, oo iyagiina meel
looma helin. 12 Oo markaasaan arkay kuwii dhintay,
yar iyo weynba, iyagoo taagan carshiga hortiisii,
markaasaa waxaa la furay kitaabbadii; oo haddana
waxaa la furay kitaab kale oo ah kii nolosha; oo kuwii
dhintay waxaa lagu xukumay waxyaalihii kitaabbadii
ku qornaa, sidii ay shuqulladoodii ahaayeen. 13
Markaasaa baddii waxay sii daysay kuwii dhintay oo
dhexdeedii ku jiray; oo dhimashadii iyo Haadeesna
waxay sii daayeen kuwii dhintay oo dhexdoodii ku
jiray; markaasaa iyagii waxaa laga xukumay nin
walba sidii shuqulladiisu ahaayeen. **(Hadēs g86)** 14 Oo
dhimashadii iyo Haadeesba waxaa lagu tuuray baddii
dabka ahayd. Oo taasu waa dhimashadii labaad oo
ah badda dabka ah. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** 15
Oo ku alla kii aan kitaabkii nolosha laga helin isagoo
ku qoran, waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd.
(Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Oo waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub;
waayo, samadii hore iyo dhulkii hore way
dhammaadeen; oo baddiina mar dambe ma ay jirin.

2 Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska
ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka
soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey
sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. 3 Markaasaan
maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal
eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna wuxuu
la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan
doonaan dadkiisa, oo Ilaah qudhiisuna wuxuu la jiri
doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa Ilaahood;
4 oo isna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa,
oo dhimashona mar dambe ma jiri doonto, oo mar
dambena ma jiri doonaan murug iyo oohin iyo xanuun
toona, waayo, waxyaalihii hore way dhammaadeen.
5 Markaasaa kii carshiga ku fadhiyey wuxuu yidhi,
Bal eeg, wax kastaba cusayb baan ka dhigayaa.
Oo wuxuu igu yidhi, Qor, waayo, erayadanu waa
aamin iyo run. 6 Oo wuxuu igu yidhi, Iyagu way
ahaadeen. Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, iyo
bilowgii iyo dhammaadka. Oo kii harraadsan waxaan
hadiyad ahaan uga waraabin doonaa isha biyaha
nolosha. 7 Oo kii guulaystaa wuxuu dhaxli doonaa
waxyaalahan, oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa
Ilaah, isna wuxuu ii ahaan doonaa wiil. 8 Laakiinse
kuwa fulayaasha ah, iyo kuwa aan rumaysan, iyo
kuwa karaahiyada ah, iyo gacankudhiiglayaasha, iyo
kuwa sinaysta, iyo saaxiriinta, iyo kuwa sanamyada
caabuda, iyo beenlowyada oo dhan waxaa qaybtoodu
ku jiri doontaa badda ay dabka iyo baaruuddu ka
ololayaan, oo taasuna waa dhimashada labaad. **(Limnē
Pyr g3041 g4442)** 9 Markaasaa waxaa yimid mid ka
mid ah toddobadii malaa'igood oo haystay toddobadii
fijaan oo ay ka buuxeen toddobadii belaayo ee ugu
dambeeyey; oo iyana way ila hadashay, oo waxay
igu tidhi, Bal kaalay halkan oo waxaan ku tusayaa
aroosadda oo ah Wanka afadiisa. 10 Oo iyana waxay
igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay buur weyn
oo dheer, oo waxay i tustay magaalada Yeruusaalem
oo quduuska ah oo samada ka soo degaysa xagga
Ilaah, 11 oo magaaladii waxay lahayd ammaanta
Ilaah; oo nuurkeedu wuxuu u ekaa dhagax aad u
qaali ah, oo sidii dhagaxa yasbidka oo u dhalaalaya
sidii madarad oo kale; 12 oo waxay lahayd derbi
weyn oo dheer; oo waxay kaloo lahayd laba iyo
toban irdood, oo irdahana waxaa ka taagnaa laba iyo
toban malaa'igood; oo waxaa ku qornaa magacyo,
kuwaas oo ah magacyadii laba iyo tobanka qabiil
oo reer binu Israa'iil; 13 oo xagga bari waxay ku
lahayd saddex irdood, woqooyina waxay ku lahayd
saddex irdood, koonfurna waxay ku lahayd saddex
irdood, galbeedna waxay ku lahayd saddex irdood.
14 Oo derbigii magaaladuna wuxuu lahaa laba iyo
toban aasaas, oo dushooda waxaa ku qornaa laba
iyo tobankii rasuul ee Wanka laba iyo tobankoodii
magac. 15 Oo malaa'igtii ila hadashay waxay
haysatay cawsduur qiyaaseed oo dahab ah inay ku
qiyaasto magaalada iyo irdaheeda iyo derbigeeda.
16 Oo magaaladuna waxay u dhisnayd afar gees,
oo dhererkeeduna wuxuu le'ekaa ballaadhkeeda;
oo markaasay waxay magaaladii ku qiyaastay
cawsduurkii, oo waxay noqotay laba iyo toban kun oo
istaadiyon; oo dhererkeeda iyo ballaadhkeeda iyo
sarajooggeeduba waa isla ekaayeen. 17 Oo waxay
qiyaastay derbigeedii, oo wuxuu noqday boqol iyo
afar iyo afartan dhudhun, sidii ay ahayd qiyaastii
ninku, kaasoo ah malaa'ig. 18 Oo derbigeediina
waxaa laga dhisay yasbid, oo magaaladuna waxay
ahayd dahab saafi ah oo u eg muraayad saafi
ah. 19 Oo derbigii magaalada aasaaskiisiina waxaa
lagu sharraxay dhagaxyo qaali ah oo cayn kasta
ah. Aasaaskii kowaad wuxuu ahaa yasbid, kii
labaadna wuxuu ahaa safayr, kii saddexaadna
wuxuu ahaa khalkedoon, kii afraadna wuxuu ahaa
sumurud, 20 kii shanaadna wuxuu ahaa sardonug,
kii lixaadna wuxuu ahaa sardiyos, kii toddobaadna
wuxuu ahaa khirusolitos, kii siddeedaadna wuxuu
ahaa berullos, kii sagaalaadna wuxuu ahaa tobasiyos,
kii tobnaadna wuxuu ahaa khirusobrasos, kii koob
iyo tobnaadna wuxuu ahaa yakintos, kii laba iyo
tobnaadna wuxuu ahaa ametustos. 21 Oo laba
iyo tobankii irdoodna waxay ahaayeen laba iyo
toban luul, oo kii kastoo irdihii ka mid ahaaba
wuxuu ahaa luul, oo magaaladii jidkeediina wuxuu
ahaa dahab saafi ah oo u eg muraayad wax laga
dhex arko. 22 Oo dhexdeedana macbud kuma
arag; waayo, Rabbiga ah Ilaaha Qaadirkaa iyo
Wanka ayaa waxay yihiin macbudkeeda. 23 Oo
magaaladuna uma baahna qorrax iyo dayax toona
inay dusheeda ka iftiimaan; waayo, ammaanta Ilaah
ayaa iftiin u ahayd, oo laambadeeduna waa Wanka.
24 Oo quruumuhuna waxay ku dhex socon doonaan
iftiinkeeda, oo boqorrada dhulkuna ammaantooda
iyaday soo gelin doonaan. 25 Oo irdaheedana sinaba

looma xidhi doono maalinta (waayo, halkaas habeen
ma jiri doono); 26 oo waxay iyada soo gelin doonaan
ammaanta iyo cisada quruumaha; 27 oo gudaheedana
sinaba uma ay geli doonaan wax nijaas ah amase
kii sameeya karaahiyo iyo been; laakiinse waxaa
keliyahoo geli doona kuwa ku qoran kitaabka nolosha
ee Wanka.

22 Markaasay malaa'igtii i tustay webi ah biyaha
nolosha, oo u dhalaalaya sidii madarad oo
kale, oo ka soo baxaya carshigii Ilaah iyo Wanka, 2
iyo jidkii magaalada dhexdiisa. Webiga dhankiisan
iyo dhankiisaasba waxaa ku yiil geedkii nolosha
oo dhalaya laba iyo toban cayn oo midho ah,
oo midhihiisana dhalaya bil kasta; oo geedka
caleemihiisuna waxay quruumaha u ahaayeen bogsiin.
3 Oo mar dambena naclad ma jiri doonto, oo waxaa
halkaas ku jiri doona Ilaah iyo Wanka carshigooda;
oo addoommadiisuna way u adeegi doonaan, 4 oo
wejigiisay arki doonaan, oo magiciisuna wuxuu ugu
oolli doonaa wejigooda. 5 Oo mar dambe habeen
ma jiri doono, oo iyana uma baahnaan doonaan
laambad iftiinkeed iyo iftiinka qorraxda toona; waayo,
waxaa iyaga iftiimin doona Rabbiga Ilaaha ah, oo
iyana waxay talin doonaan weligood iyo weligood.
(aiōn g165) 6 Oo markaasay malaa'igtii waxay igu tidhi,
Erayadanu waa aamin iyo run; oo Rabbiga ah Ilaaha
ruuxyada nebiyada ayaa malaa'igtiisii u soo diray inuu
addoommadiisa tuso waxyaalaha waajibka ah inay
dhowaan dhacaan. 7 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan
u imanayaa. Haddaba waxaa barakaysan kii xajiya
erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray.
8 Anigoo Yooxanaa ah waxaan ahay kii maqlay oo
arkay waxyaalahan. Oo markii aan maqlay oo aan
arkay, ayaan ku hor dhacay cagihii malaa'igtii i tustay
waxyaalahan, si aan u caabudo. 9 Oo haddana waxay
igu tidhi, Iska jir oo saas ha yeelin, waayo, anigu
waxaan addoon la ahay adiga iyo nebiyada walaalaha
ah iyo kuwa xajiya erayada kitaabkan; haddaba Ilaah
caabud. 10 Oo haddana waxay igu tidhi, Shaabad ha
ku xidhin erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan
lagu qoray, waayo, wakhtigii waa dhow yahay. 11 Oo
kii xaqdaranu xaqdarro ha sii sameeyo; oo kii nijaas
ahna nijaas ha laga sii dhigo; kii xaq ahuna xaqnimo
ha sii sameeyo; kii quduus ahuna quduus ha laga sii
dhigo. 12 Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanayaa, oo
abaalgudkaygiina waan wataa si aan nin walba ugu
abaalgudo sida shuqulkiisu yahay. 13 Anigu waxaan
ahay Alfa iyo Oomeega, kan ugu horreeyey iyo kan
ugu dambeeya, bilowgii iyo dhammaadka. 14 Haddaba
waxaa barakaysan kuwa khamiisyadooda maydha, si
ay amar ugu lahaadaan inay u yimaadaan geedka
nolosha, oo ay magaalada irdaha ka soo galaan. 15
Haddaba dibadda waxaa jooga eeyihii, iyo saaxiriintii,
iyo kuwa sinaysta, iyo gacankudhiiglayaashii, iyo kuwa
sanamyada caabuda, iyo ku kasta oo been jecel ama
sheega. 16 Oo anigoo Ciise ah ayaan malaa'igtaydii
u soo diray inay waxyaalahan idiinku markhaati
furto kiniisadaha aawadood. Anigu waxaan ahay
xididkii iyo farcankii Daa'uud, iyo xiddigta waaberi
oo dhalaalaysa. 17 Ruuxa iyo aroosadduba waxay
yidhaahdaan, Kaalay. Oo kii maqlaana ha yidhaahdo,
Kaalay. Oo kii harraadsanuna ha yimaado. Oo kii
doonayaaba biyaha nolosha hadiyad ahaan ha u
qaato. 18 Oo anigu waxaan ku idhaahdaa nin kasta
oo maqla erayadii wax sii sheegidda ee kitaabkan
lagu qoray, Haddii nin wax ku daro iyaga, Ilaah wuxuu
isaga ku dari doonaa belaayooyinka kitaabkan ku
qoran; 19 oo haddii nin wax ka qaado erayadii kitaabka
wax sii sheegiddan, isna Ilaah baa qaybtiisa ka qaadi
doona geedka nolosha iyo magaalada quduuska ah
iyo waxyaalaha kitaabkan ku qoran. 20 Haddaba kan
waxyaalahan ka markhaati furayaa, wuxuu leeyahay,
Haah, anigu dhaqsaan u imanayaa. Aamiin, Rabbi
Ciisow, kaalay. 21 Nimcada Rabbi Ciise ha la jirto
quduusiinta oo dhan. Aamiin.

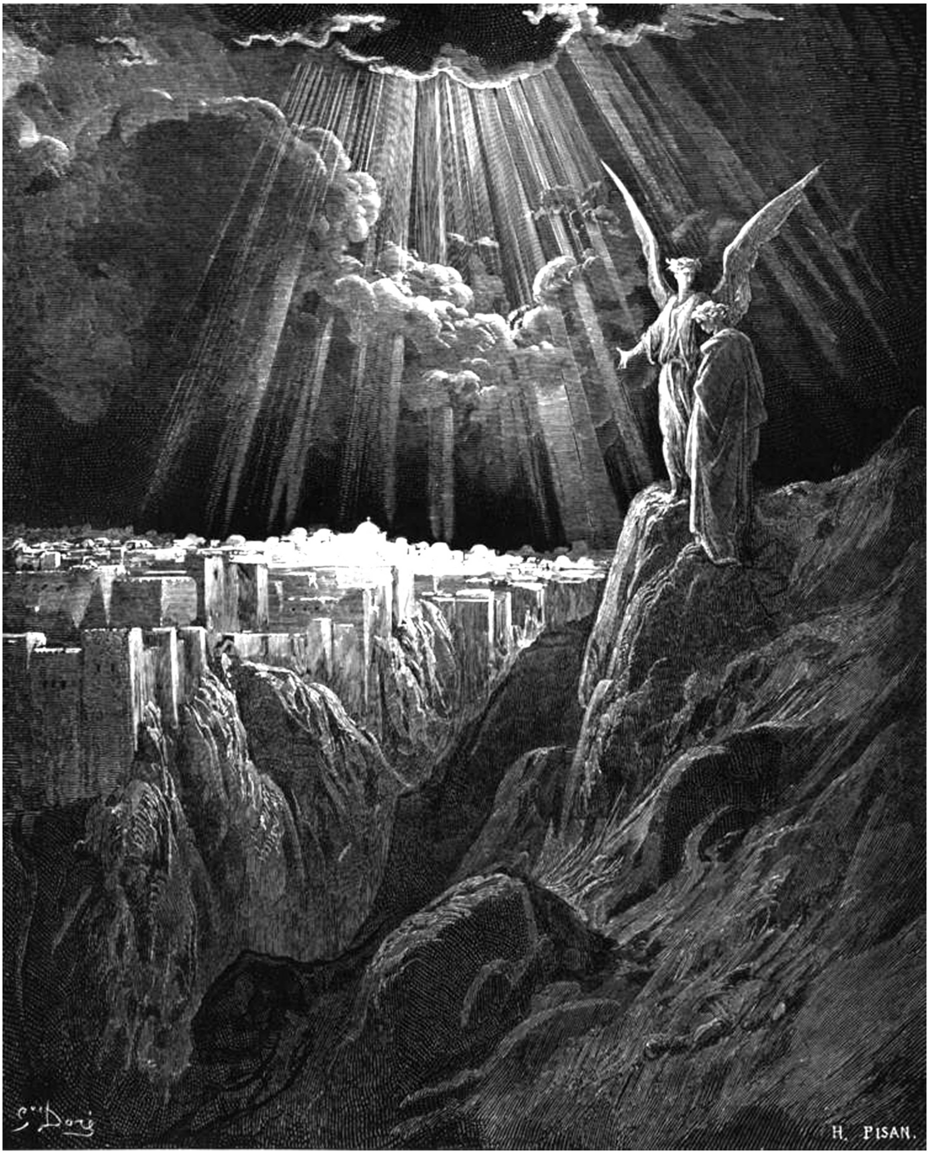

Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay. Markaasaan maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna wuxuu la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaan dadkiisa, oo Ilaah qudhiisuna wuxuu la jiri doonaa iyaga, oo wuxuu ahaan doonaa Ilaahood;

Muujintii 21:2-3

Hagaha Akhrinta

Somali at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Qaamuuska

Somali at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Qaamuuska +

AionianBible.org/Bibles/Somali---Somali-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luukos 8:31
Rooma 10:7
Muujintii 9:1
Muujintii 9:2
Muujintii 9:11
Muujintii 11:7
Muujintii 17:8
Muujintii 20:1
Muujintii 20:3

aïdios

Rooma 1:20
Yuudas 1:6

aiōn

Matayos 12:32
Matayos 13:22
Matayos 13:39
Matayos 13:40
Matayos 13:49
Matayos 21:19
Matayos 24:3
Matayos 28:20
Markos 3:29
Markos 4:19
Markos 10:30
Markos 11:14
Luukos 1:33
Luukos 1:55
Luukos 1:70
Luukos 16:8
Luukos 18:30
Luukos 20:34
Luukos 20:35
Yooxanaa 4:14
Yooxanaa 6:51
Yooxanaa 6:58
Yooxanaa 8:35
Yooxanaa 8:51
Yooxanaa 8:52
Yooxanaa 9:32
Yooxanaa 10:28
Yooxanaa 11:26
Yooxanaa 12:34
Yooxanaa 13:8
Yooxanaa 14:16
Falimaha Rasuullada 3:21
Falimaha Rasuullada 15:18
Rooma 1:25
Rooma 9:5
Rooma 11:36
Rooma 12:2
Rooma 16:27
1 Korintos 1:20
1 Korintos 2:6
1 Korintos 2:7
1 Korintos 2:8
1 Korintos 3:18
1 Korintos 8:13
1 Korintos 10:11
2 Korintos 4:4
2 Korintos 9:9
2 Korintos 11:31
Galatiya 1:4
Galatiya 1:5
Efesos 1:21
Efesos 2:2
Efesos 2:7
Efesos 3:9
Efesos 3:11
Efesos 3:21
Efesos 6:12
Filiboy 4:20
Kolosay 1:26
1 Timoteyos 1:17
1 Timoteyos 6:17
2 Timoteyos 4:10
2 Timoteyos 4:18
Tiitos 2:12
Cibraaniyada 1:2
Cibraaniyada 1:8
Cibraaniyada 5:6
Cibraaniyada 6:5
Cibraaniyada 6:20
Cibraaniyada 7:17
Cibraaniyada 7:21
Cibraaniyada 7:24
Cibraaniyada 7:28
Cibraaniyada 9:26
Cibraaniyada 11:3
Cibraaniyada 13:8
Cibraaniyada 13:21
1 Butros 1:23
1 Butros 1:25
1 Butros 4:11
1 Butros 5:11
2 Butros 3:18
1 Yooxanaa 2:17
2 Yooxanaa 1:2
Yuudas 1:13
Yuudas 1:25
Muujintii 1:6
Muujintii 1:18
Muujintii 4:9
Muujintii 4:10
Muujintii 5:13
Muujintii 7:12
Muujintii 10:6
Muujintii 11:15
Muujintii 14:11
Muujintii 15:7
Muujintii 19:3
Muujintii 20:10
Muujintii 22:5

aiōnios

Matayos 18:8
Matayos 19:16
Matayos 19:29
Matayos 25:41
Matayos 25:46
Markos 3:29
Markos 10:17
Markos 10:30
Luukos 10:25
Luukos 16:9
Luukos 18:18
Luukos 18:30
Yooxanaa 3:15
Yooxanaa 3:16
Yooxanaa 3:36
Yooxanaa 4:14
Yooxanaa 4:36
Yooxanaa 5:24
Yooxanaa 5:39
Yooxanaa 6:27
Yooxanaa 6:40
Yooxanaa 6:47
Yooxanaa 6:54
Yooxanaa 6:68

Yooxanaa 10:28
Yooxanaa 12:25
Yooxanaa 12:50
Yooxanaa 17:2
Yooxanaa 17:3
Falimaha Rasuullada 13:46
Falimaha Rasuullada 13:48
Rooma 2:7
Rooma 5:21
Rooma 6:22
Rooma 6:23
Rooma 16:25
Rooma 16:26
2 Korintos 4:17
2 Korintos 4:18
2 Korintos 5:1
Galatiya 6:8
2 Tesaloniika 1:9
2 Tesaloniika 2:16
1 Timoteyos 1:16
1 Timoteyos 6:12
1 Timoteyos 6:16
2 Timoteyos 1:9
2 Timoteyos 2:10
Tiitos 1:2
Tiitos 3:7
Filemon 1:15
Cibraaniyada 5:9
Cibraaniyada 6:2
Cibraaniyada 9:12
Cibraaniyada 9:14
Cibraaniyada 9:15
Cibraaniyada 13:20
1 Butros 5:10
2 Butros 1:11
1 Yooxanaa 1:2
1 Yooxanaa 2:25
1 Yooxanaa 3:15
1 Yooxanaa 5:11
1 Yooxanaa 5:13
1 Yooxanaa 5:20
Yuudas 1:7
Yuudas 1:21
Muujintii 14:6

eleēsē

Rooma 11:32

Geenna

Matayos 5:22
Matayos 5:29
Matayos 5:30
Matayos 10:28
Matayos 18:9
Matayos 23:15
Matayos 23:33
Markos 9:43
Markos 9:45
Markos 9:47
Luukos 12:5
Yacquub 3:6

Hadēs

Matayos 11:23
Matayos 16:18
Luukos 10:15
Luukos 16:23
Falimaha Rasuullada 2:27
Falimaha Rasuullada 2:31
1 Korintos 15:55
Muujintii 1:18
Muujintii 6:8
Muujintii 20:13
Muujintii 20:14

Limnē Pyr

Muujintii 19:20
Muujintii 20:10
Muujintii 20:14
Muujintii 20:15
Muujintii 21:8

Sheol

Bilowgii 37:35
Bilowgii 42:38
Bilowgii 44:29
Bilowgii 44:31
Tirintii 16:30
Tirintii 16:33
Sharciga Kunoqoshadiisa 32:22
Samuu'Eel Kowaad 2:6
Samuu'Eel Labaad 22:6
Boqorradii Kowaad 2:6
Boqorradii Kowaad 2:9
Ayuub 7:9
Ayuub 11:8
Ayuub 14:13
Ayuub 17:13
Ayuub 17:16
Ayuub 21:13
Ayuub 24:19
Ayuub 26:6
Sabuurradii 6:5
Sabuurradii 9:17
Sabuurradii 16:10
Sabuurradii 18:5
Sabuurradii 30:3
Sabuurradii 31:17
Sabuurradii 49:14
Sabuurradii 49:15
Sabuurradii 55:15
Sabuurradii 86:13
Sabuurradii 88:3
Sabuurradii 89:48
Sabuurradii 116:3
Sabuurradii 139:8
Sabuurradii 141:7
Maahmaahyadii 1:12
Maahmaahyadii 5:5
Maahmaahyadii 7:27
Maahmaahyadii 9:18
Maahmaahyadii 15:11
Maahmaahyadii 15:24
Maahmaahyadii 23:14
Maahmaahyadii 27:20
Maahmaahyadii 30:16
Wacdiyahii 9:10
Gabaygii Sulaymaan 8:6
Ishacyaah 5:14
Ishacyaah 7:11
Ishacyaah 14:9
Ishacyaah 14:11
Ishacyaah 14:15
Ishacyaah 28:15
Ishacyaah 28:18
Ishacyaah 38:10
Ishacyaah 38:18
Ishacyaah 57:9
Yexesqeel 31:15
Yexesqeel 31:16
Yexesqeel 31:17
Yexesqeel 32:21
Yexesqeel 32:27
Hoosheeca 13:14
Caamoos 9:2
Yoonis 2:2
Xabaquuq 2:5

Tartaroō

2 Butros 2:4

Questioned

None yet noted

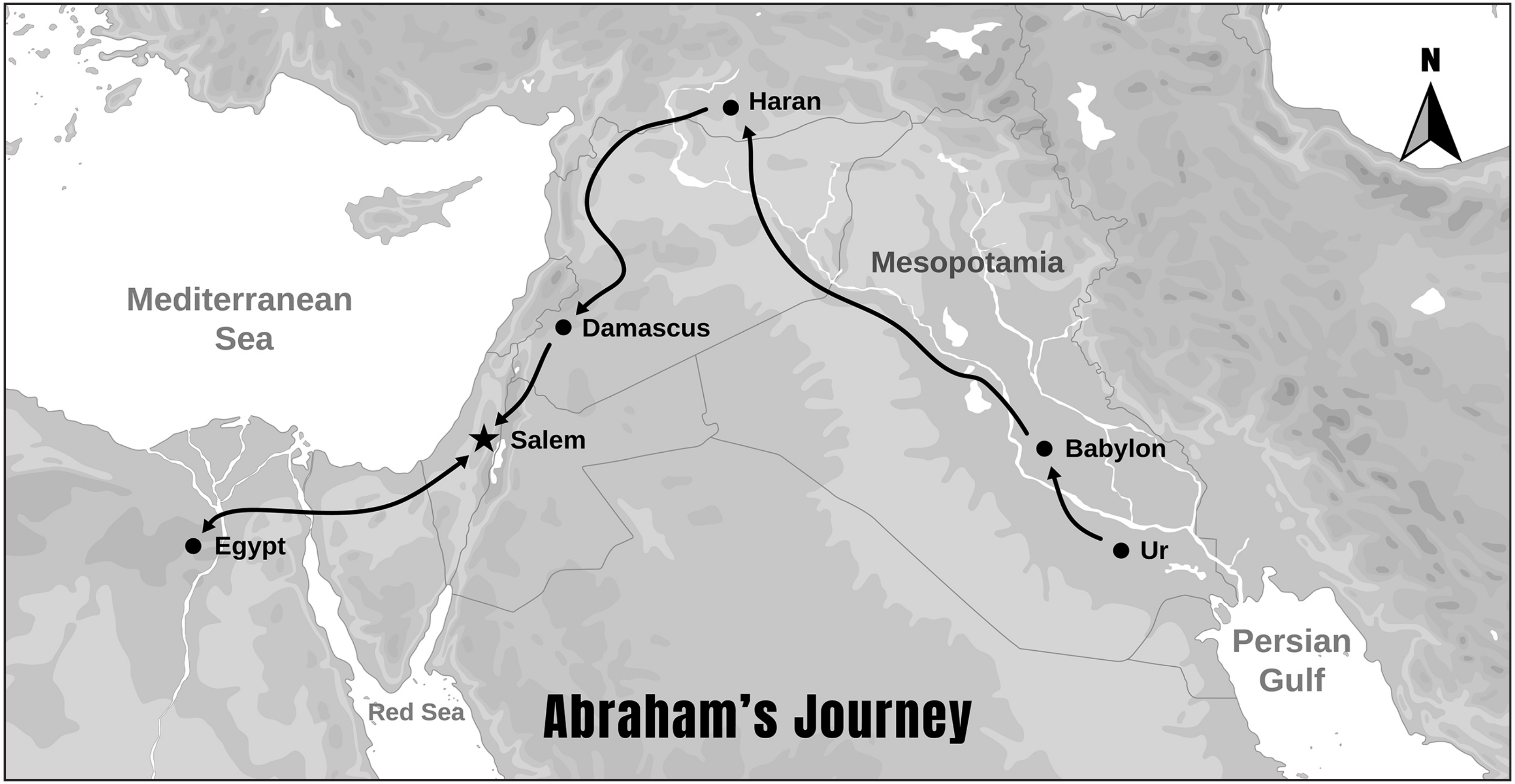

Ibraahim kolkii loo yeedhay, rumaysad buu ku addeecay inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka, wuuna tegey isagoo aan garanaynin meeshuu ku socdo.

\- Cibraaniyada 11:8

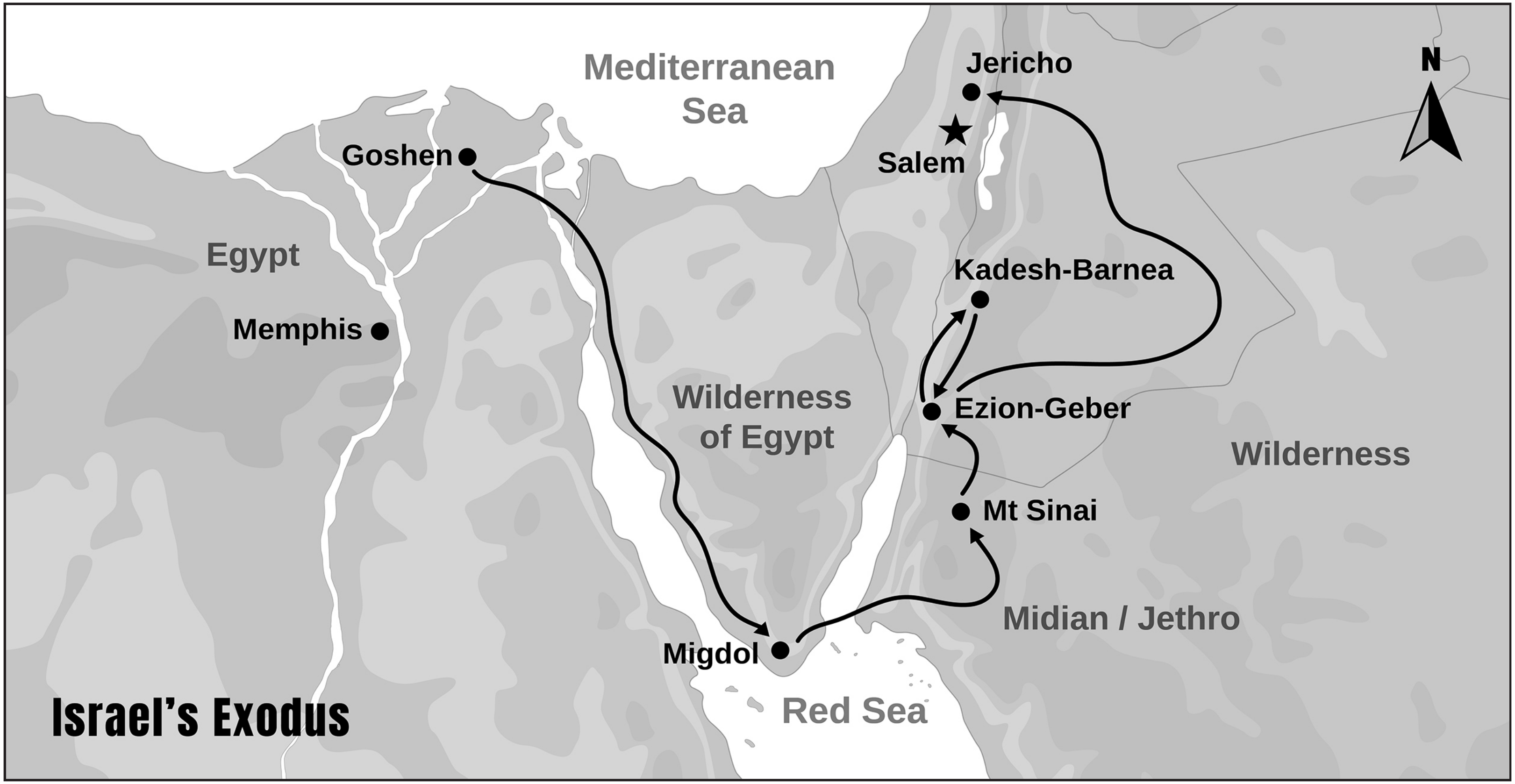

Oo markii Fircoon dadkii sii daayay, Ilaah kuma uu kaxayn jidka dalka reer Falastiin in kastoo uu kaasu dhowaa, waayo, Ilaah wuxuu yidhi, Waaba intaasoo dadku markay dagaal arkaan ay qoomameeyaan, oo ay Masar dib ugu noqdaan. - Baxniintii 13:17

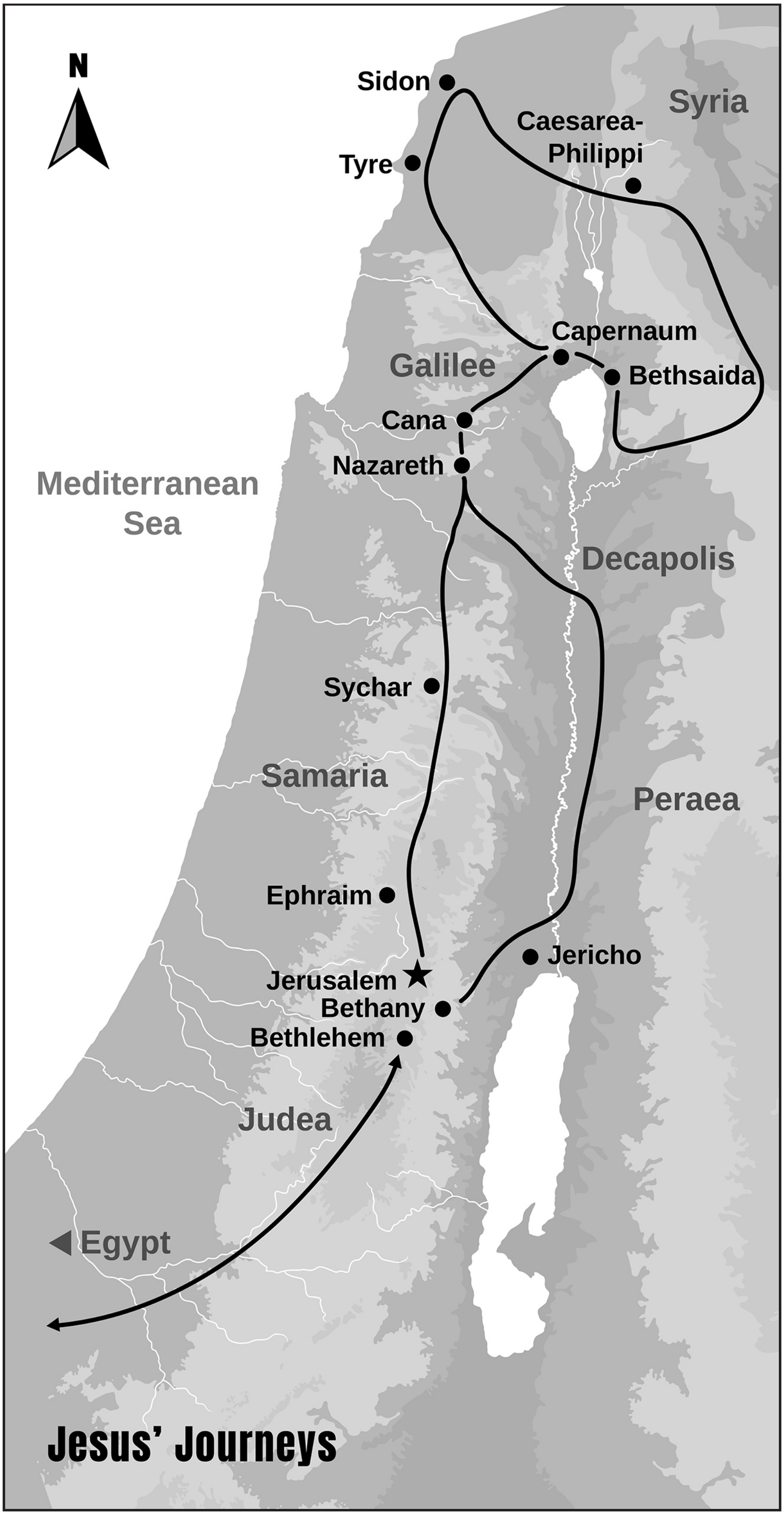

Waayo, Wiilka Aadanahu uma iman in loo adeego laakiin inuu adeego iyo inuu naftiisa dad badan furashadooda u bixiyo. - Markos 10:45

Waxaa warqaddan qoraya Bawlos oo ah addoonkii Ciise Masiix, oo loogu yeedhay inuu rasuul ahaado, oo gooni looga dhigay injiilka Ilaah. - Rooma 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

<table>
<tr><td colspan="3">What are we? ▶</td><td colspan="2">Genesis 1:26 - 2:3</td></tr>
<tr><td colspan="3">How are we sinful? ▶</td><td colspan="2">Romans 5:12-19</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">Where are we?</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Innocence</td></tr>
<tr><td>Eternity Past</td><td>Creation 4004 B.C.</td></tr>
<tr><td rowspan="14">▶ Who are we?</td><td rowspan="3">God</td><td>Father</td><td rowspan="3">John 10:30

God's perfect fellowship</td><td rowspan="7">Genesis 1:31

God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden</td></tr>
<tr><td>Son</td></tr>
<tr><td>Holy Spirit</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Mankind</td><td>Living</td><td rowspan="11">Genesis 1:1

No Creation
No people</td></tr>
<tr><td>Deceased believing</td></tr>
<tr><td>Deceased unbelieving</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Angels</td><td>Holy</td></tr>
<tr><td>Imprisoned</td><td rowspan="5">Genesis 1:31

No Fall
No unholy Angels</td></tr>
<tr><td>Fugitive</td></tr>
<tr><td>First Beast</td></tr>
<tr><td>False Prophet</td></tr>
<tr><td>Satan</td></tr>
<tr><td colspan="3">Why are we? ▶</td><td colspan="2">Romans 11:25-36, Ephesian 2:7</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="5">Mankind is created in God’s image, male and female He created us</td></tr>
<tr><td colspan="5">Sin entered the world through Adam and then death through sin</td></tr>
<tr><th colspan="5">When are we? ▼</th></tr>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses’ Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God’s
perfectly
restored
fellowship
with all
Mankind
praising
Christ
as Lord
in the
Holy
City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God’s command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire
prepared
for the
Devil
and his
Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
<tr><td colspan="5">For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all</td></tr>
</table>

Aayaha

Somali at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

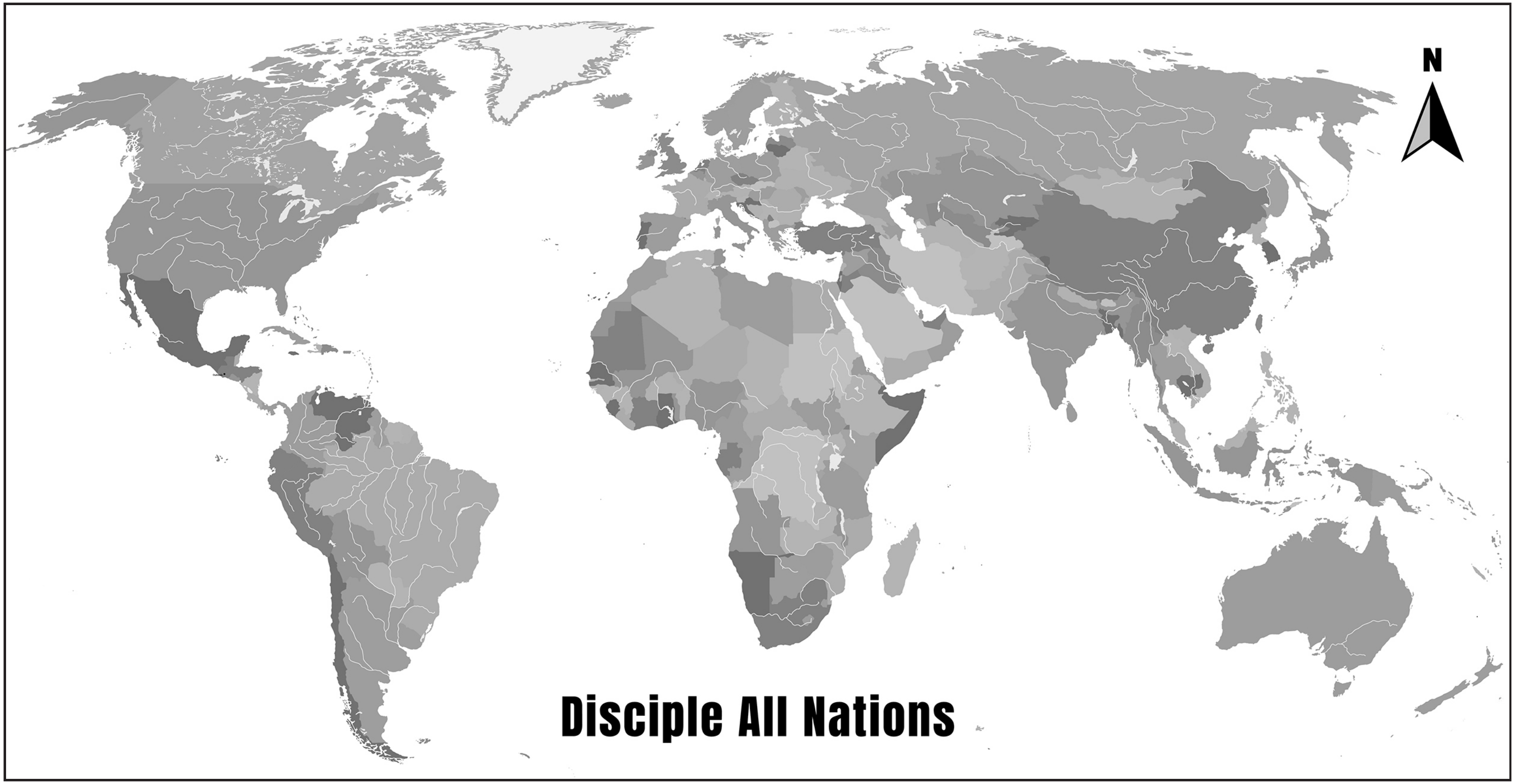

Haddaba taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Quduuskaa, - Matayos 28:19